

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΣΤΟΧΟΥ
«ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ»**

CCI	2014GR16M2OP010
Τίτλος	Βόρειο Αιγαίο
Έκδοση	3.1
Πρώτο έτος	2014
Τελευταίο έτος	2020
Επιλέξιμο από	1 Ιαν 2014
Επιλέξιμο έως	31 Δεκ 2023
Προσφυγή στο άρθρο 96 παράγραφος 8 του ΚΚΔ	
Σημαντική τροποποίηση (απαιτείται έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής - βλ. άρθρο 96 του ΚΔΔ)	✓
Εγκρίθηκε από την επιτροπή παρακολούθησης	✓
Αιτιολόγηση τροποποίησης	Τροποποίηση του ΕΠ στο πλαίσιο της διαδικασίας αναθεώρησης των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ για το έτος 2018 σύμφωνα με το άρθρο 30 του ΚΔΔ 1303/2013
Αριθμός απόφασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής	C(2018)8764
Ημερομηνία απόφασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής	11 Δεκ 2018
Αριθμός απόφασης τροποποίησης ΚΜ	Α.Π. οικ. 1567/18.7.2018
Ημερομηνία απόφασης τροποποίησης ΚΜ	18 Ιουλ 2018
Ημερομηνία έναρξης ισχύος απόφασης τροποποίησης ΚΜ	
Περιφέρειες NUTS που καλύπτονται από το επιχειρησιακό πρόγραμμα	EL41 - Βόρειο Αιγαίο (Voreio Aigaio) EL411 - Λέσβος (Lesvos) EL412 - Σάμος (Samos) EL413 - Χίος (Chios)

1. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΕΞΥΠΝΗ, ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΜΗ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΛΔΑΦΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ.....14

- 1.1 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΕΞΥΠΝΗ, ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΜΗ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΛΔΑΦΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ .14
- 1.2 ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ 58

2. ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ.....65

2.Α ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΕΚΤΟΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ.....65

- 2.Α.1 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 65
- 2.Α.2 ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΑΠΟ ΜΙΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ, ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΥΣ ΑΠΟ ΈΝΑΝ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ Ή ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΑΠΟ ΈΝΑ ΤΑΜΕΙΑ (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ) 65
- 2.Α.3 ΤΑΜΕΙΟ, ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ 66
- 2.Α.4 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 66
- 2.Α.5 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ 66
- 2.Α.6 ΔΡΑΣΗ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ) 68
  - 2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων 68
  - 2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων 69
  - 2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση) 70
  - 2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση) 70
  - 2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας 71
  - Επενδυτική προτεραιότητα 71
  - 1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος 71
- 2.Α.4 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 71
- 2.Α.5 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ 71
- 2.Α.6 ΔΡΑΣΗ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ) 73
  - 2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων 73
  - 2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων 75
  - 2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση) 77
  - 2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση) 78
  - 2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας 78
  - Επενδυτική προτεραιότητα 78
  - 1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων

<i>παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής</i>	78
2.Α.4 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	79
2.Α.5 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	79
2.Α.6 ΔΡΑΣΗ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ)	81
2.Α.6.1 <i>Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων</i>	81
2.Α.6.2 <i>Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων</i>	82
2.Α.6.3 <i>Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)</i>	83
2.Α.6.4 <i>Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)</i>	84
2.Α.6.5 <i>Δείκτες εκρών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας</i>	84
<i>Επενδυτική προτεραιότητα</i>	84
2b - <i>Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ</i>	84
2.Α.4 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	84
2.Α.5 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	85
2.Α.6 ΔΡΑΣΗ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ)	87
2.Α.6.1 <i>Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων</i>	87
2.Α.6.2 <i>Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων</i>	89
2.Α.6.3 <i>Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)</i>	91
2.Α.6.4 <i>Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)</i>	91
2.Α.6.5 <i>Δείκτες εκρών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας</i>	91
<i>Επενδυτική προτεραιότητα</i>	91
2c - <i>Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας</i>	91
2.Α.4 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	92
2.Α.5 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	92
2.Α.6 ΔΡΑΣΗ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ)	94
2.Α.6.1 <i>Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων</i>	94
2.Α.6.2 <i>Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων</i>	96
2.Α.6.3 <i>Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)</i>	99
2.Α.6.4 <i>Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)</i>	99
2.Α.6.5 <i>Δείκτες εκρών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας</i>	99
<i>Επενδυτική προτεραιότητα</i>	99
3a - <i>Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων</i>	99
2.Α.4 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	100
2.Α.5 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	100
2.Α.6 ΔΡΑΣΗ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ)	102

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων	102
2.A.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων	102
2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)	102
2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)	102
2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας	102
Επενδυτική προτεραιότητα	102
3b - Ανάπτυξη και υλοποίηση νέων επιχειρηματικών μοντέλων για ΜΜΕ, ιδίως όσον αφορά τη διεθνοποίηση	102
2.A.4 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	102
2.A.5 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	103
2.A.6 ΔΡΑΣΗ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ)	105
2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων	105
2.A.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων	106
2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)	108
2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)	108
2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας	108
Επενδυτική προτεραιότητα	108
3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών	108
2.A.4 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	109
2.A.5 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	109
2.A.6 ΔΡΑΣΗ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ)	111
2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων	111
2.A.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων	112
2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)	114
2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)	115
2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας	115
Επενδυτική προτεραιότητα	115
3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας	115
2.A.7 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ, ΔΙΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ 1-7	116
2.A.8 ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ	116
2.A.9 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	117
2.A.10 ΣΥΝΟΨΗ ΤΗΣ ΣΧΕΔΙΑΖΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ, ΌΠΟΥ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ, ΔΡΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΈΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ) (ΑΝΑ ΆΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ)	119
2.A.1 ΆΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	120
2.A.2 ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΆΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΑΠΟ ΜΙΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ, ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΥΣ ΑΠΟ ΈΝΑΝ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ Ή ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΑΠΟ ΈΝΑ ΤΑΜΕΙΑ (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ)	120
2.A.3 ΤΑΜΕΙΟ, ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ	121
2.A.4 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	122
2.A.5 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	122

2.Α.6 ΔΡΑΣΗ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ)	123
2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων	123
2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων	125
2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)	126
2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)	126
2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας	126
Επενδυτική προτεραιότητα	126
8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων	126
2.Α.4 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	127
2.Α.5 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	127
2.Α.6 ΔΡΑΣΗ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ)	128
2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων	128
2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων	130
2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)	131
2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)	131
2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας	132
Επενδυτική προτεραιότητα	132
8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές	132
2.Α.4 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	132
2.Α.5 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	132
2.Α.6 ΔΡΑΣΗ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ)	133
2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων	133
2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων	136
2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)	138
2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)	138
2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας	139
Επενδυτική προτεραιότητα	139
9i - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης	139
2.Α.4 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	139
2.Α.5 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	139
2.Α.6 ΔΡΑΣΗ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ)	140
2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων	140
2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων	144
2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)	146

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)	146
2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας	146
Επενδυτική προτεραιότητα	146
9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά	146
2.A.4 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	147
2.A.5 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	147
2.A.6 ΔΡΑΣΗ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ)	149
2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων	149
2.A.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων	153
2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)	155
2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)	155
2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας	156
Επενδυτική προτεραιότητα	156
9iii - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών	156
2.A.4 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	156
2.A.5 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	156
2.A.6 ΔΡΑΣΗ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ)	158
2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων	158
2.A.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων	164
2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)	165
2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)	166
2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας	166
Επενδυτική προτεραιότητα	166
9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας	166
2.A.4 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	166
2.A.5 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	166
2.A.6 ΔΡΑΣΗ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ)	168
2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων	168
2.A.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων	172
2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)	174
2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)	174
2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας	174
Επενδυτική προτεραιότητα	174
9v - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση	174
2.A.7 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ, ΔΙΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ 1-7	175
2.A.8 ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ	176

2.Α.9 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	177
2.Α.10 ΣΥΝΟΨΗ ΤΗΣ ΣΧΕΔΙΑΖΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ, ΌΠΟΥ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ, ΔΡΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΈΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ (ΚΑΤΆ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ) (ΑΝΑ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ)	178
2.Α.1 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	180
2.Α.2 ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΑΠΟ ΜΙΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ, ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΥΣ ΑΠΟ ΈΝΑΝ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ Ή ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΑΠΟ ΈΝΑ ΤΑΜΕΙΑ (ΚΑΤΆ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ)	180
2.Α.3 ΤΑΜΕΙΟ, ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ	181
2.Α.4 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	181
2.Α.5 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	182
2.Α.6 ΔΡΑΣΗ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ)	184
2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων	184
2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων	185
2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)	187
2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)	187
2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας	188
Επενδυτική προτεραιότητα	188
10α - Επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης	188
2.Α.4 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	188
2.Α.5 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	188
2.Α.6 ΔΡΑΣΗ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ)	190
2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων	190
2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων	192
2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)	194
2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)	194
2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας	195
Επενδυτική προτεραιότητα	195
9α - Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας	195
2.Α.4 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	195
2.Α.5 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	195
2.Α.6 ΔΡΑΣΗ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ)	198
2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων	198
2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων	199
2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)	200
2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)	200

2.A.6.5 Δείκτες εκρών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας	200
Επενδυτική προτεραιότητα	200
9b - Παροχή στήριξης για τη φυσική, οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση υποβαθμισμένων κοινοτήτων εντός αστικών και αγροτικών περιοχών	200
2.A.4 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	201
2.A.5 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	201
2.A.6 ΔΡΑΣΗ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ)	203
2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων	203
2.A.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων	203
2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)	203
2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)	203
2.A.6.5 Δείκτες εκρών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας	203
Επενδυτική προτεραιότητα	203
9c - Παροχή στήριξης για κοινωνικές επιχειρήσεις	203
2.A.7 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ, ΔΙΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ 1-7	203
2.A.8 ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ	204
2.A.9 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	205
2.A.10 ΣΥΝΟΨΗ ΤΗΣ ΣΧΕΔΙΑΖΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ, ΌΠΟΥ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ, ΔΡΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΈΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ) (ΑΝΑ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ)	206
2.A.1 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	207
2.A.2 ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΑΠΟ ΜΙΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ, ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΥΣ ΑΠΟ ΈΝΑΝ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ Ή ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΑΠΟ ΈΝΑ ΤΑΜΕΙΑ (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ)	207
2.A.3 ΤΑΜΕΙΟ, ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ	211
2.A.4 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	211
2.A.5 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	211
2.A.6 ΔΡΑΣΗ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ)	213
2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων	213
2.A.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων	214
2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)	216
2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)	217
2.A.6.5 Δείκτες εκρών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας	217
Επενδυτική προτεραιότητα	217
4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης	217
2.A.4 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	217
2.A.5 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	218
2.A.6 ΔΡΑΣΗ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ)	220
2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων	220
2.A.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων	225

2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)	227
2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)	227
2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας	228
Επενδυτική προτεραιότητα	228
5a - Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα	228
2.A.4 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	228
2.A.5 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	228
2.A.6 ΔΡΑΣΗ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ)	230
2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων	230
2.A.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων	230
2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)	232
2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)	232
2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας	232
Επενδυτική προτεραιότητα	232
5b - Προώθηση των επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφάλιση της ανθεκτικότητας στις καταστροφές και ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης των καταστροφών	232
2.A.4 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	233
2.A.5 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	233
2.A.6 ΔΡΑΣΗ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ)	235
2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων	235
2.A.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων	236
2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)	238
2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)	238
2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας	239
Επενδυτική προτεραιότητα	239
6a - Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	239
2.A.4 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	239
2.A.5 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	239
2.A.6 ΔΡΑΣΗ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ)	241
2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων	241
2.A.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων	243
2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)	245
2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)	245
2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας	245
Επενδυτική προτεραιότητα	245

6b - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	245
2.A.4 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	246
2.A.5 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	246
2.A.6 ΔΡΑΣΗ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ)	248
2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων	248
2.A.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων	250
2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)	251
2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)	251
2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας	252
Επενδυτική προτεραιότητα	252
6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς	252
2.A.4 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	252
2.A.5 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	252
2.A.6 ΔΡΑΣΗ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ)	254
2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων	254
2.A.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων	256
2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)	258
2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)	258
2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας	258
Επενδυτική προτεραιότητα	258
6d - Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών	258
2.A.4 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	258
2.A.5 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	259
2.A.6 ΔΡΑΣΗ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ)	261
2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων	261
2.A.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων	263
2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)	265
2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)	265
2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας	265
Επενδυτική προτεραιότητα	265
6e - Ανάλυση δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπτυξη των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποθαμνισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου	265
2.A.7 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ, ΔΙΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ 1-7	266

2.A.8 ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ	266
2.A.9 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	267
2.A.10 ΣΥΝΟΨΗ ΤΗΣ ΣΧΕΔΙΑΖΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ, ΌΠΟΥ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ, ΔΡΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΈΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ) (ΑΝΑ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ)	269
2.A.1 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	270
2.A.2 ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΑΠΟ ΜΙΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ, ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΥΣ ΑΠΟ ΈΝΑΝ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ Ή ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΑΠΟ ΈΝΑ ΤΑΜΕΙΑ (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ)	270
2.A.3 ΤΑΜΕΙΟ, ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ	271
2.A.4 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	271
2.A.5 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	271
2.A.6 ΔΡΑΣΗ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ)	273
2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων	273
2.A.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων	274
2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)	276
2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)	276
2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας	276
Επενδυτική προτεραιότητα	276
7a - Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ	276
2.A.4 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	277
2.A.5 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	277
2.A.6 ΔΡΑΣΗ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΑΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ)	279
2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων	279
2.A.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων	281
2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)	283
2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)	284
2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας	284
Επενδυτική προτεραιότητα	284
7b - Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων	284
2.A.7 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ, ΔΙΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ 1-7	284
2.A.8 ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ	285
2.A.9 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	285
2.A.10 ΣΥΝΟΨΗ ΤΗΣ ΣΧΕΔΙΑΖΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ, ΌΠΟΥ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ, ΔΡΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΈΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ) (ΑΝΑ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ)	287
2.B ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ	288
2.B.1 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	288
2.B.2 ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΑΠΟ ΜΙΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ)	288
2.B.3 ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	288
2.B.4 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	288
2.B.5 ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	289
2.B.4 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	289

2.Β.5 ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	289
2.Β.4 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	289
2.Β.5 ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	290
2.Β.6 ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ ΛΑΒΟΥΝ ΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥΣ ΣΤΟΥΣ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ (ΑΝΑ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ)	290
2.Β.6.1 Περιγραφή των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη και αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους	290
2.Β.6.2 Δείκτες εκροών που αναμένεται να συμβάλουν στα αποτελέσματα	294
2.Β.7 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ (ΑΝΑ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ)	294
2.Β.1 ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	295
2.Β.2 ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΑΠΟ ΜΙΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ)	295
2.Β.3 ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	295
2.Β.4 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	295
2.Β.5 ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	296
2.Β.4 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	296
2.Β.5 ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	296
2.Β.4 ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	296
2.Β.5 ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	297
2.Β.6 ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ ΛΑΒΟΥΝ ΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥΣ ΣΤΟΥΣ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ (ΑΝΑ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ)	297
2.Β.6.1 Περιγραφή των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη και αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους	297
2.Β.6.2 Δείκτες εκροών που αναμένεται να συμβάλουν στα αποτελέσματα	301
2.Β.7 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ (ΑΝΑ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ)	301
3. ΣΧΕΔΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	302
3.1 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΑΠΟ ΚΑΘΕ ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΠΟΣΑ ΓΙΑ ΤΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΕΠΙΔΟΣΗΣ	302
3.2 ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΑΝΑ ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ (ΣΕ ΕΥΡΩ)	302
ΠΙΝΑΚΑΣ 18Α: ΣΧΕΔΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	302
(2) Το ποσοστό μπορεί να στρογγυλοποιηθεί προς τον πλησιέστερο ακέραιο αριθμό του πίνακα. Το ακριβές ποσοστό που χρησιμοποιείται για την επιστροφή πληρωμών είναι ο λόγος (ΣΤ)	302
ΠΙΝΑΚΑΣ 18Β: ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ – ΕΙΔΙΚΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΕΚΤ ΚΑΙ ΥΕΙ (WHERE APPROPRIATE)	303
ΠΙΝΑΚΑΣ 18Γ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΑΝΑ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ, ΤΑΜΕΙΟ, ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΣΤΟΧΟ	303
ΠΙΝΑΚΑΣ 19: ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΟΣΟ ΤΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΕΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΠΟΥ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	304
4. ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ.....	305
4.1 Τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων (ΤΑΠΤΚ) (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ)	306
4.2 Ολοκληρωμένες δράσεις για βιώσιμη αστική ανάπτυξη (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ)	306
4.3 Ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις (ΟΧΕ) (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ)	307
4.4 Οι ρυθμίσεις για διαπεριφερειακές και διεθνικές δράσεις, στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος, με δικαιούχους εγκατεστημένους σε τουλάχιστον ένα άλλο κράτος μέλος (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ)	308
4.5 Συμβολή των προγραμματισμένων δράσεων του προγράμματος στην υλοποίηση μακροπεριφερειακών στρατηγικών και στρατηγικών για τις θαλάσσιες λεκάνες με βάση τις ανάγκες της περιοχής του προγράμματος όπως καθορίζονται από το κράτος μέλος (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ)	308
5. ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΠΟΥ ΠΛΗΤΤΟΝΤΑΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΠΟ ΤΗ ΦΤΩΧΕΙΑ Ή ΣΤΟΧΕΥΟΜΕΝΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΤΟΝ ΥΨΗΛΟΤΕΡΟ ΚΙΝΔΥΝΟ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ Ή ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ.....	310
5.1 Γεωγραφικές περιοχές που πλήττονται περισσότερο από τη φτώχεια/στόχευόμενες ομάδες που αντιμετωπίζουν τον υψηλότερο κίνδυνο διακρίσεων ή κοινωνικού αποκλεισμού	310
5.2 Στρατηγική για την αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών των γεωγραφικών περιοχών που πλήττονται περισσότερο από τη φτώχεια/ των στοχευόμενων ομάδων που αντιμετωπίζουν τον υψηλότερο κίνδυνο διακρίσεων ή κοινωνικού	

ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ, ΕΦΟΣΟΝ ΚΡΙΝΕΤΑΙ ΣΚΟΠΙΜΟ, ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΠΟΥ ΟΡΙΖΕΤΑΙ ΣΤΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ	311
6. ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΩΝ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΠΟΥ ΠΛΗΤΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΣΟΒΑΡΑ ΚΑΙ ΜΟΝΙΜΑ ΦΥΣΙΚΑ Ή ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ)	315
7. ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ	317
7.1 ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ	317
7.2 ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ	317
7.2.1 Τα μέτρα που λαμβάνονται για τη συμμετοχή των σχετικών εταιριών στην εκπόνηση του επιχειρησιακού προγράμματος και ο ρόλος των εταιριών στην υλοποίηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος	317
7.2.2 Συνολικές επιχορηγήσεις (για το ΕΚΤ, κατά περίπτωση)	321
7.2.3 Διάθεση ποσού για την ανάπτυξη ικανοτήτων (για το ΕΚΤ, κατά περίπτωση)	321
8. ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ, ΤΟΥ ΕΓΤΑΑ, ΤΟΥ ΕΤΘΑ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΤΕΠ	323
9. ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΕΣ	329
9.1 ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΕΣ	329
ΠΙΝΑΚΑΣ 24: ΙΣΧΥΟΝΤΕΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΌΡΟΙ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ ΤΟΥΣ	329
9.2 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΕΣ, ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	425
10. ΜΕΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΦΟΡΤΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ.....	471
11. ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΑΡΧΕΣ.....	474
11.1 ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ.....	474
11.2 ΙΣΟΤΗΤΑ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ.....	475
11.3 ΙΣΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	476
12. ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	478
12.1 ΜΕΓΑΛΑ ΈΡΓΑ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ ΥΛΟΠΟΙΗΘΟΥΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ	478
12.2 ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	479
12.3 ΣΧΕΤΙΚΟΙ ΈΤΑΙΡΟΙ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	479
ΈΓΓΡΑΦΑ.....	484
ΥΠΟΒΛΗΘΕΝΤΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΤΟΥ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	484
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΕΠΙΚΥΡΩΣΗΣ	485

1. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΕΞΥΠΝΗ, ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΜΗ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΔΑΦΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ

1.1 Στρατηγική για τη συμβολή του επιχειρησιακού προγράμματος στη στρατηγική της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και την επίτευξη οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής

1.1.1 Περιγραφή της στρατηγικής του προγράμματος σε σχέση με τη συμβολή του στην υλοποίηση της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και την επίτευξη οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής.

1. Αναπτυξιακά Χαρακτηριστικά της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου

Ο νησιωτικός χαρακτήρας της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου (ΠΒΑ)&η γεωγραφική θέση των 10 - με διαφορετικό κοινωνικοοικονομικό χαρακτήρα - νησιών της προσδιορίζουν κατά κύριο λόγο τη θέση της ,το αναπτυξιακό προφίλ της και τη σχέση της σε επίπεδο χώρας&Ευρωπαϊκής Ένωσης.. Η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου εμφανίζει γεωγραφικά&γεωφυσικά χαρακτηριστικά (μικρά&μεγάλα νησιά, μεγάλη απόσταση από την ηπειρωτική χώρα ,ορεινά εδάφη μέσα στα νησιά κλπ.) που επιδρούν διαχρονικά στο κοινωνικοοικονομικό γίνεσθαι των νησιών&προσδιορίζουν τη «διπλή περιφερειακότητά» της. Αυτή η διπλή περιφερειακότητα εκφράζει&τη διττή ιδιότητα της Περιφέρειας ,ως ακριτικής στα σύνορα της Ελλάδας&ως απομακρυσμένης περιφερειακής περιοχής στα εξωτερικά σύνορα της Ε. Ε. .Η ιδιότητα αυτή αποτελεί τον σημαντικότερο παράγοντα φυσικής απομόνωσης με δυσκολίες ένταξης στα δίκτυα επικοινωνίας&ανταλλαγών&χαμηλής ανάπτυξης με αρνητικές επιπτώσεις για την πραγματική σύγκλισή της με τις αναπτυγμένες Περιφέρειες της Ευρώπης.

Διαχρονικά η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου παραμένει εκτός των κυρίων αξόνων διαπεριφερειακού χαρακτήρα&τα νησιά της συνδέονται με δυσκολία με την Αττική αλλά&με την Κεντρική Μακεδονία, ενώ υπάρχουν σημαντικά προβλήματα παραγωγικής-λειτουργικής&μεταφορικής διασύνδεσης μεταξύ τους.

Στις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους υλοποιήθηκαν παρεμβάσεις στους τομείς των μεταφορικών,περιβαλλοντικών&κοινωνικών υποδομών που συνέβαλλαν στην άμβλυνση σημαντικών προβλημάτων&στην κάλυψη ενός μέρους των υφιστάμενων αναπτυξιακών αναγκών.

Παράλληλα η Περιφέρεια συνεχίζει να παρουσιάζει έντονα διαρθρωτικά προβλήματα στην παραγωγική της δομή,στον κοινωνικο-οικονομικό της ιστό&στις υποδομές της. Τα προβλήματα αυτά συνέβαλλαν ώστε οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην Περιφέρεια μετά το 2008 να είναι εντονότερες&να απεικονίζονται στους δείκτες της αγοράς εργασίας&ιδιαίτερα στα μεγέθη της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας (ΑΠΑ)&στο κατά κεφαλήν Ακαθάριστο Προϊόν.

Η ανεργία το διάστημα 2011-2013 αυξήθηκε δραματικά σε 22%. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ παρατηρείται σημαντική μείωση της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας (ΑΠΑ) στο διάστημα 2009-2011 σε σχέση με την αντίστοιχη μείωση στο επίπεδο της χώρας. Παράλληλα το κατά κεφαλήν Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν (ΑΕΠ) στο Βόρειο Αιγαίο ενώ μέχρι το 2008 αυξανόταν -όπως συνολικά και της χώρας- το 2009 μειώνεται κατά 4,7% έναντι αντίστοιχης μείωσης αυτού της χώρας κατά 4,3% & το 2010 μειώνεται κατά 6% έναντι αντίστοιχης μείωσης του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της χώρας κατά 3,2%

Επομένως η οικονομική κρίση είναι περισσότερο έντονη στο Β.Α σε σχέση με το σύνολο της Χώρας, με αρνητικές επιπτώσεις στο παραγόμενο προϊόν στα εισοδήματα των νοικοκυριών & στον κοινωνικοοικονομικό ιστό της

Σήμερα η ΠΒΑ συνεχίζει να καταλαμβάνει χαμηλή θέση στο σύνολο των Περιφερειών της ΕΕ, παρά το γεγονός ότι σύμφωνα με το μέσο κατά κεφαλήν ΑΕΠ της τριετίας 2007 – 2009 (δηλαδή πριν από την οικονομική κρίση) το Βόρειο Αιγαίο έχει καταταχθεί - για τη προγραμματική περίοδο 2014–2020 - στην κατηγορία των Περιφερειών σε Μετάβαση.

Τα αρνητικά αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της ΠΒΑ τεκμηριώνουν την ανάγκη επικαιροποίησης της αναπτυξιακής στρατηγικής στο πλαίσιο των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών & των βασικών συγκριτικών πλεονεκτημάτων της. Στόχος αυτής της στρατηγικής είναι η είσοδος σε τροχιά ανάπτυξης που θα συμβάλει στη μεγέθυνση της οικονομίας & στην βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων της ώστε σταδιακά να οδηγηθεί στην πραγματική σύγκλιση με τις ανεπτυγμένες περιφέρειες της χώρας & της Ευρωπαϊκής Ένωσης..

2. Κυριότερες αναπτυξιακές ανάγκες της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου κατά τη περίοδο 2014–2020

Λαμβάνοντας υπόψη τα βασικά αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της ΠΒΑ σε συνδυασμό με τη θέση της στο Εθνικό & Ευρωπαϊκό περιβάλλον, στο πλαίσιο της στρατηγικής Ε2020, οι κυριότερες αναπτυξιακές ανάγκες ανά βασικό αναπτυξιακό τομέα είναι οι εξής :

Παραγωγική Δομή / Επιχειρηματικότητα / Ανταγωνιστικότητα

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ ο τριτογενής τομέας κυριαρχεί στην οικονομία της Περιφέρειας απασχολώντας το 71% των εργαζόμενων & παράγοντας το 85% της συνολικής ΑΠΑ.

Αντίστοιχα, ο δευτερογενής τομέας συμμετέχει κατά 16,4% στη συνολική απασχόληση & ο πρωτογενής κατά 13,3%, με πολύ μικρότερα ποσοστά συμμετοχής στη συνολική ΑΠΑ. Επομένως ένα από τα προβλήματα-μειονεκτήματα της παραγωγικής-επιχειρηματικής βάσης της ΠΒΑ είναι η σχετικά χαμηλή παραγωγικότητα της εργασίας

στον δευτερογενή & στον τριτογενή τομέα (χαμηλότερη από την αντίστοιχη στη χώρα και με συνεχή τάση αύξησης της διαφοράς).

Στον **τριτογενή τομέα** η επιχειρηματικότητα (μέσω της οποίας παράγεται το 50% της συνολικής ΑΠΑ της ΠΒΑ & απασχολείται το 40% των εργαζομένων) εκφράζεται σχεδόν αποκλειστικά από τρεις κλάδους οικονομικής δραστηριότητας, το εμπόριο, τη διαχείριση ακίνητης περιουσίας & τον τουρισμό. Το υπόλοιπο του τριτογενή τομέα αναφέρεται κυρίως στη δημόσια διοίκηση που παρουσιάζει αυξημένα ποσοστά συμμετοχής στην απασχόληση της ΠΒΑ. Όλες οι οικονομικές δραστηριότητες του τομέα κατά τη περίοδο της κρίσης έχουν υποστεί δραματική μείωση κυρίως στη παραγωγή ΑΠΑ & στην απασχόληση.

Όσον αφορά στον **δευτερογενή τομέα**, ο οποίος σχεδόν στο σύνολό του εκπροσωπείται από επιχειρήσεις που παράγουν το 8 % της συνολικής ΑΠΑ της ΠΒΑ & απασχολούν το 16% του συνόλου των εργαζομένων βασικός οικονομικός κλάδος είναι ο κατασκευαστικός ο οποίος φθίνει δραματικά τα τελευταία χρόνια με δεύτερη τη μεταποίηση η οποία επίσης παρουσιάζει πτώση. Οι παράγοντες που διαμορφώνουν την υφιστάμενη κατάσταση στη μεταποίηση αλλά & τις μελλοντικές προοπτικές του τομέα, σχετίζονται κυρίως με το νησιωτικό χαρακτήρα & τη θέση της ΠΒΑ, τη σύνδεσή της με τον αγροτικό τομέα, το μικρό μέγεθος των υφιστάμενων μονάδων & με την ανάπτυξη της τουριστικής δραστηριότητας.

Τέλος όσον αφορά στον **πρωτογενή τομέα** (που στο σύνολό του εκπροσωπείται από μικρές γεωργικές, κτηνοτροφικές & μικτές εκμεταλλεύσεις & από μικρού μεγέθους αλιευτικά σκάφη, αλλά & σημαντικές μονάδες υδατοκαλλιέργειας) παράγει μόνο το 4,6% της συνολικής ΑΠΑ της ΠΒΑ & απασχολεί το 13% των εργαζομένων, με έντονη εποχικότητα & υποαπασχόληση. Η διαχρονική αποδυνάμωσή του οφείλεται στη διάρθρωση του τομέα, τα προβλήματα διάθεσης των προϊόντων & στη διαχρονική μείωση της στήριξης των τιμών τους από την ΕΕ, το αυξημένο κόστος παραγωγής, την έλλειψη υποστηρικτικών μηχανισμών, τον χαμηλό δείκτη άρδευσης & το μεγάλο ποσοστό αγροαπαύσεων. Εν τούτοις, είναι ενθαρρυντικό το γεγονός ότι τελευταία - λόγω κυρίως της οικονομικής κρίσης - παρατηρείται μια ενίσχυση της απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα, ενίσχυση όμως που υποκρύπτει μεγάλα ποσοστά υποαπασχόλησης.

Παράλληλα προς τα προαναφερόμενα χαρακτηριστικά της παραγωγικής δομής της ΠΒΑ συνυπάρχουν εξωστρεφείς παραγωγικές δραστηριότητες όπως η ελαιοκαλλιέργεια, η αμπελοκαλλιέργεια, η μαστιχοκαλλιέργεια & η ιχθυοκαλλιέργεια κλάδοι στους οποίους απασχολείται ο τοπικός πληθυσμός με παραδοσιακά συστήματα καλλιέργειας, με αποτέλεσμα η γεωργία στο Β.Α να χαρακτηρίζεται μη εντατική.

Από τα παραπάνω στοιχεία διαφαίνονται μεγάλοι κίνδυνοι περαιτέρω αποδυνάμωσης του παραγωγικού ιστού της ΠΒΑ & άμβλυνσης της συνοχής του κοινωνικοοικονομικού ιστού της αν δεν ληφθούν κατάλληλα μέτρα για την ενίσχυση-ενδυνάμωση & διαφοροποίηση της εσωτερικής διάρθρωσης κάθε τομέα. Η άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής-επιχειρηματικής δραστηριότητας, η περαιτέρω ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων & η ενδυνάμωση της εξωστρέφειάς τους, με παράλληλη έμφαση στην καινοτομική αξιοποίηση των διαθέσιμων

τοπικών πόρων,είναι απαραίτητη επιλογή για την αντιμετώπιση αυτών των δομικών προβλημάτων.Η ενσωμάτωση της έρευνας στην παραγωγική διαδικασία,η αξιοποίηση της στρατηγικής της έξυπνης εξειδίκευσης περιφερειακά&η καινοτομική διασύνδεση διαφορετικών κλάδων παραγωγικής δραστηριότητας των νησιών αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για ουσιαστική αξιοποίηση των αλυσίδων αξίας που υπάρχουν ή πρέπει να αναπτυχθούν σε επιμέρους κλάδους&τομείς.

Οι προσπάθειες που πραγματοποιήθηκαν κατά τις προηγούμενες&την τρέχουσα προγραμματικές περιόδους για ενίσχυση των επιχειρήσεων από τα Περιφερειακά&τα Τομεακά Ε.Π. αμβλύνουν σε ένα βαθμό τα προβλήματα «επιβίωσης» τουλάχιστον 600 τουριστικών ή /&μεταποιητικών επιχειρήσεων,χωρίς όμως να τις καταστήσουν ανταγωνιστικές&εξωστρεφείς.Ο κυριότερος λόγος ήταν η μη εστιασμένη προσέγγιση στις εξειδικευμένες ανάγκες&στις δυνατότητες των επιχειρήσεων,με δεδομένο τον μάλλον οριζόντιο χαρακτήρα των παρεμβάσεων.

Συνοψίζοντας, οι ανάγκες του τομέα της επιχειρηματικότητας στην ΠΒΑ που πρέπει να καλυφθούν με την αξιοποίηση των ΕΔΕΤ κατά τη νέα προγραμματική περίοδο είναι οι εξής:

- Αύξηση της παραγωγικότητας&αποδοτικότητας των οικονομικών δραστηριοτήτων,με τον εκσυγχρονισμό&τη χρήση καινοτομιών στην παραγωγική&εμπορική διαδικασία.
- Διεύρυνση της παραγωγικής&επιχειρηματικής βάσης κάθε νησιού της ΠΒΑ με τον εκσυγχρονισμό&διασύνδεση των παραγωγικών&λειτουργικών διαδικασιών των τομέων&κλάδων οικονομικής δραστηριότητας,καθώς&με την διασύνδεση των παραγωγικών&εμπορικών δραστηριοτήτων μεταξύ των νησιών.
- Προσανατολισμός της επιχειρηματικής / παραγωγικής βάσης της ΠΒΑ στις αγορές του εξωτερικού.
- Δημιουργία νέων καινοτόμων επιχειρήσεων με αντικείμενο την αξιοποίηση τοπικών προϊόντων&φυσικών&πολιτιστικών πόρων των νησιών της ΠΒΑ.
- Κατάρτιση εργαζομένων&επιχειρηματιών&υποστήριξη των επιχειρήσεων για αξιοποίηση καινοτομιών&των αποτελεσμάτων της έρευνας&τεχνολογίας,στις παραγωγικές&εμπορικές λειτουργίες τους.

Έρευνα / καινοτομία / Σύνδεση έρευνας με παραγωγή

Στο Βόρειο Αιγαίο διαπιστώνεται έλλειψη ερευνητικών ιδρυμάτων προσανατολισμένων στην παραγωγική-κοινωνική δομή&τις ανάγκες της ΠΒΑ.Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου (μοναδικός φορέας για έρευνα&καινοτομία στην ΠΒΑ) παρά τη σημαντική ερευνητική του δραστηριότητα δεν έχει αναπτύξει επαρκώς ερευνητικές δραστηριότητες,οι οποίες συνδέονται με τις παραγωγικές&επιχειρηματικές εξειδικεύσεις της ΠΒΑ. Με δεδομένη δε,την ουσιαστική ανυπαρξία άλλων ΑΕΙ&ερευνητικών φορέων,η ΠΒΑ κατέχει την 11η θέση μεταξύ των 13 Περιφερειών της Χώρας,στο σύνθετο δείκτη καινοτομίαςμε τιμή δείκτη 0,04,όταν ο μέσος όρος της τιμής του δείκτη στην ΕΕ είναι 0,55.Έτσι η ΠΒΑ κατέχει την 202η θέση μεταξύ των 207 Ευρωπαϊκών Περιφερειών.

Η εικόνα υστέρησης της ΠΒΑ στους δείκτες Ε.Α.&Καινοτομίας συνδέεται με την έλλειψη επαρκούς ερευνητικού ανθρώπινου δυναμικού & γενικότερα εξειδικευμένου επιστημονικού δυναμικού για την προαγωγή της έρευνας & τεχνολογίας-καινοτομίας. Η υστέρηση αυτή σε συνδυασμό με τα χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων της ΠΒΑ οι οποίες σχεδόν στο σύνολό τους είναι πολύ μικρές ή μικρές, με παραδοσιακές οργανωτικές δομές & με προσωπικό σχετικά χαμηλού εκπαιδευτικού επιπέδου, συμβάλλει σημαντικά στον μικρό βαθμό ενσωμάτωσης & χρήσης προϊόντων & αποτελεσμάτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης & καινοτομίας από τις επιχειρήσεις της ΠΒΑ, παρά τις ευκαιρίες που υπήρξαν κατά τις προηγούμενες & την τρέχουσα προγραμματική περίοδο.

Ο βαθμός διασύνδεσης των ερευνητικών ιδρυμάτων της χώρας με τις επιχειρήσεις της ΠΒΑ είναι μικρός & υπάρχουν δυσκολίες διασύνδεσης των επιχειρήσεων & των ερευνητικών ιδρυμάτων, ιδιαίτερα σε αυτή την περίοδο οικονομικής κρίσης & ύφεσης, που η αναγκαιότητα της διασύνδεσης είναι απαραίτητη προκειμένου να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας. Παράλληλα η δημιουργία υποστηρικτικών δομών & μέσων ανάπτυξης της καινοτομίας & προώθησης της έρευνας & της τεχνολογίας, καθώς & της χρήσης των αποτελεσμάτων τους στην παραγωγική / επιχειρηματική δραστηριότητα, καθώς & η σύνδεση ερευνητικού ιστού & επιχειρηματικού κόσμου αποτελούν αναγκαίες προϋποθέσεις για την αντιμετώπιση της συγκεκριμένης κατάστασης.

Σύμφωνα με την Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης οι ανάγκες που πρέπει να καλυφθούν την προγραμματική περίοδο 2014-2020, στο συγκεκριμένο τομέα είναι :

- Ανάπτυξη μηχανισμών & υποδομών έρευνας, τεχνολογίας & καινοτομίας και σύνδεση της δραστηριότητας τους με την παραγωγική δομή & τις ανάγκες της ΠΒΑ & εξειδίκευση τους με τις ιδιαιτερότητες της παραγωγικής διαδικασίας των νησιών.
- Αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας & της τεχνολογικής ανάπτυξης & της μη τεχνολογικής καινοτομίας στην παραγωγική διαδικασία & επιχειρηματική δραστηριότητα της ΠΒΑ.
- Παραμονή-συγκράτηση & προσέλκυση ερευνητικού ανθρώπινου δυναμικού στην ΠΒΑ & ενασχόλησή του με την σύνδεση της έρευνας, τεχνολογίας & των αποτελεσμάτων της, καθώς & της καινοτομίας, με την παραγωγική & επιχειρηματική βάση.
- Δημιουργία & λειτουργία μηχανισμών ενημέρωσης & υποστήριξης των επιχειρήσεων για αξιοποίηση των αποτελεσμάτων έρευνας & τεχνολογικής ανάπτυξης, αλλά & μη τεχνολογικών καινοτομιών.
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων & κουλτούρας σε επιχειρηματίες & εργαζόμενους για ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων έρευνας & τεχνολογίας & της καινοτομίας στην παραγωγική & λειτουργική τους διαδικασία.

- Συνεργασία επιχειρήσεων & ερευνητικών ιδρυμάτων & δημιουργία δικτύου συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με ερευνητικά ιδρύματα.

Ευρυζωνικά δίκτυα / Προϊόντα και υπηρεσίες τεχνολογιών, πληροφορικής, επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Ο νησιωτικός χαρακτήρας της ΠΒΑ με κατακερματισμό του χώρου σε πλήθος απομακρυσμένων τόσο μεταξύ τους όσο & από την ηπειρωτική χώρα νησιών συντελεί σημαντικά στο χαμηλό βαθμό κάλυψης της ΠΒΑ σε ευρυζωνικές υπηρεσίες & σε δίκτυα υψηλών ταχυτήτων. Παράλληλα, η ζήτηση για προϊόντα & υπηρεσίες ΤΠΕ στην ΠΒΑ είναι χαμηλή, οφειλόμενη κυρίως στο χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο του πληθυσμού, στην απομόνωση των νησιών από τα κέντρα γνώσης & πληροφόρησης & στην χαμηλή επιχειρηματική κουλτούρα της παραγωγικής βάσης.

Χαρακτηριστικό της ανεπάρκειας ανάπτυξης υποδομών & χρήσης ΤΠΕ στην ΠΒΑ είναι ο αργός ρυθμός & το μικρό εύρος υλοποίησης των προβλεπόμενων στις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, αλλά & στην τρέχουσα σε αντίστοιχες δράσεις-έργα ΤΠΕ. Οι ανάγκες της ΠΒΑ που πρέπει να καλυφθούν στον τομέα είναι :

- Συμπλήρωση - ολοκλήρωση υποδομών σε ευρυζωνικά δίκτυα υψηλών ταχυτήτων σε όλα τα νησιά.
- Εγκατάσταση εξοπλισμού ΤΠΕ στις δημόσιες υπηρεσίες των νησιών, με το κέντρο βάρους στα μικρά νησιά και τις υπηρεσίες του Δήμου.
- Εξοικείωση όλου του πληθυσμού & των επιχειρήσεων, καθώς & των στελεχών προσωπικού των δημόσιων υπηρεσιών στην χρήση ΤΠΕ
- Αξιοποίηση της χρήσης των ΤΠΕ από τις τοπικές ΜΜΕ & την Περιφερειακή & Τοπική Δημόσια Διοίκηση, ως Key Enabling Technology (KET)
- Διεύρυνση της χρήσης των ΤΠΕ από τους κατοίκους & τις επιχειρήσεις της ΠΒΑ, για εύκολη & άμεση πρόσβασή τους στις διοικητικές, κοινωνικές & επιχειρηματικές υπηρεσίες για άμβλυνση του προβλήματος φυσικής πρόσβασης στις αντίστοιχες υπηρεσίες

Ενέργεια

Η νησιωτικότητα της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, ο κατακερματισμός του χώρου & η μεγάλη απόσταση από την ηπειρωτική χώρα συμβάλλουν στη δημιουργία ενεργειακού ελλείμματος στο σύνολο της με αποτέλεσμα να υπάρχουν παράλληλες περιβαλλοντικές επιβαρύνσεις στην ατμόσφαιρα των νησιών λόγω της χρήσης πετρελαίου για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, ανά νησί. Η αυξανόμενη ενεργειακή ζήτηση & οι περιβαλλοντικές επιβαρύνσεις των νησιών έχουν ως αποτέλεσμα, πέραν της υποβάθμισης

της ποιότητας ζωής των κατοίκων, την μείωση της ελκυστικότητας της ΠΒΑ για παραγωγικές επενδύσεις & ανάπτυξη.

Παρ' όλα αυτά, το Β.Α σε όλα τα νησιά του έχει να επιδείξει ιδιαίτερο πλούτο σε ΑΠΕ, όπως, αέρας & ήλιος, ενώ εκτιμάται ότι η περιοχή διαθέτει αξιόλογο γεωθερμικό δυναμικό, το οποίο όμως δεν έχει μέχρι σήμερα ερευνηθεί συστηματικά. Το τελευταίο διάστημα διαπιστώνεται κινητικότητα, με στόχο την τοπική αξιοποίηση της γεωθερμίας, & την ενσωμάτωση της στο ενεργειακό μίγμα παραγωγής ενέργειας.

Στην παρούσα χρονική στιγμή, η συμμετοχή των ΑΠΕ στο ενεργειακό μίγμα των νησιών αγγίζει το 12%, αναγόμενο περίπου στο 1,7 %, ως συμμετοχή στην κάλυψη ενσωμάτωσης ΑΠΕ (στόχος 20-20-20) στο ενεργειακό δυναμικό.

Εκτός από τα προβλήματα της χρήσης συμβατικής ενέργειας παραγόμενης από πετρέλαιο, τα δίκτυα μεταφοράς & διανομής ενέργειας είναι παλαιάς τεχνολογίας και δεν αναποκρίνονται στις επιταγές της σύγχρονης εποχής για καλύτερη διαχείριση της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας. Στον αντίποδα δεν έχει ολοκληρωθεί ο εθνικός σχεδιασμός για την ενεργειακή ασφάλεια των νησιών του Β. Αιγαίου (διασύνδεση νησιών με Ηπειρωτική Ελλάδα) και δεν έχουν δρομολογηθεί επενδύσεις στον τομέα της ενέργειας. Εκτιμάται ότι η συμμετοχή του ΕΠΑΝΕΚ, θα συμβάλλει στην εθνική στοχοθεσία-υποχρέωση.

Άρα οι ανάγκες της ΠΒΑ στην ενέργεια αφορούν στην απαίτηση αύξησης της ελκυστικότητας των νησιών για προώθηση επενδύσεων & ανάπτυξη αποδοτικών παραγωγικών δραστηριοτήτων, χωρίς προβλήματα ενεργειακών ελλείψεων και από την απαίτηση συμβολής της ΠΒΑ στην επίτευξη των στόχων του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων για την “Ευρώπη 2020” για τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

Οι ανάγκες που πρέπει να καλυφθούν στον τομέα της ενέργειας είναι:

- Κάλυψη της ζήτησης σε ενέργεια, κυρίως με μείωση της κατανάλωσης (εξοικονόμηση ενέργειας) & με την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης των κτηρίων & των συστημάτων θέρμανσης & ψύξης
- Ενεργειακή επάρκεια & σταθερότητα προσφοράς όλο το έτος
- Ενσωμάτωση συστημάτων ΑΠΕ, χαμηλής ισχύος για την παραγωγή ενέργειας (σημειακές παρεμβάσεις)
- Βελτίωση / εκσυγχρονισμός των δικτύων μεταφοράς & διανομής

- Συμμετοχή όλων των φορέων & των πολιτών στη προσπάθεια μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα

Περιβάλλον – Φυσικό περιβάλλον - Πολιτισμός

• Λύματα, απορρίμματα, νερά, αστικό περιβάλλον

Στην προστασία του περιβάλλοντος κυρίαρχο πρόβλημα είναι η δυσκολία εφαρμογής ολοκληρωμένης διαχείρισης των στερεών αποβλήτων με κύριες συνιστώσες, τον κατακερματισμένο νησιωτικό χώρο, την καθυστέρηση ολοκλήρωσης του θεσμικού πλαισίου περί θαλάσσιας μεταφοράς των απορριμμάτων & την έλλειψη υποδομών συνολικής διαχείρισης στα μεγάλα νησιά της ΠΒΑ. Παράλληλα, η ελλιπής οργάνωση των Φορέων διαχείρισης απορριμμάτων, κυρίως λόγω πρόσφατων αλλαγών στο θεσμικό τους πλαίσιο, αλλά & λόγω της αυστηρής δημοσιονομικής προσαρμογής της Χώρας & της ελλειπούς δραστηριοποίησης φορέων ανακύκλωσης, αδυνατεί να ενσωματώσει πρακτικές αειφορικής διαχείρισης στερεών αποβλήτων.

Τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους σχεδιάστηκαν & υλοποιήθηκαν απαραίτητες υποδομές πρώτου σταδίου (διάθεση, μεταφόρτωση, αποκατάσταση ΧΑΔΑ) για την διαχείριση ΑΣΑ σχεδόν σε όλα τα νησιά. Στην περίοδο 2007-2013 χρηματοδοτήθηκαν έργα αποκατάστασης ΧΑΔΑ καθώς & έργα για την ολοκλήρωση του απαραίτητου δικτύου συλλογής-μεταφόρτωσης-διάθεσης. Αναφορικά με την προστασία & την αποδοτική χρήση των φυσικών πόρων το βασικότερο πρόβλημα & αναπτυξιακό μειονέκτημα των νησιών, είναι η συνεχώς αυξανόμενη ζήτηση νερού τόσο για άρδευση, όσο & για ύδρευση. Παράλληλα, διαπιστώνονται απώλειες νερού κατά τη μεταφορά του & διανομή του & την εν γένει διαχείρισή του, λόγω προβληματικών δικτύων ή / & αντλιοστασίων άρδευσης & ύδρευσης, αλλά & φαινόμενα σπατάλης.

Κατά τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους υλοποιήθηκαν έργα ύδρευσης & άρδευσης τα οποία όμως ήταν μικρής κλίμακας & δεν κάλυψαν τις ιδιαίτερα αυξημένες ανάγκες. Κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο υλοποιήθηκαν & υλοποιούνται έργα διαχείρισης πόσιμου νερού που καλύπτουν ένα σημαντικό μέρος του πληθυσμού των νησιών της ΠΒΑ. Με την ολοκλήρωση του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής του Αιγαίου προδιαγράφονται πρόσθετες ανάγκες για την ορθολογική διαχείριση του νερού, βασική παράμετρος της οποίας είναι η βελτίωση της αξιοποίησης των υδάτινων πόρων (μείωση των απωλειών), με στόχο την βελτίωση της κατάστασης των υδατινών σωμάτων.

Στην διαχείριση λυμάτων τα προβλήματα που επιζητούν λύση είναι η επιβάρυνση που προκαλείται σε οικολογικά ευαίσθητες περιοχές-τουριστικές περιοχές με μικρούς οικισμούς, λόγω αγροτικών –τουριστικών δραστηριοτήτων.

Επομένως συνολικά για την προστασία του περιβάλλοντος & των φυσικών πόρων οι ανάγκες που πρέπει να καλυφθούν με την χρηματοδοτική υποστήριξη των ΕΔΕΤ κατά την περίοδο 2014 – 2020 επιγραμματικά είναι :

- Σχεδιασμός&εφαρμογή ολοκληρωμένης διαχείρισης απορριμμάτων,με μείωση του όγκου στη πηγή,με διαλογή για ανακύκλωση&κομποστοποίηση.
- Συμπλήρωση / λειτουργική ολοκλήρωση της υποδομής διαχείρισης υγρών απόβλητων σε οικολογικά ευαίσθητες περιοχές ή /&σε τουριστικές περιοχές,στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης χωρικής παρέμβασης &σε κάθε περίπτωση η πλήρης κάλυψη της διαχείρισης λυμάτων σε οικισμούς Γ' κατηγορίας για ικανοποίηση των απαιτήσεων του Ευρωπαϊκού περιβαλλοντικού κεκτημένου.
- Αποτελεσματική&αποδοτική διαχείριση των ελλειματικών υδάτινων πόρων κάθε νησιού για εξασφάλιση επάρκειας νερού σε ποσότητα&ποιότητα.
- Βελτίωση -αναβάθμιση του δομημένου&ανθρωπογενούς περιβάλλοντος&υλοποίηση ολοκληρωμένων&χωρικά στοχευμένων δράσεων,

Φυσικό περιβάλλον

Τα νησιά του Β.Α. χαρακτηρίζονται από εξαιρετο φυσικό πλούτο,ο οποίος περιλαμβάνει σπάνια είδη χλωρίδας&πανίδας,σημαντικούς υγροβιότοπους&άλλους τύπους οικοτόπων&φυσικών ενδιαιτημάτων (χερσαίων&θαλάσσιων),ιστορικά τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, μνημεία της φύσης&οικοσυστήματα ειδικού ενδιαφέροντος.

Στην Π.Β.Α. το οικολογικό δίκτυο Natura 2000 απαρτίζεται από 16 Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ/SPA) συνολικής έκτασης 143.606 εκταρίων και 11 Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ/SCI) συνολικής έκτασης 135.737 εκταρίων (ΥΠΕΚΑ: www.ypeka.gr).

Οι συνολικά 27 περιοχές προστασίας που σημειωτέον δεν διαθέτουν σχέδιο ή φορέα διαχείρισης, συμπεριλαμβάνουν πλήθος σημαντικών τύπων ενδιαιτημάτων, όπως μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά είδη πεύκων της Μεσογείου, φρύγανα *Sarcopoterium spinosum*, εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με ποσειδωνίες (*Posidonia oceanica*) κ.α., καθώς&μεγάλο πλούτο ειδών χλωρίδας&πανίδας. Οι σημαντικότεροι τύποι ενδιαιτημάτων όπως καθορίζονται στο Παρ. Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Οι βασικές πηγές περιβαλλοντικής πίεσης&υποβάθμισης που έχουν καταγραφεί στα νησιά του Β. Αιγαίου είναι οι εξής:

- Απώλεια&κατακερματισμός ενδιαιτημάτων
- Υποβάθμιση ενδιαιτημάτων, συμπεριλαμβανομένων των φαινομένων ρύπανσης
- Μεταβολές των αγρ. συστημάτων&γεωργικές πρακτικές
- Αλιευτικές πρακτικές
- Οικιστική ανάπτυξη&παράνομη δόμηση
- Το κυνήγι ή/και η λαθροθηρία.
- Βιολογικές εισβολές

Οι βασικές προκλήσεις-ανάγκες για την διαχείριση των ΠΠ, ενδεικτικά&όχι περιοριστικά αφορούν σε :

- Σύσταση Φορέα/ων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών
- Κατάρτιση/Εγκριση Σχεδίων Διαχείρισης ΠΠ και εφαρμογή τους
- Συστηματική παρακολούθηση (monitoring) ειδών&οικοσυστημάτων
- Δημιουργία&απρόσκοπτη λειτουργία υποδομών ex-situ διατήρησης αυτοφύων και καλλιεργ. ειδών
- Εκτίμηση κινδύνου εξάπλωσης των βιολογικών εισβολών&μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεών τους.
- Αποκατάσταση υποβαθμισμένων οικοσυστημάτων.
- Προστασία εδαφών από τη διάβρωση/ερημοποίηση (π.χ. διατήρηση αναβαθμίδων).

•Πολιτισμός

Η ΠΒΑ παρουσιάζει πλούσια ιστορική&πολιτιστική κληρονομιά,με πλήθος μνημείων όλων των περιόδων (αρχαία,βυζαντινά,μεσαιωνικά&νεώτερα),μουσείων&συλλογών,ιερών ναών&μοναστηριών,κάστρων,φρουριών,μνημείων βιομηχανικής κληρονομιάς κλπ αλλά&πολλών στοιχείων που συνθέτουν την άυλη πολιτιστική κληρονομιά της.Σημαντικός είναι&ο αριθμός των παραδοσιακών οικισμών του Β.Α. που έχουν ενταχθεί σε ειδικό καθεστώς προστασίας.

Στην άυλη πολιτιστική κληρονομιά η περιοχή έχει σημαντικό πλούτο στοιχείων λαϊκού πολιτισμού που σχετίζονται με τα ήθη,τα έθιμα&παραδόσεις,τις τέχνες&τα γράμματα,τη μουσική&το χορό,τη γαστρονομία,τα παραδοσιακά επαγγέλματα που συνδέονταν με τη βιομηχανία του ελαιολάδου,τη μαστιχοκαλλιέργεια,την αλιεία,τη χειροτεχνία,την αγγειοπλαστική,τη ναυπηγική κ.α.Βασικό μέσο προβολής τους είναι τα διάφορα λαογραφικά&θεματικά μουσεία που έχουν ιδρυθεί σε πολλά νησιά,οι πολιτιστικές εκδηλώσεις,οι γιορτές&τα παραδοσιακά πανηγύρια.

Όλα τα πολιτιστικά στοιχεία των νησιών του Β.Α. αποτελούν πόλους τουριστικής δραστηριότητας-επισκεψιμότητας δεν έχουν όμως τύχει ανάλογης προστασίας&ανάδειξης,λειτουργούν μεμονωμένα&δεν έχουν ενταχθεί σ' ένα δίκτυο οργανωμένης ανάδειξης τους.Έτσι απειλούνται με αλλοίωση εξαιτίας κυρίως των ανθρώπινων δραστηριοτήτων γεγονός που καθιστά αναγκαίες τις δράσεις συντήρησης&ανάδειξης τους,ως στοχευμένη συνέχεια των αντίστοιχων παρεμβάσεων που πραγματοποιήθηκαν σε προηγούμενες προγραμματικές περιόδους για την σύνδεσή τους με την ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων στα νησιά της ΠΒΑ.

Υποδομές Μεταφορών

Η βελτίωση της συνδεσιμότητας των νησιών του Βορείου Αιγαίου με την ηπειρωτική Χώρα είναι επιτακτική,καθώς μέσω αυτής θα αξιοποιηθεί η στρατηγική τους θέση,ως

τμήμα των θαλάσσιων διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών, & θα ενισχυθεί η τοπική οικονομία από την αύξηση επιχειρηματικότητας & τουρισμού.

Προκειμένου να επιτευχθεί ο παραπάνω στόχος, όσον αφορά τις πύλες εισόδου & εξόδου των νησιών είναι απαραίτητη η επέκταση/βελτίωση των υφιστάμενων υποδομών για να ανταποκριθούν στις νέες συνθήκες (νέοι τύποι πλοίων, νέα ζήτηση, κλπ.). Παράλληλα, είναι απαραίτητη & αναθεώρηση/πύκνωση των υφιστάμενων συνδέσεων (ακτοπλοϊκών & αεροπορικών) ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των κατοίκων, των επιχειρηματιών & των τουριστών-επισκεπτών των νησιών.

Κατά τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους έγιναν προσπάθειες κάλυψης αυτών των αναγκών, με δημιουργία λιμενικών ή / & συνδετήριων οδικών αξόνων, οι οποίες όμως σε κάθε περίοδο ήταν μικρής κλίμακας & κάλυπταν άμεσες ανάγκες, σύμφωνα με τις εκάστοτε μεταφορικές συνθήκες. Πολλές από αυτές τις παρεμβάσεις, ιδιαίτερα της τρέχουσας περιόδου, δεν έχουν ολοκληρωθεί ή δεν έχει γίνει η έναρξη υλοποίησής τους.

Άρα είναι επιτακτική ανάγκη η ολοκλήρωση ενός μεταφορικού συστήματος για τη βελτιστοποίηση της συνδεσιμότητας των νησιών του Αιγαίου με τον ηπειρωτικό χώρο & των νησιών μεταξύ τους σε συνδυασμό με την βελτίωση των πυλών εισόδου/εξόδου. Επίσης, ιδιαίτερα σημαντικός παράγοντας για την ευημερία των κατοίκων & για την ανάπτυξη της οικονομίας των νησιών (προσέλκυση πληθυσμού, επιχειρήσεων, τουριστική ανάπτυξη) είναι η προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών, η βελτίωση της προσπελασιμότητας & η μείωση της επικινδυνότητας του οδικού δικτύου που συνδέει παραγωγικούς & τουριστικούς-πολιτιστικούς πόρους με πύλες εισόδου-εξόδου των νησιών καθώς & με διοικητικά, επιχειρηματικά κέντρα & δημόσιες υποδομές υγείας.

Οι ανωτέρω στρατηγικές επιλογές όπως εκφράζονται τόσο από το ΕΠ της ΠΒΑ όσο & από το χωροταξικό της σχέδιο απαιτούν παρεμβάσεις υποδομών προσπελασιμότητας που θα απαντούν ικανοποιητικά στα προαναφερθέντα προβλήματα

Ανθρώπινο δυναμικό

Δημογραφικά στοιχεία

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, επί της απογραφής του 2011, ο πραγματικός πληθυσμός της ΠΒΑ, σημειώνει μείωση της τάξης του 3%, σε σχέση με την προηγούμενη απογραφή & αντιπροσωπεύει το 1,84% του αντίστοιχου πληθυσμού της Χώρας, ο οποίος παρουσιάζει αύξηση κατά 3,5%. Έτσι λοιπόν η ΠΒΑ με την μικρότερη συγκέντρωση πληθυσμού σε επίπεδο χώρας είναι η ΠΒΑ (1,84%). Το Β.Α στην τελευταία απογραφή του 2011 έχει μείωση του μόνιμου πληθυσμού σε ποσοστό μεγαλύτερο από αυτό της χώρας (ποσοστό μείωσης -6.1 στους άνδρες & -1% στις γυναίκες) με σημαντικά μεγαλύτερα ποσοστά στους άντρες κατοίκους.

Σε σχέση με την ηλικιακή διάρθρωση του πληθυσμού της ΠΒΑ είναι εμφανή τα ιδιαίτερα δυσμενή δημογραφικά χαρακτηριστικά του Β.Α. σε σχέση με τα αντίστοιχα της Χώρας. Πιο αναλυτικά, ο δείκτης γήρανσης στην ΠΒΑ αγγίζει το 1,59 έναντι 1,34 του συνόλου της Χώρας. Ο δείκτης αναπλήρωσης στο Β.Α είναι 0,75 έναντι 0,83 της Χώρας, ενώ ο δείκτης εξάρτησης των ηλικιωμένων (0,59) στην ΠΒΑ εμφανίζεται υψηλότερος από τον αντίστοιχο στο σύνολο της Χώρας (0,52).

Εκπαιδευτικό επίπεδο

Ο πληθυσμός της ΠΒΑ εμφανίζει στοιχεία χαμηλότερου εκπαιδευτικού-μορφωτικού επιπέδου από τα αντίστοιχα στοιχεία για το σύνολο της Χώρας. Συγκεκριμένα, οι απόφοιτοι υποχρεωτικής Α'βάθμιας Εκπαίδευσης στην ΠΒΑ υπερτερούν κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες έναντι του συνόλου της Χώρας. Αντίθετα, οι απόφοιτοι τόσο της λυκειακής & μεταλυκειακής εκπαίδευσης, όσο & της Γ'βάθμιας εκπαίδευσης, είναι λιγότεροι κατά 5 ποσοστιαίες μονάδες έναντι των αντίστοιχων της Χώρας. Το Β.Α παρουσιάζει διαχρονικά πολύ υψηλά ποσοστά σχολικής διαρροής με βάση τα διαθέσιμα δεδομένα & οι βασικοί λόγοι αυτής είναι η αυξημένη σχολική αποτυχία που αποξενώνει τους μαθητές από τη σχολική κοινότητα αλλά & η απαξίωση στη συνείδηση των μαθητών, αλλά & των οικογενειών τους, της δυνατότητας που προσφέρει η εκπαίδευση για εξασφάλιση καλύτερων επαγγελματικών προοπτικών. Αποτέλεσμα των παραγόντων αυτών είναι πολύ υψηλό ποσοστό των μαθητών να οδηγείται εκτός εκπαιδευτικού συστήματος, συνήθως για να απασχοληθούν στις οικογενειακές επαγγελματικές δραστηριότητες (αγροτικά & τουριστικά επαγγέλματα). Έτσι ενώ το 1996 το Β.Α παρουσίαζε αυξημένη σχολική διαρροή σε σχέση με το σύνολο της χώρας κατά συντελεστή 1,59 (δηλαδή 59% πάνω από τα πανελλαδικά ποσοστά), ο συντελεστής αυτός αυξήθηκε στο 1,70 το 2006 (δηλαδή 70% πάνω από τα πανελλαδικά ποσοστά).

Αγορά Εργασίας

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ, οι δείκτες επιδεινώνονται σημαντικά στην ΠΒΑ κάποιιοι με εντονότερους ρυθμούς από εκείνους της Χώρας.

Το ποσοστό συμμετοχής στην αγορά εργασίας παραμένει σημαντικά χαμηλότερο από το αντίστοιχο της Χώρας. Η απασχόληση μέχρι και το 2010 στην ΠΒΑ εξελίσσεται θετικά, με αποτέλεσμα το ποσοστό απασχόλησης να αυξάνεται παραμένοντας όμως πολύ χαμηλότερο της Χώρας. Το 2011 το ποσοστό απασχόλησης μειώνεται σημαντικά συνεχίζοντας να παραμένει μικρότερο από το αντίστοιχο της Χώρας. Το ποσοστό απασχόλησης των νέων 15-24 ετών στο Β.Α εμφανίζεται διαχρονικά μεγαλύτερο από το αντίστοιχο της Χώρας, παρουσιάζοντας όμως σημαντική μείωση από το 2008 & ιδιαίτερα από το 2011. Οι μεγάλες ετήσιες διακυμάνσεις του ποσοστού απασχόλησης των νέων στο Β.Α δείχνουν περιστασιακή απασχόληση αυτής της ηλικιακής ομάδας σε σχέση & με την παραγωγική-οικονομική διάρθρωση της ΠΒΑ. Σε γενικές γραμμές μεταξύ 2008 & 2013, το επίπεδο απασχόλησης μειώθηκε κατά 10,5%. Το 90% των απωλειών θέσεων εργασίας αφορά στις ηλικίες 25 – 35 ετών. Παράλληλα, το 95% των συνολικών απωλειών θέσεων εργασίας προέρχεται από τη μισθωτή εργασία.

Η απασχόληση στο Β.Α στηρίζεται στις δημόσιες υπηρεσίες,ήτοι το 30% των απασχολούμενων εργάζονται σ' αυτές,καθώς κατά κύριο λόγο η υγεία / πρόνοια&εκπαίδευση είναι δημόσιου χαρακτήρα.Στο γεγονός αυτό,μαζί με το ότι το 13,5% απασχολείται στον πρωτογενή τομέα,οφείλονται οι χαμηλοί ρυθμοί μείωσης της απασχόλησης στον Β.Α έναντι της Χώρας,αφού οι μεγάλες απώλειες θέσεων απασχόλησης εμφανίζονται στον ιδιωτικό τομέα στις μισθωτές θέσεις απασχόλησης,οι οποίες στο Β.Α αποτελούν σημαντικά μικρότερο ποσοστό από το αντίστοιχο της Χώρας.Οι οικονομικές δραστηριότητες στις οποίες σημειώθηκε η μεγαλύτερη αριθμητική μείωση της απασχόλησης στο Β.Α είναι το εμπόριο,η μεταποίηση,ο αγροτικός τομέας&οι μεταφορές.

Συγκρίνοντας τα επίπεδα ανεργίας μεταξύ των δυο φύλων στο Β.Α,παρατηρείται ότι η ανεργία στους άνδρες κινείται σε ποσοστά μικρότερα από τα ποσοστά ανεργίας της Χώρας,ενώ στις γυναίκες τα ποσοστά ανεργίας είναι κατά τι μεγαλύτερα από τα αντίστοιχα ποσοστά σε επίπεδο Χώρας.Συνεπώς η ανεργία στο Β.Α πλήττει ιδιαίτερα τις γυναίκες.Στην εξέλιξη της ανεργίας σε σχέση με το εκπαιδευτικό επίπεδο διαπιστώνεται ότι πλήττεται ιδιαίτερα έντονα το χαμηλού εκπαιδευτικού επιπέδου εργατικό δυναμικό (απόφοιτοι δημοτικού,αύξηση του ποσοστού ανεργίας κατά 23 μονάδες,έναντι αύξησης κατά 17-18 μονάδες του ποσοστού ανεργίας των αποφοίτων Λυκείου&Γυμνασίου),ενώ παρατηρούνται για πρώτη φορά αυξημένα ποσοστά ανεργίας στο υψηλού εκπαιδευτικού επιπέδου εργατικό δυναμικό (τριτοβάθμιας&μεταπτυχιακής εκπαίδευσης).

Επομένως η αγορά εργασίας στο Β.Α παρουσιάζει ιδιαίτερα αρνητική εξέλιξη τα 3 τελευταία χρόνια της οικονομικής κρίσης παρά τον ευμεγέθη δημόσιο τομέα&τον σχετικά μεγάλο γεωργικό τομέα.Η αστάθεια αυτή εκφράζεται με ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά της μακροχρόνιας ανεργίας (67,33%),η οποία κυμαίνεται σε πολύ μεγαλύτερα ποσοστά από εκείνα της Χώρας. Η οικονομική κρίση&η ύφεση πλήττει ιδιαίτερα την αγορά εργασίας του Β.Α.,όσον αυτή εξαρτάται από τον ιδιωτικό τομέα&ο μόνος παράγοντας άμβλυνσης των αρνητικών φαινομένων είναι η ισχυρή παρουσία του δημόσιου τομέα στη ΠΒΑ.

·Κοινωνικός Αποκλεισμός - Φτώχεια

Ο κοινωνικο-οικονομικός ιστός της ΠΒΑ χαρακτηρίζεται από το ότι ένα σημαντικό ποσοστό του συνολικού πληθυσμού της (15,96%) ανήκει στις κοινωνικά ευπαθείς ομάδες. Βάσει των στοιχείων των Διευθύνσεων Κοινωνικής Πρόνοιας Δήμων του 2013,στη ΠΒΑ καταγράφονται 3.018 δικαιούχοι επιδομάτων αναπηρίας (ΑμΕΑ) οι οποίοι αποτελούν το 1,51% του πληθυσμού της.Τα μεγαλύτερα ποσοστά καταγράφονται στους Δ. Λέσβου (48,38%),Χίου – Ψαρών – Οινουσσών (25,22%)&Σάμου (17,63%)&ακολουθούν οι Δ. Λήμνου – Αγ.Ευστρατίου (4,64),Ικαρίας (3,25%)&Φούρνων Κορσέων (0,89%).

Η εκδήλωση της οικονομικής κρίσης&τα μέτρα δημοσιονομικής λιτότητας που εφαρμόστηκαν από το 2010 στην Ελλάδα οδήγησαν σε δραματική επιδείνωση των δεικτών φτώχειας στη χώρα&ειδικότερα στην ΠΒΑ.Σύμφωνα με στοιχεία των Δήμων το 2013 έγιναν 20.943 αιτήσεις συμμετοχής στο πρόγραμμα διανομής τροφίμων,το σύνολο των οποίων αποτελεί το 10,51% του πληθυσμού της ΠΒΑ.Την υψηλότερη συγκέντρωση

άπορων της ΠΒΑ με μεγάλη διαφορά παρουσιάζει ο Δήμος Λέσβου (50,38%). Ακολουθούν οι Δ.ήμοι Λήμνου&Αγ.Ευστρατίου (19,36%), Χίου με Ψαρά&Οινούσες (12,74%)&Σάμου (9,65%) με σημαντικό αριθμό δικαιούχων&στη συνέχεια οι Δ. Ικαρίας (6,12%)&Φούρνων Κορσέων (1,76%).

Στις περιθωριοποιημένες ομάδες αξίζει να σημειωθεί ότι στην ΠΒΑ κατοικούν, σύμφωνα με τα στοιχεία του Στρατηγικού Σχεδίου για την ενσωμάτωση των Ρομά (2008), 300 καταγεγραμμένες οικογένειες Ρομ. Επιπλέον, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Νήσων Αιγαίου έχουν εκδοθεί 7.847 άδειες για νόμιμους μετανάστες&τις οικογένειες τους (ποσοστό 3,94% του συνολικού πληθυσμού της ΠΒΑ). Σε γενικές γραμμές οι Δ. της ΠΒΑ έχουν μικρή συγκέντρωση μεταναστών από 0,37% έως 4,48% ως ποσοστό του πληθυσμού τους με τη μεγαλύτερη συγκέντρωση να παρουσιάζει ο Δ. Λέσβου (42,86%)&ακολουθούν οι Δ. Χίου (25,61%)&Σάμου (18,85%).

Για την αντιμετώπιση των σημαντικών προβλημάτων που έχουν εμφανισθεί στην αγορά εργασίας της ΠΒΑ με την εμφάνιση&κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης&ύφεσης οι ανάγκες που προκύπτουν είναι οι εξής:

- Διατήρηση των θέσεων απασχόλησης στις επιχειρήσεις&στο πρωτογενή τομέα, με προσπάθειες αύξησης της απασχόλησης.
- Αύξηση της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού, μεταξύ των επιχειρήσεων στο ίδιο νησί.
- Άμεση δημιουργία θέσεων απασχόλησης μέσω ίδρυσης νέων καινοτόμων επιχειρήσεων, με τόνωση&της αυτοαπασχόλησης για την απορρόφηση νέας ηλικίας εργατικού δυναμικού υψηλού εκπαιδευτικού επιπέδου.
- Προσπάθεια προσέλκυσης των μακροχρόνια ανέργων σε δραστηριότητες κατάρτισης ή /&πρακτικής άσκησης, πριν αποφασίσουν να βγουν από την αγορά εργασίας.
- Ιδιαίτερες ανάγκες αντιμετωπίζουν οι νέοι&οι άνεργες γυναίκες με κίνδυνο εξόδου από την αγορά εργασίας&ως εκ τούτου ιδιαίτερη μέριμνα θα πρέπει να ληφθεί για την άμβλυνση των προβλημάτων αυτών των πληθυσμιακών ομάδων.

Οι κυριότερες ανάγκες που προκύπτουν για την αντιμετώπιση καταστάσεων φτώχειας&κοινωνικού αποκλεισμού είναι:

- Άμβλυνση των δυσκολιών πρόσβασης σε υψηλού επιπέδου υπηρεσίες υγείας&πρόνοιας ώστε ο πληθυσμός που κινδυνεύει να περιέλθει σε κατάσταση φτώχειας να διατηρήσει την υγεία του&να παραμείνει απασχολήσιμος.

- Κυρίαρχο ζήτημα για τα άτομα και τα νοικοκυριά που έχουν περιέλθει ή κινδυνεύουν να περιέλθουν σε κατάσταση φτώχειας είναι η εξασφάλιση ευκαιριών & δυνατοτήτων απασχόλησης ή αυτοαπασχόλησης για όλες εκείνες τις πληθυσμιακές ομάδες που λόγω της κρίσης ή /& άλλων συνθηκών κινδυνεύουν να περιέλθουν σε κατάσταση φτώχειας.
- Ένας σημαντικός κίνδυνος να περιέλθουν σε κατάσταση φτώχειας, ή να περιθωριοποιηθούν άτομα ή /& νοικοκυριά που είτε έχουν απολέσει εισοδήματά ή έχουν μειωθεί δραστικά & παράλληλα έχουν την υποχρέωση να εξυπηρετούν άτομα χρίζοντα βοήθειας. Σ' αυτές τις περιπτώσεις, υπάρχει ανάγκη, αφ' ενός για ανάληψη πρωτοβουλιών από τους τοπικούς φορείς ή /& την κοινωνία των πολιτών για περίθαλψη & εξυπηρέτηση των ατόμων που χρίζουν βοήθεια, αφ' ετέρου για υποστήριξη των ατόμων που εξυπηρετούσαν τους χρίζοντες βοήθεια να διεκδικήσουν θέση απασχόλησης, ή & ανάπτυξη δεξιοτήτων, προκειμένου να δημιουργήσουν ή /& να αυξήσουν τυχόν χαμηλά εισοδήματα, τα οποία τους οδηγούν σε κατάσταση φτώχειας.
- Ιδιαίτερες ανάγκες έχουν δημιουργηθεί σε ειδικές πληθυσμιακές ομάδες περιθωριοποιημένες ή με κίνδυνο περιθωριοποίησης όπως επίσης & σε εκείνα τα άτομα πληθυσμιακών ομάδων που βρίσκονται ή κινδυνεύουν να ιδρυματοποιηθούν.

Χωρικές διαφοροποιήσεις & ανισότητες

Η ΠΒΑ χαρακτηρίζεται από τον πολυκερματισμό του χώρου της σε μικρά & σχετικά μεγαλύτερα νησιά, τα οποία απέχουν τόσο μεταξύ τους, όσο & από την ηπειρωτική Ελλάδα, αφ' ενός, ως προς τις φυσικές αποστάσεις, αφ' ετέρου & κυρίως ως προς τις χρονοαποστάσεις, με δεδομένες τις θαλάσσιες & αεροπορικές δυσκολίες διασύνδεσης.

Αυτό το γεωγραφικό χαρακτηριστικό των νησιών της σε συνδυασμό με το μέγεθος κάθε νησιού λειτουργεί ανασταλτικά στην ανάπτυξη παραγωγικών / επιχειρηματικών δραστηριοτήτων λειτουργώντας κατά βάση ως κλειστή οικονομία κάθε νησί, εκτός από τις περιπτώσεις των τουριστικών δραστηριοτήτων κατά το καλοκαίρι, η οποία στα περισσότερα νησιά είναι έτσι ή αλλιώς ισχυρή. Αυτή η διάρθρωση της οικονομικής δραστηριότητας στα μεγαλύτερα νησιά δημιουργεί ανισότητες & σε αυτά, μεταξύ των παράλιων & εσωτερικών ζωνών. Λειτουργώντας δε, ως κλειστή οικονομία κάθε νησί, είναι εμφανές ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα ανάπτυξης οικονομικών / παραγωγικών & κυρίως επιχειρηματικών δραστηριοτήτων το έχουν τα μικρότερα νησιά, ιδιαίτερα όταν αυτά είναι απομακρυσμένα από τα μεγαλύτερα. Η χαμηλή δε παραγωγική & επιχειρηματική δραστηριότητα σε αυτά τα νησιά λειτουργεί ανασταλτικά, αφ' ενός στη συγκέντρωση πληθυσμιακών μεγεθών, αφ' ετέρου νέων / παραγωγικών ηλικιών & έτσι έχει δημιουργηθεί ένας φαύλος κύκλος συνεχούς φθίνουσας εξέλιξης στην παραγωγή εισοδήματος, στην πληθυσμιακή συγκέντρωση (πολύ χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα) & στην φυσική ανανέωση του πληθυσμού, με κίνδυνο την απόλυτη ερήμωση.

Τα νησιά της περιφέρειας που εμφανίζουν έντονα αυτά τα χαρακτηριστικά με ισχυρές δημογραφικές & οικονομικές προκλήσεις, οι οποίες οφείλονται κατά κύριο λόγο στα γεωγραφικά χαρακτηριστικά τους, είναι τα εξής επτά: 1) Λήμνος, 2) Αγ. Ευστράτιος, του

πρώην Νομού Λέσβου 3) Οινούσες, 4) Ψαρά, του πρώην Νομού Χίου 5) Ικαρία, 6) Φούρνοι & 7) Θύμαινα, του πρώην Νομού Σάμου.

Τα χαρακτηριστικά αυτών των νησιών συνοπτικά είναι:

- Χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα, μείωση του πληθυσμού & δυσμενής δημογραφικός δείκτης

Πιο συγκεκριμένα ανά νησί:

Λήμνος: Πυκνότητα: 35,6 κάτοικοι ανά τ.χλμ., με σημαντική μείωση του πληθυσμού μεταξύ 2001 & 2011.

Άγ. Ευστράτιος: Πυκνότητα: 6,2 κάτοικοι ανά τ.χλμ., με σημαντική μείωση του πληθυσμού του.

Οινούσες: Πυκνότητα: 47,5 κάτοικοι ανά τ.χλμ., με ιδιαίτερα σημαντική μείωση του πληθυσμού τους.

Ψαρά: Πυκνότητα: 10,3 κάτοικοι ανά τ.χλμ., με πολύ μικρή αύξηση του πληθυσμού τους.

Ικαρία: Πυκνότητα: 33,0 κάτοικοι ανά τ.χλμ., με πολύ μικρή (οριακή) αύξηση του πληθυσμού τους.

Φούρνοι / Θύμαινα: Πυκνότητα: 29,7 κάτοικοι ανά τ.χλμ., με πολύ μικρή αύξηση του πληθυσμού τους.

Τα παραπάνω νησιά παρουσιάζουν μεγαλύτερους δείκτες γήρανσης & μικρότερους δείκτες αναπλήρωσης- αντικατάστασης, τόσο από τους αντίστοιχους μέσους όρους της ΠΒΑ, όσο & τους μέσους όρους αυτών των δεικτών σε επίπεδο πρώην νομού στον οποίο άνηκε το καθένα. Τους δυσμενέστερους δημογραφικούς δείκτες (γήρανσης & αναπλήρωσης / αντικατάστασης) εμφανίζουν τα νησιά Οινούσες, Ψαρά, Ικαρία, Φούρνοι / Θύμαινα, ενώ η Λήμνος & ο Άγ. Ευστράτιος παρουσιάζουν δημογραφικούς δείκτες πλησίον εκείνων του συνολικού πρώην Νομού Λέσβου, δηλαδή μαζί με το νησί της Λέσβου.

- Χαμηλά εισοδήματα / παραγωγική / οικονομική δραστηριότητα

Η πληθυσμιακή συρρίκνωση & η γήρανση του πληθυσμού είναι σημαντικός παράγοντας πτώσης των παραγωγικών δραστηριοτήτων & μείωσης των εισοδημάτων. Τα νησιά με πολύ χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα & μείωση του πληθυσμού τους παρουσιάζουν χαμηλά εισοδήματα, πλησίον του ορίου της φτώχειας, με εξαίρεση τα Ψαρά & τις

Οινούσες, νησιά τα οποία κατοικούνται κυρίως από συνταξιούχους ναυτικούς σχετικά υψηλού επιπέδου συντάξεων. Αυτό διαπιστώνεται από τους πολύ δυσμενείς δημογραφικούς δείκτες (γήρανσης & αναπλήρωσης). Τα υπόλοιπα πέντε νησιά εμφανίζουν εισοδήματα χαμηλότερα από τον μέσο όρο του συνόλου των πρώην Νομών που ανήκουν, τα οποία εισοδήματά τους είναι πλησίον του ορίου της φτώχειας.

Τα παραπάνω στοιχεία δείχνουν ότι αυτά τα επτά νησιά κινδυνεύουν από ερήμωση, κυρίως λόγω της συρρίκνωσης των παραγωγικών δραστηριοτήτων τους & κατ' ακολουθία συρρίκνωσης του πληθυσμού τους, με ιδιαίτερη συρρίκνωση των νεαρών ηλικιών πληθυσμού. Προκειμένου να αποτραπεί αυτό το ενδεχόμενο, είναι άμεση & επιτακτική η ανάγκη ιδιαίτερων παρεμβάσεων για ενίσχυση των βασικών υποδομών & των παραγωγικών δραστηριοτήτων με αύξηση της ελκυστικότητας των νησιών για διαμονή & παραγωγική δραστηριοποίηση, εξασφαλίζοντας παράλληλα υψηλότερο επίπεδο ζωής με παροχή κοινωνικών υπηρεσιών.

3. Η συνολική αναπτυξιακή στρατηγική της ΠΒΑ

Οι παραπάνω βασικές / κύριες ανάγκες οι οποίες προκύπτουν από τα φυσικά, γεωγραφικά & διαρθρωτικά μειονεκτήματα της ΠΒΑ, σε συνδυασμό με τις ιδιαίτερα αρνητικές επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης που πλήττει τη Χώρα, αλλά & από την ελλειπή αξιοποίηση των συγκριτικών της πλεονεκτημάτων, συμβάλλουν στην ύπαρξη σοβαρών ανισοτήτων ανάπτυξης μεταξύ των νησιών της & της ηπειρωτικής χώρας. Ως εκ τούτου η ικανοποίηση αυτών των αναγκών με τις αντίστοιχες παρεμβάσεις μέσω της υποστήριξης των ΕΔΕΤ, κατά τη περίοδο 2014-2020, αποτελεί τη βάση της στρατηγικής της ΠΒΑ, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι παρεμβάσεις που θα πραγματοποιηθούν στην ΠΒΑ κατά την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 θα πρέπει να συμβάλλουν στην προσπάθεια της Χώρας για την επίτευξη των εθνικών στόχων, στο πλαίσιο της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Η ανάγκη συμβολής της στρατηγικής της ΠΒΑ στους εθνικούς στόχους, στο πλαίσιο της Ε 2020, φαίνεται από τον πίνακα του Παραρτήματος Ι, όπου διαπιστώνεται ότι το Β.Α στη κλίμακα που του αναλογεί, σε ορισμένους στόχους ήδη υπερέρχει των αντίστοιχων εθνικών ενώ σε ορισμένους υστερεί σημαντικά, λόγω των ιδιαίτερων αναπτυξιακών χαρακτηριστικών του.

Έτσι η ΠΒΑ διατυπώνει το αναπτυξιακό της όραμα & τη στρατηγική της, με βάση τις διαπιστωμένες ανάγκες της, προκειμένου να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά διαρθρωτικές αδυναμίες & αξιοποιώντας τις σημαντικές δυνατότητες & πλεονεκτήματα, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής 2020 για έξυπνη, βιώσιμη & χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

Για την πραγματοποίηση του οράματος της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου προσδιορίστηκε ο **Στρατηγικός Στόχος της** για τη νέα Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, ο οποίος διαμορφώνεται ως εξής:

«Αναστροφή της φθίνουσας αναπτυξιακής πορείας των νησιών της ΠΒΑ&επιδίωξη της πραγματικής οικονομικής&κοινωνικής σύγκλισης με τις αναπτυγμένες περιφέρειες της Ε.Ε.,διασφαλίζοντας τις προϋποθέσεις εσωτερικής&εξωτερικής χωρικής&κοινωνικής συνοχής&διατήρηση της ιδιαίτερης νησιωτικής φυσιογνωμίας κάθε νησιού».

Αυτός ο αναπτυξιακός Στρατηγικός Στόχος,υιοθετήθηκε κατά τη διαβούλευση που έχει πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα,με τους τοπικούς κοινωνικούς,οικονομικούς&αυτοδιοικητικούς φορείς&από τα συμπεράσματα του Αναπτυξιακού Συνεδρίου της ΠΒΑ.

Βασικές συνιστώσες του Στρατηγικού Στόχου της ΠΒΑ είναι αύξηση της ανταγωνιστικότητας&της ελκυστικότητάς της με στοχευμένη ενίσχυση των εδραιωμένων&αναδυόμενων οικονομικών δραστηριοτήτων,καθώς&η άμβλυνση των προβλημάτων&των μειονεκτημάτων,που οφείλονται στον ιδιαίτερο χαρακτήρα της πολύ-νησιωτικότητάς της.Βασική κατεύθυνση είναι ότι ο τουρισμός που αποτελεί έναν από τους βασικούς μοχλούς της περιφερειακής οικονομίας θα λειτουργήσει συνδυαστικά με την ανάπτυξη των υπολοίπων παραγωγικών δραστηριοτήτων της ΠΒΑ&κυρίως με τις δραστηριότητες του πρωτογενή τομέα,της μεταποίησης&των υπηρεσιών,που συνδέονται οικονομικά&επιχειρηματικά μαζί του στο πλαίσιο της αλυσίδας αξιών.

Προς αυτή την κατεύθυνση ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην εφαρμογή της Περιφερειακής Στρατηγικής «Έξυπνης Εξειδίκευσης» η οποία βασίζεται στη διαμόρφωση ρεαλιστικών επιλογών για τις δυνατότητες&την προοπτική των υφιστάμενων ή αναδυόμενων οικονομικών δραστηριοτήτων,οι οποίες με την εφαρμογή του κατάλληλου μίγματος πολιτικών μπορούν να αποτελέσουν τις βάσεις του οικονομικού μετασχηματισμού της ΠΒΑ.

Η στρατηγική μελέτη για την έξυπνη εξειδίκευση της ΠΒΑ (RIS 3) αναδεικνύει τους τομείς της αγροδιατροφής&του τουρισμού ως κυρίαρχες αλυσίδες αξίας,δίνοντας έμφαση στα τοπικά προϊόντα (κυρίως ΠΟΠ,ΠΓΕ),ενώ επίσης θεωρεί ότι ο πολιτισμός&η φύση των νησιών μας αποτελούν εν δυνάμει αναπτυξιακό μηχανισμό. Οι δράσεις που απαιτούνται για την ενεργοποίηση της διαδικασίας επιχειρηματικής καινοτομίας είναι η στήριξη των ερευνητικών ιδρυμάτων για ανάπτυξη καινοτομιών&ταυτόχρονα η στήριξη των επιχειρήσεων για ενσωμάτωση ή/και εκ νέου ανάπτυξη της E&T στις παραγωγικές διαδικασίες. Η ενσωμάτωση της RIS 3 στην οικονομία των νησιών μας θα γίνεται επίσης με την υιοθέτηση ενός μηχανισμού καινοτομίας που θα λειτουργήσει ως ο προωθητικός μηχανισμός της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης στις επιχειρήσεις,ενώ το ΠΕΠ θα στηρίξει τις δράσεις αυτές με τους αναγκαίους πόρους.

Ο αναπτυξιακός στρατηγικός στόχος της ΠΒΑ,διαμορφώθηκε λαμβάνοντας υπόψη ότι,η οικονομική κρίση που διέρχεται η Χώρα επηρεάζει ιδιαίτερα αρνητικά το αναπτυξιακό γίνεσθαι της ΠΒΑ και ενδεχομένως να έχει διάρκεια&να είναι μεγαλύτερης έντασης διαχρονικά.Παράλληλα ο στρατηγικός στόχος συνάδει απόλυτα με το πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Συνοχής&της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020»&κατ' ακολουθία με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2011 καθώς&με τις διατάξεις των νέων Κανονισμών των ΕΔΕΤ.

Η επίτευξη του Στρατηγικού Στόχου της ΠΒΑ, θα πραγματοποιηθεί με την αποτελεσματική & αποδοτική αξιοποίηση των διατιθέμενων πόρων που αναλογούν στην ΠΒΑ, από όλα τα Ταμεία (ΕΔΕΤ) της ΕΕ τα οποία θα συγχρηματοδοτήσουν το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) της Χώρας, κατά την περίοδο 2014-2020.

Για τη διασφάλιση επίτευξης του Στρατηγικού Στόχου της ΠΒΑ προσδιορίζονται οι βασικές Αναπτυξιακές Προτεραιότητες, στο πλαίσιο των οποίων η κυρίαρχη αναπτυξιακή στρατηγική, οριοθετεί, τους κυρίαρχους αναπτυξιακούς πυλώνες της ΠΒΑ, οι οποίοι είναι οι εξής:

- Ενίσχυση της χωρικής συνοχής & αναβάθμιση των υποδομών προς την κατεύθυνση της άρσης των φαινομένων απομόνωσης (εσωτερικής & εξωτερικής) που συνεπάγεται η νησιωτική φυσιογνωμία της ΠΒΑ,
- Ενίσχυση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας & της εξωστρέφειας των νησιών & των επιχειρήσεων, με έμφαση στην αξιοποίηση των τοπικών προϊόντων & υπηρεσιών που διαθέτουν τα νησιά.
- Κοινωνική στήριξη στην κατεύθυνση της αντιμετώπισης των φαινομένων που προκύπτουν από την κρίση, όσο & την στήριξη ευπαθών κοινωνικών ομάδων,
- Αναβάθμιση του περιβάλλοντος & του πολιτισμού & ανάδειξη τους σε τοπικό πόρο που θα μετασχηματιστεί σε μηχανισμό ανάπτυξης.

Κυρίαρχο ζητούμενο για την ενίσχυση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας των νησιών & των επιχειρήσεων & την εξωστρέφεια τους & συνολικότερα για την ανάπτυξη της ΠΒΑ είναι η εφαρμογή μιας στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης προσαρμοσμένης στην κλίμακα, τα χαρακτηριστικά & τις προοπτικές κάθε νησιού. Για την ΠΒΑ Β.Α. η στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης συνοψίζεται στο παρακάτω όραμα / στόχο:

«Μετασχηματισμός της οικονομίας της ΠΒΑ Β.Α. σε μια ανταγωνιστική οικονομία βασισμένη στην έξυπνη αξιοποίηση των τοπικών παραγωγικών συστημάτων & ανάδειξη τους σε συστήματα νέας δυναμικής & προοπτικής».

Το παραπάνω όραμα εξειδικεύεται στην ανάγκη αξιοποίησης των τοπικών προϊόντων που αποτελούν τα κυρίαρχα για κάθε νησί & στην στήριξη των φορέων, επιχειρήσεων & ενασχολούμενων με αυτά για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων εξωστρεφών, καινοτόμων & διαφοροποιημένων. Τέτοια προϊόντα είναι τόσο αυτά που αφορούν στον αγροδιατροφικό κυρίως κλάδο, καθώς & στους τομείς του τουρισμού & πολιτισμού. Τόσο από το παρόν πρόγραμμα όσο & από τα τομιακά θα επιδιωχθεί η χρηματοδότηση στρατηγικών για την έξυπνη αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των παραπάνω κλάδων/τομέων, στην προσπάθεια διαφοροποίησης των προϊόντων & εν τέλει εξωστρεφούς στήριξή τους για να αποτελέσουν μοχλούς ανάπτυξης για τα νησιά της ΠΒΑ.

Η περιφερειακή στρατηγική RIS 3 στοχεύει στην αξιοποίηση & μετασχηματισμό των τοπικών πόρων & προϊόντων σε παραγωγικά συστήματα νέας δυναμικής & προοπτικής. Υπό αυτή την έννοια έχουν αναδειχθεί στην λογική της επιχειρηματικής ανακάλυψης & στην κατεύθυνση της ανάδειξης αλυσίδων αξίας, τοπικά προϊόντα (με έμφαση στα ΠΟΠ, ΠΓΕ) αλλά & πόροι (πολιτισμός/περιβάλλον & τουρισμός) που πρέπει με τις κατάλληλες μεθοδολογίες, εμπύχωση, τεχνική στήριξη & φυσικά χρηματοδότηση να μετασχηματιστούν με μηχανισμούς ή νέα προϊόντα που παράγουν περιφερειακό εισόδημα.

Έχουν εγκριθεί από το Περιφερειακό Συμβούλιο και το Συμβούλιο Καινοτομίας οι βασικές αρχές και προτεραιότητες της στρατηγικής RISS οσον αφορά στο αναλυτικό πρόγραμμα δράσης αυτο θα οριστικοποιηθεί & κατάλληλα συμφωνηθεί με το Τομεακό Ε.Π. και θα εγκριθεί από το αρμόδιο όργανο.

Ορόσημο για την αποτελεσματικότητα της RIS3 είναι η υιοθέτηση ενός μηχανισμού καινοτομίας που ως λειτουργικός/επιχειρησιακός βραχίονας του προγράμματος & της εν γένει στρατηγικής καινοτομίας θα λειτουργεί ως προωθητικός μηχανισμός υλοποίησης της. Έχει ήδη γίνει η μελέτη προσδιορισμού του μηχανισμού καινοτομίας & θα ακολουθήσει η σύνταξη επιχειρησιακού προγράμματος για την λειτουργία του.

Στα πλαίσια του Θ.Σ. 1 θα στηριχθούν δράσεις για την λειτουργία του μηχανισμού που θα αποτελέσει την εφαρμογή της 1ης φάσης εισόδου της καινοτομίας στις επιχειρήσεις των νησιών, ενώ ταυτόχρονα θα χρηματοδοτηθούν & οι αναγκαίες υποδομές & εξοπλισμός σε υφιστάμενα ερευν. ιδρύματα & φορείς που θα αναπτύξουν δράσεις στους τομείς της RIS για τις επιχειρήσεις. Παράλληλα θα στηριχθούν ενισχύσεις σε επιχειρήσεις που θα αξιοποιούν αποκλειστικά τα αποτελέσματα της E&T στην παραγωγική τους διαδικασία και θα είναι εστιασμένες στη RIS3.

Σε ότι αφορά τη συνέργεια με το ΕΠΑΝΕΚ, αυτό θα αναλάβει κατά προτεραιότητα δράσεις υπερτοπικής σημασίας & εμβέλειας καθώς & υποδομές / έργα που αντιστοιχούν στους 7 επιλεγμένους τομείς (πλατφόρμες) εθνικής πολιτικής, ενώ στοχευμένες δράσεις περιφερειακής ή & τοπικής εμβέλειας που αντιστοιχούν στη περιφερειακή στρατηγική της RIS3 θα αναληφθούν από το ΠΕΠ

Η αναπτυξιακή παρέμβαση στα νησιά πρέπει να λάβει υπόψη της μια σειρά χαρακτηριστικών που είναι τυπικά στο νησιωτικό χώρο: μικρή κλίμακα, ευαίσθητο περιβάλλον, ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του πληθυσμού, πολυαπασχόληση, παραδοσιακός πολιτιστικός ιστός, εποχικότητα των δραστηριοτήτων (τουρισμός, μεταφορές) κλπ. Αυτές οι ιδιαιτερότητες & η στενότητα των πόρων (ανθρώπινων & φυσικών) σε κάθε νησί δημιουργούν ένα τελείως διαφορετικό πλαίσιο ανάπτυξης από ότι στην ηπειρωτική χώρα. Οι στόχοι της οικονομικής ανάπτυξης εκ των πραγμάτων λοιπόν προσανατολίζονται στη δημιουργία βιώσιμων παραγωγικών μονάδων που επιτρέπουν το συνδυασμό παραδοσιακών & σύγχρονων συστημάτων παραγωγής.

Η ΠΒΑ διαμορφώνει ειδική στρατηγική για να αξιοποιήσει τα ειδικά & συγκριτικά πλεονεκτήματα των νησιών (πλούσιο φυσικό περιβάλλον, τοπικά παραγόμενα προϊόντα, τουριστική αξιοποίηση φυσικού & πολιτιστικού περιβάλλοντος).

Με τις παραπάνω αναπτυξιακές στοχεύσεις, επιδιώκεται συνολικά η ανάπτυξη της ΠΒΑ την περίοδο 2014-2020, στη βάση των εξής αναπτυξιακών προτεραιοτήτων:

α) Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής / επιχειρηματικής δραστηριότητας & ενδυνάμωσης της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας & της εξωστρέφειας της ΠΒΑ & των επιχειρήσεων της, με αιχμή την καινοτομία.

β) Ανάπτυξη, αξιοποίηση & αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, η ενεργός ένταξη & η κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά & οικονομικά ευπαθών ομάδων.

γ) Συμπλήρωση – ολοκλήρωση διατηρήσιμων υποδομών, για την ανάπτυξη & την απασχόληση.

δ) Προστασία του περιβάλλοντος & των πόρων & η μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση & αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

ε) Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας στη δημόσια διοίκηση & η διοικητική μεταρρύθμιση, για μια αποτελεσματική περιφερειακή δημόσια διοίκηση & αυτοδιοίκηση.

στ) Ενδυνάμωση της χωρικής / νησιωτικής συνοχής & της ανάπτυξης, με άρση των διανησιωτικών κυρίως, αλλά & ενδονησιωτικών κοινωνικοοικονομικών ανισοτήτων.

Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες αυτές προσδιορίζουν την αναπτυξιακή στρατηγική της ΠΒΑ για την προγραμματική περίοδο 2014 – 2020.

Στο πλαίσιο αυτών των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων, η ΠΒΑ θα αξιοποιήσει το σύνολο των πόρων που της αναλογούν από όλα τα ΕΔΕΤ. Οι πόροι που θα διατεθούν για τη ΠΒΑ θα προέρχονται από το σύνολο των Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014 – 2020, καθώς & από το Περιφερειακό Ε.Π. Β.Α., 2014 – 2020.

Κρίσιμος παράγοντας για την επίτευξη του Στρατηγικού Στόχου της ΠΒΑ είναι το ότι το ΠΕΠ θα το διαχειρισθεί η Διαχειριστική Αρχή ΠΕΠ 2014 – 2020 που θα προκύψει από την σημερινή ΕΔΑ ΠΒΑ & που είτε θα διαχειρισθεί κονδύλια & δράσεις των Τομεακών Προγραμμάτων που θα εκχωρηθούν σ' αυτήν είτε θα συνεργάζεται με τις Διαχειριστικές Αρχές αυτών των Προγραμμάτων σε κεντρικό επίπεδο για εξειδίκευση των έργων / δράσεων σ' αυτά που αφορούν την ΠΒΑ..

Για την εφαρμογή των παραπάνω 6 Προτεραιοτήτων θα αξιοποιηθούν οι αντίστοιχες Επενδυτικές Προτεραιότητες, ανά Θεματικό Στόχο, που θα περιλαμβάνονται στα Ε.Π. του ΕΣΠΑ 2014 – 2020, είτε αυτά διαχειρίζονται από τις αντίστοιχες Διαχειριστικές Αρχές, είτε εκχωρηθεί η διαχείρισή τους στην Διαχειριστική Αρχή του ΠΕΠ Β.Α. 2014 – 2020.

Το Π.Ε.Π. Β.Α. 2014 – 2020 θα εξυπηρετήσει μέρος της αναπτυξιακής στρατηγικής της ΠΒΑ ,με δεδομένο ότι, τουλάχιστον όσον αφορά στο ΕΓΤΑΑ, στο ΕΤΘΑ&στο Ταμείο Συνοχής, εκ των Κανονισμών τους, αλλά&όπως διαμορφώθηκε η αρχιτεκτονική των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020, αυτά τα τρία Ταμεία (ΕΔΕΤ) θα συγχρηματοδοτήσουν αντίστοιχα Τομεακά, εθνικής εμβέλειας, Ε.Π.

Σε συνάφεια με τα ανωτέρω και συμπληρωματικά η παρέμβαση του ΠΕΠ θα αφορά :

- στις ΤΠΕ το ΠΕΠ θα επικεντρωθεί σε δράσεις υπέρ της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων&σε εφαρμογές της επιλεγμένων τομέων της δημόσιας διοίκησης (πολιτισμός, υγεία)
- στον τομέα της Ενέργειας, το ΠΕΠ θα παρέμβει με δράσεις που ενδεικτικές δράσεις για την εξοικονόμηση ενέργειας σε δημόσια κτίρια&νοικοκυριά καθώς&σε πιλοτική αξιοποίηση τοπικού δυναμικού ΑΠΕ (σημειακές παρεμβάσεις)
- στο περιβάλλον&στην διαχείριση απορριμμάτων το ΠΕΠ θα υλοποιήσει δράσεις περιφερειακής εμβέλειας (ανακύκλωση-κομποστοποίηση) ενώ το Τομεακό θα στηρίξει δράσεις ΧΥΤΑ στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης διαχείρισης.
- στις οδικές μεταφορές το τομεακό θα χρηματοδοτήσει ένα έργο phasing και άλλες επιλέξιμες δράσεις αποκλειστικά ΔΕΔ-Μ&τα λοιπά θα καλυφθούν από το ΠΕΠ.

Επιπλέον, τα Τομεακά Ε.Π. που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ&το ΕΚΤ, για εθνικής εμβέλειας&σκοπιμότητας κατηγορίες δράσεων&έργων, αναμένεται να αποδώσουν σημαντικά αναπτυξιακά αποτελέσματα στην ΠΒΑ&θα πρέπει να συμβάλλουν σε σημαντικό βαθμό στην συνολική Αναπτυξιακή Στρατηγική της ΠΒΑ. Οι ενέργειες και οι συμπληρωματικότητες δράσεων επιχειρηματικότητας και έξυπνης εξειδίκευσης μεταξύ του ΠΕΠ και του ΕΠΑΝΕΚ προσδιορίζονται σαφώς στο ΕΠΑΝΕΚ και μετά την ολοκλήρωση των RIS 3(εθνικής και περιφερειακών) καθορίζουν την υλοποίηση των δράσεων σε αμφότερα κατά την εφαρμογή.

4. Περιγραφή της Στρατηγικής του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Λαμβάνοντας υπόψη τα προαναφερόμενα, ως προς τη συνολική αναπτυξιακή στρατηγική της ΠΒΑ, η στρατηγική του Προγράμματος στο πλαίσιο της συμβολής της στη στρατηγική της Ένωσης εστιάζει στην κάλυψη / εξυπηρέτηση ενός μέρους των αναπτυξιακών αναγκών, μέσω αντίστοιχων δράσεων / έργων περιφερειακής εμβέλειας / κλίμακας. Οι δράσεις αυτές, σε σχέση με τους διατιθέμενους πόρους απαιτούν έντονη κινητοποίηση του τοπικού ανθρώπινου δυναμικού&υπηρεσιών, εξυπηρετούμενες κατά

κύριο λόγο από τις βασικές Αναπτυξιακές Προτεραιότητες της ΠΒΑ που αναφέρονται στα προηγούμενα, λαμβάνοντας υπόψη τα παρακάτω:

α) Ένα σημαντικό μέρος από το σύνολο των αναπτυξιακών αναγκών & κατ' ακολουθία της στρατηγικής της ΠΒΑ, επιδιώκεται να καλυφθεί από τα Τομεακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020, που συγχρηματοδοτούνται από όλα τα ΕΔΕΤ.

β) Ορισμένες αναγκαίες παρεμβάσεις, είτε δεν δύναται να προβλεφθούν σε αντίστοιχα Τομεακά Προγράμματα, είτε απαιτούν ιδιαίτερη εξειδίκευση, σύμφωνα με τις συγκεκριμένες ανάγκες της ΠΒΑ, που πρέπει να καλυφθούν.

Με βάση αυτές τις δύο συνιστώσες, η στρατηγική του Προγράμματος επικεντρώνεται σε τέσσερις βασικούς τομείς, οι οποίοι συγκεντρώνουν άμεσα το 80% των πόρων του ΕΤΠΑ & οι δύο εξ' αυτών το 100% των πόρων του ΕΚΤ. Συγκεκριμένα :

- **Ανταγωνιστικότητα / επιχειρηματικότητα**

Στον τομέα αυτό προβλέπονται σημαντικές παρεμβάσεις στην ΠΒΑ από τα αντίστοιχα Τομεακά Προγράμματα. Παρ' όλα αυτά, για εξειδικευμένες δράσεις, άμεσα συνδεδεμένες με τα ιδιαίτερα προβλήματα & χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων της ΠΒΑ, αλλά & για λόγους στοχευμένης προσέγγισης των επιχειρήσεων σύμφωνα με την περιφερειακή RIS3, το Πρόγραμμα συνδέει τον Θεματικό Στόχο (ΘΣ) 3, με τους Θεματικούς Στόχους 1 & 2, δεσμεύοντας το 15,20% των πόρων του ΕΤΠΑ. Αν συνυπολογισθεί ότι & ο Θεματικός Στόχος 8, με πόρους του ΕΚΤ, εστιάζει αποκλειστικά σ' αυτόν τον τομέα, η χρηματοδοτική ένταση αυξάνεται & προσδιορίζει τη στρατηγική του Προγράμματος, για τον συγκεκριμένο τομέα του Β.Α.

- **Καταπολέμηση της φτώχειας & κοινωνική ένταξη.**

Με δεδομένες τις ιδιαίτερα αρνητικές επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης & ύφεσης στον κοινωνικό ιστό της ΠΒΑ & λαμβάνοντας υπόψη ότι στο αντίστοιχο Τομεακό Πρόγραμμα, τα κατανομημένα κονδύλια στον αντίστοιχο Θεματικό Στόχο (ΘΣ 9) του ΕΚΤ, είναι πολύ μικρής κλίμακας για το σύνολο της Χώρας, χωρίς δράσεις του ΕΤΠΑ, το Περιφερειακό Πρόγραμμα εστιάζει ιδιαίτερα σ' αυτόν τον Τομέα, κυρίως με πόρους του ΕΚΤ (το 93,8% του ΕΚΤ του ΕΠ). Παράλληλα στον συγκεκριμένο Τομέα συμβάλλει & το ΕΤΠΑ με τον Θεματικό Στόχο 9, με περίπου 7,5% των πόρων του ΕΤΠΑ. Έτσι, σ' αυτόν τον τομέα συγκεντρώνεται το 18,7% των συνολικών πόρων του Προγράμματος, με τη συγχρηματοδότηση του ΕΤΠΑ & του ΕΚΤ.

- **Περιβάλλον**

Η ιδιαίτερα επικέντρωση του Προγράμματος στην προστασία & ανάδειξη του φυσικού & ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, εκφράζει τον κορμό της στρατηγικής του, παρ' ότι ένα σημαντικό μέρος της συνολικής στρατηγικής της ΠΒΑ για κάλυψη των αναγκών

του Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού κεκτημένου θα εξυπηρετηθεί από το αντίστοιχο Τομεακό Πρόγραμμα, με πόρους κυρίως του Ταμείου Συνοχής. Έτσι στον συγκεκριμένο Τομέα, μέσω του Θεματικού Στόχου 6, συγκεντρώνεται περίπου το 35% των συνολικών πόρων του ΕΤΠΑ, στο Πρόγραμμα, ενώ με ένα άλλο / πρόσθετο ποσό της τάξης του 13% του συνολικού ΕΤΠΑ του Προγράμματος, αντιμετωπίζονται ζητήματα προστασίας της ατμόσφαιρας & προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας, πολιτικές άμεσα συνυφασμένες με την προστασία του περιβάλλοντος.

• Προσπελασιμότητα / υποδομές μεταφορών

Η νησιωτικότητα της ΠΒΑ & η γεωγραφική της θέση στο Βόρειο Ανατολικό άκρο της Χώρας καθορίζουν τη διπλή περιφερειακότητά της & συντελούν σε σημαντικό βαθμό στη σχετική απομόνωσή της από την ηπειρωτική Ελλάδα & από τα παραγωγικά, οικονομικά & καταναλωτικά κέντρα της Ευρώπης.

Η ολοκλήρωση της ανάπτυξης των μεταφορικών υποδομών αποτελεί βασική παράμετρο της στρατηγικής του Προγράμματος, προκειμένου να αυξηθεί η ελκυστικότητα & η ανταγωνιστικότητα της ΠΒΑ, μέσω της αύξησης της εξωστρέφειας & της ενδυνάμωσης της χωρικής συνοχής.

Έτσι, σ' αυτόν τον Τομέα, μέσω του Θεματικού Στόχου 7, συγκεντρώνεται σχεδόν το 23% των συνολικών πόρων του ΕΤΠΑ, λαμβάνοντας υπόψη ότι το σύνολο σχεδόν των παρεμβάσεων θα γίνει από το ΠΕΠ.

Εκτός από τους 4 βασικούς τομείς που εστιάζει η στρατηγική του Προγράμματος & μέσα από αυτούς, μία άλλη συνιστώσα της στρατηγικής του είναι η χωρική ανάπτυξη, για την άμβλυνση των χωρικών ανισοτήτων & την ενδυνάμωση της χωρικής συνοχής στην ΠΒΑ. Έτσι, με την αξιοποίηση επενδυτικών προτεραιοτήτων από όλους τους Άξονες Προτεραιότητας, θα σχεδιασθούν ολοκληρωμένες παρεμβάσεις Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης, καθώς & Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις.

Πιο αναλυτικά η **στρατηγική του Προγράμματος** εστιάζει σε σχέση με τις αντίστοιχες αναπτυξιακές ανάγκες της ΠΒΑ:

α) Ως προς την ανάγκη άμεσης ανάσχεσης της συρρίκνωσης της παραγωγικής / επιχειρηματικής δραστηριότητας & ενδυνάμωσης της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας & της εξωστρέφειας των νησιών της ΠΒΑ & των επιχειρήσεων, με αιχμή την καινοτομία, εστιάζοντας κατά βάση στην αξιοποίηση των τοπικών προϊόντων στη βάση της περιφερειακής στρατηγικής RIS3.

Η στρατηγική RIS της ΠΒΑ είναι συνεκτικό & συνεπές υποσύνολο της στρατηγικής του προγράμματος & επιχειρεί να μετασχηματίσει τις επιχειρήσεις των νησιών σε εξωστρεφείς ανταγωνιστικές παραγωγικές μονάδες βασισμένες στην αξιοποίηση των τοπικών πόρων. Στη RIS 3 αναδεικνύονται ο τομέας της αγροδιατροφής & του τουρισμού/πολιτισμού ως οι αλυσίδες αξίας που μπορούν να επιφέρουν την επιδιωκόμενη

εξωστρέφεια, διαφοροποίηση&ανάπτυξη. Κυρίαρχο ρόλο θα παίζουν οι ερευνητικοί φορείς&ιδιαίτερο ρόλο το Πανεπιστήμιο Αιγαίου,γι αυτό&το πρόγραμμα θα στηρίξει τους ερευνητικούς φορείς προκειμένου να αναπτύξουν προγράμματα στους ανωτέρω τομείς,κλάδους&επιχειρήσεις.

Η παραπάνω στρατηγική,στοχεύει :

- Στην διατήρηση-ενδυνάμωση του επιχειρηματικού&παραγωγικού ιστού της,με παράλληλη διατήρηση&αναβάθμιση του προσωπικού των επιχειρήσεων.
- Στον εκσυγχρονισμό-αναβάθμιση-διεύρυνση των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων της ΠΒΑ που βρίσκονται σε χαμηλό επίπεδο εκτός από μεμονωμένες περιπτώσεις.
- Στη σύνδεση της έρευνας-τεχνολογικής ανάπτυξης- καινοτομίαςμε τις επιχειρήσεις&τον παραγωγικό ιστό της ΠΒΑ.
- Στη στήριξη των επιχειρήσεων από κατάλληλο μηχανισμό,για αξιοποίηση των προϊόντων της έρευνας&της τεχνολογίας,προκειμένου να αυξήσουν την ανταγωνιστικότητά&την εξωστρέφειά τους.
- Στη διεύρυνση&αναβάθμιση της πρόσβασης των πολιτών&των επιχειρήσεων σε διοικητικές,κοινωνικές&επιχειρηματικές υπηρεσίες,με χρήση ΤΠΕ,ώστε να εξασφαλιστούν υποδομές στον τομέα της e-υγείας,για βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας στους κατοίκους και e-πολιτισμού για την ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος των νησιών . Δράσεις για την εφαρμογή ΤΠΕ διαπνέουν&τους άλλους τομείς παρέμβασης (στρατηγική RIS3, παιδεία ,υγεία&μεταφορές)

Ο διαχωρισμός των χρηματοδοτούμενων δράσεων μεταξύ εθνικής&περιφερειακής στρατηγικής,είναι προφανής,καθώς το σύστημα διαχείρισης&ροής πληροφοριών αφορά εθνικές στρατηγικές,ενώ περιφερειακά απαιτείται η διασύνδεση πομπών-δεκτών (b2b-b2c),μέσω του προαναφερόμενου συστήματος ενώ θα ληφθεί υπόψη η εθνική στρατηγική e-government

Ο κύριος στόχος του Ε.Π. της ΠΒΑ αφορά κυρίως στην δημιουργία των απαραίτητων προϋποθέσεων για την διασύνδεση των νησιών,ενόψει της ολοκλήρωσης του εθνικού σχεδιασμού για την ευρυζωνικότητα.

β) Για την ανάγκη ανάπτυξης,αξιοποίησης&αύξησης της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας&ενεργούς ένταξης&κοινωνικής ενσωμάτωσης,λόγω της δραματικής εξέλιξης βασικών δεικτών της αγοράς εργασίας&μείωσης των οικογενειακών εισοδημάτων,με βάση την αντίστοιχη κατανομή πόρων στον Θ.Σ.8&στον Θ.Σ.9,το ΠΕΠ θα στοχεύσει στα εξής:

- Ανάσχεση του ρυθμού αύξησης της ανεργίας, με τη διατήρηση ή/αύξηση των θέσεων απασχόλησης, ιδιαίτερα σε νησιά / περιοχές νησιών με έντονα αναπτυξιακά προβλήματα.
- Ένταξη ή/επανένταξη στην αγορά εργασίας των μη οικονομικά ενεργών, ιδιαίτερα των νέων.
- Ένταξη ειδικών πληθυσμιακών ομάδων στην αγορά εργασίας, για ενίσχυση των εισοδημάτων τους & για πρόληψη ή/καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.
- Στήριξη της περίθαλψης, & την πρόνοιας των ευρισκόμενων σε κατάσταση φτώχειας, ή απειλούμενων από φτώχεια & οικονομικό αποκλεισμό, εξασφαλίζοντας τις αναγκαίες αντίστοιχες υποδομές & υπηρεσίες,
- Ανάπτυξη / δημιουργία & λειτουργία κατάλληλων εκπαιδευτικών υποδομών προσχολικής & σχολικής εκπαίδευσης, με χρήση νέων τεχνολογιών στη μαθησιακή διαδικασία, ορθολογικά καταναμημένες στο νησιωτικό χώρο της ΠΒΑ.

Οι παρεμβάσεις κοινωνικής ένταξης & καταπολέμησης της φτώχειας στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 9 θα συνδέονται με την Εθνική Στρατηγική για Κοινωνική Ένταξη και την εγκεκριμένη Περιφερειακή Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και καταπολέμηση της φτώχειας συνδεδεμένη παράλληλα με την αντίστοιχη Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά.

Οι δράσεις που αφορούν τον τομέα της υγείας, μέσω της εφαρμογής ενός δικτύου ολοκληρωμένης παροχής υπηρεσιών υγείας, υπηρετούν την Εθνική Στρατηγική για την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, με σκοπό την κάλυψη και ίση πρόσβαση, με ειδική μέριμνα για τους μη έχοντες ασφαλιστική ικανότητα, τους διαβιούντες κάτω από το όριο της φτώχειας και άλλες απειλούμενες από κοινωνικό αποκλεισμό ομάδες του πληθυσμού μεταξύ των οποίων και τα άτομα με προβλήματα ψυχικής υγείας

Οι δράσεις αυτές θα υλοποιηθούν με την εφαρμογή συνεκτικής σειράς παρεμβάσεων σε περιφερειακό επίπεδο που διασφαλίζουν προς τους πολίτες υψηλού επιπέδου υπηρεσίες υγείας για την διατήρηση της υγείας τους σε υψηλό επίπεδο, έτσι ώστε να αποφευχθεί η τυχόν επιδείνωση των δεικτών υγείας των πολιτών ως αποτέλεσμα της κρίσης, καθώς και την υποστήριξη/ενίσχυση του συστήματος παροχής των υπηρεσιών ΠΦΥ σε περιοχές όπου εντοπίζονται θύλακες φτώχειας (υψηλή ανεργία, αγροτικές, ορεινές-απομακρυσμένες περιοχές, κ.α), συμβάλλοντας άμεσα στην εθνική στρατηγική για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού

γ) Για την ανάγκη συμπλήρωσης – ολοκλήρωσης διατηρήσιμων & ασφαλούς χρήσης υποδομών στην ΠΒΑ, με στόχο την άρση / άμβλυνση των φαινομένων της διπλής περιφερειακότητας, στοχεύεται:

- Η ολοκλήρωση, συμπλήρωση, βελτίωση διανοησιωτικών λιμενικών & ενδονησιωτικών οδικών συνδέσεων, για αξιοποίηση & σύνδεση του συνόλου της ΠΒΑ με τα δίκτυα ΔΕΔ-Μ.
- Ο σχεδιασμός εκτέλεσης έργων βελτίωσης των λιμενικών εγκαταστάσεων της ΠΒΑ, για διεύρυνση & αναβάθμιση της λειτουργίας τους.
- Η σύνδεση οικιστικών κέντρων, τουριστικών / πολιτιστικών περιοχών & παραγωγικών κέντρων της ΠΒΑ, ανά νησί, με το κύριο οδικό & λιμενικό δίκτυο & τις πύλες εισόδου / εξόδου της ΠΒΑ.
- Προληπτικά μέτρα ασφαλούς χρήσης των μεταφορικών υποδομών της ΠΒΑ (δράσεις οδικής ασφάλειας)

Οι παρεμβάσεις στις υποδομές μεταφορών θα είναι σε απόλυτη συνέργεια & συμφωνία με τις προγραμματικές αρχές του ΣΕΣ & του ΣΠΕΜ.

δ) Οι ανάγκες της ΠΒΑ για την προστασία του περιβάλλοντος & την μετάβαση σε μια οικονομία φιλική προς το περιβάλλον, για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής & την αποδοτική χρήση των πόρων θα καλυφθούν από το ΠΕΠ είναι μικρής κλίμακας δεδομένου ότι ένα μεγάλο μέρος τους (κυρίως για το Ευρωπαϊκό Περιβαλλοντικό Κεκτημένο για τα απόβλητα), θα καλυφθεί από το αντίστοιχο Τομεακό Πρόγραμμα με συγχρηματοδότηση του Ταμείου Συνοχής.

Η ενεργειακή ασφάλεια των νησιών, εμπεριέχεται στον εθνικό στρατηγικό σχεδιασμό, για την ανάπτυξη συστήματος μεταφοράς ενέργειας 2015-2024, & σε άλλα σχετικά προσχέδια των αρμόδιων υπηρεσιών για την εκπόνηση εθνικής ενεργειακής πολιτικής.

Η στόχευση στα πλαίσια του ΠΕΠ, αφορά στην βελτίωση των ενεργειακών αποδόσεων κατοικιών-δημοσίων υπηρεσιών, στην ενσωμάτωση μικρών συστημάτων ΑΠΕ για κάλυψη μικρής κλίμακας τοπικών αναγκών & δεν ενσωματώνει μεγάλης κλίμακας παρεμβάσεις ΑΠΕ.

Για τα στερεά απόβλητα επικαιροποιήθηκε και εγκρίθηκε ο περιφερειακός σχεδιασμός (ΠΕΣΔΑ), εναρμονισμένος με τις αρχές του ΕΣΔΑ- νομοθετικού πλαισίου, το ΕΠ θα χρηματοδοτήσει κατά κύριο λόγο δράσεις ανακύκλωσης – κομποστοποίησης.

Οι επιπτώσεις λόγω της κλιματικής αλλαγής και άλλων φυσικών καταστροφών (π.χ. σεισμός Λέσβου), στα νησιά, που αποτελούν ένα κλειστό περιβαλλοντικό σύστημα, θα επιφέρει αλυσιδωτές αντιδράσεις & αρνητικές συνέπειες στο σύνολο των οικονομικών τομέων της ΠΒΑ ειδικά στον πρωτογενή τομέα & στον τουρισμό κύριους τροφοδότες της οικονομικής ζωής του Β. Αιγαίου.

Η περιβαλλοντική υποβάθμιση των νησιών από φαινόμενα φυσικών καταστροφών (π.χ. πυρκαγιά Χίου)&οι επιδράσεις της κλιματικής αλλαγής στον αστικό ιστό (π.χ. πλημμυρικό φαινόμενο Σάμου) απαιτούν στοχευμένες παρεμβάσεις,σε συνάφεια με το εθνικό σχέδιο διαχείρισης κινδύνων-καταστροφών.

Η εκπόνηση εθνικού σχεδίου διαχείρισης κινδύνων (πλημμυρών,αποτελεσμάτων κλιματικής αλλαγής κτλ),θα διευκολύνει την περαιτέρω εξειδίκευση σε Περιφερειακό επίπεδο.

Τα συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης,όπως περιγράφονται στην αντίστοιχη δράση,θα εξασφαλίζουν τη διαλειτουργικότητα τους με τον εθνικό σχεδιασμό.

Ως εκ τούτου το ΠΕΠ στοχεύει στην :

- Ολοκλήρωση / συμπλήρωση των αναγκαίων υποδομών διαχείρισης υγρών αποβλήτων σε οικισμούς άνω των 2.000 κατοίκων, ως πρώτη προτεραιότητα για τη κάλυψη του Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού Κεκτημένου, με τη συνεισφορά&του ΠΕΠ, και δευτερευόντως περιοχών με ισοδύναμο πληθυσμό κάτω των 2.000 κατοίκων ευαίσθητων -τουριστικών περιοχών των νησιών. Η χρηματοδότηση οικισμών μικρότερης της Γ' κατηγορίας, πλέον των δράσεων που συμμετέχουν στο πλαίσιο των ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων, είναι εφικτή, εφόσον έχουν δρομολογηθεί ενέργειες για την συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της Οδηγίας των λυμάτων, οι οποίες με τη σειρά τους αποτυπώνονται στα επιμέρους Περιφερειακά σχέδια.
- Δημιουργία – αναβάθμιση των υποδομών διαχείρισης αποβλήτων, για την ικανοποίηση των στόχων της ανακύκλωσης-κομποστοποίησης
- Προστασία&ορθολογική διαχείριση των υδατικών πόρων για ύδρευση.
- Ορθολογική αξιοποίηση,προστασία&ανάπτυξη των φυσικών&πολιτιστικών πόρων της ΠΒΑ,
- Προστασία&ανάδειξη της βιοποικιλότητας, υποστήριξη οικοτουριστικών προγραμμάτων, ήπιες δράσεις ανάδειξης προκειμένου και για την τουριστική αξιοποίηση των ευρύτερων της περιοχής παρέμβασης (αγροτικών-ημιαστικών περιοχών), μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.
- Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας των κτηρίων για μείωση κατανάλωσης ενέργειας&με σημειακή αξιοποίηση των ΑΠΕ,με άμεση προτεραιότητα τις παρεμβάσεις σε δημόσια κτήρια.
- Εκπόνηση&εφαρμογή μέρους ολοκληρωμένων παρεμβάσεων προστασίας των ακτών από την διάβρωση δεδομένου το ιδιαίτερα μεγάλο μήκος των ακτογραμμών.

- Προστασία του δασικού πλούτου της ΠΒΑ με υψηλή προτεραιότητα κάλυψης των αντίστοιχων αναγκών.

- Βελτίωση του βαθμού προστασίας του πληθυσμού της Περιφέρειας, μέσω της επένδυσης σε συστήματα πρόληψης και διαχείρισης φυσικών καταστροφών (π.χ σεισμοί)

ε) Ως προς την ανάγκη ενδυνάμωσης της χωρικής συνοχής για άρση των διανοησιωτικών- ενδοησιωτικών κοινωνικοοικονομικών ανισοτήτων στοχεύεται η ενδυνάμωση του οικονομικού&κοινωνικού ιστού των μικρότερων νησιών της ΠΒΑ. Οι παρεμβάσεις που θα σχεδιασθούν, θα αφορούν:

- Ενίσχυση της προσπελασιμότητας από&προς αυτά τα νησιά,για άρση της απομόνωσης&βελτίωση της προσβασιμότητας προς τα διοικητικά,εμπορικά&επιχειρηματικά / παραγωγικά κέντρα της ΠΒΑ&της Χώρας.

- Ενίσχυση των κοινωνικών υποδομών&υπηρεσιών (υγείας,πρόνοιας,εκπαίδευσης), και αναζωογόνηση υποβαθμισμένων περιοχών

- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στους τομείς του τουρισμού&των μικρομεσαίων επιχειρήσεων για βέλτιστη αξιοποίηση των τοπικών προϊόντων.

- Προστασία του περιβάλλοντος&προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων,

- Ανάπτυξη / αναβάθμιση των δεξιοτήτων / ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού των συγκεκριμένων περιοχών,για αύξηση της απασχολησιμότητάς του&την αντιμετώπιση του κινδύνου κοινωνικού αποκλεισμού.

- Διαλειτουργικότητα&παραγωγική συνεργασία των μικρών με τα μεγάλα νησιά της Περιφέρειας.

1.1.2 Αιτιολόγηση της επιλογής των θεματικών στόχων και των αντίστοιχων επενδυτικών προτεραιοτήτων λαμβάνοντας υπόψη τη συμφωνία εταιρικής σχέσης, με βάση τον εντοπισμό των περιφερειακών και, όπου ενδείκνυται, εθνικών αναγκών, συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις που προσδιορίζονται στις σχετικές, ειδικές ανά χώρα, συστάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 121 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ και τις σχετικές συστάσεις του Συμβουλίου που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 148 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη την εκ των προτέρων αξιολόγηση.

Πίνακας 1: Αιτιολόγηση της επιλογής θεματικών στόχων και επενδυτικών προτεραιοτήτων

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής	1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης	Πολύ χαμηλό ποσοστό Ακαθάριστης Δαπάνης, ως προς το περιφερειακό ΑΕΠ,

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
ανάπτυξης και της καινοτομίας	αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος	για έρευνα, και με δεδομένο το στόχο της Χώρας (0,67%) για το έτος 2020, το ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου θα συμβάλλει σ' αυτόν με δεδομένη και τη μικρή συμβολή του Πανεπιστημίου Αιγαίου στην Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη, σε πεδία ενδιαφέροντος Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου,(προσανατολισμός σε τοπικά προϊόντα και πόρους) σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης.
01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής	Χαμηλός βαθμός εφαρμογής καινοτομιών και προϊόντων έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης από την παραγωγική και επιχειρηματική βάση της Περιφέρειας. Η επιλογή αυτού του Θεματικού Στόχου και αυτής της Επενδυτικής Προτεραιότητας γίνεται στο πλαίσιο της περιφερειακής στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης και θα συμβάλλει και στους στόχους που έχει θέσει η Ελλάδα για ανάπτυξη της έρευνας και καινοτομίας αλλά και στην κάλυψη των εξής αναγκών της Περιφέρειας: <ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργία και λειτουργία υποστηρικτικών μηχανισμών και μέσων, για ίδρυση καινοτόμων επιχειρήσεων, αλλά και εφαρμογή καινοτομιών στις υφιστάμενες επιχειρήσεις. • Προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας στην παραγωγική, εμπορική και τουριστική δραστηριότητα, υφιστάμενων και νέων ΜΜΕ, σύμφωνα με τα συμπεράσματα, αποτελέσματα και προτάσεις, της Έξυπνης Εξειδίκευσης. • Διαμόρφωση και ανάπτυξη – ανάδειξη των αλυσίδων αξίας και ενσωμάτωσης της Έρευνας & Τεχνολογίας στις τοπικές επιχειρήσεις που προωθούν τους τοπικούς πόρους. •

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ	<p>Χαμηλός βαθμός χρήσης / αξιοποίησης των ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις της Περιφέρειας.</p> <p>Η επιλογή αυτού του Θεματικού στόχου και αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας από το ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου γίνεται στο πλαίσιο της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης και θα συμβάλει στην κάλυψη των παρακάτω αναγκών:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση υφιστάμενων ή νέων επιχειρήσεων, για ανάπτυξη ή / και χρήση τεχνολογιών ΤΠΕ, στις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες. • Ενίσχυση για επενδύσεις ηλεκτρονικού εμπορίου (π.χ. ηλεκτρονικό επιχειρείν ή / και digital Marketing). • Ανάπτυξη εξωστρέφειας & προώθηση τοπικών πόρων που βρίσκονται σε λανθάνουσα κατάσταση και μπορούν να μετασχηματίσουν την παραγωγική διαδικασία.
02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας	<p>Διευκόλυνση της πρόσβασης των πολιτών και των επιχειρήσεων απομακρυσμένων περιοχών σε υπηρεσίες της δημόσιας διοίκησης και σε κοινωνικές υπηρεσίες.</p> <p>Η επιλογή αυτού του Θεματικού στόχου και αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας από το ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου συμβάλλει να καλυφθούν ανάγκες όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση των υπηρεσιών και οργανισμών της Περιφέρειας και της τοπικής αυτοδιοίκησης για δημιουργία και λειτουργία υποδομής παροχής υψηλού επιπέδου υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		<ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση των φορέων του τομέα της υγείας στη Περιφέρεια για ανάπτυξη υποδομών και υπηρεσιών ηλεκτρονικής υγείας, κυρίως στα απομακρυσμένα μικρά νησιά και στις εσωτερικές ζώνες των μεγαλύτερων νησιών της Περιφέρειας. • Ενίσχυση των φορέων πολιτισμού της Περιφέρειας, για ανάπτυξη υποδομών και υπηρεσιών ηλεκτρονικής προβολής των πολιτιστικών πόρων της Περιφέρειας.
<p>03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)</p>	<p>3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων</p>	<p>Αντιμετώπιση της συρρίκνωσης του επιχειρηματικού ιστού της Περιφέρειας και βελτίωση / αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων της Περιφέρειας</p> <p>Η επιλογή αυτού του Θεματικού στόχου και αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας από το ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου συμβάλλει να καλυφθούν ανάγκες όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση υφιστάμενων και νέων επιχειρήσεων για την αξιοποίηση πατεντών ή / και άλλων καινοτομιών/ιδεών ή / και νέων χρηματοδοτικών εργαλείων και υποστηρικτικών υπηρεσιών για την βελτίωση της παραγωγικής τους δραστηριότητας ή / και για την ανάπτυξη νέων προϊόντων. • Ενίσχυση της ίδρυσης καινοτόμων επιχειρήσεων, ιδιαίτερα για την αξιοποίηση τοπικών αγροτικών ή / και αλιευτικών προϊόντων δεύτερης μεταποίησης, με δυνατότητα λήψης υποστηρικτικών και χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. • Υποστηρικτικές υπηρεσίες /

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		μηχανισμοί για την παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών αξιοποίησης καινοτομιών από υφιστάμενες και νεοϊδρυόμενες επιχειρήσεις.
03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)	3b - Ανάπτυξη και υλοποίηση νέων επιχειρηματικών μοντέλων για ΜΜΕ, ιδίως όσον αφορά τη διεθνοποίηση	
03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών	<p>Η επιλογή αυτής της Επενδυτικής Προτεραιότητας συμβάλλει στη κάλυψη αναγκών ενίσχυσης επιχειρήσεων στον τομέα του τουρισμού και της μεταποίησης. Η επιλογή αυτή αφορά κυρίως στην στήριξη της επιχειρηματικότητας για εκσυγχρονισμό και ενίσχυση του παγίου κεφαλαίου των επιχειρήσεων.</p> <p>Είναι σε συνάφεια με τις προτεραιότητες του ΣΕΣ για "Ενίσχυση οικονομικών δραστηριοτήτων με περιθώρια ανάπτυξης στο πλαίσιο ευρύτερων Παραγωγικών Αλυσίδων καθώς και διευκόλυνση της εκμετάλλευσης νέων ιδεών και στήριξη δημιουργίας νέων επιχειρήσεων" και "Εστίαση της παραγωγής σε διεθνώς εμπορεύσιμα - εξαγωγίμα αγαθά και υπηρεσίες", υποστηρίζοντας παράλληλα και τους στόχους της Έξυπνης Εξειδίκευσης.</p>
03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας	<p>Αντιμετώπιση της χαμηλής ανταγωνιστικότητας και του χαμηλού βαθμού εξωστρέφειας των επιχειρήσεων και γενικά της έλλειψης καινοτόμου επιχειρηματικότητας στη Περιφέρεια.</p> <p>Η επιλογή αυτού του Θεματικού στόχου και αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας από το ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου συμβάλλει</p>

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		<p>να καλυφθούν ανάγκες όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση των επιχειρήσεων για αξιοποίηση των αποτελεσμάτων έρευνας / τεχνολογίας και καινοτομίας, ιδίως για την παραγωγή / αξιοποίηση τοπικών προϊόντων. • Ενίσχυση των Επιχειρήσεων για την προώθηση των προϊόντων τοπικής προέλευσης με την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων έρευνας και τεχνολογίας και καινοτομίας.
<p>04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς</p>	<p>4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης</p>	<p>Η επιλογή αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας από το ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου συμβάλλει να καλυφθούν ανάγκες όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης των δημοσίων κτηρίων με προτεραιότητα στα χαμηλής ενεργειακής αποδοτικότητας κτήρια. • Ενίσχυση των νοικοκυριών για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτηρίων και με εγκατάσταση αποδοτικών συστημάτων ενέργειας. <p>Και παράλληλα στην επίτευξη των εθνικών στόχων για μείωση της κατανάλωσης ενέργειας</p>
<p>05 - Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων</p>	<p>5a - Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα</p>	<p>Αντιμετώπιση καταστροφών των φυσικών πόρων της Περιφέρειας, λόγω της κλιματικής αλλαγής.</p> <p>Η επιλογή αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας από το ΕΠ Βορείου Αιγαίου συμβάλλει να καλυφθούν ανάγκες</p>

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		<p>όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ορθολογικός και αποτελεσματικός σχεδιασμός και δράσεις προστασίας των κυριότερων ακτών της Περιφέρειας από διάβρωση • Εφαρμογή συστημάτων ηλεκτρονικής παρακολούθησης και έγκαιρης ειδοποίησης για πλημμύρες και δασικές πυρκαγιές. • Έργα πυροπροστασίας των δασών.
<p>05 - Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων</p>	<p>5b - Προώθηση των επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφάλιση της ανθεκτικότητας στις καταστροφές και ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης των καταστροφών</p>	<p>Η Επενδυτική προτεραιότητα επιλέγεται για</p> <ul style="list-style-type: none"> - την κάλυψη αναγκών πρόληψης και προστασίας από φυσικά φαινόμενα πλήν κλιματικής αλλαγής (π.χ σεισμοί) - την ανάγκη ανάπτυξης ολοκληρωμένων σχεδίων για την πρόληψη και αντιμετώπιση φαινομένων καταστροφών - την ανάγκη ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης του πληθυσμού σε ζητήματα <p>Η δράση παρουσιάζει συμπληρωματικότητα με τις δράσεις που αφορούν στην χρηματοδότηση μέτρων πολιτικής προστασίας, για φαινόμενα που πρόκειται να εκδηλωθούν κατόπιν της εκδήλωσης των φαινομένων.</p> <p>Είναι σε συνάφεια με τις προτεραιότητες του ΣΕΣ και ειδικά του Θ.Σ 5 "Να προωθήσει κατά προτεραιότητα ολοκληρωμένες στρατηγικές, δράσεις, μέτρα, προμήθεια εξοπλισμού των αρμόδιων φορέων και μονάδων πολιτικής προστασίας και επενδύσεις για την πρόληψη, προστασία, αποκατάσταση και διαχείριση κινδύνων και καταστροφών από φυσικές ή απρόβλεπτες αιτίες π.χ.</p>

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		<p>δασικών πυρκαγιών, πλημμυρών, διάβρωσης εδάφους/ακτών, σεισμών κλπ.</p>
<p>06 - Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων</p>	<p>6a - Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις</p>	<p>Λαμβάνοντας υπόψη την σημαντική παρέμβαση των Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού Κεκτημένου για τα στερεά απόβλητα, η επιλογή αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας από το ΕΠ Βορείου Αιγαίου συμβάλλει να καλυφθούν ανάγκες όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Υλοποίηση μικρής κλίμακας έργων ανακύκλωσης με την διαλογή στην πηγή. (μονάδες κομποστοποίησης, οικιακή κομποστοποίηση • Προώθηση ανακύκλωσης με ανάπτυξη επιδεικτικών έργων «πράσινων σημείων» • Ευαισθητοποίηση πληθυσμού στην ανακύκλωση
<p>06 - Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων</p>	<p>6b - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Η επιλογή αυτής της ΕΠ από το ΕΠ Β.Α συμβάλλει να καλυφθούν ανάγκες ορθολογικής διαχείρισης πόσιμου νερού και υγρών αποβλήτων, που υφίστανται ήδη ή/θα προκύψουν, με τρόπο συμπληρωματικό και επικουρικό σε σχέση με το τομεακό Ε.Π. για το περιβάλλον, όπως: Αντιμετώπιση των ιδιαίτερων έντονων προβλημάτων των υδάτινων πόρων στα νησιά της ΠΒΑ. • Ορθολογική και αποδοτική διαχείριση πόσιμου νερού • Αξιοποίηση επιφανειακών υδάτων για χρήση και εμπλουτισμό του υδροφόρου ορίζοντα <p>Πληροφόρηση/ευαισθητοποίηση του</p>

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		<p>κοινού για ορθολογική χρήση των υδατικών πόρων Οι παραπάνω δράσεις θα είναι σύμφωνες με το ΣΔΛΑΠ του Β.Α.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ολοκλήρωση/συμπλήρωση των αναγκαίων υποδομών διαχείρισης υγρών αποβλήτων σε οικισμούς άνω των 2000 κατοίκων ως πρώτη προτεραιότητα για τη κάλυψη του Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού Κεκτημένου με τη συνεισφορά & του ΠΕΠ και δευτερευόντως περιοχών με ισοδύναμο πληθυσμό κάτω των 2000 κατοίκων οικολογικά ευαίσθητων - τουριστικών περιοχών
<p>06 - Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων</p>	<p>6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς</p>	<p>Η επιλογή αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας από το ΕΠ Βορείου Αιγαίου συμβάλλει να καλυφθούν ανάγκες όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση των επενδύσεων για την προστασία, αξιοποίηση, ανάδειξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς. • Προστασία και ανάδειξη της φυσικής κληρονομιάς και της βιοποικιλότητας. • Σύνδεση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς με τον τουρισμό
<p>06 - Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων</p>	<p>6d - Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των</p>	<p>Η επιλογή αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας από το ΕΠ Βορείου Αιγαίου συμβάλλει να καλυφθούν ανάγκες</p>

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
	πράσινων υποδομών	<p>όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επενδύσεις σε ήπιες δράσεις αξιοποίησης οικοσυστημάτων • Προστασία και ανάδειξη περιοχών Natura 2000 <p>Παρεμβάσεις σχεδιασμού, λειτουργίας και οργάνωσης προστατευόμενων περιοχών εθνικού ή οριζόντιου χαρακτήρα θα αναληφθούν από το Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα</p>
06 - Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	6e - Ανάλυση δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου	<p>Η επιλογή αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας από το ΕΠ Βορείου Αιγαίου συμβάλλει να καλυφθούν ανάγκες όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αναβάθμιση του περιβάλλοντος και της λειτουργικότητας των αστικών κέντρων της Περιφέρειας. • Βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων με δράσεις αναπλάσεων και μέτρων καταπολέμησης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης • Σχεδιασμός και εκπόνηση μελετών αστικής ανάπτυξης. • Προώθηση δράσεων αναβάθμισης αστικού φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος. • Προώθηση δράσεων βιώσιμης αστικής κινητικότητας
07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των	7a - Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου	Η επιλογή αυτής της Επενδυτικής Προτεραιότητας του θεματικού Στόχου στο ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου θα συμβάλλει

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ	<p>ώστε να καλυφθούν ανάγκες :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σύνδεσης νησιών με ενδοχώρα και εξωτερικό • Ενίσχυση ασφαλούς και ταχείας μεταφοράς ανθρώπων και προϊόντων • Αύξηση της τουριστικής κίνησης <p>Η αναβάθμιση υποδομών του βασικού ΔΕΔ-Μ θα λειτουργήσει συμπληρωματικά και σε συνέργεια με τις παρεμβάσεις του Τομεακού Επιχειρησιακού Προγράμματος</p>
07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	7b - Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων	<p>Η επιλογή αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας από το ΕΠ Βορείου Αιγαίου συμβάλλει να καλυφθούν ανάγκες όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Άρση της απομόνωσης των εσωτερικών ζωνών της Περιφέρειας • Ενίσχυση της χωρικής συνοχής • Βελτίωση ασφάλειας των μεταφορών <p>μέσω:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ολοκλήρωσης, βελτίωσης ή/ και αναβάθμισης διανησιωτικών λιμενικών και ενδονησιωτικών οδικών συνδέσεων της Περιφέρειας. 2. Ολοκλήρωσης, αναβάθμισης και βελτίωσης των σημαντικότερων τοπικών δικτύων οδικών υποδομών στα νησιά της Περιφέρειας για σύνδεση των εσωτερικών ζωνών (τουριστικοί προορισμοί / παραγωγικές περιοχές, περιοχές της Περιφέρειας και πύλες εισόδου

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		/ εξόδου των νησιών).
08 - Προώθηση της διατηρήσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού	δiii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων	<p>Με δεδομένο ότι ο κύριος όγκος των παρεμβάσεων για την προώθηση της απασχόλησης στην Περιφέρεια θα χρηματοδοτηθούν από το αντίστοιχο Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, η συγκεκριμένη επενδυτική προτεραιότητα του Θ.Σ. 8 στο πλαίσιο του ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου θα συμβάλλει στην κάλυψη των εξής αναγκών:</p> <ul style="list-style-type: none"> • . • Έλλειψη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων σε υποβαθμισμένες μικροπεριοχές αστικών κέντρων της Περιφέρειας. • Αξιοποίηση καινοτόμων ιδεών για έναρξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων κατά προτεραιότητα στο πλαίσιο της Περιφερειακής RIS3 • Αντιμετώπιση ανεργίας και ιδιαίτερα των νέων
08 - Προώθηση της διατηρήσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού	δv - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές	<p>Η επιλογή αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας του συγκεκριμένου Θεματικού Στόχου στο ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο κύριος κορμός αντίστοιχων παρεμβάσεων θα χρηματοδοτηθεί από το αντίστοιχο Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, θα συμβάλλει στην κάλυψη των εξής αναγκών:</p> <p>Διεύρυνση και αναβάθμιση των δεξιοτήτων των εργαζομένων στις επιχειρήσεις της Περιφέρειας,</p>

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		Διατήρηση των θέσεων απασχόλησης σε ΜΜΕ βασικών ή/ και αναδυόμενων κλάδων της Περιφέρειας,
09 - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	9a - Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας	<p>Η επιλογή αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας από το ΕΠ Βορείου Αιγαίου με δεδομένο την μη ύπαρξη τομεακού επιχειρησιακού προγράμματος, θα συμβάλλει ώστε να καλυφθούν ανάγκες σε υποδομές υγείας και κοινωνικές υποδομές που θα συμβάλλουν στην :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. • Άμβλυνση των χωρικών και κοινωνικών ανισοτήτων • Βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και ιδιαίτερα των κοινωνικά ευπαθών ομάδων • Βελτίωση του επιπέδου παροχής υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής φροντίδας
09 - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	9b - Παροχή στήριξης για τη φυσική, οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση υποβαθμισμένων κοινοτήτων εντός αστικών και αγροτικών περιοχών	<p>Η επενδυτική προτεραιότητα επιλέγεται για την κάλυψη αναγκών υλοποίησης έργων αναζωογόνησης αγροτικών περιοχών ειδικότερα μικρών νησιωτικών περιοχών στα πλαίσια εφαρμογής πολιτικών χωρικής παρέμβασης. Στοχεύει στην βελτίωση του κοινωνικού περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής σε επιλεγμένες περιοχές /νησιά χαμηλής ανάπτυξης στη Περιφέρεια.</p> <p>στη προσέλκυση του πληθυσμού και στην αποφυγή της πληθυσμιακής συρρίκνωσης μέσω της αύξησης της ελκυστικότητας των συγκεκριμένων περιοχών</p>
09 - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης	9c - Παροχή στήριξης για κοινωνικές επιχειρήσεις	

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης		
09 - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	9i - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστηριότητας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης	<p>Η επιλογή αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας από το ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου συμβάλλει να καλυφθούν ανάγκες όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εναρμόνιση της οικογενειακής και εργασιακής ζωής ευπαθών κοινωνικά ομάδων μέσα από την πρόληψη και άρση εμποδίων αποκλεισμού από την αγορά εργασίας • Πρόληψη ή/και καταπολέμηση φαινομένων φτώχειας μέσω ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης ή/και ποιοτικών υπηρεσιών υποστήριξης • Απόκτηση δεξιοτήτων και γνώσεων του μη οικονομικά ενεργού πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας. • Απόκτηση εργασιακής εμπειρίας για την ένταξη στην αγορά εργασίας. • Αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας. • Δημιουργία συνθηκών απασχόλησης κοινωνικά ευπαθών ομάδων.
09 - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά	<p>Η επιλογή αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας από το ΕΠ Βορείου Αιγαίου συμβάλλει να καλυφθούν ανάγκες ειδικών πληθυσμιακών ομάδων που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό και στα πλαίσια της Περιφερειακής Στρατηγικής για την αντιμετώπιση της φτώχειας και της κοινωνικής ένταξης, όπως:</p>

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		<ul style="list-style-type: none"> • Ένταξη στην κοινωνία και δημιουργία συνθηκών πρόσβασης στην απασχόληση ειδικών / ευαίσθητων πληθυσμιακών ομάδων • Δημιουργία ίσων ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας. • Αντιμετώπιση ή / και πρόληψη του κοινωνικού αποκλεισμού.
<p>09 - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης</p>	<p>9iii - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών</p>	<p>Η επιλογή αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας στο ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου συμβάλλει στην κάλυψη αναγκών, όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εναρμόνιση της οικογενειακής και εργασιακής ζωής ατόμων που έχουν την ευθύνη κοινωνικά ευπαθών ομάδων • Δημιουργία ίσων ευκαιριών στα δύο φύλα. • Δημιουργία συνθηκών εξάλειψης των διακρίσεων για κοινωνικά ευπαθείς πληθυσμιακές ομάδες.
<p>09 - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης</p>	<p>9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας</p>	<p>Η επιλογή αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας στο ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου συμβάλλει στην κάλυψη αναγκών, όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αντιμετώπιση ή/και πρόληψη του κοινωνικού αποκλεισμού • Βελτίωση του επιπέδου διαβίωσης ομάδων πληθυσμού που πλήτονται από τη κρίση, ιδίως των ηλικιωμένων και ατόμων που απειλούνται από φτώχεια ή βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας και μέσω υπηρεσιών πρωτοβάθμιας υγείας

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		<ul style="list-style-type: none"> κοινωνική ένταξη και αποασυλοποίηση ψυχικά ασθενών
<p>09 - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης</p>	<p>9ν - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση</p>	<p>Η επιλογή αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας από το ΕΠ Βορείου Αιγαίου συμβάλλει να καλυφθούν ανάγκες όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> Άρση των δυσκολιών απασχόλησης κοινωνικά ευπαθών ομάδων. Διευκόλυνση της κοινωνικής ένταξης και άρση του κοινωνικού αποκλεισμού Προώθηση της κοινωνικής και αλληλέγγυας επιχειρηματικότητας.
<p>10 - Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση</p>	<p>10α - Επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης</p>	<p>Η επιλογή αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας από το ΕΠ Βορείου Αιγαίου και δεδομένου ότι δεν υπάρχει αντίστοιχη σε τομεακό επιχειρησιακό πρόγραμμα, θα συμβάλλει ώστε να καλυφθούν ανάγκες όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> Αναβάθμιση των υποδομών εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων, κυρίως Α΄ βάθμιας και Β΄ βάθμιας εκπαίδευσης και με βάση τις ιδιαίτερες ανάγκες της κάθε βαθμίδας. Αναβάθμιση των υποδομών αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής

1.2 Αιτιολόγηση της χρηματοδοτικής ενίσχυσης

Αιτιολόγηση της χρηματοδοτικής ενίσχυσης (στήριξη της Ένωσης) για κάθε θεματικό στόχο και, κατά περίπτωση, κάθε επενδυτική προτεραιότητα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις θεματικής συγκέντρωσης, λαμβάνοντας υπόψη την εκ των προτέρων αξιολόγηση.

Στο ΕΠ Βόρειο Αιγαίο 2014-2020 κατανέμονται σύμφωνα με την αρχιτεκτονική του ΕΣΠΑ 2014-2020 και κατόπιν της κατανομής στα ΕΠ του ΕΣΠΑ των πρόσθετων πόρων της Πολιτικής Συνοχής για την Ελλάδα στο πλαίσιο του Καν.1311/2013, 215.180.871 € Κοιν. Συνδρομής ΕΤΠΑ και 32.886.559.€ Κοιν. Συνδρομής ΕΚΤ, ή το 2,49% των πόρων του ΕΤΠΑ και το 0,79% των πόρων του ΕΚΤ.

Έτσι οι ιδιαίτερα αυξημένες ανάγκες παρεμβάσεων στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου με την συγχρηματοδότηση των ΕΔΕΤ, κατά ένα μεγάλο μέρος θα καλυφθούν από τα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020. Συμπληρωματικά, από το ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου θα χρηματοδοτηθούν επενδυτικές προτεραιότητες με ιδιαίτερη αναπτυξιακή σημασία για την Περιφέρεια, λαμβάνοντας υπόψη τις δράσεις που θα προβλεφθούν στα Τομεακά Ε. Π. Με αυτό ως δεδομένο και σύμφωνα με τις αναπτυξιακές ανάγκες της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, όπως αυτές εκφράζονται προηγουμένως, η κατανομή των πόρων του ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου, όσον αφορά στο ΕΤΠΑ, εκτός Τεχνικής Βοήθειας, ανά Θεματικό Στόχο διαμορφώνεται ως εξής:

- **Στον Θεματικό Στόχο 1**, κατανέμεται το 1,99% των πόρων του ΕΤΠΑ, λαμβάνοντας υπόψη ότι το μεγαλύτερο μέρος των δράσεων, κυρίως όσον αφορά στις υποδομές έρευνας και τεχνολογίας, καθώς και αξιοποίησης από τις επιχειρήσεις προϊόντων/αποτελεσμάτων έρευνας και τεχνολογίας, θα χρηματοδοτηθούν από το αντίστοιχο Τομεακό ΕΠ. Από το ΕΠ θα χρηματοδοτηθούν στοχευμένες δράσεις τοπικής / περιφερειακής εμβέλειας, σύμφωνα με την Περιφερειακή RIS 3 που αφορούν σε υποδομές έρευνας, σύμφωνα με τις ανάγκες και την επιχειρηματική εξειδίκευση των τοπικών επιχειρήσεων καθώς και στοχευμένες δράσεις ενίσχυσης της συνεργασίας επιχειρήσεων και ερευνητικών ιδρυμάτων.
- **Στον Θεματικό Στόχο 2**, κατανέμεται επίσης το 2,366% των πόρων του ΕΤΠΑ στο ΕΠ, με δεδομένο ότι τόσο οι αναγκαίες υποδομές σε ευρυζωνικά δίκτυα, όσο και οι δράσεις ανάπτυξης και χρήσης ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις και τις δημόσιες υπηρεσίες, θα χρηματοδοτηθούν από το Τομεακό ΕΠ. Από το ΠΕΠ θα καλυφθούν ενδοπεριφερειακές ανάγκες στήριξης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης της υγείας, του πολιτισμού ή / και της παιδείας, καθώς και στοχευμένες παρεμβάσεις λειτουργικού εκσυγχρονισμού των επιχειρήσεων της Περιφέρειας
- **Στον Θεματικό Στόχο 3**, κατανέμεται το 10,79% των πόρων του ΕΤΠΑ για στοχευμένες παρεμβάσεις ενίσχυσης των επιχειρήσεων της Περιφέρειας, ενώ ένα μεγάλο μέρος της ενίσχυσης θα καλυφθεί από το αντίστοιχο Τομεακό ΕΠ.

Παράλληλα, λόγω της συγκέντρωσης / εξειδίκευσης της Περιφέρειας σε επιχειρήσεις πρώτης μεταποίησης αγροτικών προϊόντων, ένα σημαντικό μέρος των κονδυλίων του ΕΓΤΑΑ ή/και του ΕΤΘΑ για τις υδατοκαλλιέργειες, είναι αναγκαίο να διατεθούν από τα αντίστοιχα Τομεακά ΕΠ.

- **Στον Θεματικό Στόχο 4**, κατανέμεται το 7,57% των πόρων του ΕΤΠΑ, κυρίως για κάλυψη αναγκών ενεργειακής αποδοτικότητας, κατά προτεραιότητα δημοσίων κτηρίων, αλλά και κατά περίπτωση κατοικιών. Οι υπόλοιπες αναγκαίες δράσεις της εν γένει στόχευσης του Θ.Σ. 4 θα καλυφθούν από τα αντίστοιχα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα
- **Στον Θεματικό Στόχο 5**, κατανέμεται το 5,68% των πόρων του ΕΤΠΑ για κάλυψη κυρίως των αναγκών σε αντιπλημμυρικά έργα, διάβρωσης των ακτών και για δασοπροστασία. Οι υπόλοιπες δράσεις προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και πρόληψης/διαχείρισης κινδύνων, στο πλαίσιο της αντίστοιχης εθνικής πολιτικής, θα καλυφθούν από το αντίστοιχο Τομεακό Πρόγραμμα.
- **Στον Θεματικό Στόχο 6**, κατανέμεται το 34,87% των πόρων του ΕΤΠΑ, για κάλυψη κυρίως των αναγκών προστασίας και διαχείρισης των υδατικών πόρων των νησιών της Περιφέρειας, δράσεις διαχείρισης υγρών αποβλήτων καθώς και έργα ανακύκλωσης στερεών αποβλήτων. Οι σημαντικότερες περιβαλλοντικές δράσεις στο Βόρειο Αιγαίο, για κάλυψη των αναγκών του Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού Κεκτημένου, θα χρηματοδοτηθούν από το Τομεακό ΕΠ με συγχρηματοδότηση και του Ταμείου Συνοχής, αλλά και από το Τομεακό Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, κυρίως, για προστασία των υδατικών πόρων. Παράλληλα, από το ΕΠ, θα χρηματοδοτηθούν δράσεις προστασίας της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, βασικοί πόροι για τουριστική ανάπτυξη και αύξηση της ελκυστικότητας των νησιών καθώς και δράσεις βιώσιμης αστικής ανάπτυξης σε αστικά κέντρα
- **Στον Θεματικό Στόχο 7**, κατανέμεται το 22,71% των πόρων ΕΤΠΑ για βελτίωση της προσπελασιμότητας των νησιών και της ασφάλειας των μεταφορών, λαμβάνοντας υπόψη ότι το αντίστοιχο Τομεακό ΕΠ δεν θα προβλέπει σημαντικές δράσεις μεταφορικών υποδομών για τα νησιά της Περιφέρειας .
- **Στον Θεματικό Στόχο 9**, όσον αφορά στο ΕΤΠΑ κατανέμεται το 7,57% των πόρων του ΕΤΠΑ, κυρίως για βελτιώσεις, αλλά και επέκταση των υποδομών υγείας και πρόνοιας, λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν υφίσταται αντίστοιχο Τομεακό ΕΠ.
- **Στον Θεματικό Στόχο 10**, κατανέμεται το 6,47% των πόρων του ΕΤΠΑ για κάλυψη των αναγκών υποδομών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης,

Έτσι, με αυτά τα δεδομένα, στους τέσσερεις πρώτους Θεματικούς Στόχους (1,2,3 και 4) συγκεντρώνεται το 22,72% των πόρων του ΕΤΠΑ, με δεδομένη την ευελιξία που υπάρχει σε επίπεδο Τομεακών ΕΠ, να καλύψουν την Θεματική Συγκέντρωση, για το σύνολο των Περιφερειών σε μετάβαση, λόγω των αυξημένων πόρων ΕΤΠΑ που έχουν κατανεμηθεί σ' αυτά.

Όσον αφορά στην κατανομή των πόρων του ΕΚΤ στο Πρόγραμμα, αυτοί έχουν κατανεμηθεί στους Θεματικούς Στόχους 8 και 9, με 1,8% στην Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ. Έτσι, το σύνολο των πόρων του ΕΚΤ, εκτός Τεχνικής Βοήθειας, κατανέμεται ως εξής:

- **Στον Θεματικό Στόχο 8**, κατανέμεται το 6,19% των πόρων του ΕΚΤ. Με αυτό το μικρό ποσοστό συμμετοχής του ΕΚΤ στο ΕΠ προγραμματίζονται παρεμβάσεις προσαρμοστικότητας επιχειρήσεων και εργαζομένων, καθώς και προώθηση της αυτοαπασχόλησης, σύμφωνα με τις ανάγκες που προσδιορίζει η RIS 3.
- **Στον Θεματικό Στόχο 9** κατανέμεται το 93,01% των διαθέσιμων, εκτός Τεχνικής Βοήθειας, πόρων του ΕΚΤ, κυρίως για την εξασφάλιση της κοινωνικής συνοχής της Περιφέρειας, με παρεμβάσεις ένταξης στην αγορά εργασίας, καταπολέμησης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Σχετικά με την κατανομή των πόρων του ΕΚΤ, εκτός Τεχνικής Βοήθειας, το 93,01% κατανέμεται στις πέντε (5) Επενδυτικές Προτεραιότητες του Θ.Σ. 9 ως εξής:

α) Ε.Π.9.(iv): Κατανέμεται το 30,43% των πόρων του ΕΚΤ, για κάλυψη των ιδιαίτερα αυξημένων αναγκών σε τέτοιου είδους υπηρεσίες, αφ' ενός λόγω της έλλειψης εισοδημάτων στον πληθυσμό της Περιφέρειας, αφ' ετέρου, λόγω του κατακερματισμού του χώρου και του κοινωνικού ιστού στα νησιά.

β) Ε.Π.9.(i): Κατανέμεται το 25,44% των πόρων του ΕΚΤ, για την προώθηση των ίσων ευκαιριών στη κοινωνία και στην αγορά εργασίας, ευαίσθητων ομάδων πληθυσμού της Περιφέρειας, συμπεριλαμβανομένων και των γυναικών, των μακροχρόνια ανέργων κλπ.

γ) Ε.Π.9.(ii): Κατανέμεται το 15,32% των πόρων του ΕΚΤ για την πρόληψη και αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού σε συγκεκριμένες κοινότητες του πληθυσμού της Περιφέρειας, που αντιμετωπίζουν προβλήματα περιθωριοποίησης.

δ) Ε.Π.9.(iii): Κατανέμεται, ομοίως, το 17,6% των πόρων του ΕΚΤ.

ε) Ε.Π.9.(v): Κατανέμεται το 5,02% των πόρων του ΕΚΤ για αύξηση της επιχειρηματικότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων πληθυσμού και για αύξηση της απασχόλησης.

Πίνακας 2: Επισκόπηση της επενδυτικής στρατηγικής του επιχειρησιακού προγράμματος

Αξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Στήριξη της Ένωσης (σε ευρώ)	Ποσοστό της συνολικής στήριξης της Ένωσης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα	Θεματικός στόχος / Επενδυτική προτεραιότητα / Ειδικός στόχος	Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων και δείκτες αποτελεσμάτων προγράμματος για τους οποίους έχει καθοριστεί στόχος
1	ERDF	32.000.000,00	12.90%	<ul style="list-style-type: none"> ▼ 01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας <ul style="list-style-type: none"> ▼ 1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος <ul style="list-style-type: none"> ▼ 1a1 - Αναβάθμιση και διεύρυνση του ισχνού ερευνητικού ιστού της Περιφέρειας, για ερευνητική δραστηριότητα, που κατά κύριο λόγο θα εξυπηρετεί τις αναπτυξιακές ανάγκες της Περιφέρειας, σύμφωνα με την Περιφερειακή Στρατηγική RIS 3. ▼ 1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής <ul style="list-style-type: none"> ▼ 1b1 - Αύξηση των επιχειρηματικών δαπανών για τεχνολογική και μη τεχνολογική καινοτομία. ▼ 02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών <ul style="list-style-type: none"> ▼ 2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ <ul style="list-style-type: none"> ▼ 2b1 - Διεύρυνση της ανάπτυξης και χρήσης ΤΠΕ, συμπεριλαμβανομένου και του ηλεκτρονικού εμπορίου από τις επιχειρήσεις ▼ 2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας <ul style="list-style-type: none"> ▼ 2c1 - Αύξηση των παρεχόμενων υπηρεσιών ΤΠΕ από τους δημόσιους φορείς της Περιφέρειας ▼ 03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ) <ul style="list-style-type: none"> ▼ 3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων <ul style="list-style-type: none"> ▼ 3a1 - Διεύρυνση της επιχειρηματικής βάσης της Περιφέρειας και της αύξησης της παραγωγικότητας των ΜΜΕ της Περιφέρειας ▼ 3b - Ανάπτυξη και υλοποίηση νέων επιχειρηματικών μοντέλων για ΜΜΕ, ιδίως όσον αφορά τη διεθνοποίηση <ul style="list-style-type: none"> ▼ 3b1 - Ανάπτυξη/διεύρυνση των συνεργασιών ή/και συγχωνεύσεων μεταξύ των επιχειρήσεων της Περιφέρειας ▼ 3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών <ul style="list-style-type: none"> ▼ 3c1 - Αναβάθμιση του επιπέδου επιχειρηματικής οργάνωσης και λειτουργίας των ΜΜΕ, κατά προτεραιότητα στη τουριστική δραστηριότητα στην Περιφέρεια 	[T2803, T2870, T2884, T2802, T2808, T2809, T2871]

Αξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Στήριξη της Ένωσης (σε ευρώ)	Ποσοστό της συνολικής στήριξης της Ένωσης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα	Θεματικός στόχος / Επενδυτική προτεραιότητα / Ειδικός στόχος	Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων και δείκτες αποτελεσμάτων προγράμματος για τους οποίους έχει καθοριστεί στόχος
				<ul style="list-style-type: none"> ▼ 3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας ▼ 3d1 - Αξιοποίηση της έρευνας / τεχνολογίας και της καινοτομίας από τις επιχειρήσεις της Περιφέρειας, ιδιαίτερα για την αύξηση των εξαγωγών 	
2α	ESF	32.384.198,00	13.06%	<ul style="list-style-type: none"> ▼ 08 - Προώθηση της διατηρήσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού <ul style="list-style-type: none"> ▼ 8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων <ul style="list-style-type: none"> ▼ 8iii1 - Μεγέθυνση της επιχειρηματικής βάσης και αύξηση της απασχόλησης ▼ 8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές <ul style="list-style-type: none"> ▼ 8v1 - Αναβάθμιση των δεξιοτήτων των εργαζομένων με σκοπό τη βελτίωση και διατήρηση της απασχόλησης σε επιχειρήσεις ▼ 09 - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης <ul style="list-style-type: none"> ▼ 9i - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστηριότητας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης <ul style="list-style-type: none"> ▼ 9i1 - Αύξηση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας και στην απασχόληση ατόμων που πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό ▼ 9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά <ul style="list-style-type: none"> ▼ 9ii1 - Βελτίωση της προσβασιμότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε ποιοτικές και ολοκληρωμένες κοινωνικές υπηρεσίες ▼ 9ii2 - Ενίσχυση των ατόμων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομ, για την εργασιακή και κοινωνική του ένταξη ▼ 9iii - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών <ul style="list-style-type: none"> ▼ 9iii1 - Αύξηση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας και στην απασχόληση ατόμων που πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό ▼ 9iii2 - Βελτίωση της παροχής κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών εκπαιδευτικής υποστήριξης σε κοινωνικά ευπαθείς ομάδες (ΑΜΕΑ, μαθητές με αναπηρία ή/και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, κακοποιημένες γυναίκες) ▼ 9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας <ul style="list-style-type: none"> ▼ 9iv1 - Βελτίωση της παροχής υπηρεσιών υγείας σε άτομα που πλήττονται από φτώχεια και λοιπές ευπαθείς κοινωνικά ομάδες ▼ 9iv2 - Βελτίωση της προσβασιμότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε ποιοτικές και ολοκληρωμένες κοινωνικές υπηρεσίες ▼ 9v - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση <ul style="list-style-type: none"> ▼ 9v1 - Ενίσχυση της ίδρυσης και της λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων 	[05504, 10502, 10903, 11104, 11206, 11207, 11208, 11303, 11509, CR03, CR06]
2β	ERDF	29.630.000,00	11.95%	<ul style="list-style-type: none"> ▼ 09 - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης <ul style="list-style-type: none"> ▼ 9a - Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον 	[T2810, T2821, T2820, T2873, T2874]

Αξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Στήριξη της Ένωσης (σε ευρώ)	Ποσοστό της συνολικής στήριξης της Ένωσης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα	Θεματικός στόχος / Επενδυτική προτεραιότητα / Ειδικός στόχος	Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων και δείκτες αποτελεσμάτων προγράμματος για τους οποίους έχει καθοριστεί στόχος
				<p>τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναγνυής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας</p> <ul style="list-style-type: none"> ▼ 9a1 - Επέκταση και βελτίωση των υποδομών υγείας και πρόνοιας και εξασφάλιση συνθηκών πρόσβασης στους κατοίκους της Περιφέρειας ▼ 9b - Παροχή στήριξης για τη φυσική, οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση υποβαθμισμένων κοινοτήτων εντός αστικών και αγροτικών περιοχών <ul style="list-style-type: none"> ▼ 9b1 - Άμβλυνση των προβλημάτων οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης σε περιοχές/νησιά χαμηλής ανάπτυξης ▼ 9c - Παροχή στήριξης για κοινωνικές επιχειρήσεις <ul style="list-style-type: none"> ▼ 9γ1 - Αύξηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας ▼ 10 - Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση <ul style="list-style-type: none"> ▼ 10a - Επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης <ul style="list-style-type: none"> ▼ 10 - Αύξηση της ελκυστικότητας και της προσβασιμότητας του μαθητικού και φοιτητικού πληθυσμού στις σχολικές και πανεπιστημιακές μονάδες, αντίστοιχα. 	
3	ERDF	101.689.633,00	41.00%	<ul style="list-style-type: none"> ▼ 04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς <ul style="list-style-type: none"> ▼ 4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης <ul style="list-style-type: none"> ▼ 4c1 - Μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας του κτιριακού αποθέματος στην Περιφέρεια ▼ 05 - Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων <ul style="list-style-type: none"> ▼ 5a - Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα <ul style="list-style-type: none"> ▼ 5a1 - Βελτίωση/διεύρυνση του βαθμού προστασίας του πληθυσμού των νησιών της Περιφέρειας και της περιουσίας του από φυσικές καταστροφές ▼ 5b - Προώθηση των επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφάλιση της ανθεκτικότητας στις καταστροφές και ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης των καταστροφών <ul style="list-style-type: none"> ▼ 5β1 - Βελτίωση/διεύρυνση του βαθμού προστασίας του πληθυσμού των νησιών της Περιφέρειας από σεισμικές καταστροφές ▼ 06 - Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων <ul style="list-style-type: none"> ▼ 6a - Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις <ul style="list-style-type: none"> ▼ 6a1 - Συμβολή στη ολοκληρωμένη διαχείριση αστικών και ειδικών απόβλητων (απορριμμάτων). ▼ 6b - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις 	[T2823, T2825, T2828, T2829, T2830, T2826, T2827, T2876, T2877, T2878]

Αξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Στήριξη της Ένωσης (σε ευρώ)	Ποσοστό της συνολικής στήριξης της Ένωσης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα	Θεματικός στόχος / Επενδυτική προτεραιότητα / Ειδικός στόχος	Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων και δείκτες αποτελεσμάτων προγράμματος για τους οποίους έχει καθοριστεί στόχος
				<ul style="list-style-type: none"> ▼ 6b1 - Προστασία των οικολογικά ευαίσθητων ή/και τουριστικών περιοχών, απο λύματα ▼ 6b2 - Βελτίωση της διαχείρισης πόσιμου ύδατος ▼ 6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς <ul style="list-style-type: none"> ▼ 6c1 - Βελτίωση της ελκυστικότητας των φυσικών και πολιτιστικών πόρων της Περιφέρειας ▼ 6d - Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών <ul style="list-style-type: none"> ▼ 6d1 - Διεύρυνση των παρεμβάσεων προστασίας και ανάδειξης των οικοτόπων της Περιφέρειας ▼ 6e - Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου <ul style="list-style-type: none"> ▼ 6e1 - Αύξηση της λειτουργικότητας των αστικών κέντρων και βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος 	
4	ERDF	48.000.000,00	19.35%	<ul style="list-style-type: none"> ▼ 07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων <ul style="list-style-type: none"> ▼ 7a - Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ <ul style="list-style-type: none"> ▼ 7a1 - Συμβολή στην ολοκλήρωση έργων ΔΕΔ-Μ ▼ 7b - Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων <ul style="list-style-type: none"> ▼ 7b1 - Λειτουργική αναβάθμιση / επέκταση των διανοησιωτικών (ενδοπεριφερειακών) και διαπεριφερειακών λιμενικών - θαλάσσιων συνδέσεων ▼ 7b2 - Ασφαλής σύνδεση της ενδοχώρας κάθε νησιού με τις πύλες εισόδου-εξόδου και κατ' ακολουθία με τα εθνικά και διεθνή εμπορικά, παραγωγικά και αστικά κέντρα 	[T2832, T2880, T2882, T2883]
5	ERDF	3.861.238,00	1.56%	<ul style="list-style-type: none"> 5.1 - Ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και εφαρμογής του ΠΕΠ 5.2 - Ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων του ΠΕΠ 5.3 - Επίλυση καταγγελιών και ελέγχου 	[]
6	ESF	482.361,00	0.19%	<ul style="list-style-type: none"> 6.1 - Ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και εφαρμογής του ΠΕΠ 6.2 - Ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων του ΠΕΠ 6.3 - Επίλυση καταγγελιών και ελέγχου 	[]

2. ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

2.Α ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΕΚΤΟΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

2.Α.1 Άξονας προτεραιότητας

Κωδικός αναγνώρισης του άξονα προτεραιότητας	1
Τίτλος του άξονα προτεραιότητας	Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία.

- Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρηματοδοτικά μέσα
- Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρήση χρηματοδοτικών μέσων που θεσπίζονται σε επίπεδο Ένωσης
- Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί μέσω της τοπικής ανάπτυξης που δημιουργείται με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων
- Για το EKT: Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας αφορά κοινωνική καινοτομία ή διακρατική συνεργασία ή και τα δύο
- For the ERDF: The entire priority axis is dedicated to operations aimed at reconstruction in response to major or regional natural disasters
- For the ERDF: The entire priority axis is dedicated to SME (Article 39)

2.Α.2 Αιτιολόγηση για τη θέσπιση άξονα προτεραιότητας που καλύπτει περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας, περισσότερους από έναν θεματικούς στόχους ή περισσότερα από ένα ταμεία (κατά περίπτωση)

Ο Άξονας Προτεραιότητας 1 αντιστοιχεί στην 1η Χρηματοδοτική Προτεραιότητα του ΕΣΠΑ 2014-2020, της οποίας η στρατηγική επιτυγχάνεται με τη συμβολή τριών (3) Θεματικών Στόχων. Πέραν αυτού όμως, για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, θα πρέπει να λειτουργήσουν απολύτως συμπληρωματικά επενδυτικές προτεραιότητες, οι οποίες αντιστοιχούν στους τρεις πρώτους Θεματικούς Στόχους των ΕΔΕΤ. Εξ' άλλου στο πλαίσιο της «έξυπνης εξειδίκευσης» στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, η ενσωμάτωση καινοτομιών και των αποτελεσμάτων έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης στην παραγωγική και εμπορική λειτουργία των επιχειρήσεων, καθώς και η χρήση ΤΠΕ, αποτελούν κυρίαρχο παράγοντα για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων. Έτσι για την επίτευξη της συνεκτικής ολοκληρωμένης προσέγγισης των παρεμβάσεων του Άξονα Προτεραιότητας, αξιοποιούνται επενδυτικές προτεραιότητες των τριών πρώτων Θεματικών Στόχων των ΕΔΕΤ. Παράλληλα, με αυτό τον τρόπο, στον Άξονα Προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος, συμμετέχουν τρεις από τους τέσσερις Θεματικούς Στόχους για τους οποίους ισχύει η θεματική συγκέντρωση των παρεμβάσεων του ΕΤΠΑ, σύμφωνα με το άρθρο 96 του Κ(ΕΚ) 1303/2013, με συγκέντρωση του 14,92% των πόρων του ΕΤΠΑ στο Πρόγραμμα και με απόλυτα συμπληρωματικές δράσεις. Πέραν αυτών των δεδομένων, λαμβάνοντας υπόψη την προοπτική εκχώρησης στις Περιφέρειες, πόρων και αρμοδιοτήτων διαχείρισης του ΕΓΤΑΑ, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο

ΕΣΠΑ 2014 – 2020 και κατ’ ακολουθία στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, ως από τις πλέον αγροτικές περιφέρειες, δράσεων, οι περισσότερες των οποίων είναι συμπληρωματικές, έως και ομοειδείς με τις αντίστοιχες του συγκεκριμένου Άξονα Προτεραιότητας, εξασφαλίζεται σε μεγάλο βαθμό η συνέργεια και η συμπληρωματικότητα των Ταμείων για την επίτευξη του στόχου της Περιφέρειας με μοχλό της ανάπτυξης της τον αγροδιατροφικό τομέας με αιχμή την καινοτομία. Παράλληλα, εξυπηρετείται η φιλοσοφία και η στόχευση της ΕΕ για την συγκέντρωση των πόρων σε στρατηγικά επικεντρωμένες παρεμβάσεις, για αύξηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των κοινοτικών και εθνικών πόρων. Τέλος η συγκέντρωση ενός ικανού ποσού πόρων ενός Ταμείου, με πολλές κατηγορίες δράσεων δημιουργεί διαχειριστικές και δημοσιονομικές διευκολύνσεις για την αξιοποίηση των πόρων του Ταμείου και ως εκ τούτου αμβλύνεται ο κίνδυνος καθυστέρησης εφαρμογής κρίσιμων παρεμβάσεων και κατ’ ακολουθία αμβλύνεται ο κίνδυνος απώλειας πόρων.

2.A.3 Ταμείο, κατηγορία περιφέρειας και βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)	Κατηγορία περιφέρειας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τις βόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες (κατά περίπτωση)
ERDF	Μετάβαση	Δημόσιο	

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	1a
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος

2.A.5 Ειδικό στόχο που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	1a1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Αναβάθμιση και διεύρυνση του ισχυρού ερευνητικού ιστού της Περιφέρειας, για ερευνητική δραστηριότητα, που κατά κύριο λόγο θα εξυπηρετεί τις αναπτυξιακές ανάγκες της Περιφέρειας, σύμφωνα με την Περιφερειακή Στρατηγική RIS 3.
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Αύξηση του αριθμού των ερευνητών που απασχολούνται στους ερευνητικούς φορείς της Περιφέρειας.

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		1a1 - Αναβάθμιση και διεύρυνση του ισχύου ερευνητικού ιστού της Περιφέρειας, για ερευνητική δραστηριότητα, που κατά κύριο λόγο θα εξυπηρετεί τις αναπτυξιακές ανάγκες της Περιφέρειας, σύμφωνα με την Περιφερειακή Στρατηγική RIS 3.						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T2870	Προσωπικό E&A στην Περιφέρεια	Ισοδύναμα πλήρους Απασχόλησης	Μετάβαση	743,00	2015	750,00	Eurostat	Κάθε δύο (2) χρόνια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	Ia - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος
<p>Είδος Δράσης:</p> <p><u>Ενίσχυση της αναβάθμισης, συμπλήρωσης ή / και επέκτασης ή / και δημιουργίας ερευνητικών δομών, στους τομείς ενδιαφέροντος της Περιφέρειας</u></p> <p>Το συγκεκριμένο είδος δράσης συμβάλει άμεσα στην επίτευξη του ειδικού στόχου της επενδυτικής προτεραιότητας. Σχετίζεται δε άμεσα με τις προτεραιότητες που τίθενται στην στρατηγική RIS3, για αύξηση των ερευνητικών δραστηριοτήτων στην Περιφέρεια. Η ενίσχυση αναφέρεται, σε ερευνητικό εξοπλισμό, ο οποίος θα εξυπηρετήσει την ανάπτυξη ερευνητικού έργου σύμφωνα με αυτό που προσδιορίζεται στη Περιφερειακή στρατηγική «έξυπνης εξειδίκευσης»</p> <p>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ερευνητικά Ιδρύματα / Φορείς, ερευνητικό ανθρώπινο δυναμικό της Περιφέρειας.</p> <p>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Ερευνητικά Ιδρύματα / Ιδρύματα Τριτοβάθμιας ιδρύματα.</p>	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	1α - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος
---------------------------------	--

Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Ε.Π., η Δ.Α. θα εξειδικεύσει συγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα).

Οι βασικές αρχές που θα διέπουν τη διαμόρφωση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων για την αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων είναι η αξιολόγηση ως προς τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διατύπωση των κριτηρίων με τρόπο που θα διασφαλίζει τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την ισοτιμία στις επιλογές, ενώ αυξημένη βαρύτητα θα δίδεται σε πράξεις που αναδεικνύουν συνέργειες και συμπληρωματικότητες με άλλες πράξεις, Ταμεία και Ε.Π.

Είναι προφανές ότι θα επιλέγονται μόνο πράξεις που συνάδουν με τις επιλεξιμότητες και τους στόχους των Ταμείων και τούτο θα είναι ήδη ξεκάθαρο –μαζί και με όλα τα άλλα κριτήρια- από την πρόσκληση που θα εκδίδεται προς τους δικαιούχους από την Δ.Α..

Δεν θα δημοσιευτεί πρόσκληση για επενδύσεις στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 1 του ΠΕΠ εάν δεν ολοκληρωθούν η εθνική και περιφερειακή RIS3, εκτός από πιλοτικές δράσεις, προδημοσιεύσεις προσκλήσεων και εμπροσθοβαρή έργα (frontloading projects).

Επισημαίνεται επίσης ότι στα πλαίσια του θεματικού στόχου 1 οι επενδύσεις για την μαζική παραγωγή δεν είναι επιλέξιμες ενώ θα χρηματοδοτηθούν επενδύσεις στις οποίες υπάρχει σαφώς προσδιορισμένη ενέργεια ενσωμάτωσης έρευνας και καινοτομίας στα αρχικά στάδια των παραγωγικών επενδύσεων, σε πιλοτικές γραμμές, έγκαιρη επικύρωση προϊόντων κλπ.

Σε ότι αφορά στους δικαιούχους, η Δ.Α. θα καθορίζει συγκεκριμένα κριτήρια –στη βάση κατευθύνσεων που θα εκδοθούν από την Εθνική Αρχή

Επενδυτική προτεραιότητα	1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος
<p>Συντονισμού- στη βάση των οποίων θα αξιολογεί την ικανότητα και επάρκειά τους να φέρουν σε πέρας με επιτυχία το έργο που τους εγκρίνεται.</p> <p>Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Κριτήριο αποκλεισμού θα αποτελέσει η περίπτωση φυσικής ολοκλήρωσης μιας πράξης πριν την υποβολή αιτήματος ένταξης για χρηματοδότηση.</p> <p>Όπως αναφέρεται και στο ΕΣΠΑ 2014-2020, κατά τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, παρατηρήθηκε σε ορισμένες περιπτώσεις χαλαρή σύνδεση της υλοποίησης με τα αναμενόμενα αναπτυξιακά αποτελέσματα και την προστιθέμενη αξία των επιλεγόμενων δράσεων. Η νέα περίοδος ακολουθώντας την έμφαση που δίνουν οι κανονισμοί στην επίτευξη αποτελεσμάτων θέτει σαφείς προτεραιότητες και παράλληλα επιδιώκεται η ελαχιστοποίηση επιλογών με λιγότερο ορατά αναπτυξιακά αποτελέσματα.</p> <p>Τέλος κατά την επιλογή των πράξεων θα υπάρχει πλήρης ευθυγράμμιση με την περιφερειακή στρατηγική της RIS3 και την στρατηγική για τις ΤΠΕ.</p>	

2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος
<p>Δεν προβλέπεται δημιουργία και λειτουργία χρηματοδοτικών μέσων στη συγκεκριμένη επενδυτική προτεραιότητα.</p>	

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος
<p>Δεν προβλέπονται μεγάλα έργα στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας.</p>	

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ		
CO24	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός νέων ερευνητών σε φορείς που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			6,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	1b
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	1b1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Αύξηση των επιχειρηματικών δαπανών για τεχνολογική και μη τεχνολογική καινοτομία.
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Αύξηση της ιδιωτικής επιχειρηματικής συμμετοχής στο σύνολο της δαπάνης για Έρευνα-Τεχνολογία-Καινοτομία.

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		Ib1 - Αύξηση των επιχειρηματικών δαπανών για τεχνολογική και μη τεχνολογική καινοτομία.						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T2802	Επιχειρηματικές δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη (ως ποσοστό του Περιφερειακού ΑΕΠ)	Ποσοστό %	Μετάβαση	0,03	2014	0,04	Eurostat	Κάθε δυο (2) χρόνια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής
Είδος Δράσης:	<p><u>Δημιουργία και λειτουργία υποστηρικτικών μηχανισμών και μέσων, για ίδρυση ή / και ανάπτυξη καινοτόμων επιχειρήσεων (π.χ. φορείς / μηχανισμοί τεχνικής και επιστημονικής υποστήριξης).</u></p> <p>Το συγκεκριμένο είδος δράσης αναφέρεται σε μία και μόνο μακροπρόθεσμη δράση η οποία συμβάλλει έμμεσα αλλά καθοριστικά στην επίτευξη του ειδικού στόχου της επενδυτικής προτεραιότητας. Αναφέρεται στη χρηματοδότηση ίδρυσης και λειτουργίας μηχανισμού για τη μεταφορά γνώσης και κινητοποίηση του επιχειρηματικού/παραγωγικού ιστού για προώθηση και υποστήριξη της χρήσης καινοτομιών και κυρίως της τεχνικής υποστήριξης της λειτουργίας του Περιφερειακού Συμβουλίου Καινοτομίας με απώτερο στόχο την ενσωμάτωση αποτελεσμάτων τεχνολογικής και μη τεχνολογικής καινοτομίας. Στόχος αυτής της δράσης είναι η αύξηση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας της Περιφέρειας σε σύνδεση τόσο με τους ερευνητικούς φορείς της Περιφέρειας, όσο και με όποιαν άλλη σχετική πηγή ικανοποιεί αυτό το στόχο. Η δόμησή του και λειτουργία του διέπεται από τη Στρατηγική «Εξυπνης Εξειδίκευσης» με προοπτική να καθιερωθεί ως μηχανισμός διαρκούς ανάπτυξης ΕΤΑΚ στο Βόρειο Αιγαίο.</p> <p>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Το σύνολο του παραγωγικού ιστού της Περιφέρειας</p> <p>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Τοπικοί δημόσιοι φορείς / Ερευνητικοί δημόσιοι φορείς και Ανώτερα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα Περιφέρειας.</p>

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής
---------------------------------	--

Είδος Δράσης:

Προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας, ή / και της χρήσης των αποτελεσμάτων έρευνας και τεχνολογίας, στην παραγωγική και εμπορική δραστηριότητα, υφιστάμενων και νέων ΜΜΕ, ιδιαίτερα στον αγροδιατροφικό τομέα και στον τουρισμό.

Το συγκεκριμένο είδος δράσης συνδέεται και συμβάλλει άμεσα στην επίτευξη του ειδικού στόχου, με δεδομένο ότι αυτό αναφέρεται σε εφαρμογή ή/και ανάπτυξη προγραμμάτων τεχνολογικής και μη τεχνολογικής καινοτομίας για εφαρμογή τους στη λειτουργική και παραγωγική διαδικασία των επιχειρήσεων της Περιφέρειας. Οι ενέργειες που περιλαμβάνονται σ' αυτό το είδος της δράσης θα εφαρμοστούν με τη μορφή κουπονιών εφαρμογής καινοτομίας στις επιχειρήσεις: α) για ενσωμάτωση στις επιχειρήσεις υπάρχουσας καινοτομίας σύμφωνα με τις παραγωγικές / επιχειρηματικές ανάγκες και β) εκπόνηση ερευνητικών προγραμμάτων, με στόχο την ενσωμάτωση των καινοτομικών αποτελεσμάτων τους στις επιχειρήσεις.

Βασικοί Ωφελοόμενοι (Ομάδες Στόχου): Επιχειρήσεις, και Ερευνητικά Ιδρύματα της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις, Ερευνητικοί Φορείς ή/και Υπηρεσίες της Περιφέρειας.

Είδος Δράσης:

Ενίσχυση των συμφωνητικών συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και φορέων έρευνας και καινοτομίας

Η δράση εξυπηρετεί την σύνδεση του παραγωγικού ιστού της Περιφέρειας (επιχειρήσεις) με φορείς έρευνας και καινοτομίας (Πανεπιστήμια, Ερευνητικά ιδρύματα κ.α), για την ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων της έρευνας/τεχνολογίας και καινοτομιών στη παραγωγική και λειτουργική

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφύους εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής
---------------------------------	---

διαδικασία των επιχειρήσεων.

Βασικοί Ωφελοόμενοι (Ομάδες Στόχου): Ερευνητικά Ιδρύματα / Φορείς, ερευνητικό ανθρώπινο δυναμικό της Περιφέρειας, επιχειρήσεις

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις, Ερευνητικοί Φορείς

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφύους εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής
---------------------------------	---

Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Ε.Π., η Δ.Α. θα εξειδικεύσει συγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα).

Οι βασικές αρχές που θα διέπουν τη διαμόρφωση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων για την αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων είναι η αξιολόγηση ως προς τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ,

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής
<p>καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διατύπωση των κριτηρίων με τρόπο που θα διασφαλίζει τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την ισοτιμία στις επιλογές, ενώ αυξημένη βαρύτητα θα δίδεται σε πράξεις που αναδεικνύουν συνέργειες και συμπληρωματικότητες με άλλες πράξεις, Ταμεία και Ε.Π.</p> <p>Είναι προφανές ότι θα επιλέγονται μόνο πράξεις που συνάδουν με τις επιλεξιμότητες και τους στόχους των Ταμείων και τούτο θα είναι ήδη ξεκάθαρο –μαζί και με όλα τα άλλα κριτήρια- από την πρόσκληση που θα εκδίδεται προς τους δικαιούχους από την Δ.Α..</p> <p>Δεν θα δημοσιευτεί πρόσκληση για επενδύσεις στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 1 του ΠΕΠ εάν δεν ολοκληρωθούν η εθνική και περιφερειακή RIS3, εκτός από πιλοτικές δράσεις, προδημοσιεύσεις προσκλήσεων και εμπροσθοβαρή έργα (frontloading projects).</p> <p>Επισημαίνεται επίσης ότι στα πλαίσια του θεματικού στόχου 1 οι επενδύσεις για την μαζική παραγωγή δεν είναι επιλέξιμες ενώ θα χρηματοδοτηθούν επενδύσεις στις οποίες υπάρχει σαφώς προσδιορισμένη ενέργεια ενσωμάτωσης έρευνας και καινοτομίας στα αρχικά στάδια των παραγωγικών επενδύσεων, σε πιλοτικές γραμμές, έγκαιρη επικύρωση προϊόντων κλπ.</p> <p>Σε ότι αφορά στους δικαιούχους, η Δ.Α. θα καθορίζει συγκεκριμένα κριτήρια –στη βάση κατευθύνσεων που θα εκδοθούν από την Εθνική Αρχή Συντονισμού- στη βάση των οποίων θα αξιολογεί την ικανότητα και επάρκειά τους να φέρουν σε πέρας με επιτυχία το έργο που τους εγκρίνεται. Ιδιαίτερη μέριμνα θα ληφθεί στα κριτήρια επιλογής Πράξεων, για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πράσινης τεχνολογίας.</p> <p>Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Κριτήριο αποκλεισμού θα αποτελέσει η περίπτωση φυσικής ολοκλήρωσης μιας πράξης πριν την υποβολή αιτήματος ένταξης για χρηματοδότηση.</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής
---------------------------------	--

Σε περίπτωση που η ενίσχυση χορηγείται από τα Ταμεία σε μια μεγάλη επιχείρηση, η διαχειριστική αρχή πρέπει να εξασφαλίσει ότι η χρηματοδοτική συνεισφορά των Ταμείων δεν οδηγεί σε σημαντική απώλεια θέσεων εργασίας εντός της Ένωσης.

Όπως αναφέρεται και στο ΕΣΠΑ 2014-2020, κατά τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, παρατηρήθηκε σε ορισμένες περιπτώσεις χαλαρή σύνδεση της υλοποίησης με τα αναμενόμενα αναπτυξιακά αποτελέσματα και την προστιθέμενη αξία των επιλεγόμενων δράσεων. Η νέα περίοδος ακολουθώντας την έμφαση που δίνουν οι κανονισμοί στην επίτευξη αποτελεσμάτων θέτει σαφείς προτεραιότητες και παράλληλα επιδιώκεται η ελαχιστοποίηση επιλογών με λιγότερο ορατά αναπτυξιακά αποτελέσματα.

Τέλος κατά την επιλογή των πράξεων θα υπάρχει πλήρης ευθυγράμμιση με την περιφερειακή στρατηγική της RIS3 και την στρατηγική για τις ΤΠΕ.

2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής
---------------------------------	--

Η χρήση ή όχι Μέσων Χρηματοδοτικής Τεχνικής στα Επιχειρησιακά προγράμματα, η μορφή που τα εν λόγω μέσα θα λάβουν, οι μηχανισμοί και ο τρόπος διαχείρισής τους, το χρηματοδοτικό κενό που τα μέσα αυτά πρέπει να καλύψουν άρα και οι απαιτούμενοι πόροι που θα διατεθούν, ο συνδυασμός τους με άλλες μορφές ενίσχυσης ή όχι, θα είναι το αποτέλεσμα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων που εκπονούνται, βάση των προβλέψεων του άρθρου 37.2. του Καν. 1303/2014 και των κατευθύνσεων της Ε.Ε. Στο αποτέλεσμα των εν λόγω αξιολογήσεων θα περιλαμβάνεται η αποτύπωση των αναγκών της πραγματικής οικονομίας, η προτεινόμενη επενδυτική στρατηγική, η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των εν λόγω μέσων, η εξέταση της δυνατότητας προσέλκυσης πρόσθετων πόρων και κάθε άλλη λεπτομέρεια απαραίτητη για την εξειδίκευσή τους.

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής
---------------------------------	---

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής
Δεν προβλέπονται μεγάλα έργα στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας.	

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ		
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			190,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			20,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
	λαμβάνουν επιχορηγήσεις								
CO04	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			180,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια
CO26	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ιδρύματα	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			35,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια
CO28	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν ενίσχυση για να εισάγουν νέα προϊόντα στην αγορά	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			10,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	2b
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	2b1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Διεύρυνση της ανάπτυξης και χρήσης ΤΠΕ, συμπεριλαμβανομένου και του ηλεκτρονικού εμπορίου από τις επιχειρήσεις
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Διεύρυνση της ανάπτυξης και ενσωμάτωσης ΤΠΕ, συμπεριλαμβανομένου και του ηλεκτρονικού εμπορίου, από τις επιχειρήσεις της Περιφέρειας.

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		2b1 - Διεύρυνση της ανάπτυξης και χρήσης ΤΠΕ, συμπεριλαμβανομένου και του ηλεκτρονικού εμπορίου από τις επιχειρήσεις							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων	
T2803	Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία ΤΠΕ	Εκατομμύρια Ευρώ	Μετάβαση	41,50	2015	43,50	ΕΛΣΤΑΤ	Κάθε χρόνο	

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ
<p>Είδος Δράσης:</p> <p><u>Ενίσχυση επιχειρήσεων για ανάπτυξη ή / και χρήση τεχνολογιών ΤΠΕ, στις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες.</u></p> <p>Το συγκεκριμένο είδος δράσης συνδέεται άμεσα με τον ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας. Οι ενέργειες που προβλέπονται σ' αυτό το είδος δράσης αναφέρονται σε χρηματοδότηση επενδύσεων των επιχειρήσεων της Περιφέρειας, είτε για να αναπτύξουν οι ίδιες εφαρμογές ΤΠΕ, για χρήση δική τους ή / και να προμηθεύσουν άλλες επιχειρήσεις, είτε να προμηθευτούν ή / και να αναπτύξουν μέσω τρίτων ειδικές εφαρμογές ΤΠΕ για εκσυγχρονισμό / αναβάθμιση των παραγωγικών, λειτουργικών και διοικητικών τους διαδικασιών.</p> <p>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Οι επιχειρήσεις της Περιφέρειας.</p> <p>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις της Περιφέρειας.</p> <p>Είδος Δράσης:</p> <p><u>Ενίσχυση των επενδύσεων ηλεκτρονικού εμπορίου (π.χ. ηλεκτρονικό επιχειρείν ή / και digital Marketing).</u></p> <p>Αυτό το είδος της δράσης συνδέεται άμεσα με τον ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας. Αναφέρεται στην χρηματοδότηση επενδύσεων για</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ
<p>πλήρη αναβάθμιση των εμπορικών τους δραστηριοτήτων, τόσο στο μέρος των πωλήσεων, όσο και στο μέρος των προμηθειών τους, καθώς επίσης και σε μεγαλύτερο εύρος των εμπορικών τους δραστηριοτήτων.</p> <p>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Οι επιχειρήσεις της Περιφέρειας.</p> <p>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις της Περιφέρειας.</p>	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ
<p>Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Ε.Π., η Δ.Α. θα εξειδικεύσει συγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα).</p> <p>Οι βασικές αρχές που θα διέπουν τη διαμόρφωση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων για την αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων είναι η αξιολόγηση ως προς τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διατύπωση των κριτηρίων με τρόπο που θα διασφαλίζει τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την ισοτιμία στις επιλογές, ενώ αυξημένη βαρύτητα θα δίδεται σε πράξεις που αναδεικνύουν συνέργειες και συμπληρωματικότητες με άλλες πράξεις, Ταμεία και Ε.Π.</p> <p>Είναι προφανές ότι θα επιλέγονται μόνο πράξεις που συνάδουν με τις επιλεξιμότητες και τους στόχους των Ταμείων και τούτο θα είναι ήδη ξεκάθαρο –μαζί και με όλα τα άλλα κριτήρια- από την πρόσκληση που θα εκδίδεται προς τους δικαιούχους από την Δ.Α..</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ
<p>Το ΕΠ δεν θα ενεργοποιήσει δράσεις ΤΠΕ και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και δεν θα προβεί σε καμία δημοσίευση προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, ούτε σε οποιαδήποτε επιλογή των εμπροσθοβαρών έργων έως ότου το σχέδιο δράσης συμφωνηθεί με τις υπηρεσίες της Ε.Επιτροπής για κάθε μία από τις εκ των προτέρων αιρεσιμότητες κριθεί ότι εκπληρώνεται.</p> <p>Σε ότι αφορά στους δικαιούχους, η Δ.Α. θα καθορίζει συγκεκριμένα κριτήρια –στη βάση κατευθύνσεων που θα εκδοθούν από την Εθνική Αρχή Συντονισμού- στη βάση των οποίων θα αξιολογεί την ικανότητα και επάρκειά τους να φέρουν σε πέρας με επιτυχία το έργο που τους εγκρίνεται.</p> <p>Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Κριτήριο αποκλεισμού θα αποτελέσει η περίπτωση φυσικής ολοκλήρωσης μιας πράξης πριν την υποβολή αιτήματος ένταξης για χρηματοδότηση.</p> <p>Όπως αναφέρεται και στο ΕΣΠΑ 2014-2020, κατά τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, παρατηρήθηκε σε ορισμένες περιπτώσεις χαλαρή σύνδεση της υλοποίησης με τα αναμενόμενα αναπτυξιακά αποτελέσματα και την προστιθέμενη αξία των επιλεγόμενων δράσεων. Η νέα περίοδος ακολουθώντας την έμφαση που δίνουν οι κανονισμοί στην επίτευξη αποτελεσμάτων θέτει σαφείς προτεραιότητες και παράλληλα επιδιώκεται η ελαχιστοποίηση επιλογών με λιγότερο ορατά αναπτυξιακά αποτελέσματα.</p> <p>Τέλος κατά την επιλογή των πράξεων θα υπάρχει πλήρης ευθυγράμμιση με την περιφερειακή στρατηγική της RIS3 και την στρατηγική για τις ΤΠΕ.</p>	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ
<p>Η χρήση ή όχι Μέσων Χρηματοδοτικής Τεχνικής στα Επιχειρησιακά προγράμματα, η μορφή που τα εν λόγω μέσα θα λάβουν, οι μηχανισμοί και ο τρόπος διαχείρισής τους, το χρηματοδοτικό κενό που τα μέσα αυτά πρέπει να καλύψουν άρα και οι απαιτούμενοι πόροι που θα διατεθούν, ο συνδυασμός τους με άλλες μορφές ενίσχυσης ή όχι, θα είναι το αποτέλεσμα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων που εκπονούνται, βάση των προβλέψεων του άρθρου 37.2. του Καν. 1303/2014 και των κατευθύνσεων της Ε.Ε. Στο αποτέλεσμα των εν λόγω αξιολογήσεων θα περιλαμβάνεται</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ
η αποτύπωση των αναγκών της πραγματικής οικονομίας, η προτεινόμενη επενδυτική στρατηγική, η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των εν λόγω μέσων, η εξέταση της δυνατότητας προσέλκυσης πρόσθετων πόρων και κάθε άλλη λεπτομέρεια απαραίτητη για την εξειδίκευσή τους.	

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ
Δεν προβλέπονται μεγάλα έργα στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας.	

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			120,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			120,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Κάθε Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	2c
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	2c1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Αύξηση των παρεχόμενων υπηρεσιών ΤΠΕ από τους δημόσιους φορείς της Περιφέρειας
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Αύξηση / Διεύρυνση της χρήσης ΤΠΕ από τους πολίτες ή / και τις επιχειρήσεις της Περιφέρειας στους τομείς της δημόσιας διοίκησης, της ηλεκτρονικής υγείας και του ηλεκτρονικού πολιτισμού

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		2c1 - Αύξηση των παρεχόμενων υπηρεσιών ΤΠΕ από τους δημόσιους φορείς της Περιφέρειας						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T2871	Κατηγορίες φορέων δημοσίου ή ευρύτερου δημοσίου τομέα που παρέχουν υπηρεσίες μέσω ΤΠΕ στην Περιφέρεια	Αριθμός	Μετάβαση	2,00	2015	5,00	Περιφέρεια / Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης	Κάθε δύο (2) χρόνια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας
---------------------------------	--

Είδος Δράσης:

Ενίσχυση των δημόσιων υπηρεσιών και οργανισμών της Περιφέρειας για δημιουργία και λειτουργία υποδομής παροχής υψηλού επιπέδου υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις στους βασικούς κοινωνικούς και οικονομικούς τομείς.

Το συγκεκριμένο είδος δράσης συνδέεται άμεσα με τον ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας, εξυπηρετώντας τις ιδιαίτερες ανάγκες για αύξηση της ελκυστικότητας των νησιών της Περιφέρειας. Περιλαμβάνει δε, μικρής κλίμακας κατά μονάδα παρεμβάσεις, περιφερειακού ή / και τοπικού επιπέδου για ενίσχυση των ψηφιακών υποδομών υπηρεσιών / οργανισμών της Περιφέρειας ή / και λοιπών αυτοδιοικητικών και κοινωνικών φορέων, προκειμένου να δημιουργηθεί η δυνατότητα, αφ' ενός δικτύωσης μεταξύ τους, αφ' ετέρου ηλεκτρονικής πρόσβασης σε αυτούς τους φορείς από τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Το σύνολο των πολιτών και των επιχειρήσεων της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας, Δημόσιες Υπηρεσίες, ΟΤΑ, Οργανισμοί του Δημοσίου.

Είδος Δράσης:

Επενδυτική προτεραιότητα	2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας
---------------------------------	--

Ενίσχυση των φορέων του τομέα της υγείας στη Περιφέρεια για ανάπτυξη υποδομών και υπηρεσιών ηλεκτρονικής υγείας, κυρίως στις απομακρυσμένες εσωτερικές ζώνες των μεγάλων νησιών και στο σύνολο των μικρών νησιών της Περιφέρειας

Αυτό το είδος δράσης συνδέεται άμεσα με τον ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας. Αποτελεί δε, κρίσιμης σημασίας παρέμβαση για την αύξηση της ελκυστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, εξυπηρετώντας τόσο τους πολίτες αλλά και τους τουρίστες / επισκέπτες των νησιών, αυξάνοντας έτσι την δυνατότητα ανάπτυξης επιχειρηματικών τουριστικών δραστηριοτήτων στα νησιά της Περιφέρειας. Οι ενέργειες αυτού του είδους δράσης αναφέρονται σε ηλεκτρονική διασύνδεση των μονάδων πρωτοβάθμιας υγείας, κυρίως των μικρών και απομακρυσμένων νησιών, με τις μονάδες δευτεροβάθμιας υγείας των μεγάλων νησιών της Περιφέρειας.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Οι πολίτες και επισκέπτες / τουρίστες απομακρυσμένων περιοχών της Περιφέρειας και ιδιαίτερα των μικρών νησιών.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Νοσοκομεία, ΥΠΕ, Υπηρεσίες της Περιφέρειας, Δημόσιες Υπηρεσίες, ΟΤΑ.

Είδος Δράσης:

Ενίσχυση των φορέων πολιτισμού της Περιφέρειας, για ανάπτυξη υποδομών και υπηρεσιών ηλεκτρονικής προβολής των πολιτιστικών πόρων της Περιφέρειας

Το συγκεκριμένο είδος δράσης συνδέεται άμεσα και εξυπηρετεί απόλυτα τον ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας. Η δράση αυτή περιλαμβάνει ενέργειες ενίσχυσης των πολιτιστικών φορέων της Περιφέρειας για ψηφιοποίηση πολιτιστικών πόρων και ιστορικών γεγονότων της

Επενδυτική προτεραιότητα	2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας
<p>Περιφέρειας, για προβολή και τουριστική αξιοποίηση. Ιδιαίτερη προτεραιότητα θα δοθεί στην εφαρμογή καινοτόμων εργαλείων και μέσων, προκειμένου να διευρυνθεί η προβολή των πολιτιστικών πόρων της Περιφέρειας σε όλα τα νησιά της για αύξηση της ελκυστικότητας τουριστών / επισκεπτών. Ενδεικτικές δράσεις αφορούν σε δικτύωση και προβολή μουσείων, μνημείων, πολιτιστικού προϊόντος και πολιτιστικών οργανισμών, σε ψηφιακή απεικόνιση αρχαιολογικών χώρων με χρήση νέων-ψηφιακών τεχνολογιών.</p> <p>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Το σύνολο των πολιτών της Περιφέρειας και οι επισκέπτες της, καθώς και επιχειρηματίες τουρισμού.</p> <p>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας, ΥΠΠΟΑ, Δημόσιες Υπηρεσίες, ΟΤΑ, Οργανισμοί του Δημοσίου, ΝΠΙΔ.</p>	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας
<p>Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Ε.Π., η Δ.Α. θα εξειδικεύσει συγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα).</p> <p>Οι βασικές αρχές που θα διέπουν τη διαμόρφωση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων για την αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων είναι η αξιολόγηση ως προς τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διατύπωση των κριτηρίων με τρόπο που θα διασφαλίζει τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την ισοτιμία στις επιλογές, ενώ αυξημένη βαρύτητα θα δίδεται σε</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας
<p>πράξεις που αναδεικνύουν συνέργειες και συμπληρωματικότητες με άλλες πράξεις, Ταμεία και Ε.Π.</p> <p>Είναι προφανές ότι θα επιλέγονται μόνο πράξεις που συνάδουν με τις επιλεξιμότητες και τους στόχους των Ταμείων και τούτο θα είναι ήδη ξεκάθαρο –μαζί και με όλα τα άλλα κριτήρια- από την πρόσκληση που θα εκδίδεται προς τους δικαιούχους από την Δ.Α.</p> <p>Το ΕΠ δεν θα ενεργοποιήσει δράσεις ΤΠΕ και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και δεν θα προβεί σε καμία δημοσίευση προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, ούτε σε οποιαδήποτε επιλογή των εμπροσθοβαρών έργων έως ότου το σχέδιο δράσης συμφωνηθεί με τις υπηρεσίες της Ε.Επιτροπής για κάθε μία από τις εκ των προτέρων αιρεσιμότητες κριθεί ότι εκπληρώνεται.</p> <p>Κάθε δράση προς χρηματοδότηση θα είναι εναρμονισμένη με τους στόχους και τα πεδία παρέμβασης τόσο της στρατηγικής «A Digital Agenda for Europe», όσο και με την «Εθνική Στρατηγική για τη Ψηφιακή Ανάπτυξη – Ψηφιακή Ελλάδα 2021» καθώς και με τις προτεινόμενες οικονομικές δραστηριότητες της εθνικής και περιφερειακής στρατηγικής ευφυούς εξειδίκευσης στον τομέα των ΤΠΕ. Επίσης, η διαλειτουργικότητα κάθε δράσης θα είναι ευθυγραμμισμένη με το εθνικό πλαίσιο διαλειτουργικότητας.</p> <p>Σε ότι αφορά στους δικαιούχους, η Δ.Α. θα καθορίζει συγκεκριμένα κριτήρια –στη βάση κατευθύνσεων που θα εκδοθούν από την Εθνική Αρχή Συντονισμού- στη βάση των οποίων θα αξιολογεί την ικανότητα και επάρκειά τους να φέρουν σε πέρας με επιτυχία το έργο που τους εγκρίνεται.</p> <p>Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Κριτήριο αποκλεισμού θα αποτελέσει η περίπτωση φυσικής ολοκλήρωσης μιας πράξης πριν την υποβολή αιτήματος ένταξης για χρηματοδότηση.</p> <p>Όπως αναφέρεται και στο ΕΣΠΑ 2014-2020, κατά τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, παρατηρήθηκε σε ορισμένες περιπτώσεις χαλαρή σύνδεση της υλοποίησης με τα αναμενόμενα αναπτυξιακά αποτελέσματα και την προστιθέμενη αξία των επιλεγόμενων δράσεων. Η νέα περίοδος ακολουθώντας την έμφαση που δίνουν οι κανονισμοί στην επίτευξη αποτελεσμάτων θέτει σαφείς προτεραιότητες και παράλληλα επιδιώκεται η</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας
ελαχιστοποίηση επιλογών με λιγότερο ορατά αναπτυξιακά αποτελέσματα.	
Τέλος κατά την επιλογή των πράξεων θα υπάρχει πλήρης ευθυγράμμιση με την περιφερειακή στρατηγική της RIS3 και την στρατηγική για τις ΤΠΕ.	

2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας
Δεν προβλέπεται δημιουργία και λειτουργία χρηματοδοτικών μέσων στη συγκεκριμένη επενδυτική προτεραιότητα.	

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας
Δεν προβλέπονται μεγάλα έργα στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας.	

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ		
T2872	Πλήθος εφαρμογών ΤΠΕ που αναπτύσσονται από φορείς δημοσίου ή ευρύτερου δημοσίου τομέα	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			15,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	3a
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	3a1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Διεύρυνση της επιχειρηματικής βάσης της Περιφέρειας και της αύξησης της παραγωγικότητας των ΜΜΕ της Περιφέρειας
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της ανάπτυξης των επιχειρήσεων της Περιφέρειας.

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		3a1 - Διεύρυνση της επιχειρηματικής βάσης της Περιφέρειας και της αύξησης της παραγωγικότητας των ΜΜΕ της Περιφέρειας						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T2808	Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία	Εκατομμύρια Ευρώ	Μετάβαση	2.191,00	2015	2.520,00	ΕΛΣΤΑΤ	Ετήσια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων
---------------------------------	---

Είδος Δράσης:

Ενίσχυση υφιστάμενων και νέων επιχειρήσεων για την βελτίωση της παραγωγικής τους δραστηριότητας ή / και για την ανάπτυξη νέων προϊόντων.

Το συγκεκριμένο είδος δράσης εξυπηρετεί απόλυτα τον ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας και αναφέρεται στην αξιοποίηση νέων ιδεών, ή / και υποστηρικτικών υπηρεσιών, οι οποίες θα προσδώσουν προστιθέμενη αξία στα τελικά προϊόντα που παράγουν και κυρίως για την ανάπτυξη νέων ανταγωνιστικών προϊόντων. Στήριξη θα δοθεί σε προϊόντα και υπηρεσίες σε κλάδους στρατηγικής σημασίας, για την Περιφέρεια, σύμφωνα με την περιφερειακή στρατηγική της «έξυπνης εξειδίκευσης». Η υλοποίηση αυτού του είδους δράσεων περιλαμβάνει μια σειρά ενεργειών με αλληλουχία, όπως: μελέτη εμπορικότητας νέων προϊόντων, αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού, αγορά αδειών / δικαιωμάτων, πιλοτική παραγωγή των νέων προϊόντων, τεχνική / επιστημονική υποστήριξη.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Υπό ίδρυση και υφιστάμενες επιχειρήσεις της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπό ίδρυση και υφιστάμενες επιχειρήσεις της Περιφέρειας ή / και Μηχανισμός υποστήριξης ΜΜΕ και Καινοτομίας.

Επενδυτική προτεραιότητα	3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων
---------------------------------	---

Είδος Δράσης:

Ενίσχυση της ίδρυσης καινοτόμων επιχειρήσεων, ιδιαίτερα για την αξιοποίηση τοπικών αγροτικών ή / και αλιευτικών προϊόντων δεύτερης μεταποίησης, με την εφαρμογή καινοτομιών ή / και αποτελεσμάτων τεχνολογίας, καθώς και με δυνατότητα λήψης υποστηρικτικών υπηρεσιών.

Οι δράσεις συμβάλλουν στην επιτευξιμότητα του δεύτερου ειδικού στόχου της επενδυτικής προτεραιότητας και αναφέρονται στην ενίσχυση κυρίως μέσω επιχορηγήσεων και μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων για ίδρυση επιχειρήσεων με την αξιοποίηση προϊόντων έρευνας ή / και καινοτομιών.

Οι κλάδοι οι οποίοι θα είναι επιλέξιμοι για χρηματοδότηση της έναρξης επιχειρηματικής δραστηριότητας, κατά προτεραιότητα θα είναι εκείνοι που έχει αναδείξει η περιφερειακή στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης, με προτεραιότητα στον αγροδιατροφικό τομέα ή / και στον τουρισμό.

Ο καινοτομικός χαρακτήρας των επιχειρήσεων μπορεί να αναφέρεται, είτε σε καινοτόμα προϊόντα, είτε σε καινοτόμες διαδικασίες παραγωγής και εμπορίας, είτε και σε κάθε άλλη καινοτόμα επιχειρηματική δραστηριότητα για την αποτελεσματική εφαρμογή αυτής της δράσης προβλέπονται, ένα πλέγμα επιλέξιμων ενεργειών όπως: εκπόνηση επιχειρηματικού σχεδίου, αγορά εξοπλισμού ή / και κατασκευή εγκαταστάσεων, mentoring, προωθητικές ενέργειες, επιστημονική ή / και τεχνική υποστήριξη.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Υπό ίδρυση επιχειρήσεις της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπό ίδρυση επιχειρήσεις της Περιφέρειας ή / και Μηχανισμός υποστήριξης ΜΜΕ και Καινοτομίας.

Επενδυτική προτεραιότητα	3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων
---------------------------------	---

Είδος Δράσης:

Ίδρυση ή/και επέκταση υποστηρικτικών μηχανισμών για αναβάθμιση και διεύρυνση των δραστηριοτήτων τους προς την κατεύθυνση υποστήριξης / παροχής εξειδικευμένων υπηρεσιών αξιοποίησης καινοτομιών και γρηματοπιστωτικών εργαλείων από υφιστάμενες και υπό ίδρυση επιχειρήσεις.

Αυτό το είδος δράσης εξυπηρετεί την επίτευξη του ειδικού στόχου, της επενδυτικής προτεραιότητας με δεδομένο ότι ο προβλεπόμενος μηχανισμός, θα είναι το κυρίαρχο μέσο σύνδεσης της καινοτομίας με το σύνολο του επιχειρηματικού/παραγωγικού ιστού της Περιφέρειας και θα λειτουργεί ως ενδιάμεσος μεταξύ ερευνητικών ιδρυμάτων, περιφερειακού συμβουλίου καινοτομίας και του συνόλου των επιχειρήσεων. Έργο του θα είναι η δημιουργία «ζήτησης» καινοτομικών λύσεων / υπηρεσιών από φορείς του επιχειρηματικού/παραγωγικού ιστού της Περιφέρειας .

Ο μηχανισμός αυτός θα είναι ένα μέρος του μηχανισμού για την προώθηση της καινοτομίας, ο οποίος προβλέπεται στην επενδυτική προτεραιότητα 1b του Θ.Σ.1, έτσι ώστε να υπάρχει απόλυτη συμπληρωματικότητα και συνέργεια αυτών των δύο ειδών υποστηρικτικών υπηρεσιών προς το σύνολο του επιχειρηματικού/παραγωγικού ιστού της Περιφέρειας

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): το σύνολο του επιχειρηματικού/παραγωγικού ιστού της Περιφέρειας .

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Τοπικοί δημόσιοι φορείς / Ερευνητικοί δημόσιοι φορείς και Ανώτερα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα Περιφέρειας..

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων
---------------------------------	---

Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Ε.Π., η Δ.Α. θα εξειδικεύσει συγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια τα οποία και θα

Επενδυτική προτεραιότητα	3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων
<p>εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα).</p> <p>Οι βασικές αρχές που θα διέπουν τη διαμόρφωση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων για την αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων είναι η αξιολόγηση ως προς τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διατύπωση των κριτηρίων με τρόπο που θα διασφαλίζει τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την ισοτιμία στις επιλογές, ενώ αυξημένη βαρύτητα θα δίδεται σε πράξεις που αναδεικνύουν συνέργειες και συμπληρωματικότητες με άλλες πράξεις, Ταμεία και Ε.Π.</p> <p>Είναι προφανές ότι θα επιλέγονται μόνο πράξεις που συνάδουν με τις επιλεξιμότητες και τους στόχους των Ταμείων και τούτο θα είναι ήδη ξεκάθαρο –μαζί και με όλα τα άλλα κριτήρια- από την πρόσκληση που θα εκδίδεται προς τους δικαιούχους από την Δ.Α..</p> <p>Δεν θα προκηρυχθούν δράσεις στο ΘΣ3 που σχετίζονται με καινοτομία, μέχρι να ολοκληρωθούν η εθνική και περιφερειακή RIS3. Αυτό δεν αφορά εμπροσθοβαρή έργα που θα προ-συμφωνηθούν με την Ε.Ε., έργα καινοτομίας με πιλοτικό χαρακτήρα, προδημοσίευση δράσεων.</p> <p>Επισημαίνεται επίσης ότι στα πλαίσια του θεματικού στόχου 3 οι επενδύσεις που αφορούν σε δράσεις απλής επέκτασης / επιβίωσης των επιχειρήσεων δεν είναι επιλέξιμες. Οι χορηγούμενες ενισχύσεις πρέπει να συνδέονται με μετρήσιμα αποτελέσματα (αύξηση παραγωγικότητας, αύξηση εξαγωγών, αύξηση απασχόλησης κλπ)</p> <p>Σε ότι αφορά στους δικαιούχους, η Δ.Α. θα καθορίζει συγκεκριμένα κριτήρια –στη βάση κατευθύνσεων που θα εκδοθούν από την Εθνική Αρχή Συντονισμού- στη βάση των οποίων θα αξιολογεί την ικανότητα και επάρκειά τους να φέρουν σε πέρας με επιτυχία το έργο που τους εγκρίνεται.</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων
---------------------------------	---

Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Κριτήριο αποκλεισμού θα αποτελέσει η περίπτωση φυσικής ολοκλήρωσης μιας πράξης πριν την υποβολή αιτήματος ένταξης για χρηματοδότηση.

Σε περίπτωση που η ενίσχυση χορηγείται από τα Ταμεία σε μια μεγάλη επιχείρηση, η διαχειριστική αρχή πρέπει να εξασφαλίσει ότι η χρηματοδοτική συνεισφορά των Ταμείων δεν οδηγεί σε σημαντική απώλεια θέσεων εργασίας εντός της Ένωσης.

Η οικονομική ενίσχυση μεγάλων επιχειρήσεων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία επιτρέπεται όταν αυτή λειτουργεί σε συνέργεια με ΜΜΕ και εφόσον τα οφέλη είναι περιορισμένα για τη μεγάλη επιχείρηση, και δεν οδηγεί σε εξάρτηση των ΜΜΕ από τη μεγάλη επιχείρηση (π.χ. μέσω συμβάσεων ΤΠΕ).

Όπως αναφέρεται και στο ΕΣΠΑ 2014-2020, κατά τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, παρατηρήθηκε σε ορισμένες περιπτώσεις χαλαρή σύνδεση της υλοποίησης με τα αναμενόμενα αναπτυξιακά αποτελέσματα και την προστιθέμενη αξία των επιλεγόμενων δράσεων. Η νέα περίοδος ακολουθώντας την έμφαση που δίνουν οι κανονισμοί στην επίτευξη αποτελεσμάτων θέτει σαφείς προτεραιότητες και παράλληλα επιδιώκεται η ελαχιστοποίηση επιλογών με λιγότερο ορατά αναπτυξιακά αποτελέσματα.

Οι δράσεις ενίσχυσης των εξαγωγικών επιχειρήσεων δεν θα αφορούν ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγωγικές ποσότητες ή ενισχύσεις που σχετίζονται με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύων διανομής των επιχειρήσεων σε τρίτες χώρες ή Κ-Μ. Οι δράσεις θα αφορούν κυρίως σε προωθητικές ενέργειες τόνωσης της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων (συμμετοχή σε εκθέσεις), σε ενέργειες συμβουλευτικής για τη στήριξη των επιχειρήσεων και σε ενέργειες με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των τελικών προϊόντων/παρεχομένων υπηρεσιών. Όλες οι ενισχύσεις θα πληρούν τα προβλεπόμενα στον Καν. 1407/2013 και στον Καν. 651/2014.

Τέλος, αυξημένη προτεραιότητα στην επιλογή θα δίδεται σε πράξεις που συμβάλουν στην επίτευξη στόχων που συμπεριλαμβάνονται σε διατυπωμένες εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές όπως της Έξυπνης Εξειδίκευσης, των ΤΠΕ

2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων
<p>Η χρήση ή όχι Μέσων Χρηματοδοτικής Τεχνικής στα Επιχειρησιακά προγράμματα, η μορφή που τα εν λόγω μέσα θα λάβουν, οι μηχανισμοί και ο τρόπος διαχείρισής τους, το χρηματοδοτικό κενό που τα μέσα αυτά πρέπει να καλύψουν άρα και οι απαιτούμενοι πόροι που θα διατεθούν, ο συνδυασμός τους με άλλες μορφές ενίσχυσης ή όχι, θα είναι το αποτέλεσμα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων που εκπονούνται, βάση των προβλέψεων του άρθρου 37.2. του Καν. 1303/2014 και των κατευθύνσεων της Ε.Ε. Στο αποτέλεσμα των εν λόγω αξιολογήσεων θα περιλαμβάνεται η αποτύπωση των αναγκών της πραγματικής οικονομίας, η προτεινόμενη επενδυτική στρατηγική, η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των εν λόγω μέσων, η εξέταση της δυνατότητας προσέλκυσης πρόσθετων πόρων και κάθε άλλη λεπτομέρεια απαραίτητη για την εξειδίκευσή τους.</p>	

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων
<p>Δεν προβλέπονται μεγάλα έργα στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας.</p>	

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων					
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων

						Α	Γ	Σ		
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση				310,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση				75,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια
CO04	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση				250,00	ΟΠΣ - ΕΣΠΑ	Ετήσια
CO05	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση				15,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια
CO08	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Μετάβαση				60,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	3b
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Ανάπτυξη και υλοποίηση νέων επιχειρηματικών μοντέλων για ΜΜΕ, ιδίως όσον αφορά τη διεθνοποίηση

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	3b1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Ανάπτυξη/διεύρυνση των συνεργασιών ή/και συγχωνεύσεων μεταξύ των επιχειρήσεων της Περιφέρειας
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων της Περιφέρειας

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		3b1 - Ανάπτυξη/διεύρυνση των συνεργασιών ή/και συγχωνεύσεων μεταξύ των επιχειρήσεων της Περιφέρειας						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	3b - Ανάπτυξη και υλοποίηση νέων επιχειρηματικών μοντέλων για ΜΜΕ, ιδίως όσον αφορά τη διεθνοποίηση
--------------------------	---

2.A.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	3b - Ανάπτυξη και υλοποίηση νέων επιχειρηματικών μοντέλων για ΜΜΕ, ιδίως όσον αφορά τη διεθνοποίηση
--------------------------	---

2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	3b - Ανάπτυξη και υλοποίηση νέων επιχειρηματικών μοντέλων για ΜΜΕ, ιδίως όσον αφορά τη διεθνοποίηση
--------------------------	---

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	3b - Ανάπτυξη και υλοποίηση νέων επιχειρηματικών μοντέλων για ΜΜΕ, ιδίως όσον αφορά τη διεθνοποίηση
--------------------------	---

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		3b - Ανάπτυξη και υλοποίηση νέων επιχειρηματικών μοντέλων για ΜΜΕ, ιδίως όσον αφορά τη διεθνοποίηση							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ		

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	3c
--	----

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	3c
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	3c1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Αναβάθμιση του επιπέδου επιχειρηματικής οργάνωσης και λειτουργίας των ΜΜΕ, κατά προτεραιότητα στη τουριστική δραστηριότητα στην Περιφέρεια
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<p>Αύξηση της αξίας παραγωγής νέων καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών.</p> <p>Διεύρυνση της τουριστικής επιχειρηματικής βάσης</p> <p>Αύξηση της ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας (ΑΠΑ) τουριστικών δραστηριοτήτων της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου</p> <p>Ο συγκεκριμένος ειδικός στόχος επιδιώκει την αξιοποίηση των συγκριτικών- ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων των προϊόντων και υπηρεσιών της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, σύμφωνα με τα συμπεράσματα και τις κατευθύνσεις της Περιφερειακής RIS3.</p>

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		3c1 - Αναβάθμιση του επιπέδου επιχειρηματικής οργάνωσης και λειτουργίας των ΜΜΕ, κατά προτεραιότητα στη τουριστική δραστηριότητα στην Περιφέρεια						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T2884	Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία Τουριστικής Δραστηριότητας	Εκ. €	Μετάβαση	530,00	2015	720,00	ΕΛΣΤΑΤ	Ετήσια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών
Είδος Δράσης:	
<u>Ενίσχυση της Ίδρυσης και Λειτουργίας Νέων Τουριστικών Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων</u>	
<p>Η εν λόγω δράση αναφέρεται στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στον τομέα του Τουρισμού, μέσω της δημιουργίας νέων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων τουριστικών επιχειρήσεων σε επιλεγμένους ΚΑΔ δραστηριότητας.</p> <p>Βασικός στόχος της δράσης είναι η ενίσχυση της υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων για τη δημιουργία νέας τουριστικής επιχείρησης από ΜΜΕ σε συγκεκριμένους τομείς τουριστικής δραστηριότητας του Ν.4276/2014 και στις εναλλακτικές μορφές τουρισμού (Αθλητικός, Θαλάσσιος Τουρισμός και Τουρισμός Υπαίθρου). Μέσω της δράσης επιδιώκεται η δημιουργία τουριστικών μονάδων και η ανάπτυξη δραστηριοτήτων που θα προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες υψηλής ποιότητας μεγιστοποιώντας τη συμβολή του τουρισμού στα οικονομικά μεγέθη και στους δείκτες απασχόλησης της Περιφέρειας</p> <p>Βασικοί Ωφελούμενοι / Ομάδες Στόχου: Επιχειρήσεις της Περιφέρειας και εμμέσως ο κοινωνικοοικονομικός ιστός της Περιφέρειας</p> <p>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις της Περιφέρειας.</p> <p>Η οικονομική ενίσχυση μεγάλων επιχειρήσεων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία δεν επιτρέπεται παρά μόνο έμμεσα και όταν αυτή λειτουργεί σε συνέργεια με ΜΜΕ και εφόσον τα οφέλη είναι περιορισμένα για τη μεγάλη επιχείρηση, και δεν οδηγεί σε εξάρτηση των ΜΜΕ από τη μεγάλη</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών
επιχείρηση (π.χ. μέσω συμβάσεων ΤΠΕ).	
Σε περίπτωση που η ενίσχυση χορηγείται από τα Ταμεία σε μια μεγάλη επιχείρηση, η διαχειριστική αρχή εξασφαλίζει ότι η χρηματοδοτική συνεισφορά των Ταμείων δεν οδηγεί σε σημαντική απώλεια θέσεων εργασίας σε υφιστάμενες θέσεις εντός της Ένωσης	

2.A.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών
Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Ε.Π., η Δ.Α. θα εξειδικεύσει συγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα).	
Οι βασικές αρχές που θα διέπουν τη διαμόρφωση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων για την αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων είναι η αξιολόγηση ως προς τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διατύπωση των κριτηρίων με τρόπο που θα διασφαλίζει τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την ισοτιμία στις επιλογές, ενώ αυξημένη βαρύτητα θα δίδεται σε πράξεις που αναδεικνύουν συνέργειες και συμπληρωματικότητες με άλλες πράξεις, Ταμεία και Ε.Π.	
Είναι προφανές ότι θα επιλέγονται μόνο πράξεις που συνάδουν με τις επιλεξιμότητες και τους στόχους των Ταμείων και τούτο θα είναι ήδη ξεκάθαρο –μαζί και με όλα τα άλλα κριτήρια- από την πρόσκληση που θα εκδίδεται προς τους δικαιούχους από την Δ.Α.	
Σε ότι αφορά στους δικαιούχους, η Δ.Α. θα καθορίζει συγκεκριμένα κριτήρια –στη βάση κατευθύνσεων που θα εκδοθούν από την Εθνική Αρχή	

Συντονισμού- στη βάση των οποίων θα αξιολογεί την ικανότητα και επάρκειά τους να φέρουν σε πέρας με επιτυχία το έργο που τους εγκρίνεται.

Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Κριτήριο αποκλεισμού θα αποτελέσει η περίπτωση φυσικής ολοκλήρωσης μιας πράξης πριν την υποβολή αιτήματος ένταξης για χρηματοδότηση.

Όπως αναφέρεται και στο ΕΣΠΑ 2014-2020, κατά τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, παρατηρήθηκε σε ορισμένες περιπτώσεις χαλαρή σύνδεση της υλοποίησης με τα αναμενόμενα αναπτυξιακά αποτελέσματα και την προστιθέμενη αξία των επιλεγόμενων δράσεων. Η νέα περίοδος ακολουθώντας την έμφαση που δίνουν οι κανονισμοί στην επίτευξη αποτελεσμάτων θέτει σαφείς προτεραιότητες και παράλληλα επιδιώκεται η ελαχιστοποίηση επιλογών με λιγότερο ορατά αναπτυξιακά αποτελέσματα.

Επειδή, το σύνολο του Θεματικού Στόχου 3 αναφέρεται σε δράσεις που αφορούν στην ενίσχυση επιχειρήσεων (Επενδυτικές Προτεραιότητες 3a, 3c και 3d) το βασικότερο κριτήριο επιλογής για την υποστήριξη των επιχειρήσεων, είναι ο κλάδος στον οποίο δραστηριοποιούνται να περιλαμβάνεται στη Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου. Η συγκεκριμένη παράμετρος ισχύει κατά προτεραιότητα, καθώς απαιτείται να χρηματοδοτηθούν και επιχειρήσεις άλλων κλάδων της Περιφέρειας, που με τη σειρά τους συνεισφέρουν στους στόχους της Περιφέρειας.

Η συνέργεια με το Τομεακό Πρόγραμμα ΕΠΑΝΕΚ είναι δεδομένη, καθώς υπολογίζεται ότι το μεγαλύτερο μέρος των αναπτυξιακών αναγκών σχετικά με την επιχειρηματικότητα-ανταγωνιστικότητα και εξωστρέφεια της Περιφέρειας, θα καλυφθεί από αυτό.

Σε σχέση με τις δράσεις που υποστηρίζουν την εξωστρέφεια των επιχειρήσεων αυτές θα είναι συμβατές με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων.

Οι συνέργειες και συμπληρωματικότητες δράσεων επιχειρηματικότητας και έξυπνης εξειδίκευσης μεταξύ του ΠΕΠ και του ΕΠΑΝΕΚ προσδιορίζονται σαφώς στο ΕΠΑΝΕΚ και, μετά την ολοκλήρωση των RIS3 (εθνικής και περιφερειακών) καθορίζουν την υλοποίηση των δράσεων

Επενδυτική προτεραιότητα	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών σε αμφότερα κατά την εφαρμογή.
---------------------------------	--

2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών
<p>Σημειώνεται ότι η χρήση Μέσων Χρηματοδοτικής Τεχνικής στα Ε.Π., η μορφή που τα εν λόγω μέσα θα λάβουν, οι μηχανισμοί και ο τρόπος διαχείρισής τους, το χρηματοδοτικό κενό που τα μέσα αυτά πρέπει να καλύψουν άρα και οι απαιτούμενοι πόροι που θα διατεθούν, ο συνδυασμός τους με άλλες μορφές ενίσχυσης ή όχι, θα είναι το αποτέλεσμα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων που εκπονούνται, βάση των προβλέψεων του άρθρου 37.2. του Καν. 1303/2014 και των κατευθύνσεων της Ε.Ε. Στο αποτέλεσμα των εν λόγω αξιολογήσεων θα περιλαμβάνεται η αποτύπωση των αναγκών της πραγματικής οικονομίας, η προτεινόμενη επενδυτική στρατηγική, η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των εν λόγω μέσων, η εξέταση της δυνατότητας προσέλκυσης πρόσθετων πόρων και κάθε άλλη λεπτομέρεια απαραίτητη για την εξειδίκευσή τους.</p>	

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών
Δεν προβλέπεται να υλοποιηθούν μεγάλα έργα στο πλαίσιο της συγκεκριμένης Επενδυτικής Προτεραιότητας	

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			50,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			50,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια
CO05	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			35,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια
CO08	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			140,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	3d
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	3d1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Αξιοποίηση της έρευνας / τεχνολογίας και της καινοτομίας από τις επιχειρήσεις της Περιφέρειας, ιδιαίτερα για την αύξηση των εξαγωγών
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Αύξηση της παραγωγής και των εξαγωγών μεταποιημένων τοπικών προϊόντων.

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		3d1 - Αξιοποίηση της έρευνας / τεχνολογίας και της καινοτομίας από τις επιχειρήσεις της Περιφέρειας, ιδιαίτερα για την αύξηση των εξαγωγών						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T2809	Αξία εξαγωγών Περιφέρειας	Εκατομμύρια Ευρώ	Μετάβαση	186,50	2015	220,00	ΕΛΣΤΑΤ	Ετήσια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας
Είδος Δράσης:	
<u>Ενίσχυση νέων και υφιστάμενων ΜΜΕ για βελτίωση των παραγωγικών, εμπορικών ή / και διοικητικών τους λειτουργιών με χρήση καινοτομιών για την ανάπτυξη νέων προϊόντων με τοπικής προέλευσης ενδιάμεσων προϊόντων ή / και πρώτων υλών.</u>	
<p>Το συγκεκριμένο είδος δράσης συνδέεται άμεσα και απόλυτα με τον ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας και περιλαμβάνει ενέργειες όπως: Τεχνική υποστήριξη και χρηματοδοτική ενίσχυση των ΜΜΕ για εκπόνηση και υλοποίηση business plan οργάνωση για τις νέες και αναδιοργάνωση για τις υφιστάμενες των παραγωγικών, διοικητικών και λειτουργικών τους διαδικασιών, με στόχο την ανάπτυξη διαφοροποιημένων / νέων προϊόντων, με προστιθέμενη αξία, για νέες αγορές και με χρήση τοπικών πρώτων υλών και ενδιάμεσων προϊόντων.</p> <p>Ενδεικτικές ενέργειες αυτής της δράσης, κατόπιν τεκμηριωμένου Business Plan είναι, η σύμβαση συνεργασίας με ερευνητικούς φορείς για ανάπτυξη νέων προϊόντων, η εξασφάλιση / απόκτηση σύγχρονου εξοπλισμού, οι προωθητικές ενέργειες στο εξωτερικό κλπ.</p> <p>Βασικοί Ωφελούμενοι / Ομάδες Στόχου: Υφιστάμενες ή / και νεοϊδρυόμενες επιχειρήσεις της Περιφέρειας.</p> <p>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις της Περιφέρειας, ή / και Μηχανισμοί υποστήριξης ΜΜΕ και Καινοτομίας.</p>	
Είδος Δράσης:	

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας
<p><u>Ενίσχυση των Επιχειρήσεων για την παραγωγή και προώθηση στο εξωτερικό των ήδη παραγόμενων προϊόντων τοπικής προέλευσης, με την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων έρευνας και τεχνολογίας και τη χρήση καινοτομιών.</u></p> <p>Το συγκεκριμένο είδος δράσης συνδέεται άμεσα με τον ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας. Αναφέρεται δε, σε ένα ευρύ φάσμα ενεργειών υποστήριξης και χρηματοδοτικής ενίσχυσης των ΜΜΕ της Περιφέρειας που θα εξυπηρετούν τις ανάγκες προώθησης των πωλήσεών τους με κατά προτεραιότητα χρήση / αξιοποίηση πρώτων υλών ή / και ενδιάμεσων προϊόντων τοπικής προέλευσης. Οι ενέργειες που θα υποστηρίζονται και θα ενισχύονται από το Πρόγραμμα, θα τεκμηριώνονται με Business Plan και αναφέρονται ενδεικτικά, σε: συνεργασία με ερευνητικούς φορείς για τη μεταφορά τεχνογνωσίας, εκσυγχρονισμός / επέκταση του εξοπλισμού τους, συμβολιακές συνεργασίες με άλλες τοπικές επιχειρήσεις / παραγωγούς πρώτων υλών ή / και ενδιάμεσων προϊόντων, προωθητικές ενέργειες των προϊόντων.</p> <p>Βασικοί Ωφελούμενοι / Ομάδες Στόχου: Υφιστάμενες ή / και νεοϊδρυόμενες επιχειρήσεις της Περιφέρειας.</p> <p>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Επιχειρήσεις της Περιφέρειας</p>	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας
<p>Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Ε.Π., η Δ.Α. θα εξειδικεύσει συγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα)</p> <p>Οι βασικές αρχές που θα διέπουν τη διαμόρφωση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων για την αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων είναι η αξιολόγηση ως προς τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας
<p>Καν. και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διατύπωση των κριτηρίων με τρόπο που θα διασφαλίζει τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την ισοτιμία στις επιλογές, ενώ αυξημένη βαρύτητα θα δίδεται σε πράξεις που αναδεικνύουν συνέργειες και συμπληρωματικότητες με άλλες πράξεις, Ταμεία και Ε.Π</p> <p>Θα επιλέγονται μόνο πράξεις που συνάδουν με τις επιλεξιμότητες και τους στόχους των ΕΔΕΤ και τούτο θα είναι ήδη ξεκάθαρο-μαζί και με όλα τα άλλα κριτήρια- από την πρόσκληση που θα εκδίδεται προς τους δικαιούχους από την Δ.Α</p> <p>Δεν θα προκηρυχθούν δράσεις στον ΘΣ 3 που σχετίζονται με την καινοτομία μέχρι να ολοκληρωθούν η εθνική και περιφερειακή RIS3 . Αυτό δεν αφορά έργα καινοτομίας με πιλοτικό χαρακτήρα, προδημοσιεύσεις δράσεων και εμπροσθοβαρή έργα που θα προσυμφωνηθούν με την ΕΕ</p> <p>Επισημαίνεται επίσης ότι στα πλαίσια του θεματικού στόχου 3 οι επενδύσεις που αφορούν σε δράσεις απλής επέκτασης/επιβίωσης των επιχειρήσεων δεν είναι επιλέξιμες. Οι χορηγούμενες ενισχύσεις πρέπει να συνδέονται με μετρήσιμα αποτελέσματα (αύξηση παραγωγικότητας, αύξηση εξαγωγών, αύξηση απασχόλησης κλπ)</p> <p>Σε ότι αφορά στους δικαιούχους, η Δ.Α. θα καθορίζει συγκεκριμένα κριτήρια, βάσει κατευθύνσεων που θα εκδοθούν από την ΕΑΣ, και με τα οποία θα αξιολογεί την ικανότητα και επάρκειά τους να φέρουν σε πέρας με επιτυχία το έργο που τους εγκρίνεται</p> <p>Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής-κοινωνικής κρίσης. Κριτήριο αποκλεισμού θα αποτελέσει η περίπτωση φυσικής ολοκλήρωσης μιας πράξης πριν την υποβολή αιτήματος ένταξης για χρηματοδότηση</p> <p>Όπως αναφέρεται και στο ΕΣΠΑ 2014-2020, κατά τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, παρατηρήθηκε σε ορισμένες περιπτώσεις χαλαρή σύνδεση της υλοποίησης με τα αναμενόμενα αναπτυξιακά αποτελέσματα και την προστιθέμενη αξία των επιλεγόμενων δράσεων. Η νέα περίοδος ακολουθώντας την έμφαση που δίνουν οι κανονισμοί στην επίτευξη αποτελεσμάτων θέτει σαφείς προτεραιότητες και παράλληλα επιδιώκεται η</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας
<p>ελαχιστοποίηση επιλογών με λιγότερο ορατά αναπτυξιακά αποτελέσματα</p> <p>Σε περίπτωση που η ενίσχυση χορηγείται από τα ΕΔΕΤ σε μια μεγάλη επιχείρηση, η Δ.Α. πρέπει να εξασφαλίσει ότι η χρηματοδοτική συνεισφορά δεν οδηγεί σε σημαντική απώλεια θέσεων εργασίας εντός της Ε.Ε</p> <p>Η οικονομική ενίσχυση μεγάλων επιχειρήσεων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία επιτρέπεται όταν αυτή λειτουργεί σε συνέργεια με ΜΜΕ και εφόσον τα οφέλη είναι περιορισμένα για τη μεγάλη επιχείρηση, και δεν οδηγεί σε εξάρτηση των ΜΜΕ από τη μεγάλη επιχείρηση (π.χ. μέσω συμβάσεων ΤΠΕ).</p> <p>Οι δράσεις ενίσχυσης των εξαγωγικών επιχειρήσεων δεν θα αφορούν ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγωγίμες ποσότητες ή ενισχύσεις που σχετίζονται με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύων διανομής των επιχειρήσεων σε τρίτες χώρες ή Κ-Μ. Οι δράσεις θα αφορούν κυρίως σε προωθητικές ενέργειες τόνωσης της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων (συμμετοχή σε εκθέσεις), σε ενέργειες συμβουλευτικής για τη στήριξη των επιχειρήσεων και σε ενέργειες με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των τελικών προϊόντων/παρεχομένων υπηρεσιών. Όλες οι ενισχύσεις θα πληρούν τα προβλεπόμενα στον Καν. 1407/2013 και στον Καν. 651/2014.</p> <p>Τέλος, αυξημένη προτεραιότητα στην επιλογή θα δίδεται σε πράξεις που συμβάλουν στην επίτευξη στόχων που συμπεριλαμβάνονται σε διατυπωμένες εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές όπως της Έξυπνης Εξειδίκευσης,</p>	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας
<p>Σημειώνεται ότι η χρήση Μέσων Χρηματοδοτικής Τεχνικής στα Ε.Π., η μορφή που τα εν λόγω μέσα θα λάβουν, οι μηχανισμοί και ο τρόπος διαχείρισής τους, το χρηματοδοτικό κενό που τα μέσα αυτά πρέπει να καλύψουν άρα και οι απαιτούμενοι πόροι που θα διατεθούν, ο συνδυασμός τους με άλλες μορφές ενίσχυσης ή όχι, θα είναι το αποτέλεσμα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων που εκπονούνται, βάση των προβλέψεων του άρθρου 37.2. του Καν. 1303/2014 και των κατευθύνσεων της Ε.Ε. Στο αποτέλεσμα των εν λόγω αξιολογήσεων θα περιλαμβάνεται η αποτύπωση των αναγκών της πραγματικής οικονομίας, η προτεινόμενη επενδυτική στρατηγική, η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των εν λόγω μέσων, η</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας
εξέταση της δυνατότητας προσέλκυσης πρόσθετων πόρων και κάθε άλλη λεπτομέρεια απαραίτητη για την εξειδίκευσή τους.	
<p>Στα πλαίσια της Επενδυτικής Προτεραιότητας προβλέπεται η χρήση του Μέσου Χρηματοδοτικής Τεχνικής Ταμείο Επιχειρηματικότητας II, (ΤΕΠΙΧ II), Η σύσταση του εν λόγω Ταμείου έγινε σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Καν. 1303/2013 (CPR) και την εξ αυτού υποχρέωση διενέργειας εκ των προτέρων αξιολόγησης (ex ante assessment), μέσω της οποίας προσδιορίστηκε το χρηματοδοτικό κενό της αγοράς και αξιολογήθηκε η αναγκαιότητα χρήσης Χρηματοδοτικού Εργαλείου σε εθνικό επίπεδο, τόσο από το ΕΠΑΝΕΚ όσο και από τα ΠΕΠ.</p>	

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας
Δεν προβλέπονται μεγάλα έργα στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας.	

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ		
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			155,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			90,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			80,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
CO05	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			25,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια
CO08	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			100,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια
CO28	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν ενίσχυση για να εισάγουν νέα προϊόντα στην αγορά	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			50,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια

2.A.7 Κοινωνική καινοτομία, διεθνική συνεργασία και συμβολή στους θεματικούς στόχους 1-7

Άξονας προτεραιότητας	1 - Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία.
Ο συγκεκριμένος Άξονας Προτεραιότητας δεν περιλαμβάνει δράσεις συγχρηματοδοτούμενες από το ΕΚΤ	

2.A.8 Πλαίσιο επιδόσεων

Πίνακας 6: Πλαίσιο επιδόσεων του άξονα προτεραιότητας (ανά Ταμείο και, για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, ανά κατηγορία περιφέρειας)

Άξονας προτεραιότητας		1 - Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία.											
ID	Τύπος δείκτη	Δείκτης ή βασικό στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Ορόσημο για το 2018			Τελικός στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Επεξήγηση της σημασίας του δείκτη, ανάλογα με την περίπτωση
						Α	Γ	Σ	Α	Γ	Σ		
CO02	O	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			0			235,00	Σύστημα παρακολούθησης	Από εγκεκριμένες/ενταγμένες πράξεις
F100	F	Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	€	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			2.605.000,00			40.000.000,00	Σύστημα Παρακολούθησης	Από εγκεκριμένες/ενταγμένες πράξεις
K301	I	Αριθμός επιχειρήσεων με απόφαση χορήγησης επιμέρους ενίσχυσης	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			40,0			0,00	Σύστημα Παρακολούθησης	Από εγκεκριμένες / ενταγμένες πράξεις

Πρόσθετες ποιοτικές πληροφορίες σχετικά με τη δημιουργία του πλαισίου επιδόσεων

Με δεδομένο, ότι οι ιδιωτικές επενδύσεις όσον αφορά στις εμφανίσεις δαπανών, σε πολλές περιπτώσεις παρουσιάζουν καθυστερήσεις, παρά την έγκαιρη και σε μεγάλο βαθμό υλοποίηση του έργου, είναι σκόπιμο να τεθεί για ορόσημο το 2018, βασικό στάδιο υλοποίησης (αριθμός επιχειρήσεων με απόφαση χορήγησης επιμέρους ενίσχυσης).

Η εκτίμηση των τιμών στόχου του οικονομικού δείκτη έλαβε υπόψη την υποχρέωση του κανόνα n+3 ενώ η στοχοθέτηση και ποσοτικοποίηση των δεικτών εκκροής έγινε με βάση και την εμπειρία της προγραμματικής περιόδου 2007-2013 αναφορικά με το περιεχόμενο και το χρονοδιάγραμμα των παρεμβάσεων.

2.A.9 Κατηγορίες παρέμβασης

Κατηγορίες παρέμβασης που αντιστοιχούν στο περιεχόμενο του άξονα προτεραιότητας με βάση ονοματολογία που θεσπίζει η Επιτροπή και ενδεικτική κατανομή της στήριξης της Ένωσης.

Πίνακες 7-11: Κατηγορίες παρέμβασης

Πίνακας 7: Διάσταση 1 – Τομέας παρέμβασης

Άξονας προτεραιότητας		1 - Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία.	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Μετάβαση	058. Υποδομές έρευνας και καινοτομίας (δημόσιες)	1.500.000,00
ERDF	Μετάβαση	062. Μεταφορά τεχνολογίας και συνεργασία πανεπιστημίων - επιχειρήσεων κατ' εξοχήν προς όφελος ΜΜΕ	1.000.000,00
ERDF	Μετάβαση	064. Διαργασίες έρευνας και καινοτομίας σε ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων συστημάτων κουπονιών, διεργασιών, σχεδιασμού, υπηρεσιών και κοινωνικής καινοτομίας)	1.700.000,00
ERDF	Μετάβαση	066. Προηγμένες υπηρεσίες στήριξης για ΜΜΕ και ομίλους ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών διαχείρισης, μάρκετινγκ και σχεδιασμού)	400.000,00
ERDF	Μετάβαση	067. Επιχειρησιακή ανάπτυξη ΜΜΕ, στήριξη της επιχειρηματικότητας και των φυτωρίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένης της στήριξης σε τεχνοβλαστούς (spin offs) και παράγωγες εταιρείες (spin outs))	15.200.000,00
ERDF	Μετάβαση	072. Υποδομή επιχειρήσεων για ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων των βιομηχανικών πάρκων και εγκαταστάσεων)	800.000,00
ERDF	Μετάβαση	075. Ανάπτυξη και προβολή των τουριστικών υπηρεσιών στις ΜΜΕ ή για τις ΜΜΕ	6.400.000,00

Άξονας προτεραιότητας		1 - Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία.	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Μετάβαση	079. Πρόσβαση σε πληροφορίες του δημόσιου τομέα (συμπεριλαμβανομένων ανοικτών δεδομένων ηλεκτρονικού πολιτισμού, ψηφιακών βιβλιοθηκών, ηλεκτρονικού περιεχομένου και ηλεκτρονικού τουρισμού)	3.000.000,00
ERDF	Μετάβαση	082. Υπηρεσίες και εφαρμογές ΤΠΕ για ΜΜΕ (συμπεριλαμβάνονται το ηλεκτρονικό εμπόριο, η ηλεκτρονική επιχειρηματική δραστηριότητα και οι δικτυωμένες επιχειρηματικές διεργασίες), ζωντανά εργαστήρια, επιχειρηματίες του διαδικτύου, νεοσύστατες επιχειρήσεις στον τομέα των ΤΠΕ κλπ.)	2.000.000,00

Πίνακας 8: Διάσταση 2 – Μορφή χρηματοδότησης

Άξονας προτεραιότητας		1 - Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία.	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Μετάβαση	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	32.000.000,00

Πίνακας 9: Διάσταση 3 – Είδος περιοχής

Άξονας προτεραιότητας		1 - Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία.	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Μετάβαση	02. Μικρές αστικές περιοχές (μεσαία πυκνότητα κατοίκησης: πληθυσμός άνω των 5 000)	28.000.000,00
ERDF	Μετάβαση	03. Αγροτικές περιοχές (αραιοκατοικημένες)	4.000.000,00

Πίνακας 10: Διάσταση 4 – Μηχανισμοί εδαφικής υλοποίησης

Άξονας προτεραιότητας		1 - Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία.	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Μετάβαση	03. Ολοκληρωμένη εδαφική επένδυση - Άλλο	4.000.000,00
ERDF	Μετάβαση	07. Δεν ισχύει	28.000.000,00

Πίνακας 11: Διάσταση 6 – Δευτερεύον θέμα του ΕΚΤ (μόνο ΕΚΤ και ΠΑΝ)

Άξονας προτεραιότητας		1 - Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία.	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ

2.Α.10 Σύνοψη της σχεδιαζόμενης χρήσης τεχνικής βοήθειας, συμπεριλαμβανομένων, όπου χρειάζεται, δράσεων για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων και των δικαιούχων (κατά περίπτωση) (ανά άξονα προτεραιότητας)

Άξονας προτεραιότητας :	1 - Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία.
<p>Η Διαχειριστική Αρχή θα ενισχυθεί, εφόσον απαιτείται, με εξειδικευμένους εμπειρογνώμονες για την εξειδίκευση των δράσεων και την δημιουργία κριτηρίων επιλογής των πράξεων.</p> <p>Οι υπόλοιποι Δικαιούχοι δύναται να υποστηρίζονται από τη Διαχειριστική Αρχή του Ε.Π. ή/και εξωτερικούς εμπειρογνώμονες ή/και τη ΜΟΔ Α.Ε. εφόσον απαιτείται.</p> <p>Οι Δικαιούχοι όταν είναι φορείς έρευνας / καινοτομίας, καθώς και οι επιχειρήσεις (Δικαιούχοι) θα υποστηριχθούν από εξειδικευμένο μηχανισμό που θα ενισχυθεί από τον συγκεκριμένο Άξονα Προτεραιότητας.</p>	

2.A.1 Άξονας προτεραιότητας

Κωδικός αναγνώρισης του άξονα προτεραιότητας	2α
Τίτλος του άξονα προτεραιότητας	Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων

- Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρηματοδοτικά μέσα
- Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρήση χρηματοδοτικών μέσων που θεσπίζονται σε επίπεδο Ένωσης
- Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί μέσω της τοπικής ανάπτυξης που δημιουργείται με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων
- Για το ΕΚΤ: Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας αφορά κοινωνική καινοτομία ή διακρατική συνεργασία ή και τα δύο
- For the ERDF: The entire priority axis is dedicated to operations aimed at reconstruction in response to major or regional natural disasters
- For the ERDF: The entire priority axis is dedicated to SME (Article 39)

2.A.2 Αιτιολόγηση για τη θέσπιση άξονα προτεραιότητας που καλύπτει περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας, περισσότερους από έναν θεματικούς στόχους ή περισσότερα από ένα ταμεία (κατά περίπτωση)

Ο Α.Π. 2α αντιστοιχεί σε ένα μέρος της 2ης Χ.Π. του ΕΣΠΑ 2014-2020, της οποίας η στρατηγική επιτυγχάνεται με τη συμβολή τριών (3) Θ.Σ., σε επίπεδο ΕΣΠΑ (χώρας) 2014-2020. Η συγκεκριμένη Χρηματοδοτική Προτεραιότητα, για το ΕΣΠΑ είναι η μία από τις δύο εμβληματικές Προτεραιότητες της Χώρας, άμεσα συνδεδεμένη με την 1η Χρηματοδοτική Προτεραιότητα. Συνδέεται άμεσα με τον 1ο ΑΠ του ΠΕΠ, τουλάχιστον όσον αφορά στα αναμενόμενα αποτελέσματα για την άμεση αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων της κρίσης και οι παρεμβάσεις του απαιτείται να είναι απολύτως συμπληρωματικές, με μεγιστοποίηση της συμπληρωματικότητας και της συνέργειας των Ταμείων σε επίπεδο ΘΣ και ΕΠ.

Επομένως απαιτείται θεματικά συνεκτική και ολοκληρωμένη προσέγγιση για την επίτευξη των βασικών αναπτυξιακών στόχων του ΑΠ προκειμένου να αντιμετωπισθούν αποτελεσματικά οι αρνητικές επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στον κοινωνικοοικονομικό ιστό της Περιφέρειας. Εξ' αυτού του λόγου, προτείνονται παρεμβάσεις δύο (2) Θ.Σ. (8 και 9), συγχρηματοδοτούμενων από το ΕΚΤ. Οι συγκεκριμένοι ΘΣ συμβάλουν στην προώθηση της αυτοαπασχόλησης, στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, στην αντιμετώπιση και πρόληψη της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού κοινωνικά ευπαθών ομάδων.

Η συμπληρωματικότητα και η συνέργεια των 2 ΘΣ εξασφαλίζεται και συγκεντρώνεται ένα ικανό ποσό πόρων (το 13,06% των πόρων του Προγράμματος αλλά το 98,50 % των πόρων του ΕΚΤ στο Πρόγραμμα), προκειμένου να αντιμετωπισθεί αποτελεσματικά το ζήτημα της κοινωνικής

ένταξης και της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού.. Εξάλλου, σύμφωνα με τις διατάξεις των Κανονισμών περί αυξημένων κονδυλίων ανά Ά.Π., δεν θεωρείται σκόπιμη η διασπορά των πόρων, κάθε Ταμείου (ΕΔΕΤ) για κοινούς στόχους σε διαφορετικούς ΑΠ. Αυτό ισχύει κυρίως για αναπτυξιακούς λόγους, δηλαδή για μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων των δύο Ταμείων, με την συμπληρωματικότητα και τη συνέργεια των δράσεων, ενώ δεν δημιουργεί διαχειριστικές δυσκολίες / προβλήματα.

Ολοκληρώθηκε η μελέτη για τη Διάγνωση των αναγκών Αγοράς Εργασίας σε περιφερειακό επίπεδο, η οποία αποτελούσε προαπαιτούμενο για την ενεργοποίηση δράσεων εκπαίδευσης, κατάρτισης ή ανάπτυξης δεξιοτήτων στον Θ.Σ. 8

Η υλοποίηση των δράσεων ΕΚΤ θα συνεισφέρει στην επίτευξη των Θ.Σ. 1 & 3.

Η Περιφερειακή Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας, που αποτελούσε προαπαιτούμενο για την έναρξη υλοποίησης δράσεων στον Θ.Σ. 9, ολοκληρώθηκε και υιοθετήθηκε από τα αρμόδια όργανα.

Πριν την ενεργοποίηση των δράσεων με κοινωνική διάσταση / κοινωνικό χαρακτήρα (ενδεικτικά περιλαμβάνονται και οι παιδικοί/βρεφονηπιακοί κλπ σταθμοί, δράσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας, δράσεις για τις οποίες απαιτείται κάλυψη του λειτουργικού κόστους δομών) θα προηγείται διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

2.A.3 Ταμείο, κατηγορία περιφέρειας και βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)	Κατηγορία περιφέρειας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τις βόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες (κατά περίπτωση)
ESF	Μετάβαση	Δημόσιο	

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	8iii
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	8iii1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Μεγέθυνση της επιχειρηματικής βάσης και αύξηση της απασχόλησης
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Αύξηση της επιχειρηματικότητας με τη χρήση καινοτόμων δραστηριοτήτων. • Αύξηση της απασχολησιμότητας.

Πίνακας 4: Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων για τους οποίους έχει οριστεί τιμή στόχος και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων που αντιστοιχούν στον ειδικό στόχο (ανά επενδυτική προτεραιότητα και κατηγορία περιφέρειας) (για το EKT)

Επενδυτική προτεραιότητα : 8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων														
ID	Δείκτης	Κατηγορία περιφέρειας	Μονάδα μέτρησης για τον δείκτη	Κοινός δείκτης εκροών που χρησιμοποιείται ως βάση για τον καθορισμό στόχων	Τιμή βάσης			Μονάδα μέτρησης για την τιμή βάσης και την τιμή-στόχο	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ			A	Γ	Σ		
CR06	συμμετέχοντες που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους	Μεταίωση	Αριθμός	άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων			25,00	Αριθμός	2014			30,00	Έρευνα	EEY 2018 - TEY 2025

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων
Είδος Δράσης:	
<u>Ενίσχυση ανέργων για ίδρυση ατομικών ή/και εταιρικών επιχειρήσεων</u>	
<p>Το συγκεκριμένο είδος δράσης συμβάλλει άμεσα στον ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας, με δεδομένο ότι μέσω της ενίσχυσης ανέργων για δημιουργία καινοτόμων επιχειρήσεων, επιτυγχάνεται τόσο η διεύρυνση του επιχειρηματικού ιστού της Περιφέρειας, όσο και η αύξηση της απασχόλησης. Παράλληλα συνάδει με την Περιφερειακή Στρατηγική «Εξυπνης Εξειδίκευσης», προωθώντας την καινοτομία στις νέες επιχειρήσεις. Οι ενέργειες που προβλέπονται σ' αυτό το είδος της δράσης, αναφέρονται στην επιχορήγηση ανέργων, για εκπόνηση Business Plan των επιχειρήσεων που θέλουν να ιδρύσουν, προκαταρκτική συμβουλευτική περί ίδρυσης και λειτουργίας επιχειρήσεων και στη συνέχεια επιχορήγηση της αυτοαπασχόλησής τους, για τουλάχιστον ένα χρόνο. Εφαρμόζεται κατά προτεραιότητα στους τομείς της RIS 3</p>	
Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Άνεργοι, μακροχρόνια άνεργοι	

Επενδυτική προτεραιότητα

δiii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Τοπικοί Φορείς, ΟΑΕΔ, Ενδιάμεσοι Φορείς, ΕΥΔ

Είδος Δράσης:**Ενίσχυση της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένου και του mentoring για την ίδρυση και την αρχική λειτουργία των επιχειρήσεων**

Το είδος αυτής της δράσης συμβάλλει άμεσα στην επίτευξη του ειδικού στόχου της επενδυτικής προτεραιότητας, με δεδομένο ότι με την συμβουλευτική υποστήριξη και το mentoring στους νέους επαγγελματίες που θα ιδρύσουν νέες επιχειρήσεις, δημιουργούνται οι προϋποθέσεις ανάπτυξης της επιχείρησης. Στη δράση αυτή προβλέπεται ενίσχυση / χρηματοδότηση για έναν χρόνο συμβουλευτικής υποστήριξης των νέων επαγγελματιών / επιχειρηματιών σε θέματα επιχειρηματικής πρακτικής, όπως marketing, διοίκησης επιχειρήσεων, διοικητική λογιστική κλπ. Εφαρμόζεται κατά προτεραιότητα στους τομείς της RIS3

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Άνεργοι, μακροχρόνια άνεργοι

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Τοπικοί Φορείς, ΟΑΕΔ, Ενδιάμεσοι Φορείς, ΕΥΔ.

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	δiii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων
<p>Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Ε.Π., η Δ.Α. θα εξειδικεύσει συγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα).</p> <p>Οι βασικές αρχές που θα διέπουν τη διαμόρφωση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων για την αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων είναι η αξιολόγηση ως προς τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διατύπωση των κριτηρίων με τρόπο που θα διασφαλίζει τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την ισοτιμία στις επιλογές, ενώ αυξημένη βαρύτητα θα δίδεται σε πράξεις που αναδεικνύουν συνέργειες και συμπληρωματικότητες με άλλες πράξεις, Ταμεία και Ε.Π.</p> <p>Είναι προφανές ότι θα επιλέγονται μόνο πράξεις που συνάδουν με τις επιλεξιμότητες και τους στόχους των Ταμείων και τούτο θα είναι ήδη ξεκάθαρο –μαζί και με όλα τα άλλα κριτήρια- από την πρόσκληση που θα εκδίδεται προς τους δικαιούχους από την Δ.Α.</p> <p>Σε ότι αφορά στους δικαιούχους, η Δ.Α. θα καθορίζει συγκεκριμένα κριτήρια –στη βάση κατευθύνσεων που θα εκδοθούν από την Εθνική Αρχή Συντονισμού- στη βάση των οποίων θα αξιολογεί την ικανότητα και επάρκειά τους να φέρουν σε πέρας με επιτυχία το έργο που τους εγκρίνεται.</p> <p>Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Κριτήριο αποκλεισμού θα αποτελέσει η περίπτωση φυσικής ολοκλήρωσης μιας πράξης πριν την υποβολή αιτήματος ένταξης για χρηματοδότηση.</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων

2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων
Δεν προβλέπεται δημιουργία και λειτουργία χρηματοδοτικών μέσων στη συγκεκριμένη επενδυτική προτεραιότητα.	

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων
Δεν προβλέπονται μεγάλα έργα στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας.	

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ		

Επενδυτική προτεραιότητα		8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ		
CO01	άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων	Αριθμός	EKT	Μετάβαση			33,00	ΟΠΣ-microdata	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	8v
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	8v1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Αναβάθμιση των δεξιοτήτων των εργαζομένων με σκοπό τη βελτίωση και διατήρηση της απασχόλησης σε επιχειρήσεις
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Προσαρμογή των εργαζομένων στις ανάγκες της αγοράς εργασίας στη Περιφέρεια.

Πίνακας 4: Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων για τους οποίους έχει οριστεί τιμή στόχος και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων που αντιστοιχούν στον ειδικό στόχο (ανά επενδυτική προτεραιότητα και κατηγορία περιφέρειας) (για το ΕΚΤ)

Επενδυτική προτεραιότητα : 8ν - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές														
ID	Δείκτης	Κατηγορία περιφέρειας	Μονάδα μέτρησης για τον δείκτη	Κοινός δείκτης εκρών που χρησιμοποιείται ως βάση για τον καθορισμό στόχων	Τιμή βάσης			Μονάδα μέτρησης για την τιμή βάσης και την τιμή-στόχο	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ			A	Γ	Σ		
CR03	συμμετέχοντες που αποκτούν εξειδίκευση αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	Μεταβολή	Αριθμός	απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολούμενων			250,00	Αριθμός	2014			300,00	ΟΠΣ-microdata	Ετήσια

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	8ν - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές
<p>Είδος δράσης</p> <p><u>Βελτίωση και ανάπτυξη δεξιοτήτων των εργαζομένων σε επιχειρήσεις κατα προτεραιότητα σε τομείς της Περιφερειακής RIS.</u></p> <p>Δράσεις κατάρτισης, συμβουλευτικής υποστήριξης για επαγγελματική ανάπτυξη, αναπροσανατολισμός επιχειρήσεων, ενίσχυση δεξιοτήτων εργαζομένων, ενημέρωση/εκπαίδευση επιχειρηματιών για προσαρμογή στις νέες ανάγκες..</p> <p>Βασικοί ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου) : Επιχειρηματίες, εργαζόμενοι</p> <p>Ενδεικτικές κατηγορίες δικαιούχων : ΕΦΔ, ενώσεις επιχειρήσεων, επαγγελματικοί φορείς, λοιποί αρμόδιοι φορείς</p>	

Είδος Δράσης**Περιφερειακός Μηχανισμός Παρακολούθησης Αγοράς Εργασίας**

Αφορά στην Εγκατάσταση και Λειτουργία Μόνιμου Παρατηρητηρίου Διάγνωσης, Καταγραφής και Ιεράρχησης των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου. Ο Περιφερειακός Μηχανισμός του Βορείου Αιγαίου θα παρακολουθεί σε διαχρονική βάση τις τάσεις της περιφερειακής αγοράς εργασίας και θα καταγράφει και ιεραρχεί τις ανάγκες της, τόσο σε επίπεδο κλάδων οικονομικής δραστηριότητας όσο και σε επίπεδο επαγγελμάτων, λαμβάνοντας οπωσδήποτε υπόψιν και ευρύτερους στρατηγικούς στόχους της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου (π.χ. RIS3), οι οποίοι θα ενσωματώνονται στις αναλύσεις του. Στόχος του μηχανισμού είναι να εντοπιστούν οι πραγματικές ανάγκες της τοπικής αγοράς εργασίας σε επαγγελματικές δεξιότητες, ειδικότητες και θέσεις εργασίας από την μεριά των επιχειρήσεων και να εντοπιστούν οι ανάγκες και να δομηθεί το προφίλ δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Επιχειρήσεις και εργαζόμενοι της Περιφέρειας, άνεργοι αναζητούντες εργασία.

Ενδεικτικές κατηγορίες δικαιούχων : Περιφέρεια, άλλοι αρμόδιοι φορείς

Επενδυτική προτεραιότητα	8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές
<p>Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Ε.Π., η Δ.Α. θα εξειδικεύσει συγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα).</p> <p>Οι βασικές αρχές που θα διέπουν τη διαμόρφωση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων για την αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων είναι η αξιολόγηση ως προς τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διατύπωση των κριτηρίων με τρόπο που θα διασφαλίζει τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την ισοτιμία στις επιλογές, ενώ αυξημένη βαρύτητα θα δίδεται σε πράξεις που αναδεικνύουν συνέργειες και συμπληρωματικότητες με άλλες πράξεις, Ταμεία και Ε.Π.</p> <p>Είναι προφανές ότι θα επιλέγονται μόνο πράξεις που συνάδουν με τις επιλεξιμότητες και τους στόχους των Ταμείων και τούτο θα είναι ήδη ξεκάθαρο –μαζί και με όλα τα άλλα κριτήρια- από την πρόσκληση που θα εκδίδεται προς τους δικαιούχους από την Δ.Α.</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές
<p>Σε ότι αφορά στους δικαιούχους, η Δ.Α. θα καθορίζει συγκεκριμένα κριτήρια –στη βάση κατευθύνσεων που θα εκδοθούν από την Εθνική Αρχή Συντονισμού- στη βάση των οποίων θα αξιολογεί την ικανότητα και επάρκειά τους να φέρουν σε πέρας με επιτυχία το έργο που τους εγκρίνεται.</p> <p>Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Κριτήριο αποκλεισμού θα αποτελέσει η περίπτωση φυσικής ολοκλήρωσης μιας πράξης πριν την υποβολή αιτήματος ένταξης για χρηματοδότηση.</p>	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές
<p>Δεν προβλέπεται δημιουργία και λειτουργία χρηματοδοτικών μέσων στη συγκεκριμένη επενδυτική προτεραιότητα.</p>	

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές
<p>Δεν προβλέπονται μεγάλα έργα στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας.</p>	

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		8ν - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ		
CO05	απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολουμένων	Αριθμός	EKT	Μετάβαση			560,00	ΟΠΣ- microdata	Ετήσια
10801	Δημιουργία Περιφερειακού Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών Αγοράς Εργασίας	Αριθμός	EKT	Μετάβαση			1,00	Περιφέρεια	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	9i
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	9i1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Αύξηση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας και στην απασχόληση ατόμων που πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση για τους έχοντες (κυρίως γυναίκες) τη φροντίδα παιδιών προσχολικής ηλικίας σε νοικοκυριά που απαιλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό μέσα από την ανάπτυξη δικτύου παροχής υπηρεσιών φροντίδας και φιλοξενίας

Πίνακας 4: Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων για τους οποίους έχει οριστεί τιμή στόχος και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων που αντιστοιχούν στον ειδικό στόχο (ανά επενδυτική προτεραιότητα και κατηγορία περιφέρειας) (για το ΕΚΤ)

Επενδυτική προτεραιότητα : 9i - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης														
ID	Δείκτης	Κατηγορία περιφέρειας	Μονάδα μέτρησης για τον δείκτη	Κοινοί δείκτες εκροών που χρησιμοποιείται ως βάση για τον καθορισμό στόχων	Τιμή βάσης			Μονάδα μέτρησης για την τιμή βάσης και την τιμή-στόχο	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ			A	Γ	Σ		
10502	Συμμετέχοντες που αποδοκιμάζονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση εργασίας τους, αμέσως μετά τη λήξη της συ	Μεταβίβαση	Αριθμός		0,00	205,00	205,00	Αριθμός	2016	82,00	1.548,00	1.630,00	ΟΠΣ, micordata	Ετήσια
10903	Άνεργοι ωφελούμενοι από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης που κατέχουν θέση εργασίας εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους	Μεταβίβαση	Αριθμός συμμετεχόντων				25,00	Αριθμός	2014			110,00	ΟΠΣ, ΕΣΠΑ	ΕΤΗΣΙΑ

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	9i - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης
Είδος Δράσης:	
<u>Πλέγμα δράσεων για ευπαθείς ομάδες για ένταξη στην αγορά εργασίας ή / και στην απασχόληση.</u>	
<p>Η δράση συνδέεται άμεσα με τον πρώτο ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας στόχο έχει να δώσει τα εφόδια σε οικονομικά μη ενεργούς και ανέργους και κοινωνικά ευπαθείς ομάδες να βελτιώσουν τα προσόντα τους ώστε να μπορέσουν να απασχοληθούν και περιλαμβάνει τις παρακάτω ενδεικτικές ενέργειες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ευαισθητοποίηση, συμβουλευτική, επαγγελματικός προσανατολισμός • Κατάρτιση, δημοσιότητα <p>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Οικονομικά μη ενεργοί, μακροχρόνια άνεργοι, κοινωνικά ευπαθείς ομάδες, ΑμεΑ και κατά προτεραιότητα</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	9i - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης
<p>οι δικαιούχοι του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης, άτομα που πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό</p> <p>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Τοπικοί Φορείς, Φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Λοιποί αρμόδιοι φορείς</p> <p>Είδος Δράσης:</p> <p><u>Στοχευμένα προγράμματα κατάρτισης με πρακτική άσκηση για κοινωνικά ευπαθείς ομάδες, που οδηγούν σε πιστοποίηση προσόντων.</u></p> <p>Η δράση συνδέεται άμεσα με τον πρώτο ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας και περιλαμβάνει ενέργειες κατάρτισης με πρακτική άσκηση, με τις κύριες οικονομικές δραστηριότητες της τοπικής / περιφερειακής οικονομίας, προκειμένου να ενδυναμωθεί η απασχολησιμότητα των ωφελούμενων.</p> <p>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Οικονομικά μη ενεργοί, μακροχρόνια άνεργοι, κοινωνικά ευπαθείς ομάδες, ΑμεΑ και κατά προτεραιότητα οι δικαιούχοι του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης, άτομα που πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό</p> <p>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Τοπικοί Φορείς, Φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Λοιποί αρμόδιοι φορείς</p> <p>Είδος Δράσης:</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	9i - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης
---------------------------------	---

Ενέργειες προώθησης στην απασχόληση για κοινωνικά ευπαθείς ομάδες, με έμφαση σε ΑΜΕΑ.

Η δράση ταυτίζεται με τον πρώτο ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας και αναφέρεται σε κάλυψη νέων θέσεων εργασίας ή έναρξη αυτοαπασχόλησης, με παράλληλη συμβουλευτική υποστήριξη. Προτεραιότητα έχουν τα ΑΜΕΑ ή / και ωφελούμενοι δράσεων αποιδρυματοποίησης.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Οικονομικά μη ενεργοί, μακροχρόνια άνεργοι, κοινωνικά ευπαθείς ομάδες, ΑμεΑ και κατά προτεραιότητα οι δικαιούχοι του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης, άτομα που πλήτονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Τοπικοί Φορείς, ΟΑΕΔ, ΑΜΕΑ, Ωφελούμενοι δράσεων αποιδρυματοποίησης.

Είδος Δράσης:

Ενίσχυση της παροχής φροντίδας και φιλοξενίας παιδιών (παιδικό / βρεφικό / βρεφονηπιακό σταθμό, ΚΛΑΠ κλπ).

Η δράση συνδέεται άμεσα με τον ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας αφορά στη διάθεση θέσεων παροχής φροντίδας και φύλαξης παιδιών σε βρεφικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς και απευθύνεται σε άτομα που έχουν την ευθύνη φροντίδας παιδιών σε νοικοκυριά που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό με σκοπό την βελτίωση της απασχολησιμότητάς τους. Συμβάλλει στο στόχο του ΕΠ για ισότιμη πρόσβαση των ευπαθών ομάδων σε κοινωνικές υπηρεσίες και παράλληλα στην αποδέσμευση των ωφελουμένων γονέων από τα εξαρτημένα τέκνα τους.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Άτομα που έχουν την ευθύνη φροντίδας παιδιών σε νοικοκυριά που απειλούνται από φτώχεια ή / και

Επενδυτική προτεραιότητα	9i - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης
κοινωνικό αποκλεισμό,	
Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΕΕΤΑΑ	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	9i - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης
<p>Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Ε.Π., η Δ.Α. θα εξειδικεύσει συγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα).</p> <p>Οι βασικές αρχές που θα διέπουν τη διαμόρφωση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων για την αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων είναι η αξιολόγηση ως προς τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διατύπωση των κριτηρίων με τρόπο που θα διασφαλίζει τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την ισοτιμία στις επιλογές, ενώ αυξημένη βαρύτητα θα δίδεται σε</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	9i - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης
<p>πράξεις που αναδεικνύουν συνέργειες και συμπληρωματικότητες με άλλες πράξεις, Ταμεία και Ε.Π..Είναι προφανές ότι θα επιλέγονται μόνο πράξεις που συνάδουν με τις επιλεξιμότητες και τους στόχους των Ταμείων και τούτο θα είναι ήδη ξεκάθαρο –μαζί και με όλα τα άλλα κριτήρια- από την πρόσκληση που θα εκδίδεται προς τους δικαιούχους από την Δ.Α.</p> <p>Με βάση τα αξιολογικά ευρήματα σχετικής έρευνας πεδίου που διενεργήθηκε στο πλαίσιο της on-going αξιολόγησης του ΕΠΑΝΑΔ 2007-2013 και τα διδάγματα της περιόδου 2007-2013, αναδεικνύεται η αναγκαιότητα περαιτέρω ενίσχυσης των γυναικών μέσω ολοκληρωμένων και στοχευμένων δράσεων που θα αποσκοπούν στην αύξηση της απασχόλησης και στην εξέλιξη της επαγγελματικής σταδιοδρομίας γυναικών που βαρύνονται με ευθύνες φροντίδας εξαρτημένων μελών.</p> <p>Επιπλέον, προέκυψαν συμπεράσματα αναφορικά με τη βελτίωση στο σχεδιασμό των επόμενων σχετικών δράσεων. Για τις δράσεις Εναρμονισής και Οικογενειακής Ζωής θα διατεθούν κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020 450 εκ. € ΚΣ (580 εκ. ΔΔ) εκ των οποίων 254,1 εκ. € (329,1 εκ. € ΔΔ) από τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα. Τα Π.Ε.Π. θα εστιάσουν σε άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και κυρίως γυναίκες κάτω του ορίου της φτώχειας (άνεργες ή εργαζόμενες), ενώ το Ε.Π. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση" θα εστιάσει την ενίσχυση του κυρίως σε γυναίκες με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα άνω του ορίου της φτώχειας, είτε εργαζόμενες με επισφαλή θέση εργασίας, είτε άνεργες.</p> <p>Για τη δράση της «Εναρμόνισης Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής» εντός του Α' εξαμήνου του 2018 θα επικαιροποιηθεί η συμφωνία μεταξύ Ελληνικών Αρχών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με το πλάνο απομείωσης κοινοτικής συνδρομής.</p> <p>Σε ότι αφορά στους δικαιούχους, η Δ.Α. θα καθορίζει συγκεκριμένα κριτήρια –στη βάση κατευθύνσεων που θα εκδοθούν από την Εθνική Αρχή Συντονισμού- στη βάση των οποίων θα αξιολογεί την ικανότητα και επάρκειά τους να φέρουν σε πέρας με επιτυχία το έργο που τους εγκρίνεται.</p> <p>Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Κριτήριο αποκλεισμού θα αποτελέσει η περίπτωση φυσικής ολοκλήρωσης μιας πράξης πριν την υποβολή αιτήματος ένταξης για χρηματοδότηση.</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	9i - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης
<p>Τέλος, αυξημένη προτεραιότητα στην επιλογή θα δίδεται σε πράξεις που συμβάλουν στην επίτευξη στόχων που συμπεριλαμβάνονται σε διατυπωμένες εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές όπως της Φτώχειας και του Κοινωνικού Αποκλεισμού, της Υγείας κλπ.</p>	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	9i - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης
<p>Δεν προβλέπεται δημιουργία και λειτουργία χρηματοδοτικών μέσων στη συγκεκριμένη επενδυτική προτεραιότητα.</p>	

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	9i - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης
<p>Δεν προβλέπονται μεγάλα έργα στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας.</p>	

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		9i - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ		
10501	Άτομα που αποδεσμεύονται από την φροντίδα εξαρτωμένων ατόμων	Αριθμός	ΕΚΤ	Μετάβαση	155,00	2.945,00	3.100,00	ΟΠΣ,microdata	Ετήσια
10902	Ανεργοί ωφελούμενοι από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης	Αριθμός συμμετεχόντων	ΕΚΤ	Μετάβαση			450,00	ΟΠΣ-microdata	ΕΤΗΣΙΑ

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	9ii
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	9ii1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Βελτίωση της προσβασιμότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε ποιοτικές και ολοκληρωμένες κοινωνικές υπηρεσίες
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Διασφάλιση κοινωνικής συνοχής, προώθηση της ένταξης ευπαθών και εύάλωτων ομάδων, άρση των εμποδίων πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες πρόνοιας και απασχόλησης
Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	9ii2
Τίτλος του ειδικού στόχου	Ενίσχυση των ατόμων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομ, για την εργασιακή και κοινωνική του ένταξη
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Ενδυνάμωση της κοινωνικής ένταξης • Αμβλυνση του κινδύνου δημιουργίας θυλάκων κοινωνικού αποκλεισμού

Πίνακας 4: Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων για τους οποίους έχει οριστεί τιμή στόχος και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων που αντιστοιχούν στον ειδικό στόχο (ανά επενδυτική προτεραιότητα και κατηγορία περιφέρειας) (για το EKT)

Επενδυτική προτεραιότητα : 9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά														
ID	Δείκτης	Κατηγορία περιφέρειας	Μονάδα μέτρησης για τον δείκτη	Κοινός δείκτης εκροών που χρησιμοποιείται ως βάση για τον καθορισμό στόχων	Τιμή βάσης			Μονάδα μέτρησης για την τιμή βάσης και την τιμή-στόχο	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ			A	Γ	Σ		
05504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες / διευρυμένες υπηρεσίες	Μεταβασή	Αριθμός				0,00	Αριθμός	2014			10,00	Έρευνα	Ολοκλήρωση μελέτης αξιολόγησης
11104	Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων όπως οι Ρομά) που δραστηριοποιούνται σε ανάληψη εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένης της απασχόλησης, αμάση	Μεταβασή	Αριθμός				25,00	Αριθμός	2014			40,00	ΟΠΣ, microdata	Έτησια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά
<p>Είδος Δράσης:</p> <p><u>Λειτουργία one stop shop / κέντρων κοινότητας ευπαθών ομάδων, με διευρυμένες υπηρεσίες.</u></p> <p>Η δράση συνδέεται με τον πρώτο ειδικό στόχο της Επενδυτικής Προτεραιότητας και αφορά στη δημιουργία των Κέντρων Κοινότητας τα οποία προσφέρουν ένα μεγάλο εύρος υπηρεσιών για την προώθηση στην απασχόληση και την κοινωνική ένταξη. Παράλληλα με την παροχή διευρυμένων υπηρεσιών δημιουργούνται οι προϋποθέσεις υποστήριξης και ευπαθών εξαρτώμενων ατόμων που αντιμετωπίζουν προβλήματα κοινωνικοποίησης.</p> <p>Τα Κέντρα Κοινότητας / One Stop Shops προσφέρουν μία ευρεία γκάμα υπηρεσιών για την προώθηση στην απασχόληση και την κοινωνική ένταξη. Ειδικότερα, μέσω της ανάπτυξης παρεμβάσεων μπορεί να οργανωθεί η κοινότητα για τοπική αναπτυξιακή και κοινωνική δράση στους τομείς της</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα

9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά

απασχόλησης, της υγείας, της εκπαίδευσης της προώθηση της προσωπικής και κοινωνικής ευημερίας και γενικότερα της δημιουργίας έργων αρωγής και συμπαράστασης.

Ο στόχος της συγκεκριμένης δομής είναι να συγκεντρώσει ένα ευρύ φάσμα κοινωνικών υπηρεσιών ώστε να αποφευχθεί η διασπορά πόρων, να επιτευχθεί η ολιστική παρέμβαση σε πολλές ευπαθείς ομάδες πληθυσμού (φτωχές οικογένειες, μετανάστες, Ρομά, κ.λ.π), καθώς επίσης και να διασυνδεθούν μέσω παραπομπών οι επιμέρους φορείς και παρεμφερείς υπηρεσίες (δημόσιες και κοινωνίας των πολιτών), υποστηρίζοντας και προωθώντας την προσέγγιση της κοινωνικής σύμπραξης.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Άτομα ευπαθών ομάδων, άτομα που πλήττονται από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΜΚΟ, Τοπικοί φορείς / κοινωνικοί εταίροι, ΟΤΑ

Είδος Δράσης:

Κέντρα Στήριξης Οικογένειας (ΚΣΟΙ)

Η δράση αυτή συνδέεται με τον πρώτο ειδικό στόχο και έχει ως στόχο την υποστήριξη των οικογενειών, που αντιμετωπίζουν οποιοδήποτε πρόβλημα (κακοποίηση, δυσαρμονία σχέσεων γονέων-παιδιών, προβλήματα προσαρμογής των παιδιών στο σχολικό περιβάλλον και τη μαθησιακή διαδικασία κ.λ.π.), συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στην πρόληψη της ιδρυματοποίησης και επιδρώντας θετικά στην αντιμετώπιση της υπογεννητικότητας. Η δράση είναι άμεσα συνδεδεμένη με τα Κέντρα Κοινότητας ως προς το χαρακτήρα / στόχευση/ φιλοσοφία / περιεχόμενο και είναι σκόπιμο να συνδεθεί με αυτή και σε όρους υλοποίησης (πχ. συστέγαση ή στέγαση σε κοντινό κτίριο).

Τα Κέντρα Στήριξης Οικογένειας (ΚΣΟΙ) και τα Κέντρα Παρακολούθησης του Ολοκληρωμένου Συστήματος Πρωτοβάθμιας Φροντίδας για ηλικιωμένους (ΟΦΗΛΙ) δεν συνιστούν ξεχωριστές νέες δομές. Αφορούν στη διεύρυνση των υπηρεσιών από τα ήδη λειτουργούντα Κέντρα Κοινότητας μέσω της πρόσληψης πρόσθετου προσωπικού.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Άτομα ευπαθών ομάδων, άτομα που πλήττονται από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΤΑ Α' βαθμού, ΝΠΔΔ των ΟΤΑ, Κοινωφελείς Επιχειρήσεις των Δήμων, άλλοι αρμόδιοι φορείς

Είδος Δράσης:**Κέντρα Παρακολούθησης του Ο.Φ.ΗΛΙ. (Ολοκληρωμένο Σύστημα Πρωτοβάθμιας Φροντίδας για Ηλικιωμένους)**

Η δράση συνδέεται με τον πρώτο ειδικό στόχο της Επενδυτικής Προτεραιότητας. Τα εν λόγω κέντρα θα λειτουργήσουν σε Δήμους και θα είναι «συνδεδεμένα» με τα Κέντρα Κοινότητας των Δήμων αυτών.

Το δίκτυο του Ο.Φ.ΗΛΙ θα συνδέει υπό ενιαίο διοικητικό εργαλείο και εποπτεία τις τρεις μορφές φροντίδας των ατόμων της τρίτης και τέταρτης ηλικίας που υπάρχουν σήμερα (ΚΑΠΗ, ΚΗΦΗ, Βοήθεια στο Σπίτι), ώστε να επιτυγχάνεται πλήρης συντονισμός ενεργειών και οικονομίες κλίμακος.

Τα Κέντρα Στήριξης Οικογένειας (ΚΣΟΙ) και τα Κέντρα Παρακολούθησης του Ολοκληρωμένου Συστήματος Πρωτοβάθμιας Φροντίδας για ηλικιωμένους (ΟΦΗΛΙ) δεν συνιστούν ξεχωριστές νέες δομές. Αφορούν στη διεύρυνση των υπηρεσιών από τα ήδη λειτουργούντα Κέντρα Κοινότητας μέσω της πρόσληψης πρόσθετου προσωπικού.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): άτομα τρίτης και τέταρτης ηλικίας, Άτομα ευπαθών ομάδων, άτομα που πλήττονται από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΤΑ, Τοπικοί Κοινωνικοί φορείς, Λοιποί αρμόδιοι φορείς

Επενδυτική προτεραιότητα	9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά
<p>Είδος Δράσης</p> <p><u>Δράσεις για την ενίσχυση κοινωνικής ένταξης περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά</u></p> <p>Η δράση συνδέεται με τον δεύτερο ειδικό στόχο. Για την κοινωνική ενσωμάτωση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων και των πληθυσμών Ρομά .Στα πλαίσια του περιφερειακού σχεδιασμού και τοπικών σχεδίων δράσης για τους Ρομά, προβλέπονται δράσεις για την κάλυψη και εξασφάλιση αναγκών στέγασης, ανάπτυξη δράσεις κοινωνικής παρέμβασης στους τομείς εκπαίδευσης, απασχόλησης, υγείας και κοινωνικής φροντίδας, καθώς και δράσεις ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης.</p> <p>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου : Άλλα περιθωριοποιημένα άτομα/μετανάστες, Ρομά,</p> <p>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων : ΟΤΑ, Περιφέρεια, ΜΚΟ, άλλοι αρμόδιοι Φορείς</p>	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά
Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Ε.Π., η Δ.Α. θα εξειδικεύσει συγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια τα οποία και θα	

εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα).

Οι βασικές αρχές που θα διέπουν τη διαμόρφωση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων για την αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων είναι η αξιολόγηση ως προς τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διατύπωση των κριτηρίων με τρόπο που θα διασφαλίζει τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την ισοτιμία στις επιλογές, ενώ αυξημένη βαρύτητα θα δίδεται σε πράξεις που αναδεικνύουν συνέργειες και συμπληρωματικότητες με άλλες πράξεις, Ταμεία και Ε.Π.

Τα Κέντρα Στήριξης Οικογένειας (ΚΣΟΙ) και τα Κέντρα Παρακολούθησης του Ολοκληρωμένου Συστήματος Πρωτοβάθμιας Φροντίδας για ηλικιωμένους (ΟΦΗΛΙ) δεν συνιστούν ξεχωριστές νέες δομές. Αφορούν στη διεύρυνση των υπηρεσιών από τα ήδη λειτουργούντα Κέντρα Κοινότητας μέσω της πρόσληψης πρόσθετου προσωπικού.

Είναι προφανές ότι θα επιλέγονται μόνο πράξεις που συνάδουν με τις επιλεξιμότητες και τους στόχους των Ταμείων και τούτο θα είναι ήδη ξεκάθαρο –μαζί και με όλα τα άλλα κριτήρια- από την πρόσκληση που θα εκδίδεται προς τους δικαιούχους από την Δ.Α..

Σε περίπτωση που το ΕΤΠΑ χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή ή ανακαίνιση ανοικτών κέντρων μεταναστών (κλειστά κέντρα δεν είναι επιλέξιμα), μέτρα διαχείρισης και ελέγχου θα προβλεφτούν, ώστε να εξασφαλίζεται ότι το ΕΤΠΑ χρηματοδοτεί ανοικτά κέντρα, τα οποία πρέπει να παραμείνουν ανοικτά. Όσον αφορά το ΕΚΤ μπορεί να συγχρηματοδοτήσει μόνο συγκεκριμένες υπηρεσίες, που σχετίζονται με απασχόληση και κοινωνική ένταξη.

Σε ότι αφορά στους δικαιούχους, η Δ.Α. θα καθορίζει συγκεκριμένα κριτήρια –στη βάση κατευθύνσεων που θα εκδοθούν από την Εθνική Αρχή Συντονισμού- στη βάση των οποίων θα αξιολογεί την ικανότητα και επάρκειά τους να φέρουν σε πέρας με επιτυχία το έργο που τους εγκρίνεται.

Επενδυτική προτεραιότητα	9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά
<p>Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Κριτήριο αποκλεισμού θα αποτελέσει η περίπτωση φυσικής ολοκλήρωσης μιας πράξης πριν την υποβολή αιτήματος ένταξης για χρηματοδότηση.</p> <p>Τέλος, αυξημένη προτεραιότητα στην επιλογή θα δίδεται σε πράξεις που συμβάλουν στην επίτευξη στόχων που συμπεριλαμβάνονται σε διατυπωμένες εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές όπως της Φτώχειας και του Κοινωνικού Αποκλεισμού, της Υγείας κλπ.</p>	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά
Δεν προβλέπεται δημιουργία και λειτουργία χρηματοδοτικών μέσων στη συγκεκριμένη επενδυτική προτεραιότητα.	

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά
Δεν προβλέπονται μεγάλα έργα στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας.	

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		

Επενδυτική προτεραιότητα		9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ		
CO15	μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά)	Αριθμός	EKT	Μετάβαση			40,00	ΟΠΣ, microdata	Ετήσια
05502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	EKT	Μετάβαση			10,00	Πληροφοριακό Σύστημα/Εθνικός Μηχανισμός του Υπουργείου Εργασίας Κοινω Ασφάλισης & Κοιν Αλληλεγγύης* Πληρ. Σύστημα Ειδ. Γραμματείας για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά/συστήματα παρακολούθησης Δικαιούχων	Ετήσια
05503	Αριθμός επωφελούμενων των υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	EKT	Μετάβαση			1.870,00	Πληροφοριακό Σύστημα/Εθνικός Μηχανισμός του Υπουργείου Εργασίας Κοινω Ασφάλισης & Κοιν Αλληλεγγύης *Πληρ. Σύστημα Ειδ. Γραμματείας για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά/συστήματα παρακολούθησης Δικαιούχων	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	9iii
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	9iii1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Αύξηση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας και στην απασχόληση ατόμων που πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση για τους έχοντες (κυρίως γυναίκες) τη φροντίδα παιδιών με ειδικές ανάγκες προσχολικής ηλικίας σε νοικοκυριά που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό μέσα από την ανάπτυξη δικτύου παροχής υπηρεσιών φροντίδας και φιλοξενίας παιδιών ΑμεΑ.
Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	9iii2
Τίτλος του ειδικού στόχου	Βελτίωση της παροχής κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών εκπαιδευτικής υποστήριξης σε κοινωνικά ευπαθείς ομάδες (ΑΜΕΑ, μαθητές με αναπηρία ή/και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, κακοποιημένες γυναίκες)

Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης

Δημιουργία δικτύου δομών παροχής υπηρεσιών υποστήριξης ευπαθών ομάδων, σε κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού, μέσα από : υπηρεσίες στήριξης/φροντίδας ατόμων με αναπηρία. κακοποιημένων γυναικών και λοιπών ευάλωτων ομάδων

Πίνακας 4: Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων για τους οποίους έχει οριστεί τιμή στόχος και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων που αντιστοιχούν στον ειδικό στόχο (ανά επενδυτική προτεραιότητα και κατηγορία περιφέρειας) (για το ΕΚΤ)

Επενδυτική προτεραιότητα : 9iii - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών														
ID	Δείκτης	Κατηγορία περιφέρειας	Μονάδα μέτρησης για τον δείκτη	Κοινός δείκτης εκροών που χρησιμοποιείται ως βάση για τον καθορισμό στόχων	Τιμή βάσης			Μονάδα μέτρησης για την τιμή βάσης και την τιμή-στόχο	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ			A	Γ	Σ		
05504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες / διευρωμένες υπηρεσίες	Μεταβολή	Αριθμός				0,00	Αριθμός	2014			6,00	Έρευνα	Ολοκλήρωση μελέτης αξιολόγησης
10502	Συμμετέχοντες που αποδεσμοεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της απασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση εργασίας τους, αμέσως μετά τη λήξη της συ	Μεταβολή	Αριθμός		1,00	2,00	3,00	Αριθμός	2014	16,00	36,00	52,00	ΟΙΣ, microdata	Ετήσια
11509	Ποσοστό σχολείων που παρέχουν υπηρεσίες εξειδικευμένης εκπαιδευτικής στήριξης σε μαθητές ΑΜΕΑ	Μεταβολή	Ποσοστό %				4,00	Λόγος (%)	2014			5,00	Επιτελική ΕΣΠΑ Παράδειγμα	Δομή Τομέα Ετήσια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	9iii - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών
Είδος Δράσης:	
<u>Ενίσχυση της παροχής φροντίδας και φιλοξενίας παιδιών με αναπηρία (παιδικοί / βρεφικοί / βρεφονηπιακοί σταθμοί, ΚΛΑΠ κλπ).</u>	
<p>Η δράση αφορά τη διάθεση θέσεων παροχής υπηρεσιών φροντίδας κα φύλαξης παιδιών με αναπηρία σε δομές Βρεφονηπιακών Σταθμών Ολοκληρωμένης φροντίδας, Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης. Συμβάλλει στο στόχο του ΕΠ για ισότιμη πρόσβαση των ευπαθών ομάδων σε ποιοτικές κοινωνικές υπηρεσίες και παράλληλα στην αποδέσμευση των ωφελούμενων γονέων από τα εξαρτώμενα τέκνα τους με αναπηρία. Η δράση συνδέεται άμεσα με τον πρώτο ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας και απευθύνεται σε άτομα που έχουν την ευθύνη φροντίδας παιδιών ΑΜΕΑ σε νοικοκυριά που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό με σκοπό την βελτίωση της απασχολησιμότητάς τους.</p>	
<p>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Άτομα που έχουν την ευθύνη φροντίδας παιδιών ΑΜΕΑ σε νοικοκυριά που απειλούνται από φτώχεια ή /</p>	

και κοινωνικό αποκλεισμό,

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΕΕΤΑΑ

Είδος Δράσης:

Υποστήριξη δομών φιλοξενίας και φροντίδας ΑμεΑ

Η δράση αποτελεί βασική προϋπόθεση για την προσέγγιση του δεύτερου ειδικού στόχου της επενδυτικής προτεραιότητας, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ατόμων με αναπηρία που χρήζουν υποστηρικτικών υπηρεσιών, την ενίσχυση ντης κοινωνικής συνοχής και τη πρόληψη φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού. με την εξυπηρέτηση κοινωνικά ευπαθών / ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων, προκειμένου να αποδεσμευθούν οι έχοντες την φροντίδα, για ενδυνάμωση της θέσης τους στην αγορά εργασίας και ενδεικτικά περιλαμβάνει ενέργειες όπως:

- Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης για παιδιά και εφήβους με νοητική υστέρηση ή/και αναπηρίες
- Βρεφονηπιακοί Σταθμοί Ολοκληρωμένης Φροντίδας
- Κέντρα Δημέρευσης ατόμων με αναπηρία
- Στέγες Υποστηριζόμενες Διαβίωσης (ΣΥΔ) ΑμεΑ
- Ξενώνες & οικοτροφεία παιδιών ή εφήβων ΑΜΕΑ, κλπ

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Άνεργες μητέρες / οικονομικά μη ενεργοί / Άτομα ευάλωτων ομάδων / Ανασφάλιστοι και δικαιούχοι του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, ΑμεΑ και κατά προτεραιότητα οι δικαιούχοι του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΤΑ, ΝΠΙΔ, Λοιποί αρμόδιοι Φορείς, Τοπικοί φορείς.

Είδος Δράσης :

Εξειδικευμένη εκπαιδευτική υποστήριξη για ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

Η δράση συνδέεται με το δεύτερο ειδικό στόχο της Επενδυτικής Προτεραιότητας και αφορά στη στήριξη και ενίσχυση του θεσμού της εξειδικευμένης υποστήριξης των μαθητών με αναπηρία που ενδεχομένως αντιμετωπίζουν και μαθησιακές δυσκολίες ή έχουν ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Στόχος της δράσης είναι η ενσωμάτωση και εξασφάλιση προσβασιμότητας όλων των μαθητών στο εκπαιδευτικό γίγνεσθαι με αποτέλεσμα την αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού, της σχολικής αποτυχίας και την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου.

Βασικοί ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου) : Άτομα ευπαθών ομάδων, περιθωριοποιημένα άτομα, ΑμεΑ

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων : Υπουργείο Παιδείας / Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ

Είδος Δράσης:

Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις καταπολέμησης των διακρίσεων - Συμβουλευτικά Κέντρα και ξενώνες φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών

Η δράση συνδέεται με τον δεύτερο ειδικό στόχο της Επενδυτικής Προτεραιότητας και περιλαμβάνει την ανάπτυξη συμβουλευτικών κέντρων και ξενώνων φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών .

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Γυναίκες θύματα βίας και τα παιδιά τους.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Τοπικοί φορείς, ΟΤΑ, ΝΠΔΔ, ΑΜΚΕ, Γενική Γραμματεία Ισότητας.

Είδος Δράσης**Αναμόρφωση του συστήματος των Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α) για την αξιολόγηση της αναπηρίας**

Η δράση συνδέεται με τον δεύτερο ειδικό στόχο της Επενδυτικής Προτεραιότητας και αφορά στην ενίσχυση των ιατρικών επιτροπών των ΚΕΠΑ με 3 ακόμη ειδικότητες (κοινωνικό λειτουργό, ψυχολόγο- ψυχίατρο και φυσιοθεραπευτή ή εργοθεραπευτή ή λογοθεραπευτή ή φυσίατρο). Οι ειδικοί αυτοί θα συμβάλλουν στην αναμόρφωση του συστήματος των ΚΕΠΑ και στη βελτίωση των χρόνων αναμονής , της μεθόδου αξιολόγησης της αναπηρίας , ενώ θα αποφασίζουν και για τις υπηρεσίες που μπορεί και πρέπει να λαμβάνει το ΑμεΑ ώστε να αυξηθούν οι πιθανότητες εργασιακής και επομένως και κοινωνικής του ένταξης λη επανένταξης.

Επενδυτική προτεραιότητα	9iii - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών
<p>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου) : ΑμεΑ</p> <p>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων : Κέντρα Πιστοποίησης Αναπηρίας, Αρμόδιοι Φορείς</p>	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	9iii - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών
<p>Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Ε.Π., η Δ.Α. θα εξειδικεύσει συγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα).</p> <p>Οι βασικές αρχές που θα διέπουν τη διαμόρφωση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων για την αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων είναι η αξιολόγηση ως προς τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους</p>	

στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διατύπωση των κριτηρίων με τρόπο που θα διασφαλίζει τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την ισοτιμία στις επιλογές, ενώ αυξημένη βαρύτητα θα δίδεται σε πράξεις που αναδεικνύουν συνέργειες και συμπληρωματικότητες με άλλες πράξεις, Ταμεία και Ε.Π.

Με βάση τα αξιολογικά ευρήματα σχετικής έρευνας πεδίου που διενεργήθηκε στο πλαίσιο της on-going αξιολόγησης του ΕΠΑΝΑΔ 2007-2013 και τα διδάγματα της περιόδου 2007-2013, αναδεικνύεται η αναγκαιότητα περαιτέρω ενίσχυσης των γυναικών μέσω ολοκληρωμένων και στοχευμένων δράσεων που θα αποσκοπούν στην αύξηση της απασχόλησης και στην εξέλιξη της επαγγελματικής σταδιοδρομίας γυναικών που βαρύνονται με ευθύνες φροντίδας εξαρτημένων μελών. Επιπλέον, προέκυψαν συμπεράσματα αναφορικά με τη βελτίωση στο σχεδιασμό των επόμενων σχετικών δράσεων. Για τις δράσεις Εναρμονισής και Οικογενειακής Ζωής θα διατεθούν κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020 450 εκ. € ΚΣ, (580 εκ. € ΔΔ) εκ των οποίων 254,1 εκ. € ΚΣ (329,1 εκ. ΔΔ) από τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα. Τα Π.Ε.Π. θα εστιάσουνάτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και κυρίως γυναίκες κάτω του ορίου της φτώχειας (άνεργες ή εργαζόμενες), ενώ το Ε.Π. "Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση" θα εστιάσει την ενίσχυση του κυρίως σε γυναίκες με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα άνω του ορίου της φτώχειας, είτε εργαζόμενες με επισφαλή θέση εργασίας, είτε άνεργες.

Για τη δράση της «Εναρμόνισης Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής», εντός του Α' εξαμήνου του 2018 θα επικαιροποιηθεί η συμφωνία μεταξύ Ελληνικών Αρχών Αρχών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με το πλάνο απομείωσης της κοινοτικής συνδρομής.

Είναι προφανές ότι θα επιλέγονται μόνο πράξεις που συνάδουν με τις επιλεξιμότητες και τους στόχους των Ταμείων και τούτο θα είναι ήδη ξεκάθαρο –μαζί και με όλα τα άλλα κριτήρια- από την πρόσκληση που θα εκδίδεται προς τους δικαιούχους από την Δ.Α..

Σε ότι αφορά στους δικαιούχους, η Δ.Α. θα καθορίζει συγκεκριμένα κριτήρια –στη βάση κατευθύνσεων που θα εκδοθούν από την Εθνική Αρχή

Επενδυτική προτεραιότητα	9iii - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών
<p>Συντονισμού- στη βάση των οποίων θα αξιολογεί την ικανότητα και επάρκειά τους να φέρουν σε πέρας με επιτυχία το έργο που τους εγκρίνεται.</p> <p>Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Κριτήριο αποκλεισμού θα αποτελέσει η περίπτωση φυσικής ολοκλήρωσης μιας πράξης πριν την υποβολή αιτήματος ένταξης για χρηματοδότηση.</p> <p>Τέλος, αυξημένη προτεραιότητα στην επιλογή θα δίδεται σε πράξεις που συμβάλουν στην επίτευξη στόχων που συμπεριλαμβάνονται σε διατυπωμένες εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές όπως της Φτώχειας και του Κοινωνικού Αποκλεισμού, της Υγείας κλπ.</p>	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	9iii - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών
<p>Δεν προβλέπεται δημιουργία και λειτουργία χρηματοδοτικών μέσων στη συγκεκριμένη επενδυτική προτεραιότητα.</p>	

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	9iii - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών
<p>Δεν προβλέπονται μεγάλα έργα στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας.</p>	

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		9iii - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
05502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	ΕΚΤ	Μετάβαση			6,00	1. Πληροφοριακό Σύστημα / Εθνικός Μηχανισμός Υπουργείου Εργασίας Κοιν. Σφάλισης & Κοιν. Αλληλεγγύης 2.Πληροφοριακό Σύστημα Γεν. Γραμματείας Ισότητας των Φύλλων	Ετήσια
05503	Αριθμός επωφελούμενων των υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	ΕΚΤ	Μετάβαση	400,00	400,00	800,00	1. Πληροφοριακό Σύστημα / Εθνικός Μηχανισμός Υπουργείου Εργασίας Κοιν. Ασφάλισης & Κοιν. Αλληλεγγύης 2.Πληροφοριακό Σύστημα Γεν. Γραμματείας Ισότητας των Φύλλων	Ετήσια
10501	Άτομα που αποδεσμεύονται από την φροντίδα εξαρτωμένων ατόμων	Αριθμός	ΕΚΤ	Μετάβαση	30,00	70,00	100,00	ΟΠΣ, microdata	Ετήσια
11501	Αριθμός σχολικών μονάδων που επωφελούνται από εκπαιδευτικές παρεμβάσεις	Αριθμός	ΕΚΤ	Μετάβαση			110,00	Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Τομέα Παιδείας	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	9iv
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	9iv1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Βελτίωση της παροχής υπηρεσιών υγείας σε άτομα που πλήττονται από φτώχεια και λοιπές ευπαθείς κοινωνικά ομάδες
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Δημιουργία δικτύου δομών, με έμφαση στην υγεία, με στόχο τη βελτίωση της παροχής υπηρεσιών α' βάρθμιας υγείας για άτομα που πλήττονται από φτώχεια, υπηρεσιών ψυχικής υγείας υπηρεσιών για τη καταπολέμηση των εξαρτήσεων
Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	9iv2
Τίτλος του ειδικού στόχου	Βελτίωση της προσβασιμότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε ποιοτικές και ολοκληρωμένες κοινωνικές υπηρεσίες
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Δημιουργία δικτύου δομών για την αντιμετώπιση φαινομένων φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού

Πίνακας 4: Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων για τους οποίους έχει οριστεί τιμή στόχος και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων που αντιστοιχούν στον ειδικό στόχο (ανά επενδυτική προτεραιότητα και κατηγορία περιφέρειας) (για το ΕΚΤ)

Επενδυτική προτεραιότητα : 9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας														
ID	Δείκτης	Κατηγορία περιφέρειας	Μονάδα μέτρησης για τον δείκτη	Κοινός δείκτης εκροών που χρησιμοποιείται ως βάση για τον καθορισμό στόχων	Τιμή βάσης			Μονάδα μέτρησης για την τιμή βάσης και την τιμή-στόχο	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ			A	Γ	Σ		
05504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες / διευρωμένες υπηρεσίες	Μεταβολή	Αριθμός				0,00	Αριθμός	2014			9,00	Έρευνα	Ολοκλήρωση μελέτης αξιολόγησης
11206	Ποσοστό ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ) στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ)	Μεταβολή	Ποσοστό %				0,00	Λόγος (%)	2015			35,70	Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Τομέα Υγείας	Ετήσια
11207	Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στις συγχρηματοδοτούμενες δομές στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στη Περιφέρεια	Μεταβολή	Ποσοστό %				1,54	Λόγος (%)	2015			1,20	www.psychargos.gov.gr	Ετήσια
11208	Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας για εξαρτήσεις προς το σύνολο των ατόμων που αιτήθηκαν υπηρεσίες για εξαρτήσεις	Μεταβολή	Ποσοστό %				0,00	Λόγος (%)	2015			51,95	Εθνικό Κέντρο Τακμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά (ΕΚΤΕΙΝ)	Ετήσια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας
Είδος Δράσης:	
<u>Λειτουργία δικτύου δομών αντιμετώπισης της φτώχειας</u>	
<p>Η δράση συνδέεται άμεσα με τον δεύτερο ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας και περιλαμβάνει ενδεικτικά ενέργειες, όπως λειτουργία κοινωνικών παντοπωλείων / φαρμακείων κλπ. Αφορά στη δημιουργία νέων ή την ενίσχυση λειτουργίας υφιστάμενων κοινωνικών δομών που παρέχουν υπηρεσίας σε αστέγους, άτομα που βρίσκονται σε κατάσταση φτώχειας ή απειλούνται από την φτώχεια.</p>	
<p>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ευπαθείς πληθυσμιακές ομάδες, άτομα σε κίνδυνο φτώχειας, ΑμεΑ και κατά προτεραιότητα οι δικαιούχοι</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας
<p>του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος</p> <p>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΤΑ, Κοινωφελείς Επιχειρήσεις και ΝΠΙΔ των ΟΤΑ, Τοπικοί φορείς, ΜΚΟ,</p> <p>Είδος Δράσης</p> <p>Δράσεις αρμοδιότητας πολιτικής Υπουργείου Υγείας</p> <p>Η προτεινόμενη δράση συνδέεται με τον πρώτο ειδικό στόχο της Επενδυτικής Προτεραιότητας και εξειδικεύεται στις παρακάτω ειδικές δράσεις :</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Παροχή υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας από τις TOMY</i> Η προτεινόμενη δράση στοχεύει στην ορθολογική πλοήγηση των ατόμων στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (ΕΣΥ) μέσω της ανακατεύθυνσης της ζήτησης από τη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια φροντίδα, όπως είναι τα Νοσοκομεία, προς ποιοτικές, ολιστικές και κοινοτικά προσανατολισμένες υπηρεσίες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας. Σύμφωνα με το άρθρο 106 του Ν. 4461/2017 (ΦΕΚ 38/τ.Α΄/28-3-2017) συγκροτούνται με απόφαση του Διοικητή της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας, Τοπικές Ομάδες Υγείας (TOMY) αποτελούμενες από προσωπικό έως δώδεκα (12) ατόμων, ενισχύοντας και αναβαθμίζοντας, ως αποκεντρωμένες μονάδες τους, το έργο που παρέχεται από τις δημόσιες δομές παροχής υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας του Π.Ε.Δ.Υ. Η TOMY συγκροτείται με σκοπό να παρέχει υπηρεσίες 	

Επενδυτική προτεραιότητα	9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας
<p>Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (ΠΦΥ) (πρόληψη, προαγωγή και αγωγή υγείας, διάγνωση, θεραπεία και αποκατάσταση) σε άτομα, οικογένειες και στην κοινότητα και είναι ο πυρήνας του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ). Οι ΤΟΜΥ έχουν καθήκον, με την εποπτεία της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας (ΥΠΕ), να παρέχουν καθολική, προσβάσιμη, κατάλληλη, αποτελεσματική, αποδοτική και ανθρωποκεντρική φροντίδα υγείας υψηλής ποιότητας.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Εισαγωγή καινοτόμων υπηρεσιών ψυχικής υγείας στην Πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας</i> Η δράση περιλαμβάνει υπηρεσίες κατ' οίκον νοσηλείας και ειδικής φροντίδας ψυχικής υγείας, δομές παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας, καθώς και δράσεις αποασυλοποίησης, υπηρεσίες ψυχικής υγείας σε πρόσφυγες και μετανάστες, παροχή υπηρεσιών ψυχικής υγείας σε παιδιά και εφήβους, ηλικιωμένους (νόσος Alzheimer) και προώθηση μεθόδων αποιδρυματοποίησης μέσω του θεσμού της φιλοξενούσας οικογένειας • <i>Εξαρτήσεις</i> Μέσω της δράσης προβλέπονται υπηρεσίες θεραπείας μέσω πολυδύναμων κέντρων και κινητών μονάδων καθώς και προγράμματα υπηρεσιών πρόληψης. <p>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Άτομα που πλήττονται από φτώχεια, ψυχικά ασθενείς, εξαρτημένοι,</p> <p>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπουργείο Υγείας, Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ (ΕΔΕΥΠΥ), εποπτευόμενοι φορείς του Υπουργείου Υγείας, 2η ΥΠΕ, ΟΚΑΝΑ, ΚΕΘΕΑ, Λοιποί αρμόδιοι φορείς</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας
---------------------------------	--

Είδος Δράσης:

Δημιουργία Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης

Η δράση συνδέεται με τον δεύτερο ειδικό στόχο και αφορά στην δημιουργία του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης ως συμπληρωματική δομή της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας με επιδιωκόμενους σκοπούς την αποτελεσματική παρακολούθηση και το συντονισμό των στόχων, που εξειδικεύονται στο πλαίσιο της ΠΕΣΚΕ, την ανάδειξη τοπικών αναγκών σε θέματα πολιτικών κοινωνικής προστασίας, πρόνοιας και αλληλεγγύης, την διαβίβαση στοιχείων και πληροφοριών στο ΕΓΠΣ του Εθνικού Μηχανισμού και την αποτύπωση και χαρτογράφηση των χωρικών διαστάσεων της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Η δράση υλοποιείται στα πλαίσια εφαρμογής του νόμου 4445/2016.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, γενικότερα ο πληθυσμός της περιφέρειας

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων : Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου

Επενδυτική προτεραιότητα	9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας
---------------------------------	--

Είδος Δράσης:

Υποστήριξη λειτουργίας Δομών Φιλοξενίας για μετανάστες – αιτούντες άσυλο

Η δράση αφορά στην υποστήριξη των Ανοιχτών Δομών Φιλοξενίας για αιτούντες άσυλο, Λειτουργία Ανοιχτών Κέντρων Φιλοξενίας Αιτούντων Διεθνούς Προστασίας & Ασυνόδετων Ανηλίκων, Υποστήριξη / Προστασία Ασυνόδετων Ανηλίκων και Κοινωνική ένταξη Μεταναστών Υπηκόων 3ων χωρών & Απάτριδων, που διαμένουν μόνιμα στην χώρα)

Η σχετική δράση συνδέεται άμεσα με τον δεύτερο ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας και θα καλύπτει υπηρεσίες που προωθούν την απασχολησιμότητα και κοινωνική ένταξη των ωφελουμένων, όπως ενδεικτικά συμβουλευτική, νομική υποστήριξη, μετάφραση/διερμηνεία, όχι όμως λειτουργικά κόστη. Επίσης μπορεί να καλύπτει ενημέρωση σε θέματα υγειονομικής περίθαλψης, σε προγράμματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας και παροχή ενισχυτικής διδασκαλίας σε μαθητές, στη δημιουργία τηλεφωνικής γραμμής ενημέρωσης κλπ.

Το ΕΚΤ, θα καλύπτει υπηρεσίες που προωθούν την απασχολησιμότητα και κοινωνική ένταξη των ωφελουμένων, όπως ενδεικτικά συμβουλευτική, νομική υποστήριξη, μετάφραση/διερμηνεία, όχι όμως λειτουργικά κόστη

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Μετανάστες, αιτούντες άσυλο συμπεριλαμβανομένων των οικογενειών τους, καθώς και των ασυνόδετων ανηλίκων, δικαιούχοι διεθνούς/προσωρινής προστασίας και λοιπές ευπαθείς ομάδες

Επενδυτική προτεραιότητα	9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας
---------------------------------	--

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες Υπουργεία και φορείς του Υπ. Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, ΜΚΟ, ΟΤΑ, Νοσοκομεία, Τοπικοί φορείς, εθελοντικές οργανώσεις.ΝΠΙΔΔ, ΝΠΙΔ

Είδος Δράσης:

Υποστήριξη της λειτουργίας Κέντρων ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων.

Η δράση συνδέεται απόλυτα με τον ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας και προβλέπει χρηματοδότηση της λειτουργίας κέντρων παροχής υπηρεσιών ημερήσιας φροντίδας σε ηλικιωμένα άτομα για τη παροχή υπηρεσιών ημερήσιας φροντίδας σε ηλικιωμένα άτομα που δεν έχουν τη δυνατότητα αυτοεξυπηρέτησης και επαρκούς υποστήριξης από το οικογενειακό περιβάλλον

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ηλικιωμένοι άποροι / ανασφάλιστοι, κάτοικοι απομακρυσμένων περιοχών και νησιών. και κατά προτεραιότητα οι δικαιούχοι του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΤΑ, ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, ΝΠΙΔΔ, Τοπικοί Κοινωνικοί φορείς,

Επενδυτική προτεραιότητα	9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας
---------------------------------	--

2.A.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας
<p>Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Ε.Π., η Δ.Α. θα εξειδικεύσει συγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα).</p> <p>Οι βασικές αρχές που θα διέπουν τη διαμόρφωση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων για την αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων είναι η αξιολόγηση ως προς τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διατύπωση των κριτηρίων με τρόπο που θα διασφαλίζει τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την ισοτιμία στις επιλογές, ενώ αυξημένη βαρύτητα θα δίδεται σε πράξεις που αναδεικνύουν συνέργειες και συμπληρωματικότητες με άλλες πράξεις, Ταμεία και Ε.Π.</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας
<p>Είναι προφανές ότι θα επιλέγονται μόνο πράξεις που συνάδουν με τις επιλεξιμότητες και τους στόχους των Ταμείων και τούτο θα είναι ήδη ξεκάθαρο –μαζί και με όλα τα άλλα κριτήρια- από την πρόσκληση που θα εκδίδεται προς τους δικαιούχους από την Δ.Α..</p> <p>Πριν την ενεργοποίηση δράσεων Υγείας του ΕΚΤ θα προηγείται διαβούλευση μεταξύ του ΠΕΠ και του αρμόδιου Υπουργείου, έτσι ώστε οι εν λόγω δράσεις να ανταποκρίνονται στην αντίστοιχη Εθνική Πολιτική</p> <p>Σε ότι αφορά στους δικαιούχους, η Δ.Α. θα καθορίζει συγκεκριμένα κριτήρια –στη βάση κατευθύνσεων που θα εκδοθούν από την Εθνική Αρχή Συντονισμού- στη βάση των οποίων θα αξιολογεί την ικανότητα και επάρκειά τους να φέρουν σε πέρας με επιτυχία το έργο που τους εγκρίνεται.</p> <p>Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Κριτήριο αποκλεισμού θα αποτελέσει η περίπτωση φυσικής ολοκλήρωσης μιας πράξης πριν την υποβολή αιτήματος ένταξης για χρηματοδότηση.</p> <p>Τέλος, αυξημένη προτεραιότητα στην επιλογή θα δίδεται σε πράξεις που συμβάλουν στην επίτευξη στόχων που συμπεριλαμβάνονται σε διατυπωμένες εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές όπως της Φτώχειας και του Κοινωνικού Αποκλεισμού, της Υγείας κλπ.</p>	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας
<p>Δεν προβλέπεται δημιουργία και λειτουργία χρηματοδοτικών μέσων στη συγκεκριμένη επενδυτική προτεραιότητα.</p>	

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας
Δεν προβλέπονται μεγάλα έργα στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας.	

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ		
05502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	EKT	Μετάβαση			9,00	Πληροφοριακό Σύστημα / Εθνικός Μηχανισμός του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινων. Αλληλεγγύης	Ετήσια
05503	Αριθμός επωφελομένων των υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	EKT	Μετάβαση			1.450,00	Πληροφοριακό Σύστημα / Εθνικός Μηχανισμός του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινων. Αλληλεγγύης	Ετήσια
11202	Αριθμός ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY)	Αριθμός	EKT	Μετάβαση			49.980,00	ΗΔΙΚΑ	Ετήσια
11203	Αριθμός Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY) που λειτουργούν	Αριθμός	EKT	Μετάβαση			14,00	Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Τομέα Υγείας - ΥΠΕ	Ετήσια
11204	Αριθμός ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας	Αριθμός	EKT	Μετάβαση			145,00	www.psychargos.gr	Ετήσια
11205	Αριθμός ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας για εξαρτήσεις	Αριθμός	EKT	Μετάβαση			40,00	Εθνικό Κέντρο τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά (ΕΚΤΕΙΝ)	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	9v
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	9v1
---	-----

Τίτλος του ειδικού στόχου	Ενίσχυση της ίδρυσης και της λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Ενίσχυση της ίδρυσης κοινωνικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

Πίνακας 4: Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων για τους οποίους έχει οριστεί τιμή στόχος και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων που αντιστοιχούν στον ειδικό στόχο (ανά επενδυτική προτεραιότητα και κατηγορία περιφέρειας) (για το ΕΚΤ)

Επενδυτική προτεραιότητα : 9ν - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση														
ID	Δείκτης	Κατηγορία περιφέρειας	Μονάδα μέτρησης για τον δείκτη	Κοινός δείκτης εκροών που χρησιμοποιείται ως βάση για τον καθορισμό στόχων	Τιμή βάσης			Μονάδα μέτρησης για την τιμή βάσης και την τιμή-στόχο	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ			A	Γ	Σ		
11303	Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης	Μετίβωση	Αριθμός				9,00	Αριθμός	2015			30,00	Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης	Ετήσια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	9ν - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση
Είδος Δράσης :	
Ενίσχυση Επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας	
Η δράση αφορά στην ενίσχυση νέων ή/και υφιστάμενων επιχειρήσεων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (ΚΑΛΟ)	
Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Επιχειρήσεις, άτομα που ιδρύουν επιχειρήσεις	
Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων : Ενδιάμεσοι Φορείς, λοιποί αρμόδιοι φορείς	

Επενδυτική προτεραιότητα	9ν - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση
---------------------------------	---

Είδος Δράσης:

Κέντρα Στήριξης Κοινωνικής & Αλληλέγγυας Οικονομίας

Η δράση αφορά στην υποστήριξη του θεσμού των Κέντρων Στήριξης Κοινωνικής & Αλληλέγγυας Οικονομίας που αναλαμβάνουν την ενημέρωση – ευαισθητοποίηση των πολιτών σε θέματα Κοινωνικής Οικονομίας, την πληροφόρηση και υποστήριξη για τη δημιουργία φορέων ΚΟ, υποστήριξη μελών και φορέων ΚΟ με κατάρτιση και εκπαίδευση, υποστήριξη δικτύωσης φορέων κλπ.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου) : Κοινωνικές Επιχειρήσεις και φορείς τους, ειδικές πληθυσμιακές ομάδες

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων : Υπουργείο Εργασίας, Περιφέρεια, Κοινωνικοί Φορείς, Συλλογικοί Φορείς, Φορείς ΚΟ

Επενδυτική προτεραιότητα	9v - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση
---------------------------------	---

Είδος Δράσης:

Ευαισθητοποίηση, ενημέρωση και κατάρτιση σε θέματα κοινωνικής οικονομίας.

Η δράση αποτελεί προϋπόθεση επίτευξης του ειδικού στόχου της επενδυτικής προτεραιότητας και περιλαμβάνει ενέργειες, ευρείας ενημέρωσης του κοινού, αλλά και των εν δυνάμει ωφελούμενων, καθώς και εξειδικευμένα προγράμματα κατάρτισης στους άμεσα ενδιαφερόμενους να ιδρύσουν κοινωνική επιχείρηση.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Κοινωνικά ευπαθείς ομάδες πληθυσμού. και κατά προτεραιότητα οι δικαιούχοι του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Κοινωνικοί φορείς, Υπουργείο Εργασίας, Αναπτυξιακές Εταιρείες, ΝΠΔΔ.

Είδος Δράσης:

Δράσεις δικτύωσης επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας.

Η δράση λειτουργεί ενισχυτικά για την επίτευξη του ειδικού στόχου της Επενδυτικής Προτεραιότητας και προβλέπει ενέργειες, όπως δημιουργία και

Επενδυτική προτεραιότητα	9ν - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση
<p>υλοποίηση τοπικών οικονομικών συμφωνιών για την ενίσχυση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας.</p> <p>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Κοινωνικές επιχειρήσεις και φορείς τους. και κατά προτεραιότητα οι δικαιούχοι του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος</p> <p>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Κοινωνικές Επιχειρήσεις, Τοπικοί φορείς, ΟΤΑ, Αναπτυξιακές Εταιρείες, ΝΠΙΔ.</p> <p>Είδος Δράσης:</p> <p><u>Ανάπτυξη θερμοκοιτίδας Κοινωνικών Επιχειρήσεων.</u></p> <p>Η δράση αποτελεί προϋπόθεση επίτευξης του ειδικού στόχου της Επενδυτικής Προτεραιότητας, με αναγκαία διαδικασία εκπόνηση Business Plan, για προσδιορισμό των χαρακτηριστικών ίδρυσης και λειτουργίας, κυρίως ως προς το παρεχόμενο έργο.</p> <p>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ειδικές πληθυσμιακές ομάδες, Κοινωνικές Επιχειρήσεις. και κατά προτεραιότητα οι δικαιούχοι του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος</p> <p>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Τοπικοί φορείς, ΜΚΟ, Υπηρεσίες της Περιφέρειας.</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	9ν - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση
---------------------------------	---

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	9ν - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση
<p>Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Ε.Π., η Δ.Α. θα εξειδικεύσει συγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα).</p> <p>Οι βασικές αρχές που θα διέπουν τη διαμόρφωση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων για την αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων είναι η αξιολόγηση ως προς τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διατύπωση των</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	9ν - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση
<p>κριτηρίων με τρόπο που θα διασφαλίζει τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την ισοτιμία στις επιλογές, ενώ αυξημένη βαρύτητα θα δίδεται σε πράξεις που αναδεικνύουν συνέργειες και συμπληρωματικότητες με άλλες πράξεις, Ταμεία και Ε.Π.</p> <p>Είναι προφανές ότι θα επιλέγονται μόνο πράξεις που συνάδουν με τις επιλεξιμότητες και τους στόχους των Ταμείων και τούτο θα είναι ήδη ξεκάθαρο –μαζί και με όλα τα άλλα κριτήρια- από την πρόσκληση που θα εκδίδεται προς τους δικαιούχους από την Δ.Α..</p> <p>Σε ότι αφορά στους δικαιούχους, η Δ.Α. θα καθορίζει συγκεκριμένα κριτήρια –στη βάση κατευθύνσεων που θα εκδοθούν από την Εθνική Αρχή Συντονισμού- στη βάση των οποίων θα αξιολογεί την ικανότητα και επάρκειά τους να φέρουν σε πέρας με επιτυχία το έργο που τους εγκρίνεται.</p> <p>Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Κριτήριο αποκλεισμού θα αποτελέσει η περίπτωση φυσικής ολοκλήρωσης μιας πράξης πριν την υποβολή αιτήματος ένταξης για χρηματοδότηση.</p> <p>Τέλος, αυξημένη προτεραιότητα στην επιλογή θα δίδεται σε πράξεις που συμβάλουν στην επίτευξη στόχων που συμπεριλαμβάνονται σε διατυπωμένες εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές όπως της Φτώχειας και του Κοινωνικού Αποκλεισμού, της Υγείας κλπ.</p> <p>Η Δράση «Κέντρα Στήριξης της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας» θα ενεργοποιηθεί καταρχάς σε κεντρικό επίπεδο με περιφερειακή διάσταση, ως προς την υλοποίησή της. Η Διαχειριστική Αρχή του ΠΕΠ κατά τη διάρκεια υλοποίησης της Δράσης αυτής αναμένεται να αποκτήσει την απαραίτητη τεχνογνωσία σε θέματα λειτουργίας των Κέντρων Στήριξης Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας και Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας, έτσι ώστε να μπορεί να αναλάβει τη συνέχιση της λειτουργίας αυτών.</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	9v - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση
---------------------------------	---

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	9v - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση
<p>Η χρήση ή όχι Μέσων Χρηματοδοτικής Τεχνικής στα Επιχειρησιακά προγράμματα, η μορφή που τα εν λόγω μέσα θα λάβουν, οι μηχανισμοί και ο τρόπος διαχείρισής τους, το χρηματοδοτικό κενό που τα μέσα αυτά πρέπει να καλύψουν άρα και οι απαιτούμενοι πόροι που θα διατεθούν, ο συνδυασμός τους με άλλες μορφές ενίσχυσης ή όχι, θα είναι το αποτέλεσμα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων που εκπονούνται, βάση των προβλέψεων του άρθρου 37.2. του Καν. 1303/2014 και των κατευθύνσεων της Ε.Ε. Στο αποτέλεσμα των εν λόγω αξιολογήσεων θα περιλαμβάνεται η αποτύπωση των αναγκών της πραγματικής οικονομίας, η προτεινόμενη επενδυτική στρατηγική, η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των εν λόγω μέσων, η εξέταση της δυνατότητας προσέλκυσης πρόσθετων πόρων και κάθε άλλη λεπτομέρεια απαραίτητη για την εξειδίκευσή τους.</p>	

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	9v - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση
<p>Δεν προβλέπονται μεγάλα έργα στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας.</p>	

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		9v - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση					
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων

					A	Γ	Σ		
11301	Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων & νέων φορέων Κοινωνικής & Αλληλέγγυας Οικονομίας	Αριθμός	EKT	Μετάβαση			40,00	ΠΣΚΕ	Ετήσια
11302	Αριθμός Κέντρων στήριξης Κοινωνικής & Αλληλέγγυας Οικονομίας	Αριθμός	EKT	Μετάβαση			1,00	ΠΣΚΕ	Ετήσια

2.A.7 Κοινωνική καινοτομία, διεθνική συνεργασία και συμβολή στους θεματικούς στόχους 1-7

Άξονας προτεραιότητας	2α - Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων
<p>Η κοινωνική καινοτομία ως ανάπτυξη και εφαρμογή νέων ιδεών (προϊόντων, υπηρεσιών και προτύπων) καλύπτει κοινωνικές ανάγκες και δημιουργεί νέες κοινωνικές σχέσεις ή συνεργασίες .</p> <p>Πρόκειται για καινοτομίες που δεν είναι μόνο ευεργετικές για την κοινωνία , αλλά επίσης ενισχύουν την ικανότητα των ατόμων να δράσουν.</p> <p>Ειδικότερα, η κοινωνική καινοτομία είναι ένα εργαλείο για να υποστηρίξει την πραγματοποίηση των στόχων της Ευρώπης 2020 μέσω ενεργειών όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παροχή νέων, πιο αποτελεσματικών πολιτικών για την αντιμετώπιση αυξανόμενων κοινωνικών αναγκών • Κινητοποίηση ενός μεγάλου φάσματος φορέων που συνδυάζουν δεξιότητες και προέρχονται από διαφορετικά περιβάλλοντα που συμπεριλαμβάνουν επιχειρήσεις και δημόσιες υπηρεσίες • Πειράματα κοινωνικής πολιτικής (social experimentation - εφαρμόζονται σε μικρή κλίμακα λόγω της υφιστάμενης αβεβαιότητας ως προς τις επιπτώσεις , - υπό συνθήκες που εξασφαλίζουν τη δυνατότητα μέτρησης των επιπτώσεών τους , προκειμένου να επαναληφθεί σε μεγαλύτερη κλίμακα , εάν τα αποτελέσματα αποδειχθούν πειστικά . • Αξιολόγηση της κοινωνικής καινοτομίας και μέτρηση των επιπτώσεων της. Ο αντίκτυπος της καινοτομίας στο πληθυσμιακό δείγμα αξιολογείται σε σχέση με την κατάσταση μιας «ομάδας ελέγχου » με παρόμοια κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά , που παραμένει υπό τις κρατούντων πολιτικών συστημάτων <p><u>Παραδείγματα για συγχρηματοδότηση από το EKT των ΠΕΠ:</u></p>	

Άξονας προτεραιότητας	2α - Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων
<ul style="list-style-type: none"> • Υπηρεσίες και στήριξη για ευπαθείς ομάδες συγκεντρωμένα σε μια δομή – Κέντρα Κοινότητας / Πολυκέντρα • «Μαθήματα στη γειτονιά» για άτομα μη εξοικειωμένα με τις νέες ψηφιακές τεχνολογίες • Αναζωογόνηση της γειτονιάς: (Γραφείο Διαχείρισης για δικτύωση, επικοινωνία, πολιτισμικές δραστηριότητες, προώθηση της τοπικής οικονομίας, σύνδεσμος μεταξύ της γειτονιάς, της πόλης, και άλλων έργων ανάπτυξης). • Κοινωνική ρήτρα στις δημόσιες συμβάσεις και ειδικότερα για συγκεκριμένες ομάδες πληθυσμού πλαισιωμένες από δομές και υπηρεσίες υποστήριξης. • Μία δράση για αποκεντρωμένη συναρμολόγηση π.χ αυτοκινήτων από κοινωνικές επιχειρήσεις για άτομα που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας. • Λειτουργία Εστιατορίου ή και χώρων αναψυχής από μεικτές ομάδες πληθυσμού (π.χ. ΑΜΕΑ και νέοι άνεργοι) <p>Η υλοποίηση των δράσεων του ΕΚΤ του άξονα προτεραιότητας 2α θα συνεισφέρει και στην επίτευξη των Θεματικών Στόχων 1 & 3</p>	

2.A.8 Πλαίσιο επιδόσεων

Πίνακας 6: Πλαίσιο επιδόσεων του άξονα προτεραιότητας (ανά Ταμείο και, για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, ανά κατηγορία περιφέρειας)

Άξονας προτεραιότητας		2α - Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων											
ID	Τύπος δείκτη	Δείκτης ή βασικό στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Ορόσημο για το 2018			Τελικός στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Επεξήγηση της σημασίας του δείκτη, ανάλογα με την περίπτωση
						A	Γ	Σ	A	Γ	Σ		
F100	F	Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	€	ΕΚΤ	Μετάβαση			6.980.000,00			40.480.248,00	Σύστημα Παρακολούθησης	
05502	O	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	ΕΚΤ	Μετάβαση			18			25,00	Πληροφοριακό Σύστημα / Εθνικός Μηχανισμός του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινων. Αλληλεγγύης, Πληροφοριακό Σύστημα Γεν Γραμματείας Ισότητας	
10501	O	Άτομα που αποδεσμεύονται από την φροντίδα εξαρτωμένων ατόμων	Αριθμός	ΕΚΤ	Μετάβαση			1.200,00			3.200,00	ΟΠΣ, microdata	
11501	O	Αριθμός σχολικών μονάδων που επηρεάζονται από εκπαιδευτικές παρεμβάσεις	Αριθμός	ΕΚΤ	Μετάβαση			55,00			110,00	Επιτελική Δομή Τομέα ΕΣΠΑ Υπουργείου Παιδείας	

Πρόσθετες ποιοτικές πληροφορίες σχετικά με τη δημιουργία του πλαισίου επιδόσεων

2.A.9 Κατηγορίες παρέμβασης

Κατηγορίες παρέμβασης που αντιστοιχούν στο περιεχόμενο του άξονα προτεραιότητας με βάση ονοματολογία που θεσπίζει η Επιτροπή και ενδεικτική κατανομή της στήριξης της Ένωσης.

Πίνακες 7-11: Κατηγορίες παρέμβασης

Πίνακας 7: Διάσταση 1 – Τομέας παρέμβασης

Άξονας προτεραιότητας		2α - Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ESF	Μετάβαση	104. Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των καινοτομικών πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων	400.000,00
ESF	Μετάβαση	106. Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές	1.603.353,00
ESF	Μετάβαση	109. Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση της απασχολισιμότητας	8.240.000,00
ESF	Μετάβαση	110. Κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά	4.960.000,00
ESF	Μετάβαση	111. Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών	5.700.000,00
ESF	Μετάβαση	112. Ενίσχυση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας	9.855.845,00
ESF	Μετάβαση	113. Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση	1.625.000,00

Πίνακας 8: Διάσταση 2 – Μορφή χρηματοδότησης

Άξονας προτεραιότητας		2α - Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ

Άξονας προτεραιότητας		2α - Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ESF	Μετάβαση	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	32.384.198,00

Πίνακας 9: Διάσταση 3 – Είδος περιοχής

Άξονας προτεραιότητας		2α - Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ESF	Μετάβαση	02. Μικρές αστικές περιοχές (μεσαία πυκνότητα κατοίκησης: πληθυσμός άνω των 5 000)	12.300.000,00
ESF	Μετάβαση	03. Αγροτικές περιοχές (αραιοκατοικημένες)	20.084.198,00

Πίνακας 10: Διάσταση 4 – Μηχανισμοί εδαφικής υλοποίησης

Άξονας προτεραιότητας		2α - Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ESF	Μετάβαση	01. Ολοκληρωμένη εδαφική επένδυση – Αστικές περιοχές	3.500.000,00
ESF	Μετάβαση	07. Δεν ισχύει	28.884.198,00

Πίνακας 11: Διάσταση 6 – Δευτερεύον θέμα του ΕΚΤ (μόνο ΕΚΤ και ΠΑΝ)

Άξονας προτεραιότητας		2α - Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ

2.A.10 Σύνοψη της σχεδιαζόμενης χρήσης τεχνικής βοήθειας, συμπεριλαμβανομένων, όπου χρειάζεται, δράσεων για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων και των δικαιούχων (κατά περίπτωση) (ανά άξονα προτεραιότητας)

Άξονας προτεραιότητας:	2α - Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων		
<p>Η Διαχειριστική Αρχή θα ενισχυθεί εάν απαιτηθεί με εξειδικευμένους εμπειρογνώμονες για την εξειδίκευση δράσεων και την σύνταξη οδηγιών εφαρμογής κριτηρίων επιλογής των πράξεων.</p> <p>Οι Δικαιούχοι θα υποστηρίζονται από την Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος με τη συμβολή και εξωτερικών εμπειρογνώμων ή / και της ΜΟΔ</p>			

α.ε. εφόσον απαιτηθεί.

2.A.1 Άξονας προτεραιότητας

Κωδικός αναγνώρισης του άξονα προτεραιότητας	2β
Τίτλος του άξονα προτεραιότητας	Υποδομές υποστήριξης ανθρώπινου δυναμικού

- Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρηματοδοτικά μέσα
- Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρήση χρηματοδοτικών μέσων που θεσπίζονται σε επίπεδο Ένωσης
- Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί μέσω της τοπικής ανάπτυξης που δημιουργείται με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων
- Για το ΕΚΤ: Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας αφορά κοινωνική καινοτομία ή διακρατική συνεργασία ή και τα δύο
- For the ERDF: The entire priority axis is dedicated to operations aimed at reconstruction in response to major or regional natural disasters
- For the ERDF: The entire priority axis is dedicated to SME (Article 39)

2.A.2 Αιτιολόγηση για τη θέσπιση άξονα προτεραιότητας που καλύπτει περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας, περισσότερους από έναν θεματικούς στόχους ή περισσότερα από ένα ταμεία (κατά περίπτωση)

Ο Άξονας Προτεραιότητας 2β αντιστοιχεί στο υπόλοιπο μέρος της 2ης Χρηματοδοτικής Προτεραιότητας του ΕΣΠΑ 2014-2020, από εκείνες που καλύπτει ο ΑΠ 2α της οποίας η στρατηγική επιτυγχάνεται με τη συμβολή τριών (3) Θεματικών Στόχων, σε επίπεδο ΕΣΠΑ 2014-2020, ήτοι ΘΣ 8, 9 και 10, συγχρηματοδοτούμενων τόσο από το ΕΚΤ, όσο και από το ΕΤΠΑ. Στο πλαίσιο του ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου ο συγκεκριμένος Άξονας Προτεραιότητας συμβάλλει στη στρατηγική του Προγράμματος για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και για την κοινωνική συνοχή, και την κοινωνική ένταξη και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της Περιφέρειας, μέσω της ανάπτυξης ή / και επέκτασης, καθώς και αναβάθμισης των υποδομών εκπαίδευσης και υγείας / πρόνοιας.

Ως εκ τούτου, είναι δεδομένο ότι απαιτείται θεματικά συνεκτική και ολοκληρωμένη προσέγγιση για την επίτευξη των βασικών αναπτυξιακών στόχων του Άξονα Προτεραιότητας, προκειμένου να αντιμετωπισθούν αποτελεσματικά οι έντονες αρνητικές επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στον κοινωνικοοικονομικό ιστό της Περιφέρειας. Εξ' αυτού του λόγου, στον συγκεκριμένο Άξονα Προτεραιότητας του ΠΕΠ προτείνονται παρεμβάσεις δύο (2) Θεματικών Στόχων (9 και 10), οι οποίοι συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και οι οποίοι συμβάλουν στην αντιμετώπιση, αλλά και πρόληψη της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού κοινωνικά ευπαθών ομάδων, καθώς και στη βελτίωση του εκπαιδευτικού επιπέδου και των συνθηκών πρόσβασης στην εκπαίδευση.

Με τις παρεμβάσεις του Άξονα Προτεραιότητας εξασφαλίζεται η συμπληρωματικότητα και η συνέργεια των δύο Θεματικών Στόχων, ενώ συγκεντρώνεται ένα ικανό ποσό πόρων (το 14% των πόρων του ΕΤΠΑ του Προγράμματος), προκειμένου να αντιμετωπισθεί το ζήτημα της υποστήριξης του ανθρώπινου δυναμικού της Περιφέρειας στο υψηλό επίπεδο και ικανού εύρους υποδομές. Εξάλλου, σύμφωνα με τις διατάξεις των Κανονισμών περί αυξημένων κονδυλίων ανά Άξονα Προτεραιότητας, δεν θεωρείται σκόπιμη η διασπορά των πόρων, τόσο του ΕΚΤ, όσο και του ΕΤΠΑ για κοινούς στόχους σε διαφορετικούς Άξονες Προτεραιότητας. Αυτό ισχύει κυρίως για αναπτυξιακούς λόγους, δηλαδή για μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων των δύο Ταμείων, με την συμπληρωματικότητα και τη συνέργεια των δράσεων, ενώ δεν δημιουργεί διαχειριστικές δυσκολίες / προβλήματα.

Ιδιαίτερος θα πρέπει να επισημανθεί ότι:

- Ο συντονισμός, παρακολούθηση και αξιολόγηση των παρεμβάσεων αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας, για την διασφάλιση μιας πλήρους και συνεκτικής στρατηγικής του τομέα Υγείας, θα οριστικοποιηθεί κατόπιν του σχετικού νόμου, που θα αφορά την θέσπιση των κανόνων που διέπουν τον συντονισμό, την διαχείριση και τον έλεγχο της εφαρμογής των αναπτυξιακών παρεμβάσεων ΕΣΠΑ της προγραμματικής περιόδου 2014-2020.

-Ως κύρια αποτελέσματα του ΕΤΠΑ για το θεματικό στόχο 9, αναφέρονται – μεταξύ άλλων – η Ολοκλήρωση του δικτύου υποδομών, ιδιαίτερα της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, και αναβάθμιση του ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού.

2.A.3 Ταμείο, κατηγορία περιφέρειας και βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)	Κατηγορία περιφέρειας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τις βόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες (κατά περίπτωση)
ERDF	Μετάβαση	Δημόσιο	

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	10a
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	10
Τίτλος του ειδικού στόχου	Αύξηση της ελκυστικότητας και της προσβασιμότητας του μαθητικού και φοιτητικού πληθυσμού στις σχολικές και πανεπιστημιακές μονάδες, αντίστοιχα.
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Αύξηση της δυναμικότητας των εκπαιδευτικών μονάδων. • Αύξηση του αριθμού των άμεσα ωφελούμενων μαθητών και φοιτητών.

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		10 - Αύξηση της ελκυστικότητας και της προσβασιμότητας του μαθητικού και φοιτητικού πληθυσμού στις σχολικές και πανεπιστημιακές μονάδες, αντίστοιχα.						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T2821	Ωφελούμενοι μαθητές όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης (προσχολική, πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση)	Φυσικά πρόσωπα	Μετάβαση	22.915,00	2014	28.415,00	* Περιφερειακή Δ/νση Εκπαίδευσης *ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια
T2820	Ωφελούμενοι φοιτητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	Αριθμός	Μετάβαση	4.500,00	2014	5.000,00	*Πανεπιστήμιο Αιγαίου *ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	10a - Επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης
Είδος Δράσης: <u>Αναβάθμιση των υποδομών εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων.</u> Αφορά δράσεις για την αναβάθμιση των υποδομών εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων, με ιδιαίτερη έμφαση στην πρωτοβάθμια-δευτεροβάθμια εκπαίδευση, με επικέντρωση στις επιμέρους ανάγκες σε τοπικό και περιφερειακό και στόχο τη βελτίωση των κτιριακών υποδομών και του εξοπλισμού Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Μαθητικός και φοιτητικός πληθυσμός. Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Πανεπιστήμιο Αιγαίου, ΟΤΑ, Υπηρεσίες και φορείς του Υπ. Παιδείας Είδος Δράσης: <u>Αναβάθμιση των υποδομών αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.</u>	

Επενδυτική προτεραιότητα	10a - Επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης
<p>Η δράση αφορά χρηματοδότηση παρεμβάσεων που στοχεύουν στην βελτίωση των υποδομών κατάρτισης του μαθητικού και σπουδαστικού πληθυσμού, αναβαθμίζοντας τις παρεχόμενες υπηρεσίες κατάρτισης και εν συνεχεία να αναβαθμίσει τα προσόντα των ωφελουμένων κατά την προσπάθεια εύρεσης εργασίας.</p> <p>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Μαθητικός και σπουδαστικός πληθυσμός.</p> <p>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες και φορείς του Υπ. Παιδείας, ΟΤΑ</p>	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	10a - Επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης
<p>Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Ε.Π., η Δ.Α. θα εξειδικεύσει συγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα).</p> <p>Οι βασικές αρχές που θα διέπουν τη διαμόρφωση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων για την αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων είναι η αξιολόγηση ως προς τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διατύπωση των κριτηρίων με τρόπο που θα διασφαλίζει τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την ισοτιμία στις επιλογές, ενώ αυξημένη βαρύτητα θα δίδεται σε πράξεις που αναδεικνύουν συνέργειες και συμπληρωματικότητες με άλλες πράξεις, Ταμεία και Ε.Π.</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	10a - Επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης
<p>Είναι προφανές ότι θα επιλέγονται μόνο πράξεις που συνάδουν με τις επιλεξιμότητες και τους στόχους των Ταμείων και τούτο θα είναι ήδη ξεκάθαρο –μαζί και με όλα τα άλλα κριτήρια- από την πρόσκληση που θα εκδίδεται προς τους δικαιούχους από την Δ.Α..</p> <p>Πριν την ενεργοποίηση δράσεων Εκπαίδευσης ΕΤΠΑ, θα προηγείται διαβούλευση μεταξύ του ΠΕΠ και του αρμόδιου Υπουργείου, έτσι ώστε οι εν λόγω δράσεις να ανταποκρίνονται στην αντίστοιχη Εθνική Πολιτική, ενώ οι δράσεις για την τριτοβάθμια εκπαίδευση θα λαμβάνουν υπόψη τους το πρόγραμμα "ΑΘΗΝΑ".</p> <p>Νέες υποδομές και εξοπλισμός θα επιλέγονται μετά από αιτιολόγηση στη βάση της χαρτογράφησης των υφισταμένων υποδομών και των αναγκών της περιφέρειας και θα πρέπει να είναι σύμφωνες με την ασκούμενη πολιτική στον αντίστοιχο τομέα. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται στη χωροθέτηση της υποδομής (προσβασιμότητα, εξυπηρετούμενος πληθυσμός, δυνατότητα επέκτασης) στη σχέση κόστους- οφέλους και στην εξασφάλιση του απαραίτητου προσωπικού για την λειτουργία της</p> <p>Σε ότι αφορά στους δικαιούχους, η Δ.Α. θα καθορίζει συγκεκριμένα κριτήρια –στη βάση κατευθύνσεων που θα εκδοθούν από την Εθνική Αρχή Συντονισμού- στη βάση των οποίων θα αξιολογεί την ικανότητα και επάρκειά τους να φέρουν σε πέρας με επιτυχία το έργο που τους εγκρίνεται.</p> <p>Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Κριτήριο αποκλεισμού θα αποτελέσει η περίπτωση φυσικής ολοκλήρωσης μιας πράξης πριν την υποβολή αιτήματος ένταξης για χρηματοδότηση.</p> <p>Η ιεράρχηση των προτεραιοτήτων σε ότι αφορά την επιλογή των έργων στο συγκεκριμένο τομέα θα προσδιοριστεί επακριβώς με βάση τις κατευθύνσεις και τις ανάγκες που υπάρχουν σε περιφερειακό επίπεδο και σε συνάρτηση και με την εθνική στρατηγική του τομέα και τις προτεραιότητες της όπως αναλυτικά περιγράφονται στο εγκεκριμένο Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης.</p> <p>Όπως αναφέρεται και στο ΕΣΠΑ 2014-2020, κατά τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, παρατηρήθηκε σε ορισμένες περιπτώσεις χαλαρή</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	10a - Επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης
<p>σύνδεση της υλοποίησης με τα αναμενόμενα αναπτυξιακά αποτελέσματα και την προστιθέμενη αξία των επιλεγόμενων δράσεων. Η νέα περίοδος ακολουθώντας την έμφαση που δίνουν οι κανονισμοί στην επίτευξη αποτελεσμάτων θέτει σαφείς προτεραιότητες και παράλληλα επιδιώκεται η ελαχιστοποίηση επιλογών με λιγότερο ορατά αναπτυξιακά αποτελέσματα.</p> <p>Τέλος, αυξημένη προτεραιότητα στην επιλογή θα δίδεται σε πράξεις που συμβάλουν στην επίτευξη στόχων που συμπεριλαμβάνονται σε διατυπωμένες εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές όπως Έξυπνης Εξειδίκευσης, των ΤΠΕ κλπ.</p>	

2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	10a - Επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης
<p>Δεν προβλέπεται δημιουργία και λειτουργία χρηματοδοτικών μέσων στη συγκεκριμένη επενδυτική προτεραιότητα</p>	

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	10a - Επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης
<p>Δεν προβλέπονται μεγάλα έργα στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας.</p>	

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		10a - Επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ		
CO35	Παιδική μέριμνα και εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης	Άτομα	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			2.400,00	1) Περιφερειακή Δ/ση Εκπαίδευσης 2) Σύστημα παρακολούθησης	Κάθε τρία (3) χρόνια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	9a
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας

2.A.5 Ειδικό στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	9a1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Επέκταση και βελτίωση των υποδομών υγείας και πρόνοιας και εξασφάλιση συνθηκών πρόσβασης στους κατοίκους της Περιφέρειας
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Αύξηση της δυναμικότητας και της ποιότητας παροχής υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας, σε αντίστοιχα χωρικά και διοικητικά επίπεδα της Περιφέρειας (περιφερειακή ενότητα / νησί).

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		9a1 - Επέκταση και βελτίωση των υποδομών υγείας και πρόνοιας και εξασφάλιση συνθηκών πρόσβασης στους κατοίκους της Περιφέρειας						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T2810	Πρόσβαση και χρήση υπηρεσιών Υγείας (Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια)	Αριθμός επισκέψεων	Μετάβαση	695.000,00	2015	765.000,00	Υπουργείο Υγείας	Ετήσια
T2873	Άμεσα ωφελοούμενοι από υποδομές πρόνοιας	Άτομα	Μετάβαση	2.800,00	2015	3.000,00	*Υπηρεσίες Περιφέρειας * ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	9a - Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας
Είδος Δράσης:	
<u>Επέκταση, αναβάθμιση των υποδομών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας υγείας.</u>	
<p>Η δράση αφορά στην αναβάθμιση υποδομών και εξοπλισμού όλων των βαθμίδων ή / και επέκταση υποδομών πρωτοβάθμιας εφόσον απαιτείται προκειμένου για την βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας με προτεραιότητα τις παρεμβάσεις στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας. Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν συμβάλλουν στην εθνική στρατηγική του τομέα υγείας.</p>	
<p>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Κάτοικοι της Περιφέρειας, περιλαμβανομένων εκείνων που βρίσκονται σε κατάσταση φτώχειας ή κινδυνεύουν να περιέλθουν σε κατάσταση φτώχειας.</p>	
<p>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Νοσοκομεία, ΟΤΑ της Περιφέρειας, ΕΚΑΒ, ΥΠΕ, φορείς και υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας</p>	
Είδος Δράσης:	

Επενδυτική προτεραιότητα	9a - Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας
---------------------------------	--

Δημιουργία σταθερών ή / και κινητών μονάδων παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας.

Στοχευμένες δράσεις στον τομέα της ψυχικής υγείας για την ολοκλήρωση της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης (ιδίως παρεμβάσεις που προγραμματίζεται να χρηματοδοτηθούν από το ΕΤΠΑ και στοχεύουν στην αποασυλοποίηση

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Κάτοικοι των νησιών της Περιφέρειας, με προβλήματα ψυχικής υγείας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Νοσοκομεία της Περιφέρειας, ΥΠΕ.

Είδος Δράσης:

Δημιουργία, επέκταση/αναβάθμιση των υποδομών πρόνοιας, κοινωνικής φροντίδας και χώρων/δομών υγιεινής.

Παρεμβάσεις για την δημιουργία και αναβάθμιση δομών πρόνοιας, προκειμένου να καλυφθούν, κατά προτεραιότητα οι ανάγκες των ευπαθών κοινωνικών ομάδων. Ενδεικτικές δράσεις αφορούν :

- Δημιουργία – αναβάθμιση υποδομών για ευάλωτες – ειδικές ομάδες πληθυσμού, όπως εξαρτημένα άτομα, ΑΜΕΑ κλπ

Επενδυτική προτεραιότητα	9a - Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας
<ul style="list-style-type: none"> - Δημιουργία κοινωνικών υποδομών για την κάλυψη βασικών αναγκών όπως στέγαση ομάδων πληθυσμού που πλήτονται από φτώχεια - Εξοπλισμοί κοινωνικών υποδομών για βελτίωση της λειτουργίας τους - Κοινωνικές υποδομές εκπαιδευτικού, πολιτιστικού, ψυχαγωγικού ή άλλου χαρακτήρα για τους πολίτες <p>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Κάτοικοι της Περιφέρειας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που βρίσκονται σε κατάσταση φτώχειας ή κινδυνεύουν να περιέλθουν σε κατάσταση φτώχειας</p> <p>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΤΑ της Περιφέρειας, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, Φορείς πρόνοιας</p>	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	9a - Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας
<p>Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Ε.Π., η Δ.Α. θα εξειδικεύσει συγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα).</p> <p>Οι βασικές αρχές που θα διέπουν τη διαμόρφωση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων για την αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων είναι η αξιολόγηση ως προς τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	9a - Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναπηρικής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας
<p>Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διατύπωση των κριτηρίων με τρόπο που θα διασφαλίζει τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την ισοτιμία στις επιλογές, ενώ αυξημένη βαρύτητα θα δίδεται σε πράξεις που αναδεικνύουν συνέργειες και συμπληρωματικότητες με άλλες πράξεις, Ταμεία και Ε.Π.</p> <p>Είναι προφανές ότι θα επιλέγονται μόνο πράξεις που συνάδουν με τις επιλεξιμότητες και τους στόχους των Ταμείων και τούτο θα είναι ήδη ξεκάθαρο –μαζί και με όλα τα άλλα κριτήρια- από την πρόσκληση που θα εκδίδεται προς τους δικαιούχους από την Δ.Α.</p> <p>Η ενεργοποίηση δράσεων Υγείας ΕΤΠΑ, θα είναι αντικείμενο διαβούλευση μεταξύ του ΠΕΠ και του αρμόδιου Υπουργείου, έτσι ώστε οι εν λόγω δράσεις να ανταποκρίνονται στην αντίστοιχη Εθνική Πολιτική.</p> <p>Νέες υποδομές και εξοπλισμός θα επιλέγονται μετά από αιτιολόγηση στη βάση της χαρτογράφησης των υφισταμένων υποδομών και των αναγκών της περιφέρειας και θα πρέπει να είναι σύμφωνες με την ασκούμενη πολιτική στον αντίστοιχο τομέα. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται στη χωροθέτηση της υποδομής (προσβασιμότητα, εξυπηρετούμενος πληθυσμός, δυνατότητα επέκτασης) στη σχέση κόστους- οφέλους και στην εξασφάλιση του απαραίτητου προσωπικού για την λειτουργία της</p> <p>Σε περίπτωση που το ΕΤΠΑ χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή ή ανακαίνιση ανοικτών κέντρων μεταναστών (κλειστά κέντρα δεν είναι επιλέξιμα), μέτρα διαχείρισης και ελέγχου θα προβλεφτούν, ώστε να εξασφαλίζεται ότι το ΕΤΠΑ χρηματοδοτεί ανοικτά κέντρα, τα οποία πρέπει να παραμείνουν ανοικτά.Όσον αφορά το ΕΚΤ μπορεί να συγχρηματοδοτήσει μόνο συγκεκριμένες υπηρεσίες που σχετίζονται με απασχόληση και κοινωνική ένταξη.</p> <p>.Σε ότι αφορά στους δικαιούχους, η Δ.Α. θα καθορίζει συγκεκριμένα κριτήρια –στη βάση κατευθύνσεων που θα εκδοθούν από την Εθνική Αρχή Συντονισμού- στη βάση των οποίων θα αξιολογεί την ικανότητα και επάρκειά τους να φέρουν σε πέρας με επιτυχία το έργο που τους εγκρίνεται.</p> <p>Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	9a - Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναγνωχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας
<p>υλοποίηση του προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Κριτήριο αποκλεισμού θα αποτελέσει η περίπτωση φυσικής ολοκλήρωσης μιας πράξης πριν την υποβολή αιτήματος ένταξης για χρηματοδότηση.</p> <p>Όπως αναφέρεται και στο ΕΣΠΑ 2014-2020, κατά τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, παρατηρήθηκε σε ορισμένες περιπτώσεις χαλαρή σύνδεση της υλοποίησης με τα αναμενόμενα αναπτυξιακά αποτελέσματα και την προστιθέμενη αξία των επιλεγόμενων δράσεων. Η νέα περίοδος ακολουθώντας την έμφαση που δίνουν οι κανονισμοί στην επίτευξη αποτελεσμάτων θέτει σαφείς προτεραιότητες και παράλληλα επιδιώκεται η ελαχιστοποίηση επιλογών με λιγότερο ορατά αναπτυξιακά αποτελέσματα.</p> <p>Τέλος, αυξημένη προτεραιότητα στην επιλογή θα δίδεται σε πράξεις που συμβάλουν στην επίτευξη στόχων που συμπεριλαμβάνονται σε διατυπωμένες εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές όπως της Φτώχειας και του Κοινωνικού Αποκλεισμού, της Υγείας κλπ.</p>	

2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	9a - Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναγνωχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας
<p>Δεν προβλέπεται δημιουργία και λειτουργία χρηματοδοτικών μέσων στη συγκεκριμένη επενδυτική προτεραιότητα.</p>	

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	9a - Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναγνωχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας
---------------------------------	---

Επενδυτική προτεραιότητα	9a - Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναπηρικής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας
Δεν προβλέπονται μεγάλα έργα στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας	

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		9a - Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναπηρικής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ		
CO35	Παιδική μέριμνα και εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης	Άτομα	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			350,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια
CO36	Υγεία: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας	Άτομα	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			200.000,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	9b
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Παροχή στήριξης για τη φυσική, οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση υποβαθμισμένων κοινοτήτων εντός αστικών και αγροτικών περιοχών

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	9b1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Άμβλυνση των προβλημάτων οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης σε περιοχές/νησιά χαμηλής ανάπτυξης
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Βελτίωση του κοινωνικού περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής σε επιλεγμένες περιοχές/νησιά χαμηλής ανάπτυξης της Περιφέρειας

	<p>Προσέλκυση του πληθυσμού και αποφυγή της πληθυσμιακής αποψίλωσης, μέσω αύξησης της ελκυστικότητας των συγκεκριμένων περιοχών</p>
--	---

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		9b1 - Αμβλυνση των προβλημάτων οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης σε περιοχές/νησιά χαμηλής ανάπτυξης						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T2874	Πληθυσμός της Περιφέρειας που καλύπτεται από παρεμβάσεις χωρικής ανάπτυξης	Ποσοστό (%)	Μετάβαση	56,30	2015	100,00	Υπηρεσίες Περιφέρειας * ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	9b - Παροχή στήριξης για τη φυσική, οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση υποβαθμισμένων κοινοτήτων εντός αστικών και αγροτικών περιοχών
Είδος Δράσης:	
<u>Δράσεις χωρικής ανάπτυξης που περιλαμβάνουν υποδομές και συμβάλουν στην τοπική ανάπτυξη περιοχών/νησιών χαμηλής ανάπτυξης</u>	
Ενδεικτικά πιο συγκεκριμένα:	
<ul style="list-style-type: none"> • Βελτίωση των βασικών υποδομών • Δημιουργία/επανασύσταση κοινόχρηστων χώρων • Ανάδειξη πολιτιστικού/ιστορικού/ανθρωπογενούς περιβάλλοντος • Αξιοποίηση σύγχρονων τεχνολογιών για την ελκυστικότητα των περιοχών	
Οι δράσεις στοχεύουν στην αναζωογόνηση οικιστικών περιοχών , με παροχή κοινωνικής , πολιτιστικής ή άλλης συναφούς βάσης ανάπτυξης, μέσα από την οργάνωση χώρων στήριξης πολιτών.	
Μπορεί να χρηματοδοτηθούν διαρρυθμίσεις / εκσυγχρονισμοί χώρων ή και προμήθεια εξοπλισμού λειτουργίας τους.	
Η χρηματοδότηση κάθε υποδομής για λειτουργία της, πρέπει να εντάσσεται σε ένα ευρύτερο πλαίσιο κοινωνικών παροχών προς τους πολίτες μιας περιοχής, βάση των αναγκών που καταγράφονται. Με δεδομένο αυτό, κάθε περαιτέρω εξειδίκευση των δράσεων θα προκύψει από επιμέρους σχέδια	

Επενδυτική προτεραιότητα	9b - Παροχή στήριξης για τη φυσική, οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση υποβαθμισμένων κοινοτήτων εντός αστικών και αγροτικών περιοχών
<p>όπως εκπονηθούν από τους φορείς.</p> <p>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Κάτοικοι περιοχών/νησιών χαμηλής ανάπτυξης</p> <p>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Τοπικοί Φορείς.</p>	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	9b - Παροχή στήριξης για τη φυσική, οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση υποβαθμισμένων κοινοτήτων εντός αστικών και αγροτικών περιοχών
<p>Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Ε.Π., η Δ.Α. θα εξειδικεύσει συγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα).</p> <p>Οι βασικές αρχές που θα διέπουν τη διαμόρφωση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων για την αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων είναι η αξιολόγηση ως προς τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διατύπωση των κριτηρίων με τρόπο που θα διασφαλίζει τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την ισοτιμία στις επιλογές, ενώ αυξημένη βαρύτητα θα δίδεται σε πράξεις που αναδεικνύουν συνέργειες και συμπληρωματικότητες με άλλες πράξεις, Ταμεία και Ε.Π..</p> <p>Είναι προφανές ότι θα επιλέγονται μόνο πράξεις που συνάδουν με τις επιλεξιμότητες και τους στόχους των Ταμείων και τούτο θα είναι ήδη ξεκάθαρο μαζί και με όλα τα άλλα κριτήρια- από την πρόσκληση που θα εκδίδεται προς τους δικαιούχους από την Δ.Α..</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	9b - Παροχή στήριξης για τη φυσική, οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση υποβαθμισμένων κοινοτήτων εντός αστικών και αγροτικών περιοχών
<p>Σε ότι αφορά στους δικαιούχους, η Δ.Α. θα καθορίζει συγκεκριμένα κριτήρια –στη βάση κατευθύνσεων που θα εκδοθούν από την Εθνική Αρχή Συντονισμού- στη βάση των οποίων θα αξιολογεί την ικανότητα και επάρκειά τους να φέρουν σε πέρας με επιτυχία το έργο που τους εγκρίνεται.</p> <p>Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Κριτήριο αποκλεισμού θα αποτελέσει η περίπτωση φυσικής ολοκλήρωσης μιας πράξης πριν την υποβολή αιτήματος ένταξης για χρηματοδότηση.</p>	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	9b - Παροχή στήριξης για τη φυσική, οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση υποβαθμισμένων κοινοτήτων εντός αστικών και αγροτικών περιοχών
Δεν προβλέπεται δημιουργία και λειτουργία χρηματοδοτικών μέσων στο πλαίσιο της συγκεκριμένης Επενδυτικής Προτεραιότητας.	

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	9b - Παροχή στήριξης για τη φυσική, οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση υποβαθμισμένων κοινοτήτων εντός αστικών και αγροτικών περιοχών
Δεν προβλέπεται να υλοποιηθούν μεγάλα έργα στο πλαίσιο της συγκεκριμένης Επενδυτικής Προτεραιότητας	

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		9b - Παροχή στήριξης για τη φυσική, οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση υποβαθμισμένων κοινοτήτων εντός αστικών και αγροτικών περιοχών							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		

Επενδυτική προτεραιότητα		9b - Παροχή στήριξης για τη φυσική, οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση υποβαθμισμένων κοινοτήτων εντός αστικών και αγροτικών περιοχών							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ		
T2875	Άμεσα ωφελούμενος πληθυσμός περιοχών,νησιών χαμηλής ανάπτυξης	Φυσικά πρόσωπα	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			500,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	9c
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Παροχή στήριξης για κοινωνικές επιχειρήσεις

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	9γ1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Αύξηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Αύξηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		9γ1 - Αύξηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	9c - Παροχή στήριξης για κοινωνικές επιχειρήσεις
--------------------------	--

2.A.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	9c - Παροχή στήριξης για κοινωνικές επιχειρήσεις
--------------------------	--

2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	9c - Παροχή στήριξης για κοινωνικές επιχειρήσεις
--------------------------	--

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	9c - Παροχή στήριξης για κοινωνικές επιχειρήσεις
--------------------------	--

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		9c - Παροχή στήριξης για κοινωνικές επιχειρήσεις							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ		

2.A.7 Κοινωνική καινοτομία, διεθνική συνεργασία και συμβολή στους θεματικούς στόχους 1-7

Άξονας προτεραιότητας	2β - Υποδομές υποστήριξης ανθρώπινου δυναμικού
-----------------------	--

Άξονας προτεραιότητας	2β - Υποδομές υποστήριξης ανθρώπινου δυναμικού

2.A.8 Πλαίσιο επιδόσεων

Πίνακας 6: Πλαίσιο επιδόσεων του άξονα προτεραιότητας (ανά Ταμείο και, για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, ανά κατηγορία περιφέρειας)

Άξονας προτεραιότητας		2β - Υποδομές υποστήριξης ανθρώπινου δυναμικού											
ID	Τύπος δείκτη	Δείκτης ή βασικό στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Ορόσημο για το 2018			Τελικός στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Επεξήγηση της σημασίας του δείκτη, ανάλογα με την περίπτωση
						Α	Γ	Σ	Α	Γ	Σ		
CO35	Ο	Παιδική μέριμνα και εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενσχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης	Άτομα	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			500			2.400,00	Σύστημα παρακολούθησης	Από εγκεκριμένες / ενταγμένες πράξεις
CO36	Ο	Υγεία: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας	Άτομα	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			30.000			200.000,00	Σύστημα παρακολούθησης	Από εγκεκριμένες / ενταγμένες πράξεις
F100	F	Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	€	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			7.135.000,00			37.037.500,00	Σύστημα παρακολούθησης	Από εγκεκριμένες / ενταγμένες πράξεις

Πρόσθετες ποιοτικές πληροφορίες σχετικά με τη δημιουργία του πλαισίου επιδόσεων

Οι συγκεκριμένοι δείκτες δεν αποτυπώνουν υλοποιηθέν φυσικό αντικείμενο αλλά εξυπηρετούμενο πληθυσμό, στοιχείο που δημιουργεί δυσκολίες σαφούς και αξιόπιστης μέτρησης του υλοποιηθέντος φυσικού αντικειμένου.

Η εκτίμηση των τιμών στόχου του οικονομικού δείκτη έλαβε υπόψη την υποχρέωση του κανόνα n+3 ενώ η στοχοθέτηση και ποσοτικοποίηση των δεικτών εκκροής έγινε με βάση και την εμπειρία της προγραμματικής περιόδου 2007-2013 αναφορικά με το περιεχόμενο και το χρονοδιάγραμμα των παρεμβάσεων.

2.A.9 Κατηγορίες παρέμβασης

Κατηγορίες παρέμβασης που αντιστοιχούν στο περιεχόμενο του άξονα προτεραιότητας με βάση ονοματολογία που θεσπίζει η Επιτροπή και ενδεικτική κατανομή της στήριξης της Ένωσης.

Πίνακες 7-11: Κατηγορίες παρέμβασης

Πίνακας 7: Διάσταση 1 – Τομέας παρέμβασης

Άξονας προτεραιότητας		2β - Υποδομές υποστήριξης ανθρώπινου δυναμικού	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Μετάβαση	049. Εκπαιδευτική υποδομή για τριτοβάθμια εκπαίδευση	3.200.000,00
ERDF	Μετάβαση	050. Εκπαιδευτική υποδομή για επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και εκπαίδευση ενηλίκων	1.000.000,00
ERDF	Μετάβαση	051. Εκπαιδευτική υποδομή για σχολική εκπαίδευση (δημοτικό και γενική δευτεροβάθμια)	6.030.000,00
ERDF	Μετάβαση	052. Υποδομή για προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα	3.400.000,00
ERDF	Μετάβαση	053. Υποδομές στον τομέα της υγείας	10.000.000,00
ERDF	Μετάβαση	055. Άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη	3.500.000,00
ERDF	Μετάβαση	097. Πρωτοβουλίες τοπικής ανάπτυξης σε επίπεδο κοινότητας σε αστικές και αγροτικές περιοχές	2.500.000,00

Πίνακας 8: Διάσταση 2 – Μορφή χρηματοδότησης

Άξονας προτεραιότητας		2β - Υποδομές υποστήριξης ανθρώπινου δυναμικού	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Μετάβαση	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	29.630.000,00

Πίνακας 9: Διάσταση 3 – Είδος περιοχής

Άξονας προτεραιότητας		2β - Υποδομές υποστήριξης ανθρώπινου δυναμικού	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Μετάβαση	02. Μικρές αστικές περιοχές (μεσαία πυκνότητα κατοίκησης: πληθυσμός άνω των 5 000)	23.000.000,00
ERDF	Μετάβαση	03. Αγροτικές περιοχές (αραιοκατοικημένες)	6.630.000,00

Πίνακας 10: Διάσταση 4 – Μηχανισμοί εδαφικής υλοποίησης

Άξονας προτεραιότητας		2β - Υποδομές υποστήριξης ανθρώπινου δυναμικού	
-----------------------	--	--	--

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Μετάβαση	07. Δεν ισχύει	29.630.000,00

Πίνακας 11: Διάσταση 6 – Δευτερεύον θέμα του ΕΚΤ (μόνο ΕΚΤ και ΠΑΝ)

Αξονας προτεραιότητας		2β - Υποδομές υποστήριξης ανθρώπινου δυναμικού	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ

2.Α.10 Σύνοψη της σχεδιαζόμενης χρήσης τεχνικής βοήθειας, συμπεριλαμβανομένων, όπου χρειάζεται, δράσεων για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων και των δικαιούχων (κατά περίπτωση) (ανά άξονα προτεραιότητας)

Αξονας προτεραιότητας:	2β - Υποδομές υποστήριξης ανθρώπινου δυναμικού
<p>Η Διαχειριστική Αρχή θα ενισχυθεί εάν απαιτηθεί με εξειδικευμένους εμπειρογνώμονες για την εξειδίκευση δράσεων και την σύνταξη οδηγιών εφαρμογής κριτηρίων επιλογής των πράξεων.</p> <p>Οι Δικαιούχοι θα υποστηρίζονται από την Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος με τη συμβολή και εξωτερικών εμπειρογνώμων ή / και της ΜΟΔ α.ε. εφόσον απαιτηθεί.</p>	

2.A.1 Άξονας προτεραιότητας

Κωδικός αναγνώρισης του άξονα προτεραιότητας	3
Τίτλος του άξονα προτεραιότητας	Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

- Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρηματοδοτικά μέσα
- Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρήση χρηματοδοτικών μέσων που θεσπίζονται σε επίπεδο Ένωσης
- Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί μέσω της τοπικής ανάπτυξης που δημιουργείται με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων
- Για το EKT: Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας αφορά κοινωνική καινοτομία ή διακρατική συνεργασία ή και τα δύο
- For the ERDF: The entire priority axis is dedicated to operations aimed at reconstruction in response to major or regional natural disasters
- For the ERDF: The entire priority axis is dedicated to SME (Article 39)

2.A.2 Αιτιολόγηση για τη θέσπιση άξονα προτεραιότητας που καλύπτει περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας, περισσότερους από έναν θεματικούς στόχους ή περισσότερα από ένα ταμεία (κατά περίπτωση)

Ο ΆΠ 3 του ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου έχει την μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα στο ΕΠ και είναι ιδιαίτερης μεσομακροπρόθεσμης αναπτυξιακής σημασίας για την Περιφέρεια, με δεδομένο ότι συνδέεται άμεσα με τον 1ο ΆΠ, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έξυπνης εξειδίκευσης της ΠΒΑ. Αντιστοιχεί δε, στην 3η Χρηματοδοτική Προτεραιότητα του ΕΣΠΑ 2014-2020, της οποίας η στρατηγική επιτυγχάνεται με τη συμβολή τριών (3) ΘΣ, σε επίπεδο ΕΣΠΑ (χώρας) 2014-2020.

Η ιδιαίτερη αναπτυξιακή σημασία του συγκεκριμένου ΆΠ στη στρατηγική της ΠΒΑ, έγκειται κυρίως στο γεγονός ότι σ' αυτόν περιλαμβάνονται δράσεις προστασίας και αξιοποίησης της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς των νησιών της Περιφέρειας, αποκλειστικά χρηματοδοτούμενες από το ΠΕΠ, άμεσα συνδεδεμένες με τις δράσεις του 1ου ΆΠ, έτσι όπως έχουν προσδιορισθεί οι αναπτυξιακές παρεμβάσεις στην Περιφέρεια στο πλαίσιο της Έξυπνης Εξειδίκευσης.

Ως εκ τούτου, είναι δεδομένο ότι απαιτείται θεματικά συνεκτική και ολοκληρωμένη προσέγγιση για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων του ΆΠ, περί προστασίας και ανάδειξης του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της Περιφέρειας και αυτά με ταυτόχρονη / παράλληλη αναβάθμιση της ποιότητας ζωής, με την αντιμετώπιση των κινδύνων από περιβαλλοντικές και τεχνολογικές καταστροφές, οι οποίες συμβάλλουν και στην επιδείνωση

των αποτελεσμάτων της κλιματικής αλλαγής, καθώς και με την αποτελεσματική διαχείριση των αποβλήτων, την προστασία των υδάτινων πόρων και την ενεργειακή επάρκεια.

Εξ' αυτού του λόγου, στο ΠΕΠ προτείνονται για τον συγκεκριμένο ΆΠ παρεμβάσεις τριών ΘΣ (4, 5 και 6), οι οποίοι συμβάλουν στην προώθηση των ΑΠΕ, στη διαχείριση κινδύνων που οφείλονται ή / και συμβάλλουν στην κλιματική αλλαγή, καθώς και στην προστασία του περιβάλλοντος, με ορθολογική διαχείριση των φυσικών και ανθρωπογενών πόρων.

Παράλληλα, με την συγκέντρωση σημαντικών πόρων ΕΤΠΑ σ' αυτόν τον ΆΠ, διευκολύνεται η διαχείριση των πόρων κατά την εφαρμογή του και μειώνονται οι δημοσιονομικοί κίνδυνοι, κατά την εφαρμογή του.

Να σημειωθεί δε, ότι για την επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της Περιφέρειας τους οποίους εξυπηρετεί ο συγκεκριμένος ΆΠ, θα συμβάλλουν τουλάχιστον δύο Τομεακά Ε Π, τα οποία συγχρηματοδοτούνται αντίστοιχα από το Ταμείο Συνοχής και το ΕΓΤΑΑ.

Ατμόσφαιρα: Η εκπόνηση-επικαιροποίηση των Επιχειρησιακών Σχεδίων για την αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, που προβλέπονται μέσω σχετικών Οδηγιών (2008/50/ΕΚ και προγενέστερων), κρίνεται απαραίτητη για ζώνες και οικισμούς που παρατηρούνται υπερβάσεις (συγκριτικά με τις οριακές τιμές που αφορούν σε κάθε ρύπο).

Θόρυβος: Σε εφαρμογή της οδηγίας για τον περιβαλλοντικό θόρυβο (2002/49/ΕΚ) εκπονήθηκαν ή εκπονούνται κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013 σειρά μελετών αξιολόγησης περιβαλλοντικού θορύβου, που προβλέπουν χαρτογράφηση των συγκεκριμένων περιοχών και σχέδια δράσης.

Κατά την υλοποίηση του προγράμματος και στο πλαίσιο της διαμόρφωσης των προσκλήσεων προς τους δικαιούχους θα λαμβάνεται μέριμνα, προκειμένου να διασφαλίζεται όπου είναι κατάλληλο και απαραίτητο ότι: για τα θέματα θαλάσσιας πολιτικής θα λαμβάνεται υπόψη και η συμβολή στην κάλυψη του σχετικού Ευρωπαϊκού κεκτημένου όπως η Οδηγία για το Πλαίσιο της Θαλάσσιας Στρατηγικής, το πρωτόκολλο της Βαρκελώνης, η Οδηγία για το Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχεδιασμό και θα εξασφαλίζεται επίσης η μεγαλύτερη δυνατή συνέργεια και συμπληρωματικότητα με ανάλογες δράσεις που θα χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας στο πλαίσιο του ΕΠ Αλιείας και Θάλασσα

2.A.3 Ταμείο, κατηγορία περιφέρειας και βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)	Κατηγορία περιφέρειας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τις βόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες (κατά περίπτωση)
ERDF	Μετάβαση	Δημόσιο	

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	4c
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης

2.A.5 Ειδικό στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	4c1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας του κτιριακού αποθέματος στην Περιφέρεια
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας και της εξοικονόμησης ενέργειας στα δημόσια κτήρια και στα νοικοκυριά

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		4c1 - Μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας του κτιριακού αποθέματος στην Περιφέρεια							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων		Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T2823	Εξοικονόμηση τελικής ενέργειας	ktoe	Μετάβαση	57,99	2013	902,10	ΥΠΕΝ/ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	Ετήσια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης
---------------------------------	---

Είδος Δράσης:

Ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης των δημόσιων κτηρίων και για εγκατάσταση αποδοτικών συστημάτων ενέργειας, με προτεραιότητα την αξιοποίηση της γεωθερμίας.

Θα εφαρμοσθούν επιδεικτικές δράσεις ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια κτίρια, ιδιαίτερα στην περίπτωση των μεγάλων καταναλωτών. Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις, κατά προτεραιότητα, θα στοχεύουν στην επίτευξη του βέλτιστου αποτελέσματος, στην εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας, ώστε να προκύπτει η μέγιστη συμβολή στους εθνικούς στόχους.

Η αναβάθμιση των κτιρίων μπορεί να αφορά επεμβάσεις στο κέλυφος των κτιρίων καθώς και άλλες σχετικές παρεμβάσεις. Η δράση θα καλύπτει επίσης την έκδοση Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης Δημοσίων Κτιρίων. Ταύτιση με τον πρώτο ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Δημόσιες Υπηρεσίες

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Δημόσιες Υπηρεσίες και ΟΤΑ της Περιφέρειας

Είδος Δράσης:

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης
---------------------------------	---

Ενίσχυση των νοικοκυριών για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτηρίων και για εγκατάσταση αποδοτικών συστημάτων ενέργειας.

Η δράση αφορά στην στήριξη νοικοκυριών για βελτίωση της ενεργειακής τους απόδοσης και την μείωση της καταναλισκόμενης ενέργειας. Η χρηματοδότηση θα αφορά κυρίως σε δράσεις ενεργειακής αναβάθμισης του κτιριακού κελύφους, για μείωση της αναγκαίας ενέργειας για ψύξη-θέρμανση.

Ταύτιση με τον δεύτερο ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Νοικοκυριά της Περιφέρειας

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης
---------------------------------	---

Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Ε.Π., η Δ.Α. θα εξειδικεύσει συγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα).

Οι βασικές αρχές που θα διέπουν τη διαμόρφωση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων για την αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων είναι η αξιολόγηση ως προς τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης
<p>στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διατύπωση των κριτηρίων με τρόπο που θα διασφαλίζει τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την ισοτιμία στις επιλογές, ενώ αυξημένη βαρύτητα θα δίδεται σε πράξεις που αναδεικνύουν συνέργειες και συμπληρωματικότητες με άλλες πράξεις, Ταμεία και Ε.Π..</p> <p>Είναι προφανές ότι θα επιλέγονται μόνο πράξεις που συνάδουν με τις επιλεξιμότητες και τους στόχους των Ταμείων και τούτο θα είναι ήδη ξεκάθαρο –μαζί και με όλα τα άλλα κριτήρια- από την πρόσκληση που θα εκδίδεται προς τους δικαιούχους από την Δ.Α.. Πέραν τούτων κριτήριο για την επιλογή πράξεων θα αποτελεί το χαμηλό εισόδημα του ιδιοκτήτη ή παρεμβάσεις που ξεπερνούν τα ελάχιστα απαιτούμενα επίπεδα ενεργειακής απόδοσης.</p> <p>Σε ότι αφορά στους δικαιούχους, η Δ.Α. θα καθορίζει συγκεκριμένα κριτήρια –στη βάση κατευθύνσεων που θα εκδοθούν από την Εθνική Αρχή Συντονισμού- στη βάση των οποίων θα αξιολογεί την ικανότητα και επάρκειά τους να φέρουν σε πέρας με επιτυχία το έργο που τους εγκρίνεται.</p> <p>Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Κριτήριο αποκλεισμού θα αποτελέσει η περίπτωση φυσικής ολοκλήρωσης μιας πράξης πριν την υποβολή αιτήματος ένταξης για χρηματοδότηση.</p> <p>Όπως αναφέρεται και στο ΕΣΠΑ 2014-2020, κατά τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, παρατηρήθηκε σε ορισμένες περιπτώσεις χαλαρή σύνδεση της υλοποίησης με τα αναμενόμενα αναπτυξιακά αποτελέσματα και την προστιθέμενη αξία των επιλεγόμενων δράσεων. Η νέα περίοδος ακολουθώντας την έμφαση που δίνουν οι κανονισμοί στην επίτευξη αποτελεσμάτων θέτει σαφείς προτεραιότητες και παράλληλα επιδιώκεται η ελαχιστοποίηση επιλογών με λιγότερο ορατά αναπτυξιακά αποτελέσματα.</p> <p>Όσον αφορά την υποστήριξη των ενεργειών για την ενεργειακή απόδοση η χρήση των χρηματοοικονομικών μέσων συνιστάται :</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης
<p>α) για τα δημόσια κτίρια, με προτεραιότητα σε κτίρια με κακή ενεργειακή απόδοση, όπου το δυναμικό εξοικονόμησης ενέργειας είναι υψηλότερο (νοσοκομεία και σχολεία) και για τα οποία οι σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις προβλέπεται να υπερβαίνουν τα ελάχιστα επίπεδα απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης, συμπεριλαμβανομένων, ενδεχομένως, των ευφυών συστημάτων διαχείρισης της ενέργειας, και για τα οποία προβλέπεται η χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για την κάλυψη των υπόλοιπων αναγκών και</p> <p>β) για τις ιδιωτικές κατοικίες, σε συνδυασμό με μια μη επιστρεπτέα ενίσχυση για τα νοικοκυριά με χαμηλό εισόδημα και, όπου ενδείκνυται, για τα έργα, όπου οι σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις προβλέπεται να υπερβαίνουν τα ελάχιστα επίπεδα απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης.</p> <p>Τέλος, αυξημένη προτεραιότητα στην επιλογή θα δίδεται σε πράξεις που συμβάλουν στην επίτευξη στόχων που συμπεριλαμβάνονται σε διατυπωμένες εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές.</p>	

2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης
<p>Η χρήση ή όχι Μέσων Χρηματοδοτικής Τεχνικής στα Επιχειρησιακά προγράμματα, η μορφή που τα εν λόγω μέσα θα λάβουν, οι μηχανισμοί και ο τρόπος διαχείρισής τους, το χρηματοδοτικό κενό που τα μέσα αυτά πρέπει να καλύψουν άρα και οι απαιτούμενοι πόροι που θα διατεθούν, ο συνδυασμός τους με άλλες μορφές ενίσχυσης ή όχι, θα είναι το αποτέλεσμα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων που εκπονούνται, βάση των προβλέψεων του άρθρου 37.2. του Καν. 1303/2014 και των κατευθύνσεων της Ε.Ε. Στο αποτέλεσμα των εν λόγω αξιολογήσεων θα περιλαμβάνεται η αποτύπωση των αναγκών της πραγματικής οικονομίας, η προτεινόμενη επενδυτική στρατηγική, η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των εν λόγω μέσων, η εξέταση της δυνατότητας προσέλκυσης πρόσθετων πόρων και κάθε άλλη λεπτομέρεια απαραίτητη για την εξειδίκευσή τους.</p> <p>Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης
δείκτες αποτελεσμάτων, θα συμπληρωθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013	

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης
Δεν προβλέπονται μεγάλα έργα στο πλαίσιο του συγκεκριμένου Άξονα Προτεραιότητας.	

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
CO31	Ενεργειακή απόδοση: Αριθμός νοικοκυριών που κατατάσσονται σε καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης	Νοικοκυριά	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			635,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια
CO32	Ενεργειακή απόδοση: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων	kWh/έτος	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			5.000.000,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια
CO34	Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	Τόνοι ισοδυνάμου CO2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			2.280,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια

2.Α.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	5a
---	----

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	5a
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα

2.A.5 Ειδικόί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	5a1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Βελτίωση/διεύρυνση του βαθμού προστασίας του πληθυσμού των νησιών της Περιφέρειας και της περιουσίας του από φυσικές καταστροφές
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<i>Προστασία του πληθυσμού και της περιουσίας του από φυσικές καταστροφές</i>

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		5a1 - Βελτίωση/διεύρυνση του βαθμού προστασίας του πληθυσμού των νησιών της Περιφέρειας και της περιουσίας του από φυσικές καταστροφές						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T2876	Καμένες εκτάσεις δασών δεκαετίας μέχρι το τέλος της περιόδου	Ποσοστό (%)	Μετάβαση	13,00	2013	5,00	Πυροσβεστικό Σώμα	Ετήσια
T2878	Πληθυσμός που επωφελείται από μέτρα αντιπλημμυρικής προστασίας	Ποσοστό (%)	Μετάβαση	17,00	2015	50,00	ΥΠΕΚΑ/ΕΓΥ/Διεύθυνση Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος	Ετήσια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	5a - Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα
<p>Οι επιπτώσεις από την αλλαγή του κλίματος σχετίζονται, κυρίως, με την αύξηση της θερμοκρασίας την άνοδο της στάθμης της θάλασσας, την όξυνση των ακραίων καιρικών φαινομένων, τον περιορισμό της βιοποικιλότητας, καθώς και με συνέπειες στην ανθρώπινη υγεία.</p> <p>Ιδιαίτερα σημαντικές απειλές είναι αυτές των πυρκαγιών με ικανή συχνότητα τους θερινούς μήνες, ορισμένα κατά καιρούς και κατά τόπους πλημμυρικά φαινόμενα, καθώς και το φαινόμενο της διάβρωσης των ακτών που ολοένα και ενισχύεται. Επίσης, παρά τις βροχοπτώσεις που τις τελευταίες δεκαετίες καταγράφουν φθίνουσα τάση, εκτεταμένες για τα δεδομένα της περιοχής περίοδοι ξηρασίας, καθιστούν αναγκαία την ορθή διαχείριση των υδατικών πόρων. Επιπλέον, όσον αφορά στο θαλάσσιο περιβάλλον, η αύξηση της θερμοκρασίας της θάλασσας ενέχει κινδύνους για τη δομή και τη σύσταση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων (εμφάνιση νέων ειδών με πιθανές σημαντικές επιπτώσεις στα αυτόχθονα είδη, αλλαγή ενδιαιτημάτων).</p> <p>Για την αντιμετώπιση των ανωτέρω απειλών είναι, επομένως, αναγκαία η ενίσχυση των υποδομών πρόληψης, διαχείρισης και αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών κινδύνων.</p> <p>Σε σχέση με τις πλημμύρες και σε εφαρμογή της Οδηγίας 2007/60/EK έχει ολοκληρωθεί η προκαταρκτική αξιολόγηση των κινδύνων πλημμύρας, από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων του ΥΠΕΚΑ, που περιλαμβάνει και τον προσδιορισμό των Ζωνών Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας στα 14 Υδατικά Διαμερίσματα της χώρας.</p> <p>Οι δράσεις θα είναι σε συνάφεια με τον εθνικό σχεδιασμό για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και για την πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων.</p>	

Είδος Δράσης:**Ορθολογικός και αποτελεσματικός σχεδιασμός και δράσεις προστασίας των ακτών της Περιφέρειας από διάβρωση.**

Για την αντιμετώπιση του φαινομένου της διάβρωσης των ακτών, κρίνονται αναγκαία έργα και δράσεις αποκατάστασης διαβρωμένων παράκτιων περιοχών, με στόχο την προστασία από τους κινδύνους που επιφέρει το φαινόμενο (π.χ. πλημμύρες παράκτιων περιοχών), αλλά και έργα πρόληψης και προστασίας των ακτών από τη διάβρωση. Η υλοποίηση δράσεων στοχεύει στην διατήρηση και αναβάθμιση της υφιστάμενης κατάστασης των ακτών της Περιφέρειας.

Ενδεικτικά, για την προστασία από τη διάβρωση μπορούν να χρησιμοποιηθούν βυθισμένοι ή πλωτοί κυματοθραύστες, να υλοποιηθούν έργα αποστράγγισης των ακτών ή ακόμη και έργα τεχνητής ανάπλασης ακτών που έχουν ήδη υποστεί υποβάθμιση.

Προϋπόθεση και ταύτιση με τον ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Οι πολίτες της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας, ΟΤΑ.

Είδος Δράσης:

Αντιμετώπιση των κινδύνων από πλημμύρες και άμεσες παρεμβάσεις αντιπλημμυρικών έργων.

Οι πλημμύρες αποτελούν ένα από τα πιο σημαντικά καταστροφικά φαινόμενα στον Ελληνικό χώρο. Ορισμένες ανθρώπινες δραστηριότητες (όπως η αύξηση των ανθρωπίνων οικισμών και περιουσιακών στοιχείων στις πλημμυρικές περιοχές), καθώς και η μείωση της φυσικής ικανότητας του εδάφους, όσον αφορά στην κατακράτηση των υδάτων, κατά τη χρήση γης, και η αλλαγή του κλίματος συμβάλλουν στην αύξηση της πιθανότητας επέλευσης φαινομένων πλημμύρας και των αρνητικών τους επιπτώσεων. Εκτός από τις ανθρώπινες ζωές, οι πλημμύρες έχουν σημαντικές επιπτώσεις σε περιουσίες (οικίες, καταστήματα, βιομηχανίες), τη γεωργία, την κτηνοτροφία, τις υποδομές (τεχνικά έργα, οδικό δίκτυο), τα δίκτυα κοινής ωφελείας και το περιβάλλον, γενικότερα.

Αφορά σε υλοποίηση δράσεων και υποδομών για την αντιμετώπιση των κινδύνων από πλημμυρικά φαινόμενα σε συνάφεια με την εθνική στρατηγική – προτεραιότητες. Οι υποδομές αντιπλημμυρικής προστασίας, περιλαμβάνουν ενδεικτικά την κατασκευή αντιπλημμυρικών και συνοδών έργων με στόχο την ενίσχυση ήδη υποβαθμισμένων εδαφών από τις πλημμύρες, καθώς επίσης και προληπτικές δράσεις που περιγράφονται στα Σχέδια Διαχείρισης κινδύνων πλημμύρας.

Προϋπόθεση και ταύτιση με τον ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας, ΟΤΑ, Λοιποί αρμόδιοι Φορείς

Είδος Δράσης:

Εφαρμογή συστημάτων ηλεκτρονικής παρακολούθησης και έγκαιρης ειδοποίησης για πλημμύρες και δασικές πυρκαγιές.

Ενδεικτικά θα χρηματοδοτηθούν δράσεις που θα αποσκοπούν στην ολοκλήρωση του σχεδιασμού διαχείρισης καταστροφών με την ταυτόχρονη χρηματοδότηση του αναγκαίου εξοπλισμού για την προληπτική αντιμετώπιση των ενδεχόμενων κινδύνων. Προς την κατεύθυνση αυτή, θα χρηματοδοτηθεί ο κατάλληλος μηχανολογικός εξοπλισμός που θα αναβαθμίσει την δυνατότητα επιχειρησιακής πρόληψης καταστροφών

Προϋπόθεση και ταύτιση με με τον ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας, ΟΤΑ, Λοιποί αρμόδιοι Φορείς.

Είδος Δράσης:**Έργα πυροπροστασίας των δασών.**

Αφορά εξοπλισμό και υποδομές για την αντιμετώπιση πυρκαγιών στα δάση. Όσον αφορά τον εξοπλισμό, θα χρηματοδοτηθούν κατά κύριο λόγο οι αρμόδιοι φορείς, που είναι επιφορτισμένοι με την πρόληψη – καταστολή, ενώ για την περίπτωση των υποδομών θα δημιουργηθούν έργα αντιμετώπισης πυρκαγιών (π.χ. αντιπυρικές ζώνες, δεξαμενές πυρόσβεσης κτλ).

Ταύτιση με τον ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας

Είδος Δράσης:

Δράσεις ευαισθητοποίησης του πληθυσμού για την αντιμετώπιση καταστροφών

Κατά κύριο λόγο θα χρηματοδοτηθούν δράσεις ενημέρωσης πληθυσμού όπως ημερίδες, έντυπο-ηλεκτρονικό υλικό κλπ, με στόχο την ενημέρωση των πολιτών, ώστε αφενός να γνωρίζουν τις συνέπειες των πυρκαγιών – πλημμυρών, και αφετέρου να μπορούν να ενεργήσουν με τη σειρά τους στην περίπτωση εκδήλωσης τέτοιων φαινομένων.

Προϋπόθεση επίτευξης του ειδικού στόχου της επενδυτικής προτεραιότητας

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας, λοιποί αρμόδιοι φορείς

Επενδυτική προτεραιότητα	5a - Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα
<p>Είδος Δράσης:</p> <p><u>Ενδυνάμωση δημοσίων φορέων, επιφορτισμένων με την εφαρμογή μέτρων πολιτικής προστασίας</u></p> <p>Η δράση αφορά την λήψη μέτρων πολιτικής προστασίας, για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών, που αποβλέπουν στην προστασία της ζωής και της περιουσίας των πολιτών.</p> <p>Κατά κύριο λόγο πρόκειται να χρηματοδοτηθούν επιμέρους δράσεις, οι οποίες αναμένονται να ενδυναμώσουν την επιχειρησιακή ικανότητα των αρμόδιων φορέων σε θέματα πολιτικής προστασίας, που αφορούν στην αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών (πλημμύρες – πυρκαγιές) και την διαχείριση των συνεπειών λόγω επαγόμενων φαινομένων.</p> <p>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός της Περιφέρειας.</p> <p>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, λοιποί αρμόδιοι φορείς</p>	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	5a - Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα
<p>Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Ε.Π., η Δ.Α. θα εξειδικεύσει συγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα).</p>	

Οι βασικές αρχές που θα διέπουν τη διαμόρφωση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων για την αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων είναι η αξιολόγηση ως προς τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διατύπωση των κριτηρίων με τρόπο που θα διασφαλίζει τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την ισοτιμία στις επιλογές, ενώ αυξημένη βαρύτητα θα δίδεται σε πράξεις που αναδεικνύουν συνέργειες και συμπληρωματικότητες με άλλες πράξεις, Ταμεία και Ε.Π..

Είναι προφανές ότι θα επιλέγονται μόνο πράξεις που συνάδουν με τις επιλεξιμότητες και τους στόχους των Ταμείων και τούτο θα είναι ήδη ξεκάθαρο –μαζί και με όλα τα άλλα κριτήρια- από την πρόσκληση που θα εκδίδεται προς τους δικαιούχους από την Δ.Α..

Ιδιαίτερος κατά την επιλογή των πράξεων θα ληφθούν υπόψη οι Ζώνες Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας ή/και άλλα σχέδια διαχείρισης πλημμυρών-καταστροφών, στην προτεραιότητα που θα δοθεί στη χρηματοδότηση σχετικών έργων.

Σε ότι αφορά στους δικαιούχους, η Δ.Α. θα καθορίζει συγκεκριμένα κριτήρια –στη βάση κατευθύνσεων που θα εκδοθούν από την Εθνική Αρχή Συντονισμού- στη βάση των οποίων θα αξιολογεί την ικανότητα και επάρκειά τους να φέρουν σε πέρας με επιτυχία το έργο που τους εγκρίνεται.

Επιπροσθέτως τα επιλεχθέντα έργα θα είναι συμβατά με Σχέδιο διαχείρισης λεκανών απορροής.

Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Κριτήριο αποκλεισμού θα αποτελέσει η περίπτωση φυσικής ολοκλήρωσης μιας πράξης πριν την υποβολή αιτήματος ένταξης για χρηματοδότηση.

Επενδυτική προτεραιότητα	5a - Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα
<p>Όπως αναφέρεται και στο ΕΣΠΑ 2014-2020, κατά τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, παρατηρήθηκε σε ορισμένες περιπτώσεις χαλαρή σύνδεση της υλοποίησης με τα αναμενόμενα αναπτυξιακά αποτελέσματα και την προστιθέμενη αξία των επιλεγόμενων δράσεων. Η νέα περίοδος ακολουθώντας την έμφαση που δίνουν οι κανονισμοί στην επίτευξη αποτελεσμάτων θέτει σαφείς προτεραιότητες και παράλληλα επιδιώκεται η ελαχιστοποίηση επιλογών με λιγότερο ορατά αναπτυξιακά αποτελέσματα.</p> <p>Τέλος, αυξημένη προτεραιότητα στην επιλογή θα δίδεται σε πράξεις που συμβάλουν στην επίτευξη στόχων που συμπεριλαμβάνονται σε διατυπωμένες εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές.</p>	

2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	5a - Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα
Δεν προβλέπεται δημιουργία και λειτουργία χρηματοδοτικών μέσων στη συγκεκριμένη Επενδυτική Προτεραιότητα.	

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	5a - Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα
Δεν προβλέπονται μεγάλα έργα στο πλαίσιο του συγκεκριμένου Άξονα Προτεραιότητας.	

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		5a - Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ		
CO20	Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων: Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα	Άτομα	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			40.000,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	ετήσια
CO21	Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων: Πληθυσμός που ωφελείται από μέτρα δασικής πυροπροστασίας	Άτομα	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			70.000,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	5b
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Προώθηση των επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφάλιση της ανθεκτικότητας στις καταστροφές και ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης των καταστροφών

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	5b1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Βελτίωση/διεύρυνση του βαθμού προστασίας του πληθυσμού των νησιών της Περιφέρειας από σεισμικές καταστροφές
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<i>Προστασία του πληθυσμού και του φυσικού-οικιστικού περιβάλλοντος, απο φυσικές καταστροφές, που οφείλονται σε σεισμικά φαινόμενα.</i>

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		5β1 - Βελτίωση/διεύρυνση του βαθμού προστασίας του πληθυσμού των νησιών της Περιφέρειας από σεισμικές καταστροφές						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T2877	Πληθυσμός που επωφελείται από δράσεις/συστήματα διαχείρισης σεισμικών καταστροφών	Ποσοστό (%)	Μετάβαση	30,00	2015	70,00	* Γεωδυναμικό Ινστιτούτο * Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και προστασίας (Ο.Α.Σ.Π.) * Υπηρεσίες της Περιφέρειας	Κάθε δύο χρόνια (2)

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	5b - Προώθηση των επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφάλιση της ανθεκτικότητας στις καταστροφές και ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης των καταστροφών
Είδος Δράσης:	
<u>Συστήματα πρόγνωσης</u>	
<p>Η δράση αποσκοπεί στην ανάπτυξη μηχανισμού πρόγνωσης σεισμικών φαινομένων, με προτεραιότητα σε περιοχές ευάλωτες σε φυσικές καταστροφές, οι οποίες παρουσιάζουν υψηλή σεισμική επικινδυνότητα, έχουν ήδη πληγεί ή ενδέχεται να πληγούν λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών που επικρατούν σε αυτές, λαμβάνοντας υπόψη την πληθυσμιακή κάλυψη/πυκνότητα. Μέσω των συστημάτων πρόγνωσης δύναται να μετριαστούν οι δυσμενείς επιπτώσεις των σεισμικών φαινομένων, μέσω της αποτελεσματικής πρόληψης και αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών, την προστασία των πολιτών, και του φυσικού- οικιστικού περιβάλλοντος. Η δράση παρουσιάζει συμπληρωματικότητα με τις δράσεις που αφορούν στην χρηματοδότηση μέτρων πολιτικής προστασίας, για φαινόμενα που πρόκειται να εκδηλωθούν κατόπιν της εκδήλωσης του φαινομένου. Οι σχετικές προτάσεις δύναται να περιλαμβάνουν και δράσεις ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης του κοινού.</p>	
Βασικοί Ωφελοούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός της Περιφέρειας.	
Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, λοιποί αρμόδιοι φορείς	

2.A.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	5b - Προώθηση των επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφάλιση της ανθεκτικότητας στις καταστροφές και ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης των καταστροφών
---------------------------------	--

Επενδυτική προτεραιότητα	5b - Προώθηση των επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφάλιση της ανθεκτικότητας στις καταστροφές και ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης των καταστροφών
<p>Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Ε.Π., η Δ.Α. θα εξειδικεύσει συγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα).</p> <p>Οι βασικές αρχές που θα διέπουν τη διαμόρφωση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων για την αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων είναι η αξιολόγηση ως προς τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διατύπωση των κριτηρίων με τρόπο που θα διασφαλίζει τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την ισοτιμία στις επιλογές, ενώ αυξημένη βαρύτητα θα δίδεται σε πράξεις που αναδεικνύουν συνέργειες και συμπληρωματικότητες με άλλες πράξεις, Ταμεία και Ε.Π.</p> <p>Είναι προφανές ότι θα επιλέγονται μόνο πράξεις που συνάδουν με τις επιλεξιμότητες και τους στόχους των Ταμείων και τούτο θα είναι ήδη ξεκάθαρο –μαζί και με όλα τα άλλα κριτήρια- από την πρόσκληση που θα εκδίδεται προς τους δικαιούχους από την Δ.Α.</p> <p>Σε ότι αφορά στους δικαιούχους, η Δ.Α. θα καθορίζει συγκεκριμένα κριτήρια –στη βάση κατευθύνσεων που θα εκδοθούν από την Εθνική Αρχή Συντονισμού- στη βάση των οποίων θα αξιολογεί την ικανότητα και επάρκειά τους να φέρουν σε πέρας με επιτυχία το έργο που τους εγκρίνεται.</p> <p>Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Κριτήριο αποκλεισμού θα αποτελέσει η περίπτωση φυσικής ολοκλήρωσης μιας πράξης πριν την υποβολή αιτήματος ένταξης για χρηματοδότηση.</p> <p>Όπως αναφέρεται και στο ΕΣΠΑ 2014-2020, κατά τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, παρατηρήθηκε σε ορισμένες περιπτώσεις χαλαρή σύνδεση της υλοποίησης με τα αναμενόμενα αναπτυξιακά αποτελέσματα και την προστιθέμενη αξία των επιλεγόμενων δράσεων. Η νέα περίοδος</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	5b - Προώθηση των επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφάλιση της ανθεκτικότητας στις καταστροφές και ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης των καταστροφών
ακολουθώντας την έμφαση που δίνουν οι κανονισμοί στην επίτευξη αποτελεσμάτων θέτει σαφείς προτεραιότητες και παράλληλα επιδιώκεται η ελαχιστοποίηση επιλογών με λιγότερο ορατά αναπτυξιακά αποτελέσματα.	

2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	5b - Προώθηση των επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφάλιση της ανθεκτικότητας στις καταστροφές και ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης των καταστροφών
Δεν προβλέπεται δημιουργία και λειτουργία χρηματοδοτικών μέσων στη συγκεκριμένη Επενδυτική Προτεραιότητα.	

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	5b - Προώθηση των επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφάλιση της ανθεκτικότητας στις καταστροφές και ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης των καταστροφών
Δεν προβλέπονται μεγάλα έργα στο πλαίσιο του συγκεκριμένου Άξονα Προτεραιότητας.	

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		5b - Προώθηση των επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφάλιση της ανθεκτικότητας στις καταστροφές και ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης των καταστροφών							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ		
T2879	Ενέργειες διαχείρισης του σεισμικού κινδύνου	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			12,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	6a
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	6a1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Συμβολή στη ολοκληρωμένη διαχείριση αστικών και ειδικών απόβλητων (απορριμμάτων).
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Μεγιστοποίηση της δυνατότητας ανακύκλωσης στερεών αποβλήτων

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		6a1 - Συμβολή στη ολοκληρωμένη διαχείριση αστικών και ειδικών απόβλητων (απορριμμάτων).						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T2825	Κλάσμα στερών αποβλήτων που οδηγείται σε ανακύκλωση	Ποσοστό (%)	Μετάβαση	1,70	2014	75,00	ΥΠΕΝ/ Διεύθυνση Βιοποικιλότητας, Εδάφους και Διαχείρισης Αποβλήτων	Ετήσια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	6a - Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις
---------------------------------	---

Είδος Δράσης:

Έργα / δράσεις διαχείρισης στερεών αποβλήτων με διαλογή στη πηγή

Η δράση συνδέεται άμεσα με τον πρώτο ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας και αναφέρεται κυρίως σε δράσεις διαχείρισης στερεών αποβλήτων, οι οποίες θα λειτουργήσουν σε μικρή κλίμακα, συμπληρωματικά στην ολοκληρωμένη διαχείριση των απορριμμάτων. Η συγκεκριμένη δράση περιλαμβάνει ενέργειες διαλογής στην πηγή, ανακύκλωση και κομποστοποίηση. Οι υπόλοιπες ενέργειες της ολοκληρωμένης διαχείρισης προβλέπονται στο αντίστοιχο Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα. Δύναται να χρηματοδοτηθούν και λοιπές δράσεις διαχείρισης απορριμμάτων εφόσον προκύπτει συνέργεια-συμπληρωματικότητα, με τις ανωτέρω αναφερόμενες δράσεις, στο πλαίσιο των χρηματοδοτικών δυνατοτήτων της Επενδυτικής Προτεραιότητας

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΤΑ της Περιφέρειας και φορείς τους.

Επενδυτική προτεραιότητα	6a - Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις
---------------------------------	---

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	6a - Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις
---------------------------------	---

Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Ε.Π., η Δ.Α. θα εξειδικεύσει συγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα).

Οι βασικές αρχές που θα διέπουν τη διαμόρφωση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων για την αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων είναι η αξιολόγηση ως προς τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διατύπωση των κριτηρίων με τρόπο που θα διασφαλίζει τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την ισοτιμία στις επιλογές, ενώ αυξημένη βαρύτητα θα δίδεται σε πράξεις που αναδεικνύουν συνέργειες και συμπληρωματικότητες με άλλες πράξεις, Ταμεία και Ε.Π..

Είναι προφανές ότι θα επιλέγονται μόνο πράξεις που συνάδουν με τις επιλεξιμότητες και τους στόχους των Ταμείων και τούτο θα είναι ήδη ξεκάθαρο –μαζί και με όλα τα άλλα κριτήρια- από την πρόσκληση που θα εκδίδεται προς τους δικαιούχους από την Δ.Α..

Σε ότι αφορά στους δικαιούχους, η Δ.Α. θα καθορίζει συγκεκριμένα κριτήρια –στη βάση κατευθύνσεων που θα εκδοθούν από την Εθνική Αρχή Συντονισμού- στη βάση των οποίων θα αξιολογεί την ικανότητα και επάρκειά τους να φέρουν σε πέρας με επιτυχία το έργο που τους εγκρίνεται.

Επενδυτική προτεραιότητα	6a - Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις
---------------------------------	---

Η εφαρμογή σχετικών σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ-ΕΣΔΑ), είναι επιβεβλημένη ενώ δεν θα προκηρυχθούν οι δράσεις έως την υιοθέτηση του εθνικού και περιφερειακού σχεδίου διαχείρισης απορριμμάτων και πρόληψης. Κάθε εξαίρεση από τον κανόνα αυτόν(συμπεριλαμβανομένων και των εμπροσθοβαρών έργων)μπορεί να γίνει αποδεκτή μόνο μετά από γραπτή έγκριση των υπηρεσιών της ΕΕ.

Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Κριτήριο αποκλεισμού θα αποτελέσει η περίπτωση φυσικής ολοκλήρωσης μιας πράξης πριν την υποβολή αιτήματος ένταξης για χρηματοδότηση.

Στο πλαίσιο του Ε.Π. δεν θα χρηματοδοτηθούν έργα κατασκευής χώρων υγειονομικής ταφής απορριμμάτων και λοιπών βασικών υποδομών διαχείρισης απορριμμάτων, με εξαίρεση ενδεχομένως έργα σε μικρά ή πολύ μικρά νησιά της Περιφέρειας, κατά την εφαρμογή στρατηγικών χωρικής ανάπτυξης..

Θα λαμβάνονται υπόψη οι ακόλουθες αρχές κατά την έγκριση έργων στον τομέα της διαχείρισης αποβλήτων:

1. Δεν δικαιολογείται η συγχρηματοδότηση από την ΕΕ σε όλες τις νέες μονάδες μηχανικής-βιολογικής επεξεργασίας όπως προβλέπεται στα Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ). Η συγχρηματοδότηση από την ΕΕ για οποιαδήποτε νέα μονάδα μηχανικής-βιολογικής επεξεργασίας θα περιορίζεται μόνο σε επαρκώς αιτιολογημένες περιπτώσεις, που η χωρητικότητά τους δε θα υπερβαίνει το 50% της παραγόμενης ποσότητας αποβλήτων της εν λόγω Περιφέρειας, έτσι ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος δημιουργίας υπερδιαστασιολογημένων εγκαταστάσεων και οι στόχοι ιεράρχησης των αποβλήτων τηρούνται πλήρως. Επιπλέον, τα έργα αυτά θα πρέπει να σχεδιάζονται και κατασκευάζονται με τρόπο που να επιτρέπει στο μέλλον τη μετατροπή τους, ώστε να εκτελούν εργασίες ανακύκλωσης. Αυτό ισχύει για όλα τα μη μεγάλα και τα μεγάλα έργα.
2. Θα πρέπει να δίνεται προτεραιότητα στη συγχρηματοδότηση από την ΕΕ των έργων για τη χωριστή συλλογή, την ανακύκλωση, εκστρατείες εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης και για την κατασκευή μονάδων κομποστοποίησης.
3. Η χωριστή συλλογή πέντε κατηγοριών αποβλήτων (χαρτιού, πλαστικού, μετάλλου, γυαλιού και βιολογικών αποβλήτων), όπως καθορίζεται στο ελληνικό εθνικό σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων (ΕΣΔΑ), πρέπει να υλοποιηθεί χωρίς καθυστέρηση. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για

Επενδυτική προτεραιότητα	6a - Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις
<p>όλους τους δήμους και τις περιφέρειες όπου προβλέπονται μονάδες μηχανικής-βιολογικής επεξεργασίας. Οι δήμοι αυτοί καλούνται να δημιουργήσουν όσο το δυνατόν γρηγορότερα ένα λειτουργικό σύστημα χωριστής συλλογής των πέντε αυτών κατηγοριών αποβλήτων σε συμμόρφωση με το ΕΣΔΑ πριν την υλοποίηση των ειδικών έργων που συγχρηματοδοτούνται από την ΕΕ ή στο πλαίσιο της υλοποίησής τους.</p> <p>Τέλος, αυξημένη προτεραιότητα στην επιλογή θα δίδεται σε πράξεις που συμβάλουν στην επίτευξη στόχων που συμπεριλαμβάνονται σε διατυπωμένες εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές.</p>	

2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	6a - Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις
<p>Δεν προβλέπεται δημιουργία και λειτουργία χρηματοδοτικών μέσων στη συγκεκριμένη Επενδυτική Προτεραιότητα.</p>	

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	6a - Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις
<p>Δεν προβλέπονται μεγάλα έργα στο πλαίσιο του συγκεκριμένου Άξονα Προτεραιότητας.</p>	

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		6a - Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ		
CO17	Στερεά απόβλητα: Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων	Τόνου/έτος	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			5.000,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	6b
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	6b1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Προστασία των οικολογικά ευαίσθητων ή/και τουριστικών περιοχών, απο λύματα
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Αύξηση της ελκυστικότητας των κατοικημένων τουριστικών περιοχών
Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	6b2
Τίτλος του ειδικού στόχου	Βελτίωση της διαχείρισης πόσιμου ύδατος
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Αύξηση της ελκυστικότητας των κατοικημένων τουριστικών περιοχών

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		6b1 - Προστασία των οικολογικά ευαίσθητων ή/και τουριστικών περιοχών, απο λύματα						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T2826	Πληθυσμός που εξυπηρετείται απο βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	Ισοδύναμο πληθυσμού	Μετάβαση	200.000,00	2014	240.000,00	ΥΠΕΝ/ΕΓΥ/ Διεύθυνση Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος	Κάθε δύο (2) χρόνια

Ειδικός στόχος		6b2 - Βελτίωση της διαχείρισης πόσιμου ύδατος						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T2827	Πληθυσμός που εξυπηρετείται απο επαρκή και βελτιωμένη παροχή νερού	Φυσικά πρόσωπα	Μετάβαση	185.000,00	2014	280.000,00	ΥΠΕΝ/ΕΓΥ/ Διεύθυνση Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος	Κάθε δύο (2) χρόνια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	6b - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις
---------------------------------	--

Τα νέα έργα θα πρέπει να γίνονται προγραμματισμένα και συντονισμένα, σύμφωνα και με τις προβλέψεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, ώστε να εξασφαλίζεται η αειφορία και ο σεβασμός στο περιβάλλον.

Είδος Δράσης:

Έργα ορθολογικής και αποδοτικής διαχείρισης πόσιμου ύδατος.

Με την ολοκλήρωση και έγκριση του απαραίτητου σχεδίου διαχείρισης λεκανών απορροής, θα προκύψουν στοχευμένες ενέργειες και έργα με στόχο την διατήρηση και βελτίωση του υδάτινου αποθέματος της Περιφέρειας. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί σε δράσεις που αφορούν στην μείωση των διαρροών του πεπαλαιωμένου δικτύου ύδρευσης (αντικατάσταση δικτύων ύδρευσης), και σε έργα κάλυψης των υδρευτικών αναγκών των νησιών (μηχανολογικός εξοπλισμός για την καλύτερη αξιοποίηση των υδατικών πόρων-περιορισμός διαρροών και κατανάλωσης)

Προϋπόθεση ή / και ταύτιση με τον πρώτο ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: ΟΤΑ της Περιφέρειας και φορείς της.

Επενδυτική προτεραιότητα	6b - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις
---------------------------------	--

Είδος Δράσης:

Συμπληρωματικά έργα ολοκλήρωσης των υποδομών για τη βελτίωση επεξεργασίας λυμάτων, σε οικολογικά ευαίσθητες περιοχές, καθώς και σε τουριστικές περιοχές.

Η δράση συνδέεται με τον δεύτερο ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας και περιλαμβάνει ενέργειες διαχείρισης υγρών αποβλήτων, σε τουριστικές ή/και ευαίσθητες οικολογικά περιοχές. Προτεραιότητα θα δοθεί σε επενδύσεις σε περιοχές με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 2000 κατοίκων, δευτερευόντως επενδύσεις σε περιοχές με μικρότερο ισοδύναμο πληθυσμό θα πρέπει να αιτιολογούνται δεόντως από τεχνική και οικονομική άποψη.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Δήμοι της Περιφέρειας και φορείς τους.

Είδος Δράσης:

Έργα αξιοποίησης επιφανειακών και θαλάσσιων υδάτων για χρήση ή / και για εμπλουτισμό του υδροφόρου ορίζοντα.

Επενδυτική προτεραιότητα	6b - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις
<p>Επίσης προβλέπονται έργα εμπλουτισμού του υδροφόρου ορίζοντα και επεξεργασίας θαλάσσιων υδάτων με σκοπό την επάρκεια για την κάλυψη των απαιτούμενων υδρευτικών αναγκών και την αναβάθμιση της ποιότητας των υδάτων στα νησιά.</p> <p>Ταύτιση με τον δεύτερο ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας</p> <p>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός της Περιφέρειας.</p> <p>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες Περιφέρειας, Υπηρεσίες Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ΟΤΑ</p>	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	6b - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις
<p>Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Ε.Π., η Δ.Α. θα εξειδικεύσει συγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα).</p> <p>Οι βασικές αρχές που θα διέπουν τη διαμόρφωση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων για την αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων είναι η αξιολόγηση ως προς τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διατύπωση των κριτηρίων με τρόπο που θα διασφαλίζει τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την ισοτιμία στις επιλογές, ενώ αυξημένη βαρύτητα θα δίδεται σε</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	6b - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις
<p>πράξεις που αναδεικνύουν συνέργειες και συμπληρωματικότητες με άλλες πράξεις, Ταμεία και Ε.Π..</p> <p>Είναι προφανές ότι θα επιλέγονται μόνο πράξεις που συνάδουν με τις επιλεξιμότητες και τους στόχους των Ταμείων και τούτο θα είναι ήδη ξεκάθαρο –μαζί και με όλα τα άλλα κριτήρια- από την πρόσκληση που θα εκδίδεται προς τους δικαιούχους από την Δ.Α..</p> <p>Σε ότι αφορά στους δικαιούχους, η Δ.Α. θα καθορίζει συγκεκριμένα κριτήρια –στη βάση κατευθύνσεων που θα εκδοθούν από την Εθνική Αρχή Συντονισμού- στη βάση των οποίων θα αξιολογεί την ικανότητα και επάρκειά τους να φέρουν σε πέρας με επιτυχία το έργο που τους εγκρίνεται.</p> <p>Η συνάφεια των έργων με το σχετικό σχέδιο διαχείρισης λεκανών απορροής για το υδατικό διαμέρισμα του Βορείου Αιγαίου είναι επιβεβλημένη.</p> <p>Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Κριτήριο αποκλεισμού θα αποτελέσει η περίπτωση φυσικής ολοκλήρωσης μιας πράξης πριν την υποβολή αιτήματος ένταξης για χρηματοδότηση.</p> <p>Όσον αφορά στις επενδύσεις διαχείρισης λυμάτων προτεραιότητα θα δοθεί σε επενδύσεις σε περιοχές με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 2000 κατοίκων και δευτερευόντως σε επενδύσεις σε περιοχές με μικρότερο ισοδύναμο πληθυσμό οικολογικά και τουριστικά ευαίσθητες, οι οποίες θα πρέπει να αιτιολογούνται δεόντως από τεχνική και οικονομική άποψη. Κατ’ εξαίρεση δύναται να χρηματοδοτηθούν έργα σε μικρότερους οικισμούς στο πλαίσιο ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων, πέραν αυτών, η χρηματοδότηση έργων σε οικισμούς που δεν εμπίπτουν στο πλαίσιο της Οδηγίας, είναι εφικτή εφ’ όσον έχοθιν δρομολογηθεί οι ενέργειες για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της Οδηγίας όπως αυτές αποτυπώνονται στα Περιφερειακά Σχέδια.</p> <p>Όπως αναφέρεται και στο ΕΣΠΑ 2014-2020, κατά τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, παρατηρήθηκε σε ορισμένες περιπτώσεις χαλαρή σύνδεση της υλοποίησης με τα αναμενόμενα αναπτυξιακά αποτελέσματα και την προστιθέμενη αξία των επιλεγόμενων δράσεων. Η νέα περίοδος ακολουθώντας την έμφαση που δίνουν οι κανονισμοί στην επίτευξη αποτελεσμάτων θέτει σαφείς προτεραιότητες και παράλληλα επιδιώκεται η</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	6b - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις
ελαχιστοποίηση επιλογών με λιγότερο ορατά αναπτυξιακά αποτελέσματα.	
Τέλος, αυξημένη προτεραιότητα στην επιλογή θα δίδεται σε πράξεις που συμβάλουν στην επίτευξη στόχων που συμπεριλαμβάνονται σε διατυπωμένες εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές.	

2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	6b - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις
Δεν προβλέπεται δημιουργία και λειτουργία χρηματοδοτικών μέσων στη συγκεκριμένη Επενδυτική Προτεραιότητα.	

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	6b - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις
Δεν προβλέπονται μεγάλα έργα στο πλαίσιο του συγκεκριμένου Άξονα Προτεραιότητας.	

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		6b - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις					
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή	Συχνότητα υποβολής

				περίπτωση)	A	Γ	Σ	στοιχείων	εκθέσεων
CO18	Υδρευση: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης	Άτομα	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			45.000,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια
CO19	Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	Ισοδύναμο πληθυσμού	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			8.000,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	6c
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς

2.A.5 Ειδικό στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	6c1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Βελτίωση της ελκυστικότητας των φυσικών και πολιτιστικών πόρων της Περιφέρειας
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Αναπτυξιακή αξιοποίηση των πολιτιστικών πόρων.

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		6c1 - Βελτίωση της ελκυστικότητας των φυσικών και πολιτιστικών πόρων της Περιφέρειας						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T2828	Επισκέψεις σε πόλους έλξης πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς	Αριθμός	Μετάβαση	104.000,00	2015	150.000,00	ΕΛΣΤΑΤ/Ερευνα Κίνησης Μουσείων και Αρχαιολογικών Χώρων	Ετήσια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς
Είδος Δράσης:	
<u>Ενίσχυση των επενδύσεων για την προστασία και αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.</u>	
<p>Η δράση αφορά σε δημιουργία επισκέψιμων μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και μουσείων σε τοπικό, περιφερειακό γεωγραφικό επίπεδο και σε επεμβάσεις σε θεματικά μουσεία επίσης σε μουσειακές υποδομές και σε πιστοποίηση των μουσείων. Συγκεκριμένα προβλέπονται επεμβάσεις στα μνημεία της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς ,δημιουργία πολιτιστικών δικτύων, επεμβάσεις που θα διευκολύνουν την πρόσβαση των επισκεπτών, επεμβάσεις στα μνημεία που αποτελούν καθιερωμένους τουριστικούς προορισμούς και αναδυόμενους νέους πόλους τουριστικού ενδιαφέροντος ή που συγκεντρώνουν το ενδιαφέρον επισκεπτών προερχόμενων από τις νέες τουριστικές αγορές, ανάδειξη μνημείων και αρχαιολογικών χώρων κατά μήκος θαλάσσιων δρόμων και περιοχών, ανάδειξη μνημείων και αρχαιολογικών χώρων σε μικρά νησιά, επεμβάσεις σε μουσεία κλπ.</p>	
Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός και οι επισκέπτες της Περιφέρειας	
Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού, ΟΤΑ, Αρμόδιοι Φορείς	

Είδος Δράσης:**Προστασία και ανάδειξη της φυσικής κληρονομιάς (επίγειας και θαλάσσιας) και τουριστική αξιοποίηση υπόγειων φυσικών πόρων (ιαματικά νερά)**

Δράσεις που αποσκοπούν στην ανάδειξη του φυσικού πλούτου της Περιφέρειας, ως ιδιαίτερο στοιχείο προσέλκυσης επισκεπτών.

Η δράση αφορά σε προστασία, προβολή και ανάδειξη των φυσικών πόρων (φυσικά μνημεία, αξιόλογοι φυσικοί πόροι, οικοτουριστικές διαδρομές, υποδομές εξυπηρέτησης υπαίθριων δραστηριοτήτων κλπ) στα νησιά της περιφέρειας ώστε να αναδειχτεί η δυνατότητα τουριστικής αξιοποίησης του τοπικού φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος. Με τον τρόπο αυτό η επίγεια και θαλάσσια φυσική κληρονομιά της περιοχής αναδεικνύεται - εκτός των άλλων - και ως τουριστικός πόρος. Αφορά επίσης στην αξιοποίηση του πλούσιου υπόγειου δυναμικού των νησιών σε ιαματικά νερά ώστε οι συγκεκριμένες περιοχές αλλά και ευρύτερα όλος ο περιφερειακός χώρος να αναβαθμιστούν – εκτός των άλλων – και τουριστικά αναδεικνύοντας την υψηλή προστιθέμενη αξία ενός σημαντικού φυσικού πόρου (παρεμβάσεις στην κατεύθυνση εναλλακτικών μορφών τουρισμού, με έμφαση στον θερμαλιστικό-ιαματικό τουρισμό).

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός και οι επισκέπτες της Περιφέρειας

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας, ΟΤΑ, ΝΠΙΔ, Φορείς Διαχείρισης, Αρμόδιοι φορείς.

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς
<p>Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Ε.Π., η Δ.Α. θα εξειδικεύσει συγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα).</p> <p>Οι βασικές αρχές που θα διέπουν τη διαμόρφωση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων για την αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων είναι η αξιολόγηση ως προς τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διατύπωση των κριτηρίων με τρόπο που θα διασφαλίζει τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την ισοτιμία στις επιλογές, ενώ αυξημένη βαρύτητα θα δίδεται σε πράξεις που αναδεικνύουν συνέργειες και συμπληρωματικότητες με άλλες πράξεις, Ταμεία και Ε.Π..</p> <p>Είναι προφανές ότι θα επιλέγονται μόνο πράξεις που συνάδουν με τις επιλεξιμότητες και τους στόχους των Ταμείων και τούτο θα είναι ήδη ξεκάθαρο –μαζί και με όλα τα άλλα κριτήρια- από την πρόσκληση που θα εκδίδεται προς τους δικαιούχους από την Δ.Α..</p> <p>Σε ότι αφορά στους δικαιούχους, η Δ.Α. θα καθορίζει συγκεκριμένα κριτήρια –στη βάση κατευθύνσεων που θα εκδοθούν από την Εθνική Αρχή Συντονισμού- στη βάση των οποίων θα αξιολογεί την ικανότητα και επάρκειά τους να φέρουν σε πέρας με επιτυχία το έργο που τους εγκρίνεται.</p> <p>Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Κριτήριο αποκλεισμού θα αποτελέσει η περίπτωση φυσικής ολοκλήρωσης μιας πράξης πριν την υποβολή αιτήματος ένταξης για χρηματοδότηση.</p> <p>Όπως αναφέρεται και στο ΕΣΠΑ 2014-2020, κατά τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, παρατηρήθηκε σε ορισμένες περιπτώσεις χαλαρή</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς
<p>σύνδεση της υλοποίησης με τα αναμενόμενα αναπτυξιακά αποτελέσματα και την προστιθέμενη αξία των επιλεγόμενων δράσεων. Η νέα περίοδος ακολουθώντας την έμφαση που δίνουν οι κανονισμοί στην επίτευξη αποτελεσμάτων θέτει σαφείς προτεραιότητες και παράλληλα επιδιώκεται η ελαχιστοποίηση επιλογών με λιγότερο ορατά αναπτυξιακά αποτελέσματα.</p> <p>Τέλος, αυξημένη προτεραιότητα στην επιλογή θα δίδεται σε πράξεις που συμβάλουν στην επίτευξη στόχων που συμπεριλαμβάνονται σε διατυπωμένες εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές.</p>	

2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς
<p>Δεν προβλέπεται δημιουργία και λειτουργία χρηματοδοτικών μέσων στη συγκεκριμένη Επενδυτική Προτεραιότητα.</p>	

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς
<p>Δεν προβλέπονται μεγάλα έργα στο πλαίσιο του συγκεκριμένου Άξονα Προτεραιότητας.</p>	

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
CO09	Αειφόρος Τουρισμός: Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών	Επισκέψεις/έτος	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			42.000,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	6d
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	6d1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Διεύρυνση των παρεμβάσεων προστασίας και ανάδειξης των οικοτόπων της Περιφέρειας
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Βελτίωση του επιπέδου προστασίας /διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος.

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		6d1 - Διεύρυνση των παρεμβάσεων προστασίας και ανάδειξης των οικοτόπων της Περιφέρειας						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T2829	Προστατευόμενες περιοχές (Σύνολο περιοχών Natura 2000) με εργαλεία διαχείρισης	Ποσοστό (%)	Μετάβαση	0,00	2014	100,00	ΥΠΕΝ/Διεύθυνση Βιοποικιλότητας Εδάφους και Διαχείρισης Αποβλήτων * Έρευνα Πεδίου	ΕΕΥ 2018 ΤΕΥ 2025

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	6d - Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών
---------------------------------	---

Είδος Δράσης:

Δράσεις αποκατάστασης και φύλαξης των οικοσυστημάτων.

Αφορά δράσεις και έργα για την φύλαξη, αναβάθμιση και αποκατάσταση των ευαίσθητων οικοσυστημάτων των νησιών του Β. Αιγαίου.

Ενδεικτικά θα χρηματοδοτηθούν δράσεις που αφορούν σε υποδομές και εξοπλισμό για την συστηματική παρακολούθηση ειδών και οικοσυστημάτων περιλαμβανομένων των περιοχών Natura, δημιουργία υποδομών διατήρησης αυτοφυών και καλλιεργούμενων ειδών (μέτρα αντιμετώπισης των βιολογικών εισβολών, αποκατάσταση υποβαθμισμένων οικοσυστημάτων, αντιμετώπιση παράνομων δραστηριοτήτων, προστασία από την διάβρωση-ερημοποίηση).

Ταύτιση με τον ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός της περιφέρειας, οι επισκέπτες των προστατευόμενων περιοχών.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Δασικές Υπηρεσίες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, Δήμοι, Περιφέρεια, Φορείς Διαχείρισης.

Επενδυτική προτεραιότητα	6d - Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών
---------------------------------	---

Είδος Δράσης:

Δράσεις / έργα ανάδειξης των οικοσυστημάτων.

Αφορά σε δράσεις και έργα για την ανάδειξη των οικοσυστημάτων, περιλαμβανομένων των περιοχών Natura, με στοχευμένες παρεμβάσεις ανάδειξης, αξιοποίησης και προβολής τους με τήρηση των μέγιστων μέτρων περιβαλλοντικής προστασίας τους (όπως ενδεικτικά ανάληψη και προώθηση πρωτοβουλιών αιεφόρου ανάπτυξης (καταφύγια χερσαίων/θαλάσσιων ειδών, θεματικών οικοπάρκων, ανάπτυξη υπηρεσιών οικοσυστημάτων, ευαισθητοποίηση πληθυσμού).

Ταύτιση με τον ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός της περιφέρειας, οι επισκέπτες των προστατευόμενων περιοχών.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Δασικές Υπηρεσίες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, Δήμοι, Περιφέρεια, Φορείς Διαχείρισης.

Είδος Δράσης:

Επενδυτική προτεραιότητα	6d - Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών
---------------------------------	---

Δράσεις Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών

Αφορά σε δράσεις που στοχεύουν στη βελτίωση του βαθμού διατήρησης προστατευόμενων οικοτόπων και ειδών (Οδηγία 92/43/ΕΟΚ και 2007/147/ΕΚ) των οποίων ο σημερινός βαθμός διατήρησης κρίνεται μη ικανοποιητικός (π.χ. δράσεις διαχειριστικές, δράσεις ενημέρωσης - πληροφόρησης, δράσεις αποκατάστασης οικοσυστημάτων, δράσεις υποστήριξης τοπικής κοινωνίας σε σχέση με περιορισμούς που θέτει η εφαρμογή των μέτρων κλπ)

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός της περιφέρειας, οι επισκέπτες των προστατευόμενων περιοχών.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Φορείς Διαχείρισης.

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	6d - Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών
---------------------------------	---

Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Ε.Π., η Δ.Α. θα εξειδικεύσει συγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα).

Οι βασικές αρχές που θα διέπουν τη διαμόρφωση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων για την αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων είναι η αξιολόγηση ως προς τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διατύπωση των

Επενδυτική προτεραιότητα	6d - Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών
<p>κριτηρίων με τρόπο που θα διασφαλίζει τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την ισοτιμία στις επιλογές, ενώ αυξημένη βαρύτητα θα δίδεται σε πράξεις που αναδεικνύουν συνέργειες και συμπληρωματικότητες με άλλες πράξεις, Ταμεία και Ε.Π..</p> <p>Είναι προφανές ότι θα επιλέγονται μόνο πράξεις που συνάδουν με τις επιλεξιμότητες και τους στόχους των Ταμείων και τούτο θα είναι ήδη ξεκάθαρο –μαζί και με όλα τα άλλα κριτήρια- από την πρόσκληση που θα εκδίδεται προς τους δικαιούχους από την Δ.Α..</p> <p>Σε ότι αφορά στους δικαιούχους, η Δ.Α. θα καθορίζει συγκεκριμένα κριτήρια –στη βάση κατευθύνσεων που θα εκδοθούν από την Εθνική Αρχή Συντονισμού- στη βάση των οποίων θα αξιολογεί την ικανότητα και επάρκειά τους να φέρουν σε πέρας με επιτυχία το έργο που τους εγκρίνεται.</p> <p>Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Κριτήριο αποκλεισμού θα αποτελέσει η περίπτωση φυσικής ολοκλήρωσης μιας πράξης πριν την υποβολή αιτήματος ένταξης για χρηματοδότηση.</p> <p>Όπως αναφέρεται και στο ΕΣΠΑ 2014-2020, κατά τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, παρατηρήθηκε σε ορισμένες περιπτώσεις χαλαρή σύνδεση της υλοποίησης με τα αναμενόμενα αναπτυξιακά αποτελέσματα και την προστιθέμενη αξία των επιλεγόμενων δράσεων. Η νέα περίοδος ακολουθώντας την έμφαση που δίνουν οι κανονισμοί στην επίτευξη αποτελεσμάτων θέτει σαφείς προτεραιότητες και παράλληλα επιδιώκεται η ελαχιστοποίηση επιλογών με λιγότερο ορατά αναπτυξιακά αποτελέσματα.</p> <p>Τέλος, αυξημένη προτεραιότητα στην επιλογή θα δίδεται σε πράξεις που συμβάλουν στην επίτευξη στόχων που συμπεριλαμβάνονται σε διατυπωμένες εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές.</p>	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	6d - Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών
Δεν προβλέπεται δημιουργία και λειτουργία χρηματοδοτικών μέσων στη συγκεκριμένη Επενδυτική Προτεραιότητα.	

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	6d - Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών
Δεν προβλέπονται μεγάλα έργα στο πλαίσιο του συγκεκριμένου Άξονα Προτεραιότητας.	

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		6d - Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
CO23	Φύση και βιοποικιλότητα: Επιφάνεια οικοτόπων που λαμβάνουν ενίσχυση για να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης	Εκτάρια	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			55.000,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια

2.Α.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	6e
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	6e1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Αύξηση της λειτουργικότητας των αστικών κέντρων και βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων αστικών κέντρων, μέσω αναβάθμισης του αστικού περιβάλλοντος

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		6e1 - Αύξηση της λειτουργικότητας των αστικών κέντρων και βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T2830	Ωφελούμενος πληθυσμός αστικών κέντρων ή/και κέντρων με συγκέντρωση λειτουργιών αστικού τύπου	Αριθμός	Μετάβαση	76.158,00	2015	56.506,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	6e - Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου
---------------------------------	---

Είδος Δράσης:

Προώθηση δράσεων αναβάθμισης αστικού φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

Αφορά δράσεις για την βελτίωση, ανάδειξη και αναβάθμιση του φυσικού, δομημένου και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος των νησιών της Περιφέρειας. Ενδεικτικά περιλαμβάνονται αναπλάσεις αστικών περιοχών, διαμορφώσεις χώρων πρασίνου, έργα βελτίωσης της κινητικότητας σε αστικά κέντρα με κατάλληλες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, αποκαταστάσεις δημόσιων κτιρίων για αναζωογόνηση περιοχών, δημιουργία πολυχώρων τοπικής εμβέλειας κλπ

Ταύτιση με τον ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο αστικός πληθυσμός της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας, Δήμοι.

Επενδυτική προτεραιότητα	6ε - Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου
---------------------------------	---

Είδος Δράσης:

Ενίσχυση / προώθηση βιοκλιματικών αναπλάσεων στα αστικά κέντρα

Η παρέμβαση αφορά σε βιοκλιματικές αναπλάσεις κυρίως στα αστικά κέντρα των νησιών της Περιφέρειας, για την βελτίωση της καθημερινής ζωής και την περιβαλλοντική άνεση των κατοίκων,

Ταύτιση με τον ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Κάτοικοι αστικών περιοχών

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Δήμοι

Είδος Δράσης:

Προώθηση δράσεων αστικής κινητικότητας

Θα υλοποιηθούν πιλοτικές δράσεις περιορισμένης εμβέλειας και στα πλαίσια ολοκληρωμένων παρεμβάσεων για την προώθηση αστικής κινητικότητας, που θα αναδείξουν την σημασία που διαδραματίζει η αναγκαιότητα εφαρμογής αειφορικών και εναλλακτικών τρόπων μεταφοράς.

Επενδυτική προτεραιότητα	6e - Ανάλυση δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου
<p>Ταύτιση με τον ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας.</p> <p>Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Κάτοικοι αστικών περιοχών</p> <p>Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Δήμοι / Άλλοι αρμόδιοι φορείς</p>	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	6e - Ανάλυση δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου
<p>Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Ε.Π., η Δ.Α. θα εξειδικεύσει συγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα).</p> <p>Οι βασικές αρχές που θα διέπουν τη διαμόρφωση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων για την αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων είναι η αξιολόγηση ως προς τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διατύπωση των κριτηρίων με τρόπο που θα διασφαλίζει τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την ισοτιμία στις επιλογές, ενώ αυξημένη βαρύτητα θα δίδεται σε πράξεις που αναδεικνύουν συνέργειες και συμπληρωματικότητες με άλλες πράξεις, Ταμεία και Ε.Π..</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	6e - Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου
---------------------------------	---

Είναι προφανές ότι θα επιλέγονται μόνο πράξεις που συνάδουν με τις επιλεξιμότητες και τους στόχους των Ταμείων και τούτο θα είναι ήδη ξεκάθαρο –μαζί και με όλα τα άλλα κριτήρια- από την πρόσκληση που θα εκδίδεται προς τους δικαιούχους από την Δ.Α..

Σε ότι αφορά στους δικαιούχους, η Δ.Α. θα καθορίζει συγκεκριμένα κριτήρια –στη βάση κατευθύνσεων που θα εκδοθούν από την Εθνική Αρχή Συντονισμού- στη βάση των οποίων θα αξιολογεί την ικανότητα και επάρκειά τους να φέρουν σε πέρας με επιτυχία το έργο που τους εγκρίνεται.

Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Κριτήριο αποκλεισμού θα αποτελέσει η περίπτωση φυσικής ολοκλήρωσης μιας πράξης πριν την υποβολή αιτήματος ένταξης για χρηματοδότηση.

Όπως αναφέρεται και στο ΕΣΠΑ 2014-2020, κατά τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, παρατηρήθηκε σε ορισμένες περιπτώσεις χαλαρή σύνδεση της υλοποίησης με τα αναμενόμενα αναπτυξιακά αποτελέσματα και την προστιθέμενη αξία των επιλεγόμενων δράσεων. Η νέα περίοδος ακολουθώντας την έμφαση που δίνουν οι κανονισμοί στην επίτευξη αποτελεσμάτων θέτει σαφείς προτεραιότητες και παράλληλα επιδιώκεται η ελαχιστοποίηση επιλογών με λιγότερο ορατά αναπτυξιακά αποτελέσματα.

Τέλος, αυξημένη προτεραιότητα στην επιλογή θα δίδεται σε πράξεις που συμβάλουν στην επίτευξη στόχων που συμπεριλαμβάνονται σε διατυπωμένες εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές όπως της Έξυπνης Εξειδίκευσης, των ΤΠΕ, της Φτώχειας και του Κοινωνικού Αποκλεισμού, της Υγείας κλπ.

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	6e - Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου
<p>Η χρήση ή όχι Μέσων Χρηματοδοτικής Τεχνικής στα Επιχειρησιακά προγράμματα, η μορφή που τα εν λόγω μέσα θα λάβουν, οι μηχανισμοί και ο τρόπος διαχείρισής τους, το χρηματοδοτικό κενό που τα μέσα αυτά πρέπει να καλύψουν άρα και οι απαιτούμενοι πόροι που θα διατεθούν, ο συνδυασμός τους με άλλες μορφές ενίσχυσης ή όχι, θα είναι το αποτέλεσμα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων που εκπονούνται, βάση των προβλέψεων του άρθρου 37.2. του Καν. 1303/2014 και των κατευθύνσεων της Ε.Ε. Στο αποτέλεσμα των εν λόγω αξιολογήσεων θα περιλαμβάνεται η αποτύπωση των αναγκών της πραγματικής οικονομίας, η προτεινόμενη επενδυτική στρατηγική, η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των εν λόγω μέσων, η εξέταση της δυνατότητας προσέλκυσης πρόσθετων πόρων και κάθε άλλη λεπτομέρεια απαραίτητη για την εξειδίκευσή τους.</p> <p>Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες αποτελεσμάτων, θα συμπληρωθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013</p>	

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	6e - Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου
<p>Δεν προβλέπονται μεγάλα έργα στο πλαίσιο του συγκεκριμένου Άξονα Προτεραιότητας.</p>	

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		6e - Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου					
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων

					A	Γ	Σ		
CO38	Αστική ανάπτυξη: Δημιουργία ή ανάπλαση υπαίθριων χώρων σε αστικές περιοχές	Τετραγωνικά μέτρα	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			1.120.000,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια
CO39	Αστική ανάπτυξη: Ανέγερση ή ανακαίνιση δημόσιων ή εμπορικών κτιρίων σε αστικές περιοχές	Τετραγωνικά μέτρα	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			4.000,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια

2.A.7 Κοινωνική καινοτομία, διεθνική συνεργασία και συμβολή στους θεματικούς στόχους 1-7

Άξονας προτεραιότητας	3 - Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής
Ο συγκεκριμένος Άξονας Προτεραιότητας δεν περιλαμβάνει δράσεις συγχρηματοδοτούμενες από το ΕΚΤ.	

2.A.8 Πλαίσιο επιδόσεων

Πίνακας 6: Πλαίσιο επιδόσεων του άξονα προτεραιότητας (ανά Ταμείο και, για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, ανά κατηγορία περιφέρειας)

Άξονας προτεραιότητας		3 - Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής											
ID	Τύπος δείκτη	Δείκτης ή βασικό στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Ορόσημο για το 2018			Τελικός στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Επεξήγηση της σημασίας του δείκτη, ανάλογα με την περίπτωση
						A	Γ	Σ	A	Γ	Σ		
CO09	O	Αειφόρος Τουρισμός: Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών	Επισκέψεις/έτος	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			0			42.000,00	Σύστημα παρακολούθησης	Από εγκεκριμένες/ενταγμένες πράξεις
CO18	O	Υδρευση: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης	Άτομα	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			4500			45.000,00	Σύστημα Παρακολούθησης	Από τις εγκεκριμένες / ενταγμένες πράξεις
CO19	O	Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	Ισοδύναμο πληθυσμού	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			2000			8.000,00	Σύστημα Παρακολούθησης	Από τις εγκεκριμένες / ενταγμένες πράξεις
CO31	O	Ενεργειακή απόδοση: Αριθμός νοικοκυριών που κατατάσσονται σε καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης	Νοικοκυριά	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			0			635,00	Σύστημα παρακολούθησης	Από εγκεκριμένες/ενταγμένες πράξεις
F100	F	Ποσό πιστοποιημένων Δαπανών	€	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			20.318.000,00			127.112.042,00	Σύστημα Παρακολούθησης	Από εγκεκριμένες / ενταγμένες πράξεις
K303	I	Υπογεγραμμένες συμβάσεις κύριων υποέργων που συνδέονται με τον δείκτη CO09.	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			6			0,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Από εγκεκριμένες/ενταγμένες πράξεις
K302	I	Αριθμός νοικοκυριών με απόφαση χορήγησης επιμέρους ενίσχυσης για την αναβάθμιση της ενεργειακής απόδοσης των κατοικιών τους.	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			100			0,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Από εγκεκριμένες/ενταγμένες πράξεις

Πρόσθετες ποιοτικές πληροφορίες σχετικά με τη δημιουργία του πλαισίου επιδόσεων

Η εκτίμηση των τιμών στόχου του οικονομικού δείκτη έλαβε υπόψη την υποχρέωση του κανόνα n+3 ενώ η στοχοθέτηση και ποσοτικοποίηση των δεικτών εκκροής έγινε με βάση και την εμπειρία της προγραμματικής περιόδου 2007-2013 αναφορικά με το περιεχόμενο και το χρονοδιάγραμμα των παρεμβάσεων.

2.A.9 Κατηγορίες παρέμβασης

Κατηγορίες παρέμβασης που αντιστοιχούν στο περιεχόμενο του άξονα προτεραιότητας με βάση ονοματολογία που θεσπίζει η Επιτροπή και ενδεικτική κατανομή της στήριξης της Ένωσης.

Πίνακες 7-11: Κατηγορίες παρέμβασης

Πίνακας 7: Διάσταση 1 – Τομέας παρέμβασης

Άξονας προτεραιότητας		3 - Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Μετάβαση	013. Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση της δημόσιας υποδομής, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα	10.000.000,00
ERDF	Μετάβαση	014. Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση του υφιστάμενου οικιστικού αποθέματος, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα	6.000.000,00
ERDF	Μετάβαση	017. Διαχείριση οικιακών απορριμμάτων (συμπεριλαμβανομένης της ελαχιστοποίησης, της διαλογής και μέτρων ανακύκλωσης)	4.500.000,00
ERDF	Μετάβαση	018. Διαχείριση οικιακών απορριμμάτων (συμπεριλαμβανομένης της μηχανικής βιολογικής επεξεργασίας, της θερμικής επεξεργασίας, της αποτέφρωσης και της υγειονομικής ταφής)	4.500.000,00
ERDF	Μετάβαση	020. Παροχή νερού για ανθρώπινη κατανάλωση (υποδομή εξαγωγής, επεξεργασίας, αποθήκευσης και διανομής)	6.500.000,00
ERDF	Μετάβαση	021. Διαχείριση υδάτων και εξοικονόμηση πόσιμου νερού (συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών, του εφοδιασμού σε νερό, των ειδικών μέτρων προσαρμογής στην αλλαγή του κλίματος, της μέτρησης σε επίπεδο περιοχής και καταναλωτή, των συστημάτων χρέωσης και της μείωσης των διαρροών)	9.500.000,00
ERDF	Μετάβαση	022. Επεξεργασία λυμάτων	10.000.000,00
ERDF	Μετάβαση	083. Μέτρα για την ποιότητα του αέρα	8.000.000,00
ERDF	Μετάβαση	086. Προστασία, αναστήλωση και βιώσιμη χρήση των περιοχών Natura 2000	2.600.000,00
ERDF	Μετάβαση	087. Προσαρμογή σε μέτρα για την κλιματική αλλαγή και πρόληψη και διαχείριση κινδύνων σχετικών με το κλίμα, π.χ. διάβρωση, πυρκαγιές, πλημμύρες, καταιγίδες και ξηρασία, συμπεριλαμβανομένης της αύξησης της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και συστημάτων και υποδομών διαχείρισης καταστροφών	9.600.000,00
ERDF	Μετάβαση	088. Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων για φυσικούς κινδύνους μη σχετιζόμενους με το κλίμα (π.χ. σεισμοί) και κινδύνων που συνδέονται με ανθρώπινες	2.400.000,00

Άξονας προτεραιότητας		3 - Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
		δραστηριότητες (π.χ. τεχνολογικά ατυχήματα), συμπεριλαμβανομένης της αύξησης της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και συστημάτων και υποδομών διαχείρισης καταστροφών	
ERDF	Μετάβαση	090. Ποδηλατόδρομοι και μονοπάτια	3.189.633,00
ERDF	Μετάβαση	091. Ανάπτυξη και προώθηση του τουριστικού δυναμικού φυσικών περιοχών	10.900.000,00
ERDF	Μετάβαση	092. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή δημόσιων τουριστικών κεφαλαίων	1.500.000,00
ERDF	Μετάβαση	094. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή στοιχείων δημόσιας πολιτιστικής κληρονομιάς	11.500.000,00
ERDF	Μετάβαση	095. Ανάπτυξη και προβολή δημόσιων υπηρεσιών πολιτιστικής κληρονομιάς	1.000.000,00

Πίνακας 8: Διάσταση 2 – Μορφή χρηματοδότησης

Άξονας προτεραιότητας		3 - Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Μετάβαση	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	101.689.633,00

Πίνακας 9: Διάσταση 3 – Είδος περιοχής

Άξονας προτεραιότητας		3 - Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Μετάβαση	02. Μικρές αστικές περιοχές (μεσαία πυκνότητα κατοίκησης: πληθυσμός άνω των 5 000)	81.689.633,00
ERDF	Μετάβαση	03. Αγροτικές περιοχές (αραιοκατοικημένες)	20.000.000,00

Πίνακας 10: Διάσταση 4 – Μηχανισμοί εδαφικής υλοποίησης

Άξονας προτεραιότητας		3 - Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Μετάβαση	01. Ολοκληρωμένη εδαφική επένδυση – Αστικές περιοχές	10.289.633,00
ERDF	Μετάβαση	03. Ολοκληρωμένη εδαφική επένδυση - Άλλο	20.000.000,00
ERDF	Μετάβαση	07. Δεν ισχύει	71.400.000,00

Πίνακας 11: Διάσταση 6 – Δευτερεύον θέμα του ΕΚΤ (μόνο ΕΚΤ και ΠΑΝ)

Άξονας προτεραιότητας	3 - Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής		
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ

2.Α.10 Σύνοψη της σχεδιαζόμενης χρήσης τεχνικής βοήθειας, συμπεριλαμβανομένων, όπου χρειάζεται, δράσεων για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων και των δικαιούχων (κατά περίπτωση) (ανά άξονα προτεραιότητας)

Άξονας προτεραιότητας:	3 - Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής
<p>Η Διαχειριστική Αρχή θα ενισχυθεί, εφόσον απαιτείται με εξειδικευμένους εμπειρογνώμονες, και ειδικότερα μεταξύ των άλλων με εμπειρία σε θέματα κλιματικής αλλαγής, για την εξειδίκευση των δράσεων και την δημιουργία κριτηρίων επιλογής των πράξεων.</p> <p>Οι Δικαιούχοι όταν είναι επιχειρήσεις και ωφελούνται από κρατικές ενισχύσεις, θα υποστηριχθούν από εξειδικευμένο μηχανισμό που θα ενισχυθεί από τον Άξονα Προτεραιότητας 1.</p> <p>Όταν οι Δικαιούχοι είναι φορείς / υπηρεσίες που υλοποιούν δημόσια έργα, και εφόσον απαιτείται θα υποστηρίζονται από την Διαχειριστική Αρχή, υποστηριζόμενη κατά περίπτωση από εξειδικευμένους εμπειρογνώμονες ή / και από την ΜΟΔ α.ε.</p>	

2.A.1 Άξονας προτεραιότητας

Κωδικός αναγνώρισης του άξονα προτεραιότητας	4
Τίτλος του άξονα προτεραιότητας	Συμπλήρωση-ολοκλήρωση διατηρήσιμων υποδομών για την ανάπτυξη και την απασχόληση

- Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρηματοδοτικά μέσα
- Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρήση χρηματοδοτικών μέσων που θεσπίζονται σε επίπεδο Ένωσης
- Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί μέσω της τοπικής ανάπτυξης που δημιουργείται με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων
- Για το EKT: Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας αφορά κοινωνική καινοτομία ή διακρατική συνεργασία ή και τα δύο
- For the ERDF: The entire priority axis is dedicated to operations aimed at reconstruction in response to major or regional natural disasters
- For the ERDF: The entire priority axis is dedicated to SME (Article 39)

2.A.2 Αιτιολόγηση για τη θέσπιση άξονα προτεραιότητας που καλύπτει περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας, περισσότερους από έναν θεματικούς στόχους ή περισσότερα από ένα ταμεία (κατά περίπτωση)

Ο Άξονας Προτεραιότητας 4, είναι μονοθεματικός και μονοταμειακός, αποτελεί σημαντικό στοιχείο του Επιχειρησιακού Προγράμματος δεδομένου ότι μέσω των παρεμβάσεων επιδιώκεται σε μεγάλο βαθμό η αντιμετώπιση ζητημάτων προσπελασιμότητας και άρσης ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων που αποτελούν τα κυρίαρχα χαρακτηριστικά της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου. Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Άξονα θα είναι συμβατές με τους στόχους και τις κατηγορίες παρεμβάσεων του ΣΠΕΜ και θα συμπληρώνουν, όπου χρειαστεί και το ΔΕΔ-Μ, ενώ θα είναι σε πλήρη συμβατότητα με το Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (ΣΕΣ), με ιδιαίτερη εστίαση στους τελικούς στόχους της τρίτης (Γ) και τέταρτης (Δ) ομάδας στόχων του ΘΣ7.

Οι δράσεις υποδομών στον Άξονα Προτεραιότητας κρίνονται σημαντικές για την νησιωτική φυσιογνωμία του Βορείου Αιγαίου και την κυρίαρχη διατυπωμένη στρατηγική αντιμετώπισης ενδονησιωτικών και διανησιωτικών ανισοτήτων και την συνεχώς εντεινόμενη απόσταση από τον Ηπειρωτικό χώρο.

Κατά την υλοποίηση του προγράμματος και στο πλαίσιο της διαμόρφωσης των προσκλήσεων προς τους δικαιούχους θα λαμβάνεται μέριμνα, προκειμένου να διασφαλίζεται όπου είναι κατάλληλο και απαραίτητο ότι: για τα θέματα θαλάσσιας πολιτικής θα λαμβάνεται υπόψη και η συμβολή στην κάλυψη του σχετικού Ευρωπαϊκού κεκτημένου όπως η Οδηγία για το Πλαίσιο της Θαλάσσιας Στρατηγικής, το πρωτόκολλο της Βαρκελώνης, η Οδηγία

για το Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχεδιασμό και θα εξασφαλίζεται επίσης η μεγαλύτερη δυνατή συνέργεια και συμπληρωματικότητα με ανάλογες δράσεις που θα χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας στο πλαίσιο του ΕΠ Αλιείας και Θάλασσα

2.A.3 Ταμείο, κατηγορία περιφέρειας και βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)	Κατηγορία περιφέρειας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τις βόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες (κατά περίπτωση)
ERDF	Μετάβαση	Δημόσιο	

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	7a
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ

2.A.5 Ειδικόί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	7a1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Συμβολή στην ολοκλήρωση έργων ΔΕΔ-Μ
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Βελτίωση του απαιτούμενου χρόνου μετακίνησης • Ενίσχυση της ασφάλειας και της ελκυστικότητας χρήσης του δικτύου, προς όφελος των χρηστών και της ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		7a1 - Συμβολή στην ολοκλήρωση έργων ΔΕΔ-Μ						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T2880	Μετακινήσεις επιβατών από και προς την Περιφέρεια μέσω υποδομών ΔΕΔ-Μ	Αριθμός	Μετάβαση	2.300.000,00	2015	2.500.000,00	ΕΛΣΤΑΤ	Ετήσια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	7a - Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ
Είδος Δράσης: <u>Παρεμβάσεις σε υποδομές ΔΕΔ-Μ</u> Στόχος της δράσης είναι η βελτίωση / αναβάθμιση / εκσυγχρονισμός υφιστάμενων εγκαταστάσεων σε λιμάνια και αεροδρόμια ΔΕΔ-Μ της Περιφέρειας για την δημιουργία ενός αξιόπιστου και σύγχρονου δικτύου μεταφορών. Σε ότι αφορά στα αεροδρόμια και σύμφωνα με το Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (ΣΕΣ) η επιλογή των παρεμβάσεων θα γίνεται με αντικειμενικά τεχνικοοικονομικά και περιβαλλοντικά κριτήρια, η επιλογή δε αυτή θα πρέπει να επικυρώνεται από τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Επιχειρήσεις, και κάτοικοι της Περιφέρειας Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας, Λιμενικά Ταμεία, ΥΠΑ, Αρμόδιοι φορείς	

Επενδυτική προτεραιότητα	7a - Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	7a - Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ
<p>Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Ε.Π., η Δ.Α. θα εξειδικεύσει συγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα).</p> <p>Οι βασικές αρχές που θα διέπουν τη διαμόρφωση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων για την αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων είναι η αξιολόγηση ως προς τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διατύπωση των κριτηρίων με τρόπο που θα διασφαλίζει τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την ισοτιμία στις επιλογές, ενώ αυξημένη βαρύτητα θα δίδεται σε πράξεις που αναδεικνύουν συνέργειες και συμπληρωματικότητες με άλλες πράξεις, Ταμεία και Ε.Π..</p> <p>Η εκπόνηση επιχειρησιακών στρατηγικών σχεδίων για την αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης όσο και του θορύβου που υλοποιούνται κατ εφαρμογήν της σχετικής Οδηγίας λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή των πράξεων</p> <p>Είναι προφανές ότι θα επιλέγονται μόνο πράξεις που συνάδουν με τις επιλεξιμότητες και τους στόχους των Ταμείων και τούτο θα είναι ήδη ξεκάθαρο</p>	

–μαζί και με όλα τα άλλα κριτήρια- από την πρόσκληση που θα εκδίδεται προς τους δικαιούχους από την Δ.Α.

Επισημαίνεται ότι οι παρεμβάσεις σε αεροδρόμια και λιμάνια θα είναι εναρμονισμένες με τα όσα προβλέπονται στο Στρατηγικό Πλαίσιο Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ), και όπως αυτό κάθε φορά ισχύει, ενώ ταυτόχρονα θα πρέπει να υπάρχει η απαιτούμενη μελέτη σκοπιμότητας και ανάλυσης κόστους-οφέλους, με λεπτομερή αποτίμηση της οικονομικής βιωσιμότητας, της προς χρηματοδότηση υποδομής.

Οι φορείς προγραμματισμού/σχεδιασμού έργων υποδομών μεταφορών θα πρέπει να διασφαλίσουν την καλή κατάσταση του έργου κατά τη διάρκεια λειτουργίας του είτε μεμονωμένα είτε εντασσόμενα σε μια γενικότερη πολιτική συντήρησης (δεδομένου ότι η συντήρηση δεν είναι επιλέξιμη)

Σε ότι αφορά στους δικαιούχους, η Δ.Α. θα καθορίζει συγκεκριμένα κριτήρια –στη βάση κατευθύνσεων που θα εκδοθούν από την Εθνική Αρχή Συντονισμού- στη βάση των οποίων θα αξιολογεί την ικανότητα και επάρκειά τους να φέρουν σε πέρας με επιτυχία το έργο που τους εγκρίνεται.

Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Κριτήριο αποκλεισμού θα αποτελέσει η περίπτωση φυσικής ολοκλήρωσης μιας πράξης πριν την υποβολή αιτήματος ένταξης για χρηματοδότηση.

Όπως αναφέρεται και στο ΕΣΠΑ 2014-2020, κατά τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, παρατηρήθηκε σε ορισμένες περιπτώσεις χαλαρή σύνδεση της υλοποίησης με τα αναμενόμενα αναπτυξιακά αποτελέσματα και την προστιθέμενη αξία των επιλεγόμενων δράσεων. Η νέα περίοδος ακολουθώντας την έμφαση που δίνουν οι κανονισμοί στην επίτευξη αποτελεσμάτων θέτει σαφείς προτεραιότητες και παράλληλα επιδιώκεται η ελαχιστοποίηση επιλογών με λιγότερο ορατά αναπτυξιακά αποτελέσματα.

Τέλος, αυξημένη προτεραιότητα στην επιλογή θα δίδεται σε πράξεις που συμβάλουν στην επίτευξη στόχων που συμπεριλαμβάνονται σε διατυπωμένες εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές, ενώ θα ληφθεί μέριμνα για την αντιμετώπιση των θεσμικών και άλλων δυσκολιών που αναδείχθηκαν στις προηγούμενες περιόδους κατά την εκτέλεση έργων και δράσεων μεταφορών.

Επενδυτική προτεραιότητα	7a - Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	7a - Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ
Δεν προβλέπεται δημιουργία και λειτουργία χρηματοδοτικών μέσων στη συγκεκριμένη Επενδυτική Προτεραιότητα.	

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	7a - Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ
Δεν προβλέπονται μεγάλα έργα στο πλαίσιο του συγκεκριμένου Άξονα Προτεραιότητας.	

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		7a - Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ		
T2881	Υποδομές ΔΕΔ-Μ που αναβαθμίζονται	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			3,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	7b
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	7b1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Λειτουργική αναβάθμιση / επέκταση των διανοησιωτικών (ενδοπεριφερειακών) και διαπεριφερειακών λιμενικών - θαλάσσιων συνδέσεων
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Αύξηση του θαλάσσιου μεταφορικού έργου στις διανοησιωτικές μεταφορές.
Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	7b2
Τίτλος του ειδικού στόχου	Ασφαλής σύνδεση της ενδοχώρας κάθε νησιού με τις πύλες εισόδου-εξόδου και κατ' ακολουθία με τα εθνικά και διεθνή εμπορικά, παραγωγικά και αστικά κέντρα
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Βελτίωση του χρόνου μετακίνησης από και προς τα διευρωπαϊκά δίκτυα

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		7b1 - Λειτουργική αναβάθμιση / επέκταση των διανοησιωτικών (ενδοπεριφερειακών) και διαπεριφερειακών λιμενικών - θαλάσσιων συνδέσεων						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T2882	Μετακινήσεις επιβατών απο και προς την Περιφέρεια μέσω υποδομών εκτός ΔΕΔ-Μ	Αριθμός	Μετάβαση	640.000,00	2015	800.000,00	Έρευνα πεδίου	ΕΕΥ 2018 ΤΕΥ 2023

Ειδικός στόχος		7b2 - Ασφαλής σύνδεση της ενδοχώρας κάθε νησιού με τις πύλες εισόδου-εξόδου και κατ' ακολουθία με τα εθνικά και διεθνή εμπορικά, παραγωγικά και αστικά κέντρα						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T2883	Αριθμός θανατηφόρων τροχαίων ατυχημάτων ή με βαριά τραυματίες	Αριθμός	Μετάβαση	50,00	2015	35,00	ΕΛΣΤΑΤ	Ετήσια
T2832	Χρονοαπόσταση	min/km	Μετάβαση	1,56	2015	1,20	Έρευνα πεδίου	ΕΕΥ 2018 ΤΕΥ 2023

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	7b - Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων
--------------------------	--

Είδος Δράσης:

Ολοκλήρωση, βελτίωση ή/ και αναβάθμιση διανοησιωτικών λιμενικών /θαλλάσιων συνδέσεων της Περιφέρειας.

Αφορά υποδομές συμβατές με το ΣΕΣ, για την αναβάθμιση και βελτίωση των λιμενικών υποδομών, στην κατεύθυνση της σύνδεσης των νησιών τόσο μεταξύ τους όσο και με τον Ηπειρωτικό χώρο με προτεραιότητα τα ΔΕΔ-Μ και τις επενδυτικές προτεραιότητες του ΣΠΕΜ και τα ιδιαίτερα προβλήματα της νησιωτικότητας και συνδεσιμότητας.

Ταύτιση με τον πρώτο ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): οι επιχειρήσεις, οι τουρίστες, οι αγρότες και ο πληθυσμός των νησιών της Περιφέρειας.

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Υπηρεσίες της Περιφέρειας ή / και Λιμενικά Ταμεία

Είδος Δράσης:

Επενδυτική προτεραιότητα	7b - Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων
---------------------------------	--

Αναβάθμιση και βελτίωση των σημαντικότερων δικτύων υποδομών (τουριστικοί προορισμοί και παραγωγικά κέντρα), που συνδέουν την ενδοχώρα των νησιών με πύλες εισόδου – εξόδου κάθε νησιού

Μέσω της δράσης θα υλοποιηθούν έργα και υποδομές προσπελασιμότητας για τις ενδονησιωτικές επικοινωνίες και την βελτίωση της προσβασιμότητας σε πύλες εισόδου-εξόδου και βασικών τουριστικών προορισμών (οδικές συνδέσεις με λιμάνια, αεροδρόμια εκτός ΔΕΔ-Μ) σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στο ΣΕΣ.

Ταύτιση με τον δεύτερο ειδικό στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας.

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): οι ΜΜΕ, οι αγρότες και ο πληθυσμός της Περιφέρειας

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Περιφερειακές Ενότητες, Δήμοι της Περιφέρειας

Είδος Δράσης :

Βελτίωση κυκλοφοριακών συνθηκών, για την εξασφάλιση της οδικής ασφάλειας.

Μέσω της δράσης θα υλοποιηθούν έργα και υποδομές, που στοχεύουν στην μείωση των ατυχημάτων.

Επενδυτική προτεραιότητα	7b - Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων
---------------------------------	--

Βασικοί Ωφελούμενοι (Ομάδες Στόχου): Ο πληθυσμός της Περιφέρειας (επισκέπτες και μόνιμοι κάτοικοι).

Ενδεικτικές Κατηγορίες Δικαιούχων: Περιφερειακές Ενότητες, Δήμοι της Περιφέρειας, και γενικότερα Υπηρεσίες επιφορτισμένες με τον σχεδιασμό και υλοποίηση μέτρων-δράσεων οδικής ασφάλειας.

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	7b - Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων
---------------------------------	--

Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Ε.Π., η Δ.Α. θα εξειδικεύσει συγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του Καν. 1303/2013 αντίστοιχα).

Οι βασικές αρχές που θα διέπουν τη διαμόρφωση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων για την αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων είναι η αξιολόγηση ως προς τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διατύπωση των κριτηρίων με τρόπο που θα διασφαλίζει τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την ισοτιμία στις επιλογές, ενώ αυξημένη βαρύτητα θα δίδεται σε πράξεις που αναδεικνύουν συνέργειες και συμπληρωματικότητες με άλλες πράξεις, Ταμεία και Ε.Π

Η εκπόνηση επιχειρησιακών στρατηγικών σχεδίων για την αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης όσο και του θορύβου που υλοποιούνται κατ'εφαρμογήν της σχετικής οδηγίας θα λαμβάνεται υπόψη κατά την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	7b - Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων
<p>Είναι προφανές ότι θα επιλέγονται μόνο πράξεις που συνάδουν με τις επιλεξιμότητες και τους στόχους των Ταμείων και τούτο θα είναι ήδη ξεκάθαρο –μαζί και με όλα τα άλλα κριτήρια- από την πρόσκληση που θα εκδίδεται προς τους δικαιούχους από την Δ.Α</p> <p>Επισημαίνεται ότι οι παρεμβάσεις σε αεροδρόμια και λιμάνια θα είναι εναρμονισμένες με τα όσα προβλέπονται στο Στρατηγικό Πλαίσιο Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ), και όπως αυτό κάθε φορά ισχύει, ενώ ταυτόχρονα πρέπει να υπάρχει η απαιτούμενη μελέτη σκοπιμότητας και ανάλυση κόστους-οφέλους, με λεπτομερή αποτίμηση της οικονομικής βιωσιμότητας, της προς χρηματοδότηση υποδομής</p> <p>Δεδομένου ότι δαπάνες συντήρησης δεν είναι επιλέξιμες, οι φορείς προγραμματισμού/σχεδιασμού έργων υποδομών μεταφορών θα πρέπει να διασφαλίσουν την καλή κατάσταση του έργου κατά τη διάρκεια λειτουργίας του είτε μεμονωμένα είτε εντασσόμενα σε μια γενικότερη πολιτική συντήρησης</p> <p>Στο πλαίσιο του Ε.Π. κατά κανόνα δεν θα επιλέγεται μικρή τοπική οδοποιία. Εξαιρέση μπορεί να αποτελέσει η χρηματοδότηση τέτοιων παρεμβάσεων (τοπικές συνδέσεις, κλπ.) μόνον αν αυτές αποτελούν μέρος μιας χωρικής παρέμβασης με συγκεκριμένο αναμενόμενο αποτέλεσμα για την επίτευξη του οποίου τα έργα αυτά αποδεικνύεται ότι είναι απαραίτητα</p> <p>Η εξαιρέση μπορεί να τύχει εφαρμογής μόνο όταν τα έργα τοπικής οδοποιίας αποτελούν αναπόσπαστο μέρος χωρικής παρέμβασης . Η χωρική παρέμβαση θα πρέπει να έχει συγκεκριμένο αναμενόμενο αποτέλεσμα, μετρήσιμο και εκτεφρασμένο σε δείκτες που θα αναφέρονται στο πρόγραμμα</p> <p>Επιπλέον, ένα έργο τοπικής οδοποιίας να πληροί σωρευτικά και τα παρακάτω κριτήρια:</p> <ul style="list-style-type: none"> · - να έχει βοηθητικό ρόλο σε σχέση με την κύρια παρέμβαση, 	

Επενδυτική προτεραιότητα	7b - Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων
<p>· - να αποτελεί απαραίτητο εργαλείο για την επίτευξη του αναπτυξιακού στόχου και να είναι αναλογικό για το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα</p> <p>· - και να μην έχει ως αντικείμενο την αποκατάσταση ολόκληρου τοπικού δικτύου.</p> <p>Οι χωρικές παρεμβάσεις θα πρέπει να αποτελούν αντικείμενο μελέτης, οι γεωγραφικές περιοχές να επιλέγονται βάση συγκεκριμένων κριτηρίων.</p> <p>Σε ότι αφορά στους δικαιούχους, η Δ.Α. θα καθορίζει συγκεκριμένα κριτήρια –στη βάση κατευθύνσεων που θα εκδοθούν από την Εθνική Αρχή Συντονισμού- στη βάση των οποίων θα αξιολογεί την ικανότητα και επάρκειά τους να φέρουν σε πέρας με επιτυχία το έργο που τους εγκρίνεται</p> <p>Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Κριτήριο αποκλεισμού θα αποτελέσει η περίπτωση φυσικής ολοκλήρωσης μιας πράξης πριν την υποβολή αιτήματος ένταξης για χρηματοδότηση</p> <p>Όπως αναφέρεται και στο ΕΣΠΑ 2014-2020, κατά τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, παρατηρήθηκε σε ορισμένες περιπτώσεις χαλαρή σύνδεση της υλοποίησης με τα αναμενόμενα αναπτυξιακά αποτελέσματα και την προστιθέμενη αξία των επιλεγόμενων δράσεων. Η νέα περίοδος ακολουθώντας την έμφαση που δίνουν οι κανονισμοί στην επίτευξη αποτελεσμάτων θέτει σαφείς προτεραιότητες και παράλληλα επιδιώκεται η ελαχιστοποίηση επιλογών με λιγότερο ορατά αναπτυξιακά αποτελέσματα.</p>	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	7b - Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων
---------------------------------	--

Επενδυτική προτεραιότητα	7b - Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων
Δεν προβλέπεται δημιουργία και λειτουργία χρηματοδοτικών μέσων στη συγκεκριμένη Επενδυτική Προτεραιότητα.	

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	7b - Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων
Δεν προβλέπονται μεγάλα έργα στο πλαίσιο του συγκεκριμένου Άξονα Προτεραιότητας.	

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		7b - Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
CO13	Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος νέων οδών	χλμ.	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			6,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια
CO14	Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων οδών	χλμ.	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			10,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια
SO022	Παρεμβάσεις για την βελτίωση της ασφάλειας των μεταφορών	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			10,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια
SO034	Λιμενικές υποδομές που αναβαθμίζονται	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			4,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Ετήσια

2.Α.7 Κοινωνική καινοτομία, διεθνική συνεργασία και συμβολή στους θεματικούς στόχους 1-7

Άξονας προτεραιότητας	4 - Συμπλήρωση-ολοκλήρωση διατηρήσιμων υποδομών για την ανάπτυξη και την απασχόληση
Ο συγκεκριμένος Άξονας Προτεραιότητας δεν περιλαμβάνει δράσεις συγχρηματοδοτούμενες από το ΕΚΤ	

2.Α.8 Πλαίσιο επιδόσεων

Πίνακας 6: Πλαίσιο επιδόσεων του άξονα προτεραιότητας (ανά Ταμείο και, για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, ανά κατηγορία περιφέρειας)

Άξονας προτεραιότητας		4 - Συμπλήρωση-ολοκλήρωση διατηρήσιμων υποδομών για την ανάπτυξη και την απασχόληση											
ID	Τύπος δείκτη	Δείκτης ή βασικό στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Ορόσημο για το 2018			Τελικός στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Επεξήγηση της σημασίας του δείκτη, ανάλογα με την περίπτωση
						A	Γ	Σ	A	Γ	Σ		
CO13	O	Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος νέων οδών	χλμ.	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			2			6,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Εγκεκριμένα / Ενταγμένα Έργα
CO14	O	Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων οδών	χλμ.	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			3			10,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Εγκεκριμένα / Ενταγμένα Έργα
F100	F	Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	€	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			12.167.000,00			60.000.000,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	Εγκεκριμένα / Ενταγμένα Έργα

Πρόσθετες ποιοτικές πληροφορίες σχετικά με τη δημιουργία του πλαισίου επιδόσεων

Η εκτίμηση των τιμών στόχου του οικονομικού δείκτη έλαβε υπόψη την υποχρέωση του κανόνα n+3 ενώ η στοχοθέτηση και ποσοτικοποίηση των δεικτών εκκροής έγινε με βάση και την εμπειρία της προγραμματικής περιόδου 2007-2013 αναφορικά με το περιεχόμενο και το χρονοδιάγραμμα των παρεμβάσεων.

2.Α.9 Κατηγορίες παρέμβασης

Κατηγορίες παρέμβασης που αντιστοιχούν στο περιεχόμενο του άξονα προτεραιότητας με βάση ονοματολογία που θεσπίζει η Επιτροπή και ενδεικτική κατανομή της στήριξης της Ένωσης.

Πίνακες 7-11: Κατηγορίες παρέμβασης

Πίνακας 7: Διάσταση 1 – Τομέας παρέμβασης

Άξονας προτεραιότητας		4 - Συμπλήρωση-ολοκλήρωση διατηρήσιμων υποδομών για την ανάπτυξη και την απασχόληση									
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός						Ποσό σε ευρώ			

Αξονας προτεραιότητας		4 - Συμπλήρωση-ολοκλήρωση διατηρήσιμων υποδομών για την ανάπτυξη και την απασχόληση	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Μετάβαση	031. Άλλοι εθνικοί και περιφερειακοί δρόμοι (νέα κατασκευή)	15.000.000,00
ERDF	Μετάβαση	034. Άλλοι ανακατασκευασμένοι ή βελτιωμένοι δρόμοι (αυτοκινητόδρομοι, εθνικοί, περιφερειακοί ή τοπικοί)	10.500.000,00
ERDF	Μετάβαση	037. Αερολιμένες (ΔΕΔ-Μ)	3.500.000,00
ERDF	Μετάβαση	039. Θαλάσσιοι λιμένες (ΔΕΔ-Μ)	11.000.000,00
ERDF	Μετάβαση	040. Άλλοι θαλάσσιοι λιμένες	8.000.000,00

Πίνακας 8: Διάσταση 2 – Μορφή χρηματοδότησης

Αξονας προτεραιότητας		4 - Συμπλήρωση-ολοκλήρωση διατηρήσιμων υποδομών για την ανάπτυξη και την απασχόληση	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Μετάβαση	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	48.000.000,00

Πίνακας 9: Διάσταση 3 – Είδος περιοχής

Αξονας προτεραιότητας		4 - Συμπλήρωση-ολοκλήρωση διατηρήσιμων υποδομών για την ανάπτυξη και την απασχόληση	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Μετάβαση	02. Μικρές αστικές περιοχές (μεσαία πυκνότητα κατοίκησης: πληθυσμός άνω των 5 000)	36.000.000,00
ERDF	Μετάβαση	03. Αγροτικές περιοχές (αραιοκατοικημένες)	12.000.000,00

Πίνακας 10: Διάσταση 4 – Μηχανισμοί εδαφικής υλοποίησης

Αξονας προτεραιότητας		4 - Συμπλήρωση-ολοκλήρωση διατηρήσιμων υποδομών για την ανάπτυξη και την απασχόληση	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Μετάβαση	03. Ολοκληρωμένη εδαφική επένδυση - Άλλο	12.000.000,00
ERDF	Μετάβαση	07. Δεν ισχύει	36.000.000,00

Πίνακας 11: Διάσταση 6 – Δευτερεύον θέμα του ΕΚΤ (μόνο ΕΚΤ και ΠΑΝ)

Αξονας προτεραιότητας		4 - Συμπλήρωση-ολοκλήρωση διατηρήσιμων υποδομών για την ανάπτυξη και την απασχόληση	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ

2.A.10 Σύνοψη της σχεδιαζόμενης χρήσης τεχνικής βοήθειας, συμπεριλαμβανομένων, όπου χρειάζεται, δράσεων για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων και των δικαιούχων (κατά περίπτωση) (ανά άξονα προτεραιότητας)

Άξονας προτεραιότητας:	4 - Συμπλήρωση-ολοκλήρωση διατηρήσιμων υποδομών για την ανάπτυξη και την απασχόληση
<p>Η Διαχειριστική Αρχή θα ενισχυθεί, εφόσον απαιτείται, με εξειδικευμένους εμπειρογνώμονες για την εξειδίκευση των δράσεων και την δημιουργία κριτηρίων επιλογής των πράξεων</p> <p>Όταν οι Δικαιούχοι είναι φορείς / υπηρεσίες που υλοποιούν δημόσια έργα, θα υποστηρίζονται από την Διαχειριστική Αρχή, ή/και από εξειδικευμένους εμπειρογνώμονες ή / και από την ΜΟΔ α.ε. εφόσον απαιτείται.</p>	

2.Β ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

2.Β.1 Άξονας προτεραιότητας

Κωδικός αναγνώρισης του άξονα προτεραιότητας	5
Τίτλος του άξονα προτεραιότητας	Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ

2.Β.2 Αιτιολόγηση για τη θέσπιση άξονα προτεραιότητας που καλύπτει περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας (κατά περίπτωση)

Προκειμένου να επιτευχθεί η αποτελεσματική και χρηστή δημοσιονομική εφαρμογή του Προγράμματος, σύμφωνα με τους όρους του ΕΤΠΑ, προβλέπεται η ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και εφαρμογής του ΠΕΠ με δράσεις πληροφόρησης και δημοσιότητας, μελετών, ενέργειες ενίσχυσης της διαχειριστικής επάρκειας, εκπαίδευσης του προσωπικού κλπ. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια 2014-2020» θα καλύψει κατ' αποκλειστικότητα μισθούς και ενέργειες κατά της απάτης, εκτός των εξειδικευμένων περιπτώσεων, που ενδεχομένως θα χρειαστεί να χρηματοδοτηθούν από ένα Τομεακό ή Περιφερειακό ΕΠ

2.Β.3 Ταμείο και κατηγορία περιφέρειας

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Δημόσιο

2.Β.4 Ειδικοί στόχοι και αναμενόμενα αποτελέσματα

ID	Ειδικός στόχος	Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης
5.1	Ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και εφαρμογής του ΠΕΠ	Αποτελεσματική και χρηστή δημοσιονομική εφαρμογή του Προγράμματος, σύμφωνα με τους όρους του ΕΤΠΑ.

2.B.5 Δείκτες αποτελεσμάτων

Πίνακας 12: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων (ανά ειδικό στόχο) (για ΕΤΠΑ/ΕΚΤ/Ταμείο Συνοχής)

Άξονας προτεραιότητας		5.1 - Ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και εφαρμογής του ΠΕΠ									
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης			Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
			A	Γ	Σ		A	Γ	Σ		

2.B.4 Ειδικοί στόχοι και αναμενόμενα αποτελέσματα

ID	Ειδικός στόχος	Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης
5.2	Ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων του ΠΕΠ	Εξασφάλιση της έγκαιρης και αποδοτικής υλοποίησης έργων του Προγράμματος τα οποία συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ.

2.B.5 Δείκτες αποτελεσμάτων

Πίνακας 12: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων (ανά ειδικό στόχο) (για ΕΤΠΑ/ΕΚΤ/Ταμείο Συνοχής)

Άξονας προτεραιότητας		5.2 - Ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων του ΠΕΠ									
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης			Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
			A	Γ	Σ		A	Γ	Σ		

2.B.4 Ειδικοί στόχοι και αναμενόμενα αποτελέσματα

ID	Ειδικός στόχος	Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης
5.3	Επίλυση καταγγελιών και ελέγχου	Καταπολέμηση της απάτης και χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των έργων του Προγράμματος που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ.

2.B.5 Δείκτες αποτελεσμάτων

Πίνακας 12: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων (ανά ειδικό στόχο) (για ΕΤΠΑ/ΕΚΤ/Ταμείο Συνοχής)

Άξονας προτεραιότητας		5.3 - Επίλυση καταγγελιών και ελέγχου									
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης			Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
			A	Γ	Σ		A	Γ	Σ		

2.B.6 Δράσεις που πρόκειται να λάβουν στήριξη και αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους (ανά άξονα προτεραιότητας)

2.B.6.1 Περιγραφή των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη και αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους

Άξονας προτεραιότητας	5 - Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ
<p><u>Είδος δράσης:</u></p> <p><i>Συμπληρωματικά / εξειδικευμένα συστήματα και Εργαλεία Οργάνωσης της Διαχείρισης</i></p> <p>Η συγκεκριμένη δράση συνδέεται άμεσα με τον 1ο ειδικό στόχο και αποτελεί προϋπόθεση επίτευξής του.</p> <p>Περιλαμβάνει δε, δαπάνες ανάπτυξης / αναβάθμισης συμπληρωματικών / εξειδικευμένων υποστηρικτικών συστημάτων και εργαλείων, προμήθεια υλικοτεχνικού εξοπλισμού, αγορά ή/και ανάπτυξη λογισμικού, ανάπτυξη και διάχυση μεθόδων οργάνωσης, προμήθεια / ανάπτυξη ειδικών εφαρμογών κλπ. Οι προβλεπόμενες ενέργειες και δαπάνες ενδέχεται να είναι απαραίτητες για την εξυπηρέτηση ειδικών αναγκών αποτελεσματικής υλοποίησης, παρακολούθησης και διαχείρισης των παρεμβάσεων ΠΕΠ, πέραν εκείνων που καλύπτονται κεντρικά από τον αντίστοιχο Ειδικό Στόχο του ΕΠ «Τεχνική Βοήθεια 2014-20» για όλα τα ΕΠ.</p> <p><u>Είδος δράσης:</u></p>	

Πληροφόρηση και Δημοσιότητα

Η συγκεκριμένη δράση συνδέεται έμμεσα αλλά καθοριστικά με τον 1ο ειδικό στόχο και αποτελεί προϋπόθεση επίτευξής του.

.Περιλαμβάνει:

- Ενέργειες πληροφόρησης, προβολής και δημοσιότητας του ΠΕΠ και των επιμέρους παρεμβάσεων του που απευθύνονται τόσο σε ενδιαφερόμενους φορείς (Περιφερειακές, τοπικές και λοιπές δημόσιες αρχές, κοινωνικοί και οικονομικοί εταίροι, επαγγελματικές οργανώσεις, μη κυβερνητικές οργανώσεις, οργανώσεις ΑμεΑ κλπ).
- Ενέργειες ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων και της κοινής γνώμης σχετικά με όλες τις φάσεις σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων του ΠΕΠ, την δυνατότητα πρόσβασης και συμμετοχής σε αυτές, την σύσταση και παρακολούθηση της εταιρικής σχέσης κλπ.
- Εξειδίκευση και εφαρμογή Στρατηγικών Επικοινωνίας και Επικοινωνιακών Σχεδίων Δράσης, με σκοπό τη δημοσιοποίηση στους πολίτες της Περιφέρειας του ρόλου και των επιτευγμάτων του ΠΕΠ ή/και των επιμέρους παρεμβάσεων του, στην Ελληνική οικονομία και κοινωνία.
- Ενέργειες διάχυσης καλών πρακτικών.

Είδος δράσης:

Αξιολόγηση, Μελέτες, Εμπειρογνωμοσύνες, Τεχνικοί Σύμβουλοι

Η συγκεκριμένη δράση συνδέεται άμεσα με τον 1ο ειδικό στόχο και αποτελεί προϋπόθεση επίτευξής του.

Περιλαμβάνει:

- Εκπόνηση των αξιολογήσεων που προβλέπονται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 1303/2013 και το Σχέδιο Αξιολόγησης του ΠΕΠ.
- Παρεμβάσεις για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και ποιότητας υλοποίησης, με την εκπόνηση εξειδικευμένων μελετών και εμπειρογνωμοσυμών προετοιμασίας / ωρίμανσης / εξειδίκευσης / βελτιστοποίησης της εφαρμογής / αποτίμησης των παρεμβάσεων του ΠΕΠ.
- Εκπόνηση Επιχειρησιακών Σχεδίων Δράσης, οδηγών εφαρμογής κλπ., όπως κατά περίπτωση δύναται να απαιτηθούν στο πλαίσιο του ΠΕΠ.
- Εκπόνηση στρατηγικών και προπαρασκευαστικών μελετών και εμπειρογνωμοσυμών και εξασφάλιση εξωτερικών συμβουλευτικών υπηρεσιών και Συμβούλων Τεχνικής Υποστήριξης σε εξειδικευμένα θέματα.
- Εκπόνηση εξειδικευμένων μελετών και εμπειρογνωμοσυμών και ανάπτυξη δράσεων παρακολούθησης και αξιολόγησης της RIS3 (υποστήριξη της λειτουργίας του Περιφερειακού Συμβουλίου Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας ή άλλης σχετικής δομής, τεχνολογικές πλατφόρμες, δράσεις ενημέρωσης για την χρηματοδότηση δραστηριοτήτων Ε&ΤΑ από πόρους εκτός Ελλάδας, δράσεις υποστήριξης ενεργειών δικτύωσης και εξεύρεσης εταίρων, δράσεις διάχυσης καλών πρακτικών σε τομείς προτεραιότητας μέσω ενημέρωσης και επιδεικτικών προγραμμάτων κλπ).

Είδος δράσης:

Ενέργειες ενίσχυσης της διαχειριστικής επάρκειας των Δικαιούχων

Οι ενέργειες της συγκεκριμένης δράσης συνδέονται άμεσα με τον 2ο ειδικό στόχο. Ενδεικτικά δε περιλαμβάνει δράσεις για την ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων / ΕΦΔ του ΠΕΠ, όπως αυτές απορρέουν ως αποτέλεσμα αναγκών ή/και των σχετικών μελετών / αξιολογήσεων που προβλέπονται στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 3 του ΕΠ «Τεχνική Βοήθεια 2014-20» και που δεν καλύπτονται από το Πρόγραμμα εκείνο, ή ειδικότερες δράσεις για την ενίσχυση των δικαιούχων του ΠΕΠ, όπως αυτές ενδεχομένως θα αναδειχθούν κατά το στάδιο της υλοποίησης. Οι δράσεις ενίσχυσης της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων θα διαμορφώνονται κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος του φορέα, τις ειδικές του ανάγκες και την φύση και το μέγεθος (προϋπολογισμό) των έργων που υλοποιεί ή διαχειρίζεται. Στο πλαίσιο αυτό μπορούν να περιληφθούν (σε περιορισμένο βαθμό και λαμβάνοντας πάντα υπόψη τις συνολικές χρηματοδοτικές δυνατότητες της Τεχνικής Βοήθειας του ΠΕΠ) και λειτουργικές δαπάνες (λειτουργικά, υλικοτεχνικός εξοπλισμός κλπ.) των εν λόγω φορέων ή μελέτες μεμονωμένων έργων των φορέων αυτών, οι οποίες, δεν θα χρηματοδοτηθούν από το ΕΠ «Τεχνική Βοήθεια 2014-20».

Είδος δράσης:

Επίλυση καταγγελιών και ελέγχου

Η δράση αυτή συνδέεται άμεσα και εξυπηρετεί την επίτευξη του 3ου ειδικού στόχου. Δύναται να περιλάβει δράσεις νομικής, τεχνικής ή/και επιστημονικής υποστήριξης της ΔΑ και άλλων αρμόδιων φορέων για την επίλυση προβλημάτων καταγγελιών και ελέγχου.

2.B.6.2 Δείκτες εκροών που αναμένεται να συμβάλουν στα αποτελέσματα

Πίνακας 13: Δείκτες εκροών (ανά άξονα προτεραιότητας) (για ΕΤΠΑ/ΕΚΤ/Ταμείο Συνοχής)

Άξονας προτεραιότητας		5 - Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ				
ID	Δείκτης (όνομα δείκτη)	Μονάδα μέτρησης	Τιμή στόχος (2023) (προαιρετικό)			Πηγή στοιχείων
			A	Γ	Σ	
12102	Μετακινήσεις εκτός έδρας	Αριθμός			1.200,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ
12104	Υπηρεσίες Συμβούλων Τεχνικής Υποστήριξης	Αριθμός			13,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ
12201	Μελέτες, Εμπειρογνομοσύνες, Έρευνες, Αξιολογήσεις	Αριθμός			12,00	
12302	Ενέργειες πληροφόρησης / Δημοσιότητας	Αριθμός			2,00	
12305	Αριθμός εκδηλώσεων (ενεργειών ενημέρωσης και ευασητοποίησης)	Αριθμός			25,00	

2.B.7 Κατηγορίες παρέμβασης (ανά άξονα προτεραιότητας)

Αντίστοιχες κατηγορίες παρέμβασης με βάση ονοματολογία που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή, και ενδεικτική κατανομή της στήριξης της Ένωσης

Πίνακες 14-16: Κατηγορίες παρέμβασης

Πίνακας 14: Διάσταση 1 – Τομέας παρέμβασης

Άξονας προτεραιότητας		5 - Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	121. Προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση και επιθεώρηση	2.461.238,00
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	122. Αξιολόγηση και μελέτες	600.000,00
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	123. Πληροφόρηση και επικοινωνία	800.000,00

Πίνακας 15: Διάσταση 2 – Μορφή χρηματοδότησης

Άξονας προτεραιότητας		5 - Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	3.861.238,00

Πίνακας 16: Διάσταση 3 – Είδος περιοχής

Άξονας προτεραιότητας		5 - Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ

Άξονας προτεραιότητας		5 - Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	07. Δεν ισχύει	3.861.238,00

2.B.1 Άξονας προτεραιότητας

Κωδικός αναγνώρισης του άξονα προτεραιότητας	6
Τίτλος του άξονα προτεραιότητας	Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ

2.B.2 Αιτιολόγηση για τη θέσπιση άξονα προτεραιότητας που καλύπτει περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας (κατά περίπτωση)

Προκειμένου να επιτευχθεί η αποτελεσματική και χρηστή δημοσιονομική εφαρμογή του Προγράμματος, σύμφωνα με τους όρους του ΕΚΤ, προβλέπεται η ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και εφαρμογής του ΠΕΠ με δράσεις πληροφόρησης και δημοσιότητας, μελετών, ενέργειες ενίσχυσης της διαχειριστικής επάρκειας, εκπαίδευσης του προσωπικού κλπ. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια 2014-2020» θα καλύψει κατ' αποκλειστικότητα μισθούς και ενέργειες κατά της απάτης, εκτός των εξειδικευμένων περιπτώσεων, που ενδεχομένως θα χρειαστεί να χρηματοδοτηθούν από ένα Τομεακό ή Περιφερειακό ΕΠ

2.B.3 Ταμείο και κατηγορία περιφέρειας

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)
ΕΚΤ	Μετάβαση	Δημόσιο

2.B.4 Ειδικό στόχοι και αναμενόμενα αποτελέσματα

ID	Ειδικός στόχος	Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης
6.1	Ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και εφαρμογής του ΠΕΠ	Αποτελεσματική και χρηστή δημοσιονομική εφαρμογή του Προγράμματος, σύμφωνα με τους όρους του ΕΚΤ.

2.B.5 Δείκτες αποτελεσμάτων

Πίνακας 12: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων (ανά ειδικό στόχο) (για ΕΤΠΑ/ΕΚΤ/Ταμείο Συνοχής)

Άξονας προτεραιότητας		6.1 - Ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και εφαρμογής του ΠΕΠ									
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης			Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
			A	Γ	Σ		A	Γ	Σ		

2.B.4 Ειδικοί στόχοι και αναμενόμενα αποτελέσματα

ID	Ειδικός στόχος	Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης
6.2	Ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων του ΠΕΠ	Εξασφάλιση της έγκαιρης και αποδοτικής υλοποίησης έργων του Προγράμματος τα οποία συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ.

2.B.5 Δείκτες αποτελεσμάτων

Πίνακας 12: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων (ανά ειδικό στόχο) (για ΕΤΠΑ/ΕΚΤ/Ταμείο Συνοχής)

Άξονας προτεραιότητας		6.2 - Ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων του ΠΕΠ									
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης			Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
			A	Γ	Σ		A	Γ	Σ		

2.B.4 Ειδικοί στόχοι και αναμενόμενα αποτελέσματα

ID	Ειδικός στόχος	Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης
6.3	Επίλυση καταγγελιών και ελέγχου	Καταπολέμηση της απάτης και χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των έργων του Προγράμματος που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ.

2.B.5 Δείκτες αποτελεσμάτων

Πίνακας 12: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων (ανά ειδικό στόχο) (για ΕΤΠΑ/ΕΚΤ/Ταμείο Συνοχής)

Άξονας προτεραιότητας		6.3 - Επίλυση καταγγελιών και ελέγχου									
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης			Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
			A	Γ	Σ		A	Γ	Σ		

2.B.6 Δράσεις που πρόκειται να λάβουν στήριξη και αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους (ανά άξονα προτεραιότητας)

2.B.6.1 Περιγραφή των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη και αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους

Άξονας προτεραιότητας	6 - Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ
<p><u>Είδος δράσης:</u></p> <p><i>Συμπληρωματικά / εξειδικευμένα συστήματα και Εργαλεία Οργάνωσης της Διαχείρισης</i></p> <p>Η συγκεκριμένη δράση συνδέεται άμεσα με τον 1ο ειδικό στόχο και αποτελεί προϋπόθεση επίτευξής του.</p> <p>Περιλαμβάνει δε, δαπάνες ανάπτυξης / αναβάθμισης συμπληρωματικών / εξειδικευμένων υποστηρικτικών συστημάτων και εργαλείων, προμήθεια υλικοτεχνικού εξοπλισμού, αγορά ή/και ανάπτυξη λογισμικού, ανάπτυξη και διάχυση μεθόδων οργάνωσης, προμήθεια / ανάπτυξη ειδικών εφαρμογών κλπ. Οι προβλεπόμενες ενέργειες και δαπάνες ενδέχεται να είναι απαραίτητες για την εξυπηρέτηση ειδικών αναγκών αποτελεσματικής υλοποίησης, παρακολούθησης και διαχείρισης των παρεμβάσεων ΠΕΠ, πέραν εκείνων που καλύπτονται κεντρικά από τον αντίστοιχο Ειδικό Στόχο του ΕΠ «Τεχνική Βοήθεια 2014-20» για όλα τα ΕΠ.</p> <p><u>Είδος δράσης:</u></p>	

Πληροφόρηση και Δημοσιότητα

Η συγκεκριμένη δράση συνδέεται έμμεσα αλλά καθοριστικά με τον 1ο ειδικό στόχο και αποτελεί προϋπόθεση επίτευξής του.

.Περιλαμβάνει:

- Ενέργειες πληροφόρησης, προβολής και δημοσιότητας του ΠΕΠ και των επιμέρους παρεμβάσεων του που απευθύνονται τόσο σε ενδιαφερόμενους φορείς (Περιφερειακές, τοπικές και λοιπές δημόσιες αρχές, κοινωνικοί και οικονομικοί εταίροι, επαγγελματικές οργανώσεις, μη κυβερνητικές οργανώσεις, οργανώσεις ΑμεΑ κλπ).
- Ενέργειες ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων και της κοινής γνώμης σχετικά με όλες τις φάσεις σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων του ΠΕΠ, την δυνατότητα πρόσβασης και συμμετοχής σε αυτές, την σύσταση και παρακολούθηση της εταιρικής σχέσης κλπ.
- Εξειδίκευση και εφαρμογή Στρατηγικών Επικοινωνίας και Επικοινωνιακών Σχεδίων Δράσης, με σκοπό τη δημοσιοποίηση στους πολίτες της Περιφέρειας του ρόλου και των επιτευγμάτων του ΠΕΠ ή/και των επιμέρους παρεμβάσεων του, στην Ελληνική οικονομία και κοινωνία.
- Ενέργειες διάχυσης καλών πρακτικών.

Είδος δράσης:

Αξιολόγηση, Μελέτες, Εμπειρογνωμοσύνες, Τεχνικοί Σύμβουλοι

Η συγκεκριμένη δράση συνδέεται άμεσα με τον 1ο ειδικό στόχο και αποτελεί προϋπόθεση επίτευξής του.

Περιλαμβάνει:

- Εκπόνηση των αξιολογήσεων που προβλέπονται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 1303/2013 και το Σχέδιο Αξιολόγησης του ΠΕΠ.
- Παρεμβάσεις για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και ποιότητας υλοποίησης, με την εκπόνηση εξειδικευμένων μελετών και εμπειρογνωμοσυνών προετοιμασίας / ωρίμανσης / εξειδίκευσης / βελτιστοποίησης της εφαρμογής / αποτίμησης των παρεμβάσεων του ΠΕΠ.
- Εκπόνηση Επιχειρησιακών Σχεδίων Δράσης, οδηγών εφαρμογής κλπ., όπως κατά περίπτωση δύναται να απαιτηθούν στο πλαίσιο του ΠΕΠ.
- Εκπόνηση στρατηγικών και προπαρασκευαστικών μελετών και εμπειρογνωμοσυνών και εξασφάλιση εξωτερικών συμβουλευτικών υπηρεσιών και Συμβούλων Τεχνικής Υποστήριξης σε εξειδικευμένα θέματα.
- Εκπόνηση εξειδικευμένων μελετών και εμπειρογνωμοσυνών και ανάπτυξη δράσεων παρακολούθησης και αξιολόγησης της RIS3 (υποστήριξη της λειτουργίας του Περιφερειακού Συμβουλίου Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας ή άλλης σχετικής δομής, τεχνολογικές πλατφόρμες, δράσεις ενημέρωσης για την χρηματοδότηση δραστηριοτήτων Ε&ΤΑ από πόρους εκτός Ελλάδας, δράσεις υποστήριξης ενεργειών δικτύωσης και εξεύρεσης εταίρων, δράσεις διάχυσης καλών πρακτικών σε τομείς προτεραιότητας μέσω ενημέρωσης και επιδεικτικών προγραμμάτων κλπ).

Είδος δράσης:

Ενέργειες ενίσχυσης της διαχειριστικής επάρκειας των Δικαιούχων

Οι ενέργειες της συγκεκριμένης δράσης συνδέονται άμεσα με τον 2ο ειδικό στόχο. Ενδεικτικά δε περιλαμβάνει δράσεις για την ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων / ΕΦΔ του ΠΕΠ, όπως αυτές απορρέουν ως αποτέλεσμα αναγκών ή/και των σχετικών μελετών / αξιολογήσεων που προβλέπονται στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 3 του ΕΠ «Τεχνική Βοήθεια 2014-20» και που δεν καλύπτονται από το Πρόγραμμα εκείνο, ή ειδικότερες δράσεις για την ενίσχυση των δικαιούχων του ΠΕΠ, όπως αυτές ενδεχομένως θα αναδειχθούν κατά το στάδιο της υλοποίησης. Οι δράσεις ενίσχυσης της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων θα διαμορφώνονται κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος του φορέα, τις ειδικές του ανάγκες και την φύση και το μέγεθος (προϋπολογισμό) των έργων που υλοποιεί ή διαχειρίζεται. Στο πλαίσιο αυτό μπορούν να περιληφθούν (σε περιορισμένο βαθμό και λαμβάνοντας πάντα υπόψη τις συνολικές χρηματοδοτικές δυνατότητες της Τεχνικής Βοήθειας του ΠΕΠ) και λειτουργικές δαπάνες (λειτουργικά, υλικοτεχνικός εξοπλισμός κλπ.) των εν λόγω φορέων ή μελέτες μεμονωμένων έργων των φορέων αυτών, οι οποίες, δεν θα χρηματοδοτηθούν από το ΕΠ «Τεχνική Βοήθεια 2014-20».

Είδος δράσης:

Επίλυση καταγγελιών και ελέγχου

Η δράση αυτή συνδέεται άμεσα και εξυπηρετεί την επίτευξη του 3ου ειδικού στόχου. Δύναται να περιλάβει δράσεις νομικής, τεχνικής ή/και επιστημονικής υποστήριξης της ΔΑ και άλλων αρμόδιων φορέων για την επίλυση προβλημάτων καταγγελιών και ελέγχου.

2.B.6.2 Δείκτες εκροών που αναμένεται να συμβάλουν στα αποτελέσματα

Πίνακας 13: Δείκτες εκροών (ανά άξονα προτεραιότητας) (για ΕΤΠΑ/ΕΚΤ/Ταμείο Συνοχής)

Άξονας προτεραιότητας		6 - Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ				
ID	Δείκτης (όνομα δείκτη)	Μονάδα μέτρησης	Τιμή στόχος (2023) (προαιρετικό)			Πηγή στοιχείων
			Α	Γ	Σ	
12104	Υπηρεσίες Συμβούλων Τεχνικής Υποστήριξης	Αριθμός			4,00	
12201	Μελέτες, Εμπειρογνομοσύνες, Έρευνες, Αξιολογήσεις	Αριθμός			10,00	
12305	Αριθμός εκδηλώσεων (ενεργειών ενημέρωσης και ευασητοποίησης)	Αριθμός			8,00	

2.B.7 Κατηγορίες παρέμβασης (ανά άξονα προτεραιότητας)

Αντίστοιχες κατηγορίες παρέμβασης με βάση ονοματολογία που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή, και ενδεικτική κατανομή της στήριξης της Ένωσης

Πίνακες 14-16: Κατηγορίες παρέμβασης

Πίνακας 14: Διάσταση 1 – Τομέας παρέμβασης

Άξονας προτεραιότητας		6 - Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ΕΚΤ	Μετάβαση	121. Προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση και επιθεώρηση	252.361,00
ΕΚΤ	Μετάβαση	122. Αξιολόγηση και μελέτες	80.000,00
ΕΚΤ	Μετάβαση	123. Πληροφόρηση και επικοινωνία	150.000,00

Πίνακας 15: Διάσταση 2 – Μορφή χρηματοδότησης

Άξονας προτεραιότητας		6 - Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ΕΚΤ	Μετάβαση	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	482.361,00

Πίνακας 16: Διάσταση 3 – Είδος περιοχής

Άξονας προτεραιότητας		6 - Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ΕΚΤ	Μετάβαση	07. Δεν ισχύει	482.361,00

3. ΣΧΕΛΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

3.1 Χρηματοδοτική συνεισφορά από κάθε ταμείο και ποσά για το αποθεματικό επίδοσης

Πίνακας 17

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		Σύνολο	
		Κύρια ενίσχυση	Αποθεματικό επίδοσης	Κύρια ενίσχυση	Αποθεματικό επίδοσης	Κύρια ενίσχυση	Αποθεματικό επίδοσης	Κύρια ενίσχυση	Αποθεματικό επίδοσης	Κύρια ενίσχυση	Αποθεματικό επίδοσης	Κύρια ενίσχυση	Αποθεματικό επίδοσης	Κύρια ενίσχυση	Αποθεματικό επίδοσης	Κύρια ενίσχυση	Αποθεματικό επίδοσης
ΕΠΠΑ	Μεταβίβαση	26.815.441,00	1.752.643,00	28.124.342,00	1.838.192,00	28.264.603,00	1.847.360,00	28.927.076,00	1.890.418,00	29.221.018,00	1.909.625,00	30.051.822,00	1.963.921,00	30.576.219,00	1.998.191,00	201.980.521,00	13.200.350,00
Σύνολο ΕΠΠΑ		26.815.441,00	1.752.643,00	28.124.342,00	1.838.192,00	28.264.603,00	1.847.360,00	28.927.076,00	1.890.418,00	29.221.018,00	1.909.625,00	30.051.822,00	1.963.921,00	30.576.219,00	1.998.191,00	201.980.521,00	13.200.350,00
ΕΚΤ	Μεταβίβαση	4.398.619,00	287.827,00	3.938.483,00	257.718,00	3.766.247,00	246.447,00	4.642.996,00	301.612,00	4.672.193,00	303.479,00	4.703.605,00	305.490,00	4.734.385,00	307.458,00	30.856.528,00	2.010.031,00
Σύνολο ΕΚΤ		4.398.619,00	287.827,00	3.938.483,00	257.718,00	3.766.247,00	246.447,00	4.642.996,00	301.612,00	4.672.193,00	303.479,00	4.703.605,00	305.490,00	4.734.385,00	307.458,00	30.856.528,00	2.010.031,00
Σύνολο		31.214.060,00	2.040.470,00	32.062.825,00	2.095.910,00	32.030.850,00	2.093.807,00	33.570.072,00	2.192.030,00	33.893.211,00	2.213.104,00	34.755.427,00	2.269.411,00	35.310.604,00	2.305.649,00	232.837.049,00	15.210.381,00

3.2 Συνολική χρηματοδοτική συνεισφορά ανά ταμείο και εθνική συγχρηματοδότηση (σε ευρώ)

Πίνακας 18α: Σχέδιο χρηματοδότησης

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης (Συνολικό επιλέξιμο κόστος ή δημόσιο επιλέξιμο κόστος)	Στήριξη της Ένωσης (a)	Εθνική συμμετοχή (b) = (c) + (d)	Ενδεικτική ανάλυση του ποσοστού εθνικής συμμετοχής		Συνολική χρηματοδότηση (e) = (a) + (b)	Ποσοστό συγχρηματοδότησης (f) = (a) / (e) (2)	Συνεισφορά ΕΤΕΠ (g)	Κύρια ενίσχυση		Αποθεματικό επίδοσης		Ποσό για το αποθεματικό επίδοσης ως ποσοστό της συνολικής στήριξης της Ένωσης (l) = (j) / (a) * 100	
						Εθνική δημόσια χρηματοδότηση (c)	Εθνική ιδιωτική χρηματοδότηση (d) (1)				Στήριξη της Ένωσης (h) = (a) - (j)	Εθνική συμμετοχή (i) = (b) - (k)	Στήριξη της Ένωσης (j)	Εθνική συμμετοχή (k) = (b) * ((j) / (a))		
1	ΕΠΠΑ	Μεταβίβαση	Δημόσιο	32.000.000,00	8.000.000,00	8.000.000,00	0,00	40.000.000,00	80,0000000000%		30.000.821,00	7.500.205,00	1.999.179,00	499.795,00		6,25%
2a	ΕΚΤ	Μεταβίβαση	Δημόσιο	32.384.198,00	8.096.050,00	8.096.050,00	0,00	40.480.248,00	79,9999990119%		30.374.167,00	7.593.542,00	2.010.031,00	502.508,00		6,21%
2β	ΕΠΠΑ	Μεταβίβαση	Δημόσιο	29.630.000,00	7.407.500,00	7.407.500,00	0,00	37.037.500,00	80,0000000000%		27.778.885,00	6.944.721,00	1.851.115,00	462.779,00		6,25%
3	ΕΠΠΑ	Μεταβίβαση	Δημόσιο	101.689.633,00	25.422.409,00	25.422.409,00	0,00	127.112.042,00	79,9999995280%		95.338.346,00	23.834.587,00	6.351.287,00	1.587.822,00		6,25%
4	ΕΠΠΑ	Μεταβίβαση	Δημόσιο	48.000.000,00	12.000.000,00	12.000.000,00	0,00	60.000.000,00	80,0000000000%		45.001.231,00	11.250.308,00	2.998.769,00	749.692,00		6,25%
5	ΕΠΠΑ	Μεταβίβαση	Δημόσιο	3.861.238,00	965.310,00	965.310,00	0,00	4.826.548,00	79,9999917125%		3.861.238,00	965.310,00				
6	ΕΚΤ	Μεταβίβαση	Δημόσιο	482.361,00	120.591,00	120.591,00	0,00	602.952,00	79,9999904896%		482.361,00	120.591,00				
Σύνολο	ΕΠΠΑ	Μεταβίβαση		215.180.871,00	53.795.219,00	53.795.219,00	0,00	268.976.090,00	79,9999996282%		201.980.521,00	50.495.131,00	13.200.350,00	3.300.088,00		6,13%
Σύνολο	ΕΚΤ	Μεταβίβαση		32.866.559,00	8.216.641,00	8.216.641,00	0,00	41.083.200,00	79,9999975659%		30.856.528,00	7.714.133,00	2.010.031,00	502.508,00		6,12%
Γενικό σύνολο				248.047.430,00	62.011.860,00	62.011.860,00	0,00	310.059.290,00	79,9999993550%	0,00	232.837.049,00	58.209.264,00	15.210.381,00	3.802.596,00		

(1) Συμπληρώνεται μόνον όταν οι άξονες προτεραιότητας εκφράζονται ως συνολικό κόστος.

(2) Το ποσοστό μπορεί να στρογγυλοποιηθεί προς τον πλησιέστερο ακέραιο αριθμό του πίνακα. Το ακριβές ποσοστό που χρησιμοποιείται για την επιστροφή πληρωμών είναι ο λόγος (στ).

Πίνακας 18β: Προτοβουλία για την απασχόληση των νέων – Ειδικά κονδύλια ΕΚΤ και ΥΕΙ (where appropriate)

Αξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης (Συνολικό επιλέξιμο κόστος ή δημόσιο επιλέξιμο κόστος)	Στήριξη της Ένωσης (a)	Εθνική συμμετοχή (b) = (c) + (d)	Ενδεικτική ανάλυση του ποσοστού εθνικής συμμετοχής		Συνολική χρηματοδότηση (e) = (a) + (b)	Ποσοστό συγχρηματοδότησης (f) = (a)/(e) (2)
						Εθνική δημόσια χρηματοδότηση (c)	Εθνική ιδιωτική χρηματοδότηση (d) (1)		
Σύνολο				0,00	0,00	0,00	0,00		0,00%

Λόγος	%
Ποσοστό του ΕΚΤ για τις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	0,00%
Ποσοστό του ΕΚΤ για τις περιφέρειες μετάβασης	0,00%
Ποσοστό του ΕΚΤ για τις περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	0,00%

(1) Συμπληρώνεται μόνον όταν οι άξονες προτεραιότητας εκφράζονται ως συνολικό κόστος.

(2) Το ποσοστό μπορεί να στρογγυλοποιηθεί προς τον πλησιέστερο ακέραιο αριθμό του πίνακα. Το ακριβές ποσοστό που χρησιμοποιείται για την επιστροφή πληρωμών είναι ο λόγος (στ).

Πίνακας 18γ: Ανάλυση του σχεδίου χρηματοδότησης ανά άξονα προτεραιότητας, ταμείο, κατηγορία περιφέρειας και θεματικό στόχο

Αξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Θεματικός στόχος	Στήριξη της Ένωσης	Εθνική συμμετοχή	Συνολική χρηματοδότηση
Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία.	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	4.200.000,00	1.050.000,00	5.250.000,00
Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία.	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	5.000.000,00	1.250.000,00	6.250.000,00
Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία.	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)	22.800.000,00	5.700.000,00	28.500.000,00
Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων	ΕΚΤ	Μετάβαση	Προώθηση της διατηρήσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού	2.003.353,00	500.838,00	2.504.191,00
Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων	ΕΚΤ	Μετάβαση	Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	30.380.845,00	7.595.212,00	37.976.057,00

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Θεματικός στόχος	Στήριξη της Ένωσης	Εθνική συμμετοχή	Συνολική χρηματοδότηση
Υποδομές υποστήριξης ανθρώπινου δυναμικού	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	16.000.000,00	4.000.000,00	20.000.000,00
Υποδομές υποστήριξης ανθρώπινου δυναμικού	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση	13.630.000,00	3.407.500,00	17.037.500,00
Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	16.000.000,00	4.000.000,00	20.000.000,00
Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων	12.000.000,00	3.000.000,00	15.000.000,00
Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	73.689.633,00	18.422.409,00	92.112.042,00
Συμπλήρωση-ολοκλήρωση διατηρήσιμων υποδομών για την ανάπτυξη και την απασχόληση	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	48.000.000,00	12.000.000,00	60.000.000,00
Σύνολο				243.703.831,00	60.925.959,00	304.629.790,00

Πίνακας 19: Ενδεικτικό ποσό της στήριξης που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για τους στόχους που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή

Άξονας προτεραιότητας	Ενδεικτικό ποσό της στήριξης που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για τους στόχους που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή (σε ευρώ)	Ποσοστό της συνολικής ενίσχυσης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα (%)
3	36.829.633,00	14,85%
4	7.600.000,00	3,06%
Σύνολο	44.429.633,00	17,91%

4. ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Περιγραφή της ολοκληρωμένης προσέγγισης στην εδαφική ανάπτυξη λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο και τους στόχους του επιχειρησιακού προγράμματος όσον αφορά τη συμφωνία εταιρικής σχέσης και παρουσίαση του τρόπου με τον οποίο το επιχειρησιακό πρόγραμμα συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων του επιχειρησιακού προγράμματος και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων

Η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου χαρακτηρίζεται από τον πολυκερματισμό του χώρου της σε μικρά και σχετικά μεγαλύτερα νησιά, τα οποία απέχουν τόσο μεταξύ τους, όσο και από την ηπειρωτική Ελλάδα, αφ' ενός, ως προς τις φυσικές αποστάσεις, αφ' ετέρου και κυρίως ως προς τις χρονοαποστάσεις, με δεδομένες τις θαλάσσιες και αεροπορικές δυσκολίες διασύνδεσης. Αυτό το γεωγραφικό χαρακτηριστικό των νησιών της σε συνδυασμό με το μέγεθος κάθε νησιού λειτουργεί ανασταλτικά στην ανάπτυξη παραγωγικών / επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Η διάρθρωση της οικονομικής δραστηριότητας στα μεγαλύτερα νησιά δημιουργεί ανισότητες και σε αυτά, μεταξύ των παράλιων και εσωτερικών ζωνών. Η χαμηλή παραγωγική και επιχειρηματική δραστηριότητα σε αυτά τα νησιά λειτουργεί ανασταλτικά, αφ' ενός στη συγκέντρωση πληθυσμιακών μεγεθών, αφ' ετέρου νέων / παραγωγικών ηλικιών και έτσι έχει δημιουργηθεί ένας φαύλος κύκλος συνεχούς φθίνουσας εξέλιξης στην παραγωγή εισοδήματος, στην πληθυσμιακή συγκέντρωση (πολύ χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα) και στην φυσική ανανέωση του πληθυσμού, με κίνδυνο την απόλυτη ερήμωση.

Τα νησιά της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου που εμφανίζουν έντονα αυτά τα χαρακτηριστικά με ισχυρές δημογραφικές και οικονομικές προκλήσεις, οι οποίες οφείλονται κατά κύριο λόγο στα γεωγραφικά χαρακτηριστικά τους, είναι τα εξής επτά: Λήμνος, Άγιος Ευστράτιος, Οινούσες, Ψαρά, Ικαρία, Φούρνοι και Θύμαινα, ενώ και εντός των νησιών προσδιορίζονται ζώνες με έντονες αναπτυξιακές και οικονομικοκοινωνικές ανισότητες δημιουργώντας χωρικές ενότητες (Περιφ. Ενότητες) με έντονες ανισότητες.

Πολύ συνοπτικά, τα χαρακτηριστικά αναφέρονται στα εξής:

• Χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα, μείωση του πληθυσμού και δυσμενής δημογραφικός δείκτης

• Χαμηλά εισοδήματα / παραγωγική / οικονομική δραστηριότητα

Από τα παραπάνω, προκύπτει ότι η συμπερίληψη στο Πρόγραμμα, προγραμμάτων χωρικής ανάπτυξης σε υποπεριοχές των νησιών, όσο και στα ανωτέρω επτά «μικρά» νησιά θα πρέπει να αναπτυχθούν ώστε να αντιμετωπίζουν τις οικονομικές, κοινωνικές, περιβαλλοντικές, δημογραφικές & φυσικές προκλήσεις..

Κριτήρια επιλογής των υποπεριοχών θα είναι κατά περίπτωση, το εισόδημα, το ποσοστό απασχόλησης - ανεργίας, η γεωμορφολογία, η αστικότητα καθώς & η αξιοποίηση των σημαντικών πολιτιστικών & φυσικών πόρων της Περιφέρειας χωρικά συνδεδεμένων που μπορούν να αποτελέσουν κινητήρες ανάπτυξης της Περιφέρειας.....

4.1 Τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων (ΤΑΠΤΚ) (κατά περίπτωση)

Η προσέγγιση στη χρήση μέσων τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων και οι αρχές για τον καθορισμό των περιοχών στις οποίες θα εφαρμοσθεί·

4.2 Ολοκληρωμένες δράσεις για βιώσιμη αστική ανάπτυξη (κατά περίπτωση)

Κατά περίπτωση, το ενδεικτικό ποσό της στήριξης μέσω του ΕΤΠΑ για ολοκληρωμένες δράσεις για βιώσιμη αστική ανάπτυξη που θα υλοποιηθούν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 και η ενδεικτική κατανομή της στήριξης μέσω του ΕΚΤ για ολοκληρωμένες δράσεις.

Η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου λόγω της νησιωτικής της φυσιογνωμίας διαθέτει σε κάθε νησί ένα αστικό χώρο που όμως απλά διαθέτει σε μικρό ή μεγάλο βαθμό αστικές λειτουργίες και συγκεντρώσεις. Τα κυρίαρχα αστικά κέντρα είναι αυτά των μεγάλο νησιών και κυρίως της Μυτιλήνης που αποτελεί το διοικητικό κέντρο της Περιφέρειας και της Χίου που επίσης συγκεντρώνει ισχυρές αστικές συγκεντρώσεις και λειτουργεί ως πόλων ανάπτυξης για το νησί. Οι υπόλοιπες πρωτεύουσες νησιών δεν έχουν εκείνα τα χαρακτηριστικά που θα επέτρεπαν την ανάπτυξη ολοκληρωμένων δράσεων βιώσιμης αστικής ανάπτυξης με τα αναμενόμενα αποτέλεσμα της παρέμβασης όπως αναφέρεται στις οδηγίες και τον κανονισμό, όμως σε κάθε περίπτωση αστικές λειτουργίες υφίστανται λόγω της νησιωτικότητας της Π.Β.Α. και έχουν ανάγκες σχετικών παρεμβάσεων από την αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα.

Με Στρατηγικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) θα καλυφθούν αυτά τα δύο αστικά κέντρα με στόχους την αντιμετώπιση οικονομικών, περιβαλλοντικών, δημογραφικών προκλήσεων καθώς & προκλήσεων κλιματικής αλλαγής & λειτουργικής οργάνωσής τους. Η χρηματοδότηση θα γίνει προς ενιαίες Ολοκληρωμένες Στρατηγικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης. Η επιλογή, έγκριση & χρηματοδότηση τους θα γίνει με κριτήρια που αφορούν την καταλληλότητα της στρατηγικής, την συμβολή στην επίτευξη των αποτελεσμάτων του Προγράμματος & στην διαχειριστική ικανότητα, τεχνική ετοιμότητα.

Την επιλογή των προτεινόμενων έργων/δράσεων αναλαμβάνει ο αντίστοιχος Δήμος (ή τοπικό εταιρικό σχήμα) ενώ η Διαχειριστική Αρχή είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της επιλεξιμότητας, ένταξη και παρακολούθηση των επιλεγμένων έργων .

Όσον αφορά την επιλογή των περιοχών εφαρμογής εφαρμόζονται τα αναγραφόμενα στο ΣΕΣ.

Σχετικά με τις δράσεις που θα υλοποιηθούν αυτές θα προέρχονται κατά προτεραιότητα από τους Θεματικούς Στόχους 4, 6, 7 του ΕΤΠΑ και 9 του ΕΚΤ σύμφωνα και με τις αντίστοιχες προτεραιότητες του ΣΕΣ.

Πίνακας 20: Ολοκληρωμένες δράσεις για βιώσιμη αστική ανάπτυξη – ενδεικτικά ποσά στήριξης μέσω ΕΤΠΑ και ΕΚΤ

Ταμείο	Στήριξη μέσω ΕΤΠΑ και ΕΚΤ (ενδεικτικά) (σε ευρώ)	Ποσοστό της συνολικής ενίσχυσης του ταμείου για το πρόγραμμα
Σύνολο ΕΚΤ	3.500.000,00	10,65%
Σύνολο ΕΤΠΑ	10.289.633,00	4,78%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΠΑ + ΕΚΤ	13.789.633,00	5,56%

4.3 Ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις (ΟΧΕ) (κατά περίπτωση)

Η προσέγγιση στη χρήση των ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων (ΟΧΕ) (όπως ορίζεται στο άρθρο 36 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013) εκτός των περιπτώσεων που καλύπτονται από το σημείο 4.2 και η ενδεικτική χρηματοδοτική ενίσχυσή τους από κάθε άξονα προτεραιότητας.

Η επιλογή, έγκριση και χρηματοδότηση των στρατηγικών θα γίνει στο πλαίσιο διαβούλευσης της Διαχειριστικής Αρχής του ΠΕΠ και περιφερειακών και εθνικών αρχών, με κριτήρια που θα αφορούν στην καταλληλότητα της στρατηγικής και στην συμβολή στην επίτευξη των αποτελεσμάτων του ΠΕΠ.

Οι ΟΧΕ θα είναι υπό τη διαχειριστική ευθύνη της ΔΑ του ΠΕΠ, με την κατάλληλη συμμετοχή αρχών των τομεακών προγραμμάτων εφόσον συμβάλουν στη συγχρηματοδότηση.

Ενδεικτικές δράσεις που αφορούν στις χωρικές παρεμβάσεις μεταξύ των άλλων είναι περιβαλλοντικές παρεμβάσεις κατά την έννοια του ΣΕΣ, Τοπικές συνδέσεις, Πολιτιστικές παρεμβάσεις, Αναπλάσεις, Επιχειρηματικότητα κ.α.

Στα πλαίσια των Θεματικών Στόχων 3, 4, 6, 7, 2, 5 και 9 του ΕΤΠΑ καθώς και 8 και 9 του ΕΚΤ

Όσον αφορά στο προφίλ των περιοχών, ισχύουν τα αναγραφόμενα στο ΣΕΣ σχετικά με υπο-περιφερειακές περιοχές με ειδικά χαρακτηριστικά και προκλήσεις.

Ειδικότερα κριτήρια επιλογής περιοχών :

- Όσον αφορά στα ιδιαίτερα πληθυσμιακά/γεωγραφικά χαρακτηριστικά θα πρόκειται για περιοχές με ιδιαιτερότητες πυκνότητας πληθυσμού, εισοδηματικές ανισότητες, προβλήματα συνδεσιμότητας..
- Όσον αφορά στη θεματική προσέγγιση, προτεραιότητα δίδεται σε δράσεις σχετικά με τουρισμό και περιβάλλον

Σε ό,τι αφορά στην επιλογή των περιοχών και τη διαδικασία έγκρισης δράσεων θα εφαρμοσθούν τα αναφερόμενα στο Σ.Ε.Σ.

Πίνακας 21: Ενδεικτική χρηματοδοτική ενίσχυση για τις ΟΧΕ, εκτός της ενίσχυσης που αναφέρεται στο σημείο 4.2 (συνολικό ποσό)

Αξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Ενδεικτική χρηματοδοτική ενίσχυση (στήριξη της Ένωσης) (σε ευρώ)
1 - Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία.	ΕΤΠΑ	1.500.000,00
2α - Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων	ΕΚΤ	4.000.000,00
2β - Υποδομές υποστήριξης ανθρώπινου δυναμικού	ΕΤΠΑ	2.500.000,00
3 - Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής	ΕΤΠΑ	20.000.000,00
4 - Συμπλήρωση-ολοκλήρωση διατηρήσιμων υποδομών για την ανάπτυξη και την απασχόληση	ΕΤΠΑ	12.000.000,00
Σύνολο		40.000.000,00

4.4 Οι ρυθμίσεις για διαπεριφερειακές και διεθνικές δράσεις, στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος, με δικαιούχους εγκατεστημένους σε τουλάχιστον ένα άλλο κράτος μέλος (κατά περίπτωση)

Όπου είναι εφικτό, το ΠΕΠ θα εξετάζει την δυνατότητα ενθάρρυνσης της συνεργασίας μεταξύ των εφελόμενων του Προγράμματος με αντίστοιχους ωφελούμενους σε τουλάχιστον ένα ακόμη Κράτος Μέλος, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής και διακρατικής συνεργασίας (π.χ. έξω από τα στενά όρια των κανόνων του ΕΕΣ, και βασιζόμενο στα άρθρα 70(2) και 96(3)(δ) του Καν.1303/2013.

4.5 Συμβολή των προγραμματισμένων δράσεων του προγράμματος στην υλοποίηση μακροπεριφερειακών στρατηγικών και στρατηγικών για τις θαλάσσιες λεκάνες με βάση τις ανάγκες της περιοχής του προγράμματος όπως καθορίζονται από το κράτος μέλος (κατά περίπτωση)

(Όταν τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες συμμετέχουν σε μακροπεριφερειακές στρατηγικές και στρατηγικές για τις θαλάσσιες λεκάνες).

Η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου ως κατ' εξοχήν νησιωτική Περιφέρεια έχει να αντιμετωπίσει τα προβλήματα και τις προκλήσεις του χώρου της θαλάσσιας λεκάνης του Αιγαίου και της ΝΑ Μεσογείου γενικότερα. Ειδικότερα μέσω της διαπεριφερειακής/διακρατικής συνεργασίας μπορούν να επιδιωχθούν λύσεις σε ζητήματα όπως :

- Η ενίσχυση των μεταφορών και της συνδεσιμότητας μεταξύ των περιοχών καθώς και του τουρισμού κρουαζιέρας
- Η πρόληψη φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών ή και αντιμετώπιση φαινομένων κλιματικής αλλαγής στο θαλάσσιο χώρο
- Η θαλάσσια χωροταξία και ασφάλεια της περιοχής
- Ενίσχυση καινοτόμων επιχειρηματικών προσπαθειών πιλοτικού χαρακτήρα στη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη και στην αξιοποίηση τοπικών προϊόντων
- Σύνδεση τουριστικού προϊόντος και πολιτιστικού αποθέματος
- Προστασία θαλάσσιας περιοχής από περιβαλλοντικές απειλές ανθρώπινης δραστηριότητας
- Ανάδειξη πολιτιστικών στοιχείων θαλάσσιου/νησιωτικού συμπλέγματος – προστασία παραδοσιακών δραστηριοτήτων επιβίωσης
- Προστασία βιοποικιλότητας και νησιωτικής φυσιογνωμίας
- Προώθηση νέων ενεργειακών πηγών

Οι παραπάνω προσεγγίσεις θα επιδιωχθούν μέσω των προγραμμάτων διαπεριφερειακής/διακρατικής συνεργασίας στα οποία η Περιφέρεια μπορεί να συμμετάσχει, όπως ενδεικτικά το Πρόγραμμα «Ελλάδα-Κύπρος», Black Sea (Λεκάνη Μαύρης Θάλασσας), MED, Αδριατική-Ιόνιο, Balkan – Mediterranean, Interreg IVC. κλπ.

Κατά την περαιτέρω εξειδίκευση του προγράμματος και όπου ενδείκνυται, θα ληφθεί υπόψη η εγκριθείσα Μακρο-περιφερειακή Στρατηγική Αδριατικής Ιονίου, για την αξιολόγηση της σκοπιμότητας υλοποίησης δράσεων που θα συνάδουν με τους πυλώνες (γαλάζια ανάπτυξη, μεταφορικές συτνδέσεις και ενέργεια, περιβαλλοντική ποιότητα και αειφόρος τουρισμός) και τη θεματολογία αυτής και που ενδεχομένως θα συμπεριληφθούν στο σχέδιο δράσης που θα διαμορφωθεί στο πλαίσιο της. Το Επιχειρησιακό σε αυτή την περίπτωση θα συμβάλει μέσω των αξόνων προτεραιότητας 1, 3 & 4.

5. ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΠΟΥ ΠΛΗΤΤΟΝΤΑΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΠΟ ΤΗ ΦΤΩΧΕΙΑ Ή ΣΤΟΧΕΥΟΜΕΝΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΤΟΝ ΥΨΗΛΟΤΕΡΟ ΚΙΝΔΥΝΟ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ Ή ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ)

5.1 Γεωγραφικές περιοχές που πλήττονται περισσότερο από τη φτώχεια/στοχευόμενες ομάδες που αντιμετωπίζουν τον υψηλότερο κίνδυνο διακρίσεων ή κοινωνικού αποκλεισμού

Οι άνθρωποι που ζουν σε συνθήκες φτώχειας τείνουν να είναι συγκεντρωμένοι σε ορισμένες γεωγραφικές περιοχές. Η συγκέντρωση ατόμων με χαμηλά εισοδήματα σε μια περιοχή επιβαρύνει επιπρόσθετα την εκάστοτε φτώχη οικογένεια λόγω του ευρύτερου δυσμενούς περιβάλλοντος και των μειωμένων ευκαιριών εκπαίδευσης, απασχόλησης/ αυταπασχόλησης, πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και εν γένει κοινωνικής ένταξης. Η υλοποίηση παρεμβάσεων στοχεύει στην αντιμετώπιση όσο το δυνατόν, μεγαλύτερου μέρους των οικείων προβλημάτων, όπως τα υψηλά ποσοστά ανεργίας, η περιορισμένη επιχειρηματική δραστηριότητα και η αυξανόμενη (άνω του εθνικού μ.ο.) γήρανση του πληθυσμού τους. Οι περιοχές αυτές είτε είναι α) υποβαθμισμένες αστικές περιοχές, β) απομονωμένες νησιωτικές περιοχές γ) αραιοκατοικημένες και δ) περιοχές που χαρακτηρίζονται από φτώχεια μακράς διάρκειας.

Ο ακριβής προσδιορισμός των περιοχών / θυλάκων φτώχειας και των διαφοροποιήσεων μεταξύ φτώχειας και ακραίας φτώχειας (εξαθλίωσης) πρόκειται να επιτευχθεί μέσω της αξιοποίησης, τόσο υφιστάμενων διοικητικών δεδομένων και στοιχείων, όσο και από την επιτόπια διερεύνηση και αποτύπωση της κατάστασης σε επίπεδο Περιφερειακών Ενοτήτων, με τη χρήση δομημένου ερωτηματολογίου που διακινήθηκε σε όλους τους ΟΤΑ, τις επιχειρήσεις τους και τους φορείς που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας και φροντίδας. Με την ίδια μεθοδολογία έγινε εφικτός και ο προσδιορισμός των ομάδων στόχου με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους, καθώς και η προσαρμογή των κατάλληλων στρατηγικών παρέμβασης. Επιπρόσθετα, με την υποστήριξη της έρευνας της EU-SILC που διενεργεί η ΕΛΣΤΑΤ, θα διευρυνθεί το αντίστοιχο δείγμα της, έτσι ώστε μετά το 2015, να υπάρχουν αξιόπιστα στοιχεία, όσον αφορά τη λεπτομερή (ποσοτικά και ποιοτικά) στατιστική αποτύπωση του φαινομένου της φτώχειας και για τις δεκατρείς (13) περιφέρειες της χώρας. Με την πρόοδο της εξειδίκευσης των περιοχών αυτών, αλλά και των ομάδων στόχου, όπως επίσης με την προσδοκώμενη ολοκλήρωση του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας (τέλος 2014) και την συνακόλουθη περιφερειακή εξειδίκευσή του, θα επαναπροσδιοριστεί ανάλογα η σχετική συμβολή του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Παρατηρείται ότι, οι περιοχές της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου που έχουν χαμηλά εισοδήματα κοντά και κάτω από το όριο της φτώχειας είναι οι απομακρυσμένες από τα αστικά κέντρα και οι ορεινές περιοχές των νησιών, που παρουσιάζουν υψηλό δείκτη γήρανσης σε συνδυασμό και με χαμηλό δείκτη αντικατάστασης. Σύμφωνα με τους δείκτες γήρανσης ο πληθυσμός αποτελείται κυρίως από άτομα της τρίτης ηλικίας που έχουν συνταξιοδοτηθεί και είναι δικαιούχοι χαμηλών συντάξεων (ασφαλισμένοι στο ταμείο ΟΓΑ).

Οι κάτοικοι αυτών των περιοχών και τα άτομα που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες αντιμετωπίζουν τα ακόλουθα προβλήματα που οφείλονται σε:

- Ελλιπή πρόσβαση στην παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών υγείας, κοινωνικής προστασίας και φροντίδας καθώς υπάρχουν θέματα κάλυψης ομάδων ή περιοχών από το δίκτυο υγείας και κοινωνικής προστασίας, καθώς και εντοπιζόμενες ελλείψεις σε υποδομές, δομές, σε ανθρώπινο δυναμικό και υλικοτεχνικό εξοπλισμό.
- Χαμηλό επίπεδο κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών που υπάρχει κυρίως στις απομακρυσμένες νησιωτικές περιοχές,
- Έλλειψη χρηματοδότησης για την πλήρη και εύρυθμη λειτουργία των προνοιακών υποδομών και δομών,
- Απουσία δομών και υπηρεσιών που παρέχουν ολοκληρωμένες υπηρεσίες φροντίδας και πρόνοιας σε ειδικές και ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού
- Έλλειψη δράσεων πρόληψης και ευαισθητοποίησης

5.2 Στρατηγική για την αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών των γεωγραφικών περιοχών που πλήττονται περισσότερο από τη φτώχεια/ των στοχευόμενων ομάδων που αντιμετωπίζουν τον υψηλότερο κίνδυνο διακρίσεων ή κοινωνικού αποκλεισμού και, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, συμβολή στην ολοκληρωμένη προσέγγιση που ορίζεται στη συμφωνία εταιρικής σχέσης

Συνεπώς η στρατηγική του ΕΠ για την αντιμετώπιση της φτώχειας των γεωγραφικών περιοχών που αντιμετωπίζουν προβλήματα σε εντοπιζόμενες περιοχές, ή κατά περίπτωση μειονεκτούντων ομάδων πληθυσμού/ευάλωτων κοινωνικών ομάδων που πλήττονται περισσότερο από την φτώχεια, θα πρέπει να περιλαμβάνει ενδεικτικές δράσεις όπως:

- Επέκταση, αναβάθμιση των υποδομών Α΄ βαθμιας και Β΄ βαθμιας υγείας για την αναβάθμιση υποδομών και εξοπλισμού όλων των βαθμίδων ή / και επέκταση υποδομών πρωτοβάθμιας και την βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας με προτεραιότητα τις παρεμβάσεις στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας.
- Δημιουργία σταθερών ή / και κινητών μονάδων παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας με στοχευμένες δράσεις στον τομέα της ψυχικής υγείας για την ολοκλήρωση της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης ιδίως με παρεμβάσεις που στοχεύουν στην αποασυλοποίηση.
- Δημιουργία, επέκταση/αναβάθμιση των υποδομών πρόνοιας, κοινωνικής φροντίδας και χώρων/δομών υγιεινής για την δημιουργία και αναβάθμιση δομών πρόνοιας, προκειμένου να καλυφθούν, κατά προτεραιότητα οι ανάγκες των ευπαθών κοινωνικών ομάδων(δημιουργία και αναβάθμιση υποδομών για ευάλωτες – ειδικές ομάδες πληθυσμού, όπως εξαρτημένα άτομα, ΑΜΕΑ κλπ., δημιουργία κοινωνικών υποδομών για την κάλυψη βασικών αναγκών όπως στέγαση ομάδων πληθυσμού που πλήττονται από φτώχεια, εξοπλισμοί κοινωνικών υποδομών για βελτίωση της λειτουργίας τους, κοινωνικές υποδομές εκπαιδευτικού, πολιτιστικού, ψυχαγωγικού ή άλλου χαρακτήρα για τους πολίτες κλπ)
- Πλέγμα δράσεων για ευπαθείς ομάδες για ένταξη στην αγορά εργασίας ή / και στην απασχόλησης με στόχο να δοθούν τα εφόδια σε οικονομικά μη ενεργούς και ανέργους και κοινωνικά ευπαθείς ομάδες να βελτιώσουν τα προσόντα τους ώστε να μπορέσουν να απασχοληθούν.
- Προγράμματα κατάρτισης για την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας-πρόνοιας και καταρτίσεις ιατρών, νοσοκόμων και λοιπού ιατρικού προσωπικού ώστε να βελτιωθούν οι παρεχόμενες υπηρεσίες υγείας-πρόνοιας.

- Στοχευμένα προγράμματα κατάρτισης στις κύριες οικονομικές δραστηριότητες της τοπικής / περιφερειακής οικονομίας με πρακτική άσκηση για κοινωνικά ευπαθείς ομάδες, που οδηγούν σε πιστοποίηση προσόντων.
- Ενέργειες προώθησης στην απασχόληση για κοινωνικά ευπαθείς ομάδες, με έμφαση σε ΑΜΕΑ και ωφελούμενους δράσεων αποιδρυματοποίησης με στόχο να καλυφθούν νέες θέσεις εργασίας ή να τονωθεί η αυτοαπασχόληση.
- Ενίσχυση της παροχής φροντίδας και φιλοξενίας παιδιών (παιδικοί / βρεφικοί / βρεφονηπιακοί σταθμοί, ΚΔΑΠ κλπ), δράση που απευθύνεται σε άτομα που έχουν την ευθύνη φροντίδας παιδιών σε νοικοκυριά που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό με σκοπό την βελτίωση της απασχολησιμότητας τους.
- Στοχευμένα μέτρα ενίσχυσης της διαχειριστικής ικανότητας και της ενθάρρυνσης της συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων και της κοινωνίας των πολιτών ώστε να δημιουργήσουν τους ελάχιστους αναγκαίους μηχανισμούς και να αποκτήσουν εμπειρία στον σχεδιασμό, διαχείριση και υλοποίηση προγραμμάτων / δράσεων κοινωνικής ένταξης.
- Λειτουργία κέντρων υποδοχής ή και λειτουργία κινητών μονάδων υποστήριξης περιθωριοποιημένων κοινοτήτων ώστε οι ενδεικτικοί ωφελούμενοι να ενταχθούν στην αγορά εργασίας.
- Λειτουργία one stop shop/κέντρων κοινότητας ευπαθών ομάδων, με διευρυμένες υπηρεσίες προκειμένου οι ενδεικτικοί ωφελούμενοι να ενταχθούν στην αγορά εργασίας και να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις υποστήριξης και ευπαθών εξαρτώμενων ατόμων που αντιμετωπίζουν προβλήματα κοινωνικοποίησης.
- Υποστήριξη δομών φιλοξενίας και φροντίδας ΑμεΑ για την εξυπηρέτηση κοινωνικά ευπαθών-ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων, προκειμένου να αποδεσμευθούν οι έχοντες την φροντίδα, για ενδυνάμωση της θέσης τους στην αγορά εργασίας(κέντρα δημιουργικής απασχόλησης για παιδιά και εφήβους με νοητική υστέρηση ή/και αναπηρίες, βρεφονηπιακοί σταθμοί ολοκληρωμένης φροντίδας, κέντρα διημέρευσης ατόμων με αναπηρία, ξενώνες & οικοτροφεία παιδιών ή εφήβων ΑΜΕΑ κλπ)
- Εξειδικευμένη εκπαιδευτική υποστήριξη για ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και παράλληλη στήριξη των ΑΜΕΑ στη σχολική τάξη.
- Καινοτόμες ή πιλοτικές δράσεις σε τοπικό επίπεδο για την αντιμετώπιση νέων αναδυόμενων αναγκών στον τομέα της ψυχικής υγείας για ενδυνάμωση της θέσης και την υποστήριξη των ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων και ιδιαίτερα των ψυχικά ασθενών στην αγορά εργασίας(λειτουργία δομών ψυχικής υγείας, ξενώνες βραχείας διαμονής, προστατευόμενα διαμερίσματα, εκπαίδευση και υποστήριξη της οικογένειας ατόμων με ψυχική αναπηρία)
- Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις καταπολέμησης των διακρίσεων με ενέργειες ευαισθητοποίησης τοπικής κοινωνίας και των φορέων, συμβουλευτικά κέντρα και ξενώνες φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών κλπ.
- Λειτουργία δικτύου δομών αντιμετώπισης της φτώχειας ,δράση που περιλαμβάνει ενέργειες, όπως λειτουργία κοινωνικών παντοπωλείων,φαρμακείων ,φροντιστηρίων, δημοτικών λαχανόκηπων, τραπεζών χρόνου ,δημιουργία νέων ή ενίσχυση λειτουργίας υφιστάμενων κοινωνικών δομών που παρέχουν υπηρεσίας σε αστέγους, άτομα που βρίσκονται σε κατάσταση φτώχειας ή απειλούνται από την φτώχεια.
- Υποστήριξη του συστήματος παροχής υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (ΠΦΥ) μέσω της ανακατεύθυνσης της ζήτησης από τη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια φροντίδα, όπως είναι τα Νοσοκομεία, προς ποιοτικές, ολιστικές και κοινοτικά προσανατολισμένες υπηρεσίες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας μέσω

των ΤΟΜΥ τα οποία έχουν σκοπό να παρέχουν υπηρεσίες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (πρόληψη, προαγωγή και αγωγή υγείας, διάγνωση, θεραπεία και αποκατάσταση) σε άτομα, οικογένειες και στην κοινότητα

- Υποστήριξη λειτουργίας Ανοιχτών Δομών Φιλοξενίας για μετανάστες–αιτούντες άσυλο που περιλαμβάνει υπηρεσίες που προωθούν την απασχολησιμότητα και την κοινωνική ένταξη των ωφελουμένων(συμβουλευτική, νομική υποστήριξη, μετάφραση/διερμηνεία, ενημέρωση σε θέματα υγειονομικής περίθαλψης, σε προγράμματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας κλπ
- Υποστήριξη λειτουργίας Κέντρων ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων για την στελέχωση με ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό για ήδη λειτουργούντα και δημιουργούμενα ΚΗΦΗ.
- Ενίσχυση απασχόλησης κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε κοινωνικές επιχειρήσεις με ενέργειες όπως συμβουλευτική υποστήριξη, επιχορήγηση ίδρυσης και έναρξης λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων
- Δράσεις δικτύωσης επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας με ενέργειες για την δημιουργία και υλοποίηση τοπικών οικονομικών συμφωνιών για την ενίσχυση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας.
- Δράσεις κοινωνικής καινοτομίας όπως υπηρεσίες και στήριξη για ευπαθείς ομάδες συγκεντρωμένα σε μια δομή – Κέντρα Κοινότητας / πολύκεντρα, «μαθήματα στη γειτονιά» για άτομα μη εξοικειωμένα με τις νέες ψηφιακές τεχνολογίες , μία δράση για αποκεντρωμένη συναρμολόγηση π.χ αυτοκινήτων από κοινωνικές επιχειρήσεις για άτομα που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας, λειτουργία εστιατορίου ή και χώρων αναψυχής από μεικτές ομάδες πληθυσμού (π.χ. ΑΜΕΑ και νέοι άνεργοι) κλπ

Οι συγχρηματοδοτούμενες πράξεις θα στοχεύουν με βάση τα πορίσματα της χαρτογράφησης και τις προτεραιότητες του περιφερειακού σχεδιασμού για τη φτώχεια και την κοινωνική ένταξη.

Πίνακας 22: Δράσεις για την αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών των γεωγραφικών περιοχών που πλήττονται περισσότερο από τη φτώχεια/ των στοχευόμενων ομάδων που αντιμετωπίζουν τον υψηλότερο κίνδυνο διακρίσεων ή κοινωνικού αποκλεισμού

Στοχευόμενη ομάδα/γεωγραφική περιοχή	Βασικότερα είδη δράσεων που προβλέπονται στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης προσέγγισης	Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Επενδυτική προτεραιότητα
Ευπαθείς ομάδες πληθυσμού των νησιών της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου που απειλούνται από φτώχεια	Λειτουργία δικτύου δομών αντιμετώπισης της φτώχειας, Σύστημα παροχής υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας μέσω των ΤΟΜΥ	2α - Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων	ΕΚΤ	Μετάβαση	9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας

6. ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΩΝ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΠΟΥ ΠΛΗΤΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΣΟΒΑΡΑ ΚΑΙ ΜΟΝΙΜΑ ΦΥΣΙΚΑ Ή ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ)

Η νησιωτική περιφέρεια του Βορείου Αιγαίου χαρακτηρίζεται από πολυκερματισμό του χώρου της σε μικρά και σχετικά μεγαλύτερα νησιά. Η εσωτερική τους απόσταση όσο και η απομάκρυνση από την υπόλοιπη ηπειρωτική Ελλάδα αποτελεί από μόνη της μια αδυναμία που εκφράζεται στην παραγωγική και κοινωνική βάση των νησιών. Στην ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, (Τμήμα 1), επιχειρήθηκε να εντοπιστούν τα μειονεκτήματα της νησιωτικής Περιφέρειας του Βορείου Αιγαίου τα οποία και θα πρέπει να αντιμετωπιστούν με την κατάλληλη στρατηγική ανάπτυξης όπως ορίζεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

Τα μειονεκτήματα και τα ειδικά χαρακτηριστικά κυρίως προσδιορίζονται στο δημογραφικό και κατ'επέκταση παραγωγικό χαρακτήρα των νησιών. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, από την απογραφή του 2011, ο μέσος όρος πληθυσμιακής πυκνότητας της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου (51,6 κάτοικοι ανά τετρ.χλμ.) είναι πολύ χαμηλότερος από το μέσο όρο του συνόλου της Χώρας (81,7 κάτοικοι ανά τετρ.χλμ.), ενώ ο πληθυσμός της μειώνεται έναντι έστω και μικρής αύξησης στο σύνολο της Χώρας. Όλα τα νησιά παρουσιάζουν σημαντικά χαμηλότερη πυκνότητα, από εκείνα του μέσου όρου της Περιφέρειας. Η πληθυσμιακή μείωση, σε ορισμένα από τα νησιά, είναι μεγαλύτερη από εκείνη του συνόλου της Περιφέρειας, ενώ κάποια από αυτά παρουσιάζουν σταθερότητα, ή ακόμα και μικρή αύξηση, αντιστεκόμενοι οι κάτοικοί τους στην ερήμωση των νησιών τους. Επιπλέον τα νησιά παρουσιάζουν μεγαλύτερους δείκτες γήρανσης και μικρότερους δείκτες αναπλήρωσης/αντικατάστασης, τόσο από τους αντίστοιχους μέσους όρους της Περιφέρειας, όσο και τους μέσους όρους αυτών των δεικτών σε επίπεδο πρώην νομού στον οποίο άνηκε το καθένα. Τους δυσμενέστερους δημογραφικούς δείκτες (γήρανσης και αναπλήρωσης / αντικατάστασης) εμφανίζουν τα νησιά Οινούσες, Ψαρά, Ικαρία, Φούρνοι / Θύμαινα, ενώ η Λήμνος και ο Άγιος Ευστράτιος παρουσιάζουν δημογραφικούς δείκτες πλησίον εκείνων του συνολικού πρώην Νομού Λέσβου, δηλαδή μαζί με το νησί της Λέσβου. Σε απόλυτη συνάρτηση και ευθύ επηρεασμό με τα δημογραφικά στοιχεία βρίσκονται τα στοιχεία της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας. Επτά νησιά κινδυνεύουν από ερήμωση, κυρίως λόγω της συρρίκνωσης των παραγωγικών δραστηριοτήτων τους και κατ' ακολουθία συρρίκνωσης του πληθυσμού τους, με ιδιαίτερη συρρίκνωση του νέων ηλικιών πληθυσμού. Ως εκ τούτου, προκειμένου να αποτραπεί αυτό το ενδεχόμενο, είναι άμεση και επιτακτική η ανάγκη ιδιαίτερων παρεμβάσεων για ενίσχυση των βασικών υποδομών και των παραγωγικών δραστηριοτήτων, κυρίως με αύξηση της ελκυστικότητας των νησιών αυτών για διαμονή και παραγωγική δραστηριοποίηση, εξασφαλίζοντας παράλληλα υψηλότερο επίπεδο ζωής με παροχή κοινωνικών υπηρεσιών.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου για την περίοδο 2014-2020, αν και διαθέτει σαφώς ποσοστιαία λιγότερους πόρους σε σχέση με το σύνολο των πόρων των ΕΔΕΤ που συνολικά θα εισέλθουν στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, έχει διαμορφώσει μια στρατηγική και ένα μίγμα δράσεων που καλούνται να δώσουν ικανοποιητικές απαντήσεις στα ανωτέρω μειονεκτήματα. Η στρατηγική και οι δράσεις κυρίως αφορούν στην ενίσχυση της παραγωγικής βάσης με ταυτόχρονη διαφοροποίηση του παραγωγικού προτύπου, ώστε ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός των νησιών να αναπτύσσει την βιώσιμη, καινοτόμα και εξωστρεφή επιχειρηματικότητα που θα του επιτρέψει να παραμείνει στην Περιφέρεια. Ταυτόχρονα οι αναγκαίες υποδομές που θα βελτιώνουν τις αδυναμίες που συνεπάγεται η νησιωτική φυσιογνωμία της περιφέρειας

και οι κοινωνικές υποδομές και παρεμβάσεις θα δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για διατήρηση και κατά το δυνατόν βελτίωση της δημογραφικής πυραμίδας προς όφελος των νέων πληθυσμιακών ομάδων. Τέλος οι παρεμβάσεις στους τομείς του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος θα βελτιώσουν συνολικά τους δείκτες ποιότητας διαβίωσης, μετασχηματίζοντας το περιβάλλον σε πόρο προς διατήρηση ανάδειξη και αξιοποίηση, στο επιδιωκόμενο παραγωγικό πρότυπο του νησιωτικού χώρου του Βορείου Αιγαίου.

7. ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

7.1 Αρμόδιες αρχές και φορείς

Πίνακας 23: Αρμόδιες αρχές και φορείς

Αρχή/φορέας	Όνομα αρχής/φορέα και τμήματος ή μονάδας	Όνοματεπώνυμο του επικεφαλής της αρχής/του φορέα (θέση)
Διαχειριστική αρχή	Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου - Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Βορείου Αιγαίου	Προϊστάμενος Ειδικής Υπηρεσίας
Αρχή πιστοποίησης	Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας - Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πληρωμής	Προϊστάμενος Ειδικής Υπηρεσίας
Αρχή ελέγχου	Υπουργείο Οικονομικών - Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου	Πρόεδρος Ε.Δ.ΕΛ.
Φορέας στον οποίο η Επιτροπή θα καταβάλει τις πληρωμές	Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας - Ειδική Υπηρεσία Αρχής Πληρωμής	Προϊστάμενος Ειδικής Υπηρεσίας

7.2 Συμμετοχή σχετικών εταίρων

7.2.1 Τα μέτρα που λαμβάνονται για τη συμμετοχή των σχετικών εταίρων στην εκπόνηση του επιχειρησιακού προγράμματος και ο ρόλος των εταίρων στην υλοποίηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος

Αρμόδια αρχή για την προετοιμασία του ΠΕΠ Β.Α είναι η Διαχειριστική Αρχή της ΠΒΑ. Ο σχεδιασμός του Προγράμματος, που περιλαμβάνει δράσεις και έργα περιφερειακής κλίμακας που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ σχεδιάστηκε σε συνάφεια με την εθνική στρατηγική και εντάσσεται στη συνολική στρατηγική του Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης. Η κατάρτιση του προγράμματος έγινε υπό την εποπτεία της Εθνικής Αρχής Συντονισμού του ΕΣΠΑ και με βάση τις οδηγίες της Ειδικής Υπηρεσίας Στρατηγικής Σχεδιασμού και Αξιολόγησης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων και της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων ΕΚΤ (ΕΥΣΕΚΤ). Στο πλαίσιο αυτό, πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις διαβούλευσης με τα αρμόδια Υπουργεία των Τομεακών Προγραμμάτων για το συντονισμό και τη συμπληρωματικότητα των δράσεων, καθώς και με τα αντίστοιχα Υπουργεία των τομέων Υγείας, Πολιτισμού, Τουρισμού, Ναυτιλίας, Δημόσιας Τάξης & Προστασίας του Πολίτη, Εσωτερικών, που αν και στη νέα προγραμματική περίοδο δεν καλύπτονται από διακριτό Ε.Π., οι τομεακές-εθνικές στρατηγικές τους συνέβαλαν σημαντικά στην διαμόρφωση του προγράμματος. Επίσης, στην κατάρτιση του προγράμματος συνέβαλαν οι προτάσεις των περιφερειακών-τοπικών και δημοτικών αρχών, των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων, καθώς και των φορέων της κοινωνίας των πολιτών της ΠΒΑ. Κριτήριο για τον προσδιορισμό των εταίρων των παραπάνω κατηγοριών (αρ. 4, Καν. Ε.Ε. 240/2014), προκειμένου να συνεισφέρουν στο σχεδιασμό του προγράμματος, αποτέλεσε ο περιφερειακός/τοπικός τους χαρακτήρας, η ενεργός συμμετοχή αυτών των φορέων στις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, η αντιπροσωπευτικότητά τους, οι αρμοδιότητές τους, καθώς και το σχετικό αντικείμενο τους με τους θεματικούς τομείς της νέας περιόδου.

Αναλυτικότερα, οι κυριότερες ενέργειες στο πλαίσιο της διαβούλευσης με τους αρμόδιους τοπικούς φορείς με κύριο στόχο την ευρεία και ενεργή συμμετοχή τους στο σχεδιασμό του προγράμματος είναι οι εξής:

- Συγκρότηση Ομάδας Σχεδιασμού Προγράμματος (ΟΣΠ) από εκπροσώπους της ΠΒΑ με σκοπό την ανάλυση των περιφερειακών αναγκών, τον καθορισμό των προτεραιοτήτων και γενικότερα τον σχεδιασμό του επιχειρησιακού προγράμματος της περιόδου 2014-2020
- Παρουσίαση του βασικού πλαισίου σχεδιασμού της Νέας Προγραμματικής Περιόδου στους αιρετούς εκπροσώπους της Περιφέρειας (Περιφερειακό Συμβούλιο)
- Αποστολή επιστολής (Σεπτέμβριος 2012) στους αρμόδιους τοπικούς φορείς του Βορείου Αιγαίου Δήμοι, Περιφερειακές Ενότητες, ΠΕΔ, Επιστημονικά Επιμελητήρια, Πανεπιστήμιο, Ενώσεις Συνεταιρισμών, Εργατικά Κέντρα, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, Συλλόγους ΑΜΕΑ, Περιφερειακές Δ/σεις Εκπαίδευσης, Υπηρεσίες Υπ. Πολιτισμού, Παρατάξεις Περιφερειακού Συμβουλίου, Δημόσιες Υπηρεσίες, Αναπτυξιακές Εταιρίες για τις οδηγίες-κατευθύνσεις (1η Εγκύκλιος) του Υπ. Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας σχετικά με το νέο πλαίσιο της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020 και προετοιμασία των φορέων της Περιφέρειας και των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων για το ρόλο τους στη διαμόρφωση του περιφερειακού προγράμματος, προκειμένου να αποτυπώσουν τις θέσεις τους για το στρατηγικό αναπτυξιακό σχεδιασμό της ΠΒΑ κατά την Α΄ φάση σχεδιασμού.
- Πραγματοποίηση Ημερίδας Ενημέρωσης (Οκτώβριος 2012) για τον αναπτυξιακό σχεδιασμό της ΠΒΑ για τη νέα προγραμματική περίοδο 2014-2020.
- Σύνταξη Κειμένου Αναπτυξιακού Προγράμματος για τη Νέα Προγραμματική Περίοδο μετά από επεξεργασία και των υποβληθεισών προτάσεων των αρμόδιων φορέων της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου για τις προτεραιότητες της Περιφέρειας ανά θεματικό στόχο σύμφωνα με την 1η Εγκύκλιο Σχεδιασμού και Κατάρτισης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού.
- Διοργάνωση ημερίδας για την Περιφερειακή Στρατηγική Καινοτομίας και τη Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης με τη συμμετοχή εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του επιχειρηματικού κόσμου της Περιφέρειας και των δημόσιων, κοινωνικοοικονομικών και επιστημονικών φορέων της Περιφέρειας. Για το θέμα της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης πραγματοποιήθηκαν στη συνέχεια επιμέρους ειδικές 6 ειδικές συναντήσεις εργασίας με τη συμμετοχή των τοπικών εταίρων.
- Διοργάνωση τον Απρίλιο του 2013 στη Χίο του Αναπτυξιακού Συνεδρίου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου για τη Νέα Προγραμματική Περίοδο 2014 – 2020, με ξεχωριστή ενότητα για την επεξεργασία της Περιφερειακής Στρατηγικής RISS, όπου συμμετείχαν εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Υπουργείων και αρμοδίων δημόσιων, τοπικών, επιστημονικών, ερευνητικών φορέων και κοινωνικοοικονομικών εταίρων της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου στο οποίο κατατέθηκαν και τέθηκαν σε ευρεία συζήτηση οι απόψεις τους.
- Πραγματοποίηση κύκλου τοπικών διαβουλεύσεων, συνολικά 15 στο διάστημα Μάιος-Ιούνιος 2013 στα νησιά της Περιφέρειας με εκπροσώπους τοπικής αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού, κοινωνικο-οικονομικούς εταίρους, αναπτυξιακές εταιρείες, εκπροσώπους επιχειρηματικού κόσμου με στόχο: α) την ενημέρωσή τους για τις γενικές κατευθύνσεις της αναπτυξιακής στρατηγικής της χώρας (με βάση τη 2η εγκ. του Υπ. Ανάπτυξης & Ανταγ/τας) και β) τη συμμετοχή τους στη διαμόρφωση της περιφερειακής πολιτικής ανάπτυξης με την αποτύπωση αναγκών και ενδεικτικών δράσεων για τη Β΄ φάση του αναπτυξιακού σχεδιασμού της Περιφέρειας.
- Σύνταξη κειμένου Προτάσεων, Ιούνιος 2013, για τη Διαμόρφωση Αναπτυξιακής Στρατηγικής στη Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 αξιοποιώντας τα συμπεράσματα των τοπικών διαβουλεύσεων.

- Αποστολή ερωτηματολογίων για τη συλλογή στοιχείων από τις Δημοτικές Αρχές για την εκτίμηση των αναγκών της Περιφέρειας σχετικά με τις ευπαθείς ομάδες πληθυσμού και για την καταγραφή δυνητικών δράσεων από Περιφερειακές-Δημοτικές αρχές, οικονομικούς-κοινωνικούς φορείς και την κοινωνία των πολιτών στο πλαίσιο του Περιφερειακού Σχεδιασμού για την Κοινωνική Ένταξη και Αντιμετώπιση της Φτώχειας.
- Αποστολή επιστολής και ερωτηματολογίου τον Ιανουάριο 2014, στους εταίρους της Περιφέρειας για την ενεργή συμμετοχή τους στην κατάρτιση του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (3η Εγκύκλιος) για τις κατανομές των ΕΔΕΤ και την κατάρτιση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 και απαντήσεις των Φορέων στο διάστημα Φεβρουάριος-Μαρτίος 2014.
- Συμμετοχή στις τεχνικές συναντήσεις-διαβουλεύσεις με τα Υπουργεία για την εξειδίκευση του περιεχομένου των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων 2014-2020 και την αποσαφήνιση των παρεμβάσεων που θα χρηματοδοτηθούν από τα περιφερειακά και τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα.
- Πραγματοποίηση τεχνικών ενημερωτικών συναντήσεων με τους τοπικούς φορείς-εταίρους για τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων με τους κεντρικούς φορείς-υπουργεία και για την περαιτέρω συμμετοχή τους στην κατάρτιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.

Εκτός των Υπουργείων, της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου και των Δήμων της, οι φορείς που απέστειλαν προτάσεις στο πλαίσιο της διαβούλευσης είναι οι:

1. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου
2. Αναπτυξιακή Λήμνου Α.Ε.
3. Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία «Ηλιακτίδα»
4. Δημόσια Κεντρική Ιστορική Βιβλιοθήκη Χίου «Κοραής»
5. Εταιρεία Γονέων Ατόμων Νοητικά Υστερούντων Χίου
6. Επιμελητήριο Χίου
7. Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Χίου
8. Ε.Σ.Α.με.Α.
9. Ίδρυμα «Μαρία Τσάκος» - Διεθνές Κέντρο Ναυτικής Έρευνας και Παράδοσης
10. Ιερά Μητρόπολη Λήμνου και Αγίου Ευστρατίου
11. Ιερά Μητρόπολη Σάμου, Ικαρίας και Κορσέων
12. Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕ – Παράρτημα Βορείου Αιγαίου
13. Κέντρο Απασχόλησης και Επαγγελματικής Κατάρτισης Ν. Σάμου Α.Ε.
14. Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης της Περιφερειακής Ενότητας Λέσβου
15. Κέντρο Παιδιού και Εφήβου Χίου
16. Κέντρο Πρόληψης και Συμβουλευτικής κατά των Εξαρτήσεων Νομού Λέσβου «Πνοή»
17. Μικτό Κέντρο Δημέρευσης Ημερήσιας Φροντίδας για Α.με.Α. η «ΚΥΨΕΛΗ»
18. Παγχαικός Σύλλογος Α.Μ.Ε.Α.
19. Πανεπιστήμιο Αιγαίου
20. Σύλλογος Καρκινοπαθών Χίου «Ελπίζω»
21. Σύλλογος Τριτέκνων Χίου

Οι προτάσεις των φορέων συνέβαλαν σημαντικά στην επιλογή των Θεματικών Στόχων, των κατάλληλων Επενδυτικών Προτεραιοτήτων και των αντίστοιχων τύπων

παρεμβάσεων. Ενδεικτικό παράδειγμα αποτελούν οι προτάσεις φορέων της κοινωνίας των πολιτών (πχ. Παγχαϊκός Σύλλογος ΑμεΑ και Μικτό Κέντρο Δημέρευσης Ημερήσιας Φροντίδας για Α.με.Α. η «Κυψέλη») για δράσεις συμβουλευτικής υποστήριξης, κατάρτισης και προώθησης στην απασχόληση ΑμεΑ, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές της ισότητας και της μη διάκρισης και στοχεύοντας στην άμβλυνση των ανισοτήτων αυτής της ομάδας πληθυσμού, όσον αφορά στον τομέα της προσβασιμότητας στην απασχόληση. Επίσης, σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση του Θεματικού Στόχου 9 είχαν οι προτάσεις του Υπουργείου Υγείας για την ενίσχυση των υφιστάμενων υποδομών υγείας, τη ψυχική υγεία και την κάλυψη των αναγκών υγείας των ομάδων πληθυσμού, που διατρέχουν υψηλό κίνδυνο μη πρόσβασης σε υπηρεσίες περίθαλψης και υγείας. Επιπλέον, η διαβούλευση κατά την περίοδο της διαμόρφωσης και σύνταξης της RIS3 εξήγαγε σημαντικά συμπεράσματα αναφορικά με το προφίλ των δυνητικά ωφελούμενων επιχειρήσεων και τις ανάγκες τους στην κατεύθυνση της καινοτομίας και της έξυπνης εξειδίκευσης. Ο παραγωγικός ιστός στη διαβούλευση ανέδειξε την ανάγκη διασύνδεσης της έρευνας με την παραγωγή, αξιοποιώντας τους ερευνητικούς φορείς για υλοποίηση προγραμμάτων έρευνας με κυρίαρχα τα τοπικά προϊόντα και τους πόρους. Η επιχειρηματικότητα στην κατεύθυνση της αξιοποίησης των τοπικών πόρων, των προϊόντων της αγροτικής παραγωγής, του τουρισμού και του πολιτισμού ως μηχανισμών και παραγωγικών συστημάτων στα νησιά της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου και ο προσανατολισμός των επιχειρήσεων σε νέα προϊόντα, με την αξιοποίηση όμως κυρίως της εφαρμοσμένης έρευνας και η στήριξη στην συνέχεια της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, θεωρείται ως το κυριότερο εξαγόμενο της διαδικασίας διαβούλευσης για την στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης.

Σε συνδυασμό και παράλληλα με τις προαναφερθείσες ενέργειες (ημερίδες, ειδικές συναντήσεις, ερωτηματολόγια) για τη δημιουργία εταιρικής σχέσης και την ευρεία και ενεργή συμμετοχή των περιφερειακών/τοπικών εταίρων στην κατάρτιση του τελικού ΕΠ της Περιφέρειας, η Διαχειριστική Αρχή της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου έδωσε τη δυνατότητα εύκολης πρόσβασης σε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες μέσω :

1. της διαμόρφωσης ειδικής ενότητας στην ιστοσελίδα της (www.perba.gr), προκειμένου οι ενδιαφερόμενοι να έχουν πρόσβαση στο υλικό της Νέας Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020, καθώς και σε άλλους συνδέσμους σχετικούς με την Στρατηγική «Ευρώπη 20-20» και με τη Στρατηγική της Έξυπνης Εξειδίκευσης
2. της διαμόρφωσης ηλεκτρονικού συστήματος (www.perba.eu) δημόσιας διαβούλευσης για τη διατύπωση προτάσεων μέσω συμπλήρωσης ερωτηματολογίων από εκπροσώπους τοπικών/περιφερειακών φορέων (δημόσιων/ιδιωτικών, κοινωνίας των πολιτών, πανεπιστημιακής κοινότητας, επιχειρηματικών φορέων).
3. της αξιοποίησης της επιχειρησιακής ηλεκτρονικής πλατφόρμας «Δίαυλος» για τη διαβούλευση της Διαχειριστικής Αρχής της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου με τα Υπουργεία και την ευκολότερη πρόσβαση στο θεσμικό πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου. Μέσω της εφαρμογής «Δίαυλος» διατέθηκε στη Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου ειδικός ηλεκτρονικός χώρος εργασίας, ώστε να αναρτώνται έγγραφα που αφορούν στη διαβούλευση και γενικότερα στο σχεδιασμό του νέου Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Στο πλαίσιο των ως άνω ενεργειών καταβλήθηκε κάθε δυνατή προσπάθεια, προκειμένου να διασφαλιστεί η διαφανής, ποιοτική αλλά και υψηλής προστιθέμενης αξίας συμμετοχή των εταίρων στη φάση της διαβούλευσης και της προετοιμασίας του νέου επιχειρησιακού προγράμματος.

Για την αποτελεσματική εφαρμογή, υλοποίηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος θα συγκροτηθεί Επιτροπή Παρακολούθησης (Ε.Πα.) του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Η Επ.Παρ. παρακολουθεί την πρόοδο υλοποίησης του Προγράμματος από πλευράς εντάξεων, νομικών δεσμεύσεων, πληρωμών, προόδου φυσικού αντικείμενου και επίτευξης των τεθέντων στόχων, καθώς και την τήρηση των αιρεσιμοτήτων. Στη βάση της παρακολούθησης αυτής, λαμβάνει τις αναγκαίες αποφάσεις για την αποτελεσματική και αποδοτική εφαρμογή του προγράμματος. Οι αποφάσεις της Επ.Παρ. είναι εκτελεστέες από τα όργανα διοίκησης και διαχείρισης του Προγράμματος. Η Επ.Παρ. θα συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα τουλάχιστον μια φορά το χρόνο, καθώς και εκτάκτως όποτε κρίνεται αναγκαίο, η δε σύνθεσή της θα περιλαμβάνει αντιπροσωπευτική εκπροσώπηση των κοινωνικών εταίρων. Η αποτελεσματικότητα της Επ.Παρ. θα βελτιωθεί με μέτρα που περιλαμβάνουν την ισχυρότερη τεχνική και επιστημονική υποστήριξη της από τη ΔΑ, και την αντιπροσωπευτικότητά στη σύνθεσή της.

Πέραν των τυπικών μέτρων ενίσχυσης του επιχειρησιακού χαρακτήρα της Επιτροπής Παρακολούθησης, όπως η ολιγομελής και αντιπροσωπευτική σύνθεσή της και η υποστήριξη της λειτουργίας της από ισχυρή γραμματεία της Διαχειριστικής Αρχής, πρόκειται να ληφθούν και άλλα μέτρα άμεσης επικοινωνίας και ενημέρωσης των μελών της, με αναμενόμενο αποτέλεσμα την μεγαλύτερη κινητοποίησή τους. Τέτοια μέτρα είναι ενδεικτικά η διαδικτυακή επικοινωνία των μελών της μέσω της διαδικτυακής εφαρμογής «Δίαυλος», όπου είναι δυνατή η επικοινωνία των μελών ανά πάσα στιγμή, η υποβολή ερωτημάτων και παρατηρήσεων, καθώς και η εξατομικευμένη ενημέρωση μέσω email για κάθε νέα ανάρτηση. Τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, θα έχουν τη δυνατότητα να θέτουν ερωτήματα και να λαμβάνουν απαντήσεις για ειδικότερα ζητήματα, όπως το πλαίσιο υλοποίησης του Προγράμματος, την αξιολόγηση και επιλογή των προτάσεων, την αξιόπιστη εφαρμογή των κριτηρίων επιλογής των πράξεων, την πορεία σύνταξης των ετήσιων και τελικής έκθεσης εφαρμογής, την αξιολόγηση του προγράμματος, την εφαρμογή των αρχών της προσβασιμότητας κλπ. Με τα μέτρα αυτά αυξάνεται η διαφάνεια της εφαρμογής του προγράμματος και η παραγωγική συμμετοχή των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης σ' αυτό με αναμενόμενη άμεση θετική επίπτωση στην αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των υλοποιούμενων παρεμβάσεων και στην επίτευξη των τεθέντων στόχων.

Στο πλαίσιο του εσωτερικού κανονισμού της εν λόγω Επιτροπής θα καθοριστούν με σαφήνεια τα οριζόμενα στα άρθρα 13-16 του κατ'εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 240/2014 σχετικά με τον ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας για την εταιρική σχέση στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων.

7.2.2 Συνολικές επιχορηγήσεις (για το ΕΚΤ, κατά περίπτωση)

7.2.3 Διάθεση ποσού για την ανάπτυξη ικανοτήτων (για το ΕΚΤ, κατά περίπτωση)

Τμήμα/μέρος των πόρων του επιχειρησιακού προγράμματος Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου μέσω των δράσεων που περιλαμβάνονται στην Τεχνική Βοήθεια του Προγράμματος, αφορά στην υλοποίηση στοχευμένων μέτρων ενίσχυσης της

διαχειριστικής ικανότητας και της ενθάρρυνσης της συμμετοχής των κοινωνικών
εταίρων και της κοινωνίας των πολιτών σε ενέργειες που στηρίζονται από το ΕΚΤ.

8. ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ, ΤΟΥ ΕΓΤΑΑ, ΤΟΥ ΕΤΘΑ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΤΕΠ

Οι μηχανισμοί που διασφαλίζουν τον συντονισμό μεταξύ των Ταμείων, του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) και άλλων ενωσιακών και εθνικών χρηματοδοτικών μέσων, καθώς και με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ), λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές διατάξεις που προβλέπονται στο κοινό στρατηγικό πλαίσιο.

8.1 Γενικές λειτουργίες συντονισμού

Για την επίτευξη αποτελεσματικού συντονισμού των ΕΔΕΤ, όπως περιγράφεται στο νόμο για το ΕΣΠΑ, θα συνεχίσει και στην περίοδο 2014-2020 να λειτουργεί στη ΓΓΔΕ-ΕΣΠΑ του Υπ. Αν.Αν., Εθνική Αρχή Συντονισμού (ΕΑΣ), με αρμοδιότητα μεταξύ άλλων το συντονισμό του προγραμματισμού & της εφαρμογής των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020 & την υποστήριξη των ΔΑ.

Η ΕΑΣ θα συντονίζει την εφαρμογή των ΕΠ ως προς τις συνέργειες μεταξύ των ΕΔΕΤ και ως προς τη συμβατότητά τους με τις εθνικές και ευρωπ. προτεραιότητες, τη θεματική συγκέντρωση των πόρων για καλύτερα αποτελέσματα, τον ενιαίο σχεδιασμό και παρακολούθηση του ΣΔΕ, την ενημέρωση σχετικά με το εθνικό και κοινοτικό δίκαιο, την κάλυψη των αιρεσιμοτήτων καθώς και τη λειτουργία του ΟΠΣ.

Με την ένταξη της ΕΥΣΕΚΤ στην ΕΑΣ διασφαλίζεται η αποτελεσματικότερη συνέργεια και συμπληρωματικότητα των πόρων του ΕΚΤ με τα λοιπά ΕΔΕΤ, καθώς και με το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας για τους Απόρους. Οι αρμοδιότητες της ΕΑΣ, των αρμόδιων υπηρεσιών για τη διαχείριση και τον έλεγχο των ΕΠ, καθώς και των επιτελικών δομών, προσδιορίζονται στο νέο νόμο.

Σε επίπεδο ΕΠ, η ΔΑ κάθε ΕΠ θα διασφαλίσει την συμπληρωματικότητα και τη συνέργεια με τις παρεμβάσεις άλλων ΕΠ, σε συνεργασία με τις αντίστοιχες ΔΑ, στοχεύοντας στον συγχρονισμό υλοποίησης και στις οικονομίες κλίμακας, στη μη επικάλυψη των χορηγούμενων χρηματοδοτήσεων και την αποφυγή «ανταγωνιστικής» λειτουργίας τους.

8.2 Επ. Παρακολούθησης (Ε.Πα.) του ΕΣΠΑ 2014-2020

Στο πλαίσιο λειτουργίας της, εξασφαλίζεται και ο συντονισμός των ΕΔΕΤ, οι συνέργειες και συμπληρωματικότητες για την επίτευξη των στόχων του ΕΣΠΑ 2014-2020 και των ΕΠ καθώς και των στόχων του Κοινού Στρατ. Πλαισίου σε επίπεδο ΕΕ. Η Ε.Π, η σύνθεση της οποίας είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στον ΚΚΔ για αντιπροσωπευτική εκπροσώπηση των εταίρων, παρακολουθεί, μεταξύ άλλων, την πρόοδο υλοποίησης των ΕΠ και τα αποτελέσματα της εφαρμογής τους, την πορεία υλοποίησης των εφαρμοζόμενων πολιτικών, την επίτευξη των τεθέντων στόχων, καθώς και την τήρηση των αιρεσιμοτήτων. Επίσης, λαμβάνει αποφάσεις για την αποτελεσματική και αποδοτική εφαρμογή του ΕΣΠΑ 14-20 και των ΕΠ, οι οποίες είναι εκτελεστές από τα όργανα διοίκησης & διαχείρισης των ΕΠ. Η ΕΑΣ έχει την ευθύνη για τη λειτουργία της Ε.Πα. και την εφαρμογή των αποφάσεών της.

8.3 Επ. Παρακολούθησης (Ε.Πα.) του ΕΠ

Για την αποτελεσματική εφαρμογή του ΕΠ και το συντονισμό των εμπλεκόμενων φορέων στον προγραμματισμό, υλοποίηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση θα συγκροτηθεί Ε.Πα. του ΕΠ, η οποία εξασφαλίζει και το συντονισμό των ΕΔΕΤ, ενώ εξετάζει τις συνέργειες και συμπληρωματικότητες μεταξύ τους. Η Ε.Πα. παρακολουθεί, μεταξύ άλλων, την πρόοδο υλοποίησης του ΕΠ από πλευράς εντάξεων, νομικών δεσμεύσεων, πληρωμών και επίτευξης των τεθέντων στόχων, καθώς και την τήρηση των αιρεσιμοτήτων και λαμβάνει αποφάσεις για την αποτελεσματική και αποδοτική εφαρμογή του ΕΠ. Η Ε.Πα. συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα τουλάχιστον μια φορά το χρόνο και εκτάκτως αν κρίνεται αναγκαίο, η δε σύνθεσή της θα περιλαμβάνει αντιπροσωπευτική εκπροσώπηση των κοινωνικών εταίρων. Η αποτελεσματικότητα της Ε.Πα. θα βελτιωθεί με μέτρα όπως η ισχυρότερη τεχνική και επιστημονική υποστήριξη της από τη ΔΑ και η αντιπροσωπευτικότητα στη σύνθεσή της (βλ. 7.2.1). Η ΔΑ έχει την ευθύνη για τη λειτουργία της Ε.Πα. και την εφαρμογή των αποφάσεών της.

Η θέσπιση «στοχευμένων» κριτηρίων επιλογής πράξεων για την επίτευξη των στόχων του ΕΠ, θα αποτελέσει ένα επιπλέον εργαλείο για τη συνέργεια των παρεμβάσεων των ΕΔΕΤ, με την επιλογή κατά προτεραιότητα πράξεων το αποτέλεσμα των οποίων συνδέεται με πράξεις από άλλο ΕΠ ή ΕΔΕΤ. Θα εξεταστεί η σκοπιμότητα δημιουργίας υποεπιτροπής υποβοήθησης του έργου της Ε.Πα. για την εφαρμογή ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων, με αντικείμενο τη διατύπωση εισηγήσεων για τη διαμόρφωση κριτηρίων επιλογής των περιοχών παρέμβασης καθώς και συμμετοχής των ΕΔΕΤ.

8.4 Συμπληρωματικότητα και συνέργεια των παρεμβάσεων των ΕΔΕΤ, με Εθνικές πολιτικές, άλλες Κοινοτικές Χρηματοδοτικές και Επενδ. Πρωτοβουλίες & την ΕΤΕπ.

8.4.1 Συντονισμός, συνέργεια, συμπληρωματικότητα των ΕΔΕΤ με εθνικές πολιτικές

Για το συντονισμό των ΕΔΕΤ και των εμπλεκόμενων φορέων η ΔΑ θα συμμετέχει σε επιτροπές ή και δίκτυα που έχουν συγκροτηθεί ή θα συγκροτηθούν από την ΕΑΣ (βλ. 2.1. ΕΣΠΑ), προκειμένου να επιτυγχάνεται ο συντονισμός και η εφαρμογή κοινής εθνικής πολιτικής σε ειδικά θέματα, η εναρμόνιση της εφαρμογής, η διάχυση εμπειρίας και καλών πρακτικών. Η ΔΑ θα μετέχει στις Υποεπιτροπές Ανθρώπ. Πόρων & Αγροτ. Ανάπτυξης-Αλιείας & Θάλασσας της Ε.Πα. του ΕΣΠΑ, το Δίκτυο για την Έξυπνη Εξειδίκευση, το Δίκτυο Αξιολόγησης, το Δίκτυο οριζόντιων θεσμικών θεμάτων, το Δίκτυο για τα χωρικά & το Δίκτυο Πληροφόρησης-Δημοσιότητας.

Σε σχέση με το ΠΑΑ 2014-2020, οι βασικότεροι τομείς που θα διασφαλισθούν η συμπληρωματικότητα & οι συνέργειες αφορούν στα αγροπεριβαλλοντικά μέτρα σε σχέση με το «πρασίνισμα-greening», τους Νέους Γεωργούς, τις μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις και τα συστήματα γεωργικών συμβουλών. Η πρόβλεψη εκχωρήσεων 30% περίπου των πόρων του ΠΑΑ στις περιφέρειες θα συμβάλει θετικά στην επίτευξη συνεργειών συμπληρωματικότητας και ολοκληρωμένης προσέγγισης σε περιφερειακό επίπεδο. Ο συντονισμός της συμπληρωματικότητας των **δράσεων μεταξύ των Ταμείων, του ΕΓΤΑΑ και του ΕΤΘΑ** ασκείται από την ΕΑΣ λαμβάνοντας υπόψη τις

κατευθύνσεις της Ε. Πα. του ΕΣΠΑ 2014-2020 και της Υποεπιτροπής Αγροτικής Ανάπτυξης-Αλιείας και Θάλασσας στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι των ΔΑ των συναφών ΕΠ. Η Υποεπιτροπή διασφαλίζει τη συμπληρωματικότητα και το διαχωρισμό των δράσεων και το πλαίσιο εφαρμογής τους, θεματικά και γεωγραφικά. Οι ΔΑ των οικείων ΕΠ τηρούν τις κατευθύνσεις κατά τη διαδικασία επιλογής των πράξεων.

Ο συντονισμός μεταξύ των εθνικών και περιφερειακών **πολιτικών Έξυπνης Εξειδίκευσης** θα συνεχιστεί καθ' όλη τη διάρκεια της νέας περιόδου μέσω του Δικτύου που έχει δημιουργηθεί για την Έξυπνη Εξειδίκευση στο πλαίσιο της ΕΑΣ (ΕΣΠΑ, Κεφ. 2.1), στο οποίο συμμετέχουν η ΕΑΣ, η ΓΓΕΤ, εκπρόσωποι των ΕΔΕΤ και οι Περιφέρειες. Η εξέλιξη της πολιτικής συντονίζεται, παρακολουθείται και καθοδηγείται στο πλαίσιο του Δικτύου με τη συμβολή και των Περιφερειακών Συμβουλίων Έρευνας & Καινοτομίας, που προβλέπονται στο νέο νόμο για την ΕΤΑΚ στα οποία εκπροσωπούνται και οι παραγωγικοί φορείς.

Ο συντονισμός της πολιτικής και της διαχείρισης των δράσεων **Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών** θα διασφαλίζεται από ενιαίο κέντρο στρατηγικού σχεδιασμού και υλοποίησης της εθνικής και τομεακής/περιφερειακής στρατηγικής για την ψηφιακή ανάπτυξη. Για την εξειδίκευση του σχεδιασμού των πολιτικών στους **τομείς της εκπαίδευσης και της υγείας** δημιουργούνται Επιτελικές Δομές στα Υπ. Παιδείας & Θρησκευμάτων και Υγείας αντίστοιχα, οι οποίες θα είναι αρμόδιες για την αποτύπωση και την ιεράρχηση της πολιτικής και των σχετικών δράσεων αρμοδιότητάς τους, σε συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες του οικείου Υπουργείου. Κάθε Επιτελική Δομή θα συνεργάζεται με τις ΔΑ των ΕΠ που χρηματοδοτούν σχετικά έργα, ώστε να συντονιστεί η υλοποίηση των πολιτικών.

Με βάση τα παραπάνω και τις διμερείς συνεργασίες με τα λοιπά ΕΠ, θα υπάρξει κατάλληλος χρονοπρογραμματισμός των προσκλήσεων, συνδυάζοντας δράσεις-πόρους του ΕΠ, συμπληρωματικά με δράσεις-πόρους άλλων ΕΠ.

Σύμφωνα με το ΕΣΠΑ 2014-2020 για το συντονισμό μεταξύ των ΕΠ του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και των ΕΠ του στόχου «**Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία**» θα διευρυνθεί η λειτουργία της υφιστάμενης Κοινής Επιτροπής Συντονισμού, με τη συμμετοχή αρμόδιων υπηρεσιών συμπεριλαμβανομένου και του Εθνικού Σημείου Επαφής για τη Μακρο-περιφέρεια Αδριατικής-Ιονίου. Στο πλαίσιο αυτό, θα διασφαλιστεί και η ενεργός συμμετοχή και συντονισμός των Περιφερειακών Αρχών που εντάσσονται χωρικά στη Μακρο-περιφέρεια Αδριατικής-Ιονίου αλλά και των συναρμοδίων φορέων άσκησης πολιτικής και διαχείρισης ΕΠ.

8.4.2 Συντονισμός, συνέργεια, συμπληρωματικότητα των ΕΔΕΤ με άλλα μέσα της Ένωσης

Ο συντονισμός μεταξύ ΕΔΕΤ με άλλα μέσα της Ένωσης σε επίπεδο ΕΠ διασφαλίζεται από τη ΔΑ κατά τον προγραμματισμό και την υλοποίηση και θα λάβει υπόψη τις εξής ενδεικτικές δυνατότητες συνεργειών και συμπληρωματικότητας:

- Δράσεις ΕΤΑΚ (ΕΔΕΤ - ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ 2020, κ.α.)

Θα δοθεί μεγάλη έμφαση σε συνέργειες δράσεων ΕΤΑΚ που προσδιορίζονται στην εθνική ή Περιφερειακή RIS3, με το πρόγραμμα **ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ**.

Ο συντονισμός μεταξύ των παρεμβάσεων του Θ.Σ 1 & του ΟΡΙΖΟΝΤΑ διασφαλίζεται από τη ΓΓΕΤ σε συνεργασία με την ΕΑΣ με συνδρομή από τη ΔΑ για παροχή στοιχείων σε θέματα της αρμοδιότητάς της. Η ΓΓΕΤ αναλαμβάνει το συντονισμό των αρμόδιων εθνικών οργάνων για το σχεδιασμό και την εφαρμογή της πολιτικής ΕΤΑΚ και η ΕΑΣ διασφαλίζει τη συμπληρωματικότητα και τις συνέργειες των δράσεων ΕΔΕΤ και ΟΡΙΖΟΝΤΑ σε κεντρικό επίπεδο. Το Δίκτυο για την Έξυπνη Εξειδίκευση που έχει δημιουργηθεί στο πλαίσιο της ΕΑΣ (ΕΣΠΑ, Κεφ. 2.1), αποτελεί βασικό συντονιστικό εργαλείο για την ανάδειξη συνεργειών δράσεων ΕΤΑΚ μεταξύ των δύο ενωσιακών μέσων σε Εθνικό και Περιφερειακό επίπεδο με βάση τις προτεραιότητες ΕΤΑΚ των RIS3 και την Εθνική Στρατηγική RIS3.

Υπό τον συντονισμό της ΓΓΕΤ και σε συνεργασία με την ΕΑΣ, τη ΔΑ και τη συμβολή των Εθνικών Σημείων Επαφής (NCPs) του ΟΡΙΖΟΝΤΑ 2020, αξιοποιούνται ευκαιρίες για συνέργειες και συμπληρωματικές δράσεις μέσω συνεχούς επικαιροποίησης των στρατηγικών RIS3 και για τη διεύρυνση της διεθνούς συνεργασίας. Ενδεικτικοί τομείς συνεργειών και συμπληρωματικότητας ΕΔΕΤ-ΟΡΙΖΟΝΤΑ 2020, λαμβάνοντας υπόψη το Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο του ΚΚΔ (παρ. Ι) και το έγγραφο εργασίας της ΕΕ “Enabling synergies between ESIF, Horizon 2020 and other research, innovation and competitiveness-related Union programmes” (2014):

- Αξιοποίηση της καινοτομίας από την επιχειρηματική κοινότητα (π.χ. δράσεις μεταφοράς τεχνολογίας, clusters, συνεργασία με κέντρα μεταφοράς τεχνολογίας) και δράσεις υποστήριξης καινοτόμων ΜΜΕ μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων.
- Προαγωγή της αριστείας, διεύρυνση της συμμετοχής, αναβάθμιση των ερευνητικών υποδομών ενίσχυση του ερευνητικού δυναμικού μέσω αξιοποίησης, μεταξύ άλλων, νέων δράσεων του ΟΡΙΖΟΝΤΑ για καινοτόμες δράσεις υποδομής ("Teaming"), προσέλκυση κορυφαίων καθηγητών και ερευνητικών ομάδων ("Twinning" και "ERA Chairs"), ενίσχυση και διεθνοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού στην έρευνα ("Marie-Curie COFUND"), δράσεις ERASMUS, κλπ.
- Συμπράξεις Δημοσίου–Δημοσίου Τομέα (πρωτ. άρ. 185 της ΣΛΕΕ/Eureka, Eurostars), Συμπράξεις Δημοσίου–Ιδιωτικού Τομέα (πρωτ. άρ. 187 της ΣΛΕΕ/Joint Technology Initiatives-JTIs), δράσεις ERA-NET.
- Δράσεις υποστήριξης ΜΜΕ (ΕΔΕΤ–COSME, EaSi, EIB/EIF, κ.α.)

Ο συντονισμός, οι συνέργειες και η συμπληρωματικότητα μεταξύ των παρεμβάσεων ΕΔΕΤ και του Προγρ. για την Ανταγωνιστικότητα των Επιχειρήσεων και των ΜΜΕ (COSME), διασφαλίζεται από την ΕΑΣ σε συνεργασία με την Γ.Γ. Βιομηχανίας, στοχεύοντας ενδεικτικά:

- σε υποστηρικτικές υπηρεσίες προς τις ΜΜΕ (διαχείριση καινοτομίας, αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων του ΟΡΙΖΟΝΤΑ, του CIP/COSME, κλπ.) σε συνεργασία με το Enterprise Europe Network-Hellas/COSME και άλλων σχετικών φορέων (θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων, συνεργατικοί σχηματισμοί, κλπ.).

- στην υποστήριξη (ΕΤΠΑ) για αύξηση του αριθμού των start-ups και υποστήριξη των ΜΜΕ (ΕΚΤ) για αύξηση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού σε εξειδικευμένους τομείς βάσει αναγκών, προοπτικής και ζήτησης από την αγορά. Επιπλέον, θα αναζητηθούν συνέργειες των ΕΔΕΤ με τα ΕΓΤΑΑ και ΕΤΘΑ, με το «**Απασχόληση και Κοινωνική Καινοτομία-EaSI**», με το πρόγραμμα Start-up Europe για ΤΠΕ-ΜΜΕ, ως μέρος της πρωτοβουλίας Ευρώπη 2020 –Ψηφιακή Ατζέντα για την Ε.Ε.
- στη διευκόλυνση πρόσβασης των ΜΜΕ σε χρηματοδότηση μέσω συνεργειών ΕΔΕΤ-COSME και δράσεις που υποστηρίζονται από την **EIB/EIF**.
- Δράσεις περιβάλλοντος, ενέργειας, κλιματικής αλλαγής (ΕΔΕΤ-LIFE)

Ο συντονισμός μεταξύ των παρεμβάσεων ΕΔΕΤ (ΕΤΠΑ) και του Προγράμματος **LIFE** διασφαλίζεται από την αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΚΑ σε συνεργασία με την Επιτελική Δομή του Υπουργείου, τη ΔΑ και την ΕΑΣ, δεδομένου ότι το LIFE αποτελεί μία χρήσιμη συμπληρωματική επιλογή χρηματοδότησης για το ΕΤΠΑ για δράσεις περιβάλλοντος.

Θα αναζητηθούν ευκαιρίες δράσεων ΕΤΑΚ προς όφελος της αγροτικής ανάπτυξης και της αλιείας μέσω των ΕΓΤΑΑ και ΕΤΘΑ και σε σχέση π.χ. με παγκόσμιες προκλήσεις, όπως η μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών CO₂, της ενέργειας και του περιβάλλοντος μέσω δράσεων οικολογικής καινοτομίας και τεχνολογιών του LIFE.

- Δράσεις μεταφορών, ενέργειας, ΤΠΕ (ΕΔΕΤ-CEF)

Μέσω του συντονισμού της ΕΑΣ θα διασφαλίζεται ότι τα έργα που θα υποβάλλονται προς χρηματοδότηση από το **Connecting Europe Facility-CEF**, θα ενέχουν την αναγκαία συμπληρωματικότητα με έργα που υλοποιούνται στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ.

- Δράσεις του Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας για τους Απόρους (ΕΔΕΤ-T.E.B.A)

Αρμόδια για το συντονισμό των δράσεων του **T.E.B.A**, το οποίο αποτελεί σημαντικό συμπληρωματικό εργαλείο για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, με τα ΕΔΕΤ είναι Επιτελική Δομή του Υπ. Εργασίας. Οι δράσεις του T.E.B.A, τόσο όσον αφορά στην παροχή βασικών αγαθών, όσο και στην παροχή συνοδευτικών μέτρων θα συνεργούν με δράσεις του ΘΣ9 του ΕΚΤ, αλλά και με παρεμφερείς δράσεις που υλοποιούνται από δημόσιους φορείς και φορείς της κοινωνίας των πολιτών.

- Δράσεις του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (ΕΔΕΤ - AMIF)

Σε ότι αφορά στο **Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (AMIF)**, που έχει αυξημένη σημασία για τη χώρα και το οποίο διαχειρίζεται το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης & Προστασίας του Πολίτη, θα διασφαλιστεί η συνέργεια και η συμπληρωματικότητα με δράσεις του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ στο πλαίσιο των ΕΠ.

- Προγράμματα διακρατικής συνεργασίας

"Mediterranean" and "Balkan-Med", INTERREG-Europe, IPA CBC MED, CBC Greece-Turkey

Σημειώνεται πως η ΔΑ του ΠΕΠ διαθέτει την κατάλληλη τεχνογνωσία διαχείρισης έργων ΕΚΤ και θα ορίσει επαρκή αριθμό στελεχών για την διαχείριση των πράξεων ΕΚΤ.

9. ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΕΣ

9.1 Εκ των προτέρων αιρεσιμότητες

Πληροφορίες σχετικά με την εκτίμηση της δυνατότητας εφαρμογής των εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων και συμμόρφωσης με αυτές (προαιρετικό)

Για την Περιφέρεια προκύπτουν ως conditionalities η αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ ,η «έξυπνη εξειδίκευση». και η περιφερειακή στρατηγική για την καταπολέμηση της φτώχειας και της κοινωνικής ένταξης. Οι υπόλοιπες εθνικές conditionalities, οι οποίες επηρεάζουν την εφαρμογή δράσεων του ΠΕΠ, θα εκπληρωθούν σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που θα συμπεριληφθεί στο ΠΕΠ.

Πίνακας 24: Ισχύοντες εκ των προτέρων όροι και αξιολόγηση της εκπλήρωσής τους

Εκ των προτέρων όρος	Άξονες προτεραιότητας στους οποίους εφαρμόζεται η αιρεσιμότητα	Συμμόρφωση με την εκ των προτέρων αιρεσιμότητα (Ναι/Όχι/Εν μέρει)
T.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.	1 - Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία.	Μερικώς
T.01.2 - Υποδομές έρευνας και καινοτομίας. Η ύπαρξη πολυετούς σχεδίου προϋπολογισμού και ιεράρχησης προτεραιοτήτων για τις επενδύσεις.	1 - Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία.	Όχι
T.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυννοριακές πρωτοβουλίες.	1 - Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία.	Μερικώς
T.03.1 - Ειδικές δράσεις έχουν υλοποιηθεί για να δοθεί περαιτέρω ώθηση στην επιχειρηματικότητα με βάση την Πράξη για τις Μικρές Επιχειρήσεις (SBA).	1 - Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία.	Ναι

Εκ των προτέρων όρος	Άξονες προτεραιότητας στους οποίους εφαρμόζεται η αιρεσιμότητα	Συμμόρφωση με την εκ των προτέρων αιρεσιμότητα (Ναι/Όχι/Εν μέρει)
Τ.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	3 - Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής	Μερικώς
Τ.05.1 - Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων: η ύπαρξη εθνικών ή περιφερειακών εκτιμήσεων επικινδυνότητας για τη διαχείριση καταστροφών, λαμβανομένης υπόψη της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή	3 - Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής	Ναι
Τ.06.1 - Τομέας υδάτων: Η ύπαρξη α) τιμολογιακής πολιτικής για το νερό η οποία παρέχει επαρκή κίνητρα στους χρήστες για αποδοτική χρήση των υδάτινων πόρων και β) επαρκούς συνεισφοράς των διαφόρων χρήσεων του νερού στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδρευσης, σε ποσοστό που καθορίζεται στο εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για τις επενδύσεις που στηρίζονται από τα προγράμματα.	3 - Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής	Όχι
Τ.06.2 - Τομέας αποβλήτων: Προώθηση των οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων, ιδίως μέσω της εκπόνησης σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/ΕΚ και με βάση την ιεράρχηση των αποβλήτων.	3 - Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής	Μερικώς
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	4 - Συμπλήρωση-ολοκλήρωση διατηρήσιμων υποδομών για την ανάπτυξη και την απασχόληση	Όχι
Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις	4 - Συμπλήρωση-ολοκλήρωση διατηρήσιμων υποδομών για την ανάπτυξη και την απασχόληση	Όχι

Εκ των προτέρων όρος	Άξονες προτεραιότητας στους οποίους εφαρμόζεται η αιρεσιμότητα	Συμμόρφωση με την εκ των προτέρων αιρεσιμότητα (Ναι/Όχι/Εν μέρει)
υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.		
T.08.2 - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία επιχειρήσεων: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για συστάσεις επιχειρήσεων χωρίς αποκλεισμούς.	2α - Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων	Ναι
T.08.5 - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές: Η ύπαρξη πολιτικών που διευκολύνουν την πρόβλεψη και τη σωστή διαχείριση των αλλαγών και των αναδιαρθρώσεων.	2α - Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων	Μερικώς
T.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	2α - Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων	Μερικώς
T.09.2 - Υφίσταται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ένταξη των Ρομά.	2α - Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων	Μερικώς
T.09.3 - Υγεία: Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την υγεία, στο πλαίσιο του άρθρου 168 ΣΛΕΕ, το οποίο διασφαλίζει την οικονομική βιωσιμότητα.	2α - Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων	Μερικώς
T.10.1 - Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (ΠΕΣ) στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.	2α - Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων	Μερικώς
T.10.2 - Τριτοβάθμια εκπαίδευση: η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την αύξηση της επιτυχίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας, στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.	2α - Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων	Μερικώς
T.10.3 - Διά βίου μάθηση: η ύπαρξη εθνικού ή/και περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη διά βίου μάθηση, στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.	2α - Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων	Ναι
T.10.4 - Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την αύξηση της ποιότητας	2α - Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και	Μερικώς

Εκ των προτέρων όρος	Αξονες προτεραιότητας στους οποίους εφαρμόζεται η αιρεσιμότητα	Συμμόρφωση με την εκ των προτέρων αιρεσιμότητα (Ναι/Όχι/Εν μέρει)
και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ), στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.	κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων	
G.1 - Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	<p>1 - Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία.</p> <p>2α - Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων</p> <p>2β - Υποδομές υποστήριξης ανθρώπινου δυναμικού</p> <p>3 - Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής</p> <p>4 - Συμπλήρωση-ολοκλήρωση διατηρήσιμων υποδομών για την ανάπτυξη και την απασχόληση</p>	Ναι
G.2 - Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και την εφαρμογή της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης για την ισότητα των φύλων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	<p>1 - Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία.</p> <p>2α - Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων</p> <p>2β - Υποδομές υποστήριξης ανθρώπινου δυναμικού</p> <p>3 - Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής</p> <p>4 - Συμπλήρωση-ολοκλήρωση διατηρήσιμων υποδομών για την ανάπτυξη και την απασχόληση</p>	Ναι
G.3 - Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (UNCRPD) στο πεδίο των	1 - Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της	Ναι

Εκ των προτέρων όρος	Άξονες προτεραιότητας στους οποίους εφαρμόζεται η αιρεσιμότητα	Συμμόρφωση με την εκ των προτέρων αιρεσιμότητα (Ναι/Όχι/Εν μέρει)
ΕΔΕΤ, σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 2010/48/ΕΚ του Συμβουλίου.	<p>Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία.</p> <p>2α - Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων</p> <p>2β - Υποδομές υποστήριξης ανθρώπινου δυναμικού</p> <p>3 - Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής</p> <p>4 - Συμπλήρωση-ολοκλήρωση διατηρήσιμων υποδομών για την ανάπτυξη και την απασχόληση</p>	
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	<p>1 - Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία.</p> <p>2α - Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων</p> <p>2β - Υποδομές υποστήριξης ανθρώπινου δυναμικού</p> <p>3 - Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής</p> <p>4 - Συμπλήρωση-ολοκλήρωση διατηρήσιμων υποδομών για την ανάπτυξη και την απασχόληση</p> <p>5 - Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ</p> <p>6 - Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ</p>	Μερικώς
G.5 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	<p>1 - Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία.</p> <p>2α - Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και</p>	Ναι

Εκ των προτέρων όρος	Άξονες προτεραιότητας στους οποίους εφαρμόζεται η αιρεσιμότητα	Συμμόρφωση με την εκ των προτέρων αιρεσιμότητα (Ναι/Όχι/Εν μέρει)
	<p>κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων</p> <p>2β - Υποδομές υποστήριξης ανθρώπινου δυναμικού</p> <p>3 - Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής</p> <p>4 - Συμπλήρωση-ολοκλήρωση διατηρήσιμων υποδομών για την ανάπτυξη και την απασχόληση</p>	
<p>G.6 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Ένωσης σχετικά με την ΕΠΕ και τη ΣΠΕ.</p>	<p>1 - Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία.</p> <p>2α - Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων</p> <p>2β - Υποδομές υποστήριξης ανθρώπινου δυναμικού</p> <p>3 - Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής</p> <p>4 - Συμπλήρωση-ολοκλήρωση διατηρήσιμων υποδομών για την ανάπτυξη και την απασχόληση</p>	Ναι
<p>G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.</p>	<p>1 - Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία.</p> <p>2α - Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων</p> <p>2β - Υποδομές υποστήριξης ανθρώπινου δυναμικού</p> <p>3 - Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής</p>	Όχι

Εκ των προτέρων όρος	Άξονες προτεραιότητας στους οποίους εφαρμόζεται η αιρεσιμότητα	Συμμόρφωση με την εκ των προτέρων αιρεσιμότητα (Ναι/Όχι/Εν μέρει)
	4 - Συμπλήρωση-ολοκλήρωση διατηρήσιμων υποδομών για την ανάπτυξη και την απασχόληση 5 - Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ 6 - Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
<p>T.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.</p>	<p>1 - Εφαρμόζεται μια εθνική ή περιφερειακή στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης η οποία:</p>	<p>Όχι</p>	<p>http://www.pepba.gr/upload/ris3_pba.zip</p>	<p>Η περιφερειακή στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης RIS3 για έρευνα και καινοτομία ορίζει τους στόχους και τις προτεραιότητες για την Ε&Κ σε περιφερειακό επίπεδο. Τα κεφάλαια της στρατηγικής παρουσιάζουν την περιφερειακή εξειδίκευση και προτεραιότητες καθώς και το μείγμα πολιτικής που χρησιμοποιείται για να ενισχύσει τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα και τις επενδύσεις σε Έρευνα & Καινοτομία. Η εξειδίκευση του σχεδίου (προσδιορισμός δράσεων και Π/Υ καθώς και χρηματοδοτικών μέσων) καθώς και ο μηχανισμός (πλέγμα δεικτών-μηχανισμός εφαρμογής-και άλλα) θα ολοκληρωθούν έως 28.2.2015 και θα εγκριθούν από το αρμόδιο όργανο ώστε να ξεκινήσει η ενεργοποίηση της RIS, με βάση και με τα αναφερόμενα στο Πρόγραμμα.</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
<p>T.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.</p>	<p>2 - βασίζεται στην ανάλυση SWOT ή σε παρεμφερή ανάλυση προκειμένου να κατευθυνθούν οι πόροι σε περιορισμένο αριθμό προτεραιοτήτων έρευνας και καινοτομίας.</p>	<p>Ναι</p>	<p>http://www.pepba.gr/upload/ris3_pba.zip</p>	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
<p>T.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόντωση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.</p>	<p>3 - προβλέπει μέτρα για την τόνωση των ιδιωτικών επενδύσεων στην E&TA.</p>	<p>Όχι</p>	<p>http://www.pepba.gr/upload/ris3_pba.zip</p>	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
<p>T.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.</p>	<p>4 - περιλαμβάνει μηχανισμό παρακολούθησης.</p>	<p>Όχι</p>	<p>http://static.diavgeia.gov.gr/doc/BIΦ17ΛΩ-00H</p>	<p>Με την υπ.αριθμ. ΟΙΚ. 2256/02.05.2014 απόφαση Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου συστήθηκε το "Περιφερειακό Συμβούλιο Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου" με στόχο το σχεδιασμό επιμέρους δράσεων καινοτομίας, την παρακολούθηση της υλοποίησης του αρχικού σχεδιασμού αναθεώρηση ή/και υιοθέτηση διορθωτικών ενεργειών, την ανάληψη πρωτοβουλιών για την ενεργοποίηση του παραγωγικού-ερευνητικού τοπικού δυναμικού, την ανάπτυξη ενδοπεριφερειακών σχέσεων συνεργασίας, την ανάδειξη και διάχυση βέλτιστων πρακτικών, τη διάχυση τεχνογνωσίας και τεχνολογίας μέσω της συνεργασίας επιχειρήσεων και ερευνητικών κέντρων (εντός και εκτός Περιφέρειας). Η εξειδίκευση του σχεδίου (προσδιορισμός δράσεων και προϋπολογισμού καθώς και χρηματοδοτικών μέσων) καθώς και ο μηχανισμός (πλέγμα δεικτών-μηχανισμός εφαρμογής- και άλλα) θα ολοκληρωθούν έως 28.2.2015 και θα εγκριθούν από το αρμόδιο όργανο ώστε να ξεκινήσει η ενεργοποίηση της RIS, με βάση και με τα αναφερόμενα στο Πρόγραμμα.</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
<p>T.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.</p>	<p>5 - Έχει εγκριθεί πλαίσιο που προβλέπει τους διαθέσιμους δημοσιονομικούς πόρους για την έρευνα και καινοτομία.</p>	<p>Ναι</p>	<p>http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/nd/nrp2012_greece_en.pdf</p>	<p>Όσον αφορά το στόχο αύξησης της δημόσιας και ιδιωτικής δαπάνης για E&K ως ποσοστό του ΑΕΠ, στο πλαίσιο της κατάρτισης του νέου ΕΠΜ 2013 -2016, αναθεωρήθηκε ο στόχος για δράσεις έρευνας και τεχνολογίας μέχρι το 2020, προσδιορίστηκαν οι βασικές πηγές χρηματοδότησης (εθνικής και κοινοτικής) για δράσεις έρευνας και τεχνολογίας μέχρι το 2020 καθώς και τα ποσά χρηματοδότησης που απαιτούνται ανά πηγή χρηματοδότησης προκειμένου να επιτευχθεί αυτός ο νέος στόχος. Ως υιοθέτηση θεωρείται η ενσωμάτωση του νέου στόχου στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων, το οποίο υποβλήθηκε στην ΕΕ στις 15/4/2014.</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
T.01.2 - Υποδομές έρευνας και καινοτομίας. Η ύπαρξη πολυετούς σχεδίου προϋπολογισμού και προτεραιοτήτων για τις επενδύσεις.	1 - Έχει εγκριθεί ένα ενδεικτικό πολυετές σχέδιο προϋπολογισμού και ιεράρχησης των προτεραιοτήτων για τις επενδύσεις το οποίο συνδέεται με τις προτεραιότητες της Ένωσης και, κατά περίπτωση, με το Ευρωπαϊκό Στρατηγικό Φόρουμ Ερευνητικών Υποδομών-ESFRI.	Όχι		<p>Η διαμόρφωση του Οδικού Χάρτη σχετικά με τις προτεραιότητες για την ενίσχυση Ερευνητικών Υποδομών από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας βρίσκεται στο τελικό στάδιο διαμόρφωσης.</p> <p>Η ΓΓΕΤ έχει ολοκληρώσει το σχέδιο το του Οδικού Χάρτη, το οποίο έχει τεθεί υπόψη του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας και Τεχνολογίας (ΕΣΕΤ) για γνωμοδότηση καθώς και της Οριζόντιας Γνωμοδοτικής Επιτροπής που έχει συσταθεί από τη ΓΓΕΤ για το θέμα αυτό .</p> <p>Στην ιστοσελίδα της ΓΓΕΤ αναρτήθηκε ανακοίνωση για την ολοκλήρωση της διαδικασίας διαμόρφωσης του Οδικού Χάρτη στο οποίο εμπεριέχονται και συνοπτικά στατιστικά στοιχεία από την ανοιχτή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, την αξιολόγηση και στρατηγική προτεραιοποίηση των προτάσεων.</p> <p>Η διαμόρφωση ενός ενδεικτικού πολυετούς σχεδίου για τον προϋπολογισμό κόστους και τον καθορισμό των προτεραιοτήτων των επενδύσεων αποτελεί συνάρτηση και των ΕΠ της προγραμματικής περιόδου 2014 – 2020</p> <p>Εκτιμώμενος χρόνος ολοκλήρωσης: 20/2/2015</p>
T.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή	1 - Έχει θεσπιστεί στρατηγικό πλαίσιο στρατηγικής για την ψηφιακή	Ναι	http://www.yme.gr/?getwhat=1&oid=1469&id=&tid=1607	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
<p>ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυνοριακές πρωτοβουλίες.</p>	<p>ανάπτυξη, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της εθνικής ή της περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση, το οποίο περιλαμβάνει:</p>			

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
<p>T.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες</p>	<p>2 - κατάρτιση προϋπολογισμού και ιεράρχηση των προτεραιοτήτων των δράσεων μέσω της ανάλυσης SWOT ή παρεμφερούς ανάλυσης σύμφωνα με τον πίνακα αποτελεσμάτων του ψηφιακού θεματολογίου για την Ευρώπη.</p>	<p>Όχι</p>	<p>http://www.digitalplan.gr/portal/resource/Se-Dhmosia-Diaboyleysh-apo-th-G.G.T.T.-h-Strathgikh-gia-thn-PShfiakh-Anaptyxh</p>	<p>Οι παρεμβάσεις που θα υλοποιηθούν θα εξειδικευτούν με βάση την ενότητα B12 της Στρατηγικής για την Ψηφιακή Ανάπτυξη και τα υποβληθέντα Επιχειρησιακά Προγράμματα λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές και περιφερειακές στρατηγικές RIS. Η αντιστοίχιση των ώριμων έργων και των προς ωρίμανση έργων με τις κατηγορίες παρέμβασης της Στρατηγικής θα αποτυπωθεί σε σχετικό διυπουργικό Μνημόνιο Συνεργασίας δέσμευσης των εμπλεκομένων Υπουργείων στην υλοποίηση της στρατηγικής. Εκτιμώμενος χρόνος ολοκλήρωσης: 31/3/2015</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυνοριακές πρωτοβουλίες.				
T.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους	3 - πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί ανάλυση σε σχέση με την εξισορρόπηση της ζήτησης και της προσφοράς των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ).	Ναι	http://www.digitalplan.gr/portal/resource/Se-Dhmosia-Diaboyleysh-apo-th-G.G.T.T.-h-Strathgikh-gia-thn-PShfiakh-Anaptyxh	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυννοριακές πρωτοβουλίες.				
Τ.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, και ιδιωτικών και	4 - δείκτες για τη μέτρηση της προόδου των παρεμβάσεων σε τομείς όπως η ψηφιακή μόρφωση, η ηλεκτρονική ένταξη, η ηλεκτρονική προσβασιμότητα και η πρόοδος της ηλεκτρονικής υγείας, στο πλαίσιο του άρθρου 168 ΣΛΕΕ, που ευθυγραμμίζουν	Ναι	http://www.digitalplan.gr/portal/resource/Se-Dhmosia-Diaboyleysh-apo-th-G.G.T.T.-h-Strathgikh-gia-thn-PShfiakh-Anaptyxh	Οι δείκτες αυτοί θα επικαιροποιηθούν παράλληλα με την εξειδίκευση που προβλέπεται στο κριτήριο 2 ανωτέρω.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυνοριακές πρωτοβουλίες.	ται, κατά περίπτωση, με τις υφιστάμενες συναφείς τομεακές, ενωσιακές, εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές.			
Τ.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής	5 - αξιολόγηση των αναγκών για την ενίσχυση των ικανοτήτων στις ΤΠΕ.	Όχι		Για την εκπλήρωση του κριτηρίου θα θεσμοθετηθεί κεντρική δομή ενιαίου συντονισμού πολιτικής και υλοποίησης δράσεων ΤΠΕ σύμφωνα με την ενότητα C της Στρατηγικής για την Ψηφιακή Ανάπτυξη, λαμβάνοντας υπόψη και τις προβλέψεις περί συντονισμού που περιλαμβάνονται στη στρατηγική ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Παράλληλα, θα ενσωματωθούν τα προτεινόμενα μέτρα της Στρατηγικής (Κεφ. Β.7.1, Παράρτημα IV) στο Σύστημα Διαχείρισης των Ε.Π. της προγραμματικής περιόδου 2014 – 2020, θα καταγραφούν οι αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων φορέων και υπηρεσιών, οι μηχανισμοί υλοποίησης και οι δυνατικοί δικαιούχοι. και Τέλος θα θεσμοθετηθεί σειρά νομοθετημάτων (Στρατηγική

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
<p>ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυννοριακές πρωτοβουλίες.</p>				<p>για την Ψηφιακή Ανάπτυξη, Παράρτημα IV) με στόχο την απλοποίηση του πλαισίου υλοποίησης έργων ΤΠΕ για ολόκληρο τον κύκλο τους. Εκτιμώμενος χρόνος ολοκλήρωσης: 31/3/2015</p>
<p>T.03.1 - Ειδικές δράσεις έχουν υλοποιηθεί για να δοθεί περαιτέρω ώθηση στην</p>	<p>1 - Οι ειδικές δράσεις περιλαμβάνουν : μέτρα που έχουν θεσπιστεί με στόχο τη μείωση του</p>	<p>Ναι</p>	<p>Νόμοι 4072/2012 και 3982/2011 Διαδικτυακή πύλη Γενικού Εμπορικού Μητρώου http://www.businessportal.gr/ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/business-environment/files/2012-country-fiches_en.pdf</p>	<p>Η αιρεσιμότητα εκπληρώνεται γιατί έχουν θεσμοθετηθεί τα μέτρα για τη μείωση του κόστους και του χρόνου ίδρυσης επιχειρήσεων και τη χορήγηση αδειών έναρξης και άσκησης της ειδικότερης δραστηριότητας της επιχείρησης σε 115,80 € και 1,95 ημέρες [μη επικαιροποιημένη ιστοσελίδα της ΕΕ].</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
επιχειρηματικότητα με βάση την Πράξη για τις Μικρές Επιχειρήσεις (SBA).	χρόνου και του κόστους που απαιτεί η σύσταση μιας επιχείρησης με βάση τους στόχους της πρωτοβουλίας SBA.			
Τ.03.1 - Ειδικές δράσεις έχουν υλοποιηθεί για να δοθεί περαιτέρω ώθηση στην επιχειρηματικότητα με βάση την Πράξη για τις Μικρές Επιχειρήσεις (SBA).	2 - Οι ειδικές δράσεις περιλαμβάνουν : μέτρα που έχουν θεσπιστεί με στόχο τη μείωση του χρόνου που απαιτεί η έκδοση αδειών και τίτλων για τη σύσταση και την άσκηση της δραστηριότητας μιας επιχείρησης με βάση τους στόχους της πρωτοβουλίας SBA.	Ναι	Ν. 3982/2011 και εφαρμοστικές διατάξεις του Νόμος 4072/12	Ο νόμος 3982/2011 αναφέρεται στην διαδικασία αδειοδότησης των μεταποιητικών δραστηριοτήτων και προβλέπεται το όριο των 3 μηνών με την προϋπόθεση ότι έχει εξασφαλιστεί το σύνολο των δικαιολογητικών (αρθρ 17 – 40). Σύμφωνα με το Νόμο 4072/12, παρ. 1, όλες οι αδειοδοτικές υπηρεσίες πρέπει να αναθεωρήσουν τις διαδικασίες που εφαρμόζουν ώστε να επιτύχουν ένα ικανοποιητικό επίπεδο χρόνου και κόστους. Ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας έχει ρόλο συντονιστή με στόχο να διασφαλιστεί ότι όλες οι αδειοδοτικές υπηρεσίες δεν ξεπερνούν το χρονικό όριο που έχει τεθεί.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
T.03.1 - Ειδικές δράσεις έχουν υλοποιηθεί για να δοθεί περαιτέρω ώθηση στην επιχειρηματικότητα με βάση την Πράξη για τις Μικρές Επιχειρήσεις (SBA).	3 - Οι ειδικές δράσεις περιλαμβάνουν : μηχανισμό για την παρακολούθηση της εφαρμογής των μέτρων της πρωτοβουλίας SBA που έχουν θεσπιστεί και την εκτίμηση του αντίκτυπου στις ΜΜΕ.	Ναι	Ορισμός SME Εννου και καθορισμός πλαισίου λειτουργίας του θεσμού με την ΥΑ 4263/515/17.04.2012 http://static.diavgeia.gov.gr/doc/%CE%924%CE%A9%CE%9C%CE%A6-%CE%9C%CE%91%CE%A8%20N%204048/2012 / 23.2.2012 http://www.et.gr/index.php/2013-01-28-14-06-23/2013-01-29-08-13 «Ρυθμιστική Διακυβέρνηση: Αρχές, Διαδικασίες και Μέσα Καλής Νομοθέτησης».	Ο μηχανισμός παρακολούθησης της υλοποίησης των μέτρων του SBA περιλαμβάνει τους εξής άξονες: - SME Εννου του οποίου το πλαίσιο καθηκόντων καθορίζεται με Υπουργική Απόφαση. - Συντονισμός της διαδικασίας συλλογής στοιχείων και αποστολής στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την εκπόνηση του ετήσιου SBA Factsheet.. - Συντονισμός της διαδικασίας συλλογής στοιχείων για την εκπόνηση της ετήσιας έκθεσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ανταγωνιστικότητα στο πλαίσιο ετήσιας συνάντησης με τις υπηρεσίες της Επιτροπής. Αρμόδια Εθνική Αρχή: Γενική Διεύθυνση Στήριξης της Βιομηχανίας / Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας. Αναφορικά με την αξιολόγηση επιπτώσεων, σύμφωνα με το Νόμο 4048/2012 (Ρυθμιστική Διακυβέρνηση: Αρχές, Διαδικασίες και Μέσα Καλής Νομοθέτησης), προβλέπεται το πλαίσιο για την αξιολόγηση της επίπτωσης των νέων νομοθετημάτων στην οικονομία, την κοινωνία, τη διοίκηση και το Περιβάλλον.
T.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής	1 - Οι δράσεις είναι: μέτρα που διασφαλίζουν την εφαρμογή ελάχιστων απαιτήσεων σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων	Όχι	1. Πλήρης ενσωμάτωση της οδηγίας 2010/31 έγινε με τον Νόμο 4122/2013 (ΦΕΚ 42/Α/19.02.2013) «Ενεργειακή Απόδοση Κτιρίων – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις». Μερική ενσωμάτωση της Οδηγίας με τους Νόμους 3661/2008, 3851/2010 και 3889/2010. 2. Οι ελάχιστες απαιτήσεις των άρθρων 3 & 4 της Οδηγίας 2010/31 εφαρμόζονται ήδη με διατάξεις του Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΚΕΝΑΚ, ΥΑ υπ' αριθμ.	Έχουν ολοκληρωθεί επιμέρους στάδια και έχουν δρομολογηθεί οι απαραίτητες ενέργειες για την πλήρη εκπλήρωση. Εκτιμώμενη ημερομηνία εκπλήρωσης: 30/9/2015

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	σύμφωνα με τα άρθρα 3, 4 και 5 της οδηγίας 2010/31/ΕΕ· το υ Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·		Δ6/Β/οικ. 5825/30.3.2010)	
Τ.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς	2 - Οι δράσεις είναι: αναγκαία μέτρα για τη θέσπιση ενός συστήματος πιστοποίησης της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων σύμφωνα με το άρθρο 11 της οδηγίας 2010/31/ΕΕ·	Ναι	Υπουργική Απόφαση (Δ6/Β/οικ. 5825/30.3.2010 (ΦΕΚ Β' 407/ 9.04.2010) (Άρθρο 14: Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων) Προεδρικό Διάταγμα 72/2010 (ΦΕΚ 132/Α/2010) (Άρθρο4: και Άρθρο 5) Προεδρικό Διάταγμα 100/2010 (ΦΕΚ 177/Α/6.10.2010) . (Άρθρο 5:) Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ 237/Α/05.12.2012) (Άρθρο 13) (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.				
T.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή	3 - Οι δράσεις είναι: μέτρα για τη διασφάλιση στρατηγικού σχεδιασμού ως προς την ενεργειακή απόδοση σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.	Όχι	http://ec.europa.eu/energy/efficiency/eed/reporting_en.htm	Η έκθεση αναφοράς που απαιτείται σύμφωνα με την Οδηγία 27/2012 έχει σταλεί στην Ε.Ε. Ο στρατηγικός σχεδιασμός για την ενεργειακή αποδοτικότητα, σε συμφωνία με το άρθρο 3 και 4 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ βρίσκεται σε εξέλιξη και θα ολοκληρωθεί μέχρι 31/12/2014.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
ή ανακαίνιση κτιρίων.				
Τ.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	4 - Οι δράσεις είναι: μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 13 της οδηγίας 2006/32/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση και τις ενεργειακές υπηρεσίες, ώστε να διασφαλισθεί η παροχή ατομικών μετρητών στους τελικούς καταναλωτές στον βαθμό που αυτό είναι εφικτό από	Ναι	Νόμος 3855/2010 (ΦΕΚ Α' 95/23.06.2010) «Μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση, ενεργειακές υπηρεσίες και άλλες διατάξεις» (Άρθρο 15, παρ.1 και 3 : Μετρητές και αναλυτικοί λογαριασμοί για την κατανάλωση ενέργειας). ΥΑ Δ5/ΗΛ/Α/Φ33/2067/04-02-2013 (ΦΕΚ Β 297/13.2.2013) «Αντικατάσταση συστημάτων μέτρησης τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας)	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
	τεχνική άποψη, οικονομικά εύλογο και αναλογικό προς την ενδεχόμενη εξοικονόμηση ενέργειας.			
T.05.1 - Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων: η ύπαρξη εθνικών ή περιφερειακών εκτιμήσεων επικινδυνότητας για τη διαχείριση καταστροφών, λαμβανομένης υπόψη της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή	1 - Υφίσταται εθνική ή περιφερειακή εκτίμηση επικινδυνότητας με τα εξής στοιχεία:	Ναι	http://www.unisdr.org/partners/countries/grc www.prometheus2014.gr	Η ΓΓ Πολιτικής Προστασίας υπέβαλε στη DG ECHO το Model Local/ Regional Disaster Prevention Plan ως το εθνικό πλαίσιο εκτίμησης επικινδυνότητας. Το κείμενο εντάχθηκε στη βάση δεδομένων CIRCABC (7/2013) και περιλαμβάνει περιγραφή της μεθοδολογίας που ικανοποιεί τις απαιτήσεις του ISO31010. Σύμφωνα με το Hyogo πλαίσιο δράσης 2005 – 2015, η ελληνική πλατφόρμα για τη μείωση του κινδύνου των καταστροφών έχει καταρτιστεί και αποτελεί ένα ανοικτό δίκτυο και forum σε θέματα μείωσης του κινδύνου από φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές. Ως παραρτήματα του εθνικού πλαισίου συμπεριλαμβάνεται η εκτίμηση για τους σεισμούς, τα τσουνάμι και τις δασικές πυρκαγιές. Όσον αφορά στους σεισμούς και τις δασικές πυρκαγιές, η εκτίμηση είναι πλήρως ενσωματωμένη στην εθνική νομοθεσία. Η δεύτερη έκδοση του εθνικού πλαισίου εκτίμησης επικινδυνότητας περιλαμβάνει σενάρια πολλαπλών κινδύνων που έχουν αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο των συγχρηματοδοτούμενων έργων EU EVROS 2010, EU POSEIDON 2011 και EU PROMETHEUS 2014.
T.05.1 - Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων: η	2 - περιγραφή της διαδικασίας, της	Ναι	http://www.unisdr.org/partners/countries/grc www.prometheus2014.gr	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
<p>ύπαρξη εθνικών ή περιφερειακών εκτιμήσεων επικινδυνότητας για τη διαχείριση καταστροφών, λαμβανομένης υπόψη της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή</p>	<p>μεθοδολογίας, των διαδικασιών και των δεδομένων μη ευαίσθητου χαρακτήρα που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση επικινδυνότητας καθώς και των κριτηρίων βάσει κινδύνου για την ιεράρχηση προτεραιοτήτων σε σχέση με τις επενδύσεις.</p>			
<p>T.05.1 - Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων: η ύπαρξη εθνικών ή περιφερειακών εκτιμήσεων επικινδυνότητας για τη διαχείριση καταστροφών,</p>	<p>3 - περιγραφή των σεναρίων ενός μόνο κινδύνου και πολλών κινδύνων.</p>	<p>Ναι</p>	<p>http://www.unisdr.org/partners/countries/grc https://circabc.europa.eu/faces/jsp/extension/wai/navigation/container.jsp www.prometheus2014.gr http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=252&language=el-GR http://floods.opengov.gr/</p>	<p>Ως παραρτήματα του εθνικού πλαισίου εκτίμησης επικινδυνότητας συμπεριλαμβάνεται η εκτίμηση για τους σεισμούς, τα τσουνάμι και τις δασικές πυρκαγιές. Τα παραρτήματα αυτά έχουν ενταχθεί στην ειδική βάση δεδομένων CIRCABC. Ειδικότερα δε όσον αφορά στους σεισμούς και τις δασικές πυρκαγιές, η εκτίμηση είναι πλήρως ενσωματωμένη στην εθνική νομοθεσία. Επιπλέον, η δεύτερη έκδοση του εθνικού πλαισίου εκτίμησης επικινδυνότητας περιλαμβάνει σενάρια πολλαπλών κινδύνων που έχουν αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο των συγχρηματοδοτούμενων έργων EU EVROS 2010, EU POSEIDON 2011 και EU PROMETHEUS 2014.</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
λαμβανομένης υπόψη της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή				
Τ.05.1 - Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων: η ύπαρξη εθνικών ή περιφερειακών εκτιμήσεων επικινδυνότητας για τη διαχείριση καταστροφών, λαμβανομένης υπόψη της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή	4 - λαμβάνοντας υπόψη, κατά περίπτωση, τις εθνικές στρατηγικές προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.	Ναι	http://www.unisdr.org/partners/countries/grc www.prometheus2014.gr http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=252&language=el-GR	Για τις πλημμύρες (Οδηγία 2007/60/ΕΚ) έχει ολοκληρωθεί η προκαταρκτική αξιολόγηση των κινδύνων πλημμύρας, από την ΕΓΥ του ΥΠΕΚΑ, που περιλαμβάνει και τον προσδιορισμό των Ζωνών Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας στα 14 Υδατικά Διαμερίσματα της χώρας. Στον πρώτο κύκλο εφαρμογής της Οδηγίας εξετάζονται υδρολογικά σενάρια πολύ χαμηλής πιθανότητας με τη χρήση στοχαστικής ανάλυσης (κατανομές ακραίων τιμών), ενσωματώνοντας, με τον τρόπο αυτό σε αυτήν τη φάση, την επίδραση της κλιματικής αλλαγής.
Τ.06.1 - Τομέας υδάτων: Η ύπαρξη α) τιμολογιακής πολιτικής για το νερό η οποία παρέχει επαρκή	1 - Σε τομείς που στηρίζονται από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΓΤΑΑ, ένα κράτος μέλος έχει	Όχι		Στα σχέδια διαχείρισης λεκανών απορροής ποταμών υπάρχει κεφάλαιο διερεύνησης του βαθμού ανάκτησης του κόστους υπηρεσιών ύδατος, σύμφωνα με την οικονομική ανάλυση του Πίνακα ΙΙΙ της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. 1. Η οικονομική ανάλυση θα αφορά σε όλες τις χρήσεις ύδατος (αστική, βιομηχανική και αγροτική) και θα περιλαμβάνει το περιβαλλοντικό κόστος και το κόστος πόρου. 2. Η τιμολογιακή πολιτική θα εξασφαλίζει επαρκή

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
κίνητρα στους χρήστες για αποδοτική χρήση των υδάτινων πόρων και β) επαρκούς συνεισφοράς των διαφόρων χρήσεων του νερού στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδρευσης, σε ποσοστό που καθορίζεται στο εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για τις επενδύσεις που στηρίζονται από τα προγράμματα.	εξασφαλίζει τη συμβολή των διαφόρων χρήσεων ύδατος στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδατος ανά τομέα σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 περίπτωση 1 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, συνεκτιμώντας, κατά περίπτωση, τα κοινωνικά, τα περιβαλλοντικά και τα οικονομικά αποτελέσματα της ανάκτησης καθώς και τις γεωγραφικές και κλιματολογικές συνθήκες της οικείας περιοχής ή			ανάκτηση του κόστους και μακροχρόνια βιωσιμότητα των επενδύσεων στον αστικό κύκλο. Όσον αφορά στη γεωργία θα καθοριστούν κίνητρα ανάκτησης περιβαλλοντικού κόστους και του κόστους πόρου με βάση τη σταδιακή υλοποίηση μετρήσεων απολήψιμης ποσότητας. Η τελική διαμόρφωση και έγκριση της τιμολογιακής πολιτικής για την ύδρευση αναμένεται να ολοκληρωθεί έως τις 30/4/2016 και για τις λοιπές χρήσεις ύδατος μέχρι 30/9/2016.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
	περιοχών.			
<p>T.06.1 - Τομέας υδάτων: Η ύπαρξη α) τιμολογιακής πολιτικής για το νερό η οποία παρέχει επαρκή κίνητρα στους χρήστες για αποδοτική χρήση των υδάτινων πόρων και β) επαρκούς συνεισφοράς των διαφόρων χρήσεων του νερού στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδρευσης, σε ποσοστό που καθορίζεται στο</p>	<p>2 - Η έγκριση σχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για την περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού σύμφωνα με το άρθρο 13 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ.</p>	<p>Όχι</p>		<p>Με Αποφάσεις της Εθ. Επ. Υδ.έχουν εγκριθεί 12 από τα 14 Σχ.Δ Λ Α (Αττικής, Αν.. Στερεάς Ελλάδας, Β Πελοποννήσου, Ανατ. Πελοποννήσου, Δυτικής Πελοποννήσου, Ηπείρου, Θράκης και Ανατολικής, Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας, Δυτικής Στερεάς, Θεσσαλίας)</p> <p>Η ολοκλήρωση και έγκριση του α΄ κύκλου των Σχ. Διαχ. για τα Υδ.Δ. Αιγαίου και Κρήτης θα γίνει μέχρι τις 31/3/2015.</p> <p>Στον 2ο κύκλο των Σχ. Διαχ., στον προβλεπόμενο από την οδ. χρόνο (31.12.2015), θα γίνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανάλυση πιέσεων και επιπτώσεων περιλαμβανομένη μίας πιο λεπτομερούς ανάλυσης των υδρομορφολογικών πιέσεων • Πρ/μμα παρακολούθησης, για το σύνολο των ουσιών προτεραιότητας και των ειδικών ρύπων, ανάπτυξη μεθοδολογίας αξιολόγησης της οικολ. κατάστασης • Βελτίωση του ελέγχου απολήψεων μέσω του Εθν. Μητρώου Σημείων Υδροληψίας και με την σταδιακή αδειοδότησή τους που επιβάλλεται υποχρεωτικά η μέτρηση των απολήψιμων ποσοτήτων • Τεκμηρίωση των εξαιρέσεων σύμφωνα με την οδηγία 2000/60/ΕΚ περιλαμβανομένων των νέων τροποποιήσεων (άρ. 4.7)

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για τις επενδύσεις που στηρίζονται από τα προγράμματα.				
T.06.2 - Τομέας αποβλήτων: Προώθηση των οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων, ιδίως μέσω της εκπόνησης σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/EK και με βάση την ιεράρχηση των	1 - Σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 5 της οδηγίας 2008/98/EK υποβλήθηκε στην Επιτροπή έκθεση εφαρμογής σχετικά με την πρόοδο που σημειώθηκε σε σχέση με την επίτευξη των στόχων του άρθρου 11 της οδηγίας 2008/98/EK.	Ναι	Ο Νόμος 4042/2012 ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την Οδηγία 2008/98/EK. Η έκθεση εφαρμογής για τα έτη 2011 και 2012, όπως προβλέπει το άρθρο 11, έχει υποβληθεί.	Η αιρεσιμότητα εκπληρώνεται μερικώς γιατί οι υποχρεώσεις που συνδέονται με τα επιμέρους κριτήρια δεν εκπληρώνονται πλήρως αλλά έχουν ολοκληρωθεί επιμέρους στάδια και έχουν δρομολογηθεί οι απαραίτητες ενέργειες για την εκπλήρωσή τους. Η εκπόνηση της μελέτης του Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) ολοκληρώθηκε στις 31/10/2014. Εκτιμώμενος χρόνος εκπλήρωσης αιρεσιμότητας : 30/09/2015.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
αποβλήτων.				
Τ.06.2 - Τομέας αποβλήτων: Προώθηση των οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων, ιδίως μέσω της εκπόνησης σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/ΕΚ και με βάση την ιεράρχηση των αποβλήτων.	2 - Η ύπαρξη ενός ή περισσότερων σχεδίων διαχείρισης των αποβλήτων όπως ορίζει το άρθρο 28 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ.	Όχι	ΕΣΔΑ Ανάρτηση παραληφθέντων παραδοτέων μελέτης ΕΣΔΑ: www.ypeka.gr/ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ/ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	Το άρθρο 28 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, ενσωματώθηκε με το άρθρο 22 του Νόμου 4042/2012. Ολοκληρώθηκε η μελέτη αναθεώρησης του ΕΣΔΑ και τα παραληφθέντα παραδοτέα έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΚΑ: www.ypeka.gr/ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ/ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ. Με βάση την αξιολόγηση των ΠΕΣΔΑ προκύπτουν οι αναγκαίες προσαρμογές στις απαιτήσεις της οδηγίας 2008/98/ΕΚ. Με την ολοκλήρωση των μελετών αναθεώρησης ακολουθεί η διενέργεια στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και ευρείας διαβούλευσης πριν τη θεσμοθέτηση των σχεδίων. Έχει ανατεθεί και εκπονείται ο ΠΕΣΔΑ Β. Αιγαίου. Εκτιμώμενος χρόνος ολοκλήρωσης: 30/09/2015
Τ.06.2 - Τομέας αποβλήτων: Προώθηση των οικονομικά και	3 - Η ύπαρξη προγραμμάτων για την πρόληψη της δημιουργίας	Όχι	Τα παραληφθέντα παραδοτέα της μελέτης του εθνικού προγράμματος πρόληψης έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΚΑ: www.ypeka.gr/ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ/ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	Το άρθρο 29 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με το άρθρο 22 του Νόμου 4042/2012. Η μελέτη του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης ολοκληρώθηκε εντός του Οκτωβρίου 2014 και θα ακολουθήσει η υιοθέτησή του.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων, ιδίως μέσω της εκπόνησης σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/ΕΚ και με βάση την ιεράρχηση των αποβλήτων.	αποβλήτων, όπως ορίζει το άρθρο 29 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ.			Εκτιμώμενος χρόνος εκπλήρωσης : 31/12/2014
Τ.06.2 - Τομέας αποβλήτων: Προώθηση των οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων, ιδίως μέσω της εκπόνησης σχεδίων διαχείρισης	4 - Έχουν θεσπισθεί τα αναγκαία μέτρα για την επίτευξη των στόχων της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση έως το 2020 σύμφωνα με το άρθρο 11	Όχι		Τα μέτρα για την επίτευξη του στόχου της ανακύκλωσης έως το 2020 εξειδικεύονται μέσω των ΠΕΣΔΑ. Τα μέτρα για την επίτευξη του στόχου της επαναχρησιμοποίησης έως το 2020, που θα ληφθούν σε εθνικό επίπεδο περιλαμβάνονται στο Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης. Τα μέτρα για την επίτευξη του στόχου της επαναχρησιμοποίησης έως το 2020, που θα ληφθούν σε περιφερειακό επίπεδο περιλαμβάνονται στα ΠΕΣΔΑ. Εκτιμώμενος χρόνος εκπλήρωσης : 30/09/2015

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
αποβλήτων σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/ΕΚ και με βάση την ιεράρχηση των αποβλήτων.	παράγραφος 2 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ.			
T.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει	1 - Η ύπαρξη συνολικού/ών σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών το οποίο συμμορφώνεται τις νομικές απαιτήσεις για τη διενέργεια στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και καθορίζει:	Όχι		<p>Το Στρατηγικό Πλαίσιο Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ) θα καθορίζει τη στρατηγική ανάπτυξης των Μεταφορών της Χώρας για την Περίοδο 2014-2025 και θα καλύπτει όλα τα μέσα μεταφορών (οδικές, σιδηροδρομικές, θαλάσσιες, εναέριες και εμπορευματικές μεταφορές) και όλες τις Περιφέρειες της Χώρας. Το ΣΠΕΜ, καλύπτει σε σχέση με τον προγραμματισμό των υποδομών μεταφορών τη συμβολή στον ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών σύμφωνα με τον Κανονισμό Διευρωπαϊκών Δικτύων (Καν 1315/2013), περιλαμβάνοντας:</p> <p>ο τις προτεραιότητες για επενδύσεις στο κύριο (core network) και στο αναλυτικό δίκτυο (comprehensive network) των TEN-T, όπου σχεδιάζονται επενδύσεις από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής (Τ.Σ.) και το CEF</p> <p>ο τις επενδύσεις σε δευτερεύουσα διασυνδεσιμότητα περιγράφοντας τη συμβολή τους στον ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο μεταφορών</p> <p>Εκτιμώμενη ημ/νια έγκρισης οριστικοποιημένης μορφής : 28/11/2014. (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.				
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει	2 - τη συμβολή στον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. .../2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των προτεραιοτήτων για επενδύσεις:	Όχι		<p>Το Στρατηγικό Πλαίσιο Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ) θα καθορίζει τη στρατηγική ανάπτυξης των Μεταφορών της Χώρας για την Περίοδο 2014-2025 και θα καλύπτει όλα τα μέσα μεταφορών (οδικές, σιδηροδρομικές, θαλάσσιες, εναέριας και εμπορευματικές μεταφορές) και όλες τις Περιφέρειες της Χώρας. Το ΣΠΕΜ, καλύπτει σε σχέση με τον προγραμματισμό των υποδομών μεταφορών τη συμβολή στον ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών σύμφωνα με τον Κανονισμό Διευρωπαϊκών Δικτύων (Καν 1315/2013), περιλαμβάνοντας:</p> <p>ο τις προτεραιότητες για επενδύσεις στο κύριο (core network) και στο αναλυτικό δίκτυο (comprehensive network) των TEN-T, όπου σχεδιάζονται επενδύσεις από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής (Τ.Σ.) και το CEF</p> <p>ο τις επενδύσεις σε δευτερεύουσα διασυνδεσιμότητα περιγράφοντας τη συμβολή τους στον ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο μεταφορών</p> <p>Εκτιμώμενη ημ/νια έγκρισης οριστικοποιημένης μορφής : 28/11/2014. (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.				
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει	3 - το ΔΕΔ-Μ κορμού και το συνολικό δίκτυο εφόσον προβλέπονται επενδύσεις από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής και	Όχι		<p>Το Στρατηγικό Πλαίσιο Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ) θα καθορίζει τη στρατηγική ανάπτυξης των Μεταφορών της Χώρας για την Περίοδο 2014-2025 και θα καλύπτει όλα τα μέσα μεταφορών (οδικές, σιδηροδρομικές, θαλάσσιες, εναέριας και εμπορευματικές μεταφορές) και όλες τις Περιφέρειες της Χώρας. Το ΣΠΕΜ, καλύπτει σε σχέση με τον προγραμματισμό των υποδομών μεταφορών τη συμβολή στον ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών σύμφωνα με τον Κανονισμό Διευρωπαϊκών Δικτύων (Καν 1315/2013), περιλαμβάνοντας:</p> <p>ο τις προτεραιότητες για επενδύσεις στο κύριο (core network) και στο αναλυτικό δίκτυο (comprehensive network) των TEN-T, όπου σχεδιάζονται επενδύσεις από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής (Τ.Σ.) και το CEF</p> <p>ο τις επενδύσεις σε δευτερεύουσα διασυνδεσιμότητα περιγράφοντας τη συμβολή τους στον ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο μεταφορών</p> <p>Εκτιμώμενη ημ/νια έγκρισης οριστικοποιημένης μορφής : 28/11/2014. (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.				
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει	4 - δευτερογενείς συνδέσεις·	Όχι		<p>Το Στρατηγικό Πλαίσιο Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ) θα καθορίζει τη στρατηγική ανάπτυξης των Μεταφορών της Χώρας για την Περίοδο 2014-2025 και θα καλύπτει όλα τα μέσα μεταφορών (οδικές, σιδηροδρομικές, θαλάσσιες, εναέριας και εμπορευματικές μεταφορές) και όλες τις Περιφέρειες της Χώρας. Το ΣΠΕΜ, καλύπτει σε σχέση με τον προγραμματισμό των υποδομών μεταφορών τη συμβολή στον ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών σύμφωνα με τον Κανονισμό Διευρωπαϊκών Δικτύων (Καν 1315/2013), περιλαμβάνοντας:</p> <p>ο τις προτεραιότητες για επενδύσεις στο κύριο (core network) και στο αναλυτικό δίκτυο (comprehensive network) των TEN-T, όπου σχεδιάζονται επενδύσεις από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής (Τ.Σ.) και το CEF</p> <p>ο τις επενδύσεις σε δευτερεύουσα διασυνδεσιμότητα περιγράφοντας τη συμβολή τους στον ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο μεταφορών</p> <p>Εκτιμώμενη ημ/νια έγκρισης οριστικοποιημένης μορφής : 28/11/2014. (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.				
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει	5 - μία σειρά ρεαλιστικών και ώριμων έργων για τα οποία προβλέπεται στήριξη από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής.	Όχι		<p>Το Στρατηγικό Πλαίσιο Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ) θα καθορίζει τη στρατηγική ανάπτυξης των Μεταφορών της Χώρας για την Περίοδο 2014-2025 και θα καλύπτει όλα τα μέσα μεταφορών (οδικές, σιδηροδρομικές, θαλάσσιες, εναέριας και εμπορευματικές μεταφορές) και όλες τις Περιφέρειες της Χώρας. Το ΣΠΕΜ, καλύπτει σε σχέση με τον προγραμματισμό των υποδομών μεταφορών τη συμβολή στον ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών σύμφωνα με τον Κανονισμό Διευρωπαϊκών Δικτύων (Καν 1315/2013), περιλαμβάνοντας:</p> <p>ο τις προτεραιότητες για επενδύσεις στο κύριο (core network) και στο αναλυτικό δίκτυο (comprehensive network) των TEN-T, όπου σχεδιάζονται επενδύσεις από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής (Τ.Σ.) και το CEF</p> <p>ο τις επενδύσεις σε δευτερεύουσα διασυνδεσιμότητα περιγράφοντας τη συμβολή τους στον ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο μεταφορών</p> <p>Εκτιμώμενη ημ/νια έγκρισης οριστικοποιημένης μορφής : 28/11/2014. (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.				
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει	6 - Μέτρα που διασφαλίζουν την ικανότητα των ενδιαμέσων φορέων και των δικαιούχων να παράγουν τη σειρά έργων.	Όχι		<p>Τα μέτρα για την εξασφάλιση της ικανότητας των δικαιούχων θα ολοκληρωθούν μέχρι 28/2/2015 σε συνέχεια της ολοκλήρωσης σχετικής μελέτης που ανατέθηκε από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας/ΕΥΘΥ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ημ/νια ανάθεσης μελέτης : 24/09/2014 • Χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης μελέτης : 24/1/2015 <p>Στο πλαίσιο συντονισμού των ενεργειών έχει συγκροτηθεί και λειτουργεί Επιτροπή Καθοδήγησης με τη συμμετοχή και εκπροσώπων της TFGR. Σκοπός της Επιτροπής είναι η παροχή οδηγιών για την εφαρμογή και υλοποίηση των πορισμάτων της μελέτης.</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.				
Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για	1 - Η ύπαρξη ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων στο σχέδιο/σχέδια ή στο πλαίσιο/πλαίσια μεταφορών, το οποίο:	Όχι		Το ΣΠΕΜ που καταρτίζεται σύμφωνα με τα αναφερόμενα για την αιρεσιμότητα 7.1, περιέχει ειδικό κεφάλαιο/α για τους συγκεκριμένους τομείς έργων μεταφορών (θαλάσσιες μεταφορές, λιμάνια, πολυτροπικές συνδέσεις, έργα αεροδρομίων κλπ.). Εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης: 30/9/2014

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.				
Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών	2 - συμμορφώνεται με τις νομικές απαιτήσεις για τη διενέργεια στρατηγικής περιβαλλοντική	Όχι		Το ΣΠΕΜ που καταρτίζεται σύμφωνα με τα αναφερόμενα για την αιρεσιμότητα 7.1, περιέχει ειδικό κεφάλαιο/α για τους συγκεκριμένους τομείς έργων μεταφορών (θαλάσσιες μεταφορές, λιμάνια, πολυτροπικές συνδέσεις, έργα αεροδρομίων κλπ.). Εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης: 28/11/2014

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
<p>και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων</p>	<p>ς εκτίμησης</p>			

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.				
Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής	3 - καθορίζει σειρά ρεαλιστικών και ώριμων έργων (περιλαμβάνοντας χρονοδιάγραμμα και χρηματοδοτικό πλαίσιο).	Όχι		Το ΣΠΕΜ που καταρτίζεται σύμφωνα με τα αναφερόμενα για την αιρεσιμότητα 7.1, περιέχει ειδικό κεφάλαιο/α για τους συγκεκριμένους τομείς έργων μεταφορών (θαλάσσιες μεταφορές, λιμάνια, πολυτροπικές συνδέσεις, έργα αεροδρομίων κλπ.). Εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης: 28/11/2014

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
<p>ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.</p>				
<p>Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών</p>	<p>4 - Μέτρα που διασφαλίζουν την ικανότητα των ενδιάμεσων φορέων και των</p>	<p>Όχι</p>		<p>Τα μέτρα για την εξασφάλιση της ικανότητας των δικαιούχων θα ολοκληρωθούν μέχρι 28/2/2015 σε συνέχεια της ολοκλήρωσης σχετικής μελέτης που ανατέθηκε από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας/ΕΥΘΥ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ημ/νια ανάθεσης μελέτης : 24/09/2014 • Χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης μελέτης :

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
<p>πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση</p>	<p>δικαιούχων να παράγουν τη σειρά έργων.</p>			<p>24/1/2015 Στο πλαίσιο συντονισμού των ενεργειών έχει συγκροτηθεί και λειτουργεί Επιτροπή Καθοδήγησης με τη συμμετοχή και εκπροσώπων της TFGR. Σκοπός της Επιτροπής είναι η παροχή οδηγιών για την εφαρμογή και υλοποίηση των πορισμάτων της μελέτης.</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.				
Τ.08.2 - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία επιχειρήσεων: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για συστάσεις επιχειρήσεων χωρίς αποκλεισμούς.	1 - Έχει θεσπιστεί στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για τη σύσταση επιχειρήσεων χωρίς αποκλεισμούς που περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία:	Ναι	Η αιρεσιμότητα 8.2 συνδέεται με την αιρεσιμότητα 3.1 - Νόμοι 4072/2012 και 3982/2011 - Διαδικτυακή σύλη Γενικού Εμπορικού Μητρώου - http://www.businessportal.gr/ - Ν. 3982/2011 και εφαρμοστικές διατάξεις του - Νόμος 4072/12	
Τ.08.2 - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία	2 - μέτρα που έχουν θεσπιστεί με στόχο τη μείωση του χρόνου και του κόστους που	Ναι	- Νόμοι 4072/2012 και 3982/2011 - Διαδικτυακή σύλη Γενικού Εμπορικού Μητρώου - http://www.businessportal.gr/	Το κριτήριο εκπληρώνεται γιατί έχουν θεσμοθετηθεί τα μέτρα για τη μείωση του κόστους και του χρόνου ίδρυσης επιχειρήσεων και τη χορήγηση αδειών έναρξης και άσκησης της ειδικότερης δραστηριότητας της επιχείρησης σε 115,80€ και 1,95 μέρες αντίστοιχα. [Δεν έχει ακόμα γίνει επικαιροποίηση της σχετικής ιστοσελίδας της ΕΕ].

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
επιχειρήσεων: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για συστάσεις επιχειρήσεων χωρίς αποκλεισμούς.	απαιτεί η σύσταση μιας επιχείρησης με βάση τους στόχους της πρωτοβουλίας SBA.			
Τ.08.2 - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία επιχειρήσεων: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για συστάσεις επιχειρήσεων χωρίς αποκλεισμούς.	3 - μέτρα που έχουν θεσπιστεί με στόχο τη μείωση του χρόνου που απαιτεί η έκδοση αδειών και τίτλων για τη σύσταση και την άσκηση της δραστηριότητας μιας επιχείρησης με βάση τους στόχους της πρωτοβουλίας SBA.	Ναι	- Ν. 3982/2011 και εφαρμοστικές διατάξεις του - Νόμος 4072/12	Ο νόμος 3982/2011 αναφέρεται στην διαδικασία αδειοδότησης των μεταποιητικών δραστηριοτήτων και προβλέπεται το όριο των 3 μηνών με την προϋπόθεση ότι έχει εξασφαλιστεί το σύνολο των δικαιολογητικών (αρθρ 17 – 40). Σύμφωνα με το Νόμο 4072/12, παρ. 1, όλες οι αδειοδοτικές υπηρεσίες πρέπει να αναθεωρήσουν τις διαδικασίες που εφαρμόζουν ώστε να επιτύχουν ένα ικανοποιητικό επίπεδο χρόνου και κόστους. Ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας έχει ρόλο συντονιστή με στόχο να διασφαλιστεί ότι όλες οι αδειοδοτικές υπηρεσίες δεν ξεπερνούν το χρονικό όριο που έχει τεθεί.
Τ.08.2 - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και	4 - δράσεις που συνδέουν κατάλληλες υπηρεσίες ανάπτυξης	Ναι	- Ν. 4019/2011 - Υλοποίηση Τοπικών Σχεδίων για την Απασχόληση (ΤοπΣΑ)-Τοπικών Δράσεων Κοινωνικής Ένταξης για Ευάλωτες Ομάδες (Τοπ/ΕΚΟ)	Στόχος των ΤοπΣΑ και Τοπ/ΕΚΟ είναι οι ωφελούμενοι (άνεργοι και άνεργοι ΕΚΟ), αφού ολοκληρώσουν την προετοιμασία τους μέσω δράσεων όπως η κατάρτιση και επιμόρφωση, εκπόνηση business plan, εξειδικευμένες υπηρεσίες αξιολόγησης και έρευνας για εκκίνηση

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
δημιουργία επιχειρήσεων: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για συστάσεις επιχειρήσεων χωρίς αποκλεισμούς.	επιχειρήσεων και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες (πρόσβαση σε κεφάλαιο) και απευθύνονται μεταξύ άλλων στις μειονεκτούσες ομάδες και/ή στις μειονεκτούσες περιοχές, εφόσον είναι απαραίτητο.			επιχειρήσεων, παροχή υποστήριξης σε νομικά και φορολογικά θέματα κ.α., να είναι σε θέση ώστε: - να ιδρύσουν επιχειρήσεις που θα αξιοποιούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής τους - να αποκτήσουν τις προϋποθέσεις για να επιδοτηθούν/ επιχορηγηθούν από άλλα επενδυτικά προγράμματα
T.08.5 - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές: Η ύπαρξη πολιτικών που διευκολύνουν την πρόβλεψη και τη σωστή	1 - Έχουν τεθεί σε εφαρμογή μέσα που υποστηρίζουν τους κοινωνικούς εταίρους και τις δημόσιες αρχές ώστε να αναπτύξουν και να παρακολουθούν προληπτικές πολιτικές σε	Ναι	Υλοποιούνται δράσεις για μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις (1-49 εργαζόμενους) με ζτόχο την επιτάχυνση της προσαρμογής των επιχειρήσεων και των εργαζομένων στις αλλαγές τις αγορές, ιδιαίτερα στην περίοδο της οικονομικής κρίσης. Υλοποιούνται δράσεις για επιχειρήσεις που απασχολούν 50 εργαζόμενους και άνω, εκπόνησης σχεδίου προσαρμογής των επιχειρήσεων σε συνδυασμό με συμβουλευτικές υπηρεσίες και δράσεις κατάρτισης και επανακατάρτισης του προσωπικού.	Η αιρεσιμότητα εκπληρώνεται μερικώς διότι δεν εκπληρώνεται πλήρως το σύνολο των κριτηρίων. Έχουν όμως ολοκληρωθεί επιμέρους στάδια και έχουν δρομολογηθεί οι απαραίτητες ενέργειες για την εκπλήρωση των κριτηρίων. Χρόνος εκπλήρωσης αιρεσιμότητας: 31/12/2015 Οι δράσεις που υλοποιούνται σήμερα θα ενισχυθούν με την ολοκλήρωση του συστήματος εθνικής εμβέλειας για τη συλλογή και ανάλυση των δεδομένων της αγοράς εργασίας, το οποίο θα βρίσκεται σε θέση λειτουργίας μέχρι το τέλος του 2015.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
διαχείριση των αλλαγών και των αναδιαρθρώσεων.	σχέση με τις αλλαγές και τις αναδιαρθρώσεις περιλαμβάνοντας μεταξύ άλλων μέτρα: που συμβάλλουν στην πρόβλεψη των αλλαγών.			
Τ.08.5 - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές: Η ύπαρξη πολιτικών που διευκολύνουν την πρόβλεψη και τη σωστή διαχείριση των αλλαγών και των αναδιαρθρώσεων.	2 - Έχουν τεθεί σε εφαρμογή μέσα που υποστηρίζουν τους κοινωνικούς εταίρους και τις δημόσιες αρχές ώστε να αναπτύξουν και να παρακολουθούν προληπτικές πολιτικές σε σχέση με τις αλλαγές και τις αναδιαρθρώσεις περιλαμβάνοντας μεταξύ	Όχι		<p>Το Υπουργείο Εργασίας (Δ/νση Απασχόλησης & Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού) επεξεργάζεται σειρά μέτρων με χρονικό ορίζοντα ολοκλήρωσης το τέλος 2015. Προβλέπονται αντίστοιχα:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Κατάρτιση Σχεδίου Δράσης για την αντιμετώπιση της επαπειλούμενης ανεργίας με ανάπτυξη δράσεων συμβουλευτικής & παροχής υποστήριξης σε σωματεία εργαζομένων -Υιοθέτηση μέσων & εργαλείων για την πρόβλεψη και τη σωστή διαχείριση της αλλαγής και της αναδιάρθρωσης τα οποία θα προκύψουν από: <ul style="list-style-type: none"> • Την αξιολογική μελέτη των στοιχείων που έχουν συγκεντρωθεί, καθώς και της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων από την μέχρι τότε υλοποίηση των προγραμμάτων διαρθρωτικής προσαρμογής των επιχειρήσεων • Την έρευνα πεδίου στις επιχειρήσεις & τους κλαδικούς φορείς που συμμετείχαν στα υλοποιηθέντα προγράμματα • Την αξιοποίηση καλών πρακτικών και σχετικών

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
	άλλων μέτρα: που βοηθούν στην προετοιμασία και τη διαχείριση των διαδικασιών αναδιάρθρωσης .			πρόσφατων μελετών Στη διαμόρφωση του ως άνω συστήματος προβλέπεται η ενεργός συμμετοχή κλαδικών φορέων, επιχειρήσεων & οικείων φορέων εν γένει. (βλ. Παρ.ΠΙ1, ΕΣΠΑ)
Τ.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την	1 - Εφαρμόζεται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας και την ενεργητική ένταξη το οποίο:	Όχι		Η αιρεσιμότητα εκπληρώνεται μερικώς γιατί δεν ικανοποιούνται πλήρως οι απαιτήσεις των κριτηρίων, αλλά έχουν ολοκληρωθεί επιμέρους στάδια και έχουν δρομολογηθεί οι απαραίτητες ενέργειες για την πλήρη εκπλήρωση τους. Η ολοκλήρωση του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Πολιτικής για την Κοινωνική Ένταξη και τη μείωση της φτώχειας αναμένεται την 31.12.2014. Παράλληλα, το ως άνω πλαίσιο πολιτικής θα εξειδικεύεται σε Περιφερειακά Στρατηγικά Σχέδια Κοινωνικής Ένταξης. Στο υπό διαμόρφωση Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια και τα υποκριτήρια της αιρεσιμότητας. Χρόνος ολοκλήρωσης του εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής: 31.12.2014

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
απασχόληση.				
Τ.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	2 - παρέχει επαρκή στοιχεία που αποτελούν τη βάση για τη χάραξη πολιτικών μείωσης της φτώχειας και για την παρακολούθησή των εξελίξεων.	Ναι	Η Πράσινη Βίβλος παρέχει στοιχεία που τεκμηριώνουν τη σκοπιμότητα και αναγκαιότητα υιοθέτησης στρατηγικών επιλογών για την ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης πολιτικής πρόληψης και καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού και εισαγωγής προγραμμάτων κοινωνικής παρέμβασης. Περιλαμβάνει αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης: α καταγραφή μηχανισμών του Υπ. Εργασίας για την κοινωνική ένταξη, β καταγραφή σχετικών μηχανισμών άλλων φορέων της κεντρικής διοίκησης και των ΟΤΑ Α' & Β' Βαθμού. (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	
Τ.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού	3 - περιέχει μέτρα που στηρίζουν την επίτευξη του	Ναι	Η Πράσινη Βίβλος, η οποία ολοκληρώθηκε και διαβιβάστηκε στη Διωπουργική Επιτροπή, περιλαμβάνει τον προσδιορισμό νέων απαιτούμενων παρεμβάσεων του	Το ΥΥ ήδη έχει θεσμοθετήσει τη στρατηγική του για την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου συστήματος παροχής Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, παράλληλα με τον επαναπροσδιορισμό του ρόλου του ΕΟΠΥΥ (ν. 4238/14).

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
<p>στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.</p>	<p>εθνικού στόχου για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού (όπως ορίζεται στο εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων), ο οποίος περιλαμβάνει την προώθηση ευκαιριών βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης για τα άτομα που αντιμετωπίζουν τον υψηλότερο κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού και για τα μέλη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων.</p>		<p>Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας για την ανάπτυξη της Εθνικής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης και την εκπόνηση Σχεδίου Δράσης ανάπτυξης βιώσιμων δράσεων Κοινωνικής Ένταξης, ανά πεδίο πολιτικής, χρονικό προγραμματισμό, απαιτούμενους πόρους και πηγές χρηματοδότησης.</p>	<p>Με φορέα υλοποίησης τον Π.Ο.Υ. έχει ενταχθεί στο ΕΠ Διοικητικής Μεταρρύθμισης το «Πρόγραμμα Υποστήριξης των Μεταρρυθμίσεων στον τομέα της Υγείας 2013-2015 στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας Υγεία Εν Δράσει», όπου και περιλαμβάνονται στοχευμένα μέτρα τόνωσης της αποτελεσματικότητας του συστήματος υγείας το οποίο αναμένεται να ολοκληρωθεί έως το τέλος του 2015.</p> <p>Παράλληλα, έχει ενταχθεί στο ΕΠΑΝΑΔ και ήδη προκηρύχθηκε (Φεβρουάριος 2014) έργο για την δημιουργία και λειτουργία Μηχανισμού Υποστήριξης για την ΠΦΥ και τον ΕΟΠΥΥ, το οποίο αναμένεται να ολοκληρωθεί έως τις 30.04.2016 με φορέα εφαρμογής τη Δ/ση Προμηθειών του Υ.Υ.</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
Τ.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	4 - περιλαμβάνει τους σχετικούς με την καταπολέμηση της φτώχειας φορείς.	Ναι	Τον Ιούλιο του 2013 ολοκληρώθηκε η Πράσινη Βίβλος και διαβιβάστηκε στη Διυπουργική Επιτροπή για σχολιασμό ώστε να ολοκληρωθεί έως τις 31.12.2014 το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας. Για την εξειδίκευση των Περιφερειακών Στρατηγικών Σχεδίων γίνεται χαρτογράφηση από τους αρμόδιους τοπικούς φορείς & φορείς της κοινωνίας των πολιτών αναφορικά με τα χαρακτηριστικά της φτώχειας, τις ομάδες – στόχο, τις παρεχόμενες υπηρεσίες & τις ανάγκες του πληθυσμού. (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	
Τ.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της	5 - ανάλογα με τις ανάγκες που εντοπίζονται, περιλαμβάνει μέτρα για τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη	Όχι		

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	φροντίδα της κοινότητας.			
Τ.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά	6 - Κατόπιν αιτήματος και σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, οι εμπλεκόμενοι φορείς θα μπορούν να λάβουν υποστήριξη για την υποβολή των σχετικών αιτήσεων και για την υλοποίηση και	Όχι		

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	τη διαχείριση των επιλεγμένων έργων.			
T.09.2 - Υφίσταται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ένταξη των Ρομά.	1 - Υφίσταται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ένταξη των Ρομά:	Ναι	Η εθνική στρατηγική για τους ΡΟΜ είναι αναρτημένη στο site www.esfhellas . Σε συνέχεια της εθνικής στρατηγικής ολοκληρώθηκαν 3 πιλοτικές περιφερειακές στρατηγικές: (Ανατολική Μακεδονία, Θράκη, Θεσσαλία και Δυτική Ελλάδα).	Πρακτικό 2 με την νέα αρίθμηση από 01-01-2011 (νέα δεκαετία) της "Διυπουργικής Επιτροπής για τα θέματα των Ελλήνων τσιγγάνων" για τον ορισμό του σημείου επαφής για τα ζητήματα των Ρομ στο ΕΚΚΑ. Το σύνολο των κριτηρίων/ υποκριτηρίων της αιρεσιμότητας θα έχει εκπληρωθεί έως 31.12.2015.
T.09.2 - Υφίσταται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ένταξη των Ρομά.	2 - στο οποίο καθορίζονται εφικτοί εθνικοί στόχοι για την ένταξη των Ρομά ώστε να γεφυρωθεί το χάσμα με τον γενικό πληθυσμό. Οι στόχοι αυτοί θα πρέπει να καλύπτουν τους τέσσερις στόχους της Ένωσης για την	Ναι	Η εθνική στρατηγική έχει θέσει εθνικούς στόχους για την ενσωμάτωση των Ρομ που σχετίζονται με την πρόσβαση στην εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία και στέγαση.	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
	ένταξη των Ρομά που αφορούν στην πρόσβαση στην εκπαίδευση, στην απασχόληση, στην υγειονομική περίθαλψη και στη στέγαση.			
Τ.09.2 - Υφίσταται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ένταξη των Ρομά.	3 - στο οποίο προσδιορίζονται, ανάλογα με την περίπτωση, οι μειονεκτούσες μικροπεριφέρειες ή οι απομονωμένες γειτονιές, στις οποίες οι κοινότητες είναι πιο υποβαθμισμένες, χρησιμοποιώντας τους ήδη διαθέσιμους κοινωνικοοικονομικούς και	Ναι	Η εθνική στρατηγική έχει εντοπίσει τις μικρο-περιφέρειες με μειονεκτήματα ή απομονωμένες γειτονιές, όπου οι κοινότητες είναι περισσότερο υποβαθμισμένες.	Σε συνέχεια της εθνικής στρατηγικής και των μικρο-περιφερειών που έχουν εντοπιστεί, θα γίνει: -Έναρξη της επικαιροποίησης της χαρτογράφησης με ερωτηματολόγιο στο οποίο έχουν συμπεριληφθεί οι παρατηρήσεις της FRA και ολοκλήρωσή της εντός του 2014 (έως 31/12/2014) -Για την επικαιροποίηση των υφιστάμενων στοιχείων προγραμματίζεται συνάντηση εντός του Α' εξαμήνου του 2014, με τις υπόλοιπες Περιφέρειες που έχουν οικισμούς POM. Η υπάρχουσα βάση δεδομένων με στοιχεία χαρτογράφησης κ.λ.π. στοιχείων που αφορούν τους POM θα αναβαθμιστεί με τη συνδρομή της ΜΟΔ, και θα επικαιροποιηθεί με νέα στοιχεία που θα προκύψουν από τη χαρτογράφηση των οικισμών Ρομ (έως 31/12/2014).

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
	εδαφικούς δείκτες (δηλαδή πολύ χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, μακροχρόνια ανεργία κ.λπ.)·			
T.09.2 - Υφίσταται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ένταξη των Ρομά.	4 - στο οποίο συμπεριλαμβάνονται δραστικές μέθοδοι παρακολούθησης για την αξιολόγηση του αντικτύπου που έχουν οι δράσεις ένταξης των Ρομά και μηχανισμός επανεξέτασης για την προσαρμογή της στρατηγικής·	Όχι		Το σύστημα παρακολούθησης της εφαρμογής της στρατηγικής για τους ΡΟΜΑ αποτελεί μέρος της συστημικής δράσης «Οργάνωση της Παρακολούθησης των Κοινωνικών Πολιτικών» και έχει ως έναρξη την 01.05.2015 και εκτιμώμενο χρόνο ολοκλήρωσής την 31.12.2015. Η υπάρχουσα βάση δεδομένων με στοιχεία χαρτογράφησης κ.λ.π. στοιχείων που αφορούν τους ΡΟΜ θα αναβαθμιστεί με τη συνδρομή της ΜΟΔ.
T.09.2 - Υφίσταται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο	5 - το οποίο έχει σχεδιαστεί, εφαρμόζεται και παρακολουθείται	Ναι	Η εξειδίκευση, η εφαρμογή και η παρακολούθηση των περιφερειακών στρατηγικών γίνεται σε στενή συνεργασία των περιφερειακών αρχών με τις τοπικές κοινότητες των ΡΟΜ.	Έχει πραγματοποιηθεί συνάντηση και με άλλους κοινωνικούς εταίρους (π.χ. Συνήγορος του Πολίτη, ΜΚΟ, εκπρόσωπων ΡΟΜ, κ.λ.π.) που μπορούν να συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων που έχουν προγραμματιστεί.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
πολιτικής για την ένταξη των Ρομά.	αι σε στενή συνεργασία και συνεχή διάλογο με την κοινωνία των πολιτών των Ρομά, τις περιφερειακές και τοπικές αρχές.			
Τ.09.2 - Υφίσταται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ένταξη των Ρομά.	6 - Κατόπιν αιτήματος και σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, οι εμπλεκόμενοι φορείς θα μπορούν να λάβουν υποστήριξη για την υποβολή των σχετικών αιτήσεων και για την υλοποίηση και τη διαχείριση των επιλεγμένων έργων.	Ναι	Οι σχετικοί εμπλεκόμενοι φορείς μπορούν να λάβουν υποστήριξη για την υποβολή προτάσεων έργων, την εφαρμογή και διαχείριση των επιλεγμένων έργων από τη Ομάδα Κρούσης της ΜΟΔ αλλά και το Μεταβατικό Εθνικό Σημείο Επαφής (ΕΥΣΕΚΤ).	Έχει ξεκινήσει η δημιουργία αναφορών στην ιστοσελίδα του ΕΚΚΑ για τους ΡΟΜ, με στόχο το Α΄ Εξάμηνο του 2015 να δημιουργηθεί ιστοχώρος με πληροφορίες για τα έργα που αφορούν τους ΡΟΜ και η διασύνδεσή της με άλλες ιστοσελίδες (εθνικών-ευρωπαϊκών) κοινωνικών φορέων – υπηρεσιών-κλπ, ώστε να μπορεί κανείς να έχει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
<p>T.09.3 - Υγεία: Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την υγεία, στο πλαίσιο του άρθρου 168 ΣΛΕΕ, το οποίο διασφαλίζει την οικονομική βιωσιμότητα.</p>	<p>1 - Υφίσταται εθνικό ή περιφερειακό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την υγεία το οποίο περιλαμβάνει:</p>	<p>Ναι</p>	<p>Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Πολιτικής του Υπουργείου Υγείας (ΥΥ) βρίσκεται σε φάση ολοκλήρωσης καθώς ψηφίστηκε ο ν. 4238/14 για το «Πρωτοβάθμιο Εθνικό Δίκτυο Υγείας (Π.Ε.Δ.Υ.), αλλαγή σκοπού Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και λοιπές διατάξεις». Η στρατηγική του ΥΥ για τα διαρθρωτικά ταμεία της περιόδου 2014-2020, αποτελεί υποσύνολο της ανωτέρω στρατηγικής και έχει ήδη εκπονηθεί και παρουσιάζεται από το Μάιο του 2013, έχει εξεταστεί/ διαπραγματευτεί με τις υπηρεσίες της ΕΕ. www.ygeia-pronoia.gr (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)</p>	<p>Η αιρεσιμότητα εκπληρώνεται μερικώς γιατί οι υποχρεώσεις που συνδέονται με τα επιμέρους κριτήρια δεν εκπληρώνονται πλήρως αλλά έχουν ήδη δρομολογηθεί οι απαραίτητες ενέργειες για την εκπλήρωσή τους. Το σύνολο των κριτηρίων/ υποκριτηρίων της αιρεσιμότητας θα εκπληρωθεί έως τις 30.04.2016. Η εκπόνηση του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου υποστηρίζεται από την Πρωτοβουλία «Health in Action» και αναμένεται να ολοκληρωθεί στο τέλος του 2014. Στο πλαίσιο του “Health in Action” αναπτύσσεται σύστημα παρακολούθησης της υλοποίησης των μεταρρυθμίσεων, σε συνεργασία με τον ΠΟΥ, που αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία το τέλος του α’ εξαμήνου του 2015. Την υλοποίησή του θα αναλάβουν οι καθ’ ύλην αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΥ. Η πρωτοβουλία «Health in Action» περιλαμβάνει 9 στρατηγικούς πυλώνες και 1 πρόσθετο για την επιτελική παρακολούθηση της πρωτοβουλίας. Ιδιαίτερα για την ψυχική υγεία, η στρατηγική προσδιορίζεται από το Μνημόνιο Συνεργασίας που υπεγράφη από το ΥΥ & την ΕΕ την 28-5-2013. (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)</p>
<p>T.09.3 - Υγεία: Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την υγεία, στο</p>	<p>2 - συντονισμένα μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας.</p>	<p>Ναι</p>	<p>N 4238/2014(ΦΕΚ 38/A) «Πρωτοβάθμιο Εθνικό Δίκτυο Υγείας (Π.Ε.Δ.Υ.), αλλαγή σκοπού ΕΟΠΥΥ και λοιπές διατάξεις».</p>	<p>Στο τέλος του 2013 ολοκληρώθηκε η καταγραφή των ανθρωπίνων πόρων του ΕΣΥ για την αναδιοργάνωση των δομών και την ανακατανομή του προσωπικού στις υφιστάμενες δομές με βάση τις υπάρχουσες ανάγκες (βλ. ολοκλήρωση 1ου κύματος κινητικότητας). Ολοκληρώθηκε η καταγραφή και αναθεώρηση του υφιστάμενου Χάρτη Υγείας (mapping).</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
πλαίσιο του άρθρου 168 ΣΛΕΕ, το οποίο διασφαλίζει την οικονομική βιωσιμότητα.				
T.09.3 - Υγεία: Η ύπαρξη ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την υγεία, στο πλαίσιο του άρθρου 168 ΣΛΕΕ, το οποίο διασφαλίζει την οικονομική βιωσιμότητα.	3 - μέτρα για την αύξηση της αποδοτικότητας στον τομέα της υγείας μέσω της ανάπτυξης μοντέλων παροχής υπηρεσιών και υποδομών.	Όχι		Το ΥΥ ήδη έχει θεσμοθετήσει τη στρατηγική του για την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου συστήματος παροχής Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, παράλληλα με τον επαναπροσδιορισμό του ρόλου του ΕΟΠΥΥ (ν. 4238/14). Με φορέα υλοποίησης τον Π.Ο.Υ. έχει ενταχθεί στο ΕΠ Διοικητικής Μεταρρύθμισης το «Πρόγραμμα Υποστήριξης των Μεταρρυθμίσεων στον τομέα της Υγείας 2013-2015 στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας Υγεία Εν Δράσει», όπου και περιλαμβάνονται στοχευμένα μέτρα τόνωσης της αποτελεσματικότητας του συστήματος υγείας το οποίο αναμένεται να ολοκληρωθεί έως το τέλος του 2015. Παράλληλα, έχει ενταχθεί στο ΕΠΑΝΑΔ και ήδη προκηρύχθηκε (Φεβρουάριος 2014) έργο για την δημιουργία και λειτουργία Μηχανισμού Υποστήριξης για την ΠΦΥ και τον ΕΟΠΥΥ, το οποίο αναμένεται να ολοκληρωθεί έως τις 30.04.2016 με φορέα εφαρμογής τη Δ/ση Προμηθειών του Υ.Υ.
T.09.3 - Υγεία: Η ύπαρξη ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου	4 - σύστημα παρακολούθησης και ελέγχου.	Όχι		Βάσει του άρθρου 16 του ΠΔ 106/2014 (ΦΕΚ αρ. 173 τευχ Α28/08/2014) συστάθηκε η Δ/ση Στρατηγικού Σχεδιασμού. Στο άρθρο 18 του ίδιου ΠΔ προβλέπονται οι σχετικές αρμοδιότητές της. Το σύστημα παρακολούθησης (αναφορικά με τη χρηματοδότηση των διαρθρωτικών ταμείων) υποστηρίζεται από τη νέα αρχιτεκτονική του ΥΠΑΑΝ που προβλέπει τη

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
πολιτικής για την υγεία, στο πλαίσιο του άρθρου 168 ΣΛΕΕ, το οποίο διασφαλίζει την οικονομική βιωσιμότητα.				σύσταση «επιτελικών γραφείων» ανά Υπουργείο/ τομέα. Η ΕΥΤΥΚΑ ήδη λειτουργεί/ ασκεί σχετικές αρμοδιότητες. Αντίστοιχο σύστημα προβλέπεται στο Μνημόνιο Συνεργασίας για την παρακολούθηση της εφαρμογής της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης. Η Δ/ση Ψυχικής Υγείας έχει αναλάβει το σχεδιασμό και την υλοποίηση του σχετικού συστήματος. Στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας «Health in Action» αναπτύσσεται σύστημα παρακολούθησης της υλοποίησης των μεταρρυθμίσεων. Αυτό θα τεθεί σε λειτουργία έως το τέλος του β' τριμήνου του 2015 ενώ την υλοποίησή του θα αναλάβουν οι καθ' ύλην αρμόδιες Δ/σεις του ΥΥ. (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)
Τ.09.3 - Υγεία: Η ύπαρξη ή εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την υγεία, στο πλαίσιο του άρθρου 168 ΣΛΕΕ, το οποίο διασφαλίζει την οικονομική βιωσιμότητα.	5 - Ένα κράτος μέλος ή περιφέρεια έχει εγκρίνει πλαίσιο που προβλέπει τους διαθέσιμους δημοσιονομικούς πόρους σε ενδεικτική βάση και μια αποτελεσματική ή από άποψη κόστους συγκέντρωση των πόρων στις προτεραιότητες της	Ναι	Το Υπουργείο Υγείας έχει προσδιορίζει την ιεράρχηση των αναγκών του τομέα υγείας για την περίοδο έως το 2020, έχοντας παράλληλα καταρτίζει τον αντίστοιχο πίνακα προτεραιοτήτων του Τομέα Υγείας.	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
	υγειονομικής περιθαλψης.			
Τ.10.1 - Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (ΠΕΣ) στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΑΕΕ.	1 - Έχει τεθεί σε εφαρμογή σύστημα συλλογής και ανάλυσης δεδομένων και πληροφοριών σχετικά με την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου στις αντίστοιχες βαθμίδες το οποίο:	Ναι	Το ΙΤΥΕ ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ αναπτύσσει σύστημα συλλογής δεδομένων και πληροφοριών το οποίο μπορεί, μεταξύ άλλων, να παράσχει στοιχεία για την μελέτη του φαινομένου Πρόωρης Εγκατάλειψης του Σχολείου (ΠΕΣ). Σε αυτή τη φάση αναλύονται οι απαιτήσεις και οι προδιαγραφές για τη συλλογή στοιχείων σχετικά με τις αιτίες της ΠΕΣ.	Η αιρεσιμότητα εκπληρώνεται μερικώς διότι δεν εκπληρώνεται πλήρως το σύνολο των κριτηρίων. Έχουν όμως ολοκληρωθεί επιμέρους στάδια και έχουν δρομολογηθεί οι απαραίτητες ενέργειες για την εκπλήρωση των κριτηρίων Χρόνος εκπλήρωσης αιρεσιμότητας: Α΄ εξάμηνο 2015
Τ.10.1 - Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης	2 - παρέχει επαρκή στοιχεία για τη χάραξη στοχευμένων πολιτικών και παρακολουθεί τις εξελίξεις.	Ναι	Το ΙΤΥΕ ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ αναπτύσσει σύστημα συλλογής δεδομένων και πληροφοριών το οποίο μπορεί, μεταξύ άλλων, να παράσχει στοιχεία για την μελέτη του φαινομένου Πρόωρης Εγκατάλειψης του Σχολείου (ΠΕΣ). Σε αυτή τη φάση αναλύονται οι απαιτήσεις και οι προδιαγραφές για τη συλλογή στοιχείων σχετικά με τις αιτίες της ΠΕΣ.	Το ΙΤΥΕ ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ έχει ολοκληρώσει τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της εφαρμογής καθώς επίσης τη διαδικασία συλλογής δεδομένων σύμφωνα με τις υποδείξεις του ΙΕΠ. Εκκρεμεί η έκδοση Υ.Α για την υποχρεωτική καταγραφή των στοιχείων των μαθητών. Το σχέδιο της ΥΑ έχει εγκριθεί από το ΙΕΠ και βρίσκεται προς υπογραφή στο Υπουργείο Παιδείας. Στο πλαίσιο του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ) συστάθηκε Παρατηρητήριο μέσω του οποίου θα αναλύονται τα στοιχεία και οι δείκτες για τη μαθητική διαρροή -αλλά και την ενδο-σχολική βία και την

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
του σχολείου (ΠΕΣ) στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΑΕΕ.				παραβατικότητα- με σκοπό τη λήψη αντισταθμιστικών και υποστηρικτικών μέτρων σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.
Τ.10.1 - Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (ΠΕΣ) στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΑΕΕ.	3 - Εφαρμόζεται στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου το οποίο:	Όχι		Το Α` Εξάμηνο του 2015 αναμένεται η ολοκλήρωση της Στρατηγικής για την ΠΕΣ από το ΙΕΠ. Τα κριτήρια και υποκριτήρια της αιρεσιμότητας έχουν ληφθεί υπόψη στις προδιαγραφές για την ανάπτυξη και τεκμηρίωση της στρατηγικής.
Τ.10.1 - Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της πρόωρης	4 - βασίζεται σε στοιχεία:	Όχι		

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
εγκατάλειψης του σχολείου (ΠΕΣ) στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.				
Τ.10.1 - Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (ΠΕΣ) στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.	5 - καλύπτει σχετικούς τομείς της εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανόμενης της προσχολικής εκπαίδευσης, εστιάζει ειδικότερα στις ευάλωτες ομάδες που διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, μεταξύ των οποίων σε άτομα από περιθωριοποιημένες κοινότητες, και περιλαμβάνει	Όχι		Βρίσκονται σε εξέλιξη ή έχουν δρομολογηθεί μελέτες του ΙΕΠ και της Ειδικής Γραμματείας Ευρωπαϊκών Πόρων του ΥΠΙΑΙΘ , με στόχο την πρόταση και υιοθέτηση ad hoc μέτρων για την αντιμετώπιση της Μαθητικής Διαρροής και την ολοκλήρωση της σχετικής Εθνικής Στρατηγικής έως τις 30.6.2015.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
	μέτρα πρόληψης, παρέμβασης και αντιστάθμισης:			
T.10.1 - Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (ΠΕΣ) στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.	6 - περιλαμβάνει όλους τους τομείς πολιτικής και ενθαρρύνει τη συμμετοχή των εμπλεκόμενων στην αντιμετώπιση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου φορέων.	Όχι		
T.10.2 - Τριτοβάθμια εκπαίδευση: η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την αύξηση της	1 - Εφαρμόζεται εθνικό ή περιφερειακό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την εκπαίδευση που	Όχι		<p>Η αιρεσιμότητα εκπληρώνεται μερικώς καθώς καλύπτονται τα επιμέρους κριτήρια από τη σχετική νομοθεσία:</p> <p>☐ Νόμος 4009/2011 (ΦΕΚ 195/Α/2011) «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων».</p> <p>☐ Νόμος 4076/2012 (ΦΕΚ 159/Α/2012) «Ρυθμίσεις θεμάτων Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και άλλες διατάξεις»</p> <p>http://www.et.gr/index.php?option=com_wrapper&view=wrapper&Itemid=104&lang=en</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
επιτυχίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας, στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΑΕΕ.	περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία:			Έχει κατατεθεί ήδη το ήμισυ των ιδρυματικών εκθέσεων των ΑΕΙ και ΤΕΙ. Η σύνθεση της στρατηγικής των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων αναμένεται να έχει κατατεθεί μέχρι το τέλος του Α εξαμήνου του 2015.
Τ.10.2 - Τριτοβάθμια εκπαίδευση: η ύπαρξη ή εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την αύξηση της επιτυχίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας, στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΑΕΕ.	2 - εφόσον κρίνεται απαραίτητο, μέτρα για την αύξηση των ποσοστών φοίτησης και επιτυχίας τα οποία:	Ναι	Νόμος 4009/2011 (ΦΕΚ 195/Α/2011) «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων». Νόμος 4076/2012 (ΦΕΚ 159/Α/2012) «Ρυθμίσεις θεμάτων Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και άλλες διατάξεις» http://www.et.gr/index.php?option=com_wrapper&view=wrapper&Itemid=104&lang=en	Στο Ν.4009/2011 προβλέπεται η σύσταση και λειτουργία υπηρεσίας υποστήριξης φοιτητών με σκοπό την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς αυτούς για την ομαλή ένταξή τους στην ανώτατη εκπαίδευση και την υποστήριξη φοιτητών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες για την επιτυχή περάτωση των σπουδών τους. Επιπλέον, προβλέπεται η λήψη ειδικών μέτρων για τη διευκόλυνση των σπουδών των εργαζομένων φοιτητών.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
Τ.10.2 - Τριτοβάθμια εκπαίδευση: η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την αύξηση της επιτυχίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας, στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.	3 - αυξάνουν τη φοίτηση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση από ομάδες χαμηλών εισοδημάτων και άλλων υποεκπροσωπούμενων ομάδων, με ιδιαίτερη έμφαση στα μειονεκτούντα άτομα όπως, μεταξύ άλλων, στα άτομα από περιθωριοποιημένες κοινότητες.	Ναι	Νόμος 4009/2011 (ΦΕΚ 195/Α/2011) «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων». Νόμος 4076/2012 (ΦΕΚ 159/Α/2012) «Ρυθμίσεις θεμάτων Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και άλλες διατάξεις» http://www.et.gr/index.php?option=com_wrapper&view=wrapper&Itemid=104&lang=en	
Τ.10.2 - Τριτοβάθμια εκπαίδευση: η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την αύξηση της επιτυχίας στην	4 - μειώνουν τα ποσοστά εγκατάλειψης των σπουδών/βελτιώνουν τα ποσοστά ολοκλήρωσης των σπουδών.	Ναι	Νόμος 4009/2011 (ΦΕΚ 195/Α/2011) «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων». Νόμος 4076/2012 (ΦΕΚ 159/Α/2012) «Ρυθμίσεις θεμάτων Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και άλλες διατάξεις» http://www.et.gr/index.php?option=com_wrapper&view=wrapper&Itemid=104&lang=en	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
<p>τριτοβάθμια εκπαίδευση, της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας, στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΑΕΕ.</p>				
<p>T.10.2 - Τριτοβάθμια εκπαίδευση: η ύπαρξη ή εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την αύξηση της επιτυχίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας, στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΑΕΕ.</p>	<p>5 - ενθαρρύνουν την καινοτομία ως προς το περιεχόμενο και τον σχεδιασμό των προγραμμάτων.</p>	<p>Ναι</p>	<p>Νόμος 4009/2011 (ΦΕΚ 195/Α/2011) «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των γωυδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων». Νόμος 4076/2012 (ΦΕΚ 159/Α/2012) «Ρυθμίσεις θεμάτων Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και άλλες διατάξεις» http://www.et.gr/index.php?option=com_wrapper&view=wrapper&Itemid=104&lang=en</p>	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
Τ.10.2 - Τριτοβάθμια εκπαίδευση: η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την αύξηση της επιτυχίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας, στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.	6 - μέτρα για την αύξηση των δυνατοτήτων απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας τα οποία:	Ναι	Νόμος 4009/2011 (ΦΕΚ 195/Α/2011) «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων». Νόμος 4076/2012 (ΦΕΚ 159/Α/2012) «Ρυθμίσεις θεμάτων Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και άλλες διατάξεις» http://www.et.gr/index.php?option=com_wrapper&view=wrapper&Itemid=104&lang=en	Τα Γραφεία Καινοτομίας και Διασύνδεσης των ανώτατων εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, μεταξύ άλλων, σκοπό έχουν: ☐ Να παρέχουν στους φοιτητές και σε αποφοίτους των ιδρυμάτων πληροφόρηση για ζητήματα σταδιοδρομίας και υπηρεσίες συμβουλευτικής σταδιοδρομίας υποστηρίζοντάς τους τόσο τη διάγνωση κλίσεων και δεξιοτήτων όσο και σε ζητήματα επιλογής σταδιοδρομίας, περαιτέρω σπουδών και στην εξεύρεση εργασίας ☐ Να οργανώνουν την πρακτική άσκηση των φοιτητών ☐ Να οργανώνουν σεμινάρια, διαλέξεις συμβουλευτικής, επαφές με μέντορες για τους φοιτητές και αποφοίτους των ιδρυμάτων σε ζητήματα καινοτομίας και κοινωνικής δράσης και εν γένει να προωθούν καινοτόμες ιδέες φοιτητών που μπορούν να αξιοποιηθούν σε επαγγελματικές ή κοινωνικές δραστηριότητες και ☐ Να οργανώνουν κάθε είδους δραστηριότητες προώθησης της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας μεταξύ των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας
Τ.10.2 - Τριτοβάθμια εκπαίδευση: η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την αύξηση της επιτυχίας στην	7 - ενθαρρύνουν την ανάπτυξη «οριζόντιων δεξιοτήτων», συμπεριλαμβανομένης της επιχειρηματικότητας στα σχετικά προγράμματα	Ναι	Νόμος 4009/2011 (ΦΕΚ 195/Α/2011) «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων». Νόμος 4076/2012 (ΦΕΚ 159/Α/2012) «Ρυθμίσεις θεμάτων Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και άλλες διατάξεις» http://www.et.gr/index.php?option=com_wrapper&view=wrapper&Itemid=104&lang=en	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
<p>τριτοβάθμια εκπαίδευση, της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας, στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΑΕΕ.</p>	<p>τριτοβάθμιας εκπαίδευσης·</p>			
<p>T.10.2 - Τριτοβάθμια εκπαίδευση: η ύπαρξη ή εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την αύξηση της επιτυχίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας, στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΑΕΕ.</p>	<p>8 - μειώνουν τις διαφορές ανάμεσα στα δύο φύλα όσον αφορά τις ακαδημαϊκές και επαγγελματικές επιλογές.</p>	<p>Ναι</p>	<p>Νόμος 4009/2011 (ΦΕΚ 195/Α/2011) «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των γρουνδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων». Νόμος 4076/2012 (ΦΕΚ 159/Α/2012) «Ρυθμίσεις θεμάτων Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και άλλες διατάξεις» http://www.et.gr/index.php?option=com_wrapper&view=wrapper&Itemid=104&lang=en</p>	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
Τ.10.3 - Διά βίου μάθηση: η ύπαρξη εθνικού ή/και περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη διά βίου μάθηση, στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΑΕΕ.	1 - Εφαρμόζεται εθνικό ή περιφερειακό πλαίσιο πολιτικής για τη διά βίου μάθηση (ΔΒΜ) το οποίο περιλαμβάνει μέτρα:	Ναι	Νόμος 3879/2010 (ΦΕΚ 163/Α) «Ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις» http://www.gsae.edu.gr/images/stories/Nomos_diaviou.pdf Εθνικό Πρόγραμμα Διά Βίου Μάθησης – Στρατηγικό Πλαίσιο http://www.gsae.edu.gr/images/417_EPDVM_TELIKO.pdf	Η αιρεσιμότητα εκπληρώνεται καθώς καλύπτονται όλα τα επιμέρους κριτήρια από τη σχετική νομοθεσία.
Τ.10.3 - Διά βίου μάθηση: η ύπαρξη εθνικού ή/και περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη διά βίου μάθηση, στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΑΕΕ.	2 - για τη στήριξη της ανάπτυξης και διασύνδεσης υπηρεσιών ΔΒΜ, περιλαμβανομένης της υλοποίησής τους και της αναβάθμισης των δεξιοτήτων (π.χ. πιστοποίηση, καθοδήγηση, εκπαίδευση και κατάρτιση) προβλέποντας	Ναι	Νόμος 3879/2010 (ΦΕΚ 163/Α) «Ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις» http://www.gsae.edu.gr/images/stories/Nomos_diaviou.pdf Εθνικό Πρόγραμμα Διά Βίου Μάθησης – Στρατηγικό Πλαίσιο http://www.gsae.edu.gr/images/417_EPDVM_TELIKO.pdf	Η Σύνοδος Δια Βίου Μάθησης και Σύνδεσης με την Απασχόληση οργανώνει τον κοινωνικό διάλογο σχετικά με τις αναπτυξιακές κατευθύνσεις και τις κοινωνικές ανάγκες, τα προγράμματα και τα μέτρα πολιτικής της δια βίου μάθησης στην Ελλάδα. Στη Σύνοδο συμμετέχουν οι πρόεδροι οργανώσεων των κοινωνικών εταίρων, της Ένωσης Περιφερειών και της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
	επίσης τη συνεργασία με τους εμπλεκόμενους φορείς και τη συμμετοχή τους:			
Τ.10.3 - Διά βίου μάθηση: η ύπαρξη εθνικού ή/και περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη διά βίου μάθηση, στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.	3 - για την ανάπτυξη δεξιοτήτων των διάφορων στοχευόμενων ομάδων, εφόσον προσδιορίζονται ως προτεραιότητες σε εθνικό ή περιφερειακά στρατηγικά πλαίσια πολιτικής (π.χ. νέοι στην επαγγελματική κατάρτιση, ενήλικες, γονείς που επανέρχονται στην αγορά εργασίας, εργαζόμενοι με	Ναι	Νόμος 3879/2010 (ΦΕΚ 163/Α) «Ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις» http://www.gsae.edu.gr/images/stories/Nomos_diaviou.pdf Εθνικό Πρόγραμμα Διά Βίου Μάθησης – Στρατηγικό Πλαίσιο http://www.gsae.edu.gr/images/417_EPDVM_TELIKO.pdf	Στο Εθνικό Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης προβλέπονται δράσεις για την αναβάθμιση του συστήματος της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και την ενίσχυση του συστήματος της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
	χαμηλό επίπεδο ειδίκευσης και εργαζόμενοι μεγαλύτερης ηλικίας, μετανάστες και άλλες μειονεκτούσες ομάδες και ειδικότερα άτομα με αναπηρία).			
Τ.10.3 - Διά βίου μάθηση: η ύπαρξη εθνικού ή/και περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη διά βίου μάθηση, στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.	4 - για τη διεύρυνση της πρόσβασης στη ΔΒΜ, μεταξύ άλλων μέσω προσπαθειών για την αποτελεσματική εφαρμογή των εργαλείων διαφάνειας (π.χ του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Επαγγελματικών Προσόντων, του Εθνικού Πλαισίου Επαγγελματικών	Ναι	Νόμος 3879/2010 (ΦΕΚ 163/Α) «Ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις» http://www.gsae.edu.gr/images/stories/Nomos_diaviou.pdf Εθνικό Πρόγραμμα Διά Βίου Μάθησης – Στρατηγικό Πλαίσιο http://www.gsae.edu.gr/images/417_EPDVM_TELIKO.pdf	Η Διαρκής Διάσκεψη Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων μεριμνά για τη βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων και των παρεχόμενων υπηρεσιών ΔΒΜ στη γενική εκπαίδευση ενηλίκων, με συμμετοχή μεταξύ άλλων και εκπροσώπων Εξειδικευμένων Κέντρων Κοινωνικής και Επαγγελματικής Ένταξης Ευπαθών Κοινωνικά Ομάδων. Ανάμεσα στις αρμοδιότητες της Διαρκούς Διάσκεψης περιλαμβάνεται και η υποβολή εισηγήσεων για την παροχή κινήτρων και τη λήψη μέτρων με σκοπό την αύξηση της συμμετοχής των ενηλίκων στα προγράμματα γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων και ιδιαίτερα εκείνων που ανήκουν στις ΕΚΟ, όπως είναι οι ενήλικοι με αναπηρία. Επιπλέον, το ως άνω όργανο υποβάλλει εισηγήσεις για τη βελτίωση της ποιότητας καθώς και για τη διαφάνεια των αποκτώμενων προσόντων.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
	<p>ν Προσόντων, του Ευρωπαϊκού Συστήματος Ακαδημαϊκών Μονάδων για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση, της Ευρωπαϊκής Διασφάλισης της Ποιότητας στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση).</p>			
<p>T.10.3 - Διά βίου μάθηση: η ύπαρξη εθνικού ή/και περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη διά βίου μάθηση, στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.</p>	<p>5 - για τη βελτίωση της συνάφειας της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης με την αγορά εργασίας και την προσαρμογή της στις ανάγκες συγκεκριμένων</p>	<p>Ναι</p>	<p>Νόμος 3879/2010 (ΦΕΚ 163/Α) «Ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις» http://www.gsae.edu.gr/images/stories/Nomos_diaviou.pdf Εθνικό Πρόγραμμα Διά Βίου Μάθησης – Στρατηγικό Πλαίσιο http://www.gsae.edu.gr/images/417_EPDM_TELIKO.pdf</p>	<p>Το Συμβούλιο Δια Βίου Μάθησης και Σύνδεσης με την Απασχόληση, είναι αρμόδιο, ανάμεσα σε άλλα, για την υποβολή εισηγήσεων για τη σύνδεση των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και πιστοποίησης με το σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης και με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας (ειδικότητες, επαγγέλματα, προσόντα) με προσανατολισμό κυρίως στις ανάγκες της αγοράς εργασίας σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
	στοχευόμενων ομάδων (για παράδειγμα, νέοι που λαμβάνουν επαγγελματική κατάρτιση, ενήλικες, γονείς που επανέρχονται στην αγορά εργασίας, εργαζόμενοι με χαμηλό επίπεδο ειδίκευσης και άλλοι εργαζόμενοι, μετανάστες και άλλες μειονεκτούσες ομάδες, ειδικότερα άτομα με αναπηρία).			
Τ.10.4 - Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για	1 - Εφαρμόζεται εθνικό ή περιφερειακό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για	Όχι		Η αιρεσιμότητα εκπληρώνεται μερικώς διότι αν και υπάρχει το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο (Νόμος 4186/2013 (ΦΕΚ 193/Α) «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις») αναμένεται και η εκπόνηση του Εθνικού Πλαισίου για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (συμπεριλαμβανομένου και του Εθνικού Πλαισίου για τη Μαθητεία) από τις αρμόδιες υπηρεσίες του

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
την αύξηση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ), στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.	την αύξηση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ), στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ, που περιλαμβάνει μέτρα:			ΥΠΙΑΙΘ (ΙΕΠ και ΓΓΔΒΜ) και του Υπουργείου Εργασίας. Χρόνος εκπλήρωσης αιρεσιμότητας: 31/12/2015
Τ.10.4 - Η ύπαρξη ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την αύξηση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης	2 - για τη βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων ΕΕΚ με την αγορά εργασίας, σε στενή συνεργασία με τους εμπλεκόμενους φορείς καθώς και μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε	Ναι	Νόμος 4186/2013 (ΦΕΚ 193/Α) «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις.	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
(ΕΕΚ), στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.	δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της ενίσχυσης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία στις διάφορες μορφές της.			
Τ.10.4 - Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την αύξηση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ), στο πλαίσιο του άρθρου 165	3 - για τη βελτίωση της ποιότητας και της ελκυστικότητας της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ), μεταξύ άλλων, μέσω της καθιέρωσης μιας εθνικής προσέγγισης για τη διασφάλιση της ποιότητας στην ΕΕΚ (για παράδειγμα	Ναι	Νόμος 4186/2013 (ΦΕΚ 193/Α) «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις.	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
ΣΛΕΕ.	σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τη Διασφάλιση της Ποιότητας στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση) και της εφαρμογής των μέσων διαφάνειας και αναγνώρισης, όπως, για παράδειγμα, το Ευρωπαϊκό Σύστημα Ακαδημαϊκών Μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET).			
G.1 - Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή	1 - Ρυθμίσεις σύμφωνα με το θεσμικό και το νομικό πλαίσιο των κρατών μελών σε	Ναι	ΝΟΜΟΣ ΥΠ" ΑΡΙΘ. 3304/2005 - ΦΕΚ: 16/Α (27/01/2005) Εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.	Στο πλαίσιο του οικείου νόμου ορίζονται οι κάτωθι: Φορείς Προώθησης ☐ Συνήγορος του Πολίτη (για δημόσιες Υπηρεσίες) ☐ Επιτροπή Ίσης Μεταχείρισης (παροχή υπηρεσιών-πώληση αγαθών) ☐ Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (εργασία,

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	σχέση με τη συμμετοχή των αρμόδιων φορέων για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης όλων των ατόμων σε όλη τη διάρκεια της εκπόνησης και της εφαρμογής των προγραμμάτων, συμπεριλαμβανόμενων των ρυθμίσεων για την παροχή συμβουλών σε θέματα ισότητας των φύλων στις δραστηριότητες που συνδέονται με τα ΕΔΕΤ.			<p>απασχόληση στον ιδιωτικό τομέα) Διοικητική Δομή Τμήμα Ισότητας Ευκαιριών της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας (διενέργεια ετήσιας δημόσιας διαβούλευσης με την συμμετοχή των αρμόδιων φορέων, για την κατάρτιση του εθνικού σχεδίου δράσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων και την υλοποίησή του, στο πλαίσιο του κ.π Progress).</p> <p>Φορείς Κοινωνικού Διαλόγου</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή <p>Επιστημονική υποβοήθηση</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Παρατηρητήριο Καταπολέμησης των Διακρίσεων του Ινστιτούτου Κοινωνικής Πολιτικής του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών <p>Από τους ως άνω φορείς το ΣΕΠΕ και η ΟΚΕ αποτελούν μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠΑΝΑΔ.</p>
G.1 - Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή	2 - Ρυθμίσεις για την κατάρτιση του προσωπικού των αρχών που συμμετέχουν	Ναι	Ετήσιο Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων.	Εκπαίδευση και ενημέρωση όλων των εμπλεκόμενων στελεχών της διοίκησης μέσω εκπαιδευτικών δράσεων σχετικών με το περιεχόμενο και την πρακτική εφαρμογή των Οδηγιών 2000/43/ΕΚ & 2000/78/ΕΚ (εκπαιδεύτηκαν στελέχη του ΣΕΠΕ, του ΟΑΕΔ, Δικαστικοί, στελέχη του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	στη διαχείριση και τον έλεγχο των ΕΔΕΤ στους τομείς της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων.			Πρόνοιας, κλπ. παρήχθη εκπαιδευτικό υλικό) Υπεβλήθη πρόταση στο ΕΠΑΝΑΔ, για ένταξη έργου στο νέο Ε.Π 2014-2020, με τίτλο «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ ΤΗΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ».
G.2 - Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και την εφαρμογή της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης για την ισότητα των φύλων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις σύμφωνα με το θεσμικό και νομικό πλαίσιο των κρατών μελών σε σχέση με τη συμμετοχή των αρμόδιων φορέων για την ισότητα των φύλων σε όλη τη διάρκεια της εκπόνησης και της εφαρμογής των προγραμμάτων, συμπεριλαμβανόμενων των ρυθμίσεων για	Ναι	ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3896 (ΦΕΚ207/Α/2010) Εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης – Εναρμόνιση της κείμενης νομοθεσίας με την Οδηγία 2006/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006 και άλλες συναφείς διατάξεις. ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 5 Οργανισμός της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων – ΓΓΙΦ- (ΦΕΚ 17/Α/2008)	Αρμόδιος Φορέας για την παρακολούθηση και προώθηση της εφαρμογής της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών είναι η ΓΓΙΦ. Η ΓΓΙΦ έχει ως αποστολή την πραγματοποίηση της νομικής και ουσιαστικής ισότητας ανδρών και γυναικών στην Ελλάδα σε όλους τους τομείς δραστηριότητας. Για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης και με σκοπό την εναρμόνιση της κείμενης νομοθεσίας με την Οδηγία 2006/54/ΕΚ του ΕΚ και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006 και άλλες συναφείς διατάξεις, ορίστηκε ως αρμόδιος φορέας ο Συνήγορος του Πολίτη που είναι Ανεξάρτητη Αρχή. Η ΓΓΙΦ βρίσκεται σε φάση ολοκλήρωσης του νέου «Εθνικού Προγράμματος για την Ουσιαστική Ισότητα των Φύλων 2014-2020». Το Πρόγραμμα αναφέρεται σε ευρύ φάσμα δημόσιων πολιτικών σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και περιλαμβάνει δράσεις το μεγαλύτερο μέρος των οποίων θα υλοποιηθεί από την ΓΓΙΦ - ΕΥΣΥΔΕ/ΥΠΕΣ.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
	την παροχή συμβουλών σε θέματα ισότητας των φύλων στις δραστηριότητες που συνδέονται με τα ΕΔΕΤ.			(βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)
G.2 - Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και την εφαρμογή της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης για την ισότητα των φύλων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	2 - Ρυθμίσεις για την κατάρτιση του προσωπικού των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των ΕΔΕΤ στους τομείς της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης για την ισότητα των φύλων καθώς και της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου.	Ναι	Το «Εθνικό Πρόγραμμα για την Ουσιαστική Ισότητα των Φύλων 2014-2020» προβλέπει να επεκταθούν οι δράσεις κατάρτισης και επιμόρφωσης και κατά την επόμενη προγραμματική περίοδο εστιάζοντας στα στελέχη των φορέων που θα συμμετέχουν στο σχεδιασμό/ διαχείριση/ έλεγχο συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων. Για το σκοπό αυτό η ΓΓΙΦ εκπόνησε «Οδηγό Ένταξης Πολιτικών Ισότητας των Φύλων στα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ, του ΕΣΣΑΑ και του ΕΣΣΑΑΛ, καθώς και στην αξιολόγηση αυτών». (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	Στην περίοδο 2007-2013 στο πλαίσιο του ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση» η ΓΓΙΦ υλοποιεί προγράμματα εκπαίδευσης σε θέματα ισότητας και ενσωμάτωσης της ισότητας στις δημόσιες πολιτικές (gender mainstreaming) σε στελέχη της δημόσιας διοίκησης, της τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης, και των οργανώσεων των κοινωνικών εταίρων. Το έργο αφορά στην εφαρμογή ολοκληρωμένων σχεδίων εκπαίδευσης των στελεχών της Δημόσιας Διοίκησης, σχετικά με την ισότητα των δύο φύλων, με έμφαση στην ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στις πολιτικές που υλοποιούν οι υπηρεσίες των Υπουργείων, των Περιφερειών και των ΟΤΑ. Οι παραπάνω ενέργειες απευθύνονται σε στελέχη των Υπουργείων, των Περιφερειών και των ΟΤΑ που εμπλέκονται στο σχεδιασμό και στην εφαρμογή των πολιτικών ισότητας, αλλά και γενικότερα σε στελέχη δημόσιας διοίκησης, προκειμένου να υιοθετηθεί η διάσταση του φύλου σε οριζόντια βάση κατά την ανάπτυξη πολιτικών και η υιοθέτηση θετικών μέτρων υπέρ των γυναικών για την προώθηση της ισότητας των φύλων.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
<p>G.3 - Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (UNCRPD) στο πεδίο των ΕΔΕΤ, σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 2010/48/ΕΚ του Συμβουλίου.</p>	<p>1 - Ρυθμίσεις σύμφωνα με το θεσμικό και νομικό πλαίσιο των κρατών μελών για τη διαβούλευση και τη συμμετοχή των φορέων που είναι επιφορτισμένοι με την προστασία των ατόμων με αναπηρία ή των οργανώσεων που εκπροσωπούν άτομα με αναπηρία και άλλων άμεσα εμπλεκόμενων φορέων σε όλη τη διάρκεια της εκπόνησης και της εφαρμογής των προγραμμάτων.</p>	<p>Ναι</p>	<p>— Κύρωση του Πρωτοκόλλου με το Νόμο 4074/2013 «Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες» — http://www.espa.gr - http://www.espa.gr/el/Pages/staticNewProgrammingPeriod.aspx</p>	<p>Αρμόδια αρχή για το συντονισμό της προετοιμασίας του νέου ΕΣΠΑ είναι το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων-ΕΣΠΑ). Όλες οι ενέργειες διαβούλευσης αναφέρονται στο σχέδιο του νέου ΕΣΠΑ (κεφ. 1.5.1 και 1.5.2). Στην ηλεκτρονική πύλη http://www.espa.gr, αλλά και στους διαδικτυακούς τόπους άλλων Υπουργείων και Περιφερειών, έχει δημιουργηθεί ειδικός χώρος, ο οποίος αφορά στην περίοδο 2014-2020 όπου όλα τα βασικά υποστηρικτικά έγγραφα του αναπτυξιακού σχεδιασμού αναρτώνται και δίνεται η δυνατότητα σχολιασμού και υποβολής ερωτήσεων και προτάσεων.</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
<p>G.3 - Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (UNCRPD) στο πεδίο των ΕΔΕΤ, σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 2010/48/ΕΚ του Συμβουλίου.</p>	<p>2 - Ρυθμίσεις για την κατάρτιση του προσωπικού των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των ΕΔΕΤ στους τομείς της ισχύουσας νομοθεσίας και πολιτικής της Ένωσης και των κρατών μελών για άτομα με αναπηρία, περιλαμβανομένης της προσβασιμότητας και της πρακτικής εφαρμογής της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία όπως</p>	<p>Ναι</p>	<p>http://www.espa.gr/el/Pages/staticNewProgrammingPeriod.aspx</p>	<p>Δεδομένου, ότι η ΜΟΔ έχει την αρμοδιότητα εκπαίδευσης των Υπηρεσιών του ΕΣΠΑ, ενέταξε στις δραστηριότητες εκπαίδευσης που υλοποιεί και τα ζητήματα αναπηρίας. Συστάθηκε από την ΕΥΣΣΑΑΠ «Ομάδα Εργασίας σχετικά με την ένταξη της διάστασης της αναπηρίας και της μη διάκρισης στο ΕΣΠΑ 2014-2020» (Α.Π.14125/ΕΥΣΣΑΑΠ989/24.03.2014). Στο πλαίσιο αυτό, η ΜΟΔ ΑΕ συνεργάστηκε με ΕΣΑμεΑ και τη Δ/ΝΣΗ Διεθνών Σχέσεων του Υπ. Εργασίας και κατάρτισε αναλυτικό Σχέδιο Εκπαιδευτικής παρέμβασης (30/9/2014). Έχει ολοκληρωθεί η α' φάση εκπαίδευσης των στελεχών των Υπηρεσιών του ΕΣΠΑ και έχει πραγματοποιηθεί για τα στελέχη σχεδιασμού «Διημερίδα Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης των στελεχών των ΕΥ σε θέματα αναπηρίας και προσβασιμότητας» (8, 9/10/2014 ενημερωτικές εισηγήσεις και 4 βιωματικά εργαστήρια). Σχεδιάζεται η εκπαίδευση των Δικαιούχων. Οι λοιπές δράσεις που περιλαμβάνουν διερεύνηση αναγκών, συγκέντρωση και διάθεση εκπαιδευτικού υλικού και εκπαιδευτικές δράσεις θα πραγματοποιηθούν έως τα τέλη του 2015.</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
	αποτυπώνεται στην ενωσιακή και εθνική νομοθεσία, ανάλογα με την περίπτωση.			
G.3 - Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (UNCRPD) στο πεδίο των ΕΔΕΤ, σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 2010/48/ΕΚ του Συμβουλίου.	3 - Ρυθμίσεις που διασφαλίζουν την παρακολούθηση της εφαρμογής του άρθρου 9 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία σε σχέση με τα ΕΔΕΤ σε όλη τη διάρκεια της εκπόνησης και της εφαρμογής των προγραμμάτων.	Ναι	Υ 426/14 (ΦΕΚ 523 Β/28-02-2014)	Σύμφωνα με το αρθρ. 33 σημ. 1 της Σύμβασης «για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες», ορίζεται από τον πρωθυπουργό, ένας συντονιστικός μηχανισμός μέσα στην Κυβέρνηση με αντικείμενο την εθνική εφαρμογή και την παρακολούθηση της Σύμβασης. Με βάση την Αριθμ. Υ 426/14 (ΦΕΚ 523 Β/28-02-2014) ορίστηκε το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και ειδικότερα η Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης του Υπουργείου ως το σημείο αναφοράς για την παρακολούθηση εφαρμογής της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες καθώς και ως συντονιστικός μηχανισμός για τη διευκόλυνση των σχετικών με αυτή δράσεων. Επιπλέον, στη συγκεκριμένη πράξη ορίζεται ότι η κοινωνία των πολιτών και, ιδιαίτερα, τα άτομα με αναπηρίες και οι αντιπροσωπευτικές οργανώσεις τους, θα εμπλέκονται και θα συμμετέχουν πλήρως στη διαδικασία παρακολούθησης.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	Όχι		<p>Οι ελληνικές αρχές έχουν υλοποιήσει δράσεις όπως η ίδρυση της ΕΑΑΔΗΣΥ (Ν. 4013/2011), η σταδιακή ενεργοποίηση των αρμοδιοτήτων της & η ψήφιση του Νόμου 4281/2014. Η μεταρρύθμιση είναι σε εξέλιξη. Οι δράσεις που δρομολογούνται είναι:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ολοκλήρωση νομικού & θεσμικού πλαισίου 2. Νομικές & διαδικαστικές ρυθμίσεις για την ασφαλή και ομοιόμορφη εφαρμογή της νομοθεσίας για τις ΔΣ και την αντιμετώπιση των συνηθέστερων σφαλμάτων 3. Αποτελεσματικό σύστημα δικαστικής προστασίας των οικονομικών φορέων <p>Οι ελληνικές αρχές πρέπει να υλοποιήσουν τις δράσεις που περιγράφονται λεπτομερώς στο Σχέδιο Δράσης που συμφωνήθηκε την 26.11.2014 με την ΕΕ (στο εξής «ΣΔ(G4)») προκειμένου να εκπληρώσουν την αιρεσιμότητα G4. Το ΣΔ(G4) επισυνάπτεται στην αγγλική γλώσσα στο ΕΠ με τίτλο «ACTION PLAN for the fulfillment of the General ex ante Conditionality Public Procurement»</p> <p>Η ΕΕ θα αξιολογήσει την εκπλήρωση της αιρεσιμότητας G4 από τις ελληνικές αρχές αποκλειστικά με βάση το λεπτομερές ΣΔ(G4) (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)</p>
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων	2 - Ρυθμίσεις που διασφαλίζουν διαφανείς διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων.	Όχι		<p>Το εθνικό σύστημα ανάθεσης ΔΣ χαρακτηρίζεται από διαδικασίες οι οποίες εγγυώνται διαφάνεια.</p> <p>Οι δράσεις που έχουν υλοποιηθεί είναι:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Νομικές, θεσμικές & διαδικαστικές ρυθμίσεις που διασφαλίζουν την αποτελεσματική τήρηση των αρχών της ΣΛΕΕ στη διαδικασία ανάθεσης ΔΣ, ιδίως μέσω της συντονιστικής & ελεγκτικής δράσης της ΕΑΑΔΗΣΥ 2. Νομοθεσία/ κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την ανάθεση ΔΣ

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.				3. Διαθεσιμότητα εργαλείων & συστημάτων ΤΠ: ΕΣΗΔΗΣ, ΚΗΜΔΗΣ Οι ελληνικές αρχές πρέπει να υλοποιήσουν τις δράσεις που περιγράφονται λεπτομερώς στο Σχέδιο Δράσης που συμφωνήθηκε την 26.11.2014 με την ΕΕ (στο εξής «ΣΔ(G4)») προκειμένου να εκπληρώσουν την αιρεσιμότητα G4. Το ΣΔ(G4) επισυνάπτεται στην αγγλική γλώσσα στο ΕΠ με τίτλο «ACTION PLAN for the fulfillment of the General ex ante Conditionality Public Procurement». Η ΕΕ θα αξιολογήσει την εκπλήρωση της αιρεσιμότητας G4 από τις ελληνικές αρχές αποκλειστικά με βάση το λεπτομερές ΣΔ(G4). (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	3 - Ρυθμίσεις για την κατάρτιση και την ενημέρωση του προσωπικού που ασχολείται με τη διαχείριση των κονδυλίων των ΕΔΕΤ.	Ναι	1. Κατάρτιση του προσωπικού που ασχολείται με την εφαρμογή των κανόνων ΔΣ της ΕΕ μέσω: α. Στοχευμένου εκπαιδευτικού προγράμματος για το προσωπικό των αναθετουσών αρχών β. Εκπαίδευσης στελεχών των ΔΑ και δικαιούχων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2. Εφαρμογή συστήματος διάδοσης και ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων των δημοσίων συμβάσεων για το προσωπικό μέσω: α. της ΕΑΑΔΗΣΥ β. του συστήματος διάδοσης στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ γ. της Εθνικής Αρχής Συντονισμού για το ΕΣΠΑ (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή	4 - Ρυθμίσεις σχετικά με την εξασφάλιση της διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση	Όχι		Έχουν αναληφθεί πρωτοβουλίες για την εξασφάλιση της διοικητικής ικανότητας για την εφαρμογή των κανόνων ΔΣ της ΕΕ & έχουν περιληφθεί ρυθμίσεις στο Ν.4281/2014 Οι δράσεις που έχουν υλοποιηθεί είναι: 1. Ύπαρξη κεντρικής αρχής: ΕΑΑΔΗΣΥ 2. Τεχνική υποστήριξη από την ΕΑΑΔΗΣΥ προς όλους

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	και εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων.			<p>τους συμμετέχοντες στην υλοποίηση των ΔΣ φορείς</p> <p>Οι δράσεις έχουν διαρκή χαρακτήρα και είναι σε εξέλιξη, ώστε να οργανωθεί η ομαλή μετάβαση στο νέο καθεστώς ανάθεσης ΔΣ & να βελτιωθεί η διακυβέρνηση στον τομέα των ΔΣ</p> <p>Οι ελληνικές αρχές πρέπει να υλοποιήσουν τις δράσεις που περιγράφονται λεπτομερώς στο Σχέδιο Δράσης που συμφωνήθηκε την 26.11.2014 με την ΕΕ (στο εξής «ΣΔ(G4)») προκειμένου να εκπληρώσουν την αιρεσιμότητα G4. Το ΣΔ(G4) επισυνάπτεται στην αγγλική γλώσσα στο ΕΠ με τίτλο «ACTION PLAN for the fulfillment of the General ex ante Conditionality Public Procurement»</p> <p>Η ΕΕ θα αξιολογήσει την εκπλήρωση της αιρεσιμότητας G4 από τις ελληνικές αρχές αποκλειστικά με βάση το λεπτομερές ΣΔ(G4)</p> <p>(βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ</p>
G.5 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική ή εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική ή εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων.	Ναι	<p>Η Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΚΕ),-ΚΕΜΚΕ, του Υπ. Οικονομικών σε συνεργασία με δίκτυο Αποκεντρωμένων Μονάδων ΚΕ, ΑΜΚΕ, που συστήνεται στα άλλα Υπουργεία, αποτελεί το συντονιστικό όργανο για τον έλεγχο των ΚΕ της χώρας ως προς την συμβατότητά τους με το ΕΕ δίκαιο. Σε ό,τι αφορά τις συγχρηματοδοτούμενες ενισχύσεις καθώς και τις ενισχύσεις που χορηγούνται από το ΠΔΕ & τις λοιπές ενισχύσεις αρμοδιότητας ΥΠΑΑΝ, η αρμόδια ΑΜΚΕ συστήνεται στο ΥΠΑΑΝ, και ειδικότερα στην ΕΑΣ. (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)</p>	<p>Η ΑΜΚΕ του ΥΠΑΑΝ, για τον έλεγχο της συμβατότητας με το ΕΕ δίκαιο των χρηματοδοτήσεων των έργων αρμοδιότητας του ΥΠΑΑΝ (ανεξαρτήτως πηγής χρηματοδότησης) καθώς και όλων των έργων που χρηματοδοτούνται από το ΠΔΕ (συγχρηματοδοτούμενων & μη), έχει οριστεί με βάση το ΠΔ του Υπουργείου.</p> <p>Η εφαρμογή των κανόνων ΚΕ με την ύπαρξη συντονιστικής δομής για όλα τα συγχρηματοδοτούμενα έργα θα περιγραφεί και στο νόμο πλαίσιο της περιόδου 2014-2020 ενώ υπάρχουν ρυθμίσεις για:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Έλεγχος σώρευσης - Εκπλήρωση αρχής “Deggendorf” - Τήρηση κανόνων ΚΕ καθ’ όλη τη διάρκεια εξέλιξης ενός καθεστώτος - Έγκριση χρηματοδοτικών εργαλείων (ΜΧΤ) ως

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				<p>προς τη νομιμότητα τους σε θέματα ΚΕ ενώ στο ΠΣΣΚΕ καταχωρούνται και οι ενισχύσεις μέσω των ΜΧΤ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Επιτάχυνση ανακτήσεων για παράνομες & μη συμβατές ενισχύσεις - Επάρκεια διασφάλισης κατάλληλων ελέγχων συμμόρφωσης καθεστώτων με τον ΓΑΚ και εγκεκριμένων καθεστώτων - Επαρκή γνώση για χορηγηθείσες ενισχύσεις περιλαμβανομένων των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)
<p>G.5 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.</p>	<p>2 - Ρυθμίσεις για την κατάρτιση και την ενημέρωση του προσωπικού που συμμετέχει στη διαχείριση των κονδυλίων των ΕΔΕΤ.</p>	<p>Ναι</p>	<p>Τα στελέχη της ΕΑΣ έχουν εμπειρία διαπραγμάτευσης & εκπαίδευσης σε θέματα ΚΕ. Η ΑΜΚΕ θα συνεχίσει να εκπονεί με τη ζήτηση της ΜΟΔ πρόγραμμα κατάρτισης σε θέματα ΚΕ με στόχο την ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού των δομών ΕΣΠΑ. Η διάχυση πληροφοριών στις ΔΑ θα συνεχιστεί μέσω του site www.ependyseis .gr/ υποβολή ηλεκτρονικών ερωτημάτων/ έκδοση οδηγιών & κατευθύνσεων/ τεχνικών ζυαντήσεων, μηχανισμός ο οποίος ενισχύεται. Ενώ ο «Δίαυλος» συντελεί στην ανταλλαγή πληροφοριών. (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)</p>	<p>Το κριτήριο εκπληρούται σε όλο το εύρος του πεδίου του καθώς εκπληρούται το σύνολο των υποκριτηρίων του μέσω των σχετικών ρυθμίσεων.</p> <p>Η πρόβλεψη για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων ΚΕ με την ύπαρξη συντονιστικής δομής για όλα τα συγχρηματοδοτούμενα έργα θα περιγραφεί επίσης στο νόμο πλαίσιο της νέας διαχειριστικής περιόδου 2014-2020.</p>
<p>G.5 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί κρατικών</p>	<p>3 - Ρυθμίσεις για την διασφάλιση της διοικητικής ικανότητας σε σχέση με την εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί</p>	<p>Ναι</p>	<p>Η διοικητική ικανότητα για την υλοποίηση & εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ για τις συγχρηματοδοτούμενες ΚΕ διασφαλίζεται με την λειτουργία της ΑΜΚΕ του ΥΠΑΑΝ, η οποία υποστηρίζει τους φορείς αρμοδιότητας της σε συνεργασία με την ΚΕΜΚΕ. Όπως στην τρέχουσα περίοδο θα αξιοποιηθεί η τεχνική βοήθεια. Ενδεικτικές δράσεις: - εκπαίδευση/ενημέρωση/ συμβουλευτική υποστήριξη</p>	<p>Το κριτήριο εκπληρούται σε όλο το εύρος του πεδίου του καθώς εκπληρούται το σύνολο των υποκριτηρίων του μέσω των σχετικών ρυθμίσεων.</p> <p>Η πρόβλεψη για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων ΚΕ με την ύπαρξη συντονιστικής δομής για όλα τα συγχρηματοδοτούμενα έργα θα περιγραφεί αναλυτικά στο νόμο πλαίσιο της νέας διαχειριστικής περιόδου 2014-2020.</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
ενισχύσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	κρατικών ενισχύσεων.		ΔΑ&εμπλεκόμενων φορέων - επέκταση/επικαιροποίηση του ΠΣΣΚΕ - συντήρηση/αναβάθμιση ηλεκτρονικών μέσων πληροφόρησης (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	
G.6 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Ένωσης σχετικά με την ΕΠΕ και τη ΣΠΕ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή της οδηγίας 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΠΕ) και της οδηγίας 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΣΠΕ).	Ναι	Οι Οδηγίες έχουν ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο με τους νόμους 1650/86, 3010/2002, 4014/2011 και την ΚΥΑ οικ.107017/28.8.2006. Εφαρμογή επίσης έχουν ο νόμος 4014/2011, η ΚΥΑ 37111/2021/2003, η ΚΥΑ 11764/653 και η ΚΥΑ 9269/470/2007. (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	
G.6 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της περιβαλλοντικής	2 - Ρυθμίσεις για την κατάρτιση και την ενημέρωση του προσωπικού που συμμετέχει στην εφαρμογή	Ναι	Οι δράσεις κατάρτισης του προσωπικού διεξάγονται κυρίως από το ΙΝΕΠ ενώ ζτις ιςτοσελίδες: - www.ypeka.gr , αναρτώνται σχετικά νομοθετήματα&ερμηνευτικές εγκύκλιοι - http://aero.ypeka.gr/ , αναρτώνται αποφάσεις έγκρισης περιβαλλοντικών όρων-ανανέωσης-παράταξης, για δραστηριότητες κατηγορίας Α - http://diavgeia.gov.gr/ , αναρτώνται αποφάσεις έγκρισης περιβαλλοντικών όρων	Για την εκπαίδευση των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών οργανώθηκε από το ΥΠΕΚΑ ενημερωτική ημερίδα μετά την έκδοση του νέου Ν 4014/2102. Το Πρόγραμμα «Διαύγεια» στοχεύει στην επίτευξη της μέγιστης δυνατής δημοσιότητας της κυβερνητικής πολιτικής και της διοικητικής δραστηριότητας, τη διασφάλιση της διαφάνειας και την εμπέδωση της υπευθυνότητας και της λογοδοσίας.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
ής νομοθεσίας της Ένωσης σχετικά με την ΕΠΕ και τη ΣΠΕ.	των οδηγιών για την ΕΠΕ και τη ΣΠΕ.		(ΑΕΠΟ) έργων & δραστηριοτήτων, καθώς και σχεδίων & προγραμμάτων - ΦΕΚ 1817/Β',ΚΥΑ Αριθμ. οικ. 30651/2014 (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	Για την ηλεκτρονική διαχείριση της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης προβλέπεται, στο άρθρο 18 Ν. 4014/2012, η δημιουργία Ηλεκτρονικού Περιβαλλοντικού Μητρώου πληροφοριών στο ΥΠΕΚΑ, ΚΥΑ Αριθμ. οικ. 30651/2014 (ΦΕΚ 1817/Β', 7/2014) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρ. 18 παρ. 5 Ν. 4014/2011 (ΦΕΚ Α' 209)». Σύσταση Εθνικού Περιβαλλοντικού Δικτύου (υπ. Αριθμ. 135259/10-4-2012 Απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ). (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ) Οι υπηρεσίες της ΕΕ θα ενημερώνονται σχετικά με την εξέλιξη της εκπλήρωσης των απαιτήσεων του κριτηρίου.
G.6 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Ένωσης σχετικά με την ΕΠΕ και τη ΣΠΕ.	3 - Ρυθμίσεις που διασφαλίζουν την επάρκεια της διοικητικής ικανότητας.	Ναι	Οι αρχές για την εφαρμογή των ΕΠΕ/ΣΠΕ είναι η ΕΥΠΕ/ΥΠΕΚΑ, οι αποκεντρωμένες & αυτοδιοικητικές υπηρεσίες περ. αδειοδότησης. Με τον Ν4014/2011 επιδιώκεται η μείωση των απαιτούμενων χρόνων & ζυγίζεται μητρώο πιστοποιημένων αξιολογητών ΜΠΕ. Συνεργασία ΥΠΕΚΑ με ΥΔΜΗΔ για να ληφθεί ενίσχυση των υπηρεσιών που εμπλέκονται στις λειτουργίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Προεδρικό Διάταγμα 100/2014 (ΦΕΚ 237/Α'/2014) Απόφαση Α.Π. οικ. 51365/31.10.2014 του Υπουργού ΠΕΚΑ (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	Για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του κριτηρίου, η στελέχωση των αρμόδιων Υπηρεσιών αποτελεί προϋπόθεση και δέσμευση των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σε εξέλιξη η υλοποίηση των απαραίτητων ενεργειών για την εξασφάλιση επιπλέον στελέχωσης με εξειδικευμένο προσωπικό. Επίσης, επικουρικά η λειτουργία του μητρώου πιστοποιημένων αξιολογητών θα συμβάλει προς την κατεύθυνση αυτή. Οι υπηρεσίες της ΕΕ θα ενημερώνονται σχετικά με την εξέλιξη της εκπλήρωσης των απαιτήσεων του κριτηρίου.
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση	1 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των	Όχι		Το σύνολο των ρυθμίσεων για την παρακολούθηση των στατιστικών δεδομένων είναι υπό επεξεργασία και θα συμπεριληφθεί σε ένα διακριτό έγγραφο εργασίας (Ενιαίο σύστημα παρακολούθησης δεικτών ΕΣΠΑ 2014 – 2020), το οποίο θα έχει δυναμικό χαρακτήρα με συνεχή επικαιροποίηση κατά τη διάρκεια της προγραμματικής

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
<p>της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων . Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης</p>	<p>στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: τον προσδιορισμό των πόρων και των μηχανισμών που διασφαλίζουν τη στατιστική επικύρωση.</p>			<p>περιόδου. Στο έγγραφο αυτό, θα αντιμετωπίζονται με ολοκληρωμένο τρόπο τα ζητήματα παρακολούθησης των δεικτών όλων των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ για όλα τα Ταμεία και τα Προγράμματα. Η οριστικοποίηση του εγγράφου θα γίνει μετά την κατάρτιση και την έγκριση του νέου ΕΣΠΑ και των Προγραμμάτων του και οι σχετικές ρυθμίσεις του Συστήματος Παρακολούθησης θα ενσωματωθούν στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου καθώς και στο νέο νόμο ΕΣΠΑ. Εκτιμώμενος χρόνος εκπλήρωσης: 31/10/2015</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
των επιπτώσεων.				
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών	2 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: ρυθμίσεις για τη δημοσίευση και τη δημόσια διάθεση των συγκεντρωτικών δεδομένων.	Όχι		Εκτιμώμενος χρόνος εκπλήρωσης: 30/6/2016

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
<p>αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στην διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.</p>				
<p>G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή</p>	<p>3 - Αποτελεσματικό σύστημα δεικτών αποτελεσμάτων που περιλαμβάνει: την επιλογή δεικτών αποτελεσμάτων για κάθε πρόγραμμα, παρέχοντας πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο επιλογής των δράσεων πολιτικής που χρηματοδοτούν</p>	<p>Όχι</p>		<p>Εκτιμώμενος χρόνος εκπλήρωσης: 31/12/2014</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	ται από το πρόγραμμα.			
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των	4 - Αποτελεσματικό σύστημα δεικτών αποτελεσμάτων που περιλαμβάνει: τη θέσπιση στόχων για αυτούς τους δείκτες.	Όχι		Εκτιμώμενος χρόνος εκπλήρωσης: 30/4/2016

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
<p>προγραμμάτων . Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.</p>				

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
<p>G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων . Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου</p>	<p>5 - Αποτελεσματικό σύστημα δεικτών αποτελεσμάτων που περιλαμβάνει: την τήρηση των ακόλουθων προϋποθέσεων για κάθε δείκτη: σταθερότητα και στατιστική επικύρωση, σαφήνεια της κανονιστικής ερμηνείας, ανταπόκριση στην πολιτική, έγκαιρη συλλογή δεδομένων.</p>	<p>Όχι</p>		<p>Εκτιμώμενος χρόνος εκπλήρωσης: 31/12/2014</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.				
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων . Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο	6 - Υφίστανται διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι όλες οι πράξεις που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα περιλαμβάνουν ένα αποτελεσματικό σύστημα δεικτών.	Όχι		Εκτιμώμενος χρόνος εκπλήρωσης: 30/4/2016

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.				

9.2 Περιγραφή δράσεων για τη συμμόρφωση με τις εκ των προτέρων αιρεσιμότητες, υπεύθυνοι φορείς και χρονοδιάγραμμα

Πίνακας 25: Ενέργειες για την εκπλήρωση των σχετικών γενικών εκ των προτέρων όρων

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	1. Δευτερογενής νομοθεσία ανάθεσης ΔΣ έργων, προμηθειών, υπηρεσιών (αρ.172 ν.4281/2014)– Βλ. ΣΔ(G4)	1 Μαΐ 2015	ΕΑΑΔΗΣΥ Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων,
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των	10. Λήψη μέτρων εφαρμογής του νέου συστήματος προδικαστικής	31 Δεκ 2016	ΕΑΑΔΗΣΥ Υπουργείο Δικαιοσύνης

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	προστασίας (Ν. 4281/14) - Βλ. ΣΔ(G4)		
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	2. Ενσωμάτωση των νέων ευρωπαϊκών οδηγιών για τις Δημόσιες Συμβάσεις - Βλ. ΣΔ(G4)	18 Απρ 2016	ΕΑΑΔΗΣΥ Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	3. Υποβολή στην ΕΕ λίστας κατευθυντήριων οδηγιών/ ερμηνευτικών εγκυκλίων: Μέρος Α & Β- Βλ. ΣΔ(G4)	31 Ιαν 2015	ΕΑΑΔΗΣΥ
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	4. Έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών/ ερμηνευτικών εγκυκλίων: Μέρος Α - Βλ. ΣΔ(G4)	31 Δεκ 2015	ΕΑΑΔΗΣΥ
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	5. Έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών/ ερμηνευτικών εγκυκλίων: Μέρος Β - Βλ. ΣΔ(G4)	31 Δεκ 2016	ΕΑΑΔΗΣΥ
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	6. Προσδιορισμός τευχών δημοπράτησης που θα τυποποιηθούν: Μέρος Α & Β - Βλ. ΣΔ(G4)	31 Ιαν 2015	ΕΑΑΔΗΣΥ
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	7. Έκδοση τυποποιημένων τευχών δημοπράτησης: Μέρος Α - Βλ. ΣΔ(G4)	31 Δεκ 2015	ΕΑΑΔΗΣΥ

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	8. Έκδοση τυποποιημένων τευχών δημοπράτησης: Μέρος Β - Βλ. ΣΔ(G4)	31 Δεκ 2016	ΕΑΑΔΗΣΥ
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	9. Υποβολή στην ΕΕ σχεδίου εφαρμογής του νέου συστήματος προδικαστικής προστασίας - Βλ. ΣΔ(G4)	1 Μαΐ 2015	ΕΑΑΔΗΣΥ Υπουργείο Δικαιοσύνης
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	2 - Ρυθμίσεις που διασφαλίζουν διαφανείς διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων.	1. Ολοκλήρωση δράσεων παρ. 2.7.1.3 του MoU: 4, 5(i) (ii) (v), 6,7(iii) (iv) (v) & 8 - Βλ. ΣΔ(G4)	31 Δεκ 2015	Γενική Γραμματεία Εμπορίου
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	2 - Ρυθμίσεις που διασφαλίζουν διαφανείς διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων.	2. Ανοιγμα αγοράς παροχής υπηρεσιών e-procurement σε ιδιώτες (διασύνδεση με promitheus) Βλ. ΣΔ(G4)	30 Απρ 2015	Γενική Γραμματεία Εμπορίου
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	4 - Ρυθμίσεις σχετικά με την εξασφάλιση της διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων.	1. Υιοθέτηση σε συμφωνία με την ΕΕ εκπαιδευτικού προγράμματος για ΔΣ για το 2015 - Βλ. ΣΔ(G4)	31 Δεκ 2014	ΕΑΑΔΗΣΥ ΕΚΔΔΑ Γενική Γραμματεία Εμπορίου Υπουργείο. Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	4 - Ρυθμίσεις σχετικά με την εξασφάλιση της διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων.	2. Υιοθέτηση σε συμφωνία με την ΕΕ εκπαιδευτικού προγράμματος για ΔΣ για το 2016 - Βλ. ΣΔ(G4)	31 Δεκ 2015	ΕΑΑΔΗΣΥ ΕΚΔΔΑ Γενική Γραμματεία Εμπορίου Υπουργείο. Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	4 - Ρυθμίσεις σχετικά με την εξασφάλιση της διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή των κανόνων της	3. Υιοθέτηση σε συμφωνία με ΕΕ κυλιόμενου εκπαιδευτικού προγράμματος ΔΑ & σχετικών φορέων Βλ.ΣΔ(G4)	31 Δεκ 2014	Εθνική Αρχή Συντονισμού ΕΑΑΔΗΣΥ ΜΟΔ ΑΕ

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
	Ένωσης περί δημόσιων συμβάσεων.			
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	4 - Ρυθμίσεις σχετικά με την εξασφάλιση της διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημόσιων συμβάσεων.	4. Προσθήκη στο «Διάλογο» λειτουργίας ανταλλαγής πληροφοριών/ καλών πρακτικών μεταξύ ΔΑ- Βλ ΣΔ(G4)	30 Ιουν 2015	Εθνική Αρχή Συντονισμού ΜΟΔ ΑΕ
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	4 - Ρυθμίσεις σχετικά με την εξασφάλιση της διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημόσιων συμβάσεων.	5. Υποστήριξη δικαιούχων κεντρικών/τοπικών αναθετουσών αρχών/φορέων για τη νέα νομοθεσία Βλ.ΣΔ(G4)	30 Ιουν 2015	ΕΑΑΔΗΣΥ Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	1 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: τον προσδιορισμό των πόρων και των μηχανισμών που διασφαλίζουν τη στατιστική επικύρωση.	1. Διαμόρφωση μηχανισμού για ανάπτυξη και επικαιροποίηση του Ενιαίου Συστήματος Δεικτών.	31 Μαΐ 2014	ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ/ ΕΥΣΣΑΑΠ/ ΜΟΝΑΔΑ Β' ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ - ΓΓΕΑ
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν	1 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: τον προσδιορισμό των πόρων και των μηχανισμών που	2. Διαμόρφωση 1ης Εγκυκλίου με αρχικές κατευθύνσεις για την ανάπτυξη ενιαίου συστήματος δεικτών ΕΣΠΑ.	31 Μαΐ 2014	ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ/ ΕΥΣΣΑΑΠ/ ΜΟΝΑΔΑ Β' ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ & ΕΥΣΕΚΤ

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	διασφαλίζουν τη στατιστική επικύρωση.			
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	1 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: τον προσδιορισμό των πόρων και των μηχανισμών που διασφαλίζουν τη στατιστική επικύρωση.	3. Διαμόρφωση 2ης Εγκυκλίου για την ανάπτυξη του ενιαίου συστήματος δεικτών ΕΣΠΑ.	30 Ιουν 2014	ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ/ ΕΥΣΣΑΑΠ/ ΜΟΝΑΔΑ Β' ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ & ΕΥΣΕΚΤ
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	1 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: τον προσδιορισμό των πόρων και των μηχανισμών που διασφαλίζουν τη στατιστική επικύρωση.	4. Ανάπτυξη συστήματος συλλογής/αποθήκευσης/αναφοράς/ μετάδοσης στοιχείων μεμονωμένων συμμετοχών (ΕΚΤ)	30 Μαρ 2015	ΕΥΣΕΚΤ σε συνεργασία με ΕΥΣΣΑΑΠ, ΕΥ ΟΠΣ και ΕΥΘΥ
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των	1 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών	5. Κατάρτιση εγγράφου “Ένιαίο Σύστημα Δεικτών ΕΣΠΑ 2014-2020”.	30 Απρ 2015	ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ/ ΕΥΣΣΑΑΠ/ ΜΟΝΑΔΑ Β' ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ,

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
<p>επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.</p>	<p>δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: τον προσδιορισμό των πόρων και των μηχανισμών που διασφαλίζουν τη στατιστική επικύρωση.</p>			<p>ΕΥΣΕΚΤ, Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, ΕΥ ΟΠΣ, ΕΥΘΥ</p>
<p>G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.</p>	<p>1 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: τον προσδιορισμό των πόρων και των μηχανισμών που διασφαλίζουν τη στατιστική επικύρωση.</p>	<p>6. Ενσωμάτωση των ρυθμίσεων του Συστήματος Παρακολούθησης στο ΣΔΕ καθώς και στο νέο νόμο ΕΣΠΑ.</p>	<p>30 Ιουν 2015</p>	<p>ΕΥΘΥ με τη συνεργασία της ΕΥΣΣΑΑΠ</p>
<p>G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των</p>	<p>1 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: τον προσδιορισμό των πόρων και των μηχανισμών που διασφαλίζουν τη στατιστική επικύρωση.</p>	<p>7. Ανάπτυξη μηχανισμού στατιστικής επικύρωσης και συνεργασίας της ΕΑΣ με φορείς που μπορούν να παρέχουν σχετικά στοιχεία δεικτών.</p>	<p>30 Ιουν 2015</p>	<p>ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ/ΕΥΣΣΑΑΠ/ ΜΟΝΑΔΑ Β' ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ σε συνεργασία με , την ΕΥΣΕΚΤ , τις Διαχειριστικές Αρχές των Προγραμμάτων και φορείς που παρέχουν στατιστικά στοιχεία</p>

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
επιπτώσεων.				
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	1 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: τον προσδιορισμό των πόρων και των μηχανισμών που διασφαλίζουν τη στατιστική επικύρωση.	8. Ρυθμίσεις για την προστασία προσωπικών δεδομένων στην παρακολούθηση του ΕΣΠΑ και των δεικτών ΕΚΤ.	30 Ιουν 2015	ΥΠ. ΕΡΓΑΣΙΑΣ/ ΕΥΣΕΚΤ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	1 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: τον προσδιορισμό των πόρων και των μηχανισμών που διασφαλίζουν τη στατιστική επικύρωση.	9. Προσαρμογή του ΟΠΣ-ΕΡΓΟΡΑΜΑ στην ηλεκτρονική αποθήκευση δεδομένων δεικτών & αποστολή στην ΕΕ.	30 Απρ 2016	ΕΥ ΟΠΣ
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την	2 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: ρυθμίσεις για τη	1. Αναβάθμιση του διαδικτυακού τόπου www.anaptyxi.gov.gr/	30 Απρ 2016	ΕΥ ΟΠΣ – ΜΟΔ ΑΕ

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	δημοσίευση και τη δημόσια διάθεση των συγκεντρωτικών δεδομένων.			
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	2 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: ρυθμίσεις για τη δημοσίευση και τη δημόσια διάθεση των συγκεντρωτικών δεδομένων.	2. Ενσωμάτωση στο ΣΔΕ και το νόμο ΕΣΠΑ, σχετικών ρυθμίσεων δημοσίευσης-σωρευτικών δεδομένων δεικτών.	30 Απρ 2016	ΕΥΘΥ, σε συνεργασία με την ΕΥΣΣΑΑΠ/Μονάδα Β'
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	2 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: ρυθμίσεις για τη δημοσίευση και τη δημόσια διάθεση των συγκεντρωτικών δεδομένων.	3. Ρυθμίσεις για τη δημοσιοποίηση των Ετήσιων Εκθέσεων προόδου των ΕΠ στις ιστοσελίδες των ΕΥΔ & ΕΣΠΑ.	30 Απρ 2015	ΕΥΣΣΑΑΠ/ ΜΟΝΑΔΑ Β' ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
<p>G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.</p>	<p>3 - Αποτελεσματικό σύστημα δεικτών αποτελεσμάτων που περιλαμβάνει: την επιλογή δεικτών αποτελεσμάτων για κάθε πρόγραμμα, παρέχοντας πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο επιλογής των δράσεων που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα.</p>	<p>Ανάλυση αν η επιλογή των δεικτών αποτελέσματος αντανακλά την επιλογή των δράσεων πολιτικής (ex ante αξιολόγηση)</p>	<p>31 Δεκ 2014</p>	<p>Διαχειριστικές Αρχές & Ομάδες Σχεδιασμού Προγράμματος των ΕΠ (βάσει των εκθέσεων των εκ των προτέρων αξιολόγησης)</p>
<p>G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.</p>	<p>4 - Αποτελεσματικό σύστημα δεικτών αποτελεσμάτων που περιλαμβάνει: τη θέσπιση στόχων για αυτούς τους δείκτες.</p>	<p>1. Επιλογή σημαντικών δεικτών αποτελέσματος με τιμές βάσης και στόχου για κάθε ΕΠ και εισαγωγή στην SFC2014</p>	<p>30 Απρ 2015</p>	<p>Διαχειριστικές Αρχές & Ομάδες Σχεδιασμού Προγράμματος των ΕΠ</p>
<p>G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων,</p>	<p>4 - Αποτελεσματικό σύστημα δεικτών αποτελεσμάτων που περιλαμβάνει: τη θέσπιση στόχων για αυτούς τους δείκτες.</p>	<p>2. Ενέργειες εξειδίκευσης εθνικών τιμών στόχου-βάσης σε περιφερειακό επίπεδο</p>	<p>31 Δεκ 2015</p>	<p>ΕΥΣΣΑΑΠ/ΕΥΣΕΚΤ σε συνεργασία με τις Διαχειριστικές Αρχές και φορείς που τηρούν στατιστικά δεδομένα</p>

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.				
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	4 - Αποτελεσματικό σύστημα δεικτών αποτελεσμάτων που περιλαμβάνει: τη θέσπιση στόχων για αυτούς τους δείκτες.	Δείκτης T2817 : Άτομα ευάλωτων κοινωνικών ομάδων που ενσωματώνονται κοινωνικά μετά τη λήξη της συμμετοχής τους. Έλλειψη τιμής βάσης και τιμής στόχου	30 Ιουν 2015	Διαχειριστική Αρχή
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	5 - Αποτελεσματικό σύστημα δεικτών αποτελεσμάτων που περιλαμβάνει: την τήρηση των ακόλουθων προϋποθέσεων για κάθε δείκτη: σταθερότητα και στατιστική επικύρωση, σαφήνεια της κανονιστικής ερμηνείας, ανταπόκριση στην πολιτική, έγκαιρη συλλογή δεδομένων.	Ολοκλήρωση των εκθέσεων της εκ των προτέρων αξιολόγησης (αξιολόγηση κριτηρίων ποιότητας δεικτών).	31 Δεκ 2014	Ομάδες Σχεδιασμού Προγράμματος των ΕΠ και Διαχειριστικές Αρχές
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών	6 - Υφίστανται διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι όλες οι πράξεις που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα περιλαμβάνουν ένα	1. Περιγραφή μεθόδου ανάπτυξης υποσυστήματος δεικτών, σύμφωνα με το αρ.125.3.a.i Καν. ΕΚ 1303/2013.	30 Απρ 2016	ΕΥΣΣΑΑΠ και ΕΥΣΕΚΤ με τη συνεργασία της ΕΥ ΟΠΣ και των Διαχειριστικών Αρχών των Προγραμμάτων

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	αποτελεσματικό σύστημα δεικτών.			
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	6 - Υφίστανται διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι όλες οι πράξεις που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα περιλαμβάνουν ένα αποτελεσματικό σύστημα δεικτών.	2. Ανάπτυξη πλαισίου συλλογής δεδομένων για τη διενέργεια αξιολογήσεων επιπτώσεων.	30 Απρ 2016	ΕΥΣΣΑΑΠ & ΕΥΣΕΚΤ

Πίνακας 26: Ενέργειες για την εκπλήρωση των σχετικών θεματικών εκ των προτέρων όρων

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
T.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών	1 - Εφαρμόζεται μια εθνική ή περιφερειακή στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης η οποία:	Τελική διαμόρφωση και εξειδίκευση της στρατηγικής RISS σε περιφερειακό επίπεδο	28 Φεβ 2015	Περιφέρεια Β. Αιγαίου

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.				
T.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.	3 - προβλέπει μέτρα για την τόνωση των ιδιωτικών επενδύσεων στην E&TA.	Επεξεργασία των προτάσεων που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της διαβούλευσης καθώς και των αποτελεσμάτων της μελέτης και της swot analysis ανά τομέα και ενσωμάτωσή τους στο τελικό κείμενο	9 Ιαν 2015	Περιφέρεια Βορ. Αιγαίου
T.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.	4 - περιλαμβάνει μηχανισμό παρακολούθησης.	1) Οριστικοποίηση-κοστολόγηση προγράμματος δράσης	15 Ιαν 2015	Περιφέρεια Β. Αιγαίου
T.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.	4 - περιλαμβάνει μηχανισμό παρακολούθησης.	2) Θα καθοριστεί χρηματοοικονομική κατανομή δράσεων ανα επιχειρησιακό (ΠΕΠ-ΕΠΑΝΕΚ & ΠΑΑ)	30 Ιαν 2015	Περιφέρεια Β. Αιγαίου
T.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής	4 - περιλαμβάνει μηχανισμό παρακολούθησης.	3) Διαβούλευση προγράμματος δράσης	16 Φεβ 2015	Περιφέρεια - ΓΓΕΤ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.				
T.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.	4 - περιλαμβάνει μηχανισμό παρακολούθησης.	4) Έγκριση προγράμματος δράσης RIS3 απο αρμόδιο όργανο	28 Φεβ 2015	Περιφερειακό Συμβούλιο Καινοτομίας
T.01.2 - Υποδομές έρευνας και καινοτομίας. Η ύπαρξη πολυετούς σχεδίου προϋπολογισμού και ιεράρχησης προτεραιοτήτων για τις επενδύσεις.	1 - Έχει εγκριθεί ένα ενδεικτικό πολυετές σχέδιο προϋπολογισμού και ιεράρχησης των προτεραιοτήτων για τις επενδύσεις το οποίο συνδέεται με τις προτεραιότητες της Ένωσης και, κατά περίπτωση, με το Ευρωπαϊκό Στρατηγικό Φόρουμ Ερευνητικών Υποδομών-ESFRI.	Παρακολούθηση, έλεγχος και επικύρωση της επιλογής των προτεραιοτήτων	20 Φεβ 2015	Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας
T.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από	2 - κατάρτιση προϋπολογισμού και ιεράρχηση των προτεραιοτήτων των δράσεων μέσω της ανάλυσης SWOT ή παρεμφερούς ανάλυσης σύμφωνα με τον πίνακα αποτελεσμάτων του ψηφιακού θεματολογίου για την Ευρώπη.	1) Εξειδίκευση/ιεράρχηση/ποσοτικοποίηση κατηγοριών παρεμβάσεων σε συνάρτηση με υποβληθέντα ΕΠ λαμβάνοντας υπόψη τις RIS	31 Μαρ 2015	ΓΓΤΤ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυνοριακές πρωτοβουλίες.				
T.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυνοριακές πρωτοβουλίες.	2 - κατάρτιση προϋπολογισμού και ιεράρχηση των προτεραιοτήτων των δράσεων μέσω της ανάλυσης SWOT ή παρεμφερούς ανάλυσης σύμφωνα με τον πίνακα αποτελεσμάτων του ψηφιακού θεματολογίου για την Ευρώπη.	2) Επικαιροποίηση συστήματος δεικτών για τη μέτρηση προόδου στο ανωτέρω 1	31 Μαρ 2015	ΓΓΤΤ
T.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυνοριακές πρωτοβουλίες.	2 - κατάρτιση προϋπολογισμού και ιεράρχηση των προτεραιοτήτων των δράσεων μέσω της ανάλυσης SWOT ή παρεμφερούς ανάλυσης σύμφωνα με τον πίνακα αποτελεσμάτων του ψηφιακού θεματολογίου για την Ευρώπη.	3) Κατάρτιση διυπουργικού Μνημονίου	31 Μαρ 2015	ΓΓΤΤ/ΓΓ ΕΣΠΑ
T.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών,	5 - αξιολόγηση των αναγκών για την ενίσχυση των ικανοτήτων στις ΤΠΕ.	1) Θεσμοθέτηση κεντρικής δομής ενιαίου συντονισμού πολιτικής και υλοποίησης δράσεων ΤΠΕ	31 Ιαν 2015	ΓΓΤΤ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυνοριακές πρωτοβουλίες.				
Τ.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυνοριακές πρωτοβουλίες.	5 - αξιολόγηση των αναγκών για την ενίσχυση των ικανοτήτων στις ΤΠΕ.	2) Ενσωμάτωση των προτεινόμενων μέτρων στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των ΕΠ 2014 - 2020	31 Μαρ 2015	ΓΓΤΤ/ΓΓ ΕΣΠΑ
Τ.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυνοριακές πρωτοβουλίες.	5 - αξιολόγηση των αναγκών για την ενίσχυση των ικανοτήτων στις ΤΠΕ.	3) Καταγραφή των αρμοδιοτήτων των εμπλεκόμενων φορέων και υπηρεσιών, των μηχανισμών υλοποίησης και των δυνητικών δικαιούχων	31 Μαρ 2015	ΓΓΤΤ/ΓΓ ΕΣΠΑ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
T.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυνοριακές πρωτοβουλίες.	5 - αξιολόγηση των αναγκών για την ενίσχυση των ικανοτήτων στις ΤΠΕ.	4) Θεσμοθέτηση απλοποιημένου πλαισίου υλοποίησης έργων ΤΠΕ στο σύνολο του κύκλου τους	31 Μαρ 2015	ΓΓΤΤ
T.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	1 - Οι δράσεις είναι: μέτρα που διασφαλίζουν την εφαρμογή ελάχιστων απαιτήσεων σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων σύμφωνα με τα άρθρα 3, 4 και 5 της οδηγίας 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.	1) Έναρξη υλοποίησης μελέτης	30 Οκτ 2014	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) - Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Ενέργειας (Ε.Υ.ΕΠ.ΕΝ.)
T.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	1 - Οι δράσεις είναι: μέτρα που διασφαλίζουν την εφαρμογή ελάχιστων απαιτήσεων σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων σύμφωνα με τα άρθρα 3, 4 και 5 της οδηγίας 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.	2) Εκπόνηση μελέτης	30 Απρ 2015	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) - Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Ενέργειας (Ε.Υ.ΕΠ.ΕΝ.)
T.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην	1 - Οι δράσεις είναι: μέτρα που διασφαλίζουν την εφαρμογή ελάχιστων απαιτήσεων σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων σύμφωνα με τα άρθρα 3, 4 και 5 της οδηγίας 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού	3) Αποστολή Μελέτης στην ΕΕ (ΓΔ Ενέργειας) – Διαβούλευση/διαπραγματεύση με την ΕΕ	31 Μαΐ 2015	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) - Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Ενέργειας (Ε.Υ.ΕΠ.ΕΝ.)

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.			
T.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	1 - Οι δράσεις είναι: μέτρα που διασφαλίζουν την εφαρμογή ελάχιστων απαιτήσεων σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων σύμφωνα με τα άρθρα 3, 4 και 5 της οδηγίας 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.	4) Τροποποίηση ΚΕΝΑΚ (εφόσον απαιτείται)	30 Σεπ 2015	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) - Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Ενέργειας (Ε.Υ.ΕΠ.ΕΝ.)
T.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	3 - Οι δράσεις είναι: μέτρα για τη διασφάλιση στρατηγικού σχεδιασμού ως προς την ενεργειακή απόδοση σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.	1) Ανάθεση Μελέτης	24 Ιουν 2014	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) – Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής- Διεύθυνση Αποδοτικής Χρήσης και Εξοικονόμησης Ενέργειας
T.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	3 - Οι δράσεις είναι: μέτρα για τη διασφάλιση στρατηγικού σχεδιασμού ως προς την ενεργειακή απόδοση σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.	2) Εκπόνηση μελέτης εκ μέρους του αναδόχου (Σχέδιο μελέτης 1/9/2014 Τελική μελέτη έκθεση 2/11/2014)	2 Νοε 2014	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) – Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής- Διεύθυνση Αποδοτικής Χρήσης και Εξοικονόμησης Ενέργειας
T.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	3 - Οι δράσεις είναι: μέτρα για τη διασφάλιση στρατηγικού σχεδιασμού ως προς την ενεργειακή απόδοση σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.	3) Παραλαβή μελέτης (Παραλαβή σχεδίου μελέτης 13/10/2014 Παραλαβή τελικής μελέτης έκθεσης 17/11/2014)	17 Νοε 2014	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) – Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής- Διεύθυνση Αποδοτικής Χρήσης και Εξοικονόμησης Ενέργειας

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
T.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	3 - Οι δράσεις είναι: μέτρα για τη διασφάλιση στρατηγικού σχεδιασμού ως προς την ενεργειακή απόδοση σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.	4) Αποστολή στρατηγικού σχεδιασμού στην ΕΕ	31 Δεκ 2014	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) – Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής- Διεύθυνση Αποδοτικής Χρήσης και Εξοικονόμησης Ενέργειας
T.06.1 - Τομέας υδάτων: Η ύπαρξη α) τιμολογιακής πολιτικής για το νερό η οποία παρέχει επαρκή κίνητρα στους χρήστες για αποδοτική χρήση των υδάτινων πόρων και β) επαρκούς συνεισφοράς των διαφόρων χρήσεων του νερού στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδρευσης, σε ποσοστό που καθορίζεται στο εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για τις επενδύσεις που στηρίζονται από τα προγράμματα.	1 - Σε τομείς που στηρίζονται από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΓΤΑΑ, ένα κράτος μέλος έχει εξασφαλίσει τη συμβολή των διαφόρων χρήσεων ύδατος στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδατος ανά τομέα σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 περίπτωση 1 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, συνεκτιμώντας, κατά περίπτωση, τα κοινωνικά, τα περιβαλλοντικά και τα οικονομικά αποτελέσματα της ανάκτησης καθώς και τις γεωγραφικές και κλιματολογικές συνθήκες της οικείας περιοχής ή περιοχών.	1) Συγκρότηση της Γνωμοδοτικής Επιτροπής Υδάτων	30 Ιουν 2015	ΥΠΕΚΑ (Απαιτείται Απόφαση Υπουργού)
T.06.1 - Τομέας υδάτων: Η ύπαρξη α) τιμολογιακής πολιτικής για το νερό η οποία παρέχει επαρκή κίνητρα στους χρήστες για αποδοτική χρήση των υδάτινων πόρων και β) επαρκούς συνεισφοράς των διαφόρων χρήσεων του νερού στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδρευσης, σε ποσοστό που καθορίζεται στο εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για τις επενδύσεις που στηρίζονται από τα προγράμματα.	1 - Σε τομείς που στηρίζονται από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΓΤΑΑ, ένα κράτος μέλος έχει εξασφαλίσει τη συμβολή των διαφόρων χρήσεων ύδατος στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδατος ανά τομέα σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 περίπτωση 1 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, συνεκτιμώντας, κατά περίπτωση, τα κοινωνικά, τα περιβαλλοντικά και τα οικονομικά αποτελέσματα της ανάκτησης καθώς	2) Διαμόρφωση πρότασης της τιμολογιακής πολιτικής στον τομέα ύδρευσης	30 Ιουν 2015	ΥΠΕΚΑ / Ειδική Γραμματεία Υδάτων

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
	και τις γεωγραφικές και κλιματολογικές συνθήκες της οικείας περιοχής ή περιοχών.			
Τ.06.1 - Τομέας υδάτων: Η ύπαρξη α) τιμολογιακής πολιτικής για το νερό η οποία παρέχει επαρκή κίνητρα στους χρήστες για αποδοτική χρήση των υδάτινων πόρων και β) επαρκούς συνεισφοράς των διαφόρων χρήσεων του νερού στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδρευσης, σε ποσοστό που καθορίζεται στο εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για τις επενδύσεις που στηρίζονται από τα προγράμματα.	1 - Σε τομείς που στηρίζονται από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΓΤΑΑ, ένα κράτος μέλος έχει εξασφαλίσει τη συμβολή των διαφόρων χρήσεων ύδατος στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδατος ανά τομέα σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 περίπτωση 1 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, συνεκτιμώντας, κατά περίπτωση, τα κοινωνικά, τα περιβαλλοντικά και τα οικονομικά αποτελέσματα της ανάκτησης καθώς και τις γεωγραφικές και κλιματολογικές συνθήκες της οικείας περιοχής ή περιοχών.	3) Διαμόρφωση της τιμολογιακής πολιτικής στις λοιπές χρήσεις ύδατος	31 Δεκ 2015	ΥΠΕΚΑ / Ειδική Γραμματεία Υδάτων
Τ.06.1 - Τομέας υδάτων: Η ύπαρξη α) τιμολογιακής πολιτικής για το νερό η οποία παρέχει επαρκή κίνητρα στους χρήστες για αποδοτική χρήση των υδάτινων πόρων και β) επαρκούς συνεισφοράς των διαφόρων χρήσεων του νερού στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδρευσης, σε ποσοστό που καθορίζεται στο εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για τις επενδύσεις που στηρίζονται από τα προγράμματα.	1 - Σε τομείς που στηρίζονται από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΓΤΑΑ, ένα κράτος μέλος έχει εξασφαλίσει τη συμβολή των διαφόρων χρήσεων ύδατος στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδατος ανά τομέα σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 περίπτωση 1 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, συνεκτιμώντας, κατά περίπτωση, τα κοινωνικά, τα περιβαλλοντικά και τα οικονομικά αποτελέσματα της ανάκτησης καθώς και τις γεωγραφικές και κλιματολογικές συνθήκες της οικείας περιοχής ή περιοχών.	4) Διαβούλευση επί της πρότασης τιμολογιακής πολιτικής με τη Γνωμοδοτική Επιτροπή Υδάτων και με Φορείς. 30/9/2015 για την ύδρευση και 31/3/2016 για τις λοιπές χρήσεις ύδατος	31 Μαρ 2016	ΥΠΕΚΑ/Ειδική Γραμματεία Υδάτων Γνωμοδοτική Επιτροπή Υδάτων

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
Τ.06.1 - Τομέας υδάτων: Η ύπαρξη α) τιμολογιακής πολιτικής για το νερό η οποία παρέχει επαρκή κίνητρα στους χρήστες για αποδοτική χρήση των υδάτινων πόρων και β) επαρκούς συνεισφοράς των διαφόρων χρήσεων του νερού στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδρευσης, σε ποσοστό που καθορίζεται στο εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για τις επενδύσεις που στηρίζονται από τα προγράμματα.	1 - Σε τομείς που στηρίζονται από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΓΤΑΑ, ένα κράτος μέλος έχει εξασφαλίσει τη συμβολή των διαφόρων χρήσεων ύδατος στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδατος ανά τομέα σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 περίπτωση 1 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, συνεκτιμώντας, κατά περίπτωση, τα κοινωνικά, τα περιβαλλοντικά και τα οικονομικά αποτελέσματα της ανάκτησης καθώς και τις γεωγραφικές και κλιματολογικές συνθήκες της οικείας περιοχής ή περιοχών.	5) Τελική διαμόρφωση και έγκριση της τιμολογιακής πολιτικής για την ύδρευση	30 Απρ 2016	ΥΠΕΚΑ/Ειδική Γραμματεία Υδάτων (Εισήγηση) Εθνική Επιτροπή Υδάτων (Απόφαση έγκρισης)
Τ.06.1 - Τομέας υδάτων: Η ύπαρξη α) τιμολογιακής πολιτικής για το νερό η οποία παρέχει επαρκή κίνητρα στους χρήστες για αποδοτική χρήση των υδάτινων πόρων και β) επαρκούς συνεισφοράς των διαφόρων χρήσεων του νερού στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδρευσης, σε ποσοστό που καθορίζεται στο εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για τις επενδύσεις που στηρίζονται από τα προγράμματα.	1 - Σε τομείς που στηρίζονται από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΓΤΑΑ, ένα κράτος μέλος έχει εξασφαλίσει τη συμβολή των διαφόρων χρήσεων ύδατος στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδατος ανά τομέα σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 περίπτωση 1 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, συνεκτιμώντας, κατά περίπτωση, τα κοινωνικά, τα περιβαλλοντικά και τα οικονομικά αποτελέσματα της ανάκτησης καθώς και τις γεωγραφικές και κλιματολογικές συνθήκες της οικείας περιοχής ή περιοχών.	6) Τελική διαμόρφωση και έγκριση της τιμολογιακής πολιτικής για τις λοιπές χρήσεις ύδατος	30 Σεπ 2016	ΥΠΕΚΑ/Ειδική Γραμματεία Υδάτων (Εισήγηση) Εθνική Επιτροπή Υδάτων (Απόφαση έγκρισης)
Τ.06.1 - Τομέας υδάτων: Η ύπαρξη α) τιμολογιακής πολιτικής για το νερό η οποία παρέχει επαρκή κίνητρα στους χρήστες για αποδοτική χρήση των υδάτινων πόρων και β) επαρκούς	2 - Η έγκριση σχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για την περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού σύμφωνα με το άρθρο 13 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ.	1) Ολοκλήρωση και έγκριση των Σχεδίων Διαχείρισης για το Υδατικό Διαμέρισμα Νήσων Αιγαίου	31 Μαρ 2015	ΥΠΕΚΑ/Ειδική Γραμματεία Υδάτων Εθνική Επιτροπή Υδάτων

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
συνεισφοράς των διαφόρων χρήσεων του νερού στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδρευσης, σε ποσοστό που καθορίζεται στο εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για τις επενδύσεις που στηρίζονται από τα προγράμματα.				
Τ.06.1 - Τομέας υδάτων: Η ύπαρξη α) τιμολογιακής πολιτικής για το νερό η οποία παρέχει επαρκή κίνητρα στους χρήστες για αποδοτική χρήση των υδάτινων πόρων και β) επαρκούς συνεισφοράς των διαφόρων χρήσεων του νερού στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδρευσης, σε ποσοστό που καθορίζεται στο εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για τις επενδύσεις που στηρίζονται από τα προγράμματα.	2 - Η έγκριση σχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για την περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού σύμφωνα με το άρθρο 13 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ.	2) 2ος κύκλος των Σχεδίων Διαχείρισης για τα υδατικά διαμερίσματα	31 Δεκ 2015	ΥΠΕΚΑ/Ειδική Γραμματεία Υδάτων Εθνική Επιτροπή Υδάτων
Τ.06.2 - Τομέας αποβλήτων: Προώθηση των οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων, ιδίως μέσω της εκπόνησης σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/ΕΚ και με βάση την ιεράρχηση των αποβλήτων.	2 - Η ύπαρξη ενός ή περισσότερων σχεδίων διαχείρισης των αποβλήτων όπως ορίζει το άρθρο 28 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ.	1) Ολοκλήρωση της εκπόνησης της μελέτης του Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ)	31 Οκτ 2014	ΥΠΕΚΑ / Διεύθυνση προστασίας βιοποικιλότητας, εδάφους & διαχείρισης αποβλήτων/ Τμήμα Αστικών, Βιομηχανικών & Συναφών Αποβλήτων
Τ.06.2 - Τομέας αποβλήτων: Προώθηση των οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων, ιδίως μέσω της εκπόνησης σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/ΕΚ και με βάση την ιεράρχηση των αποβλήτων.	2 - Η ύπαρξη ενός ή περισσότερων σχεδίων διαχείρισης των αποβλήτων όπως ορίζει το άρθρο 28 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ.	2) Διενέργεια Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης ΕΣΔΑ Δημόσια Διαβούλευση - Ενσωμάτωση παρατηρήσεων στον ΕΣΔΑ	28 Φεβ 2015	ΥΠΕΚΑ / Διεύθυνση προστασίας βιοποικιλότητας, εδάφους & διαχείρισης αποβλήτων/ Τμήμα Αστικών, Βιομηχανικών & Συναφών Αποβλήτων

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
T.06.2 - Τομέας αποβλήτων: Προώθηση των οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων, ιδίως μέσω της εκπόνησης σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/EK και με βάση την ιεράρχηση των αποβλήτων.	2 - Η ύπαρξη ενός ή περισσότερων σχεδίων διαχείρισης των αποβλήτων όπως ορίζει το άρθρο 28 της οδηγίας 2008/98/EK.	3) Έγκριση ΕΣΔΑ	15 Μαρ 2015	ΥΠΕΚΑ / Διεύθυνση προστασίας βιοποικιλότητας, εδάφους & διαχείρισης αποβλήτων/ Τμήμα Αστικών, Βιομηχανικών & Συναφών Αποβλήτων
T.06.2 - Τομέας αποβλήτων: Προώθηση των οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων, ιδίως μέσω της εκπόνησης σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/EK και με βάση την ιεράρχηση των αποβλήτων.	2 - Η ύπαρξη ενός ή περισσότερων σχεδίων διαχείρισης των αποβλήτων όπως ορίζει το άρθρο 28 της οδηγίας 2008/98/EK.	4) Εκπόνηση μελέτης αναθεώρησης ΠΕΣΔΑ Β. Αιγαίου	30 Ιουν 2015	Αρμόδιοι για την εκπόνηση και υλοποίηση των ΠΕΣΔΑ είναι οι Περιφερειακοί ΦΟΔΣΑ του Ν. 4071/2012 ή, εφόσον αυτοί δεν υπάρχουν ή δεν λειτουργούν, οι οικείες Περιφέρειες, κατόπιν διαπιστωτικής πράξης του ΓΓ Αποκεντρωμένης Διοίκησης
T.06.2 - Τομέας αποβλήτων: Προώθηση των οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων, ιδίως μέσω της εκπόνησης σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/EK και με βάση την ιεράρχηση των αποβλήτων.	2 - Η ύπαρξη ενός ή περισσότερων σχεδίων διαχείρισης των αποβλήτων όπως ορίζει το άρθρο 28 της οδηγίας 2008/98/EK.	5) Διενέργεια Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης ΠΕΣΔΑ Δημόσια Διαβούλευση - Ενσωμάτωση παρατηρήσεων στον ΠΕΣΔΑ	15 Σεπ 2015	Αρμόδιοι για την εκπόνηση και υλοποίηση των ΠΕΣΔΑ είναι οι Περιφερειακοί ΦΟΔΣΑ του Ν. 4071/2012 ή, εφόσον αυτοί δεν υπάρχουν ή δεν λειτουργούν, οι οικείες Περιφέρειες, κατόπιν διαπιστωτικής πράξης του ΓΓ Αποκεντρωμένης Διοίκησης
T.06.2 - Τομέας αποβλήτων: Προώθηση των οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων, ιδίως μέσω της εκπόνησης σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/EK και με βάση την ιεράρχηση των αποβλήτων.	2 - Η ύπαρξη ενός ή περισσότερων σχεδίων διαχείρισης των αποβλήτων όπως ορίζει το άρθρο 28 της οδηγίας 2008/98/EK.	6) Έγκριση ΠΕΣΔΑ	30 Σεπ 2015	Αρμόδιοι για την εκπόνηση και υλοποίηση των ΠΕΣΔΑ είναι οι Περιφερειακοί ΦΟΔΣΑ του Ν. 4071/2012 ή, εφόσον αυτοί δεν υπάρχουν ή δεν λειτουργούν, οι οικείες Περιφέρειες, κατόπιν διαπιστωτικής πράξης του ΓΓ Αποκεντρωμένης Διοίκησης

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
T.06.2 - Τομέας αποβλήτων: Προώθηση των οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων, ιδίως μέσω της εκπόνησης σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/EK και με βάση την ιεράρχηση των αποβλήτων.	3 - Η ύπαρξη προγραμμάτων για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, όπως ορίζει το άρθρο 29 της οδηγίας 2008/98/EK.	Έγκριση Προγράμματος Πρόληψης	31 Δεκ 2014	ΥΠΕΚΑ / Διεύθυνση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού, Τμήμα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων
T.06.2 - Τομέας αποβλήτων: Προώθηση των οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων, ιδίως μέσω της εκπόνησης σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/EK και με βάση την ιεράρχηση των αποβλήτων.	4 - Έχουν θεσπισθεί τα αναγκαία μέτρα για την επίτευξη των στόχων της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση έως το 2020 σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 της οδηγίας 2008/98/EK.	Υιοθέτηση αναγκαίων μέτρων για την επίτευξη του στόχου της επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης έως το 2020	30 Σεπ 2015	ΥΠΕΚΑ / Διεύθυνση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού, Τμήμα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων
T.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	1 - Η ύπαρξη συνολικού/ών σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών το οποίο συμμορφώνεται τις νομικές απαιτήσεις για τη διενέργεια στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και καθορίζει:	1) Ολοκλήρωση διαβούλευσης Στρατηγικού Σχεδίου Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ)	19 Μαΐ 2015	ΕΔΑ Μεταφορών
T.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την	1 - Η ύπαρξη συνολικού/ών σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών το οποίο συμμορφώνεται τις νομικές απαιτήσεις για τη διενέργεια στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και καθορίζει:	2) Διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) του ΣΠΕΜ	20 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.				
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	1 - Η ύπαρξη συνολικού/ών σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών το οποίο συμμορφώνεται τις νομικές απαιτήσεις για τη διενέργεια στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και καθορίζει:	3) Τελική έκδοση ΣΠΕΜ	24 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	1 - Η ύπαρξη συνολικού/ών σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών το οποίο συμμορφώνεται τις νομικές απαιτήσεις για τη διενέργεια στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και καθορίζει:	4) Υιοθέτηση / έγκριση ΣΠΕΜ	28 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	2 - τη συμβολή στον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. .../2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των προτεραιοτήτων για επενδύσεις:	1) Ολοκλήρωση διαβούλευσης Στρατηγικού Σχεδίου Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ)	19 Μαΐ 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.				
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	2 - τη συμβολή στον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. .../2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των προτεραιοτήτων για επενδύσεις:	2) Διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) του ΣΠΕΜ	20 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	2 - τη συμβολή στον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. .../2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των προτεραιοτήτων για επενδύσεις:	3) Τελική έκδοση ΣΠΕΜ	24 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	2 - τη συμβολή στον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. .../2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των προτεραιοτήτων για επενδύσεις:	4) Υιοθέτηση / έγκριση ΣΠΕΜ	28 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.				
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	3 - το ΔΕΔ-Μ κορμού και το συνολικό δίκτυο εφόσον προβλέπονται επενδύσεις από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής· και	1) Ολοκλήρωση διαβούλευσης Στρατηγικού Σχεδίου Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ)	19 Μαΐ 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	3 - το ΔΕΔ-Μ κορμού και το συνολικό δίκτυο εφόσον προβλέπονται επενδύσεις από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής· και	2) Διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) του ΣΠΕΜ	20 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το	3 - το ΔΕΔ-Μ κορμού και το συνολικό δίκτυο εφόσον προβλέπονται επενδύσεις από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής· και	3) Τελική έκδοση ΣΠΕΜ	24 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.				
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	3 - το ΔΕΔ-Μ κορμού και το συνολικό δίκτυο εφόσον προβλέπονται επενδύσεις από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής· και	4) Υιοθέτηση / έγκριση ΣΠΕΜ	28 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	4 - δευτερογενείς συνδέσεις·	1) Ολοκλήρωση διαβούλευσης Στρατηγικού Σχεδίου Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ)	19 Μαΐ 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το	4 - δευτερογενείς συνδέσεις·	2) Διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) του ΣΠΕΜ	20 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.				
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	4 - δευτερογενείς συνδέσεις·	3) Τελική έκδοση ΣΠΕΜ	24 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	4 - δευτερογενείς συνδέσεις·	4) Υιοθέτηση / έγκριση ΣΠΕΜ	28 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το	5 - μία σειρά ρεαλιστικών και ώριμων έργων για τα οποία προβλέπεται στήριξη από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής·	1) Ολοκλήρωση διαβούλευσης Στρατηγικού Σχεδίου Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ)	19 Μαΐ 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.				
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	5 - μία σειρά ρεαλιστικών και ώριμων έργων για τα οποία προβλέπεται στήριξη από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής·	2) Διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) του ΣΠΕΜ	20 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	5 - μία σειρά ρεαλιστικών και ώριμων έργων για τα οποία προβλέπεται στήριξη από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής·	3) Τελική έκδοση ΣΠΕΜ	24 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	5 - μία σειρά ρεαλιστικών και ώριμων έργων για τα οποία προβλέπεται στήριξη από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής·	4) Υιοθέτηση / έγκριση ΣΠΕΜ	28 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.				
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	6 - Μέτρα που διασφαλίζουν την ικανότητα των ενδιάμεσων φορέων και των δικαιούχων να παράγουν τη σειρά έργων.	1) Ολοκλήρωση μελέτης	24 Ιαν 2015	Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	6 - Μέτρα που διασφαλίζουν την ικανότητα των ενδιάμεσων φορέων και των δικαιούχων να παράγουν τη σειρά έργων.	2) Ολοκλήρωση μέτρων για την εξασφάλιση της ικανότητας των δικαιούχων	28 Φεβ 2015	Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας
Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις	1 - Η ύπαρξη ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων στο σχέδιο/σχέδια ή στο πλαίσιο/πλαίσια μεταφορών, το οποίο:	1) Ολοκλήρωση διαβούλευσης Στρατηγικού Σχεδίου Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ)	19 Μαΐ 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
<p>πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.</p>				
<p>Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.</p>	<p>1 - Η ύπαρξη ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων στο σχέδιο/σχέδια ή στο πλαίσιο/πλαίσια μεταφορών, το οποίο:</p>	<p>2) Διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) του ΣΠΕΜ</p>	<p>20 Νοε 2014</p>	<p>ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ</p>
<p>Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις</p>	<p>1 - Η ύπαρξη ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων στο σχέδιο/σχέδια ή στο πλαίσιο/πλαίσια μεταφορών, το οποίο:</p>	<p>3) Τελική έκδοση ΣΠΕΜ</p>	<p>24 Νοε 2014</p>	<p>ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ</p>

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
<p>υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.</p>				
<p>Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.</p>	<p>1 - Η ύπαρξη ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων στο σχέδιο/σχέδια ή στο πλαίσιο/πλαίσια μεταφορών, το οποίο:</p>	<p>4) Υιοθέτηση / έγκριση ΣΠΕΜ</p>	<p>28 Νοε 2014</p>	<p>ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ</p>
<p>Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο</p>	<p>2 - συμμορφώνεται με τις νομικές απαιτήσεις για τη διενέργεια στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης:</p>	<p>1) Ολοκλήρωση διαβούλευσης Στρατηγικού Σχεδίου Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ)</p>	<p>19 Μαΐ 2014</p>	<p>ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ</p>

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
<p>συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.</p>				
<p>Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.</p>	<p>2 - συμμορφώνεται με τις νομικές απαιτήσεις για τη διενέργεια στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης:</p>	<p>2) Διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) του ΣΠΕΜ</p>	<p>20 Νοε 2014</p>	<p>ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ</p>
<p>Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των</p>	<p>2 - συμμορφώνεται με τις νομικές απαιτήσεις για τη διενέργεια στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης:</p>	<p>3) Τελική έκδοση ΣΠΕΜ</p>	<p>24 Νοε 2014</p>	<p>ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ</p>

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.				
Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.	2 - συμμορφώνεται με τις νομικές απαιτήσεις για τη διενέργεια στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης·	4) Υιοθέτηση / έγκριση ΣΠΕΜ	28 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.	3 - καθορίζει σειρά ρεαλιστικών και ώριμων έργων (περιλαμβάνοντας χρονοδιάγραμμα και χρηματοδοτικό πλαίσιο)·	1) Ολοκλήρωση διαβούλευσης Στρατηγικού Σχεδίου Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ)	19 Μαΐ 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.				
Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.	3 - καθορίζει σειρά ρεαλιστικών και ώριμων έργων (περιλαμβάνοντας χρονοδιάγραμμα και χρηματοδοτικό πλαίσιο).	2) Διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) του ΣΠΕΜ	20 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην	3 - καθορίζει σειρά ρεαλιστικών και ώριμων έργων (περιλαμβάνοντας χρονοδιάγραμμα και χρηματοδοτικό πλαίσιο).	3) Τελική έκδοση ΣΠΕΜ	24 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.				
Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.	3 - καθορίζει σειρά ρεαλιστικών και ώριμων έργων (περιλαμβάνοντας χρονοδιάγραμμα και χρηματοδοτικό πλαίσιο).	4) Υιοθέτηση / έγκριση ΣΠΕΜ	28 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην	4 - Μέτρα που διασφαλίζουν την ικανότητα των ενδιάμεσων φορέων και των δικαιούχων να παράγουν τη σειρά έργων.	1) Ολοκλήρωση μελέτης	24 Ιαν 2015	Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.				
T.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.	4 - Μέτρα που διασφαλίζουν την ικανότητα των ενδιάμεσων φορέων και των δικαιούχων να παράγουν τη σειρά έργων.	2) Ολοκλήρωση μέτρων για την εξασφάλιση της ικανότητας των δικαιούχων	28 Φεβ 2015	Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας
T.08.5 - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές: Η ύπαρξη πολιτικών που διευκολύνουν την πρόβλεψη και τη σωστή διαχείριση των αλλαγών και των αναδιαρθρώσεων.	2 - Έχουν τεθεί σε εφαρμογή μέσα που υποστηρίζουν τους κοινωνικούς εταίρους και τις δημόσιες αρχές ώστε να αναπτύσσουν και να παρακολουθούν προληπτικές πολιτικές σε σχέση με τις αλλαγές και τις αναδιαρθρώσεις περιλαμβάνοντας μεταξύ άλλων μέτρα: που βοηθούν στην προετοιμασία και τη διαχείριση των διαδικασιών αναδιάρθρωσης.	1. Μέτρα προετοιμασίας και διαχείρισης της διαδικασίας αναδιάρθρωσης	31 Δεκ 2015	Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (ΕΙΕΑΔ)
T.08.5 - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές: Η ύπαρξη πολιτικών που διευκολύνουν την πρόβλεψη και τη σωστή διαχείριση	2 - Έχουν τεθεί σε εφαρμογή μέσα που υποστηρίζουν τους κοινωνικούς εταίρους και τις δημόσιες αρχές ώστε να αναπτύσσουν και να παρακολουθούν προληπτικές πολιτικές	2. Μέτρα εξατομικευμένης υποστήριξης εργαζομένων	30 Ιουν 2015	Διεύθυνση Απασχόλησης-Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
των αλλαγών και των αναδιαρθρώσεων.	σε σχέση με τις αλλαγές και τις αναδιαρθρώσεις περιλαμβάνοντας μεταξύ άλλων μέτρα: που βοηθούν στην προετοιμασία και τη διαχείριση των διαδικασιών αναδιάρθρωσης.			
T.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	1 - Εφαρμόζεται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας και την ενεργητική ένταξη το οποίο:	1. Εκπόνηση και ολοκλήρωση του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας Συνεργασία με ΕΛΣΤΑΤ/ΕΥΣΕΚΤ/ΕΥΣΣΑΑΠ για διαμόρφωση επαρκούς βάσης στοιχείων & ανάπτυξης δεικτών	31 Δεκ 2014	Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας -ΥΠΑΚΠ
T.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	1 - Εφαρμόζεται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας και την ενεργητική ένταξη το οποίο:	2. Εξειδίκευση Περιφερειακών Στρατηγικών Σχεδίων Κοινωνικής Ένταξης	30 Ιουν 2015	αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου
T.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	1 - Εφαρμόζεται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας και την ενεργητική ένταξη το οποίο:	3. Συνεργασία με ΕΛΣΤΑΤ/ΕΥΣΕΚΤ/ΕΥΣΣΑΑΠ για διαμόρφωση επαρκούς βάσης στοιχείων & ανάπτυξης δεικτών	31 Δεκ 2014	Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας -ΥΠΑΚΠ
T.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις	1 - Εφαρμόζεται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας και την ενεργητική ένταξη το οποίο:	4. Διασύνδεση διαθέσιμων οικείων πληροφοριακών συστημάτων και βάσεων δεδομένων	31 Δεκ 2014	Οικείες Περιφέρειες - Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας -ΥΠΑΚΠ - ΕΥΣΕΚΤ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.				
T.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	5 - ανάλογα με τις ανάγκες που εντοπίζονται, περιλαμβάνει μέτρα για τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας.	1. Εκπόνηση και ολοκλήρωση του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας Συνεργασία με ΕΛΣΤΑΤ/ΕΥΣΕΚΤ/ΕΥΣΣΑΑΠ για διαμόρφωση επαρκούς βάσης στοιχείων & ανάπτυξης δεικτών	31 Δεκ 2014	Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας -ΥΠΑΚΠ
T.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	5 - ανάλογα με τις ανάγκες που εντοπίζονται, περιλαμβάνει μέτρα για τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας.	2. Εξειδίκευση Περιφερειακών Στρατηγικών Σχεδίων Κοινωνικής Ένταξης	30 Ιουν 2015	αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου
T.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	5 - ανάλογα με τις ανάγκες που εντοπίζονται, περιλαμβάνει μέτρα για τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας.	3. Συνεργασία με ΕΛΣΤΑΤ/ΕΥΣΕΚΤ/ΕΥΣΣΑΑΠ για διαμόρφωση επαρκούς βάσης στοιχείων & ανάπτυξης δεικτών	31 Δεκ 2014	Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας -ΥΠΑΚΠ
T.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	5 - ανάλογα με τις ανάγκες που εντοπίζονται, περιλαμβάνει μέτρα για τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας.	4. Διασύνδεση διαθέσιμων οικείων πληροφοριακών συστημάτων και βάσεων δεδομένων	31 Δεκ 2014	Οικείες Περιφέρειες - Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας -ΥΠΑΚΠ - ΕΥΣΕΚΤ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
T.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	6 - Κατόπιν αιτήματος και σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, οι εμπλεκόμενοι φορείς θα μπορούν να λάβουν υποστήριξη για την υποβολή των σχετικών αιτήσεων και για την υλοποίηση και τη διαχείριση των επιλεγμένων έργων.	1.Εκπόνηση και ολοκλήρωση του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας.	31 Δεκ 2014	Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας -ΥΠΑΚΠ
T.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	6 - Κατόπιν αιτήματος και σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, οι εμπλεκόμενοι φορείς θα μπορούν να λάβουν υποστήριξη για την υποβολή των σχετικών αιτήσεων και για την υλοποίηση και τη διαχείριση των επιλεγμένων έργων.	2. Εξειδίκευση Περιφερειακών Στρατηγικών Σχεδίων Κοινωνικής Ένταξης	30 Ιουν 2015	αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου
T.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	6 - Κατόπιν αιτήματος και σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, οι εμπλεκόμενοι φορείς θα μπορούν να λάβουν υποστήριξη για την υποβολή των σχετικών αιτήσεων και για την υλοποίηση και τη διαχείριση των επιλεγμένων έργων.	3. Συνεργασία με ΕΛΣΤΑΤ/ΕΥΣΕΚΤ/ΕΥΣΣΑΑΠ για διαμόρφωση επαρκούς βάσης στοιχείων & ανάπτυξης δεικτών	31 Δεκ 2014	Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας -ΥΠΑΚΠ
T.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	6 - Κατόπιν αιτήματος και σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, οι εμπλεκόμενοι φορείς θα μπορούν να λάβουν υποστήριξη για την υποβολή των σχετικών αιτήσεων και για την υλοποίηση και τη διαχείριση των επιλεγμένων έργων.	4. Διασύνδεση διαθέσιμων οικείων πληροφοριακών συστημάτων και βάσεων δεδομένων	31 Δεκ 2014	Οικείες Περιφέρειες - Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας -ΥΠΑΚΠ - ΕΥΣΕΚΤ
T.09.2 - Υφίσταται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ένταξη των Ρομά.	4 - στο οποίο συμπεριλαμβάνονται δραστικές μέθοδοι παρακολούθησης για την αξιολόγηση του αντικτύπου	Ολοκλήρωση δράσης «Οργάνωση της Παρακολούθησης των Κοινωνικών Πολιτικών»	31 Δεκ 2015	Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας -ΥΠΑΚΠ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
	που έχουν οι δράσεις ένταξης των Ρομά και μηχανισμός επανεξέτασης για την προσαρμογή της στρατηγικής·			
T.09.3 - Υγεία: Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την υγεία, στο πλαίσιο του άρθρου 168 ΣΛΕΕ, το οποίο διασφαλίζει την οικονομική βιωσιμότητα.	3 - μέτρα για την αύξηση της αποδοτικότητας στον τομέα της υγείας μέσω της ανάπτυξης μοντέλων παροχής υπηρεσιών και υποδομών·	1. Ολοκλήρωση έργου «Πρόγραμμα Υποστήριξης των Μεταρρυθμίσεων στον τομέα της Υγείας 2013-2015	31 Δεκ 2015	Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής του Υπουργείου Υγείας (ΕΥΤΥΚΑ)
T.09.3 - Υγεία: Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την υγεία, στο πλαίσιο του άρθρου 168 ΣΛΕΕ, το οποίο διασφαλίζει την οικονομική βιωσιμότητα.	3 - μέτρα για την αύξηση της αποδοτικότητας στον τομέα της υγείας μέσω της ανάπτυξης μοντέλων παροχής υπηρεσιών και υποδομών·	2. Ολοκλήρωση έργου για τη συγκρότηση & λειτουργία Μηχανισμού Υποστήριξης για την ΠΦΥ & τον ΕΟΠΥΥ	30 Απρ 2016	Δ/νση Προμηθειών του Υπουργείου Υγείας
T.09.3 - Υγεία: Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την υγεία, στο πλαίσιο του άρθρου 168 ΣΛΕΕ, το οποίο διασφαλίζει την οικονομική βιωσιμότητα.	4 - σύστημα παρακολούθησης και ελέγχου.	1. Σύσταση Δ/νσης Στρατηγικού Σχεδιασμού	31 Δεκ 2014	Γενική Γραμματεία Υπουργείου Υγείας
T.09.3 - Υγεία: Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την υγεία, στο πλαίσιο του άρθρου 168 ΣΛΕΕ, το οποίο διασφαλίζει την οικονομική βιωσιμότητα.	4 - σύστημα παρακολούθησης και ελέγχου.	2. Σχεδιασμός & υλοποίηση συστήματος παρακολούθησης του Μνημονίου Συνεργασίας για τη Ψυχική Υγεία	31 Δεκ 2015	Δ/νση Ψυχικής Υγείας
T.09.3 - Υγεία: Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την υγεία, στο πλαίσιο του άρθρου 168 ΣΛΕΕ, το οποίο διασφαλίζει την οικονομική βιωσιμότητα.	4 - σύστημα παρακολούθησης και ελέγχου.	3. Ανάπτυξη συστήματος παρακολούθησης της υλοποίησης μεταρρυθμίσεων στο πλαίσιο του Health in Action	30 Ιουν 2015	Γενική Γραμματεία Υπουργείου Υγείας

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
T.10.1 - Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (ΠΕΣ) στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΑΕΕ.	3 - Εφαρμόζεται στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου το οποίο:	1. Έκδοση ΥΑ για την καταγραφή απουσιών & προόδου μαθητών/Ενέργειες καταγραφής ΜΔ σε ΣΕΚ & ΙΕΚ	30 Νοε 2014	ΥΠΑΙΘ/ Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής
T.10.1 - Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (ΠΕΣ) στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΑΕΕ.	3 - Εφαρμόζεται στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου το οποίο:	2. Παρακολούθηση απουσιών ώστε να εντοπιστούν οι «επίφοβοι προς διαρροή» και να ληφθούν ad hoc μέτρα	30 Μαρ 2015	Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής
T.10.1 - Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (ΠΕΣ) στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΑΕΕ.	3 - Εφαρμόζεται στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου το οποίο:	3. Ολοκλήρωση & εφαρμογή του συστήματος για την καταγραφή της μαθητικής διαρροής στις ΣΕΚ & στα ΙΕΚ	30 Μαρ 2015	ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ/ Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής
T.10.1 - Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (ΠΕΣ) στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΑΕΕ.	3 - Εφαρμόζεται στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου το οποίο:	4. Υιοθέτηση πολιτικών ad hoc για την αντιμετώπιση της μαθητικής διαρροής	30 Ιουν 2015	Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής
T.10.1 - Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (ΠΕΣ) στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΑΕΕ.	3 - Εφαρμόζεται στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου το οποίο:	5. Ολοκλήρωση εθνικής στρατηγικής για τη μαθητική διαρροή/ πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου	30 Ιουν 2015	Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής
T.10.1 - Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (ΠΕΣ) στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΑΕΕ.	4 - βασίζεται σε στοιχεία:	1. Έκδοση ΥΑ για την καταγραφή απουσιών & προόδου μαθητών & Ενέργειες καταγραφής ΜΔ σε ΣΕΚ & ΙΕΚ	30 Νοε 2014	ΥΠΑΙΘ/ Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
ΣΛΕΕ.				
T.10.1 - Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (ΠΕΣ) στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.	4 - βασίζεται σε στοιχεία·	2. Παρακολούθηση απουσιών ώστε να εντοπιστούν οι «επίφοβοι προς διαρροή» και να ληφθούν ad hoc μέτρα	30 Μαρ 2015	Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής
T.10.1 - Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (ΠΕΣ) στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.	4 - βασίζεται σε στοιχεία·	3. Ολοκλήρωση & εφαρμογή του συστήματος για την καταγραφή της μαθητικής διαρροής σε ΣΕΚ & ΙΕΚ	30 Μαρ 2015	ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ/ Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής
T.10.1 - Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (ΠΕΣ) στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.	4 - βασίζεται σε στοιχεία·	4. Υιοθέτηση πολιτικών ad hoc για την αντιμετώπιση της μαθητικής διαρροής	30 Ιουν 2015	Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής
T.10.1 - Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (ΠΕΣ) στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.	4 - βασίζεται σε στοιχεία·	5. Ολοκλήρωση εθνικής στρατηγικής για τη μαθητική διαρροή/ πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου	30 Ιουν 2015	Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής
T.10.1 - Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (ΠΕΣ) στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.	5 - καλύπτει σχετικούς τομείς της εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης της προσχολικής εκπαίδευσης, εστιάζει ειδικότερα στις ευάλωτες ομάδες που διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, μεταξύ των οποίων σε άτομα από περιθωριοποιημένες κοινότητες, και	1. Έκδοση ΥΑ για την καταγραφή απουσιών & προόδου μαθητών/ Ενέργειες καταγραφής της ΜΔ σε ΣΕΚ & ΙΕΚ	30 Νοε 2014	ΥΠΑΙΘ/ Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
	περιλαμβάνει μέτρα πρόληψης, παρέμβασης και αντιστάθμισης·			
T.10.1 - Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (ΠΕΣ) στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΑΕΕ.	5 - καλύπτει σχετικούς τομείς της εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης της προσχολικής εκπαίδευσης, εστιάζει ειδικότερα στις ευάλωτες ομάδες που διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, μεταξύ των οποίων σε άτομα από περιθωριοποιημένες κοινότητες, και περιλαμβάνει μέτρα πρόληψης, παρέμβασης και αντιστάθμισης·	2. Παρακολούθηση απουσιών ώστε να εντοπιστούν οι «επίφοβοι προς διαρροή» και να ληφθούν ad hoc μέτρα	30 Μαρ 2015	Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής
T.10.1 - Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (ΠΕΣ) στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΑΕΕ.	5 - καλύπτει σχετικούς τομείς της εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης της προσχολικής εκπαίδευσης, εστιάζει ειδικότερα στις ευάλωτες ομάδες που διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, μεταξύ των οποίων σε άτομα από περιθωριοποιημένες κοινότητες, και περιλαμβάνει μέτρα πρόληψης, παρέμβασης και αντιστάθμισης·	3. Ολοκλήρωση & εφαρμογή του συστήματος για την καταγραφή της μαθητικής διαρροής στις ΣΕΚ & στα ΙΕΚ	30 Μαρ 2015	ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ/ Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής
T.10.1 - Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (ΠΕΣ) στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΑΕΕ.	5 - καλύπτει σχετικούς τομείς της εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης της προσχολικής εκπαίδευσης, εστιάζει ειδικότερα στις ευάλωτες ομάδες που διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, μεταξύ των οποίων σε άτομα από περιθωριοποιημένες κοινότητες, και περιλαμβάνει μέτρα πρόληψης, παρέμβασης και αντιστάθμισης·	4. Υιοθέτηση πολιτικών ad hoc για την αντιμετώπιση της μαθητικής διαρροής	30 Ιουν 2015	Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής
T.10.1 - Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου: η ύπαρξη στρατηγικού	5 - καλύπτει σχετικούς τομείς της εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης	5. Ολοκλήρωση εθνικής στρατηγικής για τη μαθητική διαρροή/ πρόωρη εγκατάλειψη του	30 Ιουν 2015	Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
πλαisiού πολιτικής για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (ΠΕΣ) στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΑΕΕ.	της προσχολικής εκπαίδευσης, εστιάζει ειδικότερα στις ευάλωτες ομάδες που διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, μεταξύ των οποίων σε άτομα από περιθωριοποιημένες κοινότητες, και περιλαμβάνει μέτρα πρόληψης, παρέμβασης και αντιστάθμισης.	σχολείου		
T.10.1 - Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου: η ύπαρξη στρατηγικού πλαisiού πολιτικής για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (ΠΕΣ) στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΑΕΕ.	6 - περιλαμβάνει όλους τους τομείς πολιτικής και ενθαρρύνει τη συμμετοχή των εμπλεκόμενων στην αντιμετώπιση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου φορέων.	1. Έκδοση ΥΑ για την καταγραφή απουσιών & προόδου των μαθητών/ Ενέργειες καταγραφής ΜΔ σε ΣΕΚ & ΙΕΚ	30 Νοε 2014	ΥΠΑΙΘ/ Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής
T.10.1 - Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου: η ύπαρξη στρατηγικού πλαisiού πολιτικής για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (ΠΕΣ) στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΑΕΕ.	6 - περιλαμβάνει όλους τους τομείς πολιτικής και ενθαρρύνει τη συμμετοχή των εμπλεκόμενων στην αντιμετώπιση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου φορέων.	2. Παρακολούθηση απουσιών ώστε να εντοπιστούν οι «επίφοβοι προς διαρροή» και να ληφθούν ad hoc μέτρα	30 Μαρ 2015	Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής
T.10.1 - Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου: η ύπαρξη στρατηγικού πλαisiού πολιτικής για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (ΠΕΣ) στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΑΕΕ.	6 - περιλαμβάνει όλους τους τομείς πολιτικής και ενθαρρύνει τη συμμετοχή των εμπλεκόμενων στην αντιμετώπιση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου φορέων.	3. Ολοκλήρωση & εφαρμογή του συστήματος για την καταγραφή της μαθητικής διαρροής στις ΣΕΚ & στα ΙΕΚ	30 Μαρ 2015	ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ/ Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής
T.10.1 - Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου: η ύπαρξη στρατηγικού πλαisiού πολιτικής για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (ΠΕΣ) στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΑΕΕ.	6 - περιλαμβάνει όλους τους τομείς πολιτικής και ενθαρρύνει τη συμμετοχή των εμπλεκόμενων στην αντιμετώπιση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου φορέων.	4. Υιοθέτηση πολιτικών ad hoc για την αντιμετώπιση της μαθητικής διαρροής	30 Ιουν 2015	Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής
T.10.1 - Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου: η ύπαρξη στρατηγικού πλαisiού πολιτικής για τη μείωση της	6 - περιλαμβάνει όλους τους τομείς πολιτικής και ενθαρρύνει τη συμμετοχή των εμπλεκόμενων στην αντιμετώπιση	5. Ολοκλήρωση εθνικής στρατηγικής για τη μαθητική διαρροή/ πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου	30 Ιουν 2015	Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (ΠΕΣ) στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.	της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου φορέων.			
Τ.10.2 - Τριτοβάθμια εκπαίδευση: η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την αύξηση της επιτυχίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας, στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.	1 - Εφαρμόζεται εθνικό ή περιφερειακό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την τριτοβάθμια εκπαίδευση που περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία:	1. Κατάθεση των Ιδρυματικών Εκθέσεων των ΑΕΙ οι οποίες θα έχουν υποκεφάλαιο στρατηγικού σχεδιασμού	31 Δεκ 2014	Αρχή Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (ΑΔΙΠ)
Τ.10.2 - Τριτοβάθμια εκπαίδευση: η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την αύξηση της επιτυχίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας, στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.	1 - Εφαρμόζεται εθνικό ή περιφερειακό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την τριτοβάθμια εκπαίδευση που περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία:	2. Σύνθεση της στρατηγικής	30 Ιουν 2015	ΑΔΙΠ και ΥΠΑΙΘ
Τ.10.4 - Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την αύξηση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ), στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.	1 - Εφαρμόζεται εθνικό ή περιφερειακό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την αύξηση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ), στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ, που περιλαμβάνει μέτρα:	1. Εξειδίκευση/ οριστικοποίηση των οροσήμων του σχεδίου εφαρμογής της μαθητείας	31 Μαρ 2015	Γενική Γραμματεία-Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας - Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας
Τ.10.4 - Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την αύξηση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ), στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.	1 - Εφαρμόζεται εθνικό ή περιφερειακό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την αύξηση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ), στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ, που περιλαμβάνει μέτρα:	2. Διαμόρφωση Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση	31 Δεκ 2015	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΙΕΠ, ΓΓΔΒΜ) και Υπουργείο Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας

10. ΜΕΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΦΟΡΤΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

Σύνοψη της αξιολόγησης του διοικητικού φόρτου για τους δικαιούχους και, όπου είναι αναγκαίο, των προγραμματισμένων δράσεων, συνοδευόμενη από ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα για τη μείωση του διοικητικού φόρτου.

1. Με βάση την αποτίμηση της προγραμματικής περιόδου (ΠΠ) 2007-2013, οι ελληνικές αρχές θεωρούν το υφιστάμενο ΣΔΕ αξιόπιστο και λειτουργικό. Εντούτοις, προκειμένου να συμβάλει στην ελάφρυνση του διοικητικού φόρτου των δικαιούχων θα απλουστευθεί όσο είναι δυνατό, διασφαλίζοντας όλες τις απαιτήσεις των κανονισμών της ΠΠ 2014-2020. Θα παρέχει ευελιξία για το χειρισμό των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών σχεδιασμού και υλοποίησης πράξεων του ΕΠ (π.χ. ΟΧΕ, ΒΑΑ, ορισμένες δράσεις ΕΚΤ κλπ) κατ' αναλογία και των δικαιούχων που θα συμμετέχουν. Η θέσπιση ενιαίων κανόνων επιλεξιμότητας για τα ΕΠ (π.χ. για έργα που παράγουν έσοδα ή επιλογές απλοποιημένου κόστους) αποτελεί σημαντική απλούστευση για τους δικαιούχους.

2. Σε εθνικό επίπεδο έχουν ήδη ληφθεί μέτρα για την απλοποίηση του θεσμικού πλαισίου υλοποίησης των έργων και επιπλέον θα ενσωματωθούν στο ΕΠ οι οριζόντιες ρυθμίσεις που εισάγονται στο πλαίσιο της Διοικητικής Μεταρρύθμισης της χώρας και στοχεύουν στη διακίνηση εγγράφων και εφαρμογή διαδικασιών με ηλεκτρονικό τρόπο, καθώς και το θεσμικό πλαίσιο της ΕΕ σχετικά με τα χαρακτηριστικά των πληροφοριακών συστημάτων της ΠΠ 2014-2020. Ειδικότερα προβλέπονται:

- Εφαρμογή της ηλεκτρονικής υπογραφής σε όλο το δημόσιο τομέα, μέχρι το τέλος του 2016.
- Διαλειτουργικότητα του ΟΠΣ με τα πληροφοριακά συστήματα των δικαιούχων καθώς και με επιλεγμένα πληροφοριακά συστήματα της δημόσιας διοίκησης (π.χ. ΕΣΗΔΗΣ, ΔΙΑΥΓΕΙΑ).
- Ηλεκτρονική διαχείριση διαδικασιών και εγγράφων του ΣΔΕ που αφορούν σε συναλλαγή των δικαιούχων με το ΟΠΣ και με τους φορείς διαχείρισης. Παροχή καθοδήγησης στο χρήστη για τα βήματα των διαδικασιών και εντοπισμός ελλείψεων ή λαθών κατά τη συμπλήρωση των στοιχείων.
- Παροχή εξειδικευμένης λειτουργικότητας προς τους δικαιούχους με σκοπό την αποφυγή πολλαπλής συμπλήρωσης της ίδιας πληροφορίας.
- Υποστήριξη αυτοματοποιημένης αποστολής μηνυμάτων προς τους δικαιούχους και παρακολούθηση της κατάστασης των αιτημάτων τους.
- Υποστήριξη διαδικασιών ελέγχου της υλοποίησης των ενταγμένων πράξεων από την αρχή πιστοποίησης και την αρχή ελέγχου μέσω ηλεκτρονικής πρόσβασης στα στοιχεία που απαιτούνται για τη διαδρομή ελέγχου των πράξεων.
- Ηλεκτρονικές πληρωμές μέσω των λογαριασμών του ΠΔΕ.
- Πλήρης εφαρμογή του συστήματος της ηλεκτρονικής διαχείρισης των διαγωνισμών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων (μέσω του ΕΣΗΔΗΣ).
- Ηλεκτρονική διαβούλευση : καθιέρωση και εφαρμογή σε όλο το δημόσιο τομέα, μέχρι το τέλος του 2016.

Έχει αναπτυχθεί η επιχειρησιακή πλατφόρμα «ΔΙΑΥΛΟΣ» που αποτελεί τον αποκλειστικό χώρο δημοσιοποίησης και διαβούλευσης εγγράφων μεταξύ των υπηρεσιών για την παροχή έγκαιρης πληροφόρησης προς τους φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση, τον έλεγχο και την παρακολούθηση των συγχρηματοδοτούμενων έργων.

Η πλήρης εφαρμογή της ηλεκτρονικής διαχείρισης των διαδικασιών του ΣΔΕ τοποθετείται αρχές του 2016. Η αρχή ελέγχου και οι δικαιούχοι που εφαρμόζουν ιδιαίτερα πληροφοριακά συστήματα, προβλέπεται να έχουν ολοκληρώσει μέχρι τότε τις απαιτούμενες ενέργειες για τη διασύνδεση των συστημάτων τους με το ΟΠΣ.

3. Αξιοποιούνται οι δυνατότητες για την ευρύτερη δυνατή εφαρμογή των επιλογών απλοποιημένου κόστους, καθώς και κοινών ρυθμίσεων άλλων χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ (π.χ. HORIZON 2020). Οι επιλογές απλοποιημένου κόστους που έχουν ήδη εγκριθεί, καθώς και οι επιλογές απλοποιημένου κόστους που προβλέπονται από το νέο κανονιστικό πλαίσιο και των οποίων η εφαρμογή δεν προϋποθέτει μελέτη προσδιορισμού, θα αξιοποιηθούν άμεσα. Για την άμεση ενεργοποίηση των ανωτέρω σχεδιάζεται ενημέρωση και εκπαίδευση των στελεχών της ΔΑ, μέσω της ΕΑΣ και με την υποστήριξη της ΜΟΔ ΑΕ.

4. Για τη βέλτιστη οργάνωση δομών και διαδικασιών σχετικών με δράσεις κρατικών ενισχύσεων, οι ελληνικές αρχές θα δημιουργήσουν, στη βάση και καλών πρακτικών απόαντίστοιχες δομές του εξωτερικού, νέο μηχανισμό χορήγησης κρατικών ενισχύσεων. Οι βασικές λειτουργίες του μηχανισμού θα υιοθετηθούν και από το ΕΠ.

5. Σε συνέχεια των θεσμοθετημένων ρυθμίσεων για την απλοποίηση των διαδικασιών υλοποίησης στο επίπεδο των δικαιούχων (απλοποίηση διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης, συντέλεσης απαλλοτριώσεων, αρχαιολογικών αδειοδοτήσεων, ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, χρηματοδότηση πράξεων από το ΠΔΕ, εγγυοδοσία αναδόχων, κλπ), προγραμματίζονται συμπληρωματικές ρυθμίσεις που συμβάλουν στη μείωση του διοικητικού βάρους. Αυτές αφορούν σε περαιτέρω απλοποίηση των διαδικασιών χρηματοδότησης και πληρωμής των έργων (απλοποιημένη διαδικασία χρηματοδότησης και προγραμματισμού των πιστώσεων από το ΠΔΕ με τη συμμετοχή της ΔΑ και με μείωση των βημάτων που ακολουθούνται έως σήμερα), ενοποίηση της νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων και θέσπιση πρότυπων τευχών για τις διακηρύξεις δημοσίων συμβάσεων. Για τις πληρωμές συγχρηματοδοτούμενων έργων θεσπίστηκε νέα ΥΑ με την οποία αποσαφηνίζονται οι ευθύνες και τα δικαιολογητικά που τηρούνται για κάθε δαπάνη από τους εμπλεκόμενους φορείς (υπηρεσία που εκτελεί το έργο, οικονομική υπηρεσία, υπεύθυνος λογαριασμού) και υποκαθίσταται για τους φορείς της κεντρικής κυβέρνησης ο θεσμός του υπολόγου – φυσικού προσώπου από την αρμόδια οικονομική υπηρεσία. Με το νέο νόμο για το ΕΣΠΑ θεσπίζεται η ένταξη και η χρηματοδότηση όλων των έργων των ΠΕΠ από μία ΣΑΕ ανά ΠΕΠ.

Συμπληρωματικά, για τη βελτίωση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου και την υποστήριξη των δικαιούχων, πραγματοποιήθηκε χαρτογράφηση της «διαδρομής υλοποίησης» σημαντικών κατηγοριών έργων ώστε να καταγραφούν οι απαιτούμενες ενέργειες, να απλοποιηθούν οι εφαρμοζόμενες διαδικασίες και να τεθούν εύλογες προθεσμίες υλοποίησης και ολοκλήρωσης έργων. επικαιροποιήθηκαν οι οδηγίες ωρίμανσης της ΜΟΔ ΑΕ για έξι βασικές κατηγορίες έργων (οδικά, λύματα, απορρίμματα, λιμενικά, κτιριακά, απαλλοτριώσεις). Για να υποδειχθούν οι παρεμβάσεις για την περαιτέρω απλοποίηση των διαδικασιών ωρίμανσης και υλοποίησης των έργων συγκροτήθηκαν Ομάδες Εργασίας ανά κατηγορία έργων με συμμετοχή των συναρμόδιων υπουργείων/φορέων. Έτσι, έχουν ήδη προσδιοριστεί και οριστικοποιηθεί δράσεις που θα τεθούν σε εφαρμογή με οργανωμένο τρόπο από την ΕΑΣ σε συνεργασία με τα συναρμόδια υπουργεία/φορείς. Σε ότι αφορά σε θεσμικού τύπου παρεμβάσεις, όσες κρίθηκαν αναγκαίες έχουν ήδη ενσωματωθεί (επίλυση θεμάτων μη επιλέξιμου ΦΠΑ,

πρόβλεψη διαιτησίας για έγγραφα σύμβασης, ορισμός αποκλειστικών προθεσμιών για γνωμοδοτήσεις επί περιβαλλοντικής αδειοδότησης, κατάργηση της επιλογής μελών Επιτροπών με κλήρωση) ή προβλέπονται συμπληρωματικά στο νέο νόμο για το ΕΣΠΑ 2014 – 2020.

Η ΓΓΔΕ-ΕΣΠΑ, με τη συνεργασία της TFGR, έχει αναλάβει τη διάγνωση των αναγκών και τη λήψη μέτρων για την ενίσχυση της διοικητικής, χρηματοοικονομικής & επιχειρησιακής ικανότητας των δικαιούχων που θα υλοποιήσουν δράσεις δημόσιου χαρακτήρα, καθώς και τη συστηματική υποστήριξή τους. Στο πλαίσιο αυτό, με βάση σχετική εμπειρογνωμοσύνη, εντοπίζονται τα προβλήματα που απορρέουν από την εσωτερική δομή και οργάνωση των δικαιούχων, το προσωπικό, τις διαδικασίες κλπ σε σχέση με την καλή εκτέλεση των έργων και προτείνονται μέτρα αντιμετώπισης.

11. ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

11.1 Βιώσιμη ανάπτυξη

Περιγραφή των ειδικών δράσεων που θα εφαρμοστούν προκειμένου να ληφθούν υπόψη κατά την επιλογή των πράξεων οι απαιτήσεις προστασίας του περιβάλλοντος, η αποδοτικότητα των πόρων, ο μετριασμός των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και η προσαρμογή σε αυτήν, η ανθεκτικότητα σε καταστροφές, η πρόληψη και διαχείριση κινδύνων.

Δεδομένου ότι η ενσωμάτωση των αρχών της αειφορίας στην κατάρτιση των Προγραμμάτων αποτελεί επιταγή, εφαρμόζεται η Οδηγία 2001/42 σχετικά με την Εκτίμηση των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ορισμένων Σχεδίων και Προγραμμάτων, όπως έχει εναρμονιστεί στο εθνικό δίκαιο καθώς αποτελεί ένα σημαντικό μέσο για την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στην κατάρτιση και την υλοποίηση των Προγραμμάτων της προγραμματικής περιόδου 2014 – 2020 και στην αναζήτηση αειφόρων λύσεων.

Συνοπτικά, ο στόχος της εφαρμογής της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) κατά την κατάρτιση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, είναι αφενός η εκ των προτέρων εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον από την εφαρμογή του Προγράμματος, και αφετέρου η ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στη διαδικασία προγραμματισμού.

Στο πλαίσιο της κατάρτισης των Προγραμμάτων 2014 – 2020, η Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση αποτελεί μια διαδικασία «παράλληλη και συμπληρωματική» με την εκπόνηση των Προγραμμάτων και την εκ των προτέρων αξιολόγηση.

Συνεπώς η ενσωμάτωση της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης έχει ληφθεί υπόψη κατά το σχεδιασμό των ΕΠ και συγκεκριμένα :

1. Κατά την εκπόνηση του ΕΠ, η ΣΜΠΕ υλοποιείται παράλληλα με στόχο το συνεχή εμπλουτισμό του Προγράμματος και την πρόταση επανορθωτικών δράσεων μέχρι την τελική υποβολή και έγκρισή του.
2. Κατά τη διαβούλευση της ΣΜΠΕ με τις περιβαλλοντικές αρχές της χώρας για την τήρηση της.
3. Κατά την εξειδίκευση των κριτηρίων επιλογής των πράξεων σε σχέση με τη συμμόρφωση στη ΣΜΠΕ του ΕΠ ανά άξονα προτεραιότητας τα οποία θα συμπεριλαμβάνονται στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου και θα εγκρίνονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης του κάθε ΕΠ.

Επιπλέον το ελληνικό κανονιστικό πλαίσιο περί περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων λαμβάνει πλήρη μέριμνα «δέουσας εκτίμησης» σύμφωνα με την Οδηγία οικοτόπων και πτηνών, στο Ν. 4014/2011 άρ. 10 και στις κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' επιταγήν αυτού.

Η συνολική αντιμετώπιση σε σχέση με την τήρηση της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης παρατίθεται αναλυτικά στην ενότητα 1.5.3 του Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης 2014-2020 και εφαρμόζεται κατά περίπτωση και ανάλογα με τη φύση των πράξεων, όπως περιγράφονται στα ΕΠ.

11.2 Ισότητα ευκαιριών και κατάργηση των διακρίσεων

Περιγραφή των ειδικών δράσεων για την προώθηση των ίσων ευκαιριών και την αποφυγή των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού κατά τη διάρκεια της εκπόνησης, του σχεδιασμού και της υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος, και ιδίως αναφορικά με την πρόσβαση στη χρηματοδότηση, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των διαφόρων στοχευόμενων ομάδων που κινδυνεύουν να πέσουν θύματα παρόμοιων διακρίσεων, και ιδίως τις απαιτήσεις για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρίες.

Η καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και η προαγωγή της ισότητας ευκαιριών διατρέχει οριζόντια το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, ενώ επιπλέον αναλαμβάνονται συγκεκριμένες ενέργειες για την:

- Ισότιμη πρόσβαση στην αγορά εργασίας
- Ισότιμη πρόσβαση στην εκπαίδευση, στην κατάρτιση και τη δια βίου μάθηση
- Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμησης της φτώχειας
- Καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.
- και διασφάλιση της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ

Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου 2014-2020 έχουν ενταχθεί επενδυτικές προτεραιότητες και παρεμβάσεις που στοχεύουν στην ενεργό ένταξη, στην κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, στην καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων, στη βελτίωση της πρόσβασης σε υψηλής ποιότητας κοινωνικές και υγειονομικές περίθαλψης υπηρεσίες.

Επιπλέον, κατά τη διάρκεια σχεδιασμού και εφαρμογής του προγράμματος προβλέπεται η ανάληψη πρόσθετων πρωτοβουλιών για:

- Την ενεργό συμμετοχή σε δημόσια διαβούλευση, περιφερειακές και τομεακές αναπτυξιακές ημερίδες, εθνικά συνέδρια αρμόδιων δημόσιων φορέων και οικείων κοινωνικών οργανώσεων
- Την ισόρροπη, κατά το δυνατόν, συμμετοχή ανδρών και γυναικών στην Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΠ και την εκπροσώπηση σε αυτή δημόσιων αρχών που είναι αρμόδιες για θέματα ισότητας, καθώς και κοινωνικών οργανώσεων ευπαθών πληθυσμιακών ομάδων (Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων, Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία, κ.λ.π.)
- Τη λήψη κατάλληλων μέτρων για τη δημοσιοποίηση του ΕΠ και των ειδικότερων δράσεων που περιλαμβάνονται σε αυτό, ώστε να διασφαλίζεται η κατά το δυνατό ευρύτερη δυνατότητα πρόσβασης στην κοινοτική συγχρηματοδότηση.
- Την παρακολούθηση και τη σχετική ενημέρωση της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μέσω της ετήσιας έκθεσης, όσον αφορά τα μέτρα που έχουν ληφθεί σε σχέση με την παροχή ίσων ευκαιριών στο πλαίσιο του ΕΠ, την αποτελεσματικότητά τους και τις διορθωτικές παρεμβάσεις που απαιτούνται ώστε να διασφαλίζεται η αρχή της μη διάκρισης.
- Τη χρήση εξειδικευμένων κριτηρίων για την τήρηση της αρχής της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης, καθώς και για την ενίσχυση της προσβασιμότητας, κατά τη διαδικασία επιλογής, υλοποίησης και

αξιολόγησης πράξεων για συγχρηματοδότηση, ανάλογα με το φυσικό αντικείμενο των παρεμβάσεων.

11.3 Ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών

Περιγραφή της συμβολής του επιχειρησιακού προγράμματος στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και, κατά περίπτωση, ρυθμίσεις που εξασφαλίζουν την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε επίπεδο επιχειρησιακού προγράμματος και πράξης.

Η προώθηση της ισότητας των ανδρών και γυναικών αποτελεί μια από τις θεμελιώδεις αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία υπηρετείται με συνέπεια ήδη από το 1957. Ωστόσο, η πρόοδος που έχει επιτευχθεί μέχρι σήμερα απειλείται από την κοινωνικο-οικονομική κρίση που μαστίζει την Ευρώπη και ιδιαίτερα την Ελλάδα, καθώς από το 2008 μέχρι σήμερα, η εγχώρια αγορά εργασίας χαρακτηρίζεται από συνεχή συρρίκνωση της απασχόλησης και εκρηκτική άνοδο της ανεργίας, με τις γυναίκες να βρίσκονται σε ιδιαίτερα δυσμενή θέση.

Το 2013 το ποσοστό ανεργίας ανήλθε σε 27,6%, με το ποσοστό ανεργίας των γυναικών (31%) να είναι σημαντικά υψηλότερο του αντίστοιχου των ανδρών (25%). Αντίστοιχα, κατά το δ' τρίμηνο του 2013 το ποσοστό απασχόλησης των γυναικών ανήλθε στο 39,7% έναντι ποσοστού 58,1% των ανδρών, με το ποσοστό συμμετοχής των ανδρών να παρουσιάζει μεγαλύτερη κάμψη την περίοδο της κρίσης έναντι του αντιστοίχου των γυναικών.

Στο πλαίσιο του Ε.Π. Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου και σε πλήρη εναρμόνιση με τα προβλεπόμενα στο κανονιστικό πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 (Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1304/2013-) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013-) καθώς και τις στρατηγικές προτεραιότητες πολιτικής της Γενικής Γραμματείας Ισότητας επιδιώκεται η διασφάλιση της προώθησης της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου κατά τα στάδια της προετοιμασίας, της υλοποίησης, της παρακολούθησης και της αξιολόγησης του εν λόγω επιχειρησιακού προγράμματος.

Πιο συγκεκριμένα, μέσω των προβλεπόμενων δράσεων του Ε.Π. προωθείται:

- Η ισότιμη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας
- Η συμμετοχή των γυναικών σε δραστηριότητες υπαίθρου με στόχο την τοπική ανάπτυξη
- Η προώθηση της κοινωνικής ένταξης των γυναικών, πρόληψη και καταπολέμηση της γυναικείας φτώχειας και όλων των μορφών βίας λόγω φύλου
- Η ένταξη της διάστασης του φύλου σε ζητήματα κοινωνικής προστασίας και προστασίας της υγείας
- Η στήριξη της οικογένειας, και της εναρμόνισης επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής
- Η ισότιμη συμμετοχή των γυναικών στη δημόσια ζωή και στις διαδικασίες λήψης πολιτικών, κοινωνικών και οικονομικών αποφάσεων
- Η καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου και των έμφυλων στερεοτύπων
- Η ένταξη της ισότητας των φύλων στις δημόσιες πολιτικές, παρακολούθηση και αξιολόγησή τους

Τέλος, η συμμετοχή φορέων ισότητας στη διαδικασία σχεδιασμού είναι διασφαλισμένη και εφαρμόζεται στο πλαίσιο της διαβούλευσης στο Περιφερειακό Συμβούλιο και στην Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων, η οποία εκπονεί το Περιφερειακό Πρόγραμμα Ισότητας των Φύλων 2014-2020, ενώ κατά την παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος ισχύουν τα αναφερόμενα στην ενότητα 11.2.

12. ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

12.1 Μεγάλα έργα που πρόκειται να υλοποιηθούν κατά την περίοδο προγραμματισμού

Πίνακας 27: Κατάλογος μεγάλων έργων

Έργο	Προγραμματιζόμενη ημερομηνία κοινοποίησης/υποβολής (έτος, τρίμηνο)	Προγραμματιζόμενη έναρξη υλοποίησης (έτος, τρίμηνο)	Προγραμματιζόμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης (έτος, τρίμηνο)	Άξονες προτεραιότητας / Επενδυτικές προτεραιότητες
------	--	---	--	--

12.2 Πλαίσιο επιδόσεων του επιχειρησιακού προγράμματος

Πίνακας 28: Πλαίσιο επιδόσεων ανά ταμείο και κατηγορία περιφέρειας (συνοπτικός πίνακας)

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Δείκτης ή κύριο στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση	Ορόσημο για το 2018			Τελικός στόχος (2023)		
					Α	Γ	Σ	Α	Γ	Σ
1 - Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία.	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις			0			235,00
1 - Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία.	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	€			2.605.000,00			40.000.000,00
1 - Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία.	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Αριθμός επιχειρήσεων με απόφαση χορήγησης επιμέρους ενίσχυσης	Αριθμός			40,0			0,00
2α - Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων	EKT	Μετάβαση	Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	€			6.980.000,00			40.480.248,00
2α - Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων	EKT	Μετάβαση	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός			18			25,00
2α - Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων	EKT	Μετάβαση	Άτομα που αποδεσμεύονται από την φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων	Αριθμός			1.200,00			3.200,00
2α - Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση κοινωνικά και οικονομικά ευπαθών ομάδων	EKT	Μετάβαση	Αριθμός σχολικών μονάδων που επωφελοούνται από εκπαιδευτικές παρεμβάσεις	Αριθμός			55,00			110,00
2β - Υποδομές υποστήριξης ανθρώπινου δυναμικού	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Παιδική μέριμνα και εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης	Άτομα			500			2.400,00
2β - Υποδομές υποστήριξης ανθρώπινου δυναμικού	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Υγεία: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας	Άτομα			30.000			200.000,00
2β - Υποδομές υποστήριξης ανθρώπινου δυναμικού	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	€			7.135.000,00			37.037.500,00
3 - Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Αειφόρος Τουρισμός: Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών	Επισκέψεις/έτος			0			42.000,00
3 - Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Υδρευση: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης	Άτομα			4500			45.000,00
3 - Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	Ισοδύναμο πληθυσμού			2000			8.000,00
3 - Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ενεργειακή απόδοση: Αριθμός νοικοκυριών που κατατάσσονται σε καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης	Νοικοκυριά			0			635,00
3 - Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	€			20.318.000,00			127.112.042,00
3 - Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Υπογεγραμμένες συμβάσεις κύριων υποέργων που συνδέονται με τον δείκτη CO09.	Αριθμός			6			0,00
3 - Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Αριθμός νοικοκυριών με απόφαση χορήγησης επιμέρους ενίσχυσης για την αναβάθμιση της ενεργειακής απόδοσης των κατοικιών τους.	Αριθμός			100			0,00
4 - Συμπλήρωση-ολοκλήρωση διατηρήσιμων υποδομών για την ανάπτυξη και την απασχόληση	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος νέων οδών	χλμ.			2			6,00
4 - Συμπλήρωση-ολοκλήρωση διατηρήσιμων υποδομών για την ανάπτυξη και την απασχόληση	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων οδών	χλμ.			3			10,00
4 - Συμπλήρωση-ολοκλήρωση διατηρήσιμων υποδομών για την ανάπτυξη και την απασχόληση	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	€			12.167.000,00			60.000.000,00

12.3 Σχετικοί εταίροι που συμμετέχουν στην εκπόνηση του προγράμματος

Ο Κατάλογος αντιστοιχεί στους αποδέκτες των επιστολών και ερωτηματολογίων που εστάλησαν από την Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου στο πλαίσιο της διαβούλευσης για την Νέα Προγραμματική Περίοδο, καθώς και στους προσκεκλημένους φορείς του 1ου Αναπτυξιακού Συνεδρίου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.

• Περιφερειακές-τοπικές-δημοτικές και άλλες δημόσιες αρχές:

1. Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας
2. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
3. Υπουργείο Εθνικής Άμυνας
4. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
5. Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου, Γενική Γραμματεία Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής
6. Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας
7. Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
8. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου
9. Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου
10. Επικεφαλείς παρατάξεων Περιφερειακού Συμβουλίου
11. Περιφερειακή Ένωση Δήμων Βορείου Αιγαίου
12. Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου
13. Δήμος Λέσβου
14. Δήμος Λήμνου
15. Δήμος Χίου
16. Δήμος Σάμου
17. Δήμος Ικαρίας
18. Δήμος Οινουσσών
19. Δήμος Ψαρών
20. Δήμος Αγίου Ευστρατίου
21. Δήμος Φούρνων-Κορσέων
22. 14η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων
23. 3η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων
24. Δημόσια Κεντρική Ιστορική Βιβλιοθήκη Χίου «Κοραής»
25. Κ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασσικών Αρχαιοτήτων
26. ΚΑ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασσικών Αρχαιοτήτων
27. Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου
28. Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Βορείου Αιγαίου
29. Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης Β.Αιγαίου
30. 2η Υ.Π.Ε. Πειραιώς και Νήσων Αιγαίου
31. Βοστανείο Γενικό Νοσοκομείο Μυτιλήνης
32. Γενικό Νοσοκομείο Λήμνου
33. Γενικό Νοσοκομείο Χίου
34. Πανεπιστήμιο Αιγαίου

35. Αρχιπέλαγος – Ινστιτούτο Θαλάσσιας και Περιβαλλοντικής Έρευνας Αιγαίου
36. Ίδρυμα «Μαρία Τσάκος» - Διεθνές Κέντρο Ναυτικής Έρευνας και Παράδοσης
37. Ε.Ο.Τ. Περιφερειακή Υπηρεσία Τουρισμού Βορείου Αιγαίου
38. ΟΑΕΔ Παράρτημα Μυτιλήνης
39. ΟΑΕΔ Παράρτημα Σάμου
40. ΟΑΕΔ Παράρτημα Αγίου Κηρύκου Ικαρίας
41. ΟΑΕΔ Παράρτημα Χίου

• **Οικονομικοί και Κοινωνικοί εταίροι:**

1. Αναπτυξιακή Λήμνου Α.Ε.
2. Αναπτυξιακή Σύμπραξη ΑΙΘΑΛΕΙΑ
3. Αναπτυξιακή Συν-Εργασία στη Χίο
4. Αναπτυξιακή Σύμπραξη Ακτίνες Ζωής στη Λέσβο
5. Αναπτυξιακή Σύμπραξη «Αιολική Καινοτομία στην Απασχόληση» (ΑΙΟΛΚΙΑ)
6. Αναπτυξιακή Σύμπραξη "Περιφερειακής Ενότητας Σάμου Ικαρίας για την Απασχόληση (ΗΡΑ)"
7. Αναπτυξιακός Σύνδεσμος ΟΤΑ Ικαρίας-Φούρνων
8. Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος – ΓεωΤΕΕ
9. Διαδημοτική Επιχείρηση Απορριμμάτων και Περιφερειακής Ανάπτυξης Λέσβου
10. Διαδημοτική Επιχείρηση Απορριμμάτων και Περιφερειακής Ανάπτυξης Λέσβου
11. ΔΙΑΝΟΧ Α.Ε.
12. Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Λήμνου
13. Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Χίου
14. Ένωση Μαστιχοπαραγωγών Χίου
15. Ένωση Οινοποιητικών Συνεταιρισμών Σάμου
16. Επιμελητήριο Λέσβου
17. Επιμελητήριο Χίου
18. Επιμελητήριο Σάμου
19. Ε.Σ.Α.με.Α.
20. Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης Λέσβου Α.Ε.
21. Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Χίου
22. Εργατικό Κέντρο Σάμου
23. Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕ – Παράρτημα Βορείου Αιγαίου

24. Οικονομικό Επιμελητήριο – Περιφερειακό Τμήμα Ανατολικού Αιγαίου
25. Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος Β.Α. Αιγαίου
26. Σύνδεσμος ΟΤΑ Ανατολικής Σάμου
27. Σύνδεσμος ΟΤΑ Δυτικής Σάμου

• **Φορείς της Κοινωνίας των Πολιτών:**

1. Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία «Ηλιακτίδα»
2. Διεθνής Αμνηστία – Ομάδα Μυτιλήνης
3. Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός Περιφερειακό Τμήμα Λήμνου
4. Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός Περιφερειακό τμήμα Χίου
5. Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός Περιφερειακό τμήμα Σάμου
6. Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός Περιφερειακό τμήμα Μυτιλήνης
7. Ελληνική Ομάδα Διάσωσης Λέσβου
8. Ελληνική Ομάδα Διάσωσης Σάμου
9. Εταιρεία Γονέων Ατόμων Νοητικά Υστερούντων Χίου
10. Ιερά Μητρόπολη Λήμνου και Αγίου Ευστρατίου
11. Ιερά Μητρόπολη Σάμου, Ικαρίας και Κορσέων
12. Ιερά Μητρόπολη Μυτιλήνης, Ερεσσού και Πλωμαρίου
13. Ιερά Μητρόπολη Μηθύμνης
14. Ιερά Μητρόπολη Χίου, Ψαρών και Οινουσσών
15. Κέντρο Απασχόλησης και Επαγγελματικής Κατάρτισης Ν. Σάμου Α.Ε.
16. Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης της Περιφερειακής Ενότητας Λέσβου
17. Κέντρο Παιδιού και Εφήβου Χίου
18. Κέντρο Πρόληψης και Συμβουλευτικής κατά των Εξαρτήσεων Νομού Λέσβου «Πνοή»
19. Κέντρο Στήριξης Αυτιστικών Ατόμων Χίου
20. Μικτό Κέντρο Δημέρευσης Ημερήσιας Φροντίδας για Α.με.Α. η «ΚΥΨΕΛΗ»
21. «Μιχαλέλειος» Οίκος Ευγηρίας στο Πλωμάρι Λέσβου
22. Μονάδα φροντίδας ηλικιωμένων & χρονίως πασχόντων «Ο Άγιος Γεώργιος Μυτιλήνης»
23. Παγχαϊκός Σύλλογος Α.Μ.Ε.Α.
24. Πανσαμαϊκό Σωματείο Α.Με.Α. και φίλων Ν. Μένεγας ο Ίκαρος
25. Σύλλογος Καρκινοπαθών Χίου «Ελπίζω»
26. Σύλλογος Τριτέκνων Χίου

27. Σύλλογος Νεφροπαθών Λέσβου
28. Σύλλογος Νεφροπαθών Λήμνου
29. Σύλλογος Καρκινοπαθών Λέσβου
30. Σύλλογος καρκινοπαθών Χίου "ΕλπίΖΩ"
31. Σύλλογος Διαβητικών Χίου
32. Σύνδεσμος Πολυτέκνων Λέσβου
33. Σύνδεσμος Πολυτέκνων Λήμνου
34. Σύλλογος Πολυτέκνων Σάμου – Ικαρίας & Φούρνων
35. Κεντρικός Σύνδεσμος Πολυτέκνων Χίου - Σύλλογος Τριτέκνων Χίου «η Παναγία Νεαμονήτισσα»
36. Σύλλογος Εθελοντών αιμοδοτών Πλωμαρίου
37. Σύλλογος Υδάλιος Δάμος
38. «Ζαχάρειος» Πρότυπος Μονάδα Φροντίδας Ηλικιωμένων Αγ. Παρασκευής
39. Σωματείο Κοινωνικής Αλληλεγγύης «ΒΟΗΘΕΙΑ για το Παιδί και τον Έφηβο -Help»
40. «Καλός Σαμαρείτης» Γηροκομείο του Σωματείου Αδελφότητας
41. Φιλανθρωπικά Καταστήματα Μυτιλήνης
42. Φορέας Τουρισμού Μήθυνας

Έγγραφα

Τίτλος εγγράφου	Τύπος εγγράφου	Ημερομηνία εγγράφου	Τοπικό στοιχείο αναφοράς	Στοιχείο αναφοράς της Επιτροπής	Αρχεία	Ημερομηνία αποστολής	Εστάλη από
Απόφαση Επιτροπής Παρακολούθησης	Συμπληρωματικές πληροφορίες	18 Ιουλ 2018		Ares(2018)5168699	Απόφαση Επιτροπής Παρακολούθησης	9 Οκτ 2018	nlogotge
Απάντηση στις παρατηρήσεις της ΕΕ	Συμπληρωματικές πληροφορίες	8 Οκτ 2018		Ares(2018)5168699	Απάντηση στις παρατηρήσεις της ΕΕ	9 Οκτ 2018	nlogotge
Τροποποίηση Πλαισίου Επίδοσης	Συμπληρωματικές πληροφορίες	8 Οκτ 2018		Ares(2018)5168699	Τροποποίηση Πλαισίου Επίδοσης_Αιτιολόγηση της πρότασης τροποποίησης Τροποποίηση Πλαισίου Επίδοσης_Πίνακας 0 Τροποποίηση Πλαισίου Επίδοσης_Πίνακας 1 Τροποποίηση Πλαισίου Επίδοσης_Πίνακας 3	9 Οκτ 2018	nlogotge
Τεκμηρίωση Αναθεώρησης	Συμπληρωματικές πληροφορίες	8 Οκτ 2018		Ares(2018)5168699	Τεκμηρίωση Αναθεώρησης Τεκμηρίωση Αναθεώρησης	9 Οκτ 2018	nlogotge
Πρόσθετο Έγγραφο Τεκμηρίωσης Δεικτών Προγράμματος	Συμπληρωματικές πληροφορίες	8 Οκτ 2018		Ares(2018)5168699	Πρόσθετο Έγγραφο Τεκμηρίωσης Δεικτών Προγράμματος	9 Οκτ 2018	nlogotge
Πρόσθετο Έγγραφο Τεκμηρίωσης Πλαισίου Επίδοσης	Συμπληρωματικές πληροφορίες	8 Οκτ 2018		Ares(2018)5168699	Πρόσθετο έγγραφο τεκμηρίωσης πλαισίου επίδοσης Πρόσθετο έγγραφο τεκμηρίωσης πλαισίου επίδοσης	9 Οκτ 2018	nlogotge
Performance Framework (PF) modifications NA	Συμπληρωματικές πληροφορίες	8 Οκτ 2018		Ares(2018)5168699	Performance Framework (PF) modifications	9 Οκτ 2018	nlogotge

Υποβληθέντα παραρτήματα από τον εκτελεστικό κανονισμό της Επιτροπής για τον καθορισμό του υποδείγματος του προγράμματος

Τίτλος εγγράφου	Τύπος εγγράφου	Έκδοση προγράμματος	Ημερομηνία εγγράφου	Τοπικό στοιχείο αναφοράς	Στοιχείο αναφοράς της Επιτροπής	Αρχεία	Ημερομηνία αποστολής	Εστάλη από
Agreed Action Plan_EAC G4_Public Procurement 26.11.2014	Τεκμηρίωση σχετικά με την εκτίμηση της δυνατότητας εφαρμογής και της εκπλήρωσης των εκ των προτέρων όρων	1.2	27 Νοε 2014		Ares(2014)3992994	Agreed Action Plan_EAC G4_Public Procurement_26.11.2014	28 Νοε 2014	niakdimi
EX ANTE	Έκθεση για την εκ των προτέρων αξιολόγηση	1.4	13 Δεκ 2014		Ares(2014)4200370	EX ANTE	13 Δεκ 2014	niakdimi
Programme Snapshot of data before send 2014GR16M2OP010 3.1	Φωτογραφική απεικόνιση δεδομένων πριν από την αποστολή	3.1	9 Οκτ 2018		Ares(2018)5168699	Programme Snapshot of data before send 2014GR16M2OP010 3.1 el	9 Οκτ 2018	nlogotge

Αποτελέσματα τελευταίας επικύρωσης

Σοβαρότητα	Κωδικός	Μήνυμα
Πληροφορίες		Η έκδοση του προγράμματος έχει επικυρωθεί.
Προειδοποίηση	2.18.3	Πρέπει να καθοριστεί τουλάχιστον ένας δείκτης στους σχετικούς πίνακες δεικτών. Άξονας προτεραιότητας «1», επενδυτική προτεραιότητα «3b», ειδικός στόχος «3b1», πίνακας 3
Προειδοποίηση	2.18.3	Πρέπει να καθοριστεί τουλάχιστον ένας δείκτης στους σχετικούς πίνακες δεικτών. Άξονας προτεραιότητας «2β», επενδυτική προτεραιότητα «9c», ειδικός στόχος «9γ1», πίνακας 3
Προειδοποίηση	2.18.4	Πρέπει να καθοριστεί τουλάχιστον ένας δείκτης στους σχετικούς πίνακες δεικτών. Άξονας προτεραιότητας «1», επενδυτική προτεραιότητα «3b», πίνακας 5
Προειδοποίηση	2.18.4	Πρέπει να καθοριστεί τουλάχιστον ένας δείκτης στους σχετικούς πίνακες δεικτών. Άξονας προτεραιότητας «2β», επενδυτική προτεραιότητα «9c», πίνακας 5
Προειδοποίηση	2.18.6	Πρέπει να καθοριστεί τουλάχιστον ένας δείκτης στους σχετικούς πίνακες δεικτών. Άξονας προτεραιότητας «5», ειδικός στόχος «5.1», πίνακας 12
Προειδοποίηση	2.18.6	Πρέπει να καθοριστεί τουλάχιστον ένας δείκτης στους σχετικούς πίνακες δεικτών. Άξονας προτεραιότητας «5», ειδικός στόχος «5.2», πίνακας 12
Προειδοποίηση	2.18.6	Πρέπει να καθοριστεί τουλάχιστον ένας δείκτης στους σχετικούς πίνακες δεικτών. Άξονας προτεραιότητας «5», ειδικός στόχος «5.3», πίνακας 12
Προειδοποίηση	2.18.6	Πρέπει να καθοριστεί τουλάχιστον ένας δείκτης στους σχετικούς πίνακες δεικτών. Άξονας προτεραιότητας «6», ειδικός στόχος «6.1», πίνακας 12
Προειδοποίηση	2.18.6	Πρέπει να καθοριστεί τουλάχιστον ένας δείκτης στους σχετικούς πίνακες δεικτών. Άξονας προτεραιότητας «6», ειδικός στόχος «6.2», πίνακας 12
Προειδοποίηση	2.18.6	Πρέπει να καθοριστεί τουλάχιστον ένας δείκτης στους σχετικούς πίνακες δεικτών. Άξονας προτεραιότητας «6», ειδικός στόχος «6.3», πίνακας 12
Προειδοποίηση	2.19.2	Το ποσό της ετήσιας στήριξης της ΕΕ ανά ταμείο "ΠΑΝ" και ανά έτος "2017", πρέπει να είναι μικρότερο ή ίσο από την αντίστοιχη ετήσια στήριξη της ΕΕ που προσδιορίζεται στις δημοσιονομικές προοπτικές: "32.876.567,00", "0,00".
Προειδοποίηση	2.19.2	Το ποσό της ετήσιας στήριξης της ΕΕ ανά ταμείο "ΠΑΝ" και ανά έτος "2018", πρέπει να είναι μικρότερο ή ίσο από την αντίστοιχη ετήσια στήριξη της ΕΕ που προσδιορίζεται στις δημοσιονομικές προοπτικές: "23.013.597,00", "0,00".
Προειδοποίηση	2.19.2	Το ποσό της ετήσιας στήριξης της ΕΕ ανά ταμείο "ΠΑΝ" και ανά έτος "2019", πρέπει να είναι μικρότερο ή ίσο από την αντίστοιχη ετήσια στήριξη της ΕΕ που προσδιορίζεται στις δημοσιονομικές προοπτικές: "15.342.398,00", "0,00".
Προειδοποίηση	2.19.2	Το ποσό της ετήσιας στήριξης της ΕΕ ανά ταμείο "ΠΑΝ" και ανά έτος "2020", πρέπει να είναι μικρότερο ή ίσο από την αντίστοιχη ετήσια στήριξη της ΕΕ που προσδιορίζεται στις δημοσιονομικές προοπτικές: "7.671.199,00", "0,00".
Προειδοποίηση	2.19.3	Το ποσό της ετήσιας στήριξης της ΕΕ ανά κατηγορία περιφέρειας "Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες" και ανά έτος "2017", πρέπει να είναι μικρότερο ή ίσο από την αντίστοιχη ετήσια στήριξη της ΕΕ που προσδιορίζεται στις δημοσιονομικές προοπτικές: "373.584.961,00", "367.327.441,00".
Προειδοποίηση	2.19.3	Το ποσό της ετήσιας στήριξης της ΕΕ ανά κατηγορία περιφέρειας "Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες" και ανά έτος "2018", πρέπει να είναι μικρότερο ή ίσο από την αντίστοιχη ετήσια στήριξη της ΕΕ που προσδιορίζεται στις δημοσιονομικές προοπτικές:

Σοβαρότητα	Κωδικός	Μήνυμα
		"377.074.288,00", "374.609.684,00".
Προειδοποίηση	2.19.3	Το ποσό της ετήσιας στήριξης της ΕΕ ανά κατηγορία περιφέρειας "Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες" και ανά έτος "2019", πρέπει να είναι μικρότερο ή ίσο από την αντίστοιχη ετήσια στήριξη της ΕΕ που προσδιορίζεται στις δημοσιονομικές προοπτικές: "387.744.284,00", "381.115.281,00".
Προειδοποίηση	2.19.3	Το ποσό της ετήσιας στήριξης της ΕΕ ανά κατηγορία περιφέρειας "Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες" και ανά έτος "2020", πρέπει να είναι μικρότερο ή ίσο από την αντίστοιχη ετήσια στήριξη της ΕΕ που προσδιορίζεται στις δημοσιονομικές προοπτικές: "394.717.403,00", "387.917.299,00".
Προειδοποίηση	2.41	Ο δείκτης "10502" έχει τόσο συνολική/ποιοτική τιμή βάσης όσο και κατανομή ανά φύλο ή δεν έχει καθόλου συνολική/ποιοτική τιμή βάσης στον πίνακα 4 για τον άξονα προτεραιότητας "2α" και την επενδυτική προτεραιότητα "9i".
Προειδοποίηση	2.41	Ο δείκτης "10502" έχει τόσο συνολική/ποιοτική τιμή βάσης όσο και κατανομή ανά φύλο ή δεν έχει καθόλου συνολική/ποιοτική τιμή βάσης στον πίνακα 4 για τον άξονα προτεραιότητας "2α" και την επενδυτική προτεραιότητα "9iii".
Προειδοποίηση	2.42	Ο δείκτης "10502" έχει τόσο συνολική/ποιοτική τιμή-στόχο όσο και κατανομή ανά φύλο ή δεν έχει καθόλου συνολική/ποιοτική τιμή-στόχο στον πίνακα 4 για τον άξονα προτεραιότητας "2α" και την επενδυτική προτεραιότητα "9i".
Προειδοποίηση	2.42	Ο δείκτης "10502" έχει τόσο συνολική/ποιοτική τιμή-στόχο όσο και κατανομή ανά φύλο ή δεν έχει καθόλου συνολική/ποιοτική τιμή-στόχο στον πίνακα 4 για τον άξονα προτεραιότητας "2α" και την επενδυτική προτεραιότητα "9iii".
Προειδοποίηση	2.65	Η συνολική χρηματοδότηση από το ΕΚΤ (Κύρια + Αποθεματικό επίδοσης από τον πίνακα 17) για όλα τα προγράμματα IGJ της χώρας "GR" δεν είναι ίση με τη συνολική χρηματοδότηση από το ΕΚΤ στον πίνακα 1.4.1 της συμφωνίας εταιρικής σχέσης με CCI "2014GR16M8PA001": "4.150.313.263,00", "4.156.492.615,00".